

ตำนานพระเจ้าเลียบโลก
วัดกุฎีคำ ตำบลวัดเกต อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

ตุลาภรณ์ แสนปรน

ดลยา แก้วคำแสน

ผู้ปริวรรต

ผูกที่ ๑

มี ๓๖ หน้า

(๑.๐๑) นโมตสสตุฯ มหากาลุณณิ โกนาโล หิตตยา สพพปารมี สพพปาตโต สมนโมมิ มุตตมํ ติ
 สารโว ดูราสัปปุริสสะทั้งหลาย มหากาลุณณิ โกนาโล อันว่า พระพุทธเจ้าแห่งเรตทั้งหลายตนประกอบ //
 ด้วยมหากรุณาในสัตตโลกทั้งหลายมากนัก ปุเรตวา คีฬ่าเพงปารมีสมพารยัปารมีธัมมัทมัทมัทมัท
 ทัส กับทั้งมหาปริจาคอันใหญ่ ๕ ประการ กับทั้งสุจริตธัมม ๓ ประการเสียงกาละอัน // นานได้ชาว
 อสงไขยยปลายแสนมหากัปป์ หิตตย เหตุเพื่อหื้อเป็นคุณเป็นประโยชน์สพพปารณิน แก่สัตตทั้งหลาย
 มวลแล หื้อด้วยมีแท้ อธิบาย มักว่าพระพุทธเจ้าแห่งเราบัง // เกิดยังความอินตุงูณาในสัตตโลกทั้งหลาย
 แต่เมื่อเจ้าได้เกิดมาเป็นมานะชายหนุ่มผู้ ๑ ชื่อว่ามาตทกรกมานะ วันนั้นก็ได้อุปัฏฐากเลี้ยงดูยังแม่แห่ง
 ตน เจ้าก็เอาแม่ขึ้น // สู่สะพานไฟกับด้วยพ่อค้าสะพาน ๕ ร้อยคนนานได้ ๗ วัน ไฟถึงท่ามกลางน้ำสมุทท์
 เรือสะพานก็แตกฟุ้งไฟ พ่อค้าทั้งหลายก็ลืบทายเป็นเหยื่อปลาแลเต้าน้ำทั้งหลายนับเสียงหิ้นแล ในกาล
 เมื่อนั้น มาตทกรกมานะตนนั้น //

(๑.๐๒) คีประกอบด้วยกัณโถงแลเพียรอุสสาหะมากนัก ยินรักแม่แห่งตนมากนัก เจ้าก็ใส่ใจว่าพา
 เอาแม่ด้วยกำลังแห่งตนขึ้นสู่ปลายคางสะพาน แล้วก็ดูดยังน้ำสบบิ*แล้วก็ใส่ใจพาเอาแม่แห่งตนตน*
 ขึ้นหื้อไต่ตกที่ไกล ได้คำวุต ๑ คือ ๒ พันวาเพื่อหื้อพ้นแดนปลาแลเต้า แล้วคัส.....ไฟด้วยมือแห่งตน รำ
 ดับวัน ๑ คืนใจได้ นานได้ ๓ วันคิ่วางเพียรหิ้นแล ในกาละยามนั้น มหาพรหมคิ่แปรผ่อแลดูยังผู้ชายทั้ง
 หลาย // อันอยู่ในมนุสสโลกทั้งมวลอันจักควรปรารถนาเอาประญาสัพพัญญูนั้นคิ่หาได้สักคนแล คิ่เลง
 หันชายผู้ ๑ เจี่ยพาเอาแม่ลอยน้ำสมุทธุ์เดียนั้นประกอบด้วยอุสสาหะกะทำเพียรมากนัก มหา // พรหม
 จิงสระได้จลงมาจากพรหมมาบันดลเข้าหัวใจแห่งมาตทกรกมานะผู้นั้น หื้อบังเกิดอินตุงูณาในสัตตโลก
 ทั้งหลายมากนัก หื้อบังเกิดความมักไคร่ปรารถนาเป็น พระโผดสัตตทั้งหลายมากนัก เจ้า // จิงวิตกร่ำเพิง
 ว่า พุทโธ โพเถยย โมโตโมเจยย ตินโณ ตาเรยย ดังนั้นว่า พุทโธ อันว่าบุคคลผู้ใดได้ตรัสรู้แล้วยังธัมมัทมัท
 โพเถยย ยังท่านผู้อื่นคิ่ควรหื้อได้ตรัสรู้ยังธัมมัทมัทด้วยตนแล โมโตโม อันว่า //

(๑.๐๓) บุคคลผู้ใดพ้นจากไภยยะทั้งมวลแล้ว โมเจยย ยังท่านผู้อื่นคิ่ควรหื้อพ้นจากไภยยะกับ
 ด้วยตนแล รติณโณ อันว่าบุคคลตนใดข้ามพ้นจากน้ำมหาสมุทท์สาคร คือว่าวัฏฏะสงสารแล้ว ตาเรยย

ยังท่านผู้อื่นก็หื้อได้ข้ามพ้นจาก // สงสาร หื้อได้ถึงนิพพานกับด้วยตนแล มานะผู้นั้นคร่ำเพ็งในใจสนี้
แล้วเจียพาแม่ลอยน้ำไฟไฉ่ๆ นานได้ ๗ วัน แล้วนางมณีเมขลาเทวดาตนผู้รักส่าน้ำสมุทรก็ได้ความคำติ
เตียน // แห่งเทวดา อินทร์ พรหมทั้งหลายก็ไพบาเอามารุณมารมานะออกพ้นจากแม่น้ำสมุทรสา
ครหั้นแล มาตุรุกรุมมารก็บังเกิดใจใคร่ปรารถนาเอาสัพพัญญุตญาณคือไหว่ยังแม่ // แห่งตน คั้นว่าจตุค
เมื่อเกิดในสวรรค์เทวโลกก็มีแล ตั้งแรกแต่กาลนั้นมา ส่วนว่า มานะตนนั้นได้เกิดมาในชาติอันใดก็ปรากฏ
ชื่อว่าเปนโพธิสัตว์เจ้าหั้นแล โพธิสัตว์ เหตุว่าโพธิสัตว์เจ้าตนนั้น // แม่ได้เกิดในชาติอันใดแม่เปน
เทวดาคดี เปนอินทร์ เปนพรหมคดี เปนสัตว์ตริยานแลเปนคนคดี คือประกอบด้วยยารณประญาอันวิเส
สตรสรุ้เหตุผลทั้งมวลแจ้งนัก คือพำเพงปารมีธัมม์หอมเหียบไฟไฉ่ๆ นานได้อสงไขยปลาย //

(๑.๐๔) แสนมหากัปแล้วจวบพบพระพุทธเจ้าทั้งหลายแสนปลาย ๒ หมื่น ๕ พันต้น ก็ได้ไหว่แล
บูชาปรารถนาเปนพระด้วยอันคิดในใจแล บ่ออกปากได้เทื่อหั้นแล ในเมื่อเมียน ๗ อสงไขยปลายแสนมหา
กัปนั้นพ้นไฟแล้ว โพธิสัตว์เจ้าก็ได้มา // เกิดเปนพระญาณจักกวัตติตนชื่อว่ามหาสากยะจักกวัตติในศาสนา
พระพุทธเจ้าตนชื่อว่าโบราณโคตมะ หั้นแล พระญาณธัมมสร้างแปลงปรกาสที่ไม่แก่นจันทน์แดงได้แสนหลัง
หื้อเปนที่อยู่แก้วทั้ง // ๓ แล ได้ตั้งคำปรารถนาด้วยออกปากหื้อปรากฏแก่คนแลเทวดาทั้งหลายหั้นแล
แรกแต่นั้นเจ้าเกิดมาในชาติอันใดก็พำเพงปารมีไฉ่ๆ นานได้ ๙ อสงไขยมหากัปได้จวบพบพระพุทธ //
เจ้าทั้งหลายได้ ๓ แสนปลาย ๗ พันต้นก็ได้ไหว่แลบูชาปรารถนาออกปากเทื่อหั้นแล ในเมื่อเมียนแห่ง ๙
อสงไขยมหากัปนั้น โพธิสัตว์เจ้าก็ได้เกิดมาเปน พรหมผู้มี ๑ คือได้ไปวชเปนรสีปรากฏชื่อว่า // สุเมธรสี
ในศาสนาพระพุทธเจ้าที่ปึงกร คือได้เอาตนนอนทอดตัวหื้อพระเจ้าแลอรหันตาทั้งหลายอันได้แสนตน
ไหว่ไต่*เหียวไฟแล้วก็ปรารถนาเปนพระด้วยปากด้วยใจหั้นแล พระเจ้าที่ปึงกรก็ทำนวยว่า ดูรา ภิกขุทั้ง
หลาย สุเมธ //

(๑.๐๕) รสีตนนี้ได้ตรัสประญาเปนพระสัพพัญญุต ๑ ในภัทรกัปพายหน้า ในเมื่อเมียนแห่ง
๔ อสงไขยปลายแสนมหากัปนั้น มีหั้นชะแล แห่งพระพุทธเจ้าตนนั้นชื่อว่าโคตมะสัมมาสัมพุทธ มีหั้นชะ
แล เมื่ออันจักเกิดนั้น จักเกิดในเมืองกบิลวัตถุ // นคร พ้อจักได้ชื่อว่าพระญาสุริสุทโธระนมะหาราช แม่จัก
ได้ชื่อว่านางสิริมหามายา นางเทวีจักได้ชื่อว่าโยสธราพิมพา ลูกชายก็ได้ชื่อว่าราหุลกุมมารชะแล จักตั้งอยู่
ในราชสมบัตินั้น // ท้าวพระญานานได้ ๙ ปลีแล้วจักละดาวาสเสีย ออกไปบวชด้วยญาณมา
แก้วกัณฐัก แล้วจักกะทำเพียรภาวนานานได้ ๖ ปลีจักได้ตรัสประญาสัพพัญญูเหนือแท่นแก้วอันสูงได้
๑๑ ศอก แทบเกล้าไม้บา* // แปลงเปนไม้มหาโพธิแล้วจักสั่งสอนกุลบุตรทั้งหลายหื้อได้ถึงอรหันตามรรค
ผลนิพพาน โผดปณณสัตว์ทั้งหลายเสมอดั่งพระตถาคตนี้ มีหั้นชะแล อัครคันถกถาว่าชื่อว่ามหาสารี
บุตรเถระ อัครคันถกถาว่าชื่อว่า // มหาโมคคัลลานเถระ ตนอุปัฏฐากชื่อว่ามหาอนันทเถระ มีหั้นชะแล
พระโคตมะเจ้าตนนั้นนิพพานไฟแล้วจักมีอายุยืนตั้งอยู่ ๘๐ ปลีแล้วคินิพพาน คือจักตั้งศาสนาไว้โผดสัตว์ทั้ง
หลายนานได้ ๕ พันวัสสา มีหั้นชะแล ศาสนาที่ปึงกรเจ้าดำ //

(๑.๐๖) นวายุสมุทธสีเจ้าสนันคัมมิแล สกุกิตติ สทโท อันว่าสัททสำเนียงเสียงแห่งพระพุทเจ้าอัน
นั้นคิซลาบขึ้นไฟในชั้นฟ้าทั้ง ๓ ชั้นนั้นแล ชั้นพรหม ๑๓ ชั้นนั้นแล้วคิแปรซลาบทั่วไฟในหมื่นโลกธาตุแสน
โลก จักรวาลเปนเสียงสาธุ // การตั้งแต่เมืองคนแลชั้นฟ้าชั้นพรหมแสนโกฏจักรวาลคิหวั่นไหวร้องก้องช
วางวาง*หว่าฝนดอกไม้ทิพตกลงมา อากาสายฟ้าใช้การเมื่อแมบคิแมบเมืองเรีองรอตชุกาชุพาย หว่าฝน
// ชละเมขคิร้องก้องไหลหลังลงมา สัพพะชื่อ อจริย อันว่าอัสสจันทั้งหลายต่างๆ คิปรากฏเกิดมีในกาละเมื่อ
นั้นแล ส่วนว่า สุเมธสีเจ้าได้นินคำแห่งพระทีปังกรเจ้านวายุคังนี้แล้วคิตั้งอยู่ตราบ // เมียนอายุแห่งตน
คันจุติตายคิได้เมื่อเกิดในพรหมโลกพุนคัมมิแล แรกแต่นั้นเมื่อเจ้าเกิดมาในชาติอันใดคิพำเพงห้อมเหียบ
ปารมีธัมมีไฟใจ นั้นนานได้ ๔ อสงไขยปลายแสนมหากัป // คิได้จวบพบพระพุทเจ้าทั้งหลายได้ ๑๒
ตน แล แดนแต่นั้นนานได้แสนมหากัปแล้วคิได้จวบพบพระพุทเจ้าทั้งหลาย ๑๔ ตนคิได้หื้อทานได้หื้อ
นบครบอย่าบูชาปรารถนาเปนพระด้วยปากด้วยใจแล้วพระเจ้าทั้งหลายคิทำนวยาวมาชุน //

(๑.๐๗) เปนตั้งพระเจ้าทีปังกร หากเทศนาทำนวยาวมานั้นคัมมิหันแล ลำคิตั้งแต่พระพุทเจ้าตั้ง
คำปณณิธานปรารถนาเปนพระทั่วที่มาตราบถึงที่แล้วแห่งมหากัปอันนานได้ชาวอสงไขยปลายแสนมหา
กัปคิได้ // จวบพบพระเจ้าทั้งหลายได้ ๒ แสนปลาย หมื่นปลาย ๒ พัน ปลายขาว ๗ ตน แล้วคิได้มา
เกิดเปนพระญาเวสสันตรราชคัมมิแล ด้วยมีแท้พระพุทเจ้าพำเพงปารมีธัมมี ๓๐ ทัส คือได้สละหื้อทาน
อันเปนโอกะแล // หื้อทานเปนมัจฉิมปานกลางแลหื้อทานเปนอกกัฏฐะอันยิ่งนักเปน ๓ ถ้านดีแล แม่นรัก
สาสิล ๕ สีล ๘ สีล ๑๐ แลจตุบวรวิสุทสีล อันเปนถ้ำนเคล้ำ ๑ ถ้านกลาง ถ้านปลาย แลแม่นกล่าคำ
สัทธา อุกกัฏฐะอันยิ่งนักแล แม่น // บวชเปนปริวาสคิเปนปริภาชิก แลบวชเปนสามเณร แลบวชเปนภิกขุ คิถ้าน
เคล้ำ ถ้านกลาง ถ้านปลายยิ่งนักแล แม่นประกอบด้วยปัญญาภาวนาสมถวิปัสสนา คิเปนถ้านกลาง ถ้านยัง
นักแล แม่นมี // เพียรคิเปนถ้านเคล้ำ ถ้านกลาง ถ้านปลาย ยิ่งนักแล แม่นอุสสาหะ คิเปนถ้านเคล้ำ ถ้านก
กลาง ถ้านปลายแล แม่นกล่าคำสัจจะคิเปนถ้านเคล้ำ ถ้านกลาง ถ้านปลายแล แม่นอธิฐานใจตั้งหมั่นคิ
เปนถ้านเคล้ำ ถ้านกลาง ถ้าน //

(๑.๐๘) ปลาย แม่นแปรเมตตาโมตริแก่สัตตทั้งหลาย คิเปนถ้านเคล้ำ ถ้านกลาง ถ้านปลายแล
แม่นอยู่จะมีสขัต* คิเปนถ้านเคล้ำ ถ้านกลาง ถ้านปลายเสียงแล เหตุตั้งอันจึงได้ชื่อว่าปารมีถ้านเคล้ำ ถ้า
นกลาง ถ้านปลาย คิมิสิบทัส อุป // ปารมีคิมิสิบทัส ปรมัตถปารมีคิมิสิบทัสแล ทั้งมวลจึงเปน ๓๐ ทัส พัน
คิพระพุทเจ้าพำเพงมหาปริจาค คือ โพธิสัตว์เจ้าหื้อทานประการคังนี้ คือ โพธิสัตว์เจ้าได้สละหื้อราชสม
ปัตติเข้าของ // เงินคำ แก้วแหวน ช้าง ม้า จัว ควาย รถเกวียน ข้าวยง ข้าวชวย หื้อเปนทานนานมากกว่าชาว
อสงไขยกัปนับบได้ตั้งจักรอมไว้บิสิบหายเสียคิยังจักหลายกว่าสมปัตติเข้าของแห่งคนทั้งหลายใน // โลก
นี้ก่อนแล คิปรักบ่แพงไว้ได้ คิหื้อเปนทานคิเหตุไคร่ตรัสประญาสัพพะญูปนพระด้วยกรุณาไคร่โผด
สัตตหื้อพ้นจากวิญญะสงสารนั้นแล ประการ ๑ ชื่อว่าองคะปริจาค คือเจ้าคิได้สละองคะเนื้อ // ตนคิอุปาด
ขึ้นเนื้อหนึ่งหื้อเปนทานคิคือตัดมือ ตัดหัว ตัดต้นแขนออก หื้อเปนทานนานได้ชาวอสงไขยปลายแสนมหา

กับป็นจักรอมไวกัซังมากกว่าแผ่นดินในมนุสโลกเมืองคนนีก่อนแล ประการ ๑ คืหื้อเลือดในตนเปนทาน
ไจ้ๆ คืมาก //

(๑.๐๙) กว่น้ำใหญ่ ๕ ประการแล คืเหตุไคร่ตรัสประญาสัพพัญญุตญาณโผดสัตตโลกนั้แล
ประการ ๑ เจ้าคืขัวิกตาออกหื้อเปนทานไจ้ๆ นานได้อสงไขยอันมากนั้ก ดั่งจักรอมตาคัซังจักหลายยั้งกว่า
ดาวยั้งฟ้าก่อนแล แม่นเจ็บปวดคือุตสาหะไคร่ // ไดโผดสัตตโลกทั้งหลายนั้แล ประการ ๑ ชีวิตตบัจจาก
คือได้สละชีวิตแห่งตนไผตายตางพ่อแม่ ญาติ ตนตายตางท่านผู้อื่นคืมีมากกว่าชีวิตแห่งชาวชุมพุกวีนั้ก่อน
แล คืเหตุไคร่ได้ประญาสัพพัญญู // เปนครุโผดสัตตทั้งหลายนั้แล ประการ ๑ บุตตาปริจาค คือได้สละ
ลูกยั้งลูกชายอันรักยั้งกว่าดวงตาหื้อเปนทานนั้ ดั่งอัน จักรอมไวกัซังจักหลายกว่าลูกยั้งลูกชายแห่ง
ชาวเมืองใหญ่ // ๑๖ เมือง นั้ก่อนแล แม่นรักปานชีวิตคือุสสาหะหื้อไผเปนทานเพื่อไคร่ได้ประญา
สัพพัญญุตญาณโผดสัตตทั้งหลายนั้แล ประการ ๑ ภริยาปริจาค คือสละเมียรักเปนดังหัวใจ หื้อเปนทาน
แม่นมีสินะ // หาเปนดังหัวใจคือุสสาหะสละไผเปนทาน ดั่งจักรอมไวกัซังจักหลายกว่าผู้ยั้งผู้ชายในเมืองใหญ่
๑๖ เมืองนั้ก่อนแล อันว่า พระพุทธเจ้าพ่ำเพงจิริยา ๑๓ ประการนั้ พุทธวัตรุริยา คือได้กะทำอัน
จักเปนประโยชน์อัน //

(๑.๑๐) จักได้หื้อเปนพระเจ้านั้แล ยัจตฤจริยา คือว่ากะทำหื้อเปนคุณเปนประโยชน์แก่ญาติพื
น้องแห่งตนไจ้ๆ นั้แล กัตฤจริยา นั้กะทำหื้อเปนประโยชน์แก่สัตตโลกนั้แล เปนจิริยา ๓ อันนั้แล อัน
ว่า สุจจิริต ๓ อันนั้ คือ // กายสุจจิริต วัจจิสจิริต มโนสุจจิริตธัมม โภธิสัตว์เจ้าคืพ่ำเพงห้อมเหียบ
สุจจิริตปารมีธัมมทั้งหลายผุ่กล่ามานั้ไจ้ๆ ขุชาติเสี้ยงกับป็น้อยกับป็นใหญ่ทั้งหลายผุ่กล่ามานั้สืบสาย
// มาตราบเสี้ยงกับป็นกาละนานประหม่อมชาวสงไขยปลายแสนมหากัปบวรมวลแล้วจึงได้มาเกิดเปนพ
ระญาเวสสันตรคืข้าสละพ่ำเพงทานปารมี คือหื้อช้างแก้วปัจจย เปนทานแล้วแลสละเข้าของ // เปนทาน
แล้ววันแล ๓ แสนคือหื้อสัตตคัมมทาน คือหื้อม้าแลหื้อรถเปนทาน สละหื้อเข้าของ แก้ว ๗ ประ
การเปนทานปารมี ๓ ประการแล รักสาสีล ๕ แลอุโปสสีลไฟไจ้ๆ แล้ว เนกขัม // คือออกบวชเปนรสี
ปัญญาปารมี คือชวนชวายพ่ำเพงบุญไฟไจ้ๆ วิริยะ นั้คือได้เพียรอุสสาหะกะทำเพียรบุญต่างๆ ขันติ อัน
อดใจในคณอันเปนบุญ สัจจะปารมี คือ อุสสาหะกล่าวคำอันเที่ยงสิ่งเดียว อธิฐานะ*กะทำอธิฐานใจ
ตั้งมั่น //

(๑.๑๑) ในอารมณ์อันเปนสุขเปนบุญเปนคุณไจ้ๆ เมตตปารมี อันแปรเมตตาไมตรีไจ้ๆ อุเบกขา
อยู่มชปตต*ในมรรคผลแล้วข้าถือเอายอดทานปารมี คือหื้อลูกรักเมียรักเปนทานแล้วคืห้อมเหียบจิริยา ๓
ประ // การ สุจจิริต ๓ ประการไจ้ๆ ตราบเมี้ยนอายุ คือเหตุไคร่ได้ประญาสัพพัญญูโผดสัตตโลกทั้ง
หลายนั้แล คันจุติจากอันเปนเวสสันตรราช คืได้เมื่อเกิดในชั้นฟ้าตูลิตาสวรรค์เทวโลกตั้ง // อยู่ ๔ พันปี
ทิพพ์ แล้วคืได้ลงมาตรัสประญาสัพพัญญูเหนือแท่นแก้วบัลลังกานแทบเคล้าไม้มหาโพธิ ประจน*พ้ามาน
๕ ประการ แล้วคืจะเดินไฟสั่นสั่นโลกทั้งมวลด้วยลำดัดบวิสสา // แล้วคืจักเข้ามาอยู่สำราญในปาเช

ตะวันตกอารามแห่งนายอนาถาบิดกัศสเสฏฐีอันมีในเมืองสาวิฐฐี หื้อแล้วพุทธกิจจะ ๕ ประการคัมเ
เอกัสมย ยังมีในกาละคาบ ๑ ภค // ว่า อันว่าพระพุทธเจ้าตนประกอบด้วยมหารุณณาคีเอาอรหันตา
สาวกเจ้าได้ ๕ ร้อยตน มีมหาสารีบุตรเถระเจ้าเป็นประธานคัจะเดินออกไฟสังคะกรุณณาโผดสัตตัท
หลาย คัไพรอดไฟถึงเมืองมทานคอรลวงลุ่ม //

(๑.๑๒) ฟ้า คือว่าเมืองพารานสี อันมีที่จิมไกลัริมน้ำแม่มหาสมุทรสาคร พระพุทธเจ้าคัเทศนา
สั่งสอนเวเนยยสัตตัททั้งหลาย หื้อได้ถึงสุข ๓ ประการ ตามบุญสมพารแห่งเขา แล้วคัอิฐฐานตั้งไหวยังธาตุ
พระธาตุไว้ในบ้านน้อยเมืองใหญ่ // ขึ้นมาลาดับนิคคมาราชาณี คัขึ้นมาตามขระแสนแม่ น้ำกับคัยอรหัน
ตาทั้งหลายคัมารอดมาถึงชนบทอัน ๑ คือเมืองลั อันมีทิสสะหนใต้เมืองหริภุญไชยนคอรหันแล ในกาละ
นั้น // ยังมีพระญานาคตน ๑ คัออกมาไหวพระพุทธเจ้าหันแล แล้วคัขอเอารอยพระบาทเชิงพระพุทธเจ้า
จิงยัก่อนผารอย ๑ ไวบาทหื้อแก่พระญานาคหันแล พระพุทธเจ้าจิงจักเจียรจาเชิงมหาสารีบุตร // เถระ
ว่า ดูรา สารีบุตร พระตถาคตะนิพพานไฟได้ร้อยปลัยมใด รอยตีนพระ ตถาคตะจักปรากฏแก่คนทั้งหลาย
มีหันชะแล พระพุทธเจ้าคัทำนวยสนันนี้แล้ว คัสระเตจไฟด้วยผิงน้ำแม่ระมิงค์ คือว่าแม่ // พิงหน้อย เมือง
เชียงใหม่ ที่นั้นแล้ว มาถึงเมืองท่าหัวเคียน มีได้เมืองเชียงใหมที่นั้น ยังมีหมากผาก่อน ๑ อุบอาจ* ๒ อันบ
บกบแห่งสักเทื่อ บอระพำเพงเต็มด้วยน้ำทุกเมื่อ หินก้อนนั้นมีสละวันตกน้ำแม่พิงนั้น พระพุทธเจ้า //

(๑.๑๓) คัเจียรจาเชิงมหาสารีบุตรเถระจัก ในเมื่อคุพระตถาคตะนิพพานไฟได้ร้อยปลัย ยังจักมี
ภิกขุตน ๑ จักมาสำแดงหื้อปรากฏแก่คนแลพหุตาทั้งหลาย แล้วถึงปลีรวายยี่ เมืองหม้า ข้ำจกรุ่งเรื่อง
ปรา // กฎว่าเมืองท่าหัวเคียน ว่าอัน มีหันชะแล ถัดนั้น พระพุทธเจ้าคัเทียวเลียบขึ้นมด้วยผิงน้ำแม่ระ
มิงค์มาถึงหินก้อน ๑ อยู่ประเทศปาริมน้ำแม่ระมิงค์ พระพุทธเจ้าคันั่งอยู่เหนือหินก้อนนั้น แล้วเทวดาคั //
นำมายัง มหาริผล ยังลูกแม่พามาสมอมาหื้อเปนทานแก่พระพุทธเจ้าหันแล ภควา อันว่าพระพุทธเจ้า
ปริภุช* คัสันยังหมากสบอที่นั้น ที่นั้นจักปรากฏชื่อว่าหริภุญไชยประเทศคัมีแล พระพุทธเจ้า // สันแล้วคั
เอยียดมือชี้ไฟแล้วกล่าวรา ดูรา สารีบุตร พระตถาคตะนิพพานไฟแล้วสาสนาแลธาตุจักมาตั้งอยู่ในประ
เทศที่นี้เสี่ยงตราบ ๕ พันวัสสา ถานะที่นี้จักปรากฏเปนครอันใหญ่จักมีพระญา // ตน ๑ ชื่อว่า อทิตตราช
เสวยเมืองที่นี้ธาตุจักมาปรากฏแก่พระญานั่น จักได้สร้างเปนเจตียะอันใหญ่แล พระนวลกุดตรธัมม
และปริยัตติธัมมเจ้าจักมาตั้งอยู่ในเมืองที่นี้จักปรากฏชื่อว่าเมืองหริภุญไชยนคอร //

(๑.๑๔) มีหันชะแล พระพุทธเจ้าทำนวยสนันนี้แล้วคัสระเตจไฟสู่ดอยอุจจุปปพตะ คือดอยสุภาสุ
เทพ คัไฟถึงสัณฐานที่ ๑ คัราบเพิงงามนัก มีทิสสะวันออก พสสาน* แล้วพระพุทธเจ้าคัเลงดูรู้แจ้งด้วย
อนาคตญาณ แล้วกล่าวเชิงสารีบุตร // ว่า ดูรา สารีบุตร พระตถาคตะนิพพานไฟ ธาตุคุตถาคตะจักมา
ตั้งอยู่ในที่นี้ มีหันชะแล ว่าอัน แล้วคัอวายนน้ำสู่ทิสสะวันออกสู่แม่ระมิงค์ แล้วกล่าวเชิงสารีบุตร
เถระว่า ดูรา สารีบุตร // ทิสสะวันออกแห่งดอยอันนี้จักมีท้าวพระญาเสนาอามาตย์ทั้งหลายจักมา
ตั้งอยู่ในเวียงอันนี้ จักเปนมทานคอรอันใหญ่ สาสนาแลแก้วทั้ง ๓ จักมาตั้งอยู่ปรากฏรุ่งเรืองงามมากนัก

เวียงอันนั้นจักปรากฏชื่อว่า // อภินวนคอร์ คือเวียงเชียงใหม่ ว่าอัน มีหั้นชะแล นับแต่ที่นั้นมาไฟได้ ๕ ร้อยวามาถึงตีนดอยอันนี้ยังจักมีมหาเถระเจ้าตน ๑ คือไฟเอาธาตุแต่เมืองลังกาทวีป จักมาอุปบนาตั้งไว้ก่อ // มหาเจดีย์ะหื้อเปนที่อยู่แก้วทั้ง ๓ จักมาปรากฏได้ชื่อว่าบุปผาราม ว่าอัน มีหั้นชะแล พระพุทธเจ้าทำนวยสนันนี้แล้วศีระเด็จไฟสู่ดอยอัน ๑ งามนัก พระพุทธเจ้าคั่นนอนอยู่ ที่นั้น อว่ายหน้าไฟสู่ทิศสะหนวัน ออก ยังมีไม้ต้น ๑ อยู่พายหลัง //

(๑.๑๕) พระพุทธเจ้า มีกิ่งคำอันหักค้านตกลงมา ที่นั้นหั้นแล มหาสารีบุตรเถระเจ้าว่า ภนเต ภควา ข้าแต่พระพุทธเจ้า กิ่งไม้ตกลงมา เหตุใดชา พระพุทธเจ้าจึงกล่าวว่า ดุรา สารีบุตร สาสนาคฤถาค ตะจักมา // ตั้งอยู่ในที่นี้ จักหื้อรุ่งเรืองเปนที่สักการบูชาแก่คนแลเทวดาทังหลาย จักปรากฏชื่อว่าดอยพระนอนอัน ๑ ชื่อว่าดอยบูชาเข้า ว่าอัน มีหั้นชะแล พระพุทธเจ้าทำนวยสนันนี้แล้ว ศีระเด็จไฟถึง // น้ำแม่ระมิงค์ พระพุทธเจ้าค้ำลงอาบน้ำชำระตน แล้วนุ่งผ้า ลุกอียืนอยู่แล้วกล่าวว่า ดุรา สารีบุตร ที่อันนี้จักปรากฏชื่อว่าทำพระเจ้าอาบน้ำ ว่าอัน เมื่อพ่ายลุนจักแปรไฟว่าทำ // กายกว้าง ว่าอัน มีหั้นชะแล พระพุทธเจ้าค้ำทำนวยสนันนี้แล้วศีเทียผ้งน้ำแม่ระมิงค์ขึ้นไฟถึงที่ ๑ ยังมีนัก ๒ ตัว ตัว ๑ บินพายได้มา ตัว ๑ บินพายหนเหนือล่องมาประสบพบกันที่ที่พระพุทธเจ้า // มารอดที่นั้น นัก ๒ ตัวนั้นยินดีศรีร้องว่า สาสา ตามภาสาแห่งนกหั้นแล พระพุทธเจ้าจึงทำนวยว่า ในที่พ่ายหน้าจักได้ ชื่อว่าสบสา ว่าอัน มีหั้นชะแล พระพุทธเจ้าทำนวยสนันนี้แล้ว ศีระเด็จไฟถึงไม้ยางต้น ๑ หมอก เหมีย //

(๑.๑๖) คีตกลงมามากนัก สารีบุตรเถระเจ้าค้ำให้พระพุทธเจ้าว่า ในที่นี้หมอกเหมียคักตก ขอพระพุทธเจ้ายังที่นี้ก่อนเทือะ ว่าอัน พระพุทธเจ้าค้ำเข้าไฟสู่ร่มไม้ยางต้น ๑ แล้วศีเจียรจาเชิงมหาสารีบุตรเถระเจ้าว่า // ดุรา สารีบุตรเถระ คฤถา คณินิพพานไฟแล้ว ธาตุคุพระตถาคตะจักมาตั้งอยู่ในที่นี้ จักรุ่งเรืองงามมากนัก พายหน้าไม้ต้นนี้ตายไฟแล้ว ไม่สริมหาไฟธินัน ๑ จักปรากฏแทนที่หั้นชะแล ที่อันนี้ // จักปรากฏชื่อว่าอย่างหมอกว่าอัน มีหั้นชะแล พระพุทธเจ้าทำนวยสนันนี้แล้ว ศีเลียผ้งแม่น้ำระมิงค์ขึ้นไฟถึงบ้านอัน ๑ แล้วศีไฟเอาเข้าบิณฑบาตในบ้านอัน ๑ ชื่อว่าก่อน ว่าอัน ดังได้เข้าแล้วศีไฟสู่ // หินก้อน ๑ งามนัก กว้างได้ ๒๐ คอก พระพุทธเจ้าค้ำสันเข้าเหนือดอยหินก้อนนั้น ในกาละยามนั้น ยังมียักษ์ผู้ ๑ คีมาถือฉัตถ์กั้พระพุทธเจ้า ยังมีเทวดาตน ๑ คีมาถือเอาจาวมอนกวัดแกว่งกั้พระพุทธ // เจ้าหั้นแล มหาสารีบุตรคักกล่าวว่า ในดอยที่นี้ บิมน้ำ พระพุทธเจ้าพ้อยมาสน์เข้านั้นชา ว่าอัน พระพุทธเจ้าค้ำเลงดูห้วยอัน ๑ อันมีพ่ายวันออก ในใกล้แต่ที่นั้น ๕ ร้อยวา แล้วยามนั้น ยังมีเทวดาตน ๑ เนรมิตเปนหมู่ //

(๑.๑๗) ตัว ๑ ไหย่นัก คีเอาปากคุดยงหน้าหินก้อน ๑ ในสบห้วย ที่นั้น น้ำไหลหลังถ้งออกมาแล้ว หมู่ตัวนั้นคีมายืนอยู่สองหน้าพระพุทธเจ้าแล มหาสารีบุตรคีเอาฝาบาตรไฟตักเอาน้ำอันนั้นมาหื้อแก่พระพุทธเจ้าสันหั้นแล คันพระพุทธเจ้า // สันแล้วศีชำระเนื้อตนอบอาบอบรมบัวรมวล น้ำคียังบ่เสีย คียังเท่าเท่าหั้นแล มหาสารีบุตรเถระหันอัจจริยอันนั้น จิงให้พระพุทธเจ้าว่า ภนเต ภควา ข้าแก่พระพุทธเจ้า // น้ำอันนี้เท่ามีฝาบาตร ๑ บาดาย พระพุทธเจ้าสันคัพพสนันชา พระพุทธเจ้าจึงกล่าวว่า ดุรา สารีบุตร

พระตถาคตนิพพานไปแล้ว ที่นี้จักเป็นที่ตั้งแห่งธาตุแลแก้วทั้ง ๓ ชะแล เมื่อในศาสนา // พระตถาคตล่วงไปแล้วได้ ๒ พันวัสสาไฟพวยหน้า ยังจักมีพระญาณ ๑ ชื่อว่าธัมมิกราช จักเกิดมาเล็กศาสนา คีจักหื้อเปนศาสนา ๒ คนกับทั้งชาวเจ้าทั้งหลาย จักมาเบิก*ศาสนาแปลงที่อยู่แก้วทั้ง // ๓ ชะแล เทวดาอารักษ์ที่นี้จักเอาเข้าของออกหื้อคนแก่ทั้งหลาย มีหั้นชะแล พระพุทธเจ้าท่านวายสนันแล้ว คีลูกจากที่นั้น ยามใดมหาปถวิแผ่นดินหลวงคีร้องก้องหวั่นไหวไพ่มากนักเปนนิมิตอันศาสนาจัก //

(๑.๑๘) มาตั้งอยู่ที่รุ่งเรืองที่นั่นหั้นแล พระพุทธเจ้าคีย่าผาก่อน ๑ ไวรอยดินหั้นแลคนพระพุทธเจ้าย่ารอยดินไว้ ที่นั่นแล้ว เทวดาคักลัวเปนสาธารณะแก่สัตตทั้งหลาย คีมาพิชชะแคงเบาก่อนนั้นไว้ จึงปรากฏชื่อว่าผา // ชะแคง อันมีในเมืองฝางหั้นแล พายหน้าพระญาณธัมมิกราชคีจักมาเล็กศาสนา คีจักมาเบิก*ศาสนาหื้อปรากฏ มีหั้นชะแล พระคีไพลวงอากาศคีเอามือชี้ยังดอยที่ ๑ แลคีกล่าวว่ ดูรา สารีบุตร // พายหน้าศาสนาคุพระตถาคตนิพพานไปแล้ว คีจักมาตั้งอยู่ในที่นี้ จักปรากฏชื่อว่าอารามพระญาคำแดง มีในเมืองเชียงดาวที่นี้ มีหั้นชะแล ถัดนั้น พระพุทธเจ้าคีไพลเมืองลี ที่นั้น // คีเอามือชี้ไพล่าวว่า ดูรา สารีบุตร พระตถาคตนิพพานไปแล้ว มีตุดคุพระตถาคตจักมาไว้ที่นี้ ลวดจักเป็นที่อยู่แห่งแก้วทั้ง ๓ ชะแล คนทั้งหลายอันอยู่ในเมืองที่นี้เขาคีจักสัรูปมิตุด // ไ่วในหน้าผากเขาไ่วซุน มีหั้นชะแล ถัดนั้น พระพุทธเจ้าคีสระเต้งไฟด้วยบ้านเมืองคีไพรอดมหายักษ์ ในเมืองอุตตรปัญจร ปางเมื่อตนได้เกิดเปนเจ้ามโหสถปณิตตา อธิฐานขุดสระ*นั้นคีเทศนาธัมม //

(๑.๑๙) เมตตาสังคะ ปริสัดตทั้งหลาย แลพระพุทธเจ้าคีสระเต้งไฟสู่เมืองวิเทหะหั้นแล ในกาลนั้นพระญาวิเทหะคีปฐูลา* ใส่ใจแห่งพระพุทธเจ้าบายัก ได้ยินข่าวสารว่า พระพุทธเจ้ามาเมตตแล ว่าอันคียินติมากนัก คีหื้อแต่งแปลงเข้า // นีโกชนาอาหารคิลานะปัจจยใส่ไตรคำแล้วคียกขึ้นตั้งหัวข้างตัว ๑ แลคีไพรเอาพระพุทเจ้าหั้นแลพระพุทธเจ้าบ่พึงใจจึงกล่าวว่า วิเทหะประกอบด้วยราชมานะ พ้อยเอาเข้าใส่หัวข้าง // มาหื้อแก่คีนี เปนการอันประมาทะแท้แล วันพายหน้าแต้นข้างคีมี่ในเมืองที่นี้ชะแล ว่าอัน แต้นมา ข้างคีมี่เดิมว่ามีคีมี่หมั้นยืนกับเมืองอันนีตราบเลิงกาละบัดนี้ // แล พระพุทธเจ้าคีนอนอยู่หั้นคีน ๑ แลคีนรุ่งเข้าคีโอบน้ำชำระเนื้อตน แลคีไพอระเดินเอาเข้าบิณฑบาตมาสนแล้วคีเจียรจาเชิงสารีบุตรเถระว่า พระตถาคตนิพพานไปแล้ว ธาตุเขี้ยว // อย่างแลบาตรตถาคต จักมาตั้งอยู่ไว้ในที่นี้ จักปรากฏเป็นที่ตั้งแห่งแก้วทั้ง ๓ มีหั้นชะแล ว่าอัน แล พระพุทธเจ้าคีสระเต้งไฟสู่เมืองโกสัมพี จระเดินไฟเอาเข้าบิณฑบาต แลคีออกไพลิงแม่น้ำคงแล้วพระคี //

(๑.๒๐) ขำระตนเหนือหินก้อน ๑ หัวท่าเข้าตอก เหตุว่าน้ำที่นั่นตีฟองขึ้น เมื่อจักเหมือนดังผายเข้าตอกนั้น ลวดได้ชื่อว่าท่าเข้าตอกคีมี่แล ยังมีนกตัว ๑ คีมาไหวพระพุทธเจ้า แลคีลวดขอเอารอยพระบาทเชิงพระพุทธเจ้า แลพระพุทธเจ้า // คีไ่วพระบาทเหนือหินก้อน ๑ หั้นแล พระญานาคคีไหวพระพุทธเจ้าว่า ภนเต ข้าแต่พระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าจักไพลันเข้าที่ใดชา พระพุทธเจ้ากล่าวว่า พระตถาคตจักไพลันเข้าในยอด // ดอยเวพการปัพพะตะ คีว่าดอยรังรุ่งพูนชะแล ว่าอัน พระญานาคกล่าวว่า สารู ดี ดี นกแล ข้าจักเอาน้ำไฟหื้อพระพุทธเจ้าได้สนชะแล ว่าอัน แลพระพุทธเจ้าคีสระเต้งไฟสู่ดอยเวพ

การปัพพตนั้น // อันมีที่จิมไกล้แม่น้ำพยัชนที* คือว่าแม่น้ำคง อันเปนแดนเมืองโกสัมพีแลเมืองหริภุญไชยนครแลเมืองแพรหลวงสมกัน เมืองแพรมีที่จิมไกล้ดอยคิซ // ภูมุนั้นแล ดอยเวพการปัพพต นั้นเปนผาอันราบเพียงงามนัก พระพุทธเจ้าคั่งอยู่สันเข้าอยู่กัด้วยอรหันตา ๕ ร้อยตน คั้นพระพุทธเจ้าสันเข้าแล้ว พระญานาคเคื่อน้ำแต่แม่น้ำคงออกมาอุปฐากพระพุทธเจ้ากัอรหันตา //

(๑.๒๑) ๕ ร้อยตนนั้นแล พระพุทธเจ้าชำระบ้วนปาก หว่ายนํ้ามาหนได้ แล้วพุดน้ำตักไฟในทิสสะหนได้หันแลมหาสารีบุตรตั้งใจไว้ว่า ภูต ภูควา ข้าแต่พระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้า พุดน้ำตักไฟหนเหนืออันชะรือ พ้อยพุด // น้ำบ้วนปากไฟหนได้นี้ชา พระพุทธเจ้ากล่าวว่ ดูรา สารีบุตร น้ำบ้วนปากพระตถาคตะอันนี้จักเปนที่เพ็งแกสัดตังหลายพายหน้าอันมาไหว้แลบูชารอยพระบาทอันนี้ มีหั้นชะแล คนทั้งหลายจักได้มากินน้ำ // บ้วนปากพระตถาคตะอันนี้ แล้วเอาไฟสระหัวคี่ดี อาบคี่ดี พยัณจิมไกล้จักจรั้งกับหายไฟชะแล แม่นเขาปรารณว่าอย่าหื้อเชี่ยวชาญ อย่าหื้อหุนวก ตาคืออย่าหื้อมืดหื้อบอด หัวคืออย่า // หื้อหงอก ว่าอัน อันตรายต่างๆ คี่จรั้งกับกับหายเสียแก่คนทั้งหลาย มีหั้นชะแล เหตุตั้งอัน พระตถาคตะจึงบ้วนปากพุดน้ำตักไฟหนได้ เพื่ออันแล ในกาลนั้น พระญานาคแลเอ // สวร คี่มาทางผ้ากิดานกัพระพุทธเจ้าหันแล เทวดาคี่มาสัการะบูชามากนักหันแล พระพุทธเจ้ากล่าวเท่านั้นแล้วคี่เลงดูรอยตีนพระพุทธเจ้าทั้ง ๓ อันล่งแล้ว คือว่า พระพุทธเจ้ากุลันธะ พระโกนาคมณะ พระกัสสัปะ //

(๑.๒๒) มีในที่นั้นจึงแย้มใคร่หัวหันแล สารีบุตรเถระเจ้าหันแล้วจึงไห้พระพุทธเจ้าว่า ภูต ข้าแต่พระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าคั้นแย้มใคร่หัวหันแลดูชา พระพุทธเจ้ากล่าวว่ ดูรา สารีบุตร ถานะที่นี้แม้นพระเจ้า // ทั้ง ๓ ตน คือว่า พระกกุลันธะ พระโกนาคมณะ พระกัสสัปะ เจ้าคี่มาไว้รอยพระบาทที่นี้ชุนแม้นว่า พระเมตเตยยะเจ้าคี่จักมาไว้พระบาทที่นี้ จักย่ำควบพระบาท ๔ อันนี้ หื้อเปนอัน ๑ อันเดียว // พายหน้า มีหั้นชะแล ว่าอัน แล้งพระพุทธเจ้าลุกไ้พาพระบาทไว้เรียงกัน ปลายนิ้วตีนเพียงกัน มีสัน อยู่คี่หย่อนกันด้วยลำดับกันแล้วคี่อัฐฐานว่า คันคูประตถาคตะนิพพานไ้แล้ว เทวดาทังหลายคี่จักเอาธาตุ // คูมาไว้ในที่นี้ เพื่อบุหื้อเปนสาธารณะชะแล ในเมื่อพระตถาคตะนิพพานไ้ ๒ พันวัสสานั้น พระบาทอันนี้จักปรากฏแก่คนแลเทวดาทังหลาย มีหั้นชะแล คนแลเทวดาทังหลายคี่จักมาไหว้ // แลบูชา มีหั้นชะแล พระพุทธเจ้าทำนวยสนันแล้วคี่สระเตจไฟสุป่าเซตวันนอาราม ในเมืองสาวิฐฐี คี่มีวันนั้นแล ตโต ปรีถัดแต่นั้นไฟพายหน้า พระมหาสารีบุตรเถระเจ้า จักสำแดงยังอัฐฐะทังมวล คือประ //

(๑.๒๓) เทสเหตุการณ์ทังมวลหื้อแจ้ง จึงกล่าวว่ เอก์ นครี ยังมีเมืองอัน ๑ ชื่อว่าเมืองแพรหลวง มีหนอุตตรทิสสะจิมไกล้เมืองโกสัมพีพายหนเหนือไ้จิมดอยอิสคิลี คือว่าดอยลิง ๒ อันคี่มีในระแวกแคว้นเมืองหริภุญไชย // นคร พระพุทธเจ้าแห่งเรามาสันเข้าในดอยเวการปัพพต ที่นั้น ยังมีพระญานาคตน ๑ คี่เออน้ำมาหื้อทานแก่พระพุทธเจ้าแล้ว พระคี่ไว้รอยพระบาทที่นั้นแกเอสวแลเทวดาคี่มากัผ้ากั // ดาน แลผ้ากั้งรอยตีนพระพุทธเจ้านั้นแล้ว เทวดาทังหลายคี่มาบูชามากนักแล ในเมื่อพระพุทธเจ้านิพพานไ้แล้วนั้น ยังมีเทวดาตน ๑ ชื่อว่ารมหิ คี่จักไฟเอาธาตุมาถูปนนาไว้ในหน้าหินอันพระ

เจ้า // สันเข้านั้นแล ประการ ๑ แจ่งสะเพาอันออกหนเหนือ้น ยังมีไม้ทิพตัน ๑ มีกิ่งก้านอันแดงมีไว้ค้
หอมสัฏฐานดั่งใบไม้สรีนนั้นมิวันออกแจ่งใต้* ผู้ใดมีบุญสมพารจึงจักได้ทันเมื่อวันเดือน // เพงนั้นแล ยังมี
เทวดา ๕ ตนอยู่รักสาตอพระบาทเจ้าอันนี้ ตน ๑ ชื่อว่าเมกขรา อยู่วันตกแจ่งเหนือ หื้อบูชาดอกไม้แดง
ตน ๑ ชื่อว่าชนก อยู่วันออกแจ่งเหนือ หื้อบูชาดอกไม้ขาวทั้งมวลเทือะ ตน ๑ ชื่อว่าละขินะ อยู่หน //

(๑.๒๔) เหนือ หื้อบูชาดอกไม้อันเกิดในน้ำทั้งมวล มีดอกบัวจังกอรเปนต้นเทือะ ตน ๑ ชื่อว่าคันธ
นะ อยู่หนใต้ หื้อบูชาดอกไม้ตายห่านเทือะ ตน ๑ ชื่อว่าวนปตติ อยู่วันออกแจ่งใต้ หื้อบูชาดอกไม้อันมีกลิ่น
คันธะอันหอมทั้งมวลเทือะ เทวดา // ๕ ตนนี้อยู่รักสาพระบาทเจ้ากับทั้งธาตุตราบเมี้ยน ๕ ตนวิสา
ตราบถึงพระอริยมตเตยยะเจ้าลงมาตรัสประญาสัพพัญญูเปนครูแก่โลกคัจจมาสันเข้าในดอยทั้น แล้ว
จักไว้รอยตีนพระบาทจักควบ // รอยตีนพระเจ้า ๔ ตน หื้อเต็มงามเปนแห่ง ๑ แห่งเดียว แล้วค้เทศนาแก่
เทวดาทั้งหลาย มีรัมมตีเทวดาเปนต้น หื้อได้ถึงธัมมวิเสสค้อรหันตามีประมาณว่าได้ ๔ หมื่นตน ค้จักมี
หั้นชะแล // ปุคคะผู้ใดจักขึ้นสักการะบูชาธาตุแลพระบาทเจ้าอันวิเสสนี้ดั่งอัน ปณิกขุหื้อชำระสิกขาบท
แลจตุบวรวิสุทท์สีลหื้อบวรวิสุทท์แท้ คันเปนสามณเณรค้หื้อชำระสังวรสีลหื้อบวรวิสุทท์แท้ คัน // เปนผ้าขาว
แลปุคคะยิงชายทั้งหลาย ควรสังวรรักสาสีล ๕ สีล ๘ หื้อบวรวิสุทท์ดั่งอัน เทวดาค้จึงเพ็งใจคนฝูงใดมี
บาปมีโทษมากนัก ผียักขมีเสือกค้จักกินจักหื้อบังเกิดเปนอนธราชเปนต้นว่า เจ็บหัวมัวตา รากเลือด เจ็บท้อง
เจ็บไส้ //

(๑.๒๕) เปนไข้เปนหนาว เปนไภยยะต่างๆ ชะแล ผิว่าปุคคะทั้งหลาย ค้ว่ากระหส์ถ์ แล
นักบวชยิงชายผู้ใดหลอนหากบังเกิดอนธราชสันนี้ หื้อรับสัมมาคารวะสัมมาทานเอาสีลหื้อบวรวิสุทท์ อุทิส
สะบุญไพหาเทวดา หื้อบูชากระทำที่ด้นดอย ทั้น แล้วค้อยขึ้น // เมื่อไหว้แลบูชา คันบกะทำสันนี้ ปุคคะ
ผู้นั้น บวทุค ค้บหมั้นบยั้นชะแล เมื่อจักขึ้นไหว้นั้น หื้อบูชาเทวดา ๕ ตน นี้ แล้วค้จึงค้อยขึ้นไหว้แลบูชา
พระบาทเทือะ คันขึ้นเมื่อรอดพระบาทเจ้า // แล้ว ผู้ยิงทั้งหลายบควรเข้าไฟพายในลวงอัน ๑ อย่าผายเข้า
ตอกดอกไม้ใส่รอยพระบาทเทวดาบเพ็งใจ ประการ ๑ อย่าเทียวที่อรหันตาเจ้าอยู่ขึ้นเทือะ เหตุว่าธาตุแล
อรหันตาเจ้าอยู่ // ขุแห่งแล ประการ ๑ อย่าคายหมากเคี้ยว อย่าถ่มขี้มูกน้ำลาย มุตตะกิลเสตกในช่วงพาย
บนเทือะ เทวดาบเพ็งใจจักเปนอนธราชชะแล หื้อได้ครบอย่าแอยงด้วยปากด้วยใจแท้จึงดีหสิชะแล
ประการ ๑ ยัง // มีดอยไหยอัน ๑ เล้า ชื่อว่าเขากิณณรี ขึ้นอยู่จอมดอย ๒ อันหั้น ค้คือเมืองโกสัมพีทั้งมวล
แล ทำสะเพาเมืองลังกาเสียงหั้นแล แม่นเจ้ารสีแลทิพพระญาณธอร กิณณรี ยักข์ แลเทวดาทั้งหลาย จักลง
มาค้อออกมาจับอยู่อดดอย ทั้นแล้ว //

(๑.๒๖) จึงลงมาไหว้ธาตุแลพระบาทเจ้าค้มีแล ประการ ๑ ยังมีดอยหินไหยอัน ๑ ชื่อว่าผา
หมอนผาอุบธาตุค้ว่า พระบาทเจ้าฝูงนี้ ปุคคะผู้ใด กระหส์ถ์แลนักบวชยิงชายผู้ใดเชื้อใส่ด้วยตนด้วยปาก
ด้วยใจบะประมาทแลมากะทำ // ปฏิบัติสังวรตามคำสอนตนชื่อว่ามหาสารีบุตรตหากกล่าวมาแท้ ค้เทียวจัก
สมริทธิด้วยบุญอันยั้งตราบถึงนิพพาน มีหั้นชะแล ปุคคะผู้ใดจักไหว้พระบาทเจ้าอันประเสัญหื้อได้ว่า

โกสัมพีย วิ // ทูเรเวการปพพโต กุสันโธ โจนาคมนโน กัสสโป โคตโม ปาทาเจติย ชินธาดุ จณเปณ*ตวา
 อหวันทามิ ธูโรโต ดังนี้เทอะ ในเมื่อมหาสารีบุตร // เถระเจ้าแลพระพุทเจ้าปรีนิพพานไฟแล้วตั้งอัน
 อรหันตาแลเทวดาตนชื่อว่ารัมมิตี ค้นำเอาธาดุพระพุทเจ้ามาถปนนาดังไว้หื้อเป็นหื้อไหว้แก่คนแลเทวดา
 ทั้งหลาย โอตักกะ* หื้อรุ่ง // เรื่องกับด้วย ปาทาเจติยะ พระบาทเจ้าทั้ง ๕ ร้อยตนนั้นหันแล ไปพันปรากฏ
 ด้วยพันเทื่อหันแล เมื่อพระพุทเจ้าปรีนิพพานแล้ว ตั้งอัน พระพุทเจ้าปรีนิพพานไฟแล้ว ตั้งอัน อรหันตา
 แลเทวดาคิดังไว้ยังศาสนา ๕ พันวัสสา //

(๑.๒๓) สันนั้น คันศาสนาแล้วได้ ๒ พันวัสสานั้น ยังมีบ้านอัน ๑ ชื่อว่าบ้านยางคำ งามอัน คิมิ
 ที่ใกล้ตีนดอยเวการปพพตะ ที่นั้นหันแล ในกาลนั้นเทวดาคิดังใคร่หื้อพระบาทเจ้าแลชินธาดุปรากฏตั้ง
 อัน เทวดาคีเนรมิตเพสเปนรุ่ง // ตัว ๑ ไหย่นัก แล้วคังมาเอาลูกไก่ขาวบ้านอันนั้น แล้วคังไปจอมดอย
 พระบาทปชาดสายหันแล ยังมีพรานผู้ ๑ อยู่ในบ้านที่นั้นหันแล มันหันรุ่งเผือกตัวขึ้นส่งมาเอาลูกไก่บินเมื่อ
 สู่จอมดอยอันนั้น มัน // ยินเคียดนัก มันคังกระนิงใจว่ารุ่งตัวนี้อยู่ที่ใดชา มาคังเมื่อขอมคดียิ่งเสียหื้อตายชะ
 แล ว่าอัน แล้วพายหน้าแต่นั้นรุ่งตัวนั้นมันคังเข้ามาเอาลูกไก่แถมแล้ว หันแล พรานป่า // จึงไปขอมถ่อมคุดี
 หันบินขึ้นสู่จอมดอย ที่นั้น หันแล พรานป่าจึงพรองขึ้นเมื่อสู่รอดปลายดอย ที่นั้น หันแล มันคังหันรุ่งสัก
 ตัว เท้าได้หันพระบาทเจ้าอันประเสฏกับทั้งธาดุเจ้าอันถปนนาดังไว้ // นั้นชะแล ประการ ๑ พรานป่าได้
 หันแล้ว คีไหว้นบครบอย่าแอยงด้วยหัวแห่งตน แล้วมันลงปลาวแก่คนทั้งหลาย หื้อปรากฏทั่วขุบ้านน้อย
 เมืองใหญ่ทั้งหลาย หันแล ตั้งแรกกาลนั้นไพชาเจ้าแลครุสหัสสทั้งหลายคังเข้ามาไหว้นบครบอย่าสักการะ
 ปูชามากนัก //

(๑.๒๔) คิมิแล ตโต ลำดับแต่นั้นมา พระบาทเจ้าที่นั้นลวดปรากฏชื่อว่าพระบาทเจ้ารุ่งรุ่ง ว่าอัน
 สิบมา คิมิแล ตโต ถัดแต่นั้นมา ยังมีพระญาติ ๑ ชื่อว่าม้งราย คีเสวยเมืองเชียงใหม่ ได้ยินว่าพระบาทเจ้า
 รุ่งรุ่งประเสฏย // นัก จึงมีราชสัทธาใคร่หื้อบูชาคีโอนางราชเทวีแลเสนาอามาตย์สสบริวารเข้าไฟด้วย
 ลำดับคีโอไฟอดไฟแลแล้วคังขึ้นไฟไหว้แลบูชาพระบาทเจ้าแลชินธาดุด้วยใจสัทธายินดี // มากนัก พระญาติ
 บังเกิดใจอัสสจันตินดี จึงมีพระราชอาชญาว่า หื้อคนทั้งหลายแทกว่าดูตั้งแต่ตีนดอยแวดรอดชูปายได้ ๓
 ร้อยปลาย ๗ สิบวาแลตั้งแต่ตีนดอยขึ้น // เชิงพระบาทได้ ๔ ร้อย ๒๗ วา ผีว่าทอดสมอลงมาหาหน้าพระ
 บาท หวน*ได้ร้อยปลาย ๕ วาแลทอดสมอฆ่าลงมาพายน้าคงใกล้ได้ ๕ ร้อยวาแลแทกสะพาไฟรอดพระ
 บาท // ได้ ๒๕ วาแล รอยตีนพระเจ้ากุสันธะ ยาวได้วาปลาย ๓ สอก รอยตีนพระโกนาคมนะยาวได้วา
 ออก รอยตีนพระเจ้ากัสสปะยาวได้วาปลายสอก ๑ รอยตีนพระเจ้าโคตมะยาวได้วาปลายคืบ ๑ พายปลาย
 ตีนเพียง //

(๑.๒๕) กันคิมิแล พระญาติม้งรายแลไหว้แลบูชา แล้วคีโอปรีวารอันเปนหมู่แห่งตนลงมารอด
 หว่างป่าที่ ๑ เปนป่าเสียงหาที่จักยังจักเขาอยู่ได้ คีโอปาเลาป่าแหมพงแล เปนน้าเสียเสียงที่อันนั้น
 พายลุนคังจักแปร // เสีย ลวดปรากฏชื่อว่าพุงเลาอย่างคำ แต่แดนท้าวม้งรายไฟไหว้พระบาทนั้นมาแล

พระญากออกจากทุ่งเลาอย่างคำ แล้วไฟตั้งอยู่หว่างป่าที่มา หัวที่นั่นลวดปรากฏได้ชื่อว่าป่า // มังรายสืบมา
 เถลิงกาละบัดนี้แล พระญาคืนย้ายหม้อออกจากป่าที่นั่นไฟสู่เมืองอัน ๑ คนคัมมาเหจ้อมาผ่อพระญาหันแล
 แดนแต่นั้นจึงปรากฏชื่อว่าเมืองเหจื่อ เพื่ออันแล ตั้งแต่ // พระญามังรายไฟให้พระบาทเจ้าแลพอกคืนมา
 สู่เมียงเชียงใหม่นั้นคั้งตั้งอยู่เสวยราชสมบัติตราบเมี้ยนอายุแล้วลูกหลานสืบราชสมบัติมาเถึงพระญา
 ล้านนาภิเมืองเชียงใหม่ // นั้นได้ ๗ เช่นพระญาแล้วแล ในกาละนั้น ยังมีผ้าขาวผู้ ๑ อยู่บ้านทุ่งเนมังราย
 ที่นั่น มันมาเทียรย้อมเมื่ออุปฐากพระบาทเจ้าหันแล ยังมีในวัน ๑ เดือน ๗ เพง ผ้าขาวผู้ ๑ นั้นคัมมาไหว้
 พระบาทเจ้า แล้วคัมมานาแล ร้า //

(๑.๓๐) เพิงในใจว่าดังรือ คนทั้งหลายคัมมาไหว้พระบาทเจ้าอันประเล่ห์สนั่นชา ว่าอัน ในกาละ
 นั้น เทวดาได้รู้ความร้าเพิงแห่งผ้าขาวสนั่น จึงได้เนรมิตตนเป็นภิกษุตน ๑ ภาวนาอยู่เริ่มฝึกฝนตอย ที่นั่น
 ผ้า // ชาวผู้นั้น คั้งดอยมาคั้งหันภิกษุปาตนนั้น คั้งถามว่า ในกาละบัดนี้ ชาวเจ้าสมณพราหมณ์แลคนทั้ง
 หลายดังรือ บ่มาไหว้พระพุทเจ้าอันประเล่ห์สนั่นชา ผ้าขาวผู้นั้นคั้งไหว้แล้วชาว่า // ภนเต ข้าแต่เจ้าคุ
 แทกก่อนคนทั้งหลายคั้งมาไหว้พระบาทเจ้ามากนักแท้แล ว่ารู้บังเกิดเป็นอนทรายแก่เขามากนักแล ลวด
 อัยนกลัวเขาคั้งมาไหว้ เพื่ออันแล ภิกษุ // ตนนั้นกล่าวว่า ดูรก ท่านทั้งหลาย ผ้าขาวชาวเจ้าแลคนทั้ง
 หลายนี้มีใจต่างกัน ลางพร่องคัมมาด้วยอันคดเลี้ยวบ่เชื่อบใส่ในพระบาทเจ้า เขาคั้งประมาทมากนัก มักข้า
 สัตต์ลักของท่าน มัก // เหล้นชู้มักล่ายพราง มักสนสอหื้อท่านผิดกัน กล่าวคำพรุสสวาจา แลกล่าวคำประ
 โยชนะบได้ มักกินเหล่าน้ำเมา บ่เชื่อใส่บยินดีในพระบาทเจ้า เหตุตั้งอัน อนทรายจึงเกิดมีแก่เขา คั้นว่า เขา
 ตาย ลางพร่อง //

(๑.๓๑) คั้งได้ไฟตกรารุชชะแล ผ้าขาวคั้งถามว่า พระบาทเจ้าอันนี้ พายหนายังจักก้านกุงรุ่งเรือง
 บ่ชา ว่าอัน ภิกษุเจ้าตนนั้นกล่าวว่า ดูรา ผ้าขาว ท่านจงไปบอกกล่าวแก่ชาวเมืองแลคนทั้งหลายผู้จักมา
 ไหว้พระบาท // นั้น บุคคังยังชายผู้กระหัดแลนักบวชทั้งหลายอันจักมาไหว้พระบาทเจ้า ที่นั่นเลธาตุ
 เจ้าอันนี้สังวรรักสออันทริยะทั้ง ๖ คือว่ารักสาหุตา แลรักสาตังแลลัน รักสาตนแลใจ หื้ออติอย่าหื้อบาป //

ได้เกิดแต่อย่าผิดเถียงกัน อย่าข้าสัตต์ อย่าลักของท่าน อย่ามายาตาเหลือก ยาเหล้นชู้ อย่าล่ายอย่าพราง
 อย่างกล่าวคำพรุสสวาจา อย่างกล่าวคำสัปละ*วาจา หาประโยชน์ // บได้ อย่ากินน้ำเหล้าแลอย่าเมา
 อย่าเสียมตกริสสะ ขี้แลเยี่ยว น้ำมูกน้ำลาย กลายตื่นดอยพระบาทพายวันตกพระบาท หื้อไฟเสียพายวัน
 ออกพระบาทพุนเทือะ ประการ ๑ ขึ้นไหว้พระบาทเจ้า // อยู่ยนั้น ผู้ยงอย่าย่ำลวงเข้าไฟในลำเวียงอันล้อม
 นั้น อย่าเสยลายผายเข้าตอกดอกไม้ใส่พายบนพระบาท อย่าเอาเทียนไฟติดก้นหินที่พระเจ้านั่ง อย่าตี
 กลองชะบัดไชย อย่างางทงแรไกล้าพระบาท ลมมา //

(๑.๓๒) พัดถูกจับไฟจักไหม้พระบาทเจ้าจักเปนบาปอันมากนักชะแล อย่าผายเข้าตอกดอกไม้ใส่
 รอยพระบาทแลที่นั้งพระเจ้า อย่าผายใส่รูธาตุ หื้อไหว้ที่อรหันตาเจ้าหันคั้งควรแล กะทำบ่ชอบเทวดาบเพิง
 ใจ ธาตุ // เจ้าคั้งผายปาฏิหาริย์แล อย่าถากไม้แต่ตื่นดอยขึ้นเมื่อบนใส่ใจว่าเปนบุญลวดบตี เหตุว่าเทวดา

อารักข้อยูริกสาขุดต้นไม้ คั่นหันบ่เพ็งใจจึ่งเคียดหันแล ฃิว่าไผ่พังแลยังกะทำ // มั่นผู้้นั้นค้จักสับหายเจ็บ
 บาดเปนต์ัน ตายนันมนค้จักตายเปนต์ันไม้้นั้นชะแล คั่นไหว่แลบูชาแล้ว จักลงหนีไไ่ได้กวาดฝั้วว หื้อ
 หมดใส่ตีงามแล้วลงมาเทือะ เวการบ่พพธาดุ นิฏฐิตตา // กล่าวห้องพระบาทชินธาตุดอยเวการบ่พพธะ
 คือผารังรุ้ง ค้แล้วเท่านี้ก่อนแล ที่นี้ จักสำแดงธาตุนั้งไวโนเมืองฝาง ผู้มีประญาเพ็งรู้งนี้เทือะ ยังมี
 ดอยผาอัน ๑ ปรากฏชื่อว่าผาตูป ว่า // อัน พระพุทธเจ้าศรีสระเตจไฟโผดสัตตโลกค้มารอดมาเถิงในที่นั้น
 ทำนวยไว้ว่า คั่นคุตถาคตะนิพพานไฟแล้วจูงนำเอาธาตุดูกตถา คตะมาถป่นนาตั้งไว้ที่นี้เทือะ ว่าอัน มหา
 อานันทเถระแลพระญาโสภา //

(๑.๓๓) ค้เอาธาตุเชิงพระพุทธเจ้า หันแล พระพุทธเจ้าค้เอามือลูบศิระจะได้เกสาเส้น ๑ ค้หื้อ
 อานันทเถระหันแล มหาอานันทเถระ ค้เอาเกสาธาตุนั้งไวโนถ้ำดอยผาตูป ที่นั้น แล้วคั่นอนอยู่ทีนั้นคั่น ๑
 แล้วค้ // สระเตจไฟสู่ดอยท่าข้ามเมืองเยืองดอย ลำดับไฟสู่ป่าเซตวันนอารามตั้งอยู่ในวัสสา ๑ พระค้
 นิพพานไฟในเมืองกุสสินารายณวันนั้นแล พายหน้าแต่นันอันพระพุทธเจ้า / นิพพานไฟได้ ๒ ร้อยปลาย
 ๘๐ วัสสานั้น พระญาโสภาธัมมราชาค้มาแจ*ธาตุพระพุทธเจ้าค้มาถป่นนาตั้งไว้ในผาตูปเมืองฝาง ที่นั้น ยัง
 มีอรหันตาเจ้า ๓ ตน นั้นมานิพพานในที่นี้ // พระญาอินทาทิบัติ ค้หื้ออิสสุกัมมเทวบุตรดลงมาเนรมิตแปลง
 อุโมงค์ชินธาตุพระพุทธเจ้า แล้วเจาะประทีปน้ำมันปูชาไว้ในธาตูลักค้าย*ตามแม่น้ำนั้น เทวดาค้เอาหินก้อน
 // ไหย่ตีตปะตูล้านั้นเสียหันแล ธาตุนั้งถป่นนาตั้งไว้ในผาตูปที่นั้นค้รุ่งเรืองงามเปนต์ไหว่แลบูชาแก่คนแล
 เทวดาท้งหลายตราบเมียน ๕ พันวัสสา มีหันชะแล กล่าวตำนานผาตูปเมืองฝางค้แล้วเท่านี้ก่อนแล //

(๑.๓๔) เอกิ สมย์ ยังมีสโมกกละคัพ ๑ อันว่า สัพพะัญญพระพุทธเจ้าตนมีมหากรุณาอยู่สถิต
 สำราญในนิโครธสิตดาอาราม อันในเมืองโกสัมพี ค้เลงหันลวะ ๒ คนผัวเมียอยู่บ้านอัน ๑ ชื่อว่าลุดคา*
 อันมีในดอย // ผาด่านยางจางพิ ๑ ลวะ ๑ คนผัวเมียนั้นมีบุญสมพารได้กะทำมาแต่ก่อนพายหลังมามาก
 นัก ควรเถิงมรรคผลธัมมโมเสส ดังอัน พระพุทธเจ้าจึ่งเอาผ้าแลบาตรเข้าไพนั่งอยู่เกล้า // ไม่ต้น ๑ ชื่อว่า
 ไม้โนโครธ อันมีในดอยครอม* ว่าอัน พระพุทธเจ้าเบ่งออกยังพัฒนรังสี ๖ ประการ คือว่าชาวเขียวเหลือง
 แหล้* แดงหม่น สอ* มีวิณะดั่งแก้ววิฑูร น้ำคำ*นั้น ในทีใกล้ // ทนทางอันลวะท้ง ๒ ผัวเมียจักมานั้นแล
 อุโก อันว่าลวะท้ง ๒ ผัวเมียมค้มาเถิงที่นั้นมนค้หันพระพุทธเจ้าอันเบ่งฉัพพัฒนรังสีมีวิณะต่างๆ ชะลาบ
 อาบอ้อมมาท้วทสสะท้งมวล ดูรุ่ง // เรื่องงามมากนัก ๒ ขาค้บังเกิดจิตตปัสสาทะสทธาเลื่อมไสยนิตมาก
 นึก ค้เอากันเข้าไฟไหว่พระพุทธเจ้าแล ค้หื้อเข้าหื้อเปนต์านแก่พระพุทธเจ้าค้รับเอาเข้าอันนั้นแลค้เทศ
 นาธัมมัทมมิละภาษา //

(๑.๓๕) แก่ ๒ ขาผัวเมียด้วยอันอริยสัจจธัมมท้ง ๔ หันแล ขาท้ง ๒ ผัวเมียลวดได้ตรัสมรรค
 ผลธัมมบังเกิดอัจจ*สัทธาในพุทธศาสนาหันแล พระพุทธเจ้ารับเอาเข้าหื้อนั้นแล้วค้สถิตสำราญนั่งอยู่
 เหนือผาด่านก่อน // นั้น ฉะเพราะหน้าอยู่สู่ยางจางเพื่อจักสันเข้าหันแล ในกาละนั้น พระญาอินทาทูแล้วค้
 ลงมาอุปัฏฐากพระพุทธเจ้า แล้วค้เอาดาบแก้ววิฑูรเพ็กแห่งตน เทงผาก่อนนั้น ในทีสสะ // ทนเหนือนั้น

แล้วน้ำก็ออกมาแล้วก็เอาน้ำมาทานแก่พระพุทธเจ้าได้สน้ำ หั้นแล พระพุทธเจ้าสนแล้ว คีชำระแล้วคื
เทศนาทำนวยสนนี้ แล้วคืขึ้นไฟสำแดงยาพระบาทไว้ // เหนือผาก่อน ๑ สันฐานเบียดข้างนอนมูบอยู่
นั้นเพื่อหื้อเป็นที่ไหว้แลบูชาแก่คนแลเทวดาทังหลายหั้นแล พระบาทแห่งพระพุทธเจ้าอันมีในทิสสะวันออก
แห่งผาด่าน // ที่นั้นแล้วพระพุทธเจ้าคืสระเด็จคืนไฟสู่เมืองโกสัมพี คือยู่ในนิโครธสถิตอาราม คืมีวันนั้นแล
ในเมื่อพระเจ้านิพพานไฟแล้ว ยังมีอรหันตาเจ้า ๗ ตนจึงนำเอาธาตุเข้ามาประจุไว้ในประเทศ //

(๑.๓๖) ยางจุ* ที่นั้น ดอยดั่งพระพุทธเจ้าทำนวยไว้นั้น พร้อมกับด้วยท้าวพระญาเสนาแลอา
มาตย์แลชาวเมืองทังหลายมากนักแล้วคืมาขุดขุมเล็กได้ ๗ วา ไว้หื้อเป็นที่ไหว้แลบูชาแก่คนแลเทวดาทัง
หลายแล ยังมี เทว // ดา ตน ๑ ชื่อว่าดาหัสตัตตสสะ* คือยู่รักษาสธาตุแลพระบาทเจ้าแลเทวดาตนนั้นหาก
เปนหลานแห่งพระญาอโสกธัมมิกราชันั้น คันท่านตายจากอันเปนหลานพระญาอโสก / ราชแล้วลวดได้มา
เปนเทวดาอยู่รักษาสธาตุแลพระธาตุบาททางควง* ที่นั้น คืมีวันนั้นแล ธาตุณทนต์กัฏฐี ก่ลาวห้องตำนาน
พระบาทแลธาตุผูกตันคืแล้วทำนุห้อง ๑ ก่อนแล // อหิ นามะ ข้าพเจ้าอินทมูล ภิกขุเขียนเมื่อได้ เปนอธิ
การวัดกู่คำ วันนั้นแล จุลศักราชได้ ๑๒๗๘* ตัว ปลิวายสี พุทธศักราชได้ ๒๔๕๙ ตัว เดือน ๕ ขึ้น ๕ ค่ำ
พรรษาได้วันอาทิตย์ บริบูรณ์วันนั้นแล // สุทินนวกา เมทานิ เปปถิ อักขระ ริกขิตตา ทานํ นิพพานะ
ปจฺจโย โหนตุ เมริจฺจ เมตเตยฺยะ อนคเตกาเก นิพพานะ สมฺปตฺติ สุขํ ฐวํ ฐวํ จิงแต่เทอญ สระเด็จแล้ว
เวลาคอง ๒ โมงเย็น สามเณรพองจิตธิมม* วัดคำก่าเดียว

ผูกที่ ๒ มี ๔๓ หน้า

(๒.๑) นโมตสสตถุๆ เอว เมว สุตํ เอก สมยํ สตถา ธรรมาเนชน ปจาริกํ จรมาโน ดุรา สปัปฺริสสะ ทังหลาย สตถา อันว่า สัพพัญญูพระพุทธเจ้าตนเป็นครูแก่คนแลเทวดาทังหลายอันยังธอรมานตั้งอยู่หือ แล้วพุทธกิจจะ ๕ ประการ เอกํ สมยํ // ยังมีในกาละคาบ ๑ พระพุทธเจ้าตนมีมหากรุณา คีเอาอรหันตากับทั้งมหาอาณันทเถระเจ้า พระญาณินทร์ และพระญาณโสกตนเป็นเจ้า ในเมืองกุสสินารายณ์ คีโพเป็นอุบาสกแห่งพระพุทธเจ้าคีสระ // เดีจไฟโผดสัตว์ทังหลายด้วยลำดับนิคมราชธานีคีเข้าไพรอดนึ่งถึงในเมืองระเวกอัน ๑ ควรเป็นศาสนาสิกขี คือว่าควรเป็นที่ตั้งเจตียะธาตุ ๕ หลัง ไว้เป็นที่หมายศาสนาหันแลในเมื่อ พระพุทธเจ้า // ไพรอดแล้วคีนั่งสถิตสำราญ ที่นั้น ยังมีพระญาติ ๑ คีออกมาจากแม่น้ำ คีเข้ามาอุปัฏฐากพระพุทธเจ้าคีเลงหันยังวิเสศคุณแห่งถานะที่นั้น มักใคร่สำแดงหือปรากฏจึงกะทำหสิสสภากันอันแย้ม // ใครหือหือปรากฏแก่มหาอาณันทเถระเจ้าหันอัจจริยะอันแย้มใคร่หือคิงไหว้แลถามดู เหตุเอื้องนั้นว่า ภนเต ภควา ข้าแต่ พระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้ากะทำ หสิสสภากันแย้มใคร่หือด้วยเหตุการณ์เอื้องใดอันชา ขอพระพุทธเจ้า //

(๒.๒) จุงจักโผดกรุณาเทศนาแก่ผู้ข้าทังหลายแต่เทือะ ภควา เมื่อนั้น พระพุทธเจ้าตนประกอบด้วยมหากรุณาอันจักสำแดงยังอนาปฏิวาสแห่งที่อันนั้น จึงจักกล่าวว้า อาณนท ดุรา มหาอาณันท อิทธิ ถานํ อันว่า สันฐาน // ที่นี้ จักเปงคำกฎหมายศาสนาแห่งพระตถาคตะอันเปน อติตะ ปัจจุบันแล อนา คตะ ตราบเมียน ๕ พันวัสสา มีหั้นชะแล มหาอาณันทเถระเจ้า รัแล้วยังเหตุอันนั้น คีไหวแล้วขอธาตุเชิงพระพุทธเจ้า หั้น // แล สตถา อันว่าสัพพัญญูตนเป็นครูแก่คนแลเทวดาทังหลาย คีเอามือลูบอุตตมํ คสิสคค ได้เกสาธาตุ ๕ เส้น แล้วเอาหือแก่มหาอาณันทเถระเจ้า หั้นแบ มหาอาณันทเถระเจ้าคีรับเอาด้วยครบ // ออย่า แล้วเว้นไว้หือแก่พระญาณาคตนมาอุปัฏฐากพระเจ้าตนอยู่แม่น้ำอันนั้น หั้นแลพระญาณาคคีรับเอาด้วยปัสสาทะสัทธาการวะ แล้วพระพุทธเจ้าคีเทศนาว่า ดุรา อาณันทเถระ ในเมื่อพระตถาคตะนิพพาน // ไฟได้ ๒ ร้อยปลายสิบ ๘ วัสสานั้น ยังมีพระญาติมมิกราชตน ๑ ชื่อว่าโสกกราช เสวียเมืองปงตริบัตต์* จักมีอิทธิวิธีมีบุญผละพื้นสักกระชุมทังมวล จักแจกยังชินธาตุพระตถาคตะมา ถป็นนาถาเปนมหาเจตียะหือ ๕ หลัง หือเปน //

(๒.๓) ที่ถป็นนาเกสาธาตุเจตียะ ๕ หลังนี้เจตียะแลหลังไว้หือแลพันแห่งศาสนาแห่งตถาคตะชะแล เหตุใดแล้วอันชา แท้แล เจตียะหลัง ๑ เปนปูพพนิมิตศาสนาพันถ้วนตนหือที่ หลังถ้วน ๒ เปนพันวัสสาถ้วน ๒ หลังถ้วน ๓ เปนพันวัสสา // ถ้วน ๓ หลังถ้วน ๔ หลังถ้วน ๕ เปนพันวัสสาถ้วน ๕ ชะแล มักว่าคูตถาคตะนิพพานไฟแล้ว ได้พันวัสสาเต็มยามใด เจตียะหลังถ้วนนั้นคัจมลงไฟในวังน้ำอันเปนที่อยู่แห่งพระญาณาคพัน มีหั้นชะแล ในศาสนา ๒ พันวัสสา // เต็มแล้วเจตียะหลังถ้วน ๒ คัจมลงไฟชะแล ในเมื่อศาสนาพันถ้วน ๓ เต็มแล้ว เจตียะหลังถ้วน ๓ คัจมลงไฟ มีหั้นชะแล ในศาสนาพันถ้วน ๔ คีว่าได้ ๔

พันวัสสาเต็มยามใด เจติยะหลังถ้วน ๔ คัจฉมลงไฟ มีหั้นชะแล ใน // สาสนาได้ ๕ พันวัสสาเต็มยามใด เจติยะหลังถ้วน ๕ คัจฉมลงไฟ มีหั้นชะแล เหตุนั้นคนแลเทวดาทังหลาย คัจจู้แจ้งว่าสาสนาพระพุทธเจ้าอันล่วงพันไฟแล้วมีเท่านี้ อันจักมาพายหน้ามีเท่านี้ ตั้งอยู่กะบัดนี้ // เปนพันวัสสามีชื่อดังนี้แล จักรู้ว่าอันคี่เหตุมีเกสาธาตุเจติยะ ๕ หลังนี้เป็นสักขี มีหั้นชะแล ว่าอัน แล้วพระญาณาคแลมหาอนันทเถระเจ้า คี่รับเอาเกสาธาตุ ๕ หลังนั้นมาถปนาไว้ในสณฐานที่พระพุทธเจ้าสำราญนั้นสิ่งเดียวหั้นแล //

(๒.๔) พระพุทธเจ้าศรีสระเตจไฟกรุณณาโผดสัตตโลกทั้งหลายด้วยลำดับตราบเถินนิพพานหั้นแล ปรินิพุตเต ภควา ตี ในเมื่อสัพพัญญูพระพุทธเจ้าปรินิพพานไฟแล้วนานได้ ๒ ร้อยปลายสิบ ๓ วัสสาแล มีในกาละเมื่อใด ธมมาโสโกม // ราชา อันว่า พระญาอโสกรัชมิกกราชคี่มาปรากฏเล็กสาสนาขินธาตุ หื้อรุ่งเรืองไฟทั่วสักกระชุมพรวีปทังมวล แล้วคี่รู้แจ้งว่าสณฐานเมืองระเวกที่นั้นเปนอุตตมะถานะ จักเปนที่ปรากฏรุ่งเรืองตราบเมี้ยน ๕ // พันวัสสานั้น พระญาอโสกราชคี่มีพระราชอาชญาไปยังราชวัตถุ คื่อว่าเงินแลคำแก้วแหวน รัตนาภินณ* อลังการต่างๆ หื้อมกกว่าเสนาอำมตย์ ยลสะปรีวารทั้งมวลมาเบิกสร้างก่อเปนเจติยะ ๕ // หลัง ถปนาเกสาธาตุเจ้าไว้แทนที่พระพุทธเจ้านั้น เพื่อหื้อเปนที่กฎหมายสาสนาอันเปน อติตะ อนาคตตราบ ๕ พันวัสสา หื้อตั้งอยู่ท่ากลางเวียงระเวก พระญาอโสกรัชมรา // ชา หื้อมาสร้างแปลงหื้อดี หมั้นคึงเพื่อรักษาดำเนาแห่งเกสาธาตุเจ้า ๕ หลังนั้นหื้อหาไทยยะบได้หั้นแล มหาธาตุเกสาธาตุเจ้า ๕ หลังนั้นอันกว้างลาวาตเรือนจตเจืองด้วยแผ่นจิงโกคำหลบแต่ยอดข้อฟ้าย่องปี*ลงมา

(๒.๕) เถิงธรรณีชูลังคี่มีแล เจติยะ ๕ หลังนั้นแล หลังหลวงสูงได้ ๖ สิบวาตีนธรรณีทั้ง ๔ ดานกว้างได้ร้อยปลายขาวเอ็ดวา ธรรณีแลตนมี ๓๐ วาปลายอก ๑ ธรรณีก่อเปนหน้าเพียงแปลงขึ้น ๖ ชั้นแลชั้นหน้าแลกว้างได้ ๓ ศอก นับแต่ขอบขึ้น // ขึ้นถึงหน้าชานได้ ๓ วา มีรูปเทวดาอยู่ ๔ แฉ่ง เจติยะชูลังเทวดา ๒ ตนถือหอยสังข์เป่าอยู่ เทวดา ๒ ตนนบมือน้อมไหว้อยู่ที่ใกล้ เจติยะใดแลวอากวากุชุนแลหว่างเจติยะ ๕ หลังนั้นตั้งอยู่ อยู่ใกล้กันสิบวาสิบชูลัง มีปะตูโขง ๔ อัน สูงได้ ๘ วาชูลังตั้งอยู่ใกล้เจติยะทั้ง ๔ นั้นได้ขาววาวเจติยะแลหลังมีรูปนภยูงคำแวดล้อมเจติยะชูลัง ระเปียงธาตุแลตามมีพุทธรูปอยู่สิบองค์เจ // ดิยะหลังมีสารูปพระพุทธเจ้าอยู่ในโขง ๔ องค์แลโขงแลตน แล้วประดับไฟด้วยแก้วแลเงินคำเครื่องมุกอสังการต่างๆ เบ่งออกเปนอันรุ่งเรืองดีไสงามเหมือนดังเวียงเทวดาอันเปนทิพพนั้นแล มหา // เจติยะ ๕ หลังนั้น พระญาอโสกรัชมราชได้ปลงราชสมปตติมาสร้างแปลงเสียง เข้าของนับบได้เท่าแต่ปลงจากทานแก่คนทั้งหลายมาเติมทันช่วยกันสร้างนั้นเสียงคำหมื่นกหปันน* เสียงเงินหมื่น ขระสอบ กับทั้งปลงเสื้อผ้า //

(๒.๖) เครื่องนุ่งเครื่องโอบแลเข้านำประใจทังมวล บัควรนับได้แล แล้วหื้อสร้างประการกำแพงเมฆเวียงหื้อหมั้นหื้อคูลงยาวได้ ๓ พันปลาย ๔ ร้อยปลายขาววาว แลลงกว้างได้ ๒ พันปลายร้อยปลาย ๔ สิบวา ช้างทังมวลคี่แล้วด้วยหินทังมวล ประการหน้าได้ ๗ วา // ลงสูงได้ ๙ วารากประการฝังเข้าไฟในแผ่นดินไฟเล็กคี่ได้ ๙ วาแล แล้วขุดคือแวด ๓ ชั้น คื่อแลชั้นเล็กได้ขาววาว ลงกว้างได้ ๔๐ วา ชั้น ๑ นั้น

เป็นคือแห่งบิมน้ำบิมีตม ชั้น ๑ เต็มไฟด้วยเปือกตมแหลว ชั้นนอกนั้น // เต็มด้วยน้ำประกอบไฟด้วยจักเข้
มังกกร้ายนัก เดิมเพื่อรักสาเกสาธาตุเจ้า ๕ หลังจากนั้นบิหื้อเพนกังวล อนทรายหื้อหมั้นคองตราบเลี้ยง ๕ พันวัส
สาคิมิแล ในเมื่อพระญาอโสกธัมมราชตั้งอยู่ตราบ // เมียนอายุจตุไฟสู่ปรโลกพวยหน้าแล้วถึงเมื่อสาสนา
ข้ามล่องพันไฟได้พันวัสสาเต็มบัวรวมลยามใด อันว่า มหาธาตุเจดีย์หลังเคล้าปถมะก่อนหัวที่นั่นคัจจกล่ม
จมลงไฟในวังน้ำอันหาที่สุดได้คิมิ // แล ตโต ลำดับแต่นั้นมานานนัก สาสนาพระพุทเจ้ากุก*เข้ามาได้ ๒
พันวัสสานั้น มหาเจดีย์ธาตุมืองระแวกอันเพนหลังถ้วน ๒ นั้นคิหล่มจมลงไฟแต่ดิน ธอรณด้วยลำดับวัส
สาปลิเดือนวันยามมาใจๆ ในเมื่อ //

(๒.๗) สาสนาพระเพนเจ้าคาล่งพันไฟเต็ม ๒ พันวัสสา มีในกาละเมื่อใด ในกาละเมื่อนั้น
มหาธาตุเจดีย์เจ้าหลังถ้วน ๒ นั้นคิจมลงไฟในวังน้ำอันเล็กหาที่สุดได้ นั้นเล่า หันแลตพณตรี* ถัดแต่นั้น
ลำดับวัสสาอันกุก*เข้ามา // ได้ ๓ พันวัสสานั้นลำดับมาถึงปลักได้สิ้น จุลศักราชได้ ๙๓๑ ตัว อติตะ วร
พุทสาสนาคาล่งพันไฟได้ ๒ พันวัสสาปลายร้อยวัสสาปลาย ๘ วัสสานั้นยังมีมหากษัตราตน ๑ ชื่อว่า //
ฟ้ามหามังธา เพนพระญาเสวียราชสมบัติในเมืองหงสาวดีนคร ได้อภิเษกครองพลเสนาโยธาลงไฟ
ยุทถัมม์ รบพันเอาเมืองไต้โยธียาล้านช้าง วันนั้น ยังมีบัณฑิตผู้ ๑ อัน // ลูกแสนเชียงแลง มันเพนผู้สลาด
ด้วยประหลูญพิจารณาถึงนักคิได้ลงไฟกับด้วยพลโยธาแห่งพระญาหงสาวดีได้ลงไฟรอดไฟถึงเมือง
ระแวกคิได้ไฟอยู่เอาวัสสา ในเมืองระแวกที่นั่น // มันคิได้ไฟรู้ไฟพันยังกระบวน*บ้านเมืองแล รู้หันแล้วคิได้
ไหว้แลบูชามหาเกสาธาตุอันประเลฏ คิได้อ่านดุษฎีจารึกเสตรา* อันพระญาอโสกธัมมราชแลอรหันตาเจ้า
ต้องแต่มไว้ในจารึกหน้าหินนั้นชูประการ //

(๒.๘) มันยนิฮัสจันนักคิพิจารณาแลเทกว่าครูชู่แห่ง แล้วคิแทกหมายดูเอาจารึกแลเสตรา*
ตำนานแลกระบวน*ทั้งมรณแห่งเจดีย์ธาตุมืองระแวกที่นั่น ได้ชู่แห่งชู่ที่ แล้วพันตั้งมหาเจดีย์เกสาธาตุ ๕
หลังนั้นคิมุดจมลงไฟใน พาน้ำอันเล็กเสีย ๒ หลัง แล้วคิรู้ว้สาสนาอันล่องพันไฟแล้วได้ ๒ พันวัสสาแล้วแล
ในปลักได้ จุลศักราชได้ ๙๓๐ ตัวนั้น บัณฑิตลูกแสนเชียงแลงได้ลงไฟอยู่ในเวียงระแวก ที่นั่น คิได้หันมหา
เจดีย์ // ธาตุเกสาเจ้าหลังถ้วน ๓ นั้นคิมุดจมลงไฟในน้ำแลดินค่อมพอดิน ธอรณจมไฟขึ้น ๑ ในปลักได้
อติตะ สงสนาคาล่งพันไฟได้ ๒ พันวัสสาปลายร้อยวัสสา ๘๐ วัสสาในปลักนั้นแล ภิกขุทั้งหลาย // ผู้
อุปฐากมหาเจดีย์ธาตุมืองระแวก ที่นั่น พันตนบ่ปรากฏ*แล สามเณรยัง ๔ ร้อยตนอยู่รักสามมหาเจดีย์เจ้าที่นั่น
แล คนกระกุลอุปฐากมหาเจดีย์ ที่นั่น นับแต่ผู้ชายอันกะทำการใด ยังมี ๕ พันคนแลผู้ยิ่งแลคน // เจ้า
แลเด็กน้อยบับบิหื้อแล บัณฑิต นักปราชญ์เจ้าทั้งหลายมักใคร่รู้สาสนา อติตะ สาสนาอันล่องพันไฟแล้ว
นั้นหื้อตั้งสักการาได้ ๙๓๑ ตัว ปลักได้สิ้น สาสนาล่องแล้วได้เท่านั้นแล เสสะหลอกว่านั่นคิเพนอนาคะ
สาสนาแห่งพระ //

(๒.๙) เพนเจ้าแล ปัญจะแห่งมหาเจดีย์ กณทั นิภูริติ กล่าวมหาเจดีย์ธาตุมืองระแวก ๕ หลัง อันตั้งไว้ท่า
กลางเวียงระแวกอันมีในโขงเมืองอโยธยาทวารวัดดินนคร คิแล้วเท่านั้นหื้อ ๑ ก่อนแล อถ เกสาพุทธาตุมืองระแวก

สังสาวัตติน // คเล สุปฏิณฺธิตํ สิงฺกุตเล มโนรมเมป วุทฺทามิ สาธโว ดุราโสตฺฐะ สัปปุริสสะทังหลาย ทินฺเล่า
 จักกล่าวตำนานมหาเกสาธาตุเจ้าอันถ่านนาตั้งไว้ในดอยอันสิงฺกุตตะ*อัน // ปสาทะ ชมฺพินฺยินฺตอณฺมึใน
 หงสาวตฺนคอร ไนย ๑ ว่าธาตุน้อยทะโค่งนั้นหื้อแจ่ง ผู้มีประญาเพ่งรู้ดังนี้เทือะ หื้อด้วยมีแท้แล วิสาขา
 ปุณณมาย์ ในเมื่อเดือนวิสาขาเพ่งนั้น พระพุทธเจ้า // คีได้ตรัสประญาสัพพัญญุตญาณเปนพระประจัน
 แพ้मार ๕ ประการเหนือแท่นแก้วปลั่งการ*แทบเกล้าไม้สริมหาโพธิ ที่นั้น เสียง ๗ วันหั้นแล ยามนั้น ค
 ความสลังสงไสยคีเกิดมีแก่เทวดา อินทา พรหม // ทังหลาย ว่าเจ้าสิทธิตถะราชนี้ร่อยว่าบได้ เปนพระเจ้า
 เทือะชะแล ว่าอัน พระพุทธเจ้ารู้ใจเทวดาทังหลายแล้วคีสยองขึ้นสู่พื้นปะตุระอากาศแล้วเทียวจวมข่มไฟ*ไฟ
 ในอากาศคีเนรมิตเปนพุทธรูป ๒ ตน ๓ ตน ๔ ตน ๕ ตน สิบตน ชาวตณ พันตน //

(๒.๑๐) เพื่อจักตัดเสียยังความสนเทหะแห่งเทวดาทังหลาย แล้วคิลงมาจากอากาศมานั่งอยู่ หั้น
 แล ยามนั้น เทวดา อินทา พรหม คีหาความสลังบได้ คีรู้แจ้งว่าได้ตรัสประญาสัพพัญญูปะระเพทคี
 ชวนกันเข้ามาไหว้บูชาอยู่ปฏฺฐาก // พระพุทธเจ้า หั้นแล ตพะ นนฺตรํ ถัดแต่นั้น พระพุทธเจ้าคีย้ายจาก
 เกล้าไม้มหาโพธิ แล้วคีโพยยืนอยู่ทิสสะหนอิสาน แห่งไม้มหาโพธิ โกลประหมานอภันตระ* ๑ แล้วคีเลงแล
 แปรผ่อดูไม้มหา // โพธิด้วยตาอันมีนบัพพันนได้ ๗ วัน หั้นแล เทวดา อินทา พรหม คีมาก่อเจตียะไว้ที่
 พระเจ้าอยู่ยอนั้นลวดปรากฏชื่อว่าอนิมิสสะเจตียะ หั้นแล ตพะ นนฺตรํ ถัดแต่นั้น พระพุทธเจ้าคีลุกจากที่
 นั้น แล้ว // เทียวรตนะจวมข่ม*แก้วในทิสสะหนวันตฺกไม้มหาโพธิโกลได้อภันตระ ๑ คีว่าประหมานชาว
 สอกคีเทียวจวมข่ม*ไฟมาดาววันตฺกวันออกหว่างไม้มหาโพธิแล อนิมิสสะเจตียะนั้นนานได้ ๗ วันแล้วคีย้าย
 // พรากจากที่นั้นคีเข้าไฟสู่เรือนแก้วอันเทวดาทักเนรมิตไว้ในทิสสะหนเพียบไม้มหาโพธิ์นั้นโกลได้อภันตระ
 ระ ๑ นานได้ ๗ วัน แล้วพระคิราเพิงถึงอริยมัคคัมภีระแล้วคีพรากจากรัตนขร* เรือนแก้วแล้ว //

(๒.๑๑) คีเข้าไฟสู่เกล้าไม้ชบาร*นิโครธในทิสสะไม้มหาโพธิ ที่นั้น โกลได้อภันตระ ๑ คีได้ ๗ วัน
 แล้วคีพรากจากที่นั้นเข้าอยู่ในนั้น เกล้าไม้ตันชื่อว่ามูจจรินทะ คีว่าไม้กระทุม มีที่จิมโกลสสะอัน ๑ เล็กได้
 ๑๒ สอก อันมีทิสสะหน // อคะ*ในไม้มหาโพธิโกลประหมานอภันตระ ๑ อยู่หั้นได้ ๗ วันแล้ว
 พระพุทธเจ้าคีย้ายจากที่นั้นคีโพยอยู่แทบเกล้าไม้ม่วงราชายัตตนา อันมีในทิสสะหนได้ โกลแต่ไม้มหาโพธิ
 ชาวอภันตระ ๑ อยู่หั้น // ประหมาน ๗ วันคีมัลล เหตุตั้งอัน โปราณจารย์เจ้าจิงขอตเปนคาถาไว้ในสัต
 ตมหาปฏฺฐานทัง ๗ ว่า โพธิมิต ปบโปติ โพธิยสสะ ปุเลนิ สีโน โสโยโต สมฺโพธิ มุตตมํ นนามิ สิริสา // โพธิณ
 อณฺโณ สัตต มนฺตรํ ปถมิ สุตตาหิ ภควา ยตตพพิโตปถมิ เปกฺขาโต โพธิ มหาภนฺต เลโก เนตํ นนามิ สสณฺ
 วิสทฺเตจโพธิ มหาโพธิ นมนฺตรํ ปุพฺพปจฺจ มุตตยํ นนามิ // จังกมวํ เภมโกภฺยิ ยญฺฐชินฺ จินเต สิคฺคหิร
 โพธิ มหาภนฺเตเรเพยย นนามิ รตตณฺขรํ ปจฺสิมเมน ยสมฺม ลิมฺปนนามิ อชปาริ มหาภานา ภนฺตา เรคร ปุพ
 เพ อชปาริ นิสฺสเสยฺย อาคเนยฺยา เจวโพธิ //

(๒.๑๒) มหาทวาทสฺสทตฺตโน ทเกนว ภาวนตฺรตถ นมฺหิณนามิ มูจจรินทํ ทกฺขิณ โพธิ มุลลโตราชา
 ยตตณ ญฺญชฺฐฐานํ วิสฺสณฺเต รพฺพนมฺหิณมฺจุลโตลยํ ดั่งนี้เป็นคาถาไหว้สัตตมหาฐานะ สัตตาทะทัง ๗

ไหว้แล้วแล // บทแลแห่ง ๖ บทคาถาแล พระพุทธเจ้าอยู่สัตตาทะ ๗ แห่ง อยู่แลแห่งแล ๗ วัน สักรวมทั้ง มวลมานานได้ ๔๙ วัน พระพุทธเจ้าบได้สันเข้าน้ำโภชนาอาหารสักอัน ยามนั้น พระญาณินทาทิราชศีเอา หมากสมอทิพพมาทานแก่พระเจ้า // ได้สันแล้วศีเอาไม้นอดน้ำมาเปนไม้สีฟันอ่อนนวลนังดั่งวงฝ้ายมา หื้อพระเจ้าสีฟัน แล้วไฟเอาน้ำโนดตตะสระมาหื้อพระเจ้าช่วยหน้าบ้วนปากหันแล เมื่อพระพุทธเจ้ายังอยู่ แทบเคล้าไม้ม่วงรา // ชยัตตณนั้นยังมีพ่อค้าเกียน ๒ คนพี่น้อง ผู้พี่ชื่อว่าตปุสสะ ผู้น้องชื่อว่าพลิกะ หัน แล ขาทั้ง ๒ พี่น้องคีเปนพ่อค้าเกียน ๕ ร้อยเหล้มกับหมู่ปริวาร ลูกแต่เมืองอุปปละนครไพสุเมือง เขต ทรนนคร เหตุว่า เข้าเมืองปันนะวน // คอ เป็นอันแพงมากนักร เข้าต่าง ๑ คำต่าง ๑ ผองเท่ากันหาไฟจัก ขายบได้แล ว่าอัน พ่อค้าเกียน ๕ ร้อยคนค้ชวนกันเอาเข้าไฟใส่เกียน ๕ ร้อยเหล้มนั้นหื้อเต็มแล้ว อันเปน กับด้วยปริวารคือออกไฟแต่เวียงอุปปละนครแล้วค้ไฟสุเมืองเขต //

(๒.๑๓) ทรนนคร ไฟด้วยลำดับหนทางค้ไฟรอดไฟถึงหนทางที่ ๑ ยังมีไพร่ดาตน ๑ ผู้รักษามั นิโครธัน ๑ หากเปนญาติแห่งพ่อค้าทั้ง ๒ แต่ชาติก่อน หันขาพี่น้องมารอด ทานัน จักมกใคร่กะทำคุณเปน ประโยชนะแก่ขาพี่น้องจึงจักแต่งบหื้อ // เกียนไฟได้ลวดจั่งอยู่ที่เดียวหันแล พ่อค้าทั้ง ๒ หันอจจริยะเอียง นั้น จิงจาเชิงกันว่า ดูรา เจ้าทั้งหลายอันนี้ เกียนแห่งเราทั้งหลายค้ไฟหันนี้ รอยว่ามีเทวดาอารักขมีเสื้อป่า มากะทำบหื้อไฟได้ชะแล ว่าสันนี้แล้ว ขา // ทั้ง ๒ ค้ผอเล้งเมื่อพายบนค้หันเทวดาอันสำแดงตนหื้อ ปรากฏสันนั้น ขาทั้ง ๒ คนกล่าวว่า โภ ข้าแต่เทวดา เจ้าจักกะทำสันใดแก่ผู้ข้านั้นขา ว่าอัน เทวดาจึง กล่าว ว่า ดูรา พ่อค้าทั้ง ๒ บัดนี้คุ้มักใคร่ // หื้อเปนคุณเปนประโยชน์แก่เชื้อทั้ง ๒ จิงจักชกเกียนไว้เพื่ออัน แล ดูรา พ่อค้า บัดนี้พระพุทธเจ้าจิงได้ตรัสประพญาสัพพัญญูพระใหม่นานได้ ๔๙ วันแล้ว บได้สันเข้าน้ำ โภชนาอาหารสังสกอันค้มาสำราญอยู่แล // ไม่ม่วงราชยัตตนะในป่าที่นี้แล สู่ทั้งหลายจุงเอาเข้าน้ำโภช นาอาหารมาหื้อทานแก่พระพุทธเจ้าบค้มีหื้อะ ว่าอัน เมื่อนั้น พ่อค้าทั้ง ๒ ได้ยินค้บังเกิดปสาทะสัทธาด้วย คำว่า อโห สารุ อโห สาถ ดังนี้ //

(๒.๑๔) ข้าแต่ เทวดาสารุเปนอันตินิกแล ว่าอัน จิงจักเอาเข้าสตุ*(สัตตุ)ก่อนอันมีประหมาน ๔๙ ก่อนใหญ่เท่าหมากขมิพูนนั้นแล้วค้ใส่ภาชนะยอเข้าไฟหื้อทานแก่พระพุทธเจ้าด้วยสัทธาการวะยั้งนักร หันแล อละ สถา ในกละนั้น // พระพุทธเจ้ารับเอาด้วยง่าย พระพุทธเจ้ารำเพิงถึงพุทธปเวณิว่า พระพุทธเจ้า ทั้งหลายผุงลวงแลไฟรับเอาเข้าบิณฑบาตด้วยบาตรนั้นหากเปนพุทธปเวณิแล ว่าอัน ในกละนั้นท้าวจุต เลิกทั้ง ๔ ค้รู้ใจอัน // กระจิงใจแห่งพระพุทธเจ้านั้น แล้วค้นำเอมายังบาตรหินแก้วแลตนแลลูก นำมาหื้อ เปนทานแก่พระพุทธเจ้าเปนด้วยดินและฝาบาตรแลสายสนุกบาตรพร้อมทั้งมวล หันแล พระพุทธเจ้ารับ เอาแล้ว พระพุทธเจ้า // คีระนิกรู้พุทธปเวณิปครทรวงบาตรหลายลูกเท่าครทรวงบาตรลูกเดียวแล ว่าอัน คีเอาบาตร ๔ ลูกนั้นเข้าซ้อนกัน คืออิฐฐานหื้อเปนบาตรลูกเดียวพ้อยมีแควม* ๔ อัน เหตุบาสีว่า ภควโต ปจจเมฆ // ปตต์ ดังนี้ พระพุทธเจ้าได้บาตรแล้วค้รับเอาเข้าแห่งพ่อค้าทั้ง ๒ หันแล พ่อค้าทั้ง ๒ พี่น้อง คือ ตปุสสะแลพลิกะเปนประธานกว่ายสสะปริวารทั้งมวลค้พร้อมกันขอเอาสรณาคมทั้ง ๓ ด้วยคำว่า อชคเค ปานุเปต พุทธิ สรณิ คสสามิ ดังนี้ถ้วน ๓ ที

(๒.๑๕) แลสมาทานเอาสิกขาบทรักษาสีลอันมีองค์ ๕ ประการ ปฏิญาณเปนอุปาสิกถึง
เอตทัคคะคัมภีล สดธา พระพุทธเจ้าตนประกอบด้วยมหากรุณาดีเอามือลูบ อดตมังคะสิสา คีได้เสาธาตุ
๔ เส้น คีเอาหื้อตปัสสะผู้พื่อนั้น แล้วพระพุทธเจ้า // คีลูปที ๑ คีได้เสาธาตุ ๔ เส้นแล้วคีเอาหื้อพลิกะผู้น้อง
หั้นแล พ้อคำทั้ง ๒ คีได้เสาธาตุ ๘ เส้นแล้วคียอขึ้นตั้งเหนือหัวแห่งข้าแล มียามใด ในขณะยามนั้นอัสส
จันทั้งหลายคีเกิดมีเบ็นตันว่า น้ำสมุทท์ // สาครคัซร้าเชร็อกเยือกตีฟอง แผ่นดินคีร็อกก้องสั่นหวั่นไหวไฟ
มา เขาสิเนโรราชคีโอ่อนน้อมค้อมโพมา เทวดาทั้งหลายคีผายดอกไม้ทิพบูชาสารการมากนักละ เมื่อนั้น
พ้อคำทั้ง ๒ คีให้พระพุทธเจ้า // เจ้าว่า ภาเน ข้าแต่ พระพุทธเจ้าเสาธาตุผู้จักหื้อเผื่อข้าทั้ง ๒ พื่อนองเอา
ไปประจุแลปนนาถอไว้ในที่ใดชา ว่าอัน พระพุทธเจ้ากล่าวว่ ดุรา ตปัสสะ พลิกะ อันว่า ดอยอัน ๑ ชื่อ
ว่าสิงกุตตะละปพะ // อันมีในเมืองอุปปละนคร คีว่าเมืองหงสาวดี เปนตมัตถานะอันประสิณแล ดุรา
ตปัสสะ พลิกะทั้ง ๒ จูงนำเอาเสาธาตุ ๘ อันนี้ไปประจุถอไว้ในดอยสิงกุตตะละอันเปนอดตมังคะสิสาณะที่
นั้นเทื่อะ ว่าอัน หั้นแล พ้อคำทั้ง ๒

(๒.๑๖) คีระดับรับเอาคำสอนแห่งพระพุทธเจ้าว่า สาธ ดีดี มากนักละ ว่าอัน ด้วยมีแท้ ข้าคิรับรู้
บ่เขวดกฎหมายรู้ยังดอยสิงกุตตะระนั้นสักอันแล พ้อคำทั้ง ๒ ได้เสา ๘ อันแล้วคีให้พระพุทธเจ้าเข้าไฟสู่
หมู่เกียนแห่งตนหั้นแล อถ ในกาละนั้น // พระญาณินหารู้แล้วคีสมาเนรมิตเกียนใหญ่เหล้ม ๑ มีปราสาทมี
โกฏแก้วอันจักใส่เสาธาตุอันประดับประดาด้วยแก้วแต่เครื่องบูชาทั้งมวลทั้งไว้ในหมู่เกียน ๒ ร้อย เห
ลัมนั้นแล้วพระญาณินทาคีโขโกฏแก้ว // เอาเสาถอ ๘ เส้นใส่แล้วคิบูชาด้วย ปรามิสสะมากนักละ
แม่นว่า เทวดาผู้อยู่ในชั้นฟ้าทั้ง ๖ คีสงปูชามาถักแล้วพระญาณินทาคีหื้อวิสุกัมมเทวบุตรดลงมาแต่งแปลง
เนรมิตหนทาง // หื้อราบเพียงเรียงงามแล้วชู่แห่ง ส่วนคนแลเทวดาคีเข้ามาเหล้มมโหรพนานได้ ๗ วัน
แล้วคีมาด้วยลำดับคราวทางคีมารอดมาถึงเมืองเชตุตระนครแล้วคีมาถิ่งแม่น้ำอัน ๑ เกียนจักไฟบ่ได้นั้น
พระญาณินทา // คีมาเนรมิตสะพาน ๗ เหล้มไว้หื้อพ้อคำทั้งหลายเอาเกียนแลปราสาทแก้วอันใส่ธาตุนั้นขึ้น
ใส่เหนือสะพานเหล้มนั้น แล้วคิไฟด้วยอาณภาวะแห่งพระญาณินทาคีไฟรอดไฟถิ่งเมืองเชตุตระนคร หั้น
แล ราชา อันว่า พระญาณินทาคี

(๒.๑๗) คีรู้ข่าวสารอันมาแห่งพ้อคำผู้พื่อนั้นคัมภีล ราชร่าเพิงว่า พ้อคำทั้งหลายผู้อื่นแต่ก่อนเขามา
เทียรยอมใด ๓ เดือนจึงมารอดมาถึงที่นiday บัดนี้ เขาทั้งหลายพ้อยมาประหมาน ๗ วัน พ้อยมารอดสนนี้
ร้อยมีเหตุเยื้องใดเยื้อง ๑ แก่เขาพ้อยมีชะแล // พระญาณิคร่าเพิงสนนี้แล้วคิปลงหื้อเสนาอามาตย์ไฟเอา
พ้อคำพื่อนองมาว่า ดุรา พ้อคำทั้ง ๒ สู่ทั้งหลายมารอดบ้านเมืองเราที่นี้ด้วยอันรับพันมาตรา ๗ วันแล มา
รอดที่นี้ชาติส/ด้วยที่กาน*เยื้องใดชา เมื่อนั้น พ้อคำทั้ง // ๒ คีร่าเพิงว่า ฌิ จุจกกล่าวคำล่ายว่าไกลหลอ
นทรายเกิดมีในหนทางมากนักละ ผู้ข้าทั้งหลายจึงมารอดตายจักล่าย ว่าอัน คีบ่ควร เหตุว่า สีลจักเสียจักเป
นบาปแล พ้อคำทั้ง ๒ คีล่ายบ่ได้ คีให้พระพุทธเจ้าด้วยชื่อ // ว่า ดังนี้ ข้าแต่ มหาราชเปนเจ้าผู้ข้าทั้ง ๒ ได้ของ
คำอันประสิณมา คีว่าได้นิพพานมาตาย เผื่อข้าทั้ง ๒ ไฟจบพระพุทธเจ้าอยู่แทบเกล้าไม่มั่งราชยัตตะ
ที่นั้น ผู้ข้าทั้ง ๒ คีได้หื้อเข้าเบ็นทาน // แก่พระพุทธเจ้าแล พระพุทธเจ้าตนประกอบด้วยมหากรุณาดีหื้อ

เกสาธาตุแก่เผื่อข้าทั้งสอง ๘ เส้น แล้วเผื่อข้าทั้ง ๒ คำนามาเพื่อนำเอาเมื่อถป็นนาตั้งไว้ในดอยสิงคุดตระมี
ในเมืองอุปละนคอรตามคำสอนสั่งแห่ง //

(๒.๑๘) พระพุทธเจ้าแล พระญาเชตุตระนคอรไดยินคำอันนั้นค้บังเกิดปสาทะสัทธาอินดีมานัก
พระญาค้ปลงยังยสสะลาณะสากนหื้อเปันทานแก่พ่อค้าทั้ง ๒ ว่า ตาตะ ดุรา พ่อค้าทั้ง ๒ เราพระองค์ไคร่
หันเกสาธาตุเจ้ามานักแล ว่า // อัน พ่อค้าทั้ง ๒ ค้ไพนำเอาเกสาธาตุเจ้ามาหื้อแก่พระญาได้หันค้มีแล
พระญาได้ให้หื้อค้มีปิตินดีมานักค้บังเกิดอัจจะสัทธา ว่าจักตัดหัวบูชาธาตุเจ้า ว่าอัน เมื่อนั้น ทางเพวค้
ไหว้แล // ห้ามเสียว่า เทวะ ข้าแต่มหาราชเปนเจ้าพระราชเจ้าฝิยังมีชีวิตหมั้นยืนยาวเปนไฟค้ยังจักได้อยู่
อุปฏฐากธาตุพระพุทธเจ้ามาหลายดีหลีแล ว่าอัน พระญาไดยินคำว่า สาธุ ดี ดี แล // ว่าอัน แล้ว
พระญาค้ถอดพระจมหัวอันประจิตราแล้วด้วยแก้วเงินคำมียอดไคแลพันแลพันบูชาเกสาธาตุเจ้าแล้วจาเชิง
พ่อค้าทั้ง ๒ ว่า ตาตะ ดุรา พ่อค้าทั้ง ๒ ท่านทั้ง ๒ ได้ของคำอันประเลียมมา // อันนี้ เราราชจักหื้อหัน
เปล้าหันตายค้บควรแล เราราช จักขอเอาธาตุไว้อุปฏฐาก ๒ องค์ชะแล ว่าอัน พ่อค้าทั้ง ๒ จิงกล่าววว่า ผู้
ข้าทั้ง ๒ จักวางหื้อธาตุไว้บได้แล เหตุคำพระพุทธเจ้าสั่งสอนเผื่อข้าทั้ง ๒ เปนครุอันหนักแล ว่าอัน
พระญาค้บ //

(๒.๑๙) ฟังแล หื้อค้จักเอา บ่หื้อค้จักเอาแล ว่าอัน พระญาค้ลูกไฟเอาเกสาธาตุ ๒ องค์หันแล
พ่อค้าทั้ง ๒ ค้น้อยใจร้องไห้มานักค้หันมาหันแล พระญาเชตุตระนคอรค้สร้างแปลงปราสาทหลัง ๑ ตั้ง
ไว้ท่ากลางเวียงหันแล ค้เหล้นมโหสรพู // ขามานักชะแล พ่อค้าทั้ง ๒ ค้ขึ้นขี่สะพาไฟด้วยน้ำสมุทไฟ
ได้ ๖ วันค้ไพรอดเกาะ ที่นั้น เถิงยมเพิงค้เกสาธาตุค้ผายปฏิหารียหื้อรุ่งเรืองส่องแจ้งเปดังกลางวัน
นั้นค้มีแล ยังมีพระญา // นาคตน๑๑ จะเดินมาเถิงเกาะ มันได้หันอัสสจันอันนั้นจิงกระนิงใจว่ารอยว่า
ประเลียมวิเสสมิในสะพาไฟนี้ชะแล ว่าอันค้ละเพสอันเปนพระญานาคเสีย แล้วค้เข้าไฟสู่สะพา // ค้หัน
เกสาธาตุเจ้ามันค้ลักเอา ๒ องค์ แล้วค้เอาหนีไฟสู่เมืองนาคหันแล ธาตุเจ้าค้เฝ้าหลอ ๔ องค์ หันแล พ่อค้า
ทั้ง ๒ บ่ทันธาตุมีพร้อม ค้ตอกร้องไห้ว่า พระญานาคค้ขึ้นมัลลเอาธาตุไฟ ๒ องค์ ค้เฝ้ายัง // หลอเกสา ๔
องค์นี้ชา ว่าอัน แล้วเขาทั้งหลายค้หนีไฟตามฟองน้ำค้ไพรอดดอยอัน ๑ ชื่อว่าดอยของ ว่าอัน ในกาลนั้น
ยังมีชายผู้ ๑ มันค้เอาสะพานมาค้เสียสะพาแตกไฟค้ไหลไฟจอดดอยอันนั้นค้หาสังจักกินบได้ ค้ลำบากเปน
//

(๒.๒๐) ทุกข์นักมันค้ได้หันสะพา ๗ เหล่มนั้นมันค้ไฟขอกินเข้ากับด้วยพ่อค้าทั้งหลายหันแล มัน
ถามว่าท่านทั้งหลายเอาของคำเยี่ยงใดมานั้นชา ตปุสสะแลพลิกะ ค้บอกกล่าววว่า ดูข้าได้ของคำอันประเลียม
มาตาย ว่าอัน ชายทุกขผู้ันรู้ค้บังเกิด // ปสาทะสัทธาอินดีด้วยคำว่า ข้าได้ที่เพิงบัดนี้แล ว่าอัน แล้วมันค้
แก้ฝ่านุแห่งมันอันยาวได้ ๒ ศอกนั้นบูชาเกสาธาตุเจ้าหันแล พ่อค้าทั้งหลายสังคะเอาชายผู้ันมาหื้อพัน
จากทุกข แล้วค้มารอด // มาเถิงเมืองธัญญวัตดินคอร อันมีระแวกแคว้นเมืองอุปละนคอร ค้ชื่อว่าเมืองหง
สาวดินัน แล้วพระญาตนเสวียเมืองที่ชื่อว่าอุปละราชแลพ่อค้าทั้งหลายผู้ันมารอด แล้วค้เข้าไฟสู่สำนัก

พระญาแล้วคือหัวว่า // เทวะ ข้าแต่ มหาราชผู้ข้าทั้งหลายไพศาได้ไพบพบพระพุทเจ้าอยู่แทบเกล้าไม้มวงราชยัตตนะ ที่นั่น ผู้ข้าทั้งหลายได้เข้าน้ำโภชนาอาหารมาหื้อเปนทาน แล้วคือเอาเกสาธาตุ // เชิงพระพุทเจ้าแล พระพุทเจ้าคือหื้อเกสา ๘ องค์ แก่ข้าทั้ง ๒ พี่น้อง แล้วคือสอนข้าทั้ง ๒ ว่าหื้อเอาเกสา ๘ เส้นนี้ไพล่ปันนาไว้ในดอยสิงคุตตระ //

(๒.๒๑) พันเทือะ ว่าอัน ผู้ข้าทั้ง ๒ คืปฏิบัติตามคำสอนพระพุทเจ้า แล้วคือนำเอาเกสาธาตุเจ้ามาแผวเมืองเชตุตระนคร ที่นั่น พระญาเชตุตระนคร คืคลุขิงเอาเกสาธาตุเจ้าเสีย ๒ องค์แล เทยังหลอ ๖ องค์ ผู้ข้าทั้ง ๒ // คือนำมาถึงเกาะที่ ๑ พระญานาคคืมาลักเอาธาตุ ๒ องค์ เราคียังหลอ ๔ องค์ ผู้ข้าทั้ง ๒ คือนำมาถึงมหาราชเจ้าบัดนี้แล ลักว่าเท้าพระญามหากระสตราเจ้าทั้งหลายในสักการะชุมพุทวิปทั้งมวลแลจักมีปสาทะ // สัทธาใสในพระพุทศาสนาเสมอ ดังมหาราชเปนเจ้านี้บ่มีแล ว่าอัน คิมิแล อถในกาลนั้น พระญาอุปละราช ได้ยินคำเยื้องนั้น คิมิบัติโสมนัสยินดี แล้วคืปลงพระราชาอาญาหื้อ // มหาอามาตย์ใหญ่ผู้ ๑ แล้วคืหื้อตักแต่งแปลงเสนา ๔ ประการ คืเสนาข้าง เสนามา เสนารถ เสนาไฟเดินมา* แล้วคืหื้อพ่อค้าทั้ง ๒ พี่น้องขึ้นขี่ยัวญาค้า แล้วแหนแห่แวดไปก่อนแลตามหลัง แล้วพระญาคืไพบด้วยสสะ // ปริวาร คันไพรอดตูปจอดพ่อค้าไว้เกสาธาตุแล้วคืกะทำประทักษิณาปรทาสีล* ๓ รอบ แล้วไพบบสักการะบูชาด้วยปรามาสสะบูชาต่างๆ แล้วคืยอมืออริฐานว่า ฌิว่าพระพุทเจ้ามีธัมมเมตตาแก่ข้าหื้อได้เอาเกสาธาตุอันนี้ประจุกอ //

(๒.๒๒) ไว้ตั้งอันขอหื้อข้าได้หันแล ได้ไพบยังเกสาธาตุทั้ง ๘ พระองค์แต่เทือะ ว่าอัน แล้วคืโขโขตแก้วคืลวดหันเกสาธาตุเจ้าทั้ง ๘ แห่พระญาคืสาธุการยินดีมากนักริมิแล ว่าอัน คืจักตัดหัวบูชาหันแล ในกาลนั้น นางราชเทวีคืขอ // เชิงพระญา เทวะ ข้าแต่ มหาราชเปนเจ้า คันมหาราชเปนเจ้ายังมีชีวิตยืนยาวเปนไฟคียังจักได้ไพบบอุปการะพระพุทเจ้ามากหลายดีหลีตาย ว่าอัน พระญาคืยินดีแล้วคืถอดพระจมหหัวบูชาเก // สาธาตเจ้าแล้วคืกล้างเชิงตูปสสะแลพลิกะ ๒ ขาพี่น้องดังนี้ว่า ตูรา พ่อค้าทั้ง ๒ ธาตุเจ้าเทายังหลอ ๔ องค์ ว่าอัน บัดนี้ เกสาธาตุเจ้าพ้อยยังปรากฏหันทั้ง ๘ อันสนันนี้ดังรือนั้นชา พ่อค้าทั้ง ๒ หันคืบังเกิดปี // ดิยินดีมากนักริมิแล แล้วไพบพระญาว่า เทวะ ข้าแต่ มหาราชเจ้าบุญสมพารมหาราชเจ้าคืมีมากนักริมิแล เกสาธาตุหากเทายังหลอ ๔ องค์ตาย บัดนี้ พ้อยปรากฏหันมาทั้ง ๘ องค์สนันนี้คืนักริมิแล สันนี้คืนักริมิแล เกิด // ด้วยบุญสมพารแห่งมหาราชเจ้าแท้ชะแล ว่าอัน คิมิแล ในกาลนั้น พระญาอุปละราชคืปลงอาชวรางวัลหื้อแก่พ่อค้าทั้ง ๒ มากนักริมิแล แล้วคือนำเอาธาตุสงเสพ*บูชาแหนแห่เข้าสู่เวียงธัญญวัตดินนครด้วยยสสะปริวารมากนักริมิแล คันว่ามา //

(๒.๒๓) รอดแล้วคืหื้อตักลงนันทเริบแล้วคนทั้งหลายถ้วน ๗ วัน คืหื้อประสมชุมนุมมากนักริมิแล แล้วคืถามยังคนทั้งหลายผู้ง่่าผู้ง่่าหนุ่มคืดี ปุคคละผู้ใดผู้ ๑ คืบรูที่ดอยสิงคุตตระสักคนหันแล พระญาอุปละแลพ่อค้าทั้ง ๒ ค็น้อยใจมากนักริมิแล พระญาคืเล่าโลมพ่อค้าทั้ง // ๒ ว่า เราหาที่ดอยสิงคุตตระบได้คืจักเอาธาตุไพล่ปันนาไว้ในที่ใดที่ ๑ ควรชะแล ว่าอัน พ่อค้าทั้ง ๒ กล่าวว่า เมื่อข้าทั้ง ๒ บ่ข้ามล่งคำ

พระพุทเจ้าได้แล ว่าอัน แล้วคียินน้อยใจคือร้องไห้โหมมากนัก // แล อถ ในกาลนั้น มหาปถวี อันว่าแผ่นดินหลวงคือร้องก้องหวั่นไหวโหมมากนัก เขาสิเนโรราชคืออ่อนน้อมค้อมลงมากนัก น้ำสมุทรชำระรื้ออกเยือกดีฟองпенอัสจันมากนักตราบต่อ // เทาเถิงอกนิฐาพรหมโลกพันคัมมิแล สกโก อันว่าพระญาณาทิราชคร่ำเพ็งดูรู้แล้วยังภาวะอันพ่อคำทั้ง ๒ แลพระญาณาทิตถอยสังคตระบได้จึงจักใช้วิสุกัมมเทวบุตรกับทั้งปวริวารทั้งมวลว่า ดุรา // เจ้าวิสุกัมมเทวบุตร เจ้าจูงเอายสสะปวริวารลงไฟเฝียว //

(๒.๒๔) แปลงที่ถอยสังคตระทั้งมวลหือราบเพียงเรียงงามเปดงหน้ากลองไชยนั้น แล้วจูงคินมาเทือะ ว่าอันแล้ว ส่วนว่า วิสุกัมมเทวบุตรก็รับเอาอาชญาอินทาทิราช แล้วคิลงมาเนรมิตถอยสังคตระหือราบเพียงเรียงงาม แล้วคิเข้าไฟสู่พ่อคำทั้ง ๒ พี่น้องแล // ถามว่า ตาตะ ดุรา พ่อคำเชื้อทั้ง ๒ พี่น้องร้องไห้เหตุใดชา ว่าอัน พ่อคำทั้ง ๒ กล่าวว่ ข้าแต่เจ้าคุ พรพุทเจ้าหือเกสาธาตุแกเฝือซึ่ง ๘ องค์ ว่าหือไฟประจุไว้ในถอยสังคตระเทือะ ว่าอัน // ดูข้าทั้งหลายมีพระญาณอุปราชนคอรเปนประธาน จักหาถอยสังคตระบได้คิร้องไห้เปนทุกขมากนักแล ในกาลนั้น พระญาณคินถอยสังคตระบได้คิมียอดได้แลพันออกมาบูชาธาตุเจ้า แล้วคิร้องไห้มากนักแล วิ // วิสุกัมมเทวบุตร เทวบุตรอันเนรมิตเปนคนนั้นจึงกล่าวเชิงพ่อคำว่า ตาตะ ดุรา เจ้าอย่าน้อยใจเทือะในวันพรุกมีบุคคลผู้ใดผู้ ๑ จักมาบอกกล่าวยังถอยสังคตระแก่เราทั้งหลายชะแล ว่าอัน คิกลับหายไฟหั้น // แล ในกวละยุมนั้น พ่อคำผู้พินันคิหั้นนิมิตรฝันว่าดังนี้ ยังมีบุคคลผู้ ๑ ถือเอาดอกบัวดอก ๑ เข้ามาพายทิสสะหนั้นออกหั้นแล พ่อคำผู้น้องคิฝันว่า ตนได้ลงโผมาได้พินแผ่นดินแล้วเอา ๒ มือตุมแผ่นดินทั้ง ๒ มือ ว่าอัน แล้วคิสะดั่งตื้นหั้น //

(๒.๒๕) แล เถิงกาละอันแจ้งแล้วพ่อคำทั้ง ๒ พี่น้องคิบอกยังนิมิตรความฝันแก่กันหั้นแล พ่อคำผู้พี่คิบอกความฝันแล้วผู้น้องกล่าวแก่ผู้พี่ว่า ข้าแก่ พี่เปนเจ้า จูงมือตมะที่ขาหั้นยืนยาวเทือะ ดอกบัวนั้นคือได้เกสาธาตุ ๘ องค์นั้นแล ราชทั้ง ๒ จักได้อุปฐาก // ธาตุเจ้าตราบอันมีชีวิตชะแล ว่าอันแล้วพ่อคำผู้พี่กล่าวแก่น้องว่า ตาตะ ดุรา เจ้าในกาละจักมาพายหนามีหั้นชะแล กุสลบญทั้งมวลอันราชทั้ง ๒ ได้กะทำมาจักได้สังคหะโผดลิตตทั้งหลายมีหั้นชะแล ว่าอัน แล้วในกาละ // นั้นคิรุ่งแจ้งพระสุริยะอาทิตยคิสระเดจขึ้นมาในปาชินโลกธาตุแล้วดั่งอัน พ่อคำทั้ง ๒ พี่น้องคิพื่อเลงหั้นยังสัณฐานที่ถอยสังคตระนั้นด้วยอาณุภาวะแห่งวิสุกัมมเทวบุตรตื้นนั้นแล แผ่นดินที่นั้น // เปนอันราบเพียงเรียงงามมากนักแล พ่อคำผู้น้องจึงกล่าวว่ ข้าแต่ พี่เปนเจ้าความฝันแห่งราชทั้ง ๒ นั้นเปนอันคักแม่นนักแล สังคตระถอยร่อยว่าอันนั้นชะแล พระพุทเจ้าสั่งสอนราไว้นั้นแม่นแท้ชะแล ว่า // อัน แล้วคิให้วิสัการะบูชามากนัก พ่อคำทั้ง ๒ คิให้พระญาณอุปละราชว่า เทวะ ข้าแต่ มหาราชเจ้า บัดนี้ผู้ข้าทั้ง ๒ คิได้หั้นที่สังคตระนั้นแล้วแล ว่าอันพระญาณคียินคำอันนั้นคิมีความโสมนัสยินติมากนัก แล้วพระญาณคิหือ //

(๒.๒๖) ยังบ้านอัน ๑ มีส่วยไรได้ ๕ แสนหาปณะหือแก่พ่อคำทั้ง ๒ แล้วพระญาณคิหือห้างช้างตัวประดับดีแล้วคิขึ้นขี่ช้างไฟกับด้วยยสสะปวริวารไฟพื่อเลงดูที่สังคตระนั้น คินไพรอดแล้วคิกะทำปทักษิณาแหววัดปรัทสิล* ๓ รอบแล้วพระญาณ // คิลงไฟทิสสะหนได้กว้างได้ ๙๑ โยชนะ กับทั้งที่สังคต

ตระอันราบเพียงเรียงงามมากนักเป็นประจุกตั้งหน้ากลองไซยนั้น ดังคนมนุสชาติเล้าจักแปลงตั้งอัน ๘๐๐๐ ปลีคี่บออาจจักได้แท้ดีหลี // แล พระญาคีบังเกิดเป็นอัจฉริยะมากนักชะแล พระญาคีถอดพระจมห หัวคำอันมียอดได้แลพันบูชาถาณะที่นั่นแล พระญาคีจึงหามายังตปัสสะแลพลิกะมา แล้วถามว่า ตาตะ ดุรา เจ้าตปัสสะแลพลิกะ อันว่า // เกสาธตุเจ้านั้นควรภป็นนาไว้ที่นี้แล้วอันชะรือ พ่อคำทั้ง ๒ คี่ให้พระญาวา เทวะ ข้าแต่ มหาราชเป็นเจ้าจุงจักยังอยู่หน้อย ๑ ก่อนเทือะ พระพุทธเจ้ายังสั่งสอนข้าทั้ง ๒ ว่า ถาณะที่ นั้น พระ // เจ้าทั้ง ๓ ตนอันล่งแล้วคือ พระเจ้ากุกสันโธตน ๑ พระโกนาคนนะตน ๑ พระกัสสปะตน ๑ คั่นนิพพานไฟแล้ว เทียรยอมเอาธาตุมาจุไว้ที่เดียวกันชุนตนแล ว่าอัน สันนี้ คี่หาที่อันจุธาตุแต่ก่อนนั้นไม่ได้ เทือะแล อถ ใน //

(๒.๒๗) กาละนั้น พระญาอุปละราชคี่หื้อปกปาวเรียกหามายังคนผู้เฝ้าผู้แก่อันมีอายุยืนนั้น มาแล้วคี่ถามดูว่า ดุรา คนผู้เฝ้าผู้แก่ทั้งหลายผู้โดยยังรู้ยังหันที่อันพระพุทธเจ้าทั้งหลายผู้ยังอันล่งแล้วแลมา ถป็นธาตุนั้นชา ปุคคะ // ผู้โดยยังรู้ยังหันตั้งอันเราราชคี่จักหื้อผู้นั้นเล็งสขชะแล ว่าอัน คนทั้งหลายผู้ นั้นคี่ให้ว่า ข้าแต่ มหาราชเจ้า ผู้ข้าทั้งหลายปู้เท่าว่าผู้เฝ้าผู้แก่กว่าข้าทั้งหลายทั้งหลายคี่มีก่อนแล ว่าอัน พระญาคี่หื้อไพหาคนผู้ // นั้นมา แล้วคี่ถามดูคี่ปู้สักคน หั้นแล พ่อคำทั้ง ๒ คี่โสทุกขน้อยใจคี่ร้องให้ มากนัก หั้นแล อถ ในกาละนั้น พระญาอินทาคี่หื้อวิสักรรม ทวุดตตักกลองปาวในชั้นฟ้าทั้งมวลแล เทว คณนา มเหสิกา เทพยดา // ทั้งหลายคี่ลงมาเหล้นมโหสรพในที่สิงคุดตระที่นั่นแล อินทาทิราชคี่แต่ง แปลงจตุรงคเสนา ๔ จำพวกอันเป็นทิพพส่วนตน พระญาอินทาคี่สระเต้งขึ้นชี้ข้างเอราวังลงมากับด้วย เทพพคณะทั้งหลายแล ปรีสสะทั้งหลาย // เตรงดสอยาดอ้ายแต่ชั้นฟ้ากามวังจะลงมาตราบเล็งคอดยสิง คุดตระเป็นอันคัดคังไผ่มากนักหั้นแล ในกาละนั้นมนุสสะ อันว่า คนทั้งหลายคี่สะดุ้งตกใจมากนัก หั้นแล สกโก อันว่า พระญาอินทาทิราชคี่ถูลำเก้คนทั้งหลายบหื้อเขาย้านแลแล้ว //

(๒.๒๘) หั้นแล พระญาอินทาคี่หื้อพ่อคำทั้ง ๒ ฟัน้องมานั่งเหนื่ออาสนะทิพพกับด้วยตนคี่มีแล ที่ นั้น พ่อคำทั้ง ๒ คี่จรรจาบด้วยพระญาอินทาวา เทวะ ข้าแต่อินทาทิราช มหาราชเจ้ายังรู้สิงคุดตระอันถ ป็นนาธาตุนั้นพระพุทเจ้าแต่ก่อน ๓ // องค์ คือพระกุกสันโธ พระโกนาคนนะ และพระกัสสปะเจ้าอันชะรือ พระญาอินทาคี่กล่าววว่า ดุรา พ่อคำทั้ง ๒ เราราชเทามีอายุยืนได้พันปลีทิพพบตายแลจักนับเป็นปลีใน เมืองคนเรได้ ๓ ต้อ ปลาย ๓ ล้าน // ปลีบตาย ข้าปู้หั้นแล ปุคคะผู้ใดได้รู้ได้หั้นนั้นหากแดนมิชะแล ถาอัน พระญาอินทาคี่เรียกหามายังเทวดาตน ๑ อยู่ไม่เดือะเกลี้ยงมีอายุยืนมากนักคี่หื้อเทวดาตนนั้นมาที่อา สนาตนแล้ว // คี่ถามว่า ตาตะ ดุรา เจ้าธาตุนั้นพระพุทธเจ้า ๓ ตน อันล่งแล้วไพนั้นมาจุไว้ที่ใดชา เทวดาตน นั้นคี่ให้พระญาอินทาวา เทวะ ข้าแต่มหาราชเจ้า ยังมีหากบป้ออัน ๑ มาผ่าเป็น ๕ ส่วนนั้น // อายุแห่ง ข้าเทามีส่วนเดียว ๑ บ่ตายแล ข้าปู้แล้วอันหั้นแล ถัดนั้นยังมีเทวบุตร ๒ ตน ตน ๑ ชื่อว่าอินทา ตน ๑ ชื่อว่าโควินทา มีอายุคี่ยืนกว่าข้ามากนักแล ว่าอันแล้ว ที่นั้น พระญาอินทาคี่หามายังเทวบุตร ๒ ตนนั้นมา นังรวมอาสนาแห่ง //

(๒.๒๙) ตน แล้วคัมภีร์หันแล เทวบุตร ๒ ตนนั้น คืให้พระญาอินทาทว่า เทวะ ข้าแต่มหาราชเจ้า อายุแห่งเชื้อข้าทั้ง ๒ เท้ายืนได้เก็งกับปี ๑ บดายแล เพื่อข้าบรู้นหันแล เทวะ ข้าแต่อินทาทราช ยังมีเทว บุตร ๔ ตน ๑ อยู่ไม่ครุฑม // ตน ๑ อยู่ไม่หมากพิน ตน ๑ อยู่ไม่สัสมุค ตน ๑ อยู่เขาสิเนโรราชแล เทว บุตร ๔ ตนนี้มีอายุยืนยาวกว่าข้าทั้ง ๒ แล แดนจกักรู้จักกันยังที่จุธาตุเจ้าแต่ก่อนชะแล เมื่อนั้น พระญาอิน ทาศ์เรียกหาขังเทวบุตร // ๔ ตนนั้นมานั่งรวมอาสนาตน แล้วคัมภีร์ขังเทวบุตร ๔ ตน ตน ๑ ชื่ออมิตรา นั้นว่า มาริสสา ดุรา เจ้าตนหาทุกข์ได้ท่านมีอายุยืนเท่าใด นั้นชา อมิตราเทวดาตนนั้นคืให้พระญาอินทร์ // ว่า เทวราชา ข้าแต่ พระญาอินทาทราชอายุแห่งข้ายืนได้หมากกับปี ๑ แล พระญาอินทาศ์ถามว่า ดุรา ท่านยังรู้ยังหันสัณฐานที่จุธาตุพระพุทเจ้าทั้ง ๓ พระองค์ในสังคตตระที่นั่นชะหรือ เทวดา // ตนชื่ออมิ ตราศ์ให้พระญาอินทาทว่า เทวะ ข้าแต่อินทาทราช ข้าคียังได้รู้ได้หันได้ให้พระพุทเจ้าตนชื่อกุกสันโธนั้น แล พระญาอินทากล่าวว่า ดุราท่านตนหาทุกข์ได้ ท่านพ้อยได้รู้ได้หันได้ให้ด้วยเหตุอันใดอันชา เทว //

(๒.๓๐) ดาตนนั้นให้พระญาอินทาทว่า เทวราชา ข้าแต่อินทาทราช เมื่อปลมกับปีวันนั้น พระพุทเจ้าตนชื่อกุกสันโธเกิดมาเปนครูแก่โลก วันนั้นผู้ข้าคืได้เกิดมาเปณักขผู้ ๑ อยู่ในอาณาประเทศ ที่ นี้ ยามนั้นผู้ข้าคืข้า*แลวัน // แลตัว จิงอัมแล ยังมีในวัน ๑ ข้าคืแอแสงหากินข้าง ที่นี้ บได้กินสักตัว ข้าคืหันพระพุทเจ้ากุกสันธะมาจระเดินบิณฑิบาท ข้ามาหันข้าคืเสกนพระพุทเจ้าคียินหอดวอด*มากนิก ข้าคืบ่อจ // จักเอาพระพุทเจ้าตนนั้นได้ พระพุทเจ้าตนชื่อกุกสันธะ จิงถามว่ามิงบรูจักกูอันชะหรือ ข้า กล่าวว่าบรูชะแล ว่าอัน พระพุทเจ้าจิงกล่าว่า ดุรา ยกขี คุณจักใส่ทัมทกัมมแก่มิงชะแล ว่าอัน ขาม*ถาม ว่าจัก // ใส่ทัมทกัมมแก่ข้าด้วยเหตุอันใดชา พระพุทเจ้ากล่าว่า คุณจักหื้อท่านรักสาสิล ๕ เสียชะแล ว่า อัน ข้าว่าจักหื้อข้ารักสาสิล ๕ ต่อแห่งซื่อตบได้แล พระพุทเจ้าจิงว่าคุจักหื้อมิงรักสาสิล ๗ ปลิชะแล คีว่า ข้า // คีว่าบได้ พระเจ้าว่าจักหื้อรักสาสิล ๑ ชะแล ว่าอัน ข้าคืว่า บได้ พระเจ้าว่าคุจักหื้อท่านรักสาสิล ๕ ๗ วันชะแล ข้าจิงรับเอาคังพระพุทเจ้าว่า อามะ ภนเต ดังนี้ ในขณะบัดเดียนั้น เขี้ยวแห่งข้า ๒ เหล้มอัน ยาวออกพ้นปากนั้นคืหล่อนเสียวันนั้น //

(๒.๓๑) แล พระพุทเจ้ากุกสันธะคืเอาธัมมชริกอัน ๑ หื้อแก่ข้า ผู้ข้าคืมาจกัอไว้ในที่นี้แล ที่อัน ข้ามาหันนั้นชื่อวากริอา คำไทยว่า รับเอาธัมมชริก ว่าอันแล พระญาอินทาทได้ยินคำสนั้นแล้ว คียินดีพร้อม กันสาธุการมากนิกแล พระญา // อินทร์คืถามขังเทวบุตรตนอยู่ป่าไม่หมากพินด้วยประการดังกล่าว มาแล้ว นั้นแล เทวบุตรตนนั้นจิงให้พระญาอินทร์ว่า เทวราชา ข้าแต่อินทาทราช ในเมื่อพระเจ้าโกนาคม นะเกิดมาเปนครูแก่ // โลกวันนั้น ผู้ข้าได้เกิดมาเปณักขผู้ ๑ ข้าคืจระเดินหากินอาหารคืมาจวบพบพระ เจ้าที่ดอยหินอัน ๑ ข้าคืหนีเสียดอยอันนั้นไฟสู่ดอยอัน ๑ ข้าคืคิดใจว่าจักเอาพระเจ้าไฟกิน ข้า // คียัย จากดอยอันนั้นไฟสู่ดอยอันพระเจ้าอยู่นั้น เปนดอยอันสูงนิก พระเจ้ากล่าว่า มิงบรูจักกูอันชะหรือ ข้าคืว่า ข้าบรูจักแล ว่าอัน ยามนั้น ขนคิงแห่งข้าคืพองสยองเส้นขนลุกชูเส้น ข้ายินกล้วนนิก ข้าคืก้มกราบให้พระ เจ้า ที่นั้น พระ //

(๒.๓๒) เจ้าศรีสังสอนข้าหื้อรักสาสี่ล ๕ ยามนั้นเขียวแลขนตัวแห่งข้าค้หล่อนค้หลกตกไฟเลี้ยงข้าค้ได้อิงดอยที่นั้นอยู่จึงได้ชื่อว่ากลาสี คำไทยว่าดอยอิงมาเถิงกาละบัดนี้แล ดอยอันพระเจ้าอยู่ณนั้นชื่อว่าเบงขอช้าง คำไทยว่า ดอยพระเจ้าอยู่ // ว่าอัน ตราบกาละบัดนี้แล พระเจ้าโกนาคนะ ค้เอาไม้เท้าเหล็กคันคำ* หื้อแก่ข้า ผู้ข้าค้เอามาประจุไว้ที่นี้แล ว่าอัน ยามนั้น คนแลเทวดาทังหลายค้สาธุการมากนัก ถัดนั้น พระญาอินทร์ค้ถามเชิง // เทวบุตรต่นชื่อโลหิณี อันอยู่ป่าไม้สม้สุกนั้นด้วยประการดังกล่าวมาแล้ว นั้นแล เทวบุตรต่นนั้นค้หื้อพระญาอินทาทว่า เทวราช ข้าแต่อินทาทิราช ในเมื่อพระเจ้าต่นชื้อกสัปะปะเกิดมาวัน // นั้นค้มาสังสอนข้าว่าหื้อจำสี่ล ๕ บ่หื้อข้าสัดต์ ข้าบ่เหลือคำพระเจ้าได้ ข้าค้รับเอาคำชูประการพระเจ้ากสัปะปะค้เอาผ้าชีพอร์หื้อแก่ข้า ข้าค้รับเอาแล้วมาจุก่อไว้กับด้วยธัมมชรีอกแลไม้เท้าค้ // แห่งพระเจ้าผู้ล่วงแล้วนั้น ในที่นี้แล ว่าอัน คนแลเทวดาทังหลายค้หื้อเสียงสาธุการมากนัก แล้วพระญาอินทร์ค้ถามเชิงเทวบุตรต่นชื้อทักขิณะ อันอยู่เขาสิเนโรราช ว่าอัน ดังนี้ ดูรา ท่านต่นทาพิกขบได้ ท่านยังรู้ยังหันสิ่งคุดตระ //

(๒.๓๓) อันถปันนาธาตุพระพุทเจ้าทั้ง ๓ คือกุกสันธะ โกนาคนะ กัสสัปะเจ้านั้นชะรือ ผีว่าท่านยังรู้จูงบอกแก่เราบัดนี้หื้อชะ เมื่อนั้นเทวบุตรต่นชื้อทักขิณะนั้นค้หื้อพระญาอินทร์ว่า เทวะ ข้าแต่ อินทาทิราช พระเจ้า ๓ ต่น คือ กุกสันธะ // โกนาคนะ กัสสัปะ นั้น ข้าค้ได้รู้ได้หันแท้แล เทว่า ผู้ข้าบ่ได้รู้หื้ออันประจุธาตุในดอยสิ่งคุดตระนั้นแล เทว่าพระพุทเจ้าโคตมะเจ้าเอาเกสาธาตุ ๓ องค์หื้อแก่ตปุสสะ แล พลิกะทั้ง // ๒ พี่น้องวันนั้นข้าค้รู้ค้หันแท้แล แม่นพระจริยเมตเตยยะเจ้าต่นจักมาพายหน้าค้ยังจักเอาธาตุถูกหน้าผากมาประจุไว้ในที่นี้กับด้วยธาตุพระพุทเจ้าทังหลายผู้นี้ แล้วข้าค้จักได้อยู่อยู่ปฏฐากุตราบ // เสี่ยงกับป้อนนี้เมี้ยนไฟ มีหันชะแล ว่าอันค้มีแล ถัดนั้นเทวบุตรต่นถ้วน ๔ อันชื้อว่าโลหเสนะนั้นค้กล่าววว่า ข้าแต่เทวอินทาทิราช ส่วนอันว่า มหาธาตุเจตยะเจ้าอันนี้พายหน้ามีหันยังจักได้ // เป็กีศาสนาแปลงถ้วน ๓ ที่ก่อนชะแล ผู้ข้าค้ยังจักได้อยู่รักสวเกสาธาตุเจ้าอันนี้ตราบต่อเท่าเสี่ยงกับป้อนนี้หันชะแล ต่ สุตวา พระญาอินทาทิได้ยินคำแห่งเทวดาผู้นี้ค้จึงบังเกิดปิติสมันสนิตีมากนักค้กล่าวปัสสา //

(๒.๓๔) สโมณิกุณ*แห่งเทวบุตรแลเทวดาทังหลายผู้นี้ว่า บัดนี้ เทวดาทังหลายต่น ๑ รู้ ถปันนาธาตุพระเจ้ากุกสันธะ ต่น ๑ รู้ยังธาตุพระเจ้าโกนาคนะ ต่น ๑ รู้ยังธาตุพระเจ้ากัสสัปะ ต่น ๑ รู้ยังธาตุแห่งพระเจ้า // โคตมะ ต่น ๑ รู้ยังธาตุพระเจ้าจริยเมตเตยยะเจ้าต่นจักมาพายหน้าสนี้ ค้เที่ยงจักสมริทธิชะแล ว่าอันแล้ว ยังเทวบุตรค้หื้อถื้อเอาหลวง*ส่วนต่น พระญาอินทาทิถื้อเอาเสียมชุดอันนั้น // เล็กได้ ๑๕ สอก กว้างค้ได้ ๑๕ สอก ขุมอันนั้นเปนอันราบเพียงเรียงงามมากนัก พระญาอินทาทิเณรมิตกอนดินจีคำ ๑๖ กอน ดินจีแลกอนหนาได้ ๔๐ สี่สอก ลวงยาวได้ ๔ สอก กอน ๑ เอารองพื้นดิน ๔ กอน เอา / เปนฝา กอน ๑ เอาปังกาเปนฝายพายบน แล้วเอาแก้ว ๗ ประการลงใส่ไว้ในที่นั้นมากนักต่นแก้วไว้ในท่ากลางใน ๔ ด้าน ใส่จักรารูมี ๗๐ อันแหวดไพรอดทุกกล้าทุกพาย แล้วค้เอาปรา // สารทแก้วแลโกฏแก้วอันใส่ธาตุนั้นตั้งไว้เหนือแท่นแก้ว แล้วพระญาอินทาทิเณรมิตรูปต่นอันเปนอินทากับรูปนางสุชาดาเทียรยอมแล้วด้วยคำทังแห่ง อยู่แหวดล้อมแท่นแก้วนั้น แล้วค้เณรมิตรูปพระญาอุปละราชกับทั้งรูปนางอัคคะ

(๒.๓๕) มเหสีเทวีไว้ในที่นั้น แล้วคิเณรมิตรูปเทวดาอารักษ์ทั้งหลายไว้ในที่นั้นมากนักบ่ออาจจกคณนานับได้ แล้วคิปากด้านเจียรจาเชิงกันว่าเราจักไฟเอน้ำอโนตักกะสระมาสรงเกสธาตุ เจ้าคว่ำบ่ควรยังบัววิสุทท์ // เพื่อแล ว่าอัน พร่องคว่ำจักไฟเอน้ำมหาสมุทรทั้ง ๔ มาสรงเกส คว่ำบ่ควร จักเอน้ำสระไทย ๗ อันมีขอบแลพื้นแล้วด้วยคำ คว่ำบ่ควรแล เหตุพระพุทเจ้าบ่หื้ออานุญาตแล เหตุว่า สิ่งคุดตระ // ที่นี้ประเสฏิกว่าทั้งมวลแล สโก อันว่าพระญาอินทร์จักหาน้ำมาสรงเกสธาตุบ่ได้ พระญาอินทร์คิเณรมิตรสระไว้ในที่ใกล้เกสธาตุเจ้า คิเณรมิตรสระอันไทย ๗ อันไว้ // พายลุ่มสระนั้นแล อัน ๑ คิเณรมิตรไหคว่ำไว้ได้แลหมิ่นแลแสนลูกใส่แล อัน ๑ เณรมิตรไหแก้วแลไธแล ๗ ลูกแล ไหแก้วทั้งมวลได้ ๔๙ ลูก เทวดาทั้งหลายได้ ๔ โกฏู ตนมีมือถือไหแลอันแลอัน // แล้วคิเขามาอาบองค์สรงเกสเกสธาตุเจ้าหันแล ในกาละนั้นคนแลเทวดาทั้งหลาย คิป่าวกันเข้ามามากนักแล ส่วนอันว่า เกสธาตุเจ้าคิปาฏิหาริยะ*สยอขึ้นไฟพวยบนสูงได้ ๗ เช่นต้นตาล แล้วคิลงมาเปนสารูปพระ //

(๒.๓๖) พุทธเจ้าทั้ง ๔ ตนคิอกกุสันโธ โกนาคนนะ กัสสัปะ โคตมะ อยู่ในทิสสะทั้ง ๔ แล้วคิแปรออกยังฉัพพณรังสี ๖ ประการ คิว่า ขาว เขียว แดง ดำ แลหม่น คือ ๖ พระหมวดกัณฑ์หลังไธถึงขึ้นพายบนตราบถึงพรหมโลกพันคิมิแล บ่เท่า // แต่นั้นรัสมิฝูงนั้นคิแปรไฟชลาบอาบไฟทั่วจักรวาล แล้วพอยไธหลังครอบจาลงไฟถึงมหาเวจันนารคิมิแล ในกาละนั้น คนแลเทวดา อินทา พรหม แลครุฑนาคน้ำ ไธสวร กุมภณท์ คันธัพพะ // ยักข์ เฟต ผีแลสัตว์นารกทั้งหลาย คิพ้อหันกันบ่ เสสะหลอแล ประการ ๑ คนหูหนวกทั้งหลายคิมิหูอันแจ้ง คนหูตบอดคิมิหูอันแจ้งใสมา คนทั้งหลายฝูงอันเปี้ยค้อมแลเปนพยาริต่างๆ คิรำ // จับกับหายจากพยาริบัดเดียวนั้นแล แม่นว่า ไฟนารคิเกิดเปนอันชุ่มเย็นด้วยเตชะอานภาวะแห่งเกสธาตุเจ้านั้นแล มหาประิ แผ่นดินหลวงอันหนาได้ ๒ แสน ๔ หมื่นโยชนะ คิ // ร้องก้องหวั่นไหวไพมา เขาสิเนโรราชปัพพะคืออนน้อมค้อมไพมา ทำฝนชะละเมฆทั้งหลายคิไธหลังถึงตกลงมาในขณะบัดเดียวนั้นแล ส่วนพระญาอุปละราชตนนั้น บังเกิดจิตตะปสาทะสัทธามากนัก คิปรารณาเอา //

(๒.๓๗) สัพพะปัญญุตญาณอันประเสฏิกิมิวันนั้นแล หิดด้วยมีแท้แล พระญาอุปละราชคิบังเกิดด้วยราชสัทธองมกนัก แล้วพร้อมไปด้วยตปุสสะ พลิกะ ทั้ง ๒ พี่น้องมีทั้งพระญาอินทาทิราช แลเมเหล็กะเทวดาทั้งหลายอาบองค์สรงเกสเกสธาตุเจ้า // พระญาอินทาคิเณรมิตรแผ่นคำแดง ๖ กีบแลก็บกว้างได้ ๔๔ ศอก หนาได้ศอก ๑ ยาวได้ ๔๔ ศอก แล้วมาแปลงมหาอุโมงค์ควง*จุธาตุแล้วมาหล่อรูปพระพุทเจ้าอยู่สัตตหะ*ทั้ง ๗ แห่ง แล้วคิเณรมิตรูปพระญา // อินทร์กับทั้งรูปนางสุชาตามีนน้ำหนักแลอันแลแสนคำชูอัน แล้วคิเอาดินจีคำก่อ แล้วถัดดินจีเงินก่อ แล้วเอาดินจีทองขาวก่อ แล้วเอาดินจีแดงก่อ แล้วเอาดินจีถอยชู*ก่อ แล้วเอาดินจีเหล็กก่อ จด // เจือออก แล้วก่อขึ้นพายบน แล้วเปนมหาเจดีย์ะแต่งแปลงประจิตรรสนาด้วยเครื่องสักการะบูชาเครื่องพร้อมทั้งมวล เทียรย้อมแล้วด้วยแก้วแลเงินคำมีต้นว่าฉัตต์เก็งซ่อหุง พัดคำวไม้ไผ่ จาวมอร // คมไฟไธดอกประทีปรูปคันธะจวรจันท์มีวันฉะคันธะสสะหลายประการ

ต่างๆ ถิ่นนาตั้งไว้หื้อเป็นที่ไหวสักการะบูชาแก่คนแลเทวดาตราบ ๕ พันวัสสาหั้นแล พระญาอินทาทิ
ราชศรีรำเพงหั้นประโยชน์พะยหน้ามัทหื้อเป็นอุปการะ //

(๒.๓๘) คุณแก่พุทธศาสนาที่มาเนรมิตสระโปกขรณไว้แล้วถัดนั้นคั้นเนรมิตบ่อ*น้ำมน้อยไว้ชำระ
พยาธิแก่ชาวเจ้าแลคนทั้งหลายแล หื้อได้เจาะไต่ไล่พิจารณาอุกขระธัมม์คำสอนพะยหน้า หื้อมีพร้อมชุ
ประการ แล้วค้ // พร้อมกันสระสงขรบูชาตามราชามโนรัสสัทธา*ทั้งคนแลเทวดาบัวรวมลแล ส่วนตน
พระญาอินทาทิสระเดจเมื่อสู่ขึ้นฟ้าสวรรค์เทวโลก อันเป็นที่อยู่แห่งตนคิมิวันนั้นแล ส่วนว่า ดั่งมหาเจติยะ
คุตตระเจ้า // นั้นเป็นอันประเสริฐค้ปรากฏเกิดมีรุ่งเรืองในเมืองมหาอุปละนคอร คือว่าทางสงขดี ที่นั้น
มากนัก เป็นเหตุหื้อเป็นที่ประสมชุมนุมแห่งเมืองทั้งหลาย คือว่าเมืองพายทิสสะหนวันออกนั้นยังมีเวียง //
อัน ๑ ชื่อว่าเวียงลัมมวตินคอร ตั้งอยู่แล พายทิสสะหนวันนั้นยังมีเวียงอัน ๑ ชื่อว่าธัญญวตินคอรตั้งอยู่แล
พายทิสสะหนวันตักยังมีเวียงอัน ๑ ชื่อว่าอวิพิชชนคอรตั้งอยู่แล พายทิสสะหนวันนั้น ยังมีเวียงอัน ๑ ชื่อ
ว่าอุกกา // ลาปานคอร ตั้งอยู่แล ถัดนั้น ยังมีเวียงอัน ๑ ชื่อว่าเชยยมาละนคอร คือว่าเวียงกุมภมา*ไทย
ภาษาเราว่าเวียงทะโค่ง ตั้งอยู่ใกล้มหาธาตุเจ้าสิงคุตตระพันวา ๑ แล พันตั้ง พระญาอุปละราชนั้นอยู่เวียง
อันชื่อว่าธัญญวตินคอร นั้นแล เวียงธัญญ //

(๒.๓๙) วัดตินคอร อันนั้นเป็นเกล้าเป็นประธานกว่าคนทั้งหลายอันอยู่ในเวียงทั้งมวลนั้นแล ส่วน
ว่า เวียงอันนั้นเป็นอันบัวรวมลเติมไฟด้วยเสนากุมารัตย พรหมณี บุโรหิต เสนฐี คหบดี กุมภพี รัฐ
ประชา พ่อค้า แลชาวเจ้า ยสสะสมปัตติรุ่ง // เรื่องมากนัก คนทั้งหลายค้ประกอบด้วยราชสัทธามากนัก ค้
สักการะบูชามหาเจติยะธาตุตราบนั้นอยู่ คั้นจุดค้ได้ไฟเกิดในสวรรค์เทวโลกคิมิแล ในเมื่อ พระญาอุป
ละราชคั้นจุด แล้วพายหน้า // แต่นั้น ยังมีพระญาตน ๑ ชื่อว่ามหาปัญโญราช มหากระสัตราคีเสวียราช
สมปัตติมีราชสัทธามากนัก ค้มาดกรัง*สร้างแปลงมหาเจติยะก่อหลุมขึ้นแถมที่ ๑ หั้นแล พายลุนแต่นั้นถึง
// มหากระสัตราน ๑ ชื่อว่าปัญโญจันโทราช ค้เสวียมีราชสัทธามากนัก ค้มาดกรัง*สร้างแปลงก่อหลุม
แถมที่ ๑ เค้าเป็นอัน ๓ ที่แล แต่นั้นไฟพายหน้ายังมีมหากระสัตราน ๑ ชื่อว่าปัญญาเตชะ // ราช ค้
เสวียเมือง มีราชสัทธามากนัก ค้มาดกรัง*ก่อหลุมตราบขึ้นนอกพายต่ำ หื้อเป็นชักเป็นลานลงมา ๗ ชั้น
ตราบถึงต้นตอยสิงคุตตระเจ้าแล พายลุน แต่นั้น ยังมีมหากระสัตราน ๑ ชื่อว่าธัมมเจยะราช เสวีย
เมืองค้ประกอบ //

(๒.๔๐) ด้วยราชสัทธาค้มาดกรัง*สร้างก่อแปลงแดง ๒ ลูกแดงลูก ๑ เสี่ยง ๙ ล้าน ๘ แสนช้อย
ทองแลช้อยมีพัน เแดงใหญ่ลูกนั้นสูงได้ ๑๑ ศอก คั้นว่าต้องตำตมิเสี่ยงอันดังร้องก้องไฟเพลิงที่บันนาคูลาพันค้
มีแล เแดงลูก ๑ เสี่ยง ๔ แสนทองไว้ส่งเสพ* // ปุชาเจติยะเจ้าคิมิแล แต่นั้นไฟพายหน้ายังมีมหากระสัตราน
ตน ๑ ค้เสวียราชสมปัตติค้ประกอบด้วยสัทธาค้มาดกรัง*สร้างก่อขึ้นแถมพายบนสูง ๗ ศอกแล้วตั้นธอรณ
มหาเจติยะ เจติยะเจ้าอันนั้นลงไทยได้ // ๒ ร้อยปลาย ๖๗ ศอก ลงสูงได้ ๔ ร้อยปลาย ๖๗ ศอก แวด
รอดลงกัมได้พันปลายขาวศอก เป็น ๓ ร้อยวา มานค่าดวงปลีใหญ่ ๙ วาลวงสูงดวงปลีมี ๗ วาปลายศอก

ปลายดวงปลีกกว้าง ๒ คอกคืบลูกค้อมคือตุ้มดาว // อันอยู่เกล้าดวงปลีนั้นใหญ่นักพอเง้มพอคนอยู่ร่วมได้แล
คนเราอยู่เหนือดินผ่อเมื่อบนหันใหญ่เท่าบาตรลูกใหญ่ ๑ แล เหล็กแก่นใจใส่ธาตุใหญ่ ๓ กัมม*ผ่อดูหันใหญ่
เท่าลำไม้เท้าเหล็ก ๑ นั้นแล วงฉัตต์มี // ๗ ล้าน แลวงฉัตต์ชั้นเคล้านั้นกว้างได้ ๑๑ คอก พอกด้วยแผ่นคำ
แดงแล้วมีลูกแดงอันแควนชาย*ห้อยไว้เพียรยอมแล้วด้วยแก้วแลเงินคำรอตชู่เบื่องชุกพวยลมมาพัดตีสีสัททะ
เสียงอันม่วนเพราะเปดิ่งเสียงขับพิพพ์แลเสียงตุริยะนันตริพิพพ์ //

(๒.๔๑) นั้นแล้วก็แต่งแปลงรูปเจ้าสิงหพหุอยู่ ๔ แจ่ง มีรูปราชสีห์ข้างแล ๓ ตัวรวมทั้งมวล มี
ขาว ๔ ตัว ประดับแล้วด้วยแก้วแลเงินคำ แล้วค้อมมาหาเจดีย์ธาตุใหม่ตั้งไว้เหนือสริมหาธาตุแดงจอตส
รีชั้นเกล้า // นั้นได้ร้อยปลาย ๑๒ ดวงแล เจดีย์อันตั้งก่อเหนือสรีชั้นบนนั้นได้ ๖๙ ดวง สรรวมมาทั้งมวล
เจดีย์อันก่อแดงล้อมนั้นทั้งมวลได้ร้อยปลาย ๘๑ ดวงก่อนแล ค่าเจดีย์อันก่อไว้ในช่วงหลวมมหาธาตุนั้นมี
สิบ // ดวงแล วิหารน้อยทั้งมวลมี ๑๙ หลัง ประดับแล้วด้วยแก้วแลเงินคำ หื้อเป็นที่อยู่พระเจ้า พระธัมม
พระสังฆะ คณามีทั้งเครื่องบูชาทั้งหลาย มีต้นว่าฉัตต์คำตันแลท่ง แผ่นแก้ว แผ่นคำ แผ่นเงินแผ่นแร่ //
ฝ่ายเทศ มีผิวพรรณอันอันขาวเขียวเหลืองหม่นสี*แสดมี ลักษณะคล้ายไฟต่างๆ ไว้หว่างวิหารแล
มหาธาตุเจ้าดูรุ่งเรืองงามควรอ่อนน้อมค้อมอัสนันเหมือนดังเทวโลกขึ้นฟ้านั้นคัมมิแล ประการ ๑ // ในทิ
สสะกล้าว้นออกแห่งมหาธาตุเจ้านั้นประดับประดาไฟด้วยรูปต่างๆ คือว่าตปัสสะ แลพลิกะ แลหมอยา
พระเจ้าผู้ชื่อว่าโกมารากัจจะ นั้นแล รูปอินทา พรหม แลเทวดาตามเสกษะแลรูปพระญาอุปละราช แลรูป
นางราชเท //

(๒.๔๒) วิ รูปเทวดาอารักขขึ้นขึ้นข้างมางวควาย รูปสัตว์ ๔ ติน ๒ ติน สัตต์ฝูงมีปีก มีหาง กิณณรี
นกเขียน นกออก นกยูง หงส์ขาว หงษ์ขาวคอด* ทั้งหลายต่างๆ ตั้งอยู่ระหว่างทิสสะหนวันออก หื้อรักษาดำ
แหนมหาเจดีย์ธาตุเจ้าตราบตอมา // ๕ พันวัสสาคัมมิแล เถิงเมื่อกาลละเดือน ๔ เหมือนดังจักขึ้นฟ้าได้
ทันใจ เหตุว่า ทิสสะหนใดคนทั้งหลายก็ไหลหลั่งเข้ามาบูชาธาตุเจ้า คีดูรุ่งเรืองงามมากนักแล เหตุตั้งอันโป
ราณจารย์เจ้าจึง // ขอคนปณคาถาไว้ว่า สิงคุดตะเล มโนรมเม กกุสนโธ สดดา วาโห รมมกรณ์ ถเปติ โก
นาคมโน รมมปโปโตสุณณทนต์ ถเปติ กสสโป สิริสมปนโน สุวณณ // จิวรี ถเปติ โคตโม สากเคยยะ
ปุงโกโว โลกาปะหิตายะ อถเก สยจะ ถเปติ จตตารโตะ มหาธาตุโย อหัง วุนทามิ สิริสา เตสเวยคุณเณ สพพ
ทุกขา ปมฺเมจิ // สามิ ดังนี้ คระห์ภูธแลนกับวช ปุคคละยิงชายทั้งหลาย คอยจำเริญไฟชุนชุนใจจี้ คี
ดั่งเงาจักได้ถึงสุข ๓ ประการมีนิพพานเพนยอดบ่ออย่าชะแล กล่าวอุปตติแห่งธาตุคอยสิงคุดตระอันมีใน
โขงเมืองธัญญวัตดินคอร คัมมิสนี่แล ธาตุ //

(๒.๔๓) รกธา นิฐฐิตา กล่าวตำนานพระบาทแลธาตุเจ้าผูกถ้วน ๒ คีแล้วเท่านี้ห้อง ๑ ก่อนแล
จุลศักราชได้ ๑๒๗๘ ตัว พุทธศักราชได้ ๒๔๕๙ ตัว ปลีรวายสี เดือน ๕ เหนือลง ๓ คำ เม็งวัน ๖ ปริบูรณ์
แล้วแล // อหัง นาม อินทมูละภิกขุได้ลิขิต แด้มเขียนทานไว้กับศาสนาพระโคตมะเจ้าตราบเต่าเท่า
๕๐๐๐ วัสสา ที่แท้ไพมาคัมมิตามอายุล้านเพนประมาณเทือะ นิพพานะ ปจจะโย โหนตุ เมนิจจํ พุทธสนติ

เก อา // นาคเต กาเล นิจจํ ฐุํ ฐุํ จังแต่ อินทมูลริกขุเขียน ไม่โสภตติหลายแล เขียนปางเมื่อสติดสำราญ
เปนเจ้าอาธิการวัดกุคำ วันนั้นแล ตำนาน ชื่อว่าพุทธตำนานผูก ๒ แล //

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

ผูกที่ ๓
มี ๓๐ หน้า

(๓.๑) นโมตสสุตถุๆ เอวเมมสุตถุ เอกัสมยั สตุถา ชนปาท จริกญจร มาโน สารโว ดุรา สัปปุริส สะทั้งหลาย เอกั สมยั ยังในกาละคาบ ๑ สตุถา อันว่าพระพุทเจ้าตนเป็นครูแก่คนแล คืบังเกิด // มหากรณณามักใคร่สั่งสอนโผดสัตว์โลกทั้งหลาย คืเอาภิกขุสังฆะแลอรหันตาทั้งหลาย มีมหาอาณันทเถระเจ้า เปนปัจจาสัมมณะกับทั้งพระญาอินทราชาถือนัตถ์กัณภัยบน คื // จระเดินไฟในชนบทราชธานี คืไฟสู่เมืองสุวรรณภูมิมา แล้วคืไฟสู่เมืองทวารวดี ลำดับมาด้วยบ้านน้อยเมืองใหญ่ คืเข้าไฟสู่เมืองลาวขึ้นมาสู่ขุนน้ำ // มารอดเมืองเชียงของ แล้วมาถึงเมืองคาง สั่งสอนปณณสัตว์ทั้งหลายที่ควรหื้อเกสาธาตุ คืหื้อที่ควรไว้พระบาทไว้หื้อเป็นที่ไหว้แก่คนและเทวดาทั้งหลาย มาถึงคาง ที // นั้น คืไว้พระบาทที่นั่นแล ที่อันควรอัสสัจจนมากนัก แล้วคืสระเด็จมารอดเชียงตุงคืไว้เกสาธาตุแล้วคืทำนวยว่า คุณถาคตะนิพพานไฟแล้ว จุงเอาธาตุตถาคตะมาไว้ที่นี้เทอะ ว่าอันแล้วคืสระเด็จมาด้วย //

(๓.๒) อัน ๑ ด้วยอันลำดับ คืมารอดสัณฐานที่ริมน้ำอัน ๑ พระญานาคคืออกมาอุปฐาก อารักข์คืมาไหว้นบอุปฐาก แล้วคืขอรอยพระบาทไว้ไห้แลบุษบา หั้นแล พระพุทเจ้าคืย้ารอยพระบาทไว้หื้อพระญานาคแล อารักข์ ที่นั้น จิงทำนวยว่า พระบาท // คุณอันนี้พายหน้าจักได้ชื่อว่าพระบาทผาคม คืมีมีหั้นชะแล ทำน้ำอันนี้จักได้ชื่อว่าท่าผาคม ว่าอัน แล้วคืสระเด็จออกจากที่นั้น พระญาอินทร์แลอารักข์ทั้งหลายคืเอาหินก้อนใหญ่มาปกงาไว้เพื่อบหื้อสา // ธาแก่คนพาลาแลสัตว์ทั้งหลายหั้นแล พระพุทเจ้ามา รอดดอยที่ ๑ หั้นมีโลหะทั้งหลายคืมาหั้นแลคืไปบอกกันมาด้วยคำว่า ดุรา ชาวเราทั้งหลาย พระพุทเจ้าคืมาด้วยช่องด้วยหว่างดอยอันนี้ คืมาเมตตา // เราแล ว่าอัน แล้วเขาคืเอาเข้าน้ำมาทานพระพุทเจ้า แลอรหันตาทั้งหลาย แล้วคืขอเอาพระบาทหั้นแล พระพุทเจ้าคืย้าพระบาทไว้หื้อแล้วคืทำนวยว่า คุณถาคตะ มาถึงที่นี้เขาคืมาจูงว่า พระ // พุทเจ้ามาด้วยช่องหว่างดอยมาเมตตาเราทั้งหลายแล ว่าอัน พระบาทอันนี้จักได้ชื่อว่าพระบาทช่องหว่าง พายหน้าจักแปรชื่อว่าพระบาทจองบอง มีหั้นชะแล ดอยอันนี้จักได้ชื่อว่าจองบอง บ้านอันนี้จักได้ชื่อว่าบ้านจองบอง มีหั้นชะแล พระพุทเจ้าทำนวยเท่านั้น //

(๓.๓) แล้วคืสระเด็จไฟพายหน้าคืไฟถึงประเทศที่ ๑ เลงหั้นยังยักข์อารักข์ผู้ ๑ เพสร้ายมากนัก อยู่ในที่แม่น้ำอัน ๑ ชื่อว่ามุกคะนที อันมีในหัวเมืองอดิกกะประเทศอันเป็นเขตดินดอยเมืองสง* ที่นั้นแต่ปถม // กัปปิ ห่าผู้จักระจับสั่งสอนบได้ แม่้นพระเจ้าทั้งหลายลวงแล้วไฟ ๓ ตน คืว่า กกุสันธะ พระโกนาคมนะ แลพระกัสสปะเจ้า คืสั่งสอนบได้ คืทำนวยไว้ว่า พระพุทเจ้าโค // ตมะแห่งเราได้สั่งสอน ว่าอัน พระพุทเจ้าคืตรัสแจ้งชูประการ คืเป็นการควรสอนได้ พระพุทเจ้าไว้อรหันตากับพระญาอินทร์ที่ ๑ แล้วเท่าตนเดียว พระพุทเจ้าคื // เข้าไฟสู่ประเทศเขตแห่งยักข์เสนาผู้นั้น มั่นคืบปสาทในบุญแลคนแห่งพระพุทเจ้า คืบเข้ามาต้อนรับ คืห้ามเสียด้วยคำว่า ท่านมหาสมณ ท่านจุงอยู่อย่าเข้า // มาสู่เขตแห่งข้า

เทือะ ดอยอันปรากฏหันมาพายหน้าขึ้นเป็นอันบุรีสุทท์สว่างไสวสูงงามมากนัก ท่านจูงแส้วไฟพายหน้าขึ้น
เทือะ ว่าอัน พระพุทธเจ้าคืบฟังก์เท่าง้อมเข้าไฟสู่เขตแดนที่นั่น หันแล ยักขเสนา //

(๓.๔) คีเคียดมากนัก คีกะทำอิทธิทธิมีต้นว่า หื้อเป็นท่าฝนเทาร้อนแล ท่าฝนไม้ค้อนก้อนดิน
อาวุธต่างๆ เข้ามากระทำอิทธิทธิหื้อเป็นไฟ เป็นลมเข้ามา พระพุทธเจ้าคีกะทำอิทธิทธิ กังบังเสียข่มเสีย หัน
แล ในเมื่อ // พระพุทธเจ้าเข้าไฟแล้ว ยักขเสนานี้คียินกล้วแต่ภระโกลยยะมากนัก คีเข้ามาชราบไหว้
พระพุทธเจ้า แล้วคียอเอาอาโกลยยะชีวิตเชิงพระพุทธเจ้า หันแล พระพุทธ // เจ้าตนมีมหากรุณณ คี
เล่าโลมยักขเสนาคือยินดี สงสาสะปสาสะ* ถอยใจมาหาใจได้แล้ว พระพุทธเจ้าคียเลงหันหิน ๒ ก้อนอันเป็น
รูปข้างนอนมูบเรียง // กัน มีในที่ใกล้ฝั่งน้ำมุกะคนที่นั่น หันแล ที่อันนั้น พระพุทธเจ้า ๓ ตนลงแล้ว คี
เทียรยอมมาสำราญถาณะที่นั่นชุตุน พระพุทธเจ้าคียเข้ามานั่งอยู่หินก้อนนั้น หันแล พระพุทธ // อินทร์กับ
อรหันตา คีรู้อันควรเข้าไฟแวดล้อมเป็นปรีวารแก่พระพุทธเจ้า หันแล แม่นยักขและอารักข์ทั้งหลายเป็นปรี
วาร คีชวนกันมาไหว้แลบูชาพระพุทธเจ้าแล พระพุทธเจ้าคียนั่งอยู่แล้วคียอยุคมือแลตั้น //

(๓.๕) ทั้ง ๒ ไฟด้วยทิสสะหล้าน้ำนั้น แล้วคียอนอว้ายหัจ อุตตมังคะสิสะ คือว้ายไฟทิสสะหัวน้ำ
แล้วคียูกนังอว้ายหน้าสู่ทิสสะหนวันออก แล้วคียเทศนาทานกถา ภาวนากถา แก่อารักข์แลยักขเสนา ได้
ยินธัมมเทศนาถา // แห่งพระพุทธเจ้า แล้วคียังเกิดใจในยินดีในคุณพระพุทธเจ้ามากนัก คียอเอาสรณา
คมทั้ง ๓ ด้วยคำว่า อชตคเค ปาณุมเปตฺ พุทฺธํ สรณํ คัจฉามิ ดังนี้ ๓ ที แล้ว // พระพุทธเจ้าคียหื้อสรณาคม
แกยักขเสนานันมีพิส*หายบช้า หากได้ละเสียแล้วคีย้อมใครหัว หันแล มหาอานันทเถระ คีไหว้พระพุทธเจ้า
แล้วคียอธัมมเทศนา หันแล พระ // พระพุทธเจ้าคียเทศนาว่า อานนทะ ดุรา อานันท์ ยักขเสนานี้ แต่ก่อนเมื่อ
พระพุทธเจ้าตนชือกุสันธะ มาเมตตาสั่งสอนคืบได้ พระกกุสันธะเจ้าเท่ามานั่งแลนอน แล้วคีย // สำแดง
หัตถบาท เอามือเท้าแลนอนด้นหื้อเป็นหัตถบาทสังเกตไว้ แล้วคีย่านว้ายไว้ว่าพายหน้ายังจักมีพระเจ้าตน ๑
ชื่อว่าโคตมะ ว่าอัน จักมาสั่งสอนยังยักขเสนา หื้อปสาทะเลื่อมใสพายหน้ามีหันชะแล ทำนวยสนัน แล้วคีย
//

(๓.๖) สระเด็จไฟสู่ทิสสะอันควร หันแล ในกาละพายลุนแต่พระกกุสันธะเจ้านั้นนิพพานไฟแล้วมี
พระเจ้าตนชือกุณาคมนะ เกิดมาเป็นครูแก่โลกนั้น คียักเข้ามาเมตตาสั่งสอนยักขเสนาคืบได้ คียมาปันนา
คียอวยงที่นั่น // ที่นอนแลหัตถบาท แล้วทำนวยว่าพายหน้ายังจักมีพระเจ้าตน ๑ ชื่อว่าโคตมะ ว่าอัน จัก
มาสอนยักขเสนานี้หื้อปสาทะเลื่อมใสในพุทธศาสนา มีหันชะแล ว่าอัน แล้วคียสระเด็จ // ไฟสู่ทิสสะอัน
ควร หันแล ในกาละนั้น พายลุนแต่พระเจ้าโกณาคมนะนิพพานไฟแล้วนั้นยังมีพระเจ้าตน ๑ ชื่อว่ากัส
สัปปะ คีเกิดมาเป็นครูแก่โลก คียเข้ามาเมตตาสั่งสอนยักข // เสนานี้คืบได้ พระคียมาปันนาไว้บัลลังกาน
ที่นั่งที่นอนแลหัตถบาทอันนี้ไว้ แล้วทำนวยว่าพายหน้ายังจักมีพระเจ้าตน ๑ ชื่อว่าโคตมะ ว่าอัน จักมาสั่ง
สอนยักขเสนานี้หื้อ // ได้เลื่อมใสในแก้ว ๓ ประการ มีหันชะแล ว่าอัน แล้วคียสระเด็จไฟสู่ทิสสะอันควร

หั้นแล อินทา เนวานนทะ ดุรา อานันท์ ในกาละบัดนี้ พระตถาคตตะณมีมหากรุณา คืเข้ามาสั่งสอนยักข
เสนา อันนี้ที่ถอดเสียยังพิสดารคือว่า //

(๓.๗) มิจฉาทิฏฐิอันหยาบข้าพหุณ แล้วยักขเสนาได้สรณาคม คืเอาแก้วทั้ง ๓ เปนที่เพ็งเปน
อารมณ์ แล้วจักได้ถึงสุขุขพายหน้าบ่ออย่าชะแล ว่าอัน แล้วคืเอามือเท้าแล้วนาคช้อนรอยหัตถบาทแห่ง
พระเจ้าทั้ง ๓ // คืพระกกุสันธะ แลพระโกนาคมนะ แลพระกัสสปะเจ้า แล้วคืทำนวยว่า อานนทะ
ดุรา อานันท์ ในกาละพายหน้าพระเจ้าฟ้าตนชื่อว่าอริยมตเตยยะ จักได้เกิดมา // เปนครูแก่โลก คืยังจัก
มาเมตตานัน แล้วจักไวยังหัตถบาทควบรอยหัตถบาท ๔ อันนี้ ไวหื้อเปนที่ไหว้แลบูชาแก่คนแลเทวดาทั้ง
หลาย มีหั้นชะแล ดุรา อานันทเถระ ยักข // เสนาผู้้น คันถึงสรณาคมแล้วคืเสี่ยงอายุจติคิจักได้เกิดใน
สุตีสวรรค์เทวโลกชะแล อานนทะ ดุรา อานันท์ หินก้อนนี้จักปรากฏชื่อว่าพุทธบัลลังก์ มีหั้นชะแล ทำ
นวย // สันนี้ ยักขเสนาคืมากล่าวสักเสถียกยอว่าเปนทำนวยอันดีอันงาม ว่าอัน พายหน้าจักแปร
ปรากฏชื่อว่าทำวังงาม มีหั้นชะแล เมื่อพระตถาคต เอามือเท้าแล้วนาคไวหัตถบาทรอยฝ่ามือสิ่งเดียวบมี
นิ้วสันนั้น อารักขแลเทวดาจา //

(๓.๘) กันว่า พระเจ้าเท่าพอไวย่อยฝ่ามือสิ่งเดียว รอยนิ้วบมี ว่าอัน ในประเทศที่นี้พายหน้าจัก
ได้ชื่อว่านาคุสะ*ประเทศ.....ที่นี้ ว่าอัน มีหั้นชะแล เมื่อคุตถาคตตะเข้ามาแต่หัวที่ อารักขบ่เพ็งใจคืห้าม
เสีย แล้วจำไฟพายหน้าว่าดอยพายหน้าพูน // เปนอันสาธานสว่างไสงามนัก ท่านจูงไฟเทือะ ว่าอัน ดอย
อันนั้นคืจักปรากฏชื่อว่าเวสาลีพพตะ ไทยภาสาว่าดอยพูสร้าง เมืองสูง ว่าอัน พายลูกจักแปรไฟว่าดอยพู
ซาง เมืองสูง ว่าอัน มีหั้นชะแล // ดุรา อานันท์ คุตถาคตตะนิพพานไฟแล้วตั้งอัน คุตถาคตตะจักตั้งไวยัง
สาสนา ๕๐๐๐ วัสสา หื้อเปนที่เพ็งแลสดตังหลาย มีหั้นชะแล ในเมื่อคุตถาคตตะนิพพานไฟแล้วได้ ๒
พันวัสสา แล้วเข้าเขต ๓๐๐๐ วัสสาไฟแลมีเมื่อใด ยักขเสนาผู้้นคืจักได้ลงมาเกิดในเมืองอันนี้ จักได้ชื่อ
ว่าเปนพระญา ไหยในเมืองอันนั้นจักบังเกิดปสาทะสัทธาในแก้วทั้ง ๓ แล้วจักเข้ามาเป็กีสาในพุทธบัลลัง
กานแลหัตถบาท // อันประเสริฐนี้หื้อปรากฏลือชาหื้อได้เปนที่ไหว้แลบูชาแก่คนแลเทวดาทั้งหลาย มีหั้นชะ
แล พระพุทธเจ้าทำนวยเท่านี้ แล้วคืสระเตจไฟเมตตาอารักขในเมืองสูง ที่นั้น พระพุทธเจ้าเมื่อรอดแล้ว
เทวดายักขทั้งหลายคืมาไหว้แลบูชามากนักคืขอเอาพระบาทไว้ //

(๓.๙) หั้นแล พระพุทธเจ้าคืจึ่งเทศนาแล้วคือย่าไวยังพระบาทไว้ในถ้ำอัน ๑ ในทิสสะวันออกช่วย
ได้แห่งประเทศที่นั้น เทวดาคืบูชาด้วยแก้ว ๗ ประการ พระญาคืเจาะประทีปน้ำมันบูชาไว้หั้นแล
พระพุทธเจ้าคืสระเตจไฟสู่ดอยผาซ่อที่นั้น แล้ว // คือย่าไวยังพระบาทในดอยผาซ่อที่นั้น หื้อเปนที่ไหว้แล
บูชาแล แก่เทสดาอารักขทั้งหลาย คืสระเตจไฟสู่ดอยที่ ๑ คืแย้มไคร้หัวหั้นแล อานันทเถระคืไหว้
พระพุทธเจ้าหั้นแล พระพุทธ // เจ้าคืเทศนาว่า ดุรา อานันท์ สันฐานที่วิเสสนัก คุพระ ตถาคตตะคืได้เกิด
เปนบุคาคั้ว ๑ อยู่ในที่นี้เลี้ยงชีวิตแต่ก่อนคืมีแล ดุรา อานันท์ คันพระตถาคตตะนิพพานไฟแล้ว จูงเอาธาตุ
// พระตถาคตตะมาไว้ที่นี้พายหน้าจักปรากฏชื่อว่าดอยบุคาคั้ว พายลูกจักแปรไฟว่าดอยบุคาคั้ว มีหั้นชะแล

พระพุทธเจ้าทำนายว่าตั้งแต่แล้วศักระเจ้าไฟสุ่มหิยังคะ อันมีในเมืองมหิยังคะ // ประเทศอันเปนเขตเมืองวิเทหะ หันแต่แล ดอยมหิยังคะปัจพตะ ที่นั่น เปนสณฐานอันวิเสสมากนักยังแม่น้ำอันชื่อว่ามหิยังคะนทีคิไหลผ่าไฟด้วยท่ากลางเมืองอันนั้นแล แม่น้ำอันนั้นคิไหลมาตามพระแสด์สัปปะเพราะหน้าน้อม //

(๓.๑๐) เข้ามาสู่ตีนดอยมหิยังคะปัจพตะอันนั้นได้ ๕ ทีแล้วจึงไหลไปพายน้าหันแล

(๓.๑๑) ถัดนั้นยังมีปลาเอียนพอนตัว ๑ โห้ยเท่าลำตาล คีอยู่ในสระที่นั่น พ้อยยังมิงสูง ๒ ตัวผู้เมีย โห้ยเท่าลำตาลชื่อว่ามหาพละราช อยู่ทิสสะทังดอยกล้าว้นออก ดอยที่นั่นคิหากเปนที่อยู่แห่งสัตต // ตัววิเสสผู้หนึ่งทุกเมื่อ หันแล สกุฏ ธรรมาน์ ตาเร ในกาละเมื่อ พระพุทธเจ้าตนเปนครูแก่คนแลเทวดาทังหลาย เมื่อยังธอรมานตนอยู่ไปนิพพานเพื่อยังมีอรหันตาขึ้นมาสาวกเถระเจ้า ตนชื่อคิลิมานันท์ ๗ เถระ คีอเทียรยอมอยู่สวัสดิวิเสสในดอยมหิยังคะปัจพตะ ที่นั่นแล ดอยมหิยังคะอันนั้นเป็นอันบัววิสุทท์งามนักเหมือนดังเรือขัวไวนั้นแล ควตติ สัปปะเต ในเมื่อพระพุทธเจ้าตนมีภาคะอันงามแลศักระเจ้า // เข้ามารอดดอยมหิยังคะปัจพตะ ที่นั่น มหาคิลิมานันท์เถระเจ้า รู้ว่าพระพุทธเจ้าเข้ามาเมตตาในถานะที่นั่นเจ้าคิไฟต้อนไพรบ คิให้วันบครบอย่า กะทำปัทกจินาการะครบอย่าพระพุทธรูป // เจ้า แล้วคิขอเอาพรเชิงพระพุทธเจ้า แล้วเจ้าคิระเดินเอาเข้าบิณฑิบาตได้แล้ว คิเอาเข้าบิณฑิบาตนั้นน้อมเปนทานแก่พระพุทธเจ้าด้วยอันครบอย่ามากนัก หันแล พระพุทธเจ้าคิรับเอาเข้าบิณฑิบาตแห่งมหาคิริมา //

(๓.๑๒) นันทเถระเจ้า แล้วพระพุทธเจ้าคิสิ้นเข้าบิณฑิบาตอันนั้น แล้วพระพุทธเจ้าคิสิ้นแล้วยังเข้าน้ำโภชนาอาหารอันเสร็จสลอนนั้นคิหื้อสัตตทังหลายอันอยู่ในสระแลในบกได้กิน หันแล โยสตะเต อันว่าสัตตทังหลายตัวใดแลได้กินแล้วยังขาน้ำดัง // อัน สัตตตัวนั้นคิมีอายุหมั้นยืนยาวมากนัก หันแล ภควาอาณนท อาม ภนเต สิ พระพุทธเจ้าคิสิ้นเข้าแล้ว คิปากด้านเจียรจาเชิงมหาอาณนทเถระเจ้าว่า อาณนท ดุราอาณันท์ อายสสมมา คิริมา อาณนทเถระ ตนมีอายุคิมา // ที่สัจดในดอยมหิยังคะวิเสสที่นี้เป็นอันดีแล มหิยังคะปัจพตะ ปริพโต อาณนท ดุรา อาณันท์ มยิ*ในเมื่อคูตาคะตั้งอยู่ ๘๐ ปีลับรรพตเต็ม ปรีนิพุตเตแล ปรีนิพพานไปแลดังอัน // อิทิ ถานัน อันว่าสณฐานที่นี้เป็นอันวิเสสนักควรเอาธาตุพระเถระมาถป็นนาตั้งไว้ในที่นี้ หื้อเป็นที่ไหว้แลบูชาแก่คนแลเทวดาทังหลาย ประการ ๑ เมืองมหิยังคะรัฐระอันนี้ พระพุทธเจ้าทังหลายผู้ข่มลวงพันไฟแลวนั้นคิเทียรยอมมาเมตตาในดอยมหิยังคะที่นี้ชุตุน คีว่าพระกุกุสินระ เกิดมาเปนครูแก่โลก คียังมาเมตตาในดอยมหิยังคะที่นี้แล มาเทศนาสาแดงยังทานกถา สีสกถา ภาวนากถา แก่คนแลเทวดาทังหลาย //

(๓.๑๓) แล้วพระญาณตนเปนใหญ่ในเมืองอันนี้คิบังเกิดราชสัทธา คีมาสละหื้อยังองคะเปนทานอัน ๑ คีว่าสละยังราชสมปัตติเปนทาน แก่พระเจ้ากุกุสินระด้วยสัทธา แม่นว่า ลากะสากนส่วยไรอันควรมาใส่แหล่*แห่งพระญาณ มีต้นว่าเข้าเปลือก // เข้าสารคิดี คิหื้อเข้ามาในพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้านิพพานไปแล้ว คิเอาธาตุมาถป็นนาไว้ในดอยมหิยังคะที่นี้ อันว่า ลากะสากนส่วยไรดังอัน มีเข้า ค่าไร ค่านา เปน

ตัน คีมาเวนหื้อแก่เจตียะธาตุเจ้าตราบ // ต่อเท่าเสี่ยงสาสนาเป็นที่แล้ว หั้นแล ถัดนั้น พระเจ้าโกนาคนนะ
เจ้า เกิดมาเปนครูแก่โลกคี่เข้ามาเมตตาในดอยมหิยงค์ที่นี้สิ่งเดียวแล พระญาติตนเปนไทยในเมืองที่นี้ ได้
ฟังธัมมเทศนาภา // แห่งพระพุทธเจ้าแล้ว คี่บังเกิดยงราชสัทธา คี่สละยงราชสมบัติบ้านเมืองทั้งมวล
บูชาพระพุทธเจ้าโกนาคนนะ ตราบเมี้ยนสาสนาคี่มีแล ในกาละพายุลุนแต่นั้น พระเจ้ากัสน์ปะเกิดมาเป
นครู // แก่โลก คี่เข้ามาเมตตาในดอยมหิยงค์ปะพพตะที่นี้ พระญาติตนเปนไทยในเมืองอันนี้ คี่ได้ยงธัมมเทศ
นาภาคี่บังเกิดราชสัทธา คี่สละยงราชสมบัติบูชาพระพุทธเจ้าตราบเมี้ยนสาสนาคี่มีแล อานนท ตูรา
อานันท์ ในเมื่อพระ //

(๓.๑๔) ตถาคตะได้ตรัสประญาสัพพัญญแล้ว ยังมีในกาละคาบ ๑ พระตถาคตะคี่เข้ามาเมตตา
ในดอยมหิยงค์ที่นี้ วันนั้นพระญาติตนเปนไทยในเมืองที่นี้ ตนมีชื่อว่านราสมหาราช ได้ฟังธัมมเทศนาแห่ง
พระตถาคตะ มีต้นว่าทานกถา สีลกถา ภาวนากถา อัน // พระญาตินราสมหาราช คี่บังเกิดราชสัทธา คี่มา
สละองค์ะเพนทานอันยั้งคี่ว่าสละยงราชสมบัติ บ้านเมืองบูชาตถาคตะวันนั้นแล เหตุตั้งอัน ลากะ
สแกนส่วยไร คี่น้อมมาหื้อตถาคตะ เสมอดั่งลากะสแกนท้าวพระญา // หักได้นั้นแล แต่กาละอันสละหื้อ
ยงราชสมบัติบูชาพระตถาคตะนั้น เมืองอันนั้นคี่ปรากฏชื่อว่ามหิยงค์รัฐะแล ดอยอันนั้นเปนที่อัน
พระตถาคตะได้รับเอาองค์ะทาน คี่ว่าลากะสแกน เมืองอันนั้นคี่ปรากฏชื่อว่า // มหิยงค์รัฐะปะพพตะ
เพื่ออันแล แม่น้ำอันไหลเข้ามาสู่ดอยมหิยงค์ ๕ ที่นั้นคี่ปรากฏว่ามหิยงค์นะที่ เพื่ออันแล อานนท ตูรา
อานันท์ ในเมื่อพระตถาคตะนิพพานไฟแล้ว ธาตุพระตถาคตะจักปรากฏตั้งอยู่ // รุ่งเรืองงามมากนั้ ใน
ดอยมหิยงค์ปะพพตะที่นี้ เสมอดั่งพระตถาคตะยังธอรามาตั้งอยู่บัดนี้ชะแล แม่นลากะสแกนส่วยไรใน
เมืองอันนี้ คี่จักน้อมมาเถิงแก่พระชินธะระตถาคตะในดอยมหิยงค์ที่นี้ เสมอดั่งส่วยไรแห่งพระญา
ตนเปนเจ้าเปนไทยในเมือง //

(๓.๑๕) ที่นี้ตราบเมี้ยน ๕๐๐๐ พันวัสสา มีหั้นชะแล พระญาติอันสละหื้อยงองค์ะเพนทานอันยั้ง
สันนี้ หากเปนเปนมัยพระพุทธเจ้าชุนคี่มีแล มหิยงค์รัฐะติ โอลิโงทโก อันว่า คำโจ*ต่างๆ ว่ามหิย
งค์รัฐนั้น มีอติ*จิงรือชา บริหารโก อันว่าอาจารย์ // เจ้าตนจักกล่าวว่ดั่งนี้ มหิยงค์ สัพพทา บอกอัฐระ
มีคุณอันมาก เหตุแผ่นดินหนาได้ ๒ แสน ๔ หมื่นโยชนะ มีน้ำสันการกะมหาสมุทรเพนแดน เทียรยอมทรง
วัตถุทั้งมวล มีต้นว่า หินผาพุดอย ต้นไม้เครือ // เขา ต้นหย้าต้นอยาแล ทรงยังสัตตคณาแลคนทั้งหลายไว้
ทรงยังพิชชะทั้งมวล บรูห์วันไหวหลุพังสักคาบ เหตุตั้งอันหื้อมีสัทธามีคุณ เพื่ออันแล ลมยิ* แผ่นดินมีคุณ
อันมาก มหิตลา อันว่าหน้าพื้นแผ่นดินมีคุณอัน // มากนั้กันนั้นแล อัน คสทา*บอกแห่งองค์ะทานอัน
ประเสริฐ อกทาน อันว่าทานอันยั้งองค์ะทาน ลริผละ อันว่าผลอันประเสริฐ อกผล อันว่าผลอันยั้ง อกคทกขิ
ณียะ อกคทกขิณียะ อันมีอัฐระเปนอันเดียวกัน // รัฐะสัททาได้ราชสมพารแล ได้สัททา ได้ราชสมบัติ
อันเปนกิเลสขาม เหตุตั้งอัน พระญาตินราสมหาราช จำเพิงหันโทสในราชสมบัติเปนกับด้วยกังวล คี่กิเลส
ธัมม จักนำเข้าสู่อบาย กลัวเปนไภยยะพายหน้าจิงรำเพิง //

(๓.๑๖) หันสุขวิเสสในชั้นฟ้าแล นิพพานอันเปนแก่นเปนสารยิ่งนัก จึงสละยังราชสมบัติเปน
 อุตมทานเพื่อว่าบูชาคุณแห่งพระพุทธเจ้าอันเปนอนันตอัปปริมานะ หาที่สุคตได้คัมภีร์แล เหตุตั้งอาจารย์
 เจ้าเอามหิสะพา มาคบด้วยองคมนตรีสัปปา มหิสะพา // เปนบุพพภาคะบทัน เอาจองคสัปปามาต่อเปน
 อุตตระบทัดแล หื้อเปนมาสาปะทะรุวิภัตติเสลงยะอาคมบุพพภายะสองคสัปปาเปนมหายังคะแล พระ
 ประกอบด้วยระสัปปา ลงวิภัตติด้วย // สุต ตามทัฬหฬิงคะอันควรจึงเปนมหายังคะรัฐระ เพื่ออันแล มหายัง
 คะรัฐระสัสมิง ว่าเปนเมืองเปนองคทานอันประเสริฐยิ่งนักแล ดูรา อาณันทเถระ ในเมื่อคุตถาคะนิพพาน
 ไฟแล้ว จูงเอาธาตุดินผมน้ำผากพระตถา // คตะมาถปันนาไว้ที่นี้เหือะ ว่าอันหันแล มหาอาณันทเถระ ได้
 ยินกถาแห่งพระพุทธเจ้าสนั่น คืขอเอาเกสาธาตุซึ่งพระพุทธเจ้าหันแล พระพุทธเจ้าคืเอามือลูบไฟได้เกสา
 ๔ องคะ ไว้หื้อแก่อาณันทเถระกับทั้ง // พระญาอินทร์ หันแล พระพุทธเจ้าคืเอากะสาธาตุ เพื่อหื้อถปันนา
 ไว้ในดอยมหายังคะ ที่นั่นหันแล คืเออรหันตาขิณาสาวกเจ้า สระเตจเข้าไฟสู่เมืองราชคฤหะ วันนั้นแล ตโต
 ตั้งแรกแต่นั้นไฟพายหน้า พระพุทธเจ้าคืยังธอรมานตั้งอยู่ไผดสัตตังทั้งหลาย //

(๓.๑๗) ไฟใจๆ เถิงเมื่ออายุได้ ๘๐ ปลี แล้วคืนิพพานไฟแล พระพุทธเจ้านิพพานแล้วคือิฐฐาน
 ไว้ยังชินธาตุแลธัมมคัสอนแลอริยสาวกสังฆะเจ้าไว้อยู่ไผ่ไผดสัตตังทั้งหลายตราบเลี้ยง ๕๐๐๐ วัสสาคัมภีร์แล
 สดตท สดตมา สปปญสา // วสาเจเนน ปรินิพพุตเต ภควตติ ในกาละเมื่อพายลุน พระพุทธเจ้านิพพานไฟ
 แล้วนาน ๗๐ ปลีปลาย ๗ เดือนปลาย ๗ วัน ยังมีในกาละเมื่อเถิงวันเดือนเกียงเพง ยังมีอรหันตาขิณาส
 สาวก เถิงเจ้า // ๔ ตนเปนประธานนั้น ตน ๑ ชื่อว่าอุชุนทยานเถระ ตน ๑ ชื่อว่าโสภิตเถระ ตน ๑ ชื่อ
 ว่าสุภณเถระเจ้าคัมภีร์แล มหาเถระเจ้า ๔ ตนนั้นคืฟังคัสอนพระพุทธเจ้าสั่งไว้นั้นคืนำเอาธาตุกระดูกดิน
 ผม // หน้าผากแห่งพระพุทธเจ้า กับทั้งเกสาธาตุ ๔ องคะ คืเข้ามาเถิงจอมดอยมหายังคะปัพพะ ที่นั่นหัน
 แล ส่วนตั้ง ภิริอาณันทเถระ คืหนีจากขิณไฟคืปรินิพพานไฟในประเทศที่อื่น ๑ คืละเสนาสนะ // อันนั้น
 เสียหันแล มหาเถระเจ้า ๔ ตน คืบิณฑิลิมานันทเถระ คืเท่ามาหันยังที่อยู่คิณิมานันทเถระเจ้ามาอยู่ที่สงัด
 นั้น เหตุว่าที่อันเจ้าอยู่นั้นหากปลูกไม้ไผ่ไว้ก่อ ๑ ที่ข้างน้ำบ่อกล้วยวันตก นั้นแล มหาเถระเจ้าทั้ง ๔ ตนคื
 กฎหมายรู้ไว้ //

(๓.๑๘) เปนที่อยู่คิณิมานันทเถระเจ้าด้วยสักขีไม้ไผ่ก่อนนั้น เพื่ออันแล ประการ ๑ เล้า นลาสุมโลมิ
 แม่นพระญามหานราสุมณระราช ตนหื้อองคทานอันประเสริฐบูชาพระพุทธเจ้าด้วยราชสมบัติ คืเถ้า
 แก่เจ้าชราแล้ว คันเลี้ยงอายุ // จุติคืได้ไฟเกิดในสวรรค์เทวโลก หันแล ในกาละเมื่อมหาเถระเจ้าทั้ง ๔
 นำเอาธาตุมารอดนั้น ยังมีพระญาตน ๑ เสวียราชสมบัติแทนเมืองมหายังคะรัฐระที่นั่นหันแล พระญาตน
 ชื่อว่าสุรังควัตติราชแล พระญาสุรังควัตติ // ตนนั้น คืหื้อขัตติยวงสาเปนพระญามหานราสุมณระราช นั้น
 แล โส สุรังควัตติราชตนนั้น คืประกอบด้วยบุญสมพารอันมากนัก มีราชสัทธาเลื่อมใสในคุณแก้วทั้ง ๓
 ประการมากนัก หันแล มหาเถระ // เจ้า ๔ ตน คืนำเอาธาตุแลจะสามารถแล้ว คืนำเอามาเมตตาแก่
 พระญาสุรังควัตติ หื้อได้หันได้ไหว หันแล ราชปิ ส่วนว่า พระญาสุรังควัตติราช มตรา*ได้หันธาตุ
 พระพุทธเจ้ากระดูกดินหน้าผาก // แลเกสาธาตุ ๔ องคะนั้น พระญาคืบังเกิดใจใส่สัทธาปิติสมนัสยิตมาก

นัก คือให้แล้วสักการะบูชาด้วยปริมาณสละทั้งหลายมวล ด้วยใจอันคารวะอ่อนน้อมมากนัก แล้วคือปลง
อาชญาปาวเสนามาตย์รัฐระประชาทั้งมวล หื้อได้รู้ได้ยิน หั้นแล สพเพ //

(๓.๑๙) ภูธรา อันว่า ชาวเมืองทั้งมวล คือว่าบุคคละยั้งชายเฝ้าแก่ปานกลางทั้งมวล หื้อเขาได้รู้ว่
อรหันตาเจ้านำธาตุนพระพุทเจ้าเข้ามา เพื่อว่าจักถนุณาก่อเจตียะไว้ในดอยมเหยียงคะปัพพะ เพื่อหื้อเปน
ที่ไหว้แก่คนแลเทวดาทั้งหลาย ว่าอัน คนทั้งหลายคืบ // เกิดปิติโสมนัสยินดีมากนัก แล้วคือขงววยหายยัง
เตรื่องวัตถุต่างๆ มาบูชา มีต้นว่า วัตถุถาวรณะ ดอกไม้ของหอมทั้งหลายต่างๆ เข้ามาแต่ที่สละมากนักคืบมา
ไหว้แลบูชาณราฎแลเกสาเจ้ามาก // นักคืบแล มหาเถรเจ้าทั้ง ๔ ตน คักกล่าวเซ่งพระญาสุรังควัตติ ว่าตั้งนี้
มหาราช ตูรา มหาราช นลาฎธาตุแลเกสาธาตุเจ้า ๔ ตนองคะนี้พระพุทเจ้าตนประกอบด้วยมหารุณณา
เมื่อยังธอรมานจระ // เติณโผดสัตตทั้งหลาย คักได้เข้ามาเมตตาสำราญในดอยมเหยียงคะปัพพะที่นี้แล
พระญามหานรสมุณระราชตนเปนใหญ่เปนมหิตตะ ปิตตาแห่งมหาราช คักยังบั้งเกิดจิตตะปสาทะสัทธาคัก
มาสละองคะ // อันประเลิง คือสละยั้งราชสมบัติบูชาอนันตาทิคุณแห่งพระพุทเจ้า บ่เท่าแต่นั้น เทวดา
นาค ยักซ์ อารักข์ทั้งหลาย แลคนทั้งหลาย คักมีปสาทะพร้อมกัด้วยพระญามหานรสมุณระราชตนนั้น แล้วคัก
บูชาณมัสการไหว้นบกรบอ่าอุปัฏฐากพระ //

(๓.๒๐) พุทเจ้าด้วยอันครบอ่าตินักแล พระพุทเจ้าตนมหารุณณาเลงหั้นยังดอยมเหยียงคะที่นี้
เปนอันวิเสสนักแล ควรตั้งสาสนาพายนนี้จึงจักจักกับด้วยมหาอนันตเถระเจ้า ตนเปนธัมมกันหาว่า ริก
ว่า ตูรา อนันท์ ในสณฐานที่ดอยมเหยียงคะปัพพะอันนี้วิเสสนัก // จักเปนเหตุหื้อสาสนาธาตุกันง่รุ่ง
เรื่อไฟพายนหน้าตราบ ๕๐๐๐ วัสสาชะแล คุตถาคตะนิพพานไฟแล้วดั่งอัน ท่านทั้งหลายจูงนำเอาธาตุ
กระดุกดินผมน้ำผากแห่งพระตถาคต มาถนุณาก่อเจตียะไว้หื้อเปนที่ไหว้ // แลบูชาแก่คนแลเทวดาทั้ง
หลายเทื่อ ว่าอัน แล้วมหาอนันตเถระเจ้าได้ยินแล้วคักมขึ้นยินดีมากนัก คักข้าไหว้ขอเอาเกสาธาตุเซาง
พระพุทเจ้าเพื่อจักเอามาถนุณไว้กับนลาฎธาตุเจ้า หั้นแล พระพุทเจ้าคักข้า // บังเกิดกรุณาคักเอา
มือลูบม้งคละสรสิคะไคธาตุเจ้า ส้องคะ คักหื้อแก่มหาอนันตเถระ หั้นแล ในกาละบัดนี้ พระเจ้าคักนิพพาน
แล้วเราทั้งหลายคักทั้งคำสอนพระพุทเจ้าชูประการ คักได้นำเอามายังนลาฎธาตุ ๔ องคะ // เข้ามาเมตตา
มหาราช เพื่อหื้อได้หั้นแลได้ไหว้สักการะบูชาตามราชสัทธามหาราชทั้งเสนามาตย์รัฐระประชาทั้งมวล
แล้วเราทั้งหลายควรพร้อมกันประจุก่อมหาเจตียะพระ*ถนุณาก่อเจตียะไว้หื้อแก่คนแลเทวดาทั้งหลายตราบ
เลิง ๕๐๐๐ วัสสาชะแล

(๓.๒๑) ต่ สุตวา พระญาสุรังควัตติราช ได้ยินคำอันมหาเถรเจ้ากล่าวนั้นคักมีปิติสมนัส หุตวา
คักบังเกิดราชสัทธาปิติยินดีมากนัก คักไหว้มหาเถรเจ้าทั้ง ๔ ตนว่า ภนเต ข้าแก่เจ้าคุ สาธุเปนอันตินักแล ผู้
ข้าคักจักปฏิบัติตามโอวาทธัมมคำสอน // แล้วจักได้พำเพงกุสละบุญอันยิ่งชะแล เทว่าจักหื้อข้ากะทำสักกะ
บูชาด้วยวัตถุเยื่อใดหื้อสมหื้อควรแก่เจตียะธาตุเจ้านั้นชา เมื่อนั้น มหาเถรเจ้าทั้ง ๔ จักสำแดงวิณญาณ
แลคุณแห่งพระพุท // เจ้าด้วยอันห้อยอันแควบ จึงกล่าว่า วิสติ อสังเขยยะ เนวก ตปปสตุส สหสสา ติ

ตานี ปารมีโย ปุเรตวา สมนาสมพุทโธ โพธิปตวา อนนตา วิญญูธรา คุณณ นาม สมนพุทโธ อรหันต // คุณจ
 ดังนี้ มหาราช ตูรา มหาราช สมนาสมพุทโธ อันว่า พระพุทธเจ้าแห่งเรรัตนตรัสรู้เยยะธัมม* ๕ ประการ คือ
 ว่าสังฆารธัมมเยยะธัมม ๑ คือกาละเยยะธัมม ๑ ลักษณะ เยยะธัมม ๑ นิพพานะ // เยยะธัมม ๑ บุญญัตติเย
 ยะธัมม ๑ เปณถวัน ๕ ด้วยตนด้วยดี ปุเรตวา ก็ได้ทำเพ่งห้อมเหยียบมาแจ้งๆ ปารมีโย ยังปารมี ๓๐ ทส กับ
 ทั้งปัญจมหาปริจาคปารมี ๕ ประการ กับทั้งจริยา ๓ ประการ แล้วคือปรารธนาเป็นพระด้วยใจนานได้ ๗
 อสงไขย //

(๓.๒๒) มหากัปป์ แล้วคือมาปรารธนาเป็นพระด้วยอันออกปากนานได้ ๙ อสงไขยมหากัปป์
 แล้วคือปรารธนาเป็นพระด้วยตนด้วยปากด้วยใจได้ ลัทธิพยาการณานานได้ ๔ อสงไขยปลายแสนมหา
 กัปป์ทั้งมวล นับแก่มนุสสาปรารธนาเป็นพระทั่วทั้งนั้น มานานได้ชาวอสงไขยปลาย // แสนมหากัปป์ แล้ว
 จึงตรัสประณาสัพพัญญด้วยตนด้วยดี แล้วจึงได้ชื่อว่าพระพุทธเจ้าตนมีบุญอันกว้างขวางหาที่สุดที่เมี้ยนบ่
 ได้แล มหันทา คุณณว่า พระพุทธเจ้าแห่งเราทรงคุณอันมากหาที่สุดบ่ได้แล ตูรา มหาราช // คนแลเทวดา
 ทั้งหลายมันอาแล้วจักปะทำสักการะบูชาห่อสมควรแก่คุณอันยิ่งโยชนแห่งพระพุทธเจ้านั้น คืหาบได้ใน
 โลกนี้ คนแลเทวดาทั้งหลายก็เท่าทรงขงขวยบูชาสะกานตามอันขงขวยหาได้นั้นสิ่งเดียว // แล มหา
 เถระสำแดงคุณอันประเสริฐแห่งพระพุทธเจ้าด้วยอันห้อยอันแขวนสนั่น แล้วคือหื้อพระญาสุรังคะวัดติราชา
 กุหมายรู้ยัง หิตถกัมมกรณ อันจักควรเป็นที่สำราญแห่งชนธาตเจ้าชูประการ หั้นแล // โสปี แม่นพระญา
 สุรังคะวัดติคนั้น คืรู้แจ้งยังกัมมกิจจะทั้งมวล แล้วคือหมายยังช่างผู้สลาดมาคืหื้อรอมมายังราชวตถุแห่งตน
 มากนัก แล้วคืนำเอามายังขระอุปแก้วลูก ๑ โยหื้อพาลูกหมากนาวากัน คือเท่าหมากเชื้อลูกไหยนั้น แล้วมา
 ใส่ //

(๓.๒๓) นลาฏธตเสสา ๔ องคะนั้นแล้วคือหื้อตีอุปคำลูก ๑ น้ำหนักได้พัน ๑ แล้วเอาใส่ในไหจีน
 ลูก ๑ แล้วเอาแก้วแหวนเงินค่าใส่ทั้งมวลควรค่าได้แสนค่า แล้วคือแต่งเครื่องบูชาทั้งมวลแลบูชาธาตเจ้าหื้อ
 พร้อม แล้วคือหื้อเพ่งขุด // เพี้ยวถางแล้วซ้อนชาก* ในยอดดอยมียังคะบัพพะตะที่นั่นหื้อราบเพียงเรียงงาม
 หื้อบัววิสุทท์แล้วขุดในท่ากลางยอดดอยหื้อเล็กลงได้ ๔๘ ศอกนับเป็นว่า ว่าได้ ๒๒ วา กว้างตามอัน //
 ควรแล้ว ชำระหื้อบัววิสุทท์ตึ้นกแล้วคือเอาผ้าสังฆาฏิผืน ๑ ลงปูไว้แล้วคือใส่เข้ายอเครื่องบูชาสะกานมากนัก
 แล้วคือเอานลาฏธาตแลเสสาธาต ๔ องคะ ตั้งไว้เหนือผ้าสังฆาฏิแลเครื่อง // บูชาทั้งมวล แล้วคน แลเทวดา
 แลยักษ์ นาค อารักษ์ทั้งหลายคืพร้อมกันตติริยะนตริสังเสพบูชาสาธุการมากนัก แล้วพระญาอินทร์ แล
 เทวดา แลอรหันตาเจ้าคืแต่งแปลงยนต์จักรผัดได้ ๔ // ด้านนั้น คืเอาดินก่อก่อเจดีย์ขึ้นมา แล้วคือเอาหินก้อน
 ๑ ไหย่นักมีมณฑลกลมนตุดตั้งตึ้นกเกียน ไว้ทั้ง ๔ ด้านนั้น คืปักกางผ้ากิดานไว้ทั้ง ๔ ด้านนั้น แล้วคื
 แปลงวิหารหลัง ๑ กวมไว้ แล้วคือเจดีย์ะฆระ*กวมพายบนแผ่นอันนั้นเพื่อไว้เป็นที่ //

(๓.๒๔) ไหว้แลบูชาแก่คน เทวดาทั้งหลายคืมี ในเมื่อประจก่แล้วชูประการแล้วตั้งอัน อรหันตา
 เจ้าทั้ง ๔ ตนคืสอนด้วยญาณจักขุเลงคือนาคะพายหน้าหั้นแจ้งแล้ว คืทำนวยาวไว้วา อติเต เทว วส

สา สหสสาจะ เย ดังนี้ เป็นต้นว่า ใน // เมื่อศาสนาพระพุทธเจ้าข้ามลวงพันไฟแล้วเสีย ๒ พันวัสสา
 วิสสาธิกา ปลายชาววัสสาแล มารอดมาถึงเมื่อใด ในกาละเมื่อนั้น อินท มหิยัค ภูมิธัมม อันทว่า เมืองที่นี้ อภิ
 สุธัญ คัจฉกบังเกิด // เปนไทยยะ คนทั้งหลายอยู่ได้คัจฉกทางสูญเสีย มีหั้นชะแล พายลุนแต่นั้นเล่า นลาฏ
 ธาตุแลเกสาธาตุเจ้าจิงจักกะทำอิทธิทธิผายปาฏิหาริย์รุ่งเรืองปรากฏไฟแก่คนแลเทวดาทั้งหลาย // แล
 ครุท นาค ทั้งมวลจักมาตั้งอยู่ได้แล้วคัจฉกการะบูชาธาตุเจ้าไฟใจๆ เล่า ในกาละนั้นยังมีนาไรหลวงกว้างประ
 มาณ ๙ คว้างค้อน ยาวค้ำเท่าอันเปน ๔ แฉ่ง มีที่พายทิสสะหนวันตก // ช่วยเหนือแห่งดอยมทียังคะนั้น
 ยังมีอ่างคำลูก ๑ มีน้ำหนักได้ ๔ แสนคำ วางไว้กลางนาที่นั้นแล ยังมีไหคำ ๔ ไหแลลูกมีน้ำหนักได้ ๔ แสน
 ชูลูก คัจฉกอยู่ยัง ๔ แฉ่งไร่นาอันนั้นแล ในกาละเมื่อตั้งอัน ยังมีนักปราชญ์เจ้าตน ๑ //

(๓.๒๕) มีสติแลประญาปัญญามากนัก มีศีลอันบัววิสุทที่ยังน้อมมาตั้งอยู่ในที่ปราชญ์ลือชาเปน
 ที่สักการะบูชาแก่คนแลเทวดาทั้งหลายมากนักแล มีในกาละเมื่อใด ในกาละเมื่อนั้นบ้านเมืองมทียัง
 ะรัฏฐะอันนี้จิงจักสมริทธิ // ด้วยเข้าของสมบัติอยู่เอยนเปนสุขในกาละนั้น มีหั้นชะแล ในกาละยามนั้น
 พระญาณาคัจฉกจักเอาเข้าของทั้งมวลออกมาหื้อ แล้วคัจฉกได้เปกีสาสสร้างแปลงมหาเจตียะหื้อรุ่งเรืองมาก
 นัก มีหั้นชะแล อร // หันตาเจ้าทั้ง ๔ ตนนั้นค้ำท้าวไว้อย่างวุฒติแลหาญด้วยประการดังนี้ คัมวันนั้นแล
 พันดั่ง พระญาสุรังคะวัดตราข ตนนั้น ยังมีลูกชาย ๔ คน ตน ๑ ชื่อว่ามณีสารกุมมาร ตน ๑ ชื่อว่ากุตติสิริ
 วิลาส // กุมมาร ตน ๑ ชื่อว่าพรหมสิหาทกุมมาร ตน ๑ ชื่อว่ารามมกุสโมธานกุมมาร นางเทวีชื่อว่ายลิต
 ตะเทวีแล สพเพ ขตติยาปิ ส่วนขตติยะราชวงสาทั้ง ๑ ตนพ่อแม่ลูกนั้น ค้ประกอบด้วยราช // สัทธาปสา
 ทะเลื่อมใสในแก้วเจ้า ๓ ประการแล สักการะบูชาคารวะครบอย่าพระชินธาตุเจ้าค้เสมอกัน เทียรยอมพำ
 เพงกุสละนาบุญต่างๆ คือว่าหื้อทานรักษาสีลฟัสมเมตตาภาวนาไฟใจๆ บ่เท่าแต่นั้นค้บูชาคารวะ //

(๓.๒๖) อุปัฏฐากนลาฏธิดาแลเกสาธาตุเจ้าด้วยอันชอบประการ ๑ ค้ตักแต่งราชส่วยไรเข้าค่าไร
 คำน่า ปุชามหาเจตียะธาตุเจ้าไฟชุปลีชุปลี ตามราคาแพงบ่หื้อย่อนผ่อนเสียสักอัน เทียรยอมกะทำบุญ
 ในสำนักเจตียะธาตุเจ้า // ในมทียังคะปัพพตที่นั้นไฟตราบเลี้ยงอายุชุน คันจุติตายจากอัตตะภาวะ
 อันเปนคนคัจฉกได้เกิดในชั้นฟ้าเสวยทิพสมปตติบ่ถ้อยคัมมิแล ประการ ๑ พระญาสุรังคะวัดดินนั้นคัมมิ
 ราชสัมธามัก // ใครหื้อเปนอุปกะระนาบุญคุณอันยังไฟพายหน้าค้เข้ามาตักแต่งไว้อย่างกับเจตียะ ๔ คร้ว
 แลคร้วมี ๕ ทั้งมวล มีข้า ๑๖ หื้ออยู่รักษามหาเจตียะธาตุเจ้าตราบต่อเท่า ๕๐๐๐ วัสสาคัมมิแล ตโต ปตภา
 ๐๕ // ตั้งแรกแต่กาละนั้นไฟพายหน้า นานได้ ๗ เดือน ส่วนอรหันตาเจ้าทั้ง ๔ ตน คัมนิพพานไฟในดอยมทียัง
 ยังคะปัพพตที่นั้นทั้ง ๔ ตนนั้นแล ราชสุรังคะวัดดิน อันว่า พระญาสุรังคะวัดดิน เปนประธานกว่าคนทั้ง
 หลาย // ค้พร้อมกันสักการะบูชาสรีระส่งสะกาน อรหันตาเจ้าแล้วค้เอาธาตุอรหันตาเจ้าใส่ในไหจีน แล้วค้
 เอาไตรคำลูกหนึ่ง มีน้ำหนักได้พันคำ ๑ ค้เจียดดินปากไหนั้นคัมมิ แล้วค้มาเปกีสาสสร้างแปลงเจตียะธาตุ
 อรหันตาเจ้า //

(๓.๒๓) ไว้ในที่ใกล้มหาธาตุเจ้าประหมานร้อยปลาย ๒๒ วา ในทิศสะก้าวันตกนั้น แล้วค้เอาหิน ลูก ๑ แปลงรูปข้างขึ้นไว้เหนือปากชุมเจติยะ แล้วปักเสาคันธพี ๔ เหลี่ยม กับทั้งดอกบัวคำ ๔ ดวง ไว้บูชา หันแล ตโต ปตถายะ ตั้งแรก // แต่กาละนั้นไฟพวยหน้า คนแลเทวดาทังหลาย ครุฑ นาค ยักษ์ คันธัพพะ แลพระญาอินทร์ พระญาพรหม แลท้าวจุโลกทั้ง ๔ คีดีค้เข้ามาไหว้แลบูชาธาตุเจ้าทุกเมื่อค้มีแล พระญาสุ รังคะวัตติ เปนประธานกว่าคนแล // อันบุญบูชาสะกานธาตุเจ้าแล้ว คันจติตายค้ได้เมื่อเกิดในสวรรค์เทว โลกค้มีแล บัดนั้นด้วยมีแท้ มหาธาตุเจ้าอันประเสริญมากนัก ที่นี้เป็นที่วิเศษยิ่งนัก ปุคคะผู้ใด คือว่าชาว เจ้าสมณ // พรหมณ์ แลคนกระหัดยังชายทั้งหลายผู้ใดมีใจปสาทะสัทธาอันขึ้นไหว้แลบูชาธาตุเจ้าอัน ประเสริญนั้น สมณพรหมณ์ค้ควรรักสาสิกขาบท สามเณรค้หื้อรักสาสิกขาบท อันบวรวิสุทท์แท้ เข้มกฤษ // ค้ควรชำระจตุปริสุทท์สีก หื้อบวร วิสุทท์แท้ คันคนกระหัดยังชายค้ควรชำระรักสาสีก ๕ สีก ๘ บวรวิสุทท์ แล้วจึงขึ้นไหว้มหาชินธาตุเจ้าเทือะ ปุคคะผู้ใดกะทำอนาธะ คือว่าอย่ากะทำกายทุจริต คือว่ากะให้ร้ายด้วยตน ด้วยมืออันควร //

(๓.๒๔) คำบตี คือว่าทุจริตนั้นอย่ากล่าวคำเปล่าคำล่าย อย่างกล่าวคำฝรุสสวาจาอ้างข้าอ้างตี อย่า กล่าวสัปปลาวาจา คือว่าคำเหล้นคำม่วนพายนอกอันบ่เปนสีกเปนบุญ อย่างกล่าวคำสนส่อสักอัน อัน ๑ อย่างกะทำมโนทุจริต คือว่าอย่ากะทำร้ายด้วยใจ // คืออภิชญา อย่ามีใจโลภมาก บ่อยากรู้แลเห็นของท่าน พ้อยขอยมกใครไ้ด้นั้น พยาปาโท* อย่างกล่าวคำมโนปโทสะ เคืองขัดในใจแก่ท่าน มิจณาภิฏฐิอัน ๑ อย่างหื้อ มีใจถือเอาริทธิแลคลองอันผิตธัมม์คำสอน // พระเจ้าสีกอันแท้ ปุคคะผู้ใดยังกะทำสนนี้ด้วยตนด้วยปาก ดังอัน ได้ชื่อว่าทุจริต ว่ากะทำกัมมอันผิตธัมม์แล ปุคคะทั้งหลาย คือว่าสมณพรหมณ์ แลคนกระหัดยัง ชายทั้งหลาย ผู้ใดรักสาสีกทั้งหลายผู้ใดบ่หื้อเกิดมิดังอัน ได้ชื่อว่า // สัปปริสสะเจ้า กฎเข้าในอริยะค้มีแล ปุคคะผู้ใดกะทำพาละด้วยตนด้วยปากด้วยใจแลเข้ามาในเขตตอยมหิยังกะบ่พพตะอันนี้ ปุคคะผู้ใดได้ ชื่อว่ามันกะทำอนาธะเชิงพระชินธาตุแลเสาธาตุแล เทวดา อา // รักษ์ผู้รักสาธาตุเจ้าบ่เพ็งใจจักกะทำ เปนไทยยะอุบาทว์ พยวธิโรคา อันร้ายแก่มันชะแล พายลูกจักมากะทำคลองอันเปนคัพพารุระ*วิปัสสนา ธุระ ค้บ่มาวุฑฒิจำเรญใดแล แม่นคน กระหัดจักมาพิธิเลียงชีวิตเยยะสร้างกัมมิกจะอันใดค้บ่วุฑฒิ จำเรญ //

(๓.๒๕) เหตุได้กะทำอนาธะประหมาทที่เพ็งแห่งตน พายลุนเทวดาเคียดเยยะสมเสียดผิตใจจึง มาแต่งหื้อเปนไทยยะ เพื่ออันแล เหตุตั้งอัน ปุคคะผู้ใดจักขึ้นไหว้ธาตุเจ้า หื้อสังรวมอินทรีหื้อมีสีกแท้ อย่างกะทำอนาธะสีกอันเทือะ แม่นพระญาอินทราธิราช // คียังลงมาไหว้แลบูชาทุกเมื่อแล พระญาอินทรา ธิราช กลัวเปนมลมูลทินแก่ธาตุพระพุทเจ้า ค้จึงหื้อเทวดาตน ๑ ชื่อว่าสุระมหิยังกะ พิทธิระลักษณะ เทวดา นั้นด้วยคำว่า ท่านจุงจักลงไฟอยู่เฝ้ารักสา // ธาตุเจ้าที่นั้นตราบต่อเท่า ๕๐๐๐ วัสสาเทือะ ปุคคะผู้ใดมัน มาไหว้แลสักการะบูชาธาตุเจ้าด้วยคารวะครบอย่าแท้วุฑฒิแห่งตนหื้อปุคคะผู้ใดนั้น หื้อวุฑฒิจำเรญมั่ง มีเปนดีมีสุขทุกเมื่อเทือะ // ปุคคะผู้ใดแลจักมาบูชาคารวะมหาธาตุ หื้อได้เข้ามาบูชาเทวดาตนอยู่รักสา ธาตุเจ้านั้นก่อน จึงสมริทธิบ่มีไทยยะแล ยังมีอักขระไว้ดังนี้ สุรณ มหิยัค พิทธิระ ลักษณะเทเวदानัน พล

กโหม // ดังนี้แล้ว ปูชาด้วยเข้าตอกดอกไม้แลคันธะของหอมแล้วขึ้นไหว้มหาธาตุเจ้าแลอรหันตา ด้วยคำ
ว่า อานนทะญาโน อุปนโน เทวโส ภิกขุ สัพพสมฺมโน มหาชินาสาโว พุทธสาวณฺโน มหาคุณณ ธวจตฺนา
ธาตุ //

(๓.๓๐) อรหันตานํ วรฺทามิ ดังนี้ ปูชาด้วยเครื่องบูชาแล้ว จึงไหว้มหาธาตุเจ้าว่า จตตาริ เกสา
ปาทรธาตุ อหฺนฺทามิ สรานุเน ชินธาตุโย นลาตฺตํ ปพฺพาวนฺตา จตฺโส เกสาธาตุโย ปุชิตํ นรเทเวหิ สตฺถ
เต // สํ นามิหํ ดังนี้แล้วปูชาด้วยตามสติกำลังเจตนาแห่งตนเทือะ หิ ด้วยมีแท้ เทวดา อินทร์ พรหมทั้ง
หลาย ค้เทียรย้อมลงมาให้แล้วปูชาชินธาตุเจ้าข้าตดีหลีแล เมื่อเทวดา อินทร์ พรหมลง // มาบูชาธาตุเจ้า
นั้น หากยินปรากฏรสสะหอมด้วยกลิ่นคันธะดอกไม้ของหอมอบรมทั้งมวล ประการ ๑ ปรากฏได้ยินเสียงตุ
ริยะนนตรี ค้อง กลอง เปนต้น เหตุเขาจ้มาส่งเสพบูชาธาตุ // เจ้าหั้นแล บุคคละทั้งหลายยังกะทำอนาธ
ระอันร้ายตกไฟในเขตน้่าบ่อนั้นบ่ดี เทวดาบ่เพ็งใจย้อมกะทำหื้อเปนไผยะแล บุคคละผู้ใดได้ไหว้แล้วบูชา
คารวะครบอย่าธาตุเจ้าดังกล่าวมานี้ค้จัก // หื้อแล้วยังโลกียะสุขในเมืองคนแลขึ้นฟ้าตราบถึงนิพพานบ่
อย่าชะแล ตติยํ ธาตุกถา นิฏฐา กล่าวห้องตำนานพระบาทแลพระธาตุพุทธกัณ ๓ ค้แล้วเท่านั้นก่อนแล พระ
พุทธศักราช ๒๔๕๙

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

ผูกที่ ๔
มี ๓๔ หน้า

(๔.๑) นโมตสสตถุฯ วรทิตวา สิริสา พุทธ สสธมม คณตมม อิทมปิ ปาทะ สาริกธาดุ กถ วกขมิตติ สารโว ดุรา สัปปริสสะทั้งหลาย ที่นี้ เราจักกล่าวตำนานพระบาทเจ้า และสาริกธาดุพระพุทธเจ้า // อันมาถ ปันนาตั้งไว้ในเมืองทั้งหลายนั้น ท้าวเจ้าผู้มีประญาเพ็งรู้นั้น เราจักวิสัชนาไพพายหน้านี้เทือะ เอก สมัย ยังมีในกาละคาบ ๑ คือในกาละเมื่อพระพุทธเจ้าได้เทศนา // ได้ตรัสประญาสัพพะัญญูปะนพระแล้วเทศนาลัง สอนสัตตทั้งหลายไว้นานได้ ๒๕ วัสสา วันนั้นพระพุทธเจ้าอยู่สถิตสำราญในป่าไม้เชตวันนะอาราม ในกาละเมื่อยามรุ่งนนั้นนอนในคันธะกุฎี // คัมมีความกรุณาว่าเพ็งว่าดังนี้ อิทานิ ในกาละบัดนี้ อาญพระตถาคตะได้ ๖๐ วัสสาเต็มแล้ว แต่พระ ตถาคตะได้ตรัสประญาสัพพะัญญูปะนพระมาถึงบัดนี้ได้ ๒๕ วัสสานี้แล้วแลแต่ แต่ // นี้ไพพายหน้าเทายัง ๒๐ วัสสาอายุแห่งคุจักพอ ๘๐ เต็มแล้วจักนิพพานไพชะแล ถ้า สัตตโลกทั้งหลายผู้มัญญสมพารแก่กล้าแล้วก็ได้เข้ามาในคำสอนพระตถาคตะก็ได้มรรคผละธัมมแล้วแล สัตตโลกทั้งหลายผู้มัญญสมพาร //

(๔.๒) ไปทันแก่กล้านั้นคียังมีแล ประการ ๑ คุณธาคะโผดสัตตทั้งหลายหื้อได้มรรคผละธัมม นั้นคีย่พอเต็มประเทสดตามดังพระพุทธเจ้าทั้งหลายคีย่พอเต็ม ๒๔ อสงไขยคู่ตัวสัตตได้ คุจักนิพพานไพชะ แล ควรคู่อธิฐานตั้งไว้ยังสาสนาแลพระบาท // แลธาดุแก้ว ๓ ประการไว้หื้อเปนที่ไหว้แลบูชาแก่คนแล เทวดาทั้งหลาย เพื่หื้ออยู่เฝ้าโผดสัตตเข้าสู่บิพพาน หื้อพอประมาณ ๒๔ อสงไขยตามพุทธบเวณิแห่ง พระพุทธเจ้าเทือะ ประการ ๑ เมื่ออุบิพพานเพแล้ว // ตั้งไว้ยังสาสนา ๕ พันวัสสานั้นดังอัน ชาวเจ้าแล คระห์สัถทั้งหลายคียักบังเกิดจิตใจรู้นะหรือกุสละกัมมอันเปนบาปจักมีมากนัก คียักเกิดมีนัก คียักเกิดมีที่ กลาง ๕ พันวัสสานั้น คือว่าเมื่อสาสนาล่วงพันไฟได้ // ๒ พันเข้าไฟ ๓ พันนั้น มีหั้นชะแล บาปกัมมแลเวระ ๕ ประการ มาครอบงำยังหื้อสัตตทั้งหลายวินาสสิบหายในท่ากลางในสาสนาพระตถาคตะ ที่นั้นมากนัก มีหั้นชะแล เหตุดังอัน คุพระ ตถาคตะควรโพธิฐานถปันนา // ไว้ยังพระบาทแลธาดุไว้ในที่ควร เพื่หื้อ เปนที่ไหว้แลบูชาแก่คนแลเทวดาทั้งหลายหื้อเสมอดังตนคุตถาคตะยังธอรมานนั้นเทือะ ว่าอัน คำกรุณา ว่าเพ็งพระพุทธเจ้าเยื่อนั้นคีย่เกิดมีในวันเดือนเกียงเพงนั้น แล้วพระพุทธเจ้า //

(๔.๓) คีเอาอรหันตา ๓ ตน ตน ๑ ชื่อว่าณสนะเถระ ตน ๑ ชื่อว่าอุตตระเถระ กับทั้งเจ้ามหา อานันทเถระ กับทั้งพระญาอินทร์คีย่าหื้อฉัตตักังพระพุทธเจ้า หั้นแล ยังมีพระญาตน ๑ ชื่อว่าโสกราช เปนเจ้าแก่เมืองกุสินารายณ์ ท่านคียักเกิด ป // สาทะสัทธิธาคะมาอยู่อุปฐากพระพุทธเจ้า หั้นแล พระพุทธเจ้าอยู่ยังป่าเชตวันนะที่นั้น หั้นแล พระพุทธเจ้าคีเอาอรหันตา ๓ ตน กับทั้งมหาอานันทเถระ กับทั้งพระญาอินทา แลพระญาโสไก // ตนนั้นออกจากป่าเชตวันนะอารามไฟในวันเดือนเกียง แรมคำ ๑ คีเข้าไฟสู่เมืองกุสินารายณ์ แล้วคีย่ไฟเมืองคูลวา แล้วไฟเมืองแกว แล้วไฟเมืองสวนตาน คือว่าเมืองละโว้ โอโย // อิทาหารวิธิตังมวล แล้วคีย่ไฟเมืองจันทหลวง แล้วคีย่ไฟเมืองวิหะ คือเมืองหรือทั้งมวลแล้วลูกแต่เมือง

หรือทั้งมวล แล้วลูกแต่เมืองหรือมาก็มาถึงเมืองโกสธ คือว่าเมืองลือ เมืองไทยในวันเดือน // ๓ เพงนั้น พระพุทธเจ้ามารอดมาถึงที่นั่นคิมานั่งหลังหินก้อนใหญ่เป็นการอันครแล้ว ยังมีเทวบุตร ๒ ตน ตน ๑ คีเอาพูนกับพุลุมาทานแก่พระพุทธเจ้า หั้นแล ในวันนั้นคี่เป็นวันอุโบ //

(๔.๔) สดสีเดือน ๓ เพง หั้นแล เมืองที่นั่นคี่เป็นขอบแดนเมืองลือแลเมืองหรือต่อกัน หั้นแล คนทั้งหลายรู้ข่าวว่าพระเจ้าแกมาเมตตาวาอัน คีเอาเข้าน้ำโภชนาอาหาร มาหื้อทานแก่พระพุทธเจ้า แล้วคี่สักการบูชามากนัก แล้วคนทั้งหลาย // มาหั้นหมากลูกหน่วยใหญ่คี่มาท้วงทักว่าอันปลีหมากลูกหน่วยนั้นคี่อแซน ว่าอัน แล้วเขาคีขอเอาหมากไ้ไปนเชื้อ หั้นแล เขามาหั้นพุลุใบใหญ่คี่มาท้วงทักว่า อเว พูลุนั้นใบใหญ่คี่อแซน ว่าอัน คีขอ // เอาไ้ไปนเชื้อ หั้นแล พระเจ้าคี่เอาหมากลูกกับทั้งพุลุแลชุนหื้อแก่เขา แล้วคี่บอกกล่าวแก่เขาว่า สุปลูกที่นี้ ภูมิเทวดาบมีเตชะหลายบเป็นชายชะแล ผิดจักปลุกหมากพุลุดังอันหื้อชุด // ชุมเล็กหั้นพอแล้ว จุงเอาปุนรองพื้นแล้วเอาตั้นหมากเครือพุลุดังเทวนีปุน แล้วถมเสียหื้อดีเทือะตั้นหมากผุ่นั้นใหญ่มาแล้วจิงปลงลง ๒ เทือ จิงเบนติชะแล พายหน้าเมืองอันนั้นจักมีระคูอันร้อนนั้น // นักเหตุเอาปุนรองพื้นดินนั้น มีหั้นชะแล เขาบ่รู้จิงถามว่า เมื่อจักปลงหมากลงนั้นเยียดังรือชา ว่าอัน พระพุทธเจ้าคี่อาณัติหื้อมหาอาณันทเถระไปบอกไฟสอนเขาชุน หั้นแล เมื่อนั้น พระเจ้าคี่อยู่บ่นาน หั้นแล มหาอาณันท //

(๔.๕) เเถระจิงหื้อเขาชุดลงถึงพื้น แล้วเอาเสียมต้องรอบแล้วถูกลงปลงไ้จิงเบนตาย ว่าอัน หั้นแล เมื่อนั้น คนทั้งหลายคี่นำมาหื้อทานแก่พระพุทธเจ้า พระเจ้าคี่รับเอา แล้วคี่อนุโมทนาเซ่งทานแห่งเขา แล้วเขาคีรารณาพระพุทธเจ้าอยู่ในเมืองหั้นแล // ๒ วัน ๓ วัน หั้นแล พระพุทธเจ้าคี่อยู่รับเอาทาน แล้วคี่เทศนาธัมมแก่เขา หั้นแล อาณันทเถระคี่ขอเอาเกสาธาตุเซ่งพระพุทธเจ้า หั้นแล พระพุทธเจ้าจิงกล่าวว่า ดุรา อาณันท เมืองอันนั้นคี่ // บ่หลายบ่พอรักสาธาไ้แล ผาคี่บมี ว่าอัน เขาคี่ขอเอาพระบาท หั้นแล พระพุทธเจ้าคี่ย่ำหินก้อน ๑ ไ้พระบาทแก่เขาไ้ไ้แล้วอุปฐาก หั้นแล พระพุทธเจ้าจิงกล่าวว่า คน // ทั้งหลายเอาหมากลูกใหญ่ คี่ท้วง ว่าอัน คี่หมากลูกที่หน่วยใหญ่ คี่อแซน ว่าอัน เขาคี่มาท้วงทักใบพุลุว่า อเว ฟาหือ พูลุนั้นเซ* ว่าอัน ๑ จาด้วยปลุกหมากหื้อชุดเซ* // เอาเสียมต้องรอบแล้วพ้อยถูกลงปลุกจิงดีเป็นแล ว่าอัน ประการ ๑ เขามาท้วงทักว่า เจ้านุงผ้าแดงสั้นนอ เมื่อตู่เข้าไ้นุงอันดำอันแดง จิงถามผู้ตีไ้บ่ไ้นุงเครื่องดำแดง ว่า //

(๔.๖) อัน นิมิตคำปากเขาทั้งหลายบ่ดีแล กาละพายหน้าหั้น แม่นเมืองเขาคี่ดีคี่จักเป็นบ้านหรือเมืองแซ คี่จักเกิดเป็นเมืองแมน บ้านใดคี่หรือจักมาอยู่ นาใดคี่หรือจักมาอยู่มากินเสีย จักอยู่บ่ไ้มีหั้นชะแล พระพุทธเจ้าทำนวย // ดังนี้แล้วคี่สระเดจไ้ยังอยู่ที ๑ ลัวะ*ทั้งหลายหั้นพระเจ้ามารอดที่นั่น คี่ปาวกันมาทานแล ตกวันสุนพริกเขาคี่มาหื้อทานเข้า แล้วเขาคี่ขอเอาพระบาท พระเจ้าคี่ย่ำพระบาทไ้หื้อไ้ไ้แล้วแลนบรบออย่าปูชา หั้นแล // พระเจ้าคี่ทำนวยว่า คูพระตถาคตะมารอดที่นี้ เขาทั้งหลายคี่มาจา

กันว่า พระเจ้าจึงเขียนคำยาซิน* มารอดเรานี้แล ว่าอัน อันพายหน้าบ้านอันนี้จักได้ชื่อว่าบ้านแจ้งคำอัน ๑ จักได้ชื่อว่าบ้านเขี้ยวมาคำ* ว่าอัน มีหั้น // ชะแล พระเจ้าคืท่านวายว่าสนี้แล้ว สระเด็จพระโตดยอัน ๑ เปนดังรูปช้างมูบอยู่ที่นั่น พระพุทธเจ้าคืโพแย้อยู่ หั้นแล ยังมีพ่อลวะ ๒ คน พาบอนน้ำเผิงล่องสันคลอง มา หั้นพระเจ้าอยู่ทั้นจิงบิตเอาสอง*เปนสรอบ* // ใส่ไฟเผิงหื้อเพนทานแก่พระพุทธเจ้า แล้ว ๒ ขาคีขอ รารณาพระพุทธเจ้าหั้นอยู่เมตตากาวนา แล้ว ๒ ขาคีเมื่อบอกแก่ลวะทั้งหลายหื้อมาไว้แล้วบูชาพระเจ้า หั้น แล เมื่อนั้น ยังมีรี ๒ ตน ตน ๑ ชื่อว่าอัสสิ ตน ๑ ชื่อว่าอตุลรี คืหากเปนชาว* //

(๔.๗) แล้วทั้น ขาทัง ๒ คืชวนกันมาไหว้พระเจ้า หั้นแล พระพุทธเจ้าท้วงทักว่า เชื้อทัง ๒ มา ไหว้คุตถาคะติแล รสีทัง ๒ กล่าวว่า อาม เมื่อข้าเจ้าทัง ๒ มาไหว้พระพุทธเจ้าแล ผู้ซังทัง ๒ เปนรสีชป่า คืบ่ถึงมรรคผลธัมมสังกอันแล ขาทัง // ๒ จักมาขอบวชในสำนักพระพุทธเจ้าแล ขออินทฺธิรณนาข้าทัง ๒ แต่ ว่าอัน เมื่อนั้น พระพุทธเจ้าตนมีมหากรุณาแล คืบวชรสีทัง ๒ หื้อเปนภิกขุภวละ แล้วพระญาณินทรีคื เอาผ้าทิพพมาหื้อทานแก่ข้าเจ้าทัง ๒ // บัรโภค แล้วคืเปนปริวารแห่งพระพุทธเจ้า หั้นแล เมื่อนั้น ลวะ ทั้งหลายคืมาแต่งแปลงเข้าน้ำโภชนาอาหารมาหื้อทานแก่พระพุทธเจ้าแล้วขอรารณาพระพุทธเจ้าไว้พระ บาท หั้นแล พระพุทธเจ้าจิง // กล่าวว่า ในที่นี้หั้นผาคืบ่เปนอันไทยแล มีอันน้อยบ่พอไว้พระบาทแล ว่า อัน พระญาณินทรีจิงไหว้ว่า ภนเต ข้าแต่พระพุทธเจ้า ขอรารณาพระพุทธเจ้าไว้หื้อทังน้อย หื้อได้ไหว้แล บูชาเทอะ แม่นว่า น้อยคืเปน พระ // บาทแล ว่าอัน พระญาณินทรีจิงไหว้ว่า ภนเต ข้าแต่พระพุทธเจ้า ขอรารณาสัพพัญญูเจ้าจุงไว้ทังน้อยเทอะ เมื่อนั้น พระพุทธเจ้าจิงอธิฐานย่ำหน้าหีนหื้อมากกว้างกว่าเก่า แล้วจิงมาย่อตีนหื้อน้อย แล้วจิงย่ำพระบาทหื้อเป็นรอยตีนอันน้อย แล้วไว้

(๔.๘) หื้อเขาได้ไหว้บูชาแล้วจิงท่านวายว่า พระบาทคุตถาคะอันนี้ พายหน้าคนทั้งหลายจัก เรียกว่าพระบาทผาน้อย มีหั้นชะแล เมืองอันนี้จักได้ชื่อว่าเมืองอริ เปนเคล้ากว่าเมืองทั้งหลาย เหตุตั้งอัน ลวะทั้งหลายมายอนอยู่ยอนกัน*มากนัก ประหมานเก็งหมื่น ๑ ชะแล // จิงได้ชื่อว่าอริ เพื่อกันแล พระ เจ้าคืส่งสอนรสีทัง ๒ อันบวชเปนภิกขุณั้น ด้วยอันหื้อปฏิบัติสมณะกัมมัฏฐาน แล้วคืหื้ออยู่เฝ้าพระบาทด้วย คำว่า เชื้อทัง ๒ จิงอยู่อุปัฏฐากรักสาพระบาทคืนี้เทอะ ท่านทัง ๒ ออย่า // ว่าจักไปกับด้วยคุพระตถาค ตะเทอะ คืเสียดังได้อยู่อุปัฏฐากคุตถาคะทุกเมื่อแล ว่าอัน แล้วคืสระเด็จพระโตที่ ๑ แล้วภิกขุทัง ๒ เอาขัน ไผ่ขอมพระพุทธเจ้าเล่า หั้นแล พระพุทธเจ้าคืออกเสียเมือง // เชียงใต้เชียงเหนือไพรอดที่ ๑ คนทัง ทั้งหลายคืมาหื้อทานแก่พระพุทธเจ้าด้วยเข้าน้ำโภชนาอาหารมากนักแล ภิกขุทัง ๒ ไพรอดแล้วคืไหว้ พระพุทธเจ้าคืทักภิกขุทัง ๒ ว่าท่านทัง ๒ มาติแล ว่าอัน ภิกขุทัง ๒ กล่าวว่า ภนเต // ข้าแต่พระพุทธเจ้า ผู้ซังทัง ๒ คืมีใครไหว้พระพุทธเจ้า คืจิงขอมมา ว่าอัน หั้นแล พระพุทธเจ้ากล่าวว่า สาธุติแล ว่าอัน แล้วคื หื้อภิกขุทัง ๒ สันเข้าแล้วพระพุทธเจ้าคืจิงเจียรจาเชิงเจ้าภิกขุทัง ๒ ว่า อาวุโส ดุรา อาตุลภิกขุทัง ๒ จุงเอา //

(๔.๙) กันคีนเมื่ออยู่ภูฏากรักสาพระบาทผาน้อยที่นั่นดังเก่าเทือะ เมื่อใดท่านทั้ง ๒ ปฏิบัติจำเริญภาวนาได้ถึงมรรคผลทั้ง ๔ ดังอัน เชื้อทั้ง ๒ จูงเอากันไปขอมไหว้พระตถาคตะไฟในทิศสะกล้าวันตกหนักได้พุนเทือะ ท่านทั้ง ๒ จูงพอกคีน // เมื่อเทือะ ว่าอัน แล้วค้สั่งสอนคนทั้งหลายกะทำบุญสักการะบูชาพระบาทพระตถาคตะแปดงเรตถาคตะยังสถิตสำราญอยู่ที่นี่เทือะ ว่าอัน แล้วมหาเถระเจ้าทั้ง ๒ ค้ปลั่งคำสอนเจ้าได้ ค้รับเอาด้วยคำว่า // สาธุ ดี ดี แล้วอัน แล้วค้เอากันคีนเมื่อด้วยอันเยยะค่านอย่างนักแล ว่าอันแล้ว เมื่อนั้น แล้วคนทั้งหลายมาหันทักว่า สูเจ้าซื้อหรือ ว่าอัน เหตุตั้งอัน แม่น้ำที่นั่นจึงได้ชื่อว่าแม่น้ำซื้อหรือ คือแม่น้ำซื้อ มันจึงไหล เพื่ออันแล // มหาเถระเจ้าทั้ง ๒ ค้มารอดบ้านลัวะที่นั่นเขามาทักว่าเจ้าทั้ง ๒ พอกมาเปนอันอย่างค่านักหนอ ว่าอัน บ้านอันนั้นจักได้ชื่อว่าบ้านเชียงย่างค่าน มีหั้นชะแลเถระเจ้าทั้ง ๒ ไพรอดที่ ๑ คนทั้งหลายค้มาทักว่า พระเจ้าทั้ง ๒ พอกมาแล้วคา ว่าอัน // บ้านอันนั้นจึงได้ชื่อว่าบ้านจึงพอก ว่าอัน มีหั้นชะแลเถระเจ้าทั้ง ๒ มารอดที่ ๑ เขาค้มาทักว่าพระเจ้าพอกมาค้แล ว่าอัน จึงกล่าวว้าขอรธนายังอยู่พ้อหื้อข้าทั้งหลายได้หื้อทานก่อนเทือะ วันนัค้เปนอันคำเสียแล้วแล ว่าอัน บ้านอันนั้นจึงได้ชื่อว่า //

(๔.๑๐) บ้านป่าลวงแต่ว่าอันชะแล แม่น้ำอันนั้นจักได้ชื่อว่าแม่น้ำเหล่าแต่ว่าอัน มีหั้นชะแล มหาเถระเจ้าทั้ง ๒ ค้มารอดแล้วค้ภูฏากพระบาทผาน้อย ที่นั่น ค้ใส่ใจปฏิบัติกัมมัฏฐานภาวนาไฟใจๆ หั้นแลกล่าวพระบาทผาน้อยเมืองลา อัน // มีในบ้านธัมมิละขอนล่อ* อันมีในทิศสะหนใต้เมืองลา ค้แล้วหั้นห้อง ๑ ก่อนแล เมืองอันนั้นพระพุทเจ้าค้สระเต็จไฟพรุกกพินัน ค้ไพรอดที่ ๑ พระเจ้าคีนนอนอยู่ยาม ๑ แล้วลัวะทั้งหลายค้มาหั้น ค้เมื่อบอกกันมาหื้อเอา // เข่น้ำโกชนาอาหารมาหื้อทาน แล้วขอรธนาพระพุทเจ้าไว้ประบาทหั้นแล พระพุทเจ้าค้ย่ำรอยพระบาทไว้รอย ๑ แล้วค้หื้อเขาได้ไหว้แลบูชาแล้วลัวะทั้งหลายค้กล่าวว้า วันพรุกเข้าเราทั้งหลายแปลงเข่น้ำโกชนาเอา // ทารมาหื้อทานแก่พระพุทเจ้าเข้าเทือะ พระเจ้าว่าวันพรุกคู้จักไฟเข้าตาย คั้นจาถึงเมื่อขอนยามแอ*แล้วพระเจ้าจักพราออกเสียเราไฟชะแล เราบได้หื้อทานหลายเทือะแล ว่าอัน พระเจ้าจึงทำนวายว่า บ้าน // อันนี้จักได้ชื่อว่าบ้านขอนยามแอ พระบาทอันนี้จักได้ชื่อว่าพระบาทแจ้งขอนยามแอ ว่าอัน มีหั้นชะแล พระเจ้าทำนวายว่าสันนี้แล้ว ค้สระไฟพราจากที่นั่น ค้ไฟดอยสันค้ออัน ๑ ค้หันหินก้อน ๑ ค้เปนรูปข้างนอนอยู่ พระคีนงอยู่ หั้นแล เมื่อนั้น ยังมี //

(๔.๑๑) ลัวะยักข์ ๗ คน ไฟเข้ากาดค้หั้นพระเจ้านั่งอยู่ที่นี่ ลัวะผู้นั้นมาก่อนนั้นหลอนหั้น พระพุทเจ้ามาคียินกล้วมากนักลวดสันระสายอยู่หั้นแล ลัวะผู้มาขอมนั้นค้ถามว่ามิงเปนสังสันได้นั้นชา ว่าอัน มันค้ปากบได้ ลัวะผู้มาขอมแล่นไฟ // ค้หั้นพระเจ้าอยู่ที่นี่มันจึงกล่าวว้า พระเจ้าเรามาที่ตาย เราทั้งหลายค้ควรเอาเข้าตัมมาหื้อเปนทานแก่พระเจ้าก่อนเทือะ ว่าอัน แล้วจึงใช้ลัวะผู้ ๑ เมื่อบ้าน มิงจูงเมื่อบอกเจ้า // ล้านเจ้าแคว้นหื้อมาเทือะ ว่าอัน เขาค้รู้แล้วค้บอกกันมาทานมาก แล้วจึงขอเอาพระบาทเชิงพระพุทเจ้า แล้วพระเจ้าค้ย่ำไว้รอย ๑ เพื่อหื้อเขาได้ไหว้แลบูชา แล้วค้ทำนวายว่า พระบาทคู้ตถา // คตะ อันนี้จักได้ชื่อว่าห้วยแม่น้ำอูน มีหั้นชะแล เหตุว่า เขาได้เอาเข้าตัมสุกอุ่นมาทานแก่พระตถาคตะแล เขาหันคูนั่งกินเข้าตัมนั้น ยาลัวะผู้นั้นมันค้มีอายุได้ ๗๐ ปี มันมีประหย้า // นักแล ยาลัวะจึงกล่าวว้า ข้า

แต่พระพุทธเจ้า ผู้ข้าทั้งหลายนี้เป็นข้าม่อนทอนดอย ชวนกันไฟเข้ากาดแต่เช้าไก่พอนขันเลยก็เจาะได้ตาม
แค่ไฟ ผู้จักซื้อศรีบ ผู้จักขายศรีบขาย แล้วค้จิงได้กิน แล้วจิงได้ไฟไร่ไพสวน //

(๔.๑๒) จิงได้กินได้ว่าแล เข้าตัมฝูงนี้ข้าทั้งหลายค้หาก่อนเสียแล้วแล ขอรธนาพระพุทธเจ้า
สันเทือะ ว่าอัน จิงได้ชื่อว่าห้วยแม่น้ำอัน เพื่ออันแล ชาวอันมาทานนี้ชื่อว่าบ้านล้านองค์อัน ๑ จักได้ชื่อว่า
บ้านแคว้นตัม มีหั้นชะแล พระเจ้า // ทำนวยว่าบ้านน้ำห้วยแม่น้ำอัน กับบ้านน้อยวานแขงเมง* สันนี้
แล้วพระพุทธเจ้าค้สระเตจไฟสุที่ ๑ คนทั้งหลายหั้นพระเจ้าแล้วค้มาไหวพระพุทธเจ้าว่าดังนี้ ฝนเต ขันหั้น
เจ้าคู้ พระพุทธเจ้า ผู้ข้าทั้งหลาย // อยู่หั้น เถื่อนค้เปนข้า* ค้อเปนนาไทยแล ค้ได้ผิดเถียงกัน ตามเทือค้
รบกันตาย ค้เปนอันหยาบข้ากล้าแขง ค้จิงแพ้เขา จิงได้อยู่ในกินทั้งยากแล เขากล่าวว่าเส็กเทือนแล้วเขาค้
มาหื้อทานเข้าน้ำโก // ขนอาหารแก่พระพุทธเจ้า แล้วขอรธนาไว้พระบาท พระพุทธเจ้าค้ยังพระบาทไว้
หื้อเขาได้ไหวแลปูชา หั้นแล พระเจ้าจิงทำนวยว่า พระบาทคูนีจักได้ชื่อว่าพระบาทเมืองลื้อ ห้างอันนี้จัก
ได้ชื่อว่าเมืองลื้อห้าง* มีหั้น // ชะแล พระพุทธเจ้าทำนวยพระบาทเมืองลื้อห้าง สันนี้แล้วค้สระเตจไฟสุ
ประเทศที่ ๑ คนทั้งหลายค้มาหื้อทานเข้าน้ำโกขนอาหารเปนทานแก่พระพุทธเจ้า แล้วเขาขอรธนา
พระพุทธเจ้าไว้พระบาท หั้นแล พระพุทธเจ้าไว้พระบาท หั้นแล พระพุทธเจ้า //

(๔.๑๓) ค้มีมหากรณณาย้าพระบาทไว้หื้อเขาได้ไหวแลปูชา หั้นแล พระพุทธเจ้าทำนวยว่า คูด
ถาคตะมารอดหั้น คนทั้งหลายค้มากล่าวว่า บ้านเมืองผู้ข้าทั้งหลายนี้ลวงกว้างเท่าใดเปนอันยาวลื้อลูกแต่
หล้าเมืองไฟห้วยเมืองเปนอันไกล วันพรุก // วันค้จิงรอดจิงเถิงไรค้จนผานาค้จนเถิงค้เท่าขุดกินถากเถือไฟ
ด้วยกลางดอยกลางห้วยเปนอันยากผานใจเทแล ว่าอัน เหตุค้ดังอัน เมืองอันนี้จักได้ชื่อว่าเมืองลื้อ เมืองค้
จักได้ชื่อว่าเมืองพาง มีหั้นชะแล คนอัน // ได้อยู่เมืองอันนี้จักมีคำหยาบข้ากล้าหาญ คำพรานักแล พระ
เจ้าค้ข้าทำนวยว่า พระบงคูนีจักได้ชื่อว่าพระบาทเมืองลื้อ เมืองพาง มีหั้นชะแล คนอันอยู่เมืองอันนี้จัก
มีคำหยาบข้าคำพรานักแล พระเจ้าทำนวยว่า // พระบาทคูนีจักได้ชื่อว่าพระบาทเมืองลื้อ เมืองพาง มี
หั้นชะแล พระเจ้าทำนวยสันนี้แล้วค้สระเตจไฟสุประเทศที่ ๑ คนทั้งหลายค้ไฟเถื่อนไปป่าเสียเสี่ยง มั่นค้
ไฟช่วยบอกกันมาด้วยอันรับอันฟัง*นัก เข้าทั้งหลายฝูงไฟเถื่อนนั้นค้รู้ // จักถี้ค้ฟังรับมา ผู้เมื่อบอกนั้นค้ฟัง
รับค้ินมาหาพระเจ้า หั้นแล เขามารอดบ้านแล้วเมื่อร้องปาวกันหื้อข้ามาหื้อทานแก่พระเจ้าตายว่าอัน เขาค้
รับเอาเข้าน้ำโกขนอาหารไฟทานแก่พระเจ้า ค้รู้ผิดเถียงกันว่า แตน

(๔.๑๔) แต่ พระเจ้ามาเมตตาแลไฟปาวเดือนดูข้าทั้งหลายค้ดังอัน มั่นพ้อนรับพ่าย ดูทั้งหลายบ่รู้ว่า
พระเจ้ามาเมตตาแล ว่าอัน เขาทั้งหลายนี้รู้หั้นพระเจ้ามาเมตตาแล้วพ้อยมีใจช้านานขานตอบ ดูจักถามถี้ค้
บ่ทันแล้วแล ว่าอัน เชิงกันหั้นแล เขาค้มาเถียงกัน // สันนั้น ค้บค้คิดรู้อันขอพระบาทหั้นแล พระเจ้าจิงทำ
นวยว่า เมืองอันนี้พ่ายหน้าจักได้ชื่อว่าเมืองคนใจหมิ่นชะแล เขาปากจากคำอันใดค้เปนคำอันหมิ่นสัน คำ
อันหมิ่นบ่อบนบ่หวานแก่ทุกคนทั้งหลาย // ประการ ๑ เมืองอันนี้จากร้อนไหมด้วยพยาธิไทยยะกลัวทานทั้ง
หลาย มีหั้นชะแล ว่าอัน แล้วค้สระเตจไฟสุประเทศที่ ๑ เล้าคนทั้งหลายค้พร้อมกันแต่งแปลงเข้าน้ำโกขน

อาหารทานแก่พระพุทเจ้า // เข้าแต่งแปลงแกงคี่ใส่เกลือจืดจาง หั่นแล เขาคิดเตียนกันว่า บัดนี้ พระเจ้า
มาเมตตายยังเทือบตาย แปลงแกงจักมาหื้อทานพ้อยใส่เกลือจืดจางสนั่นชา เปนอันเยี่ยะเปล่าบางอันนี้ //
ชาวาอัน สันนี้ บางพร่องว่าเปนอันจางเกลือเสียแท้แล เขาค็เจียรจากันสนั่น แล้วค็พร้อมกันเอาเข้าน้ำโภช
นาอาหารไพทานแก่พระพุทเจ้า หั่นแล พระเจ้าค็อนุโมทนาเซ่งทาน แล้วค็ขอธรรนาขอเอาพระบาทหั้น
แล พระพุท //

(๔.๑๕) เจ้าค็บังเกิดมหากฐณาคัย่าพระบาทไว้หื้อเขาได้ไหว้แลบูชาแก่คนแลเทวดาทั้งหลาย
หั่นแล พระพุทเจ้าค็ทำนวยทวายว่า พระบาทคูนัจักค็ได้ชื่อว่าพระบาทเมืองบาง มีหั้นชะแล เมืองอันจัก
ได้ชื่อว่าเมืองบาง เพื่ออันชะแล คนทั้งหลายเกิด // มาหล้ามาลูนเมืองเขาทั้งหลายค็จักเปนอันน้อยบาง
สมปัตติจักบางด้วยไฟฟ้าเข้าเมืองบ่มาหลาย คนค็จักเปนนักราษฎร์ บัณฑิตวิเสสพาจักรู้สวกค็หาได้
หลาย มีหั้นชะแล นานันค็จักค็ได้ชื่อว่าบางเกลือ มีหั้น // ชะแล พระเจ้าทำนวยสนั่นแล้วค็สระเต้งไฟ
สุที่ ๑ คนทั้งหลายค็มาแต่งแปลงเข้าน้ำโภชนาอาหารมาทานแก่พระพุทเจ้า เขาค็จากันว่า ผู้เข้าทั้งหลาย
ค็มาชนชวายแซ่ทองหื้อขาว แล้วจ่ายกิน แล้วเอาค่าทองคัมนั้น // มาจ่ายเลี้ยงชีวิต ค็จึงพอยู่พอกินมาสน
นี้แล ว่าอัน หั้นแล คันว่าเขาหื้อเข้าหื้อทานแล้วแลสักการะบูชาไฟวันขครบอย่าแล้วค็ขอเอาพระบาทเซ่ง
พระพุทเจ้า หั้นแล พระพุทเจ้าค็มคักรุณณาเมตตวย่ารอยพระบาท // ไร่รอย ๑ เพื่อหื้อเปนที่ไหว้แล
บูชาแก่คนแลเทวดาทั้งหลาย แล้วค็ทำนวยว่าในเมื่อพระตถาคตะเข้ามารอดนั้น คนทั้งหลายค็มาจากัน
ว่า ได้กินยอดแซ่ทองคัมนทองชายกินเลี้ยงชีวิต ว่าอัน พอยหน้าเมืองอันจักค็ได้ชื่อว่าเมือง //

(๔.๑๖) แซ่ทอง บ้านอันนี้อยู่หั้นจักค็ได้ชื่อว่าบ้านคัมนทอง สันนี้ค็จักค็ได้ชื่อว่าบ้านคัมนทอง มีหั้นชะ
แล บ้านอันนี้ค็จักค็ได้ชื่อว่าบ้านจอมทอง พระบาทอันนี้ค็จักค็ได้ชื่อว่าพระบาทจอมทอง มีหั้นชะแล เมืองอันนี้
จักมีไภยยะร้อนไหม้สแปงใจเขงทั้งหลายบ่ขาด มีหั้นชะแล // ทำนวยสนั่นแล้ว ค็สระเต้งไฟสู่ประเทสที่ ๑
ยังมีพระญาณ ๑ กินเมืองอันนั้น ค็ได้ผู้มัดบ่าวชาย ๒ คน ด้วยโทสนันในอัน ๑ ใส่คอกไว้นานได้ ๖ วัน
หั้นแล คันถึงวันถ้วน ๗ สันค็จักเอาเข้าเสียชะแล ว่าอัน ยามนั้น พระพุทเจ้า // ค็สระเต้งไฟรอดที่นั้น ค็
ปาวกันมาไหว้สักการะบูชาแลไฟหื้อทานมากนักละ เทว ปุคโล อันว่าปุคละทั้ง ๒ อันอยู่ในคอกนั้น ขาทัง
๒ ค็ได้รู้ได้พินยังคนทั้งหลายอันชมชื่นยินดี แล้วนำเครื่องสักการะบูชาพระพุทเจ้าตนประเสฎฐ // สันนั้น
จนทั้ง ๒ ค็บังเกิดโสภทุกขน้อยใจ เหตุได้ทุกขเวทนาโทมนัสหากไหม้หัวใจนั้น ค็ลวดร้องไห้ตอกแปรไผมา
อาโห ภควา อวยหนอฟ้าเฝีย* บัดนี้ พระพุทเจ้าตนประกอบด้วยมหากฐณณาเข้ามา // เมตตามตาม
ภาสาแท้ดีหลีแล บัดนี้คนทั้งหลายทั้งอิงชายเถ้าแก่หนุ่มปานกลางค็ชวนกันเข้าไฟไหว้แลบูชาพร้อมชมหน้า
ฟ้าลุ่มตาย ตายทุกขหนอ ราทัง ๒ ค็คิดว่าจักหื้อเปนคุณพ้อยกับกลายเป็นโทสะบัดนี้ลวดเปนรู้เปนวายสนั่น
คนอิงชายอันอยู่ใกล้

(๔.๑๗) แลอยู่ไกล เพื่อจักเข้ามาไหว้แลบูชา แม่นยักขเทวดาฝูงชั้นฟ้าดาวทิพพคหา พายเหนือ
เขาค็ลงจืดเจ็ลงมาราบไหว้ผายดอกไม้บูชา บัดนี้ ราทัง ๒ พ้อยบ่ได้เมื่อไหว้บูชาดังเพื่อนนี้หนอ ราทัง ๒

นีนารอยได้วิบาก // หากยังหนาแลเด สารุ ภควา เจ้าข้าได้ลุ่มฟ้าไผ่ไม่ควรเหลือ เทวดาอยู่พายเหนือคัลงมา
ไหวกราบพระเจ้าจุงปราบแพ็กกรุณาแต่เทือะ ว่าเจ้าๆ ร้องให้ปูนอินดูคิมิแล เมื่อนั้น พระ // พุทธเจ้าเลง
หันด้วยทิพจักขุญาณประญาอันประเลิกลวดบังเกิดกรุณาไฟค้แปรเมตตาไมตรี ทือพระญามีหัวใจอัน
รักแลกรุณาหาทั้ง ๒ อันอยู่ในคอกนั้น คั้นพระญาแลพอกไฟ รอดแล้ว คีหื้อเพื่อนปล่อย ๒ // ขาหื้อพัน
จากคอกคังคา หื้อ ๒ ขาออกไฟฟ้งธัมมเทสนาพระพุทเจ้า เหตุพระญาเข้าใจว่าคั้นหาทั้ง ๒ คนยังกะทำ
ผิดพายหน้าค้อยเยยะหาตามกัมมชะแล ว่าอันคิมิแล คั้นว่า ๒ ขาพันจากคอกคังคาแล้ว คีเอาคั้นเข้า // ไฟ
ฟ้งธัมมเทสนาแห่งพระพุทเจ้าแล้ว หั้นแล แต่ันนั้นไฟพายหน้าหาทั้ง ๒ พันจากทางตายคิมิแล คนทั้ง
หลายคีม้าหื้อทานเข้าน้ำโภชนาอาหารแก่พระพุทเจ้า แล้วคีบูชาด้วยผ้าผ่อนเงินคัมมานัก แล้วคีโอเอา
รอยพระบาทเชิงพระพุทเจ้าตน ประ //

(๔.๑๘) กอบด้วยมหากรุณาเค้เมตตาอย่างพระบาทอัน ๑ หื้อเปนที่ไหว้แลบูชาแก่คนแลเทวดา
ทั้งหลาย แล้วคีทำนวยว่า เมื่อคุตถาคะมารอดที่นั้น ปุคคละทั้ง ๒ คีใคร่ไฟไหว้แลบูชาพระตถาคะคัก
ออกเสียคอกคักได้คีร้องให้ว่า // คนพายได้คีเมื่อจตเจือเทวดาอยู่ชั้นฟ้าพายเหนือคัลงมาไหว้ คนผูงอยู่
ใกล้คีมาร้อมชูหน้าฟ้าดาลมตาย ว่าอัน แต่ันนีคักได้ชื่อว่าเมืองอันนี้จักได้ชื่อว่าเมืองฟ้าลมนอนอยู่เหนือเวียง //
นีกักได้ชื่อว่าเมืองฟ้าลมนอนเหนือชะแล นอนนีกักได้ชื่อว่าเมืองฟ้าลมนอน มีหั้นชะแล ที่อันแปลงคอกแลจักไฟหา
๒ โจร ๒ คนนั้นจักได้ชื่อว่ากลางวัสสาพระเจ้า ว่าอัน มีหั้นชะแล พระบาทคุตถาคะอันนีกักได้ชื่อว่าพระ
บาท // ลมฟ้าลมนอน มีหั้นชะแล พายหน้าเสียงเช่นคนผูงมาหานี้แล้วหาทั้งหลายอยู่กับัดด้วยกันคัก
จักมีคำวิวาทผิดเถียงกับัดด้วยกัน คำน้อยจักเกิดเปนคำใหญ่ คำไพร่จักเกิดเปนคำเจ้า คำขุนจักเกิดเปนกังวล
บ่ขาดสายแล จัก // มีผู้ ๑ จักมาเปนใหญ่มาครอบงำเสีย จึงจักร่างบ่ไปบ่ขาด เหตุเปนอุบาทว์แต่พระตถาค
ตะนั้นแล ทำนวยสันนี้แล้วคีสระบุดิจไพรอดประเทศที่ ๑ แล้วคีโอจบหั้นยังคน ๓ คน เขาคีมานุ่งทรง
เขาะขร่าย แล้วมาอยู่เฝ้าร้อจขเกลือ*พ่อค้าเทียว //

(๔.๑๙) ทรง หั้นแล พระเจ้าไพรอดแล้วเขาคีบรู๊ว่าเปนพระเจ้าเท่าใส่ใจว่าเปนพ่อค้าต่างๆ อรัญ
ประเทศชะแล ว่าอัน แล้วเขาคีหันพระพุทเจ้าแลอรหันตาแลมหาอาณันทเถระกัพระญาอินทร์ พระญา
โสภณบริวารลวงแผวไฟสันนั้น เขา // คีใส่ใจว่าเปนพ่อค้าผู้บ่ต้องอาชญาตั้งอัน เขาคีชวนกันแล้วแล่นไฟ
ทวยว่า จักลู่เอาเกลือเอาคร้ว ว่าอัน คั้นว่าแล่นไฟไฟขีดไฟหั้นแล้วคีโอจจักเอาได้ คีโอยักตืนยอมมือได้
คีโอเปนอันอ่อนม้อย คีโอพนอนอยู่เหมือนตัง // หมุนอนเกลบนัน หั้นแล สตถา สพพญญ พระพุทเจ้า หาก
ตรัสรู้แจ้งแล้วคีสั่งปากแลถามเชิงเขา ๓ คนนั้นว่า ดูรา อุปาสก สุทธานทั้ง ๓ มาขอมพระตถาคะแล้วมา
นอนมูบสันระสายอยู่ใกล้ริมทางที่ // นี เหตุใดหา สุจักมาด้วยสันใดนั้นหา เขา ๓ คนนั้นคีโอขานตอบว่า ดูข้า
ทั้งหลายได้อาชญามาอยู่ที่นี่ เพื่จักเฝ้าเก็บเกลือพ่อค้าตาย ว่าอัน พระพุทเจ้าจึงกล่าวว่า สุทั้งหลายบ
รู๊จักคุพระตถาคะอันชะรือ เขา // ๓ คนขานตอบว่า ดูข้าบรู๊จักแล เจ้าคุเปนปุคคละผู้ใดหา พระพุทเจ้า
กล่าวว่า คุพระตถาคะชื่อว่านุตโตร เปนตนประเลิกลกว่าคนแลเทวดาทั้งหลาย ได้ชื่อว่าเปนพระเปนใหญ่
กว่าโลกทั้ง ๓ แล ว่าอัน เขาทั้ง ๓ นั้นคีโอจรู๊ว่า เปนพระพุทเจ้า //

(๔.๒๐) แฉกแล้ว ว่าอัน เขาจึงลุกไฟได้แล้ว เขาค็นำทางพระพุทเจ้าไฟสู่ที่อยู่เอาเกลื่อนนั้นแล จึงใช้ลูกบ่าว ๒ คนนั้นด้วยคำว่า ดุรา สู้ทั้งหลาย พระพุทเจ้ามาเมตตาเราเถิงที่นี้อยู่เราหั้นแล เชื้อเจ้าทั้งหลายจึงบอกคนทั้งหลายผู้อยู่บ้านมา // ไหว้แลบูชาพระพุทเจ้าตนประเสริฐเทือะ ว่าอันหั้นแล เมื่อนั้น ขาทั้ง ๒ คนก็รับเอาคำว่า สาธุ ดี ดี แล ว่าอัน แล้วขาทั้ง ๒ ก็รีบไฟสู่บ้านแล้วก็บอกอาการอันมาแห่งพระพุทเจ้าว่าดังนี้ ดุรา ขาเราทั้งหลาย บัด // นี้ พระพุทเจ้าตนเปนเจ้าแก่โลกทั้ง ๓ คีมาจรเดินโผดคนแลเทวดาทั้งหลายลำดับแต่บ้านน้อยแลเมืองใหญ่ทั้งหลายเข้ามารอดบ้านเรมายังเขาอยู่ทับประตูเมืองแห่งเราทั้งหลาย แล้วนายเกลือก็ใช้ดูข้า // ทั้ง ๒ มาบอกสู่เจ้าทั้งหลายหื้อชนชวยเอาเครื่องสักการะบูชาแลทานวัตถุ เพื่อเปนทานแก่พระพุทเจ้ารีบบัดนี้เทือะ ว่าอัน แล้ว ๒ ขาคีพอกคีนมาดังเกว หั้นแล ในกาลนั้นชาวบ้านอันนั้น พร้องคี่แอ่วเถื่อนหา // ขับเนื้อกวางทรายในป่า คนทั้งหลายลางพร้องคี่ไฟทางน้ำหากินปลา หั้นแล คนหลออยู่บ้านเท่าใด นายบ้านคี่ร้องเรียกหากันมานำเอาเครื่องบูชาผ้าผ่อนเงินคำเข้าน้ำโภชนาอาหารมา แล้วคี่หื้อทานแลบูชาสาธุการไหวันบพระ //

(๔.๒๑) พุทเจ้าแลคี่ขอรธนาเชิงพระเจ้าไว้พระบาทหั้นแลสถธา สพพณญ พระพุทเจ้าคีมาเมตตาย่ำรอยพระบาทไว้หื้อรอย ๑ แก่เขาหื้อได้ไหว้อุปัฏฐาก หั้นแล ในกาลนั้น พระพุทเจ้าเลงหั้นด้วยทิพพจักขุญาณรู้ใจ // แห่งคนทั้งหลายแจ้งแล้วคี่กล่าวเชิงมหาอนันท์ว่า ดุรา อนันท์ ท่านจึงเทศนาแก่เขาเทือะ ว่าอัน มหาอนันท์เถระคี่เทศนาธัมมแก่เขาด้วยอันลำดับวันคีนเราขึ้นไฟตราบเลิงเมือง // ฟ้าเมืองพรหมแล้วลำดับวันคีนในนารกเปนเมินบงกชยิ่งนักแก่เขาคีมีแล ในเมื่อชาวบ้านผู้้นได้ฟังแล้วเขาคีสะดุ้งตกใจคี่พร้อมกันหื้อร้องว่า ฟ้าผีย* สิ่งความมานานนี้ข้าฟ้าผีย*ว่าอัน // ชุคนหั้นแล เมื่อนั้น นายบ้านจึงไหว้พระเจ้าว่า สจจ ภควา ดังนี้ ภควา ข้าแก่พระพุทเจ้าคำอันนี้คี่มีแท้อันชะรือ ภควา อาหพระพุทเจ้ากล่าวว่า ดุราอุปาสถ คำอันอนันท์ // เถระกล่าวนั้น คี่หากเปนธัมมเทศนาแห่งคุพระตถาคตะเสี่ยงแล ว่าอัน คี่มีแล เมื่อนั้น นายบ้านจึงกล่าวเชิงมหาอนันท์เถระเจ้าว่า ภนเต ข้าแด่มหาอนันท์เถระเจ้าว่า ฟั้นดัง คนหมูนี้อาเขาอันมาฟังธัมม //

(๔.๒๒) บัดนี้เขาหากเปนคนสอนง่ายบ่ร้ายสั่งแล้วแล คนทั้งหลายผู้พาลร้ายกล้าแข็งยังมากหลายเขายังไฟเถื่อนไฟป่า พร้องไปตักน้ำหากินไปหั้นมาเทือแล ขอรธนาเจ้าคุเขายังถ้าเขาผู้หยาบช้าถ่วงแข็งนั้นมาก่อน // เทือะ คั่นเขามารอดชุคนแล้วตนผ่านแผ้วจึงเทศนาธัมมแต่เทือะ ว่าอัน มหาอนันท์เถระเจ้าตนมีมหากรุณาอันดุสัดดีทั้งหลายคี่ยังถ้าบ่เทศนาไฟหน้าเทือะ หั้นแล เมื่อนั้น เขาไฟ // เป่าตูดร้องหากันมาหั้นแล เมื่อนั้น คนทั้งหลายผู้ไฟเถื่อนนั้น คี่ได้ยินเสียงตูดแห่งเขาทั้งหลายผู้้นนั้นไฟอยู่ทีใดแลได้ยินคี่เล่นมาหาบ้าน หั้นแล เหตุว่า แต่ก่อนเขาได้ว่าแก่ // กันไว้ว่า คั่นไภยยะกิจจะร้อนไหมคี่ดีเล็กจิโรเกิดมีในบ้านหื้อได้ฟังเสียงตูดหากจักเป่าตูดชะแล คั่นไฟรู้แล้วบ่มาจักเสียสัจจะบัญญัติควรเปนโทษชะแล ว่าสันนั้นไว้คี่มีแล บางพร้องเขาคี่ว่าข้าเล็ก // คนโจรมาตักบ้านเมืองเขา คี่ร้องบ่าวกันว่า พอใจ

เราแท้แล เราจักได้รับเสกข์แท้แล ว่าอัน ชุมไพน้เขาคักเอาหมากหินมา เขาค้เอาตีนถีบดินมาอยู่ฟุ้งๆ แล คนผู่ไฟเถื่อนนั้นค้ใส่ใจว่าเสกข์ตกลเมือง ว่าอัน ค้ลวด //

(๔.๒๓) หักกิ่งไม้ฟัดพาดกันมา บางพร่องค้เอาตีนถีบก้อนหินก้อนดินรื้อร่ำมาหาบ้านเขา คั้นมารอดแล้วเขาค้มาถามชาวบ้านสุเปาตุดหาตุ ตุค้ใส่ใจว่าข้าเสกข์มาตกลบ้านตกลเมือง ตุทั้งหลายค้ยินติมากนักรอดว่าจักได้รับเสกข์ // ด่าน เถิงเมื่อมารอดบ้านแท้แล พ้อยบ่หันสังสักอันนี้ชา สุเปาตุดเหตุสันโดชา ว่าอัน ชาวบ้านกล่าวว่ บ่มีข้าเสกข์สังแล บัดนี้สัพพะญญเจ้าจะเดินโผดโลกมาเมตตาบ้านเมืองเรา จิงเปาตุดปลด //

ปาวหื้อสุทั้งหลายมากินมาทานแลฟังธัมมจำสัล หื้อได้หันได้ไหว้พระเจ้าตั้งกันชุนคนตาย ว่าอัน ยมณัน ชาทั้งหลายจิงกล่าวแล้วลองบอกกันว่า เราทั้งหลายเยี่ยแณเท รักว่าพระเจ้ามาเมตตาเราหัน //

ตาย เราทั้งหลายคอดว่าข้าเสกข์ตกลเมือง แล้วร้องปาวหาเราตายเราทั้งหลายพอใจดีลูกเยือกตบมือพ้องติดสาหัวหัวมาแท้ตาย รักแท้เปนพระเจ้าบ่อย่าชะตาย ว่าอัน แล้วเขาค้ลวดปากสูกอยู่ให้อยู่ชะ //

ก้าย บ่ว่าจักชวนกันไฟไหว้พระพุทธเจ้าด้วยคำว่ เเพนเปาตุดปาวสุทั้งหลายมานัน เพื่อจักหื้อได้เมื่อไหว้แลบูชาคารวะรักสาสัล ฟังธัมมแลหื้อได้ทานในสำนักพระพุทธเจ้าพร้อมกันทั้งบ้านตาย สุเจ้ามารอดแล้วพ้อยมากล่าวคำโจร //

(๔.๒๔) สันนี้ชา อยู่บ่ฟาวบ่บับไฟหาพระเจ้านันชา ว่าอัน เขาทั้งหลายค้จิงฟังรับมาชนชวยหา ดอกไม้ปรามามิสบูชาได้แล้ว ค้พร้อมกันเข้าไฟสู่สำนักแห่งพระพุทธเจ้า หั้นแล คั้นบูชาไหวแล้วขอธรรนาธัมมเทศนา หั้นแล พระพุทธเจ้า //

ค้ห้อมหาอาณันนทีระเทศนาธัมมอันจาด้วยอายุวันคืนในเมืองคนแล ขึ้นฟ้าขึ้นพรหมแลนารก หื้อเขาได้ฟังบ่เสสชะหื้อ หั้นแล เขาทั้งหลายได้ฟังแล้วค้สะตุงตกลใจลวค้ร้องแล้วตีกว่ อเว ฟ้า //

เฝีย* บ่แควนมีเพนอันตาย คำว่าอันชุน หั้นแล เมื่อนัน พระพุทธเจ้าจิงกล่าวว่ ดุราอุปาสก อุปาสิกกาทั้งหลาย ค้หากมีสันนัแท้แล ว่าอัน พระพุทธเจ้าจิงอธิฐานชุน หั้นแล ค้จักเกิดหิริโอตบปะ มี //

สัทธาเลื่อมใสอยู่ทีใดคั้นบ่น้อมไหว้สักการะบูชาสาธุการ หั้นแล ถัดนัน พระพุทธเจ้าจิงทำนวย เมื่อคูตถาคะมารอดหั้นค้บังเกิดภรรณณา ค้ได้เทศนาธัมม ๒ ที เขาทั้งหลายค้มาไห้ร้องด้วยเสียงอันหยาบข้าทารุนมากนัแท้แล //

(๔.๒๕) นีเมื่อนัน เมืองอันนี้จักได้ชื่อว่าเมืองอุไทย ว่าอัน มีหั้นชะแล แม่น้ำอันนี้จักได้ชื่อว่าแม่น้ำทองเรือง ชะแล นานันนี้จักได้ชื่อว่าแม่น้ำเกลือ มีหั้นชะแล คนทั้งหลายเกิดมาในเมืองที่นี้จักร้ายจักจนจิตจางผายนัค ค้บ่ประจนแพไฟได้แล เท้า //

จักมีคำร้ายคำงานหื้อท่านชัง มีหั้นชะแล พระบาทอันนี้ค้จักได้ชื่อว่าพระบาทเมืองอุไทย พายลุนจักแปรไฟว่าเมืองอุได้ มีหั้นชะแล พระพุทธเจ้าทำนวยว่าสันนี้แล้วค้สระเตจไฟสู่ประเทศที่ ๑ เขา //

ค้มาต้อนมารับไหว้สาบูชาคารวะหื้อทานแล เขาค้มาไหว้พระพุทธเจ้าว่า ภนเต ภควา ข้าแต่พระพุทธเจ้า บ้านเมืองแห่งผู้ข้าทั้งหลายนี้ เมืองนี้ค้เมืองน้อย แม่น้ำ ปลุกอ้อยแลกล้วย พืชชะ //

ผักเหยื่อถั่วงาแลเข้ากล้าเต้าแดงหมากพลู ย่อมเหลืองเหยี้ยวแห่งหุดไฟบ่ทิส*ออกได้แล แม่เผ็งแลเมงพู่ทั้งหลายค้มากินดอกเข้าเสียบดี ค้เปนอันอื่กลั่นอยากทุกขียากลำบากผานใจมากนั //

แลนา เขาค้หื้อเข้าน้ำโภชนาอาหารเพนทานแก่พระพุทธเจ้า แล้วค้ขอเอาพระบาทเช้งพระพุทธเจ้าแล

พระพุทธเจ้าคืออินทกรณณาเมตตาย่ำรอยพระบาทไว้รอย ๑ เพื่อจักหื้อเป็นที่ไหว้แลบูชาแก่คนแลเทวดาทังหลาย แล้ว //

(๔.๒๖) ทำนวยว่า เมื่อคุตถาคตะเข้ามารอดที่นี้ คนทั้งหลายคืมากล่าวว่าเมืองผู้เข้าทั้งหลายนี้ไปเมืองน้อยอ้อยเหลืองเฟื่องแห่ง มีหั้นชะแล เขาคืมากาง*คำทุกข์ยากนัก พายหน้าเมืองจักทุกขไรรู้เชิญใจหาอันใดคืบได้ เทาใจบ่ขาดเลียง // สบบ่พอเสี่ยงคอคืบทั่ว จักอุโก จากันว่า จักพายจักหนีบ่อยู่ว่าชูปสิขุเดือนบ่พุฒิสักอัน ตามคำปากเขานันพายหน้ามีหั้นชะแล พระบาทอันนี้คืจักได้ชื่อว่าเมืองน้อยอ้อยเหลืองว่าอัน มีหั้นชะแล พระพุทธเจ้าทำนวยสัน // นี้แล้วคืสระเตจิลามาสู่ประเทศเขตเมืองแรมที่นั้น แล้วพระเลงทันดอยผาอันใหญ่ ๑ เปนรัมนิสสุดตมัตถานวิภูฐานนักหนา พระเจ้าคืเอาอรหันตา พระญาอินทา พระญาโสภก เข้าไพรอดที่นั้น คียังเขา // อยู่แล้วคืเอยียดหลังแล้วนอนอยู่สิลาบัลลังกาน ที่นั้นแล้วคืกล่าว ว่า สาธุ ดีนักแล ว่าอัน แล้วคือยู่บ่ปากหั้นแล อลโข อนนโท ในกาละเมื่อนั้น มหาอานนทเถระเจ้าได้ยินอจริยะกลาอันนั้น จึงน้อมนมัสส // การไหว้ถามว่า ภนเต ภควา ข้าแห่งพระพุทธเจ้า ตุมเห อันว่า พระพุทธเจ้า วิจเรณโต อันเบ่งออก พรหมสรุ ยังสทะสำเนียงเสียงอันมวนหวาน มีอาการดั่งเสียงมหาพรหมนั้น สาธุ ติ วจจะเนน ด้วยพุทธวาจาว่า สา //

(๔.๒๗) ฐ สาธุ นั้น ตสมา กรณรณา เหตุการณสันโดสนชา สาธุ ภนเต ภควา ข้าแต่พระพุทธเจ้า ตนมิภาคะธัมมอันงาม อหิ อันว่าผู้เข้าตนชื่ออานันท์ ธรรมภณชา คาริเกนา ตนเปนผู้รักสาเล่ธัมม ภควโต แห่ง // พระพุทธเจ้า สาธุ มักว่า ยาจามิ คืขอด้วยดีแล เทส เสดง ธมม ภควา ข้าแต่พระพุทธเจ้า ภควา อันว่า พระพุทธเจ้า เทเสตง ขอจุงเทศนาสำแดงธัมม มักว่าปุพพธัมม ยังธัมมเทศนาอัน // เปนเนยยะ อติตะ หื้อแจ้งแก่ผู้เข้าแต่เทือะ ว่าอันหั้นแล อลโข ภควา ปุพพธัมม आयस्मสโต อานนท สทท เสนโต อาท อลโข ในกาละเมื่อนั้น มหาอานนทเถระเจ้าขอธัมมเทศนาดังอัน ภควา อันว่า พระพุทธเจ้าตนมิภาคะอันงามอันจักสำแดงยังปุพพธัมมเทศนาอันล่วงแล้วมาเทศนาหื้อแก่มหาอานนทเถระเจ้าตนมิอายุนั้น // จึงกล่าวว่าดังนี้ อานนท ดุรา อานันท์ อินท สยนะสิล ปลังกั อันว่า สิลาบัลลังกาน อันว่าที่นอนอันใหญ่นี้ไปนัคคถานะอันประเสริฐตินิกมีอารักข คือัยกขเสนา ตนใหญ่คือยู่รักสาแต่ปลมกัปปีมาคัมมิแล แม่นพระพุทธเจ้า //

(๔.๒๘) ทังหลาย ๓ ตน อันข้ามลวงพ้นไฟแล้ว คือพระกกุสันธะเจ้าแล พระโกนาคมณะ แล พระกัสสปะเจ้าคืมานอนโผดอารักขที่นี้ชุนตนเปนถ้วน ๔ ตนทังคุตถาคตะนี้แล แม่นพระอริยมตเตยยะ เจ้าคืจักมานอนแรมที่นี้ มีหั้นชะแล หิ ด้วยมีแต่แล // อนนท ดุรา อานันท์ ในเมื่อปลมกัปปีแห่งภททกัปปิเรานัน วันนั้นดอยผาอันนี้คืปรากฏเกิดมีแต่ตั้งกัปปีหวัทคิทีแล ในเมื่อตั้งกัปปีหวัทที่นั้นคนทังหลายเกิดมาในชุมพูทวีปอันนี้ มีอายุยืน // ได้อสงไขยปลีแล้วพ่อนลงมาถึงเมื่อมีอายุสิบลีเปนเขตแล้วนั้น สันตรกัปปิเกิดมีสิบหาย คนทังหลายมีอายุขึ้นถึงอสงไขยปลีแล้วพ่อยถอยลงอยู่สิบลีแล้ว อายุคนทังหลายถึงอสงไขยปลี // ที่ปลงหั้นแล เมื่ออายุคนตั้งอยู่เขตสิบลีนั้น ชื่อว่ากัว* หั้นแลอายุคนในชุมพูแต่ปลมกัปปีมานันถอย

ลงที่กัว ๖ ที แล้วจำเรียวขึ้นถึงที่ปลง ๖ ที แล้วจำเรียวอายุขึ้นได้รอดตองไชยถ้วน ๖ ทีแล้วถอย // ลง
 ใจๆ อายุคนในชุมพูทวีปมาตั้งอยู่ ๔ หมื่นป्लीแล มีในกาลละเมื่อใด พระกฤษณะองค์เกิดมาเปนครูแกโลก
 แล้วจะเดินไฟโศดัสต์ทั้งหลายด้วยลำดับแต่ป่าเซตวันนอารามออกไฟในเดือนเกียง แรมคำ ๑ ไฟเมือง //

(๔.๒๙) กุสินารายณ์แล้วไฟเมืองลว แล้วไฟเมืองสวนตาล แล้วไฟเมืองลังกาทวีป แล้วไฟเมือง
 แกว แล้วไฟเมืองจิงหลวง แล้วเมืองหรือ แล้วมารอดเมืองชุง* ในวันเดือน ๓ เพง ลำดับบ้านน้อยเมืองใหญ่
 มารอดมาถึงดอยผาแรมลูกนี้ใน // วันเดือน ๓ ดับ คีมาสั่งสอนอารักข์ผู้อยู่ในที่นี้หื้อเลื่อมใสยินดีแล้ว
 พระกฤษณะเจ้าคั่นอนแรมในมหาสยนะสีลาบัลลังกานที่นี้ แล้วค้อออกไฟทิสสะหนลงจิม* นั้นแล้วค้อออกไฟ
 ด้วยลำ // ดับตราบถึงมหาวิหารเมื่ออายุสังขารถึง ๔ หมื่นป्लीคินิพพานไฟแล้ว ตั้งแรกแต่กัลละนั้นไฟ
 พายหน้าอายุคนถอยลงไฟรอดอายุสิบป्लीเปนเซต แล้วจำเรียวขึ้นไฟถึงตองไชยป्ली คือว่าถึง ๖ กัวแล //
 ๖ ปลงแล้วอายุคนถอยลงมาใจๆ มาตั้งอยู่ ๓ หมื่นป्लीมีในกาลละเมื่อใด พระเจ้าชื้อโกนาคนนะ คีเกิดมาเปน
 ครูแกโลกสระเต้งไฟโศดัสต์ด้วยลำดับมาถึงเมืองชุง วันเดือน ๓ เพง แล้วลำดับมาถึงดอยผาแรม // ที่นี้เดือน
 ๓ ดับ สันนี้แล้ว คั่นอนเมตตอารักข์ที่นี้เหนือมหาสยนะสีลาบัลลังกานคั่น ๑ แล้วคีสระเต้งออกไฟหนทิส
 สะหนลงจิม* นั้น แล้วลำดับมาถึงมหาวิหารตั้งอยู่นานตราบถึงอายุ ๓ หมื่นป्लीเต็มแล้วนิพพานไฟแล ตั้ง
 แรก //

(๔.๓๐) แต่กัลละนั้นไฟพายหน้าอายุคนทั้งหลายถอยลงถึงเซตอายุสิบป्लीแล้วจำเรียวขึ้นถึง
 ตองไชยป्लीได้ ๖ ปลง ๖ กัว* สันเดียวแล้ว แล้วถอยลงมาอายุในชุมพูตั้งอยู่เขต ๒ หมื่นป्लीมีเมื่อใด พระกั
 สัปะปะเกิดมาเปนครูแกโลก แล้วจะเดินไฟโศดัสต์ด้วยลำ // ดับมาถึงเมืองชุง* วันเดือน ๓ เพงแล้วลำดับ
 มาถึงดอยผาแรมอันนี้วันเดือน ๓ ดับสันเดียวแล้ว พระกัสัปะปะเจ้าคี่มานอนแรมในมหาสยนะสีลาบัล
 ลังกานอันนี้คั่น ๑ แล้วคีสระเต้งไฟด้วยหนลง // จิม* นั้นลำดับมาถึงมหาคคทายวิหารคือป่าเซตวันน
 อารามที่นั่น ตั้งอยู่ตราบอายุ ๒ หมื่นป्लीคินิพพานไฟในเมืองพาราณสีที่นั่นคี่มีแล ตั้งแต่กัสัปะปะเจ้า
 นิพพานไฟแล้ว คน // ทั้งหลายมีอายุถอยลงถึงอายุเซตสิบป्ली แล้วจำเรียวขึ้นถึงตองไชยป्ली แล้วได้ ๖
 ปลง ๖ กัว แล้วอายุคนในชุมพูทวีปถอยลงรอดเซตอายุคนได้ร้อยป्ली มีเมื่อใดคุตถาคะคีได้ลงมาบวชตรัส
 ประทยา // สัพพะปัญญเปนครูแกโลกนานได้ชาว ๕ วัสสานี้ แล้วพระตถาคะคีมาจะเดินไฟโศดัสต์ทั้งหลาย
 สันนี้คีเตตามพุทธปเวณิแห่งพระพุทธเจ้าเกิดมาแต่ก่อนคี่เที่ยวไฟด้วยคลองทางอันใด คุพระตถาคะคีไฟ
 ด้วย //

(๔.๓๑) คลองทางอันนั้น คือว่า พระตถาคะคีมาด้วยเที่ยวทางตามพระเจ้าแต่ก่อนคี่มาถึงเมือง
 ชุง* วันเดือน ๓ เพง ลำดับมารอดดอยผาแรมอันนี้วันเดือน ๓ ดับ ตามพุทธปเวณิคี่ได้มานอนแรม
 เหนือมหา // สยนะสีลาบัลลังกานที่นี้คั่น ๑ ตามคลองทางตามพุทธปเวณิบ่หื้อเสียลักอันนั้น รุ่งแล้วคี่จัก
 ออกไฟทิสสะลงจิม* ลำดับไฟถึงมหาวิหารป่าเซตวันน แล้วจักตั้งอยู่นานประมาณ ชาววัสสา // แล้วอายุ
 พระตถาคะจักพอ ๘๐ ป्लीในชาววัสสานั้น แล้วคี่จักนิพพานไฟในเมืองกุสินารายณ์ มีหั้นชะแล ตั้งแรกแต่

พระตถาคตนิพพานไปแล้วนั้น คัจฉกตั้งศาสนาไว้โผดสัตว์ ๕๐๐๐ // วัสสาก่อนชะแล ในเมื่อศาสนา ๕ พันวัสสาเสียสุดไฟแล้ว อายุคนในชมพูทวีปจักถอยลงไฟจ้ก จักได้ถึงอายุคนตั้งอยู่เขตสิบลีแล้วสันตร กับปัจฉกเกิดวินาสสิบหาย ๗ วัน ๗ คืน แล้วพายุฝน // จักมีอายุยืนขึ้นไฟลำดับถึงองสโขยปสี เปนฝั่งอายุ แล้วจักขึ้นจักลงครอบอายุคนสิบลีนั้น ๖ คาบนั้นจักมีอายุยืนขึ้นถึงองสโขยปสีนั้น ๖ คาบก่อนอายุคน จึงผ่อนลงมาถึงอายุคนนั้น ตั้งอยู่เขตแสนปสีมีเมื่อใด //

(๔.๓๒) พระเมตเตยยะเจ้าจึงจักลงมาตรัสประญาสัพพัญญูเปนครูแก่โลก แล้วจักจะเดินไฟ โผดสัตว์ด้วยลำดับบ้านน้อยเมืองใหญ่มาถึงเมืองชุงในวันเดือนสามเพง แล้วจักมาลำดับจักมารอดมาถึง ด้วยผาแรมที่นี้ เราคัจฉกนอน // แรมเหนือมหาสยนะสิลาบัลลังกานอันนี้คืน ๑ แล้วถึงวันรุ่งคือวันเดือน ๕ ออกคำ ๑ คัจฉกออกไปด้วยทิสสะหนลงจิม*นั้นด้วยลำดับไฟถึงมหาวิหารตั้งอยู่ณตรงใต้ ๘ หมื่น ปสี แล้วคณิพพาน // ไฟมีหั้นชะแล ตั้งแต่อริยเมตเตยยะเจ้านิพพานไฟแล้ว อายุคนแสนปสีนั้นจักถอยลง ถึงอายุคนตั้งอยู่เขตสิบลีแล้ว สันตรกับปัจฉกเกิดมีสิบหายที่ ๑ แล้วจักจำเริญอยู่ขึ้นถึงองสโขยปสีแล้ว // แล้วอายุคนถอยลงมาจ้ก トラบเขตอายุคนตั้งอยู่สิบลีเปนเขตมีภาละเมื่อใด จึงได้เกิดภทกับปรีหานาน นักจึงได้ชื่อว่ามหากัป ๑ แล้วตั้งกับปรีหัทที่ลำดับมาถึงอยู่สิบลี เปนขนาดแล้วจึงเป็นเค็ง*มหากัป // แล ที่นี้แลแต่คืนพอกไฟหาดังกับปรีหัทที่แล ตั้งแต่ไฟพายุฝนตราบถึงไฟมาถึงกับปรีหานานเท่ากันแล คำ อันนี้มีในกัมพิรอตุเรยยะกัมพิรแล มีในติกามาเรยยะพันแล ควรเอาสาถก*ในยะอิทธิปัตถุ //

(๔.๓๓) ยะ หื้อแจ้งแล มหาสยนะสิลาบัลลังกานอันพระพุทเจ้าหากเทศนาแก่มหาอานันทเถระ เจ้าว่า อิห อานนท กกุสนโธสตา อาโห โกนาคมโน รณชโห กสสโป สิริสมปนโน มยาปี // อานนท โค ตโม นมสกายะ ปุคโคโว เมตเตยโย พุทโธ อนาเกต มหาสยนะสิลปลักสยนติ ตูรา อานันทเถระดอยหินสิลา สยนะบัลลังกานอันนี้พระพุทเจ้า ๔ ตน คือกกุสนโธ โกนาคมนะ กัสสปะ กับทั้งพะโคตมะตถาคต คัจฉกมาบวรโลกสำราญที่นี้ชุตินแล แม่นอริยเมตเตยยะเจ้าตรัสประญาสัพพัญญูเปนพระคัจฉกมานอนที่นี้ มี หั้น // ชะแล เหตุตั้งอันมหาสิลาผาแรมอันนี้เป็นอันประเสริฐนักแล คัจฉกปรากฏตั้งไหว้เป็นที่ไหว้แลบูชา แก่คนแลเทวดาทั้งหลายฝูงมีสัทธาตราบเมียน ๕ พันวัสสา มีหั้นชะแล ว่าอัน แล้วทำนวยว่า เสล // ปพพ ตถานัน อ้นว่าคัจฉกที่นี้พายุหน้าจักปรากฏว่าสิลาผาแรม มีหั้นชะแล ไฟมาหั้นคัจฉกผาแรมชะแล แม่น้ำ อันนี้คัจฉกได้ชื่อว่าแม่น้ำพระเจ้านอนแรม มีหั้นชะแล เมืองอันนี้จักได้ชื่อว่าเมืองมานอนแรม //

(๔.๓๔) มีหั้นชะแลเมืองอันนี้คนใจบาปหาสิลาหาบุญได้แลจักมาอยู่ค้ำได้ชะแล อยู่บวชปฏิบัติจำเริญ แล เหตุว่าเทวดาอารักษ์บ่เพ็งใจนั้น คัจฉกจะทำหื้อเป็นอนธรายมากนักชะแล พระพุทเจ้าทำนวยสันนั้น แล้ว ตก // วันรุ่งเช้าคัจฉกได้ไฟสุทิสสะหนลงจิม*คัมมิแล จตุตถะ ปาธาตูกถา นิฏฐิตา กล่าว ตำนานธาตูกถา ๔ คัจฉกเสร็จเสร็จแล้วเท่านั้นห้อง ๑ ก่อนแล // จุลศักราชได้ ๑๒๗๘ ตัว พุทธศักราช ได้ ๒๔๕๔ ตัว ปรีวารายสี่ เดือน ๔ ขึ้น ๑ ค่ำ พร่ำว่าได้วัน ๔ สะเสร็จแล้วแล อห็น่า อินทมูลภิกขุลิขิตไว้คำ

ชูศาสนาพระโคตมะเจ้าตราบต่อเท่าอายุล้านแปนประมาณ // เทื่อะ เมตเตยยะ พุทธสนติ เก อนาคต
 กาเล นิจจํ ชูว์ ชูว์ จึงแต่ พุทธตำนานผูก ๔ แล //

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

(๕.๒) กันว่า ผูกอยู่บกนั้นหือต้มลาเวหลายเนือ ว่าอัน หั้นแล คนผู้อยู่บกตอบโพว่า ทั้งบ้านทั้งเมืองยอมเปนน้ำลาเสี่ยงแล ว่าอัน เปนผะกัเปนหน่อขึ้นตัวหัวเหือดยังบ่หันไหน อันจักแปลงกินแปลงทาน บัดนี้คืบมีสัง นั้นชา ยังมีผู้ ๑ กล่าวว่่า ตัวจักแกงจักแคคได้ล้าเรือ ๑ แลว่าอัน หือต้มน้ำลาไว้ // หลายเนือว่าอัน ผู้ ๑ จึงกล่าวว่าทั้งเมืองยอมเปนน้ำลาเสี่ยง อันอันคืบหันสังนั้นชา ผู้ ๑ มากล่าวว่่าบ่พอร้ายสังกา แม่จกส้าจกลาบคืหัน แม่จกแกงอ่อมใส่ผักกาดคืหัน อย่าว่าหล้ายังเข้าอยู่ตาย ว่าอัน เทว่าป่าทั้งหลายผุ่นนี้ยาก // ว่าเอากายไฟคืสูกแล เทาใครได้ปลาตัวใหญ่พอลาบกินแล เราจักหือเขาหาพายใต้เพื่อจักหือได้มาแกงเพทานแก่พระพุทเจ้าตายว่าอัน คนเขาแต่งดาถ้วนแล้วคียอไฟหือทานแก่พระพุทเจ้า หั้นแล พระพุทเจ้าคืรับเอาทานแล้ว // คือนูโมทนาแล้วคืทำนวยว่าเมืองคุตถาคตะมารอดที่นี้ คนทั้งหลายคืผูกผิดเถียงกันด้วยแต่งโภชนาอาหารสนั่น แต่้นี้เมื่อหน้าเมืองอันนี้ จักได้ชื่อว่าเมืองลา มีหั้นชะแล แม่บ่อันนี้จักได้ชื่อว่าแม่น้ำลา มีหั้นชะแล คนอันเกิดในเมือง // ลาที่นี้คืดี ชาวเจ้าคืดี จักมีวาทะถ้อยคำอันต่างๆ กัน พร่องจักว่าชอบ พร่องจักว่าบ่ชอบ ลางพร่องว่าดี ลางพร่องว่าบ่ดี จักมีวาทะพิตพาดกัน แล้วหาอันจักแม่นกันบ่ได้ ลางคาบจักล่าวคำต่างๆ กัน มีหั้นชะแล พระพุทเจ้าทำนวยพระบาทเมืองลาเหนือสันนี้แล้วคืสระเตจไพรอด //

(๕.๓) ที่ ๑ คนทั้งหลายก็เข้ามาไหว้แลบูชาคารวะ แล้วกล่าวว่า สารุ สารุ พระพุทธเจ้ามาเมตตาถึงบ้านถึงเมืองสารุ ดินักแล ว่าอัน แล้วพระพทธเจ้าก็บังเกิดกรุณาคืมาเมตตาถึงบ้านถึงเมืองหื้อ

ผู้ข้าทั้งหลายได้ไหว้แลบูชาหื้อทานดินนักแท้แล ว่าอัน แล้วก็เข้าไปกปาวหั้นแล // คนทั้งหลายรู้แล้วคัง ขวายเอาเข้าน้ำประใจเครื่องบูชาผ้าผ่อนท่อนแลเงินคำแก้วแหวนมาหื้อทานแก่พระพุทเจ้า พระพุทเจ้าก็รับเอาแล้วคือนุโมนาเทศนา ปันแล คนทั้งหลายก็พร้อมกันขอเอาพระบาทไว้ไหว้แลบูชา หั้นแล พระพุทเจ้าก็บังเกิด // กรุณาคีเมตตาย่ำไว้หื้อยังพระบาทรอย ๑ เพื่อหื้อเปนที่ไหว้แลบูชา แก่คนแลเทวดาทั้งหลาย แล้วพระพุทเจ้าก็ทำนวยว่าพระตถาคตมารอดที่นี้ คนทั้งหลายก็มาต้อนมา รับไหว้แลบูชามากล่าวว่า สาธุ พระเจ้า มาเถิงเมืองเถิงบ้าน // ดินักแล ว่าอัน ภาสคนทั้งหลายย้อมว่า บ้านเมืองว่าอันแล เขาพ้อยกล่าวว่าเมืองบ้านสนี่พายหน้าเมืองอันนี้จักได้ชื่อว่าเมืองบ้าน ว่าอัน มีหั้นชะ แล พระบาทคูอันนี้จักปรากฏว่าพระบาทเมืองบ้าน มีหั้นชะแล คนทั้งหลายในเมือง // อันนี้มีหลายคัก เกิดกลายเป็นอันน้อย เมืองคักกลายเป็นบ้าน เข้าของสมบัติไร่นาคามเขตมีมากหลายแล้วพายลุนจก กลายเป็นหน้อย แม่นขาวเจ้าแลคนทั้งหลายในเมืองที่นี้ได้เถิงยสสะลาภอันใหญ่แล้วพายลุนจกเกิดกลายเป็นต่ายอบหายเสียชะแล เปนดังคำปากเขาว่าเมืองแล้วว่าบ้านขอมนั้น //

(๕.๔) เหตุณิมิตคำปากว่าอันไทยไพหาอันน้อยนั้น มีหั้นชะแล พระเจ้าทำนวยพระบาทเมือง บ้านสนี่แล้ว คีเอาอรหันตาแลพระญาอินทร์ แลพระญาโสภะสังเ็จไพรอดที่ ๑ คนทั้งหลายก็เข้ามา ต้อนมารับไหว้บูชาแล้วเขาคีมาขอเอาพระบาทไว้อุปฐากหั้นแล พระพุทเจ้าก็เฝดเมตตาย่ำ // พระบาท ไว้หื้อเขารอย ๑ เพื่อหื้อเปนที่ไหว้แลบูชา หั้นแล พระพุทเจ้าก็ทำนวยว่าพระตถาคตมารอดที่นี้ คนทั้งหลายก็มากล่าวว่า ฆนต ข้าแก่ พระพุทเจ้า อันว่าคนแห่งผู้ข้าทั้งหลายคักตั้งอยู่ผ้งลง*ที่นี้เป็นอันอียาก ด้วยอาหารการกิน // นัก มีน้ำคอกแควนหน้อยคักเท่าปลงแ่งปลงขาปลงแขนได้กินเมื่อน้ำใหญ่หล้างปลี สะน้อย หั้นแล คันยามแลคักแห่งกว่ากลางวัดสา ประการ ๑ ทัพมิลละ ชาวดยทั้งหลายคักมีหลายแล แม่น้ำคักหน้อยปลาใหญ่คักมีเท่าพอได้กินปลาหน้อยปลาชีวะชะหน้อยแล ทัพมิลละ // ทั้งหลายคักมาค้อนมาหากินบ่ รอดบ่หลอสังแล เขามากล่าวคักนี้พายหน้าบ้านที่นี้จักปรากฏชื่อว่าวังลงแ่ง มีหั้นชะแล น้ำห้วยอันนี้คัก จักได้ชื่อว่าน้ำกั้ง มีหั้นชะแล อัน ๑ คักได้ชื่อว่าลงแ่ง นั้น ห้วยอัน ๑ คักได้ชื่อว่าน้ำแ่ง ว่าอัน มีหั้น ชะแล คนทั้งหลายอันอยู่ผ้งลง* // อันนี้จักไรรากทางกินมีอันใดเพ็นคักมากลุ่มาชิงกินดังคำปากเขาวานั้น ชะแล พระพุทเจ้าทำนวยว่าพระบาทคูอันนี้จักปรากฏชื่อว่าพระบาทลงพันแ่ง มีหั้นชะแล พระพุทเจ้าทำนวยไว้สนี่แล้ว คีสระสังเ็จไฟเถิงที่ ๑ คนทั้งหลายคักมาราณาเขาอยู่ เขาคักบอกกันมาไหว้ แลบูชา หื้อทาน //

(๕.๕) เข้าน้ำโภชนาอาหารหื้อเปนทานแล เขาคักขอราณาหื้อไว้พระบาท หั้นแล พระพุทเจ้าคัก เฝดเมตตาย่ำรอยพระบาทไว้หื้อเขารอย ๑ เพื่อหื้อเปนที่ไหว้แลบูชาแก่คนแลเทวดาทั้งหลาย แล้วคักทำ นวยว่า เมื่อคูพระตถาคตเข้ามารอดที่นี้ คนทั้งหลายคักมาแต่งแปลงของนั้น คนทั้งหลาย // คักมาตีมาดำ กันว่า สู้ทั้งหลายมาตั้งหม้อแกงพ้อยเอาเกลือหัดเกลือขายเปนแร่หินมาใส่บ่ตีปล่าสังเด สู้ทั้งหลายสังบ่เมื่อ เอาเกลือคูกมาใส่นั้นชา มองแอ*เกลือคูกขางามเค็มนักแล ว่าอัน ยังมีชาวบ้าน ๑ พ้อยมากล่าวว่าแหมมว่า // เมื่อเอาเกลือลวดหลวงบ้านตูมาใส่แควนตีชะแล ว่าอัน ตั้งแต่นั้นเมื่อน้ำดาวลงผุ่นจักได้ชื่อว่าบ่อหลวง

แม่นว่าเขามีวัตถุสมบัติแลคำคิดคำพรองคดีมีของค้ำของชายคดียี้ มีจัวควายแลคนยิงชายคดียี้ ของอันร้ายอันถ้อยคียักว่าเปนของ // ดิของหน้อย จักว่าเปนของใหญ่ของหลวงตีบตีสน้อย คนทั้งหลายคียักว่าดีว่างามตามคำปากเขานั้นซุอัน มีหั้นชะแล ในผ้งหลวงที่ ๑ คียักได้ชื่อว่าแอ* คนทั้งหลายเกิดมาในผ้งหลวง*ที่นี้มีวัตถุสิ่งของแลยศสมปัดอันใดในผ้งหลวง*ที่นี้ แม่นว่าดีปานใดทาน // คียักดีว่าบตีบงามบ่ชอบจักลำบากด้วยคำดีทานทั้งหลายบ่ขาดบ่เมี้ยน มีหั้นชะแล เขาวัง ๓ ผ้ง ๔ หลวงอันนี้คียักบ่งบ่าวกันไสยะ* หากจักว่าพอมัน มีหั้นชะแล พระบาทคูอันนี้คียักได้ชื่อว่าบ่อแอ เชียงแอ บ่อหลวง ว่าอัน มีหั้นชะแล ดาวหลวงที่ ๑ จักได้ชื่อว่าสายยอง มีหั้นชะแล เหตุนี้มีคำปากว่าแหนม //

(๕.๖) ไพเอาเกลือหลวงคุมใส่คี่ถ่านสว่างแล ว่าอัน หั้นแล พระพุทธเจ้าคี่ทำนวายว่าสันนี้แล้วคี่สระเต็จไฟสุที่นี้ เขาดีเข้ามาไหว้มาต้อนมารับแล้วเขาดีเจียรจាក់ว่า พระพุทธเจ้ามาเมตตาเราเอยเทือะตาย เราไฟเข้าเปิดเข้าไก่อมาทานแก่พระเจ้าเมื่อ พร่องคี่ว่าไฟเข้าทานมาทานเทือะ ว่าอัน เมื่อ // นั้นยังลัวะผู้ ๑ อันเปนแก่กว่าลัวะทั้งหลายจึงกล่าวว่ ดูรา ชาวเราทั้งหลายเอียะบัดนี้ พระพุทธเจ้ามาเมตตาเราเอยเทือะตาย สู้ทั้งหลายจักเข้าเปิดเข้าไก่อมาทาน มาทือทานบ่สมบ่ควรแล เราจักเข้าควายแปลงลาบมาทือเพนทานพือหือสมหน้าสมตาเยียะหือเหลือเฟิน // เหลือทาน จึงยินดียิ่ง ว่าอัน แล้วเขาดีแปลงเข้าน้ำโภชนาอาหารมาทานแก่พระพุทธเจ้าเปนประธาน แล้วพระเจ้าคี่รับเอาคือนุโมทนาแลชั่วเขาดีขอไว้พระบาทหั้นแล พระเจ้าคี่ไผดเมตตาย่ำไว้อย่รอยพระบาทแก่พระบารอย ๑ เพื่อหือเพนที่ไหว้แลบูชา // หั้นแลพระพุทธเจ้าคี่ทำนวายว่าพระบาทคูอันนี้จักปรากฏชื่อว่าพระบาทบ่อเปิดกลางแคม มีหั้นชะแล พายหน้ามีหั้นลัวะผู้เพนแก่กว่าทานนั้นจักได้เปนเคล้ากว่าลัวะทั้งหลาย บ้านที่มันอยู่นั้นจักได้ชื่อว่าบ้านกลางเคียง ว่าอัน มีหั้นชะแล บ้านอัน ๑ จักได้ชื่อว่าบ่อเปิด บ่อนบ่อไก่อ บ้าน // อัน ๑ จักได้ชื่อว่าบ้านบ่อทาน มีหั้นชะแล ดาวหลวงอันนี้เขาอยู่กินกับด้วยกินเขาจักมีถ้อยคำบ่งบ่งคำกันเขียง*คำคิดกัน ผู้ ๑ จักว่าหน้อย ผู้ ๑ จักว่าใหญ่ สันนี้พายหน้า การอันวุฒิจำเรญคี่ดี อันจักถอยยอบคี่ดี คียักมีลำดับแต่หน้อยขึ้นใหญ่แล้วจักใหญ่แถมแปรงกล้างแถมตามนิมิต //

(๕.๗) คียักปากเถียงกันเมื่อพระตถาคตะมารอดนั้น มีหั้นชะแล พระพุทธเจ้าคี่ทำนวายว่าสันนี้แล้วคี่สระเต็จไฟพรอดที่ ๑ คนทั้งหลายคี่มาราธยายังเขาที่ ๑ แล้วเอาคี่เอาเข้าน้ำโภชนาอาหารผ้าผ่อนเงินค่าแก้วแหวนมาทานแก่พระพุทธเจ้า แล้วพระพุทธเจ้าคี่กะทำภักตานุโมทนาเชิงทานแห่ง // เขาแล้วเอาคี่ขอราธนาไว้พระบาทหั้นแล พระพุทธเจ้าคี่บังเกิดกรุณาเมตตาย่ำไว้อย่พระบาทบารอย ๑ เพื่อหือเขาได้ไหว้แลบูชา หั้นแล เมื่อนั้น คนทั้งหลายจึงจាក់ว่า หล้าเมืองคี่ไว้พระบาท ๑ หัวเมืองคี่ไว้พระบาท ๑ นอว่าอัน เมืองอันนี้พายหน้าจักปรากฏ // ชื่อว่าเมืองหล้าใต้เมืองหล้าเหนือ ว่าอัน มีหั้นชะแล พระเจ้าคี่ทำนวายว่าสันนี้แล้ว คี่สระเต็จไฟพรอดที่ ๑ คนทั้งหลายคี่มาต้อนมารับไว้บนบูชาแล้วป่าวกันมาซุผู้ซุนแลเขาดีเอาเข้าน้ำโภชนาอาหารผ้าผ่อนมาทานแก่หั้นแล พระเจ้าคี่กะทำภักตานุโมทนาเชิงทานแก่เขาแล้วเขาดีขอราธนาไว้พระบาทหั้นแล พระพุทธเจ้าคี่ไผดเมตตาย่ำไว้พระบาทบารอย ๑ หือเขาได้ไหว้แลบูชา หั้นแล พระพุทธเจ้าไว้พระบาทแล้วคี่ทำนวายว่าเมืองอันนี้ เมื่อพระตถาคตะมารอดแล้วคน

ทั้งหลายคัมมา // กล่าวว่า ภาณเต ภควา ข้าแต่พระพุทธเจ้าผั่งลง* ผู้ข้าทั้งหลายนั้นเปนอันกั้วแวน* นักแล คนคัมมีหลาย จั้วควายคัมแพร์ แม่นแต่ว่าเข้าของเงินคำสมปัตติอันใดคัมเปนกั้วแวนนักแล เมื่อพระพุทธเจ้าเข้ามาเมตตาขอบุญรักษาสื่อมากบุญหนุนเท่าแต่ ว่าอัน ผั่งลงนี้พายหน้าจักได้ชื่อว่าลง //

(๕.๘) แวน มีหั้นชะแล อันจักมั่งมูลด้วยเข้าน้ำประใจผู้คนคัมหาบได้จักเปนหอดเปนเถียวไฟ ทุกข์ไร้เชื้อใจไฟเปดดังคำปากเข้าว่านั่นมีหั้นชะแล ประการ ๑ ชาวบ้านนี้มาไหว้แลบูชาคุณพระตถาคตะ แล้วเขาคัมมากล่าวว่าบ้านเมืองข้าทั้งหลายคัมเปนบ่สมริทิดังคำคิดคำปรารณาสักอันแล เลิกเมื่อพระพุทธเจ้ามาเมตตาขอ // บุญรักษาคำคิดคำปรารณามีตั้งอันหรือ ขอหื้อสมริทิดังคำปรารณานั้นแต่ ว่าอัน พายหน้าผั่งลง*อัน ๑ จักได้ชื่อว่าลงคิด แม่น้ำอันนี้จักได้ชื่อว่าแมคิต ว่าอัน มีหั้นชะแล เชน ๒ เมืองไฟในที่ใดเพิ่นถามว่าสู้อยู่ที่ใดชา คัมจักว่าอยู่ลงคิด ลงแวน ว่าอัน มีหั้นชะแล พระ // บ้างคัมตถาคตะอันนี้จักปรากฏว่าพระบาทลงคิดลงแวน ว่าอัน มีหั้นชะแล เขาทั้งหลายหากเปนผั่งลง* อันเดียวกัน พายหน้าเขาเกิดมาในผั่งลง* ผั่งนี้จักแปรบ่เยี่ยะออกสังเยี่ยะสร้างอันใดคัมสมริทิดังคำคิดสักอันตามปากเขานั้นช้วนมีหั้นชะแล เขาทั้งหลายคัมจักอยู่ไว้ // กินยากเท่าจักมีอันคงทุกขคัมยากจักผานใจต้อรอดอันตายมีหั้นชะแล พระพุทธเจ้าทำนวยาสันนี้แล้วคัมเอาอรหันตากับทั้งพระญาณินทร์ แลพระญาณโสภณสระเตจไพรอดถานะที่ ๑ คนทั้งหลายคัมมารณาเขาแล้วคัมปกวากันมาไหว้แลบูชา คัมเอาเข้าน้ำประใจมา // ทานแก่พระพุทธเจ้า แล้วเขาคัมมาไหว้พระพุทธเจ้าว่า ภาณเต ข้าแต่ พระพุทธเจ้า ผู้ข้าทั้งหลายเปนบ้าน ๑ เมืองเดียวกันผั่งจักว่าจักจากันว่าเปนเข้าเปนเจ้ากัน ว่าอัน คัมมี แล้วเขาเจ้าเท่ากล่าวว่า ตูข้าทั้งหลายอยู่บ้านอยู่เมืองที่อื่นข้าทั้งหลายจิงเอาคัมล่องน้ำมาด้วยขุมแม่น้ำอันนี้ ลวดเอากันออก

(๕.๙) มาตั้งอยู่ริมน้ำที่นี้ยังพ้อมีเตชะริทิสะน้อยแล ผู้ข้าทั้งหลายลวดเอากันมาแข่งใจมาอยู่ผั่งน้ำตอยหินผาที่นี้ เปนอันหลังชันนักแล ว่าอัน กิระ*ตั้งจกรูมานี้บ้านเมืองอันนี้แต่ก่อนอ่อนเสียนี้บ่มีไผมาตั้งอยู่ที่นี้แล ยังมีเมืองอัน ๑ ชื่อว่าอริ ยังมีนางเทวีแห่งพระญาณาละผู้ ๑ แลมีบุญสมพาร // มากนัก เปนผู้ประกอบชอบธรรมอันนัก พระญาณตนนั้นคัมจิงได้นำเอามายังนางเทวีผู้ ๑ มาเปนเมียน้อย หั้นแล นางมหาเทวีคัมได้ลูกชายคน ๑ แลนางมหาเทวีคัมมาทรงคัมพะเล้าจักใกล้ประสูติ แลนางจุพเทวีน้อยคัมมีความสาข่มแพ*คัมมาพิจารณาอุโทสแห่ง // นางมหาเทวีได้แล้ว คัมส่อแข่งพระญาณว่าเปนผู้ผิดบ่ตีเปนคนกาลกนิ์ตาย ว่าอัน คัมหื้อเพิ่นแปลงแพอันใหญ่แล้วคัมเอานางมหาเทวีทั้ง ๓ แม่ลูกกับทั้งคนใช้สอยเปนปริวารหื้ออยู่อุปฐากเจ้าทั้ง ๓ แม่ลูกนั้นขึ้นใส่แพใหญ่แล้วคัมใส่แพ // ล่วงไฟด้วยลำดับแม่น้ำ หั้นแล นางทั้ง ๓ แม่ลูกคัมมือ ตั้งหัวสัจจะอาทิภูฐานหาบุญแลเทวดาอินทาทพรหม แลครุฑนาคไจ้ๆ เทวดาคัมตามรักสำนมารอดที่นั่น แลแล้วแพคัมค้างอยู่ในที่นั่น ชัดตียะทั้ง ๓ คัมออกมาตั้งอยู่ในที่นั้นจำลูกเลี้ยงชีวิตด้วยชอบ // ธัมม หั้นแล นางคัมประสูติได้ลูกชายผู้ ๑ เล้าหั้นแล จำเนียรแต่นั้นไฟพายหน้าคัมแพร์พรอก*มาหลวงหลายพอเปนบ้านเปนเมืองอัน ๑ แล้วพระพุทธเจ้าคัมมาเมตตาดังอัน เขาจึงไหว้พระพุทธเจ้าว่าแต่ก่อนข้าทั้งหลายอยู่ที่อื่นคัมบ่ดีคัมล่องมาตามกระแสน้ำมาตั้งอยู่ในที่นี้เปนผั่งน้ำ //

(๕.๑๐) แล คอยผาอันชั้นเท่ายังมีเตชะริทธิ์สน้อยจึงแจ้งใจตั้งอยู่ที่นั่นแล เขาคีไหว้พระพุทธรเจ้าตามบัวราณแห่งเขาเพื่ออันแล พระพุทธรเจ้ารู้มีตคำปากเขาสนี้จึงกล่าววาทิแล ว่าอัน แล้วเขาคีรอยพระบาทหันแล พระพุทธรเจ้าคือโผดเมตตาไว้พระบาทรอย ๑ แก่เขาเพื่อหื้อเปนที่ไหว้แลบูชาแก่คน // แลเทวดาททั้งหลาย แล้วพระคัมม์ใคร่หั่ว หั้นแล มหาอานันทเถระเจ้าคีไหว้พระพุทธรเจ้า แล้วคัมม์ขอธัมมเทศนาหั้นแล พระพุทธรเจ้าจึงเทศนาว่า ดูรา อานันทเถระ ในบ้านอันนี้พ่ายหน้าจักเปนที่ชุมแห่งคนทั้งหลาย ในเมืองอันนี้พุทธศาสนาธาตุแห่งคึงจักตั้งอยู่ที่นี้รุ่งเรืองไฟ // พายหน้ามีหั้นชะแล เมืองอันนี้จักปรากฏชื่อว่าเมืองเชียงแขงแล พระบาทอันนี้จักได้ชื่อว่าพระบาทเชียงแขง มีหั้นชะแล พายหน้าคนชาวเมืองอันนี้จักอยู่รู้กีนยากเกยยะคักกิบเบียนแต่ทิศต่างๆ เท้าพอดดับตายจักได้อุสสาหะแจ้งใจอยู่ทั้งยากเปนดังคำปากเขา // ว่านั้น มีหั้นชะแล คนอันเกิดในเมืองที่นี้คักกิมคำหาบชักกล้าแข็ง พายหน้ามีหั้นชะแล พระพุทธรเจ้าทำนวยสนี้แล้วคัมม์สระเต็จไพรอดดอยที่ ๑ คีเข้าไพนั่งอยู่ในเงื้อมถ้ำที่ ๑ คนทั้งหลายคัมม์ปาวกันมาต้อนมารับบูชาไหว้นบครบอย่า แล้วคัมม์เอาเข้าน้ำโภชนาอาหารมา // ทานแก่พระพุทธรเจ้า หั้นแล ในเมื่อเขาทานแก่พระพุทธรเจ้านั้น เขาคีหาวิตถุอันจักใส่หื้อเปนทานนั้นบได้ ผู้ ๑ จึงว่า ชันแห่งขมิถุก ๑ ชื่อใหม่กลางพร่องว่าขันมีคิไพอเอมารีบเทือะ ว่าอัน มันคัมม์เล่นไฟเอาขันมาชั่วเปนชั่ว ขมิถุกเสียเสียผิงมาหั้นคิว่าขันเกาขันหม่อนพ้อย //

(๕.๑๑) เอามาใส่บตีแล ว่าอัน เซ็ดเสียแล้วใส่ตีแล ว่าอัน แล้วคัมม์ใส่มาหื้อทานแก่พระพุทธรเจ้า หั้นแล คัมม์พระพุทธรเจ้าสนเข้าแล้วคัมม์ขอราณาไว้พระบาทหันแล พระพุทธรเจ้าคัมม์บังเกิดกรณณาโผดเมตตาอย่า รอยพระบาทไว้รอย ๑ เพื่อหื้อเปนที่ไหว้แลบูชาแก่คนเทวดาททั้งหลายหั้นแล พระพุทธรเจ้า // ไว้พระบาทแล้วคัมม์ทำนวยว่า ดูพระตถาคตะมารอดที่นี้เขาทั้งหลายคัมม์เอาขันมาใส่บูชา เขาคัมม์มาคักกันว่า ขันเกาขันหม่อนพ้อยใส่มาทานแก่พระพุทธรเจ้านั้นชา ว่าอัน พายหน้าพระบาทอันนี้จักปรากฏชื่อว่าพระบาทแร่ เมืองขันหม่อนชะแล คอยพระบาท // อันนี้เปนผารูปช้าง มีหั้นชะแล เมือง ๒ อันนี้ เมือง ๑ จักได้ชื่อว่าเมืองแห่ เมืองอัน ๑ จักได้ชื่อว่าเมืองขันหม่อนชะแล คนทั้งหลายเกิดมาในเมืองอันนี้จักสรอันหม่อนหมองหาเตชะบได้ เปนอันตรระหมอดหอดไร่เชิญโง่เลื่อมบใส แม่นบังเกิดเลื่อม // ไสมารุ่งเรืองมาปานใดคิตีพายลุนคัมม์บังเกิดเป็นเกยยะอนทรายลิบหายหม่นหมองเสียเบียดคำปากเขาวานันบขาดชะแล พระเจ้าทำนวยว่าสนี้แล้ว คีเออรหันตาแลพระญาอินทร์ แลพระญาโสก แล้วคัมม์สระเต็จไพรอดที่ ๑ แล้วคัมม์เขาอยู่ // ตามเถาะอันควร คนทั้งหลายคัมม์เอากันมาต้อนมารับไหว้สาส์การะบูชาด้วยวัตถุฐานะเงินค่าแล้วคัมม์ขานวยเอาเข้าน้ำโภชนาอาหารมาหื้อทานแก่พระพุทธรเจ้า พระพุทธรเจ้าคัมม์กระทำต้อนโมทนา แล้วเขาคัมม์ขอราณาพระพุทธรเจ้าไว้พระบาท หั้นแล พระพุทธรเจ้าคัมม์บังเกิดกรณณา //

(๕.๑๒) เมตตอย่าพระบาทไว้หื้อเขาได้ไหว้แลบูชา หั้นแล พระพุทธรเจ้าไว้พระบาทแล้วคัมม์ทำนวยว่า ดูพระตถาคตะมารอดที่นี้เขาทั้งหลายคัมม์มาถามกันว่า ศุหากอยู่เงื้อมเงาดอยที่พุนคายดังรือแล รู้ว่าพระพุทธรเจ้านั้นชา ดูข้าทั้งหลายคองว่าสุทั้งหลายบหั้นกิตาย ว่าอัน เขาทั้งหลายผุ่เง้นักกล่าวว่า สุทั้งหลายอยู่น้ำพุน // คีหั้นพระพุทธรเจ้ามาแต่กลางหาวคิจะบอกกันขึ้นมาขอมไหว้พระพุทธรเจ้าบัดนี้เพื่ออันแล

เขาคีมาเจียรจากกันสนี่พายหน้าบ้านอันนี้จักได้ชื่อว่าบ้านท่าคอง มีหั้นชะแล ชาวอันนี้พายเขาทั้งหลายจักมีความอันถ้ำอันคองหาสุแล ถ้าหาคำรำหาท่าน // สิ่งเดียวแล อันจักอยู่สบายตามความมกค้ำหาปได้มีหั้นชะแล พระพุทธเจ้าท่านวายว่าสนี่แล้วค้สระเต้งไพรอดที่ ๑ คนทั้งหลายค้ปาวกล่าวกันมาไหว้แลสักการะบูชาพระพุทธเจ้าหั้นแล คนทั้งหลายรู้ว่าพระพุทธเจ้ามาเมตตาสนี่แล้ว ว่าอัน สารุ เปนอันดินักแล // พระพุทธเจ้ามาเมตตาเราทั้งหลายจักได้กินได้ทานเปนอันดินักเราทั้งหลายอยู่บ้านเมืองอันนี้ค้เปนบ้านกลางท่าน ข้าทั้งหลายยินเลื่อมแรงด้วยอุปัฏฐากเปนอันบ่เบายังแวกคนขุนมาอยู่ชู้มือช้วน หัวพอนุนพอนวลหาคำจักสุขจักบานบ่ได้สักเทื่อ ลาง // พร่องค้จักชักเมื่อบก ลางพร่องค้จักชักตกน้ำ หาท่จักเออยใจบ่ได้สักอันแล ว่าอัน หั้นแล เขากล่าวคำอันใดค้บ่เปนค่างามสักอัน เขาค้ชงขวยเข้าน้ำประไลยผ้าเอนทอน แรมาหื้อทานแก่พระพุทธเจ้าแล้วเขาค้พร้อมกันรารนาพระพุทธเจ้าไว้พระบาทหื้อเขาได้ไหว้แลบูชา //

(๕.๑๓) หั้นแล พระพุทธเจ้าค้บังเกิดกรุณาเมตตาอย่าพระบาทไว้หื้อคนแลเทวดาทั้งหลายได้ไหว้แลบูชา หั้นแล พระพุทธเจ้าไว้พระบาทแล้วค้ท่านวายเมืองอันนี้พายหน้าข้าพเจ้าคนทั้งหลายอันมาหื้อทานนี้จักเกิดเปนดังคำเขามาว่ามาจานั้น คือว่าจักเป็นคั้งคั้นคางใจ หาคความสุขสวาวใจบ่ได้ // แวกได้จักมาผ้าเมือง แวกเหนือจักมาผ้าบ้าน จักมาบิเบียนคำรามยาม ๑ ท่านจักชักเมื่อบก ลางเทื่อท่านจักชักตกน้ำบ้าน ๑ ท่านจักชักไฟลาด บ้าน ๑ ท่านจักยาดไฟวัง เขาค้จักคางคักคางยาก จักล้าบากยากใจห้วนไหวไฟมาหัวพอนุน มีหั้นชะแล // เหตุว่าวจีคำปากเขาหากมาถ้แล้วคำสองหน้าแห่งพระพุทธเจ้าเปนอันหนักมากนักแล เมื่อพายลูกจักตระหมอดวอดเถียวไฟใจ มีหั้นชะแล ดอยอันนี้จักได้ชื่อว่าดอยผานนผานวล ว่าอันพระบาทคูพระตาคะอันนี้จัก // ได้ชื่อว่าพระบาทผานวล มีหั้นชะแล เมืองอันนี้จักได้ชื่อว่าเมืองห้วนวล มีหั้นชะแล บ้านอยู่ตีนดอยพระบาทอันนี้จักได้ชื่อว่าบ้านนวล มีหั้นชะแล พายหน้าแต่นั้นจักแปรว่าเมืองนุน มีหั้นชะแล รอยเท้วว่าพระเลงหั้นอนาคตกาลแล้วค้ท่านวายพระบาทผานุนดังนี้แล้ว // คีเอาอรหันตาแลพระญาณินทร์ พระญาณโสภา สระเต้งขึ้นไผตามขุนน้ำอัน ๑ เขาอยู่ที่ใกล้ริมน้ำ หั้นแล ในกาละยามนั้นยังมีพ่อลัวะ ๒ คน ไผอยู่เรือพอกมาที่นั่นค้หั้นพระพุทธเจ้านั่งอยู่ที่นั่น ๒ ขาคีเข้ามาไหว้พระพุทธเจ้าแล้วลัวะผู้ ๑ คีเอาหมากลูกมาทานแก่พระพุทธเจ้า ผู้ ๑ คีเอา //

(๕.๑๔) พลุมาทานแก่พระพุทธเจ้าแล้ว ๒ ขาคีรับเมื่อบอกชาวบ้านทั้งหลายหื้อมาต้อนรับแลไหว้สาสักการะบูชาแลหื้อทานหื้อได้ผละอันสงสัสนี้ช้วนหน้าแล ชาวบ้านทั้งหลายรู้แล้วค้ชวกันมาไหว้แลบูชาพระพุทธเจ้าแล้วค้แต่งแปลงเข้าน้ำโภชนาอาหารมาหื้อทานแก่พระพุทธเจ้า หั้นแล พระพุทธเจ้าค้ค้กะทำอนุโมทนาแล้วเขาค้ขอหื้อพระเจ้าไว้พระบาทหื้อได้ไหว้แลสักการะบูชา หั้นแล พระพุทธเจ้าค้บังเกิดกรุณาอย่าไวยังรอยพระบาทรอย ๑ เหนือหินก้อน ๑ ใกล้ฝั่งน้ำนั้น หื้อเขาได้ไหว้แลบูชาแล้วจึงทำนวยว่า ดูรา อานันท์ พระบาทอันนี้พายหน้าจัก // ปรากฏชื่อว่าพระบาททำน้ำพุละว่าอัน มีหั้นชะแล น้ำอันนี้จักได้ชื่อว่าทำน้ำพุละ มีหั้นชะแล บ้านลัวะอันมาทานนี้ได้ชื่อว่าบ้านท่าพุละ มีหั้นชะแล พระพุทธเจ้าท่านวายพระบาททำพุละ นามบ้านสนี่แล้วพระพุทธเจ้าค้เลงหั้นพระญาณาคตัว ๑ หยาบข้ากล้าแข็งมากนัก // มันอยู่ในดอยหินไหยอัน ๑ พายบนทิสสะห้วนน้ำ พายบนเหนือนั้นควรสั่งสอนด้วยพุทธานุภาพ

แห่งตนพระพุทธเจ้า คือให้อรหันตากับทั้งอนันตเถระกับทั้งพระญาณอินทร์แลพระญาณโสกไว้เกิดอยู่ที่นั่น พระพุทธเจ้าเท่าตน ๑ คนเดียวก็สระเต็จไฟด้วย // ลวงบนหนอากาศคือยาดตกลงมาของเขตประเทศดอย หินใหญ่อันนั้นคือลงนั่งสำราญเหนือผายอดดอยอันนั้น หันแล ต่ทิสวา นาคราชา อันว่า พระญาณาคหัสสะ ตัวนั้น มันหันพระพุทธเจ้ามานั่งอยู่ในที่นั้นมันก็รู้จักเท่าว่าบุคคละผู้นี้ทรงรูปโสมอันงามควรอัสสจันแทนอ เท่าว่ายังควร //

(๕.๑๕) อาหารแก่คุณแล บัดนี้ตื่นกแล อาหารเกิดมีแล้ว ก็มาหาคุณแล เมื่อนั้น พระพุทธเจ้าก็ตรัสรู้ หัวใจอันกระนิงแห่งพระญาณาคหัสสะอันแล้วพระพุทธเจ้าก็กระทำอิทธิทธิอาณภาพพระหนาบพระญาณาคหัสสะอันมีใจอันอ่อนน้อมยอมบ่หือมันทั้งตั้งได้แล้ว ปสาเรตวา พระพุทธเจ้า // ก็เอยียดไผ่ยังมือหือมันได้หันก่อนหันแล พระพุทธเจ้าก็กระทำปาฏิหาริย์หือพระญาณาคหัสสะอันเป็นอัสสจันมากนัก ก็กระทำหือมันหันเป็นประดุจดั่งดอกไม้เผยผายตกลงมามากนัก หันแล พระญาณาคหัสสะได้หันอัสสจันมากนัก มันคิดใจว่าดอกไม้หันบานนั้นเมื่อนาคคู้หัน // มีนิกแล ว่าอัน พระพุทธเจ้าก็สำแดงหือเป็นดอกไม้แล้วสำแดงเป็นดอกพ้านแล้วสำแดงหือเป็นดอกจังกอร์แล้วเผยผายตกลงมาแต่แม่น้ำหือหันแล้วแล พระญาณาคหัสสะอันแล้วพระเจ้าก็สำแดงปาฏิหาริย์หือเป็นดอกไม้เงินดอกไม้คำแล้ว // ผายปาฏิหาริย์หือเป็นแก้ว ๗ ประการตกลงมา หันแล พระญาณาคหัสสะก็รู้แจ้งแล้วว่าหลายเมืองนาคคู้ดอกไม้เงินดอกไม้คำแลแก้ว ๗ ประการคืบมิในเมืองนาคคู้อันชะรือ เมืองนาคคู้ยังมีมากนักแล มันก็เพ่งรู้แจ้งสันนี้อยู่ใจๆ มันก็จับได้จักทั้ง // ตั้งได้เป็นอันอ่อนน้อมนัยก เมื่อมันพ้อคิงตั้งตัวได้สันนั้น คิสะตั้งตกใจกลัวมากนักมันกระนิงใจว่าบุคคละผู้นี้เป็นเทวดามเหสิขั รู้ว่าเป็นพระญาณินทา รู้ว่าเป็นพระญาณพรหม นั้นชา แม่นเขามีเตชะริทธิปานใดคืบเท่าคุณ ปาน ๑ ตั้งบุคคละผู้นี้พ้อยมีริทธิเตชะยิ่งกว่าคุณินชา อันนี้ //

(๕.๑๖) รอยว่าเป็นอรหันตาดตนประเสริฐกว่าโลกทั้ง ๓ อันโลกหากกล่าวไว้นั้นแล้วอันชะรือ มันกระนิงใจสันนี้แล้วมันคิมพอยกยอนตัวคู้เป็นอันอ่อนน้อมนัยกบ่อาจจักทั้งตั้งตัวได้ มันคิปลงใจลงคำเคียดแล้วละมานะเสียแล้วจึงเพ่งว่าคู้แพเจ้าตนนี้แล้วแล คุณอมสมพารเจ้าตนประเสริฐแล้วท่านสั่งสอนคุณอันใดคู้จักฟัง // จำเอจจิกตามคำสอนท่านชุนชะแล มันคิมิใจอ่อนน้อมสันนี้แล้ว เมื่อนั้น พระพุทธเจ้าก็รู้ใจพระญาณาคหัสสะอันยอมแล้ว พระพุทธเจ้าก็กล่าวว่า นาคราชา ดุรา ท่านพระญาณาคหัสสะ รู้จักคุณอันเป็นพระตลาตะ อันชะรือ ว่าอัน มันจึงตั้งตัวยอหัวได้แล้วพระเจ้ากล่าวว่า ดุรา อรณาค // ราช มิงจุ่งคืบเข้าแล้วยอมมือเทือะเข้าหันหันแล เมื่อนั้น พระญาณาคหัสสะก็รู้คำสอนนิเสสว่าคืบเข้ายอมมือเทือะ ว่าอัน มันคิจึงรู้คิงแล้วมันตาดิแล้วให้พระพุทธเจ้าแล้วกล่าวว่า ข้าแต่ เจ้าตนมีบุญอันประเสริฐ ข้าคิรู้จักแท้แล เจ้าคู้ลกว่าเป็นสัพพัญญู // ตนประเสริฐดีหลีแล บัดนี้ พระพุทธเจ้ามาสั่งสอนข้าคิยินดีแล ข้าคิขอหือได้ถึงสุขกับด้วยบุญพระพุทธเจ้าแล ว่าอัน แล้วมันคิรู้จักบุญคุณแห่งพระพุทธเจ้าขอราธนาพระพุทธเจ้าอยู่ในจอมดอยเมตตาทิที่นั่นก่อนหันแล ในกาลนั้น อรหันตแลมหาอา // นันท์ แลพระโสก คิรู้จักละอันครคิสระเต็จเข้ามาแวดล้อมพระพุทธเจ้าอยู่หันแล พระญาณาคหัสสะอันคิลงไฟเมืองนาคแลบอกกล่าวสภาวะอันพระพุทธเจ้ามาโปรด

เมตตาสั่งสอนนั้นชุนแก่นาคทั้งหลาย นาคทั้งหลายก็พร้อมกันเอาดอกไม้คันธะของหอมเข้าน้ำโภชนาอาหารทิพย์

(๕.๑๓) แต่เมื่อนาคขึ้นมาแล้วคัมมาไหว้ครบอย่าสักการะบูชาพระพุทธเจ้า แล้วจึงหื้อลูกยิงสาวแห่งตน ๒ คนมาอยู่อุปฐากพระพุทธเจ้า แล้วหื้อลูกยิงสาวทั้ง ๒ เอาน้ำทิพย์ใส่ไหเยี่ยะหื้อดี แล้วมาหื้อทานแก่พระพุทธเจ้าแล้ว ส่วนตนพระญานาคคัมปากกั้งขึ้นสูงนัก กังอากาศหื้อเปนฉัตต์ // ร่มพระเจ้าอยู่พายทิสสะหนได้ หั้นแล สกโก ปี ส่วนว่าพระญาอินทาทิราช คัมมาเพื่อกั้งบนหัวแห่งพระพุทธเจ้าอยู่ทิสสะหนเหนือช่วยวันออกแล้ว ส่วนตนประพุทธเจ้าคั้งนั่งอยู่ท่ากลางพระญานาค พระญาอินทา หั้นแล ในกาละนั้นนาคทั้งหลายคัมมาพร้อมกันทั้งมวล บ่เท่าแต่นั้น ชาว // ทัมมิลละทั้งหลายอยู่ดาวล้วนอันคัมมาไททั้งหลายคัมมา เขาคัมมาหื้ออันสัจจันรุ่งเรืองมากนักด้วยเตชะอานุภาวะแห่งพระพุทธเจ้าโพยยังหื้อใจแห่งเขาแล้วเขาคัมมาบังเกิดใคร่เมื่อไหว้แลบูชาพระพุทธเจ้า หั้นแล พระพุทธเจ้าคัมมาหื้อเขาบ่อยู่ // ที่นั้น แล้วคัมมาขึ้นสู่ปลายดอยผาสูงพินนกันบ่เสี่ยง แล้วเขากังทั้งหลายทั้งนาคแลไทคัมมา ชาวทัมมิลละทั้งหลายคัมมา เขาคัมมาพร้อมกันสมทานรักสาสิล ๕ แลพังธัมมเทสนาแห่งพระพุทธเจ้า แล้วอันจักเพลาทานกถา สิลกถา ภาวนากถา เปนต้น เสียวันคืนทั้งมวล // แล้วเขาคัมมาตกแต่งเข้าน้ำโภชนาของหามาเป็นทานแก่พระพุทธเจ้าเป็นประธาน แล้วพระพุทธเจ้าคัมมาทำภัตตอาอนุโมทนา แล้วเขากังทั้งหลายพระญานาคเป็นประธานคัมมาพร้อมกันขอราธนาพระพุทธเจ้าไว้พระบาทหั้นแล สัตถา สัพพัญญุ คัมมาบังเกิดกรุณาเมตตาอย่าพระบาทไว้หื้อเขากังหลาย //

(๕.๑๔) ได้อุปฐากรักสมแล้วหื้อเป็นที่ไหว้แก่คนแลเทวดาทั้งหลายแลนาคทั้งหลาย แล้วพระพุทธเจ้าอันจักทำนวยไว้หื้อแจ้ง จึงกล่าวว่ตังนี้ ดูรา อาณันทเถระ ในเมื่อพระตถาคตเข้ามาเมตตาข้าในที่นี้ คนทั้งหลายแลนาคทั้งหลาย คัมมาพร้อมกันมาไหว้นบบูชารักสาสิลพังธัมมคำสอนพระตถาคต เปนอันดีนักแล // พระพุทธเจ้าคัมมาเสวยกยอสนันแล้ว พระพุทธเจ้าคัมมาสันเข้าแล้วมักใคร่สำแดงอจจริยะแก่คนแลนาคทั้งหลาย จึงกล่าวชิงมหาอาณันทว่า ดูรา อาณันทเถระ อุททก อันว่าน้ำอันว่าเขากังหลายตักมาหื้อทานแก่พระตถาคตนี้ร้อนนักแล คุณตถาคตคัมมาใคร่บวรโลกน้ำอันเย็นนั้น // แล อาณันทเถระจุงเอาสลอบเงินแห่งพระญานาคโพยน้ำอันกัตอันเย็นนั้นมาเทือะ ว่าอัน มหาอาณันทเถระจุงโพยพระญานาคว่า ดูรา มหาราช น้ำอันแควนกัตแควนเย็นนั้นมีที่ใดนั้นชา พระญารู้แล้วคัมมาแจ้งพระญาอินทาทิราชว่า มหาราช ข้าแต่ อินทา // ติราช ตว อันว่า มหาราชเจ้าจุงจักโพยแล้วเอามือขี้อยังจอมผาก่อนนั้นเทือะ หากเป็นน้ำบวรโลกแห่งข้าแล น้ำอันใสแลกัต เย็นคัมมาอยู่ในพื้นผาก่อนนั้นแล หากจักออกมาเป็นน้ำอันวิเศษจักเกิดมีด้วยอานุภาวะแห่งพระพุทธเจ้าชะแล เมื่อ // นั้น พระญาอินทรรคเอน้ำมือเอี้ยดขี้อยู่กลางหน้าผารูหั้นแล อุททก ยังน้ำคัมมาไหลหลังถึงออกมาบัดเดียวนั้นแล มหาอาณันทเถระคัมมาเอาสลอบไฟตักเอาน้ำอันนั้นมาหื้อทานแก่พระพุทธเจ้าสันแล้วบ้วนปากตกลางดอยแห่ง ๑ หื้อเป็นบวกรสอัน ๑ ไว้จอมดอย ที่นั้น เมื่อเฝ้าสัตต์แล //

(๕.๑๙) คนทั้งหลายฝูงอันมาพร้อมขึ้นไหว้แลบูชาพระบาทหั้นแล ประการ ๑ อานนท ทูรา อานนทเถระ เมื่อพระตถาคตมาตรอดที่นี้ลัษะทั้งหลายฝูงอันอยู่ดาวลง อันนี้คัมมาปุจฉาโจทนาถันว่าดังนี้ ยังมีพ่อลัษะผู้ ๑ มั่นหันพระตถาคตมาตรอดที่นี้คัมมิใจมกัใครมาไหว้แลบูชาพระตถาคตแต่เข้าหั้นแล อันจัก มา // คับได้ด้วยง่าย หั้นแล เหตุว่ามีอารักข์ร้าย คือว่าพระญาณาคตัวนี้เปนเคล้าอันจักมาคักกลัวตายจักมา บ่ได้ หั้นแล คุณตถาคตคัส่องรู้ด้วยทิพพญาณ แล้วจึงอาทิภูฐานแปรเมตตาทบื้อมกักลัวไถยยะอันใด แล้ว มั่นจิงคระนิงใจว่า พระสัพพัญญูเจ้า เข้าไปอยู่เมตตาสันนี้ // บ่หลังว่าจักพอตายง่ายชะแล มั่นรำเพิงว่า อันแล้วมั่นมีขึ้นสมนทขอ*หน้อย ๑ จิงไพบะระชอดออกมาบึงหื้อสุกแล้วบ่เท่าแต่นั้น มั่นคัมมาอันหนึ่งหื้อ สุกดีแล้วน้ำผึ้งใส่บอกพาขึ้นมาทานแก่พระตถาคตแล้วคัมมาล่าวว่า ภนเต ข้าแต่ พระพุทธเจ้า ผู้ข้า // มกัใครมาแต่เข้าแล้วแล ดอยหินใหญ่อันนี้คัมมิอารักข์เคียดร้ายมากนิก คนขึ้นมาถึงที่นั้น คนพอกเมื่อบ้าน เมื่อเรือนคัตตาย สัตต์ทั้งหลายมีต้นว่า จัวควายมาสู่ดอยอันนี้คัมมิพตายแล ไผแก่นจักมาด้วยง่ายบ่ได้แล มกัว่า มีอันใดอยู่หนั้นชา ผู้ข้าทั้งหลาย // คัสังกายอยู่แล ลวงคัมมิเทียรยอมบินมาทางอากาศคัมมิจ้อยอยู่ดอยผาอันนี้ เสียงคราวมาเพนดั่งฟ้าร้องนั้น มีรสสมิรุ่งเรืองเพนดั่งเปลวไฟใหญ่เท่าลำเหื่อนนั้นเพนดั่งจักมาเผาบ้านเผา เรือนเสียนั้นแล ลักว่ามีพระญาณาคเพนอันรักร้ายอยู่สันนี้แท่นอ พ่อลัษะผู้บั้น //

(๕.๒๐) คัมมาล่าวสันนี้หั้นแล ปุพพนิมิตคำพระญาณาคคัมมิแต่หัวที่ ว่าดอยผาอันนี้คัมมิหากเพนผา ลวงคำแห่งคุณแล้วอัน พายหน้าดอยผาใหญ่อันนี้จักได้ชื่อว่าดอยผาลวงคุณ ว่าอัน มีหั้นชะแล พายหน้าพระ บาทคุณอันนี้จักได้ชื่อว่าพระบาทผาลวงคุณ มีหั้นชะแล บ้านอันอยู่ตีนดอยนี้จักได้ชื่อว่าบ้านผา มีหั้นชะแล บ้าน // อัน ๑ ชื่อว่าบ้านผา มีหั้นชะแล บ้านอัน ๑ ชื่อว่าบ้านลวงคุณ มีหั้นชะแล พ่อลัษะผู้บั้นนั้นมกัล่าวว่า จักมาด้วยง่ายคัมมิได้ ว่าอัน บ้านอันนั้นจักได้ชื่อว่าบ้านง่าย มีหั้นชะแล พ่อลัษะผู้บั้นนั้นมกัล่าวว่าไผแซขึ้นเมื่อ เถิงที่นั้นคัตตาย แม่นว่าจัวควายขึ้นมาถึงดอยผาที่ // นี้คัมมิพอกไฟตาย ว่าอัน ยังบ้านอันนี้จักได้ชื่อว่ามาง เถียง มีหั้นชะแล พ่อลัษะผู้บั้นนั้นมกัล่าวว่า ฟังสิ่งนั้นชา ข้าทั้งหลายคัสังกาว่า อันบ้าน ๑ คัมมิจักได้ชื่อว่าบ้านมาง ว่า อัน มีหั้นชะแล พ่อลัษะผู้บั้นนั้นมกัล่าวว่า ข้ามกัใครมา ข้ามีขึ้นสมนทขอ*หน้อย ๑ คัมมิจักเชระชอดบึงแล้ว เอา // มาทานแล ว่าอัน บ้านอันนั้นจักได้ชื่อว่าเชระมังถง* มีหั้นชะแล พายหน้าข้าจัวเขาทั้งหลายฝูง มาทานแลบูชาแล้ว เขาทั้งหลายอยู่ดาวลง อันนี้จักมีความอัยนกลัวแต่ไถยยะต่างๆ จักไฟที่ใดคัมมิกลัว ตาย จักเยื่อคัมมิแปลงอันใดคัมมิกลัวท่านผู้อื่นตักกลัวถูกโทสไถยยะ // เขาจักมีต่อมคอไหวใจค่อน้อย ท่านจัก มาแต่งการหื้อเขาทั้งหลายบ่ปากบ่เถียงได้สีกอันเพนดั่งคำปากว่ากลัวแต่อารักข์ร้าย กลัวตายนั้น มีหั้นชะ แล พระพุทธเจ้าท่านวายพระบาทผาลวงคุณ ด้วยประการดังนี้แล้ว คัมมิเอาอรหันตากับทั้งมหาอานนทเถระแล พระญาณอินทา พระญาณโสภ สระเด็จ //

(๕.๒๑) ไพรอดที่ ๑ คัมมิยังอยู่หั้นแล ทัมมิละทั้งหลายคัมมิมาดอนมานบครบอย่า แล้วให้วันบบูชา แล้วยังมีพ่อลัษะผู้บั้น ไผอ้าวห้วยคัมมิได้บูมาจ้ไฟสุกแล้วว่าจักเอามาทาน ว่าอัน ยังมีลัษะผู้ ๑ คัมมิล่าวว่าบูบ ดีทานแต่ ว่าอัน มั่นคัมมิจิงว่าบูคัแควนล่าตาย ว่าอัน ยังมีลัษะผู้ ๑ กล่าวว่า แต่นี้บูคัหาก // กินล่าแท้แล ว่า อัน เขาคัมมิชงขวยเอาเข้าน้ำโภชนาอาหารกับทั้งบูจันนั้นมาหื้อทานแก่พระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าคัมมิรับเอา

แล้วคักจะทำกัฏตาอานโมทนากับด้วยทานแห่งเขาหั้นแล เขาคีพร้อมกันราชนาพระพุทเจ้าไว้พระบาท หั้นแล พระพุทเจ้าคักบัง // เกิดกรณณาเมตตาย่ำรอยพระบาทไว้หื้อแก่เขาเพื่อหื้อเป็นที่ไหว้แก่คนแลเทวดาทั้งหลาย หั้นแล พระพุทเจ้าคักทำนวยว่า ดูรา อานันท์ เมื่อพระ ตถาคตะมารอดที่นี้แล้วเขาคีมาเอาปูจีสุกแล้วมาทานกับเข่า หั้นแล พายหน้าพระบาท // อันนี้จักได้ชื่อว่าพระบาทปูจี มีหั้นชะแล พายหน้าจักแปรชื่อว่าบ้านจีจ่าปู ว่าอัน มีหั้นชะแล เข้าไฟที่ใดเพิ่นถามว่าสุทั้งหลายอยู่ที่ใดชา เขาคีว่าต้อยบ้านจีปู คือว่าบ้านจีจ่าปู ว่าอัน มีหั้นชะแล ดอยอันนี้จักได้ชื่อว่าดอยลำแท้ ว่าอัน มีหั้นชะแล พระพุทเจ้า // คักทำนวยว่าพระบาทปูจีสนี้ แล้วคักสระเต็งไฟ รอดที่ ๑ แล้วท้มมิลละทั้งหลายเขาคีเข้ามาไหว้สาปูชาครวแล้วเขาคีไผ่ปากกันมาชูปบ้าน หั้นแล ยังมีลัวะบ้าน ๑ ได้ยินแล้วเขาคีลูกเข้าแปลงเข้าจั้นน้อย ๑ เข่งมาทานแล้วคักไห้พระพุทเจ้าว่า ภาณเต ข้าแก่ พระพุทเจ้า ผู้ข้า //

(๕.๒๒) ทั้งหลายคักฟาวริบมีสังฆมาทานแล คักเทามีเข้าจั้นน้อย ๑ มาทานแล คันเทิงกันกินดีแล ว่าอัน ยังมีลัวะบ้าน ๑ เขาได้ยินว่าพระเจ้ามาเมตตาเขาคักยินดีปีติมากนั กัจะผู้ ๑ เปนแก่เพนนายว่าเราทั้งหลายพร้อมกันเมื่อทานแลปูชาหื้อเพนมหาปางอันไหยดีชะแล ว่าอัน ชาวบ้านคักบ่ฟัง ต่าง // คนคักต่างไฟไรไฟสวหาเรียกหาการเสียพายหลายนั หั้นแล บ้านกับลูกน้องคักบ่หลายแล มาแล้วคักเอาเข้าน้ำโภชนาอาหารอันประณีตดีแล้วตถเงินคักมาปูชาหื้อทานแก่พระพุทเจ้าแล้วกล่าวว่า ภาณเต ข้าแก่ พระพุทเจ้า // ผู้ข้าทั้งหลายคักยินดีปสาทะสัทธามากนั คักปกาบห่าวบ้านทั้งหลายมาทานแก่พระพุทเจ้าเขาทั้งหลายคักบ่ฟังมา ว่าอัน เขาทั้งหลายเพนผู้ยินดีต่างคนคักต่างไพหาเรียกหาการแห่งเขาพายหลายแล ยังคักผู้ข้าทั้งหลายหากชวนกันมาทานแก่ // พระพุทเจ้าแล้วว่าอัน หั้นแล ประการ ๑ ยังมีพ่อลัวะผู้ ๑ มาปูชาหื้อทานแล้วคักกล่าวว่าผู้ทั้งหลายอยู่ที่ใดได้ยินว่าพระพุทเจ้ามาเมตตาว่าอัน พร้องว่าพระเจ้ามาเขาอยู่จอมดอยหลวงสูงนั้นแควนดีแล พ้อมมาเขาอยู่จอมดอยต่ำสนั่นนอ ว่าอัน คักมีแล // เขาคักพร้อมกันหื้อทานแกลปูชาแล้วคักขอเอาพระบาทหั้นแล พระพุทเจ้าคักแรดเมตตาย่ำรอยพระบาทไว้หื้อเขารอย ๑ แล้วคักทำนวยว่า พุรา อานันท์ พระตถาคตะมารอดที่นี้เขาแปลงเข้าจี้มาทานพระตถาคตะแล พายหน้าบ้านอันนี้ได้ชื่อว่าคะทิงชื่อ* เหตุเขามาว่าเข้าจีบมี //

(๕.๒๓) สังกัแล คันทั้งคันกินเทือ ว่าอันหั้นแล บ้านอัน ๑ จักได้ชื่อว่าจาหลวง บ้านอัน ๑ จักได้ชื่อว่าบ้านจอมน้อย มีหั้นชะแล ดังบ้านลัวะอันไหยนั้น ลัวะผู้เพนแก่นั้นปาวเตือนกันมากจะทำบุญเขาคักยินดีบ่ฟังบ่พร้อมกันหับเจ้ากับนายแล พายหน้าบ้านอันนี้จักได้ชื่อว่าเกิดเพนไหยกว่าทั้งหลาย จักปรากฏชื่อว่าบ้านบิณ // บ่ฟัง มีหั้นชะแล พายหน้าจักแปรชื่อว่าบ้านฟัง มีหั้นชะแล พระบาทคูอันนี้จักได้ชื่อว่าพระบาทคะทิงคะชื่อ มีหั้นชะแล ในระแวกแคว้นอันนี้เขาลูกนอนคักบ่ฟัง ทำนวยลูกยิงชายคักบ่ฟัง คำพ่อคำแม่ผู้เฒ่าผู้แก่ผู้รู้ผู้มีผู้มียสสะมีคักดีสั่งสอน // คักบ่ฟัง เขาทั้งหลายจักพาละพาโล เอาตัวแต่งตัว เอาใจแต่งใจลวดจักเพนอนทราวยวินาสสิบหายด้วยไนโยบายหลายประการต่างๆ ไผจักใครรู้ที่ใด ไผจักใครหนึคี่หนึ จักละบ้านห่างเมืองสุญบ่เพนหอบเพนเรือนเยียบบ่เพนสร้าง มีหั้นชะแล คักเหตุ // วักคำปากเขามากลำนั้นชะแล พระพุทเจ้าทำนวยสนี้แล้วคักสระเต็งไฟรอดที่ ๑ ท้มมิลละทั้งหลายเขาคักมาต้อนมารับปูชาไหว้นบแล้ว

เอาเข้าน้ำโภชนาอาหารมาทานแก่พระพุทธเจ้าแล้วคืออรารณาไว้พระบาทหันแล พระพุทธเจ้าก็เมตตา //

โผดย่าพระบาทรอย ๑ ไว้หื้อเขาได้ไหว้แลบูชาหันแล พระพุทธเจ้าก็ทำนวยว่า เมื่อคูพระตาคะมารอด
ที่นี้เขาทั้งหลายหื้อทานแล้วถามกันว่าลูกหลายสูททั้งหลายมีสิ่งมากินมาทานนั้นชา ว่าอัน ผุ่งหมู่ทั้งบ้านมา
นั้นคักล่าวว่า บ้านตูข้าทั้งหลายได้แล้วคือว่าขึ้นส้มลูกหนู //

(๕.๒๔) แต่มากินมาทานแล ว่าอัน เขาบ้านนั้นจักได้ชื่อว่าบ้านแลลูกหนู นั้นมีหั้นชะแล เขา
ชาวบ้านอันนั้นล่าวว่า ตูข้าบมีสิ่ง มีส้มขึ้นแลลู มากินมาทานแล ว่าอัน เขาบ้านนั้นพายหน้าจักได้ชื่อว่า
บ้านแลลู มีหั้นชะแล ลางพร่องคักล่าวว่าอันใดคักเป็นขึ้นส้มผักส้ม คั่นกินคักแจบใส่โหมใจ //

อยู่ทางไกลชะแล สูททั้งหลายจึงแปลงลากเพื่อมาทานเทื่อ ว่าอัน พายหน้าบ้านอันนี้จักได้ชื่อว่าบ้านสุเพื่อ
บาสูเพื่อลาก มีหั้นชะแล พายหน้าคนชาวบ้านผู้นี้จักเป็นทุกขไร้สบใส่โหมใจด้วยช่องอยู่ทาง ไผจักลำบาก
เยยะการสร้าง //

อยู่รายกินยาก มีหั้นชะแล พระพุทธเจ้าก็ทำนวยสนันนี้แล้วคักสระเต้งไพรอดดอยผาที่ ๑
แล้วท้มิลละทงหลาย หลายบ้านหลายแห่ง ป่าวหันมาหื้อทานหันแล เขาคักมาจกกันว่า ตูทั้งหลายไฟใส่
ท่ายนกไว้กลางกิวพูน นกแลมาถูกลวดพาเอาท่ายไฟเสีย //

เหนือพูนเสียท่ายบดาย สหายเอีย ว่าอัน
ยังลัวะบ้าน ๑ มาจกกันว่าหินดอยผาอันเป็นแหลมไว้พายหน้าหากเป็นชันตูแล สหายเอีย แล้วว่าอัน ลัวะ
บ้าน ๑ คักมาจกกันว่าตูอยู่บ้านพูนคักผ่อทองหันพระเจ้าชานलग्नผมาดอยที่ //

นี้ ข้าทั้งหลายจึงชวนกันมา
หอมท่านแล สหายเอีย ว่าอัน ยังลัวะบ้าน ๑ เขาบได้รู้ที่พระเจ้ามาเมตตา เขาใช้ไฟบอกคักเป็นอันฟาวฟ่ง
คักใจ ลวดมาตัวบดายเพินถามว่าลูมีสิ่งมาทานนั้นชา ว่าอัน เขาจึงล่าวว่าตูข้าฟาวรับมาลงอยาคีลิมเสีย บ
ได้สิ่งมาทานแล //

(๕.๒๕) แล ว่าอัน หั้นแลยังมีลัวะบ้าน ๑ เพินใช้ไฟบอกแล้วมารอดคักมาจกกันว่า ตูข้าคืออยู่บ้าน
จกกันว่า คนอยู่บ้านหลงหึ่งไฟบได้รู้ได้หันสังแทนอ ว่าอัน สูเจ้าสหายไฟบอกที่รู้แล้วจึงจักได้มาหั้น
แล้วพระพุทธเจ้ามาแพคอรุคองหันได้ไหว้ได้ทานยังมี //

ลัวะผู้ ๑ อยู่บ้านอัน ๑ เขามารอดแล้วจกกันว่า
สหายเอีย ตูคักรู้ข่าวพระเจ้ามาคักไคร่หันใคร่ไหว้แท้แล บ่ยากได้ยินเสียงกลองโหมโหม ตูข้าคักลัดมาคักได้หันได้
ไหว้แท้แล ว่าอัน ยังมีลัวะบ้าน ๑ มารอดแล้วล่าวว่าสหายเอีย ตูอยู่บ้านคักหัน //

พระเจ้าย่างมาทาง
อากาศะกลองหาวหันมาอย่าดลงดอยผาที่นี้ ตูทั้งหลายจึงขึ้นมาหอมท่านแล ว่าอัน ยังมีลัวะบ้าน ๑ มา
รอดแล้วล่าวว่า สหายเอีย ตูอยู่บ้านม่อนน้อยดอยที่ต่ำหันพระเจ้ามาเมตตาสุสหายไฟบอกจึงรู้แล้ว //

จึงลัดม่อนลัดป่ามาจึงรอดแล้วจึงมาไหว้สาท่านแล ว่าอัน มีลัวะบ้าน ๑ มารอดแล้วจึงจกกันว่าสหายเอีย ตู
ทั้งหลายคักบรูว่าพระเจ้ามาเมตตาคนทั้งมวลทั้งบ้านคักไฟไร่ไฟสวน สหายพายนีไฟบอกจึงรู้แล้วคักเอากัน //

มาลูกแต่บ้านไร่เรือนไร่พูนมาไหว้พระเจ้าแล ว่าอัน แล้วท้มิลละทงหลายมวลเขาคักมาพร้อมกันแต่งเข้าน้ำ
โภชนาอาหารมาทานแก่พระเจ้า แล้วพระพุทธเจ้าก็รับเอาทาน แล้วเขาคักขอเอาพระบาทไว้หันแล
พระพุทธเจ้าก็โผดเมตตาไว้พระบาทหื้อเป็นที่ไหว้ //

(๕.๒๖) แลปูชาแก่คนแลเทวดาทังหลาย แล้วก็ทำนวยว่า อานนท ดุรา อานันทเถระ พายหน้าบ้านอันนี้จักได้ชื่อว่าบ้านทอง เหตุคำปากเขาว่า ชั่วที่อยู่บ้านทองหันพระเจ้ามาแล ว่าอัน ลัวะบ้าน ๑ จักได้ชื่อว่าผ่อ เหตุคำปากเขาว่าชั่วทั้งหลายอยู่บ้านผ่อหันพระเจ้ามา ว่าอัน แล้วลัวะบ้าน ๑ // จักได้ชื่อว่าบ้านแผ เหตุเขาทั้งหลายหันพระเจ้ามาแผ ชั่วทั้งหลายจึงมาขอมท่านนั้นแล ลัวะบ้าน ๑ จักได้ชื่อว่าบ้านยะ เหตุว่าคำปากเขาว่าชั่วทั้งหลายหันพระเจ้ามาทางอากาศยะว่าอันนั้นแล ลัวะบ้าน ๑ จักได้ชื่อว่าบ้านห้วย เหตุเขาว่า // ชั่วทั้งหลายอยู่บ้านห้วยบ้านต่ำหันพระเจ้ามา ว่าอันนั้นแล ลัวะบ้าน ๑ จักได้ชื่อว่าบ้านจำคอง เหตุคำปากเขาว่าชั่วทั้งหลายอยู่บ้านพระเจ้ามาเมตตาดาย ว่าอันนั้นแล ลัวะบ้าน ๑ จักได้ชื่อว่าบ้านซอน เหตุเพื่อเขาว่าชั่วทั้งหลายนับมา // อยู่เมากินเพื่อใจคิงแสง*บ่หื้อหันพระเจ้าชะแลจากันหันแล ลัวะบ้าน ๑ จักได้ชื่อว่าบ้านเสียถง เหตุเขาว่าชั่วทั้งหลายรีบมาถงอย่าค้ตกลิมเสีย ว่าอันนั้นแล ลัวะบ้าน ๑ จักได้ชื่อว่าบ้านขวางไว้ เหตุคำปากเขาว่านกลกถูกห้าย // ลวดพาห้ายเสียละซ่อไปนั้นแล พายลุนจักแปรไปว่าบ้านขวางเสียห้าย มีหันชะแล ลัวะผู้ ๑ จักได้ชื่อว่าบ้านม่วง เหตุคำปากเขาว่า ชั่วทั้งหลายได้ยินเสียงตีค้องโมงโมงจึงจักลัดมานั้นแล ลัวะบ้าน ๑ จักได้ชื่อว่าม่วงยาง เหตุคำปากเขาว่า พระเจ้า //

(๕.๒๗) ย่างมาทางกลางหาว ว่าอันนั้นแล ลัวะบ้าน ๑ จักได้ชื่อว่าบ้านม่อน เหตุว่าคำปากเขาว่าข้ารู้แล้วค้ลัดม่อนลัดป่า นั้นมาแล ลัวะบ้าน ๑ จักได้ชื่อว่าบ้านไร่ เหตุเขาว่าทั้งบ้านไฟแปลงไร่ลูกบ้านไร่เรือนไร่มา นั้นแล ลัวะบ้าน ๑ จักได้ชื่อว่าผาแงม เหตุคำปากเขาว่า ตั้งแต่ดอยผา // อัน เปนแงมนั้นไฟพายหน้าจักเปนเขตแดนบ้านตูซันนี้แล ว่าอันนั้นแล ลัวะบ้าน ๑ จักได้ชื่อว่าบ้านผาใต้ บ้าน ๑ จักได้ชื่อว่าผาเหนือ เหตุเขามาจากันว่าดอยผาใต้รู้วาดอยผาเหนือ บัญแล ว่าอันนั้นแล พระบาทคู่นี้จักได้ // ปรากฏชื่อว่าพระบาทผาน้อย ว่าอัน มีหันชะแล พระเจ้าค้ห้อมหาท่านอานันทเถระเทศนาธัมมสอนลัวะทั้งหลายอยู่ที่นั่นก่อนหันแล ส่วนพระพุทเจ้าค้เท่าตน ๑ ตนเดียวค้สระเตจไฟตามทรงดอยแล้วพานผายไพรอดริมน้ำใหญ่อัน ๑ ค้ไฟพช // สิ่งทั้งสองตัวพี่น้องเอากันมาเถิงแดนที่นั่น ผิดเถียงกันอยู่หันแล สิ่งทั้งสองตัวพี่น้องหันพระพุทเจ้ามาอยู่ที่นี่ ค้เข้าไฟไหว้พระพุทเจ้าหันแล พระพุทเจ้าค้รู้เหตุอันนั้น แล้วค้สร้างถามว่าเชื่อทั้งสองผิดกันสนใดชา สิ่งทั้งสองค้ // อู้กันว่า เราทั้ง ๒ ขอไหว้พระพุทเจ้าตัดแต่งหื้อราทั้ง ๒ เทื่อ ว่าอัน แล้วค้ไหว้พระพุทเจ้าว่า ภนเต ข้าแต่พระพุทเจ้า เผื่อข้าทั้ง ๒ พี่น้องค้มาผิดเถียงกันด้วยเหตุอันชิงแดนที่กันนั้นแล หากร้ายหากดีแต่ผู้ใดค้บ่แจ้งแล ขอพระพุทเจ้าจุงเทศนาหันหื้อ //

(๕.๒๘) หื้อเผื่อข้าทั้ง ๒ หื้อขอบแต่เทื่อ แม่นร้ายถูกผู้ใดค้ขอสิ่งสอนตัดแต่งหื้อเผื่อข้าทั้ง ๒ เสมือกกันอย่าหื้อแพ้พ่ายได้แต่เทื่อ ว่าอันแล พระพุทเจ้าถามว่า ดุรา เผื่อทั้งสองตั้งเขตแดนพายหัวน้ำล่องมาค้ดี ตั้งแต่เขตพายหล้าน้ำขึ้นมาเถิงที่ใดสิ่งสอง // ตัวพี่น้องจึงไหว้พระพุทเจ้าว่า ภนเต ข้าแต่พระพุทเจ้า ลูกแต่พายหัวน้ำล่องมาค้ดี ลูกแต่หล้าน้ำมาค้ดี ค้มาเถิงเสมือที่เชื่อข้าทั้งสองมาไหว้พระพุทเจ้าที่นั่นแล ว่าอันหันแล พระพุทเจ้าตรัสรู้แจ้งแล้วค้เอาไม้เท้าเหล็ก // ขึ้นปันเขตหื้อสิ่งทั้งสองตัวด้วยคำว่า ดุรา สิ่งทั้งสอง เชื่อทั้ง ๒ พี่น้องอย่าได้ผิดเถียงกันต่อเท่าชีวิตเทื่อ แดนค้เก็งกันเสมือในที่ไม้เท้าพระตภาคตะขิดนั้นแล ผู้ใดอย่าย่องอย่าเหลือคำสอนคูเทื่อ ผู้พี่หล้ากินพายเหนือ ผู้ // น้อง

จูงกินพายได้ เทื่อว่าอันหันแล เมื่อนั้นสิ่ง ๒ ตัวคียินดีให้พระพุทเจ้าแล้วคืออยู่ไพตามสุขสบายหันแล ในกาลนั้น มหาอนันตเถระคิเทศนาธัมมแก่ลัวะทั้งหลาย แล้วคิเอาอรหันตาแลพระญาณินทร์ แลพระญาณโสก // มาขอมพระพุทเจ้า หันแล ในกาลนั้น พระพุทเจ้าคิลงไพสุริมน้ำที่ ๑ หันแล ยังมีพ้อคำ ๕ คน เมื่อขายหมากพลูเมืองพายหัวน้ำ แล้วคิลงเรือมาจอดเซาอยู่ที่ ๑ หันแล เขาคิหันพระเจ้าม้า เขาคิมาไหว้ พระเจ้านันแล เขาคิหันพระเจ้ามักโครอาบน้ำ พ้อคำ //

(๕.๒๙) คิเอาผ้าขาวมาหื้อพระพุทเจ้านุ่งเปนม้าอาบน้ำ หันแล พระพุทเจ้าคิลงไพสุ่มน้ำคิย่ำ ผาก่อน ๑ น้ำเล็กคิเพียงข้างกลางเกาะ หันแล พระญาณาคตัว ๑ อยู่รักษาด่านน้ำที่นั่น คิขอเอาพระบงหันแล พระพุทเจ้าคิโผดเมตตาย่ำพระบาทไว้ในที่นั้นหื้อแก่พระญา // นาคแล พระพุทเจ้าออกมิจากน้ำคิ นุ่งผ้าแลเอาตีนคิบผ้าอาบน้ำซัดไพหื้อพ้อคำหันแล ผ่าอันนั้นคิลดกลายเปนม้วนคำทั้งผืนหันแล ยามนั้น เขาคิหันอัสสจันแล้วซ้าเอาผ้าห่มผ้านอนเข้ามาหยาบมาทบกองหื้อเปน // อาสนาแล้วหื้อพระพุทเจ้านั่งหันแล พ้อคำผู้ ๑ คิเอาผ้าขาวมาปูไว้ที่รองตีนพระเจ้าย่ำเซ็ดตีนเสียแล้วคิเอาตีนคิบซัดหื้อพ้อคำคิหลายเปนม้า ไพแล้ว หันแล อัสสจันยินตินิกคิเอาหมากแลพลูมาทาน // แก่พระพุทเจ้า หมากแลเค็ดพลูแลคนแลมัต หันแล พระพุทเจ้าคิรับเอาสันแล้วเอาหมากแลพลูหื้อแก่อรหันตแลพระญาณินทร์ พระญาณโสกแล ยาม นั้น ยังมีลัวะบ้าน ๑ เขาคิได้รู้ได้หันพระพุทเจ้าบไพเมตตาด่านแห่ง // ซ้าแลลงไพสุ่มน้ำดังอัน ลัวะบ้าน ๑ จากันว่าบ้านเราเปนเปียวนาพ้อยพระเจ้าบมาแล เราลงไพทำน้ำพูนเทื่อ ว่าอัน แล้วคิเอามาขอมแล ลัวะบ้าน ๑ คิจากันว่าเสียเหีย พระเจ้าบมาเมตตาด่านเรา เราเสียชวนกันไพขอมทำนที่ทำน้ำพูนเทื่อ ว่า อัน แล้วคิลง

(๕.๓๐) มาหันแล ยังมีลัวะบ้าน ๑ คิมาจากันว่าพระเจ้าพานผายลงไพทำน้ำพูนแล เราไพขอม เทื่อว่าอัน คิลงมาแล ยังมีลัวะบ้าน ๑ เขาคิจากันว่าเราทั้งหลายคิยังมีสัทธาแลโครทานตาย พระเจ้าพ้อย บมาแหวหาเรานั้นชา เราไพขอมเทื่อ ว่าอัน แล้วเขาคิลงมา // ขอมแล เขาคิบปูชาแลหื้อทานเข้าน้ำประ โยใจผ้าผอนเงินคำมกนิก แล้วพร้อมกันขอธนาพระพุทเจ้าไว้พระบาท หันแล พระพุทเจ้ากล่าวไว้ พระบาทที่ริมนี้สันนคิเปนนน้ำท่วมน้ำลุ่มบควรวไแล สูใครไหว้แลบูชาคิจิงเอา // ผ้าขาวมาคูกักย่ำไว้หื้อ ว่า อัน ทัมมิละทั้งหลายคิเอาผ้ามาซักบ้นน้ำเสียหื้อดีแล้วคิเอาปูหื้อพระเจ้าย่ำหันแล พระเจ้าจิงบอกหื้อเขาว่า รอยพระบาทพระตาคตะอันนี้สูพร้อมกันเอาเมื่อจอมดอยที่สูงแล้ว // ไว้สัการะบูชาเทื่อ ลัวะบ้าน ๑ หันแลนั้นคิลดใครได้คิจากันว่า เราคิเอาผ้าขาวมาซักแล้วหื้อพระเจ้าย่ำไว้เทื่อ ว่าอัน แล้วคิเอาผ้ามาหื้อ พระเจ้าย่ำไว้ แล้วเขาคิจากันว่า เสียเหียเราควรเอาเมื่อ // ไว้ที่สูงตามคำสอนพระพุทเจ้าเทื่อ เสียเหีย ว่าอันแล้ว พระพุทเจ้าคิถามพ้อคำ ๕ คนนั้นว่า ดุรา อุปาสก ลูกแต่เมืองหัวน้ำล่องมาเลึงที่นี้คิดี ลูกแต่ เมืองหล่าน้ำขึ้นมาเลึงที่นี้คิดี พายใน แคว้นไกลนั้นชา ว่าอัน พ้อคำคิไหว้พระพุท //

(๕.๓๑) เจ้าว่า ภนเต ซ้าแต่ พระพุทเจ้า เมืองหัวนานั้นมาคิดีคิเก็งกันที่นี้แล ว่าอัน พระพุทเจ้า ทำนวายไว้ จิงกล่าววว่า ดุรา อนันท์ ลัวะบ้าน ๑ ว่าพระเจ้าคิบมาแหวหาเราแล บ้านเปียวนาพ้อยว่าอัน

บ้านอันนั้นจักได้ชื่อว่าบ้านพ้อย มีหั้นชะแล ลัวะผู้ ๑ คีว่า พระเจ้าพาน // ฝ่าย ไฟแล้ว ว่าอัน บ้านเจ้าจัก ได้ชื่อว่าบ้านพานฝ่ายแล พายลูกจักแปรไฟว่าบ้านฝ่าย มีหั้นชะแล ลัวะบ้าน ๑ เขาว่าเสียเวีย พระเจ้าบ มาว่าหาเราแล เราเสียลงไฟหอมเทือะ ว่าอัน บ้านอันนั้นจักได้ชื่อว่าบ้าน // เสียว มีหั้นชะแล ลัวะบ้าน ๑ ว่าสัทธาเรายังมีตาย พระเจ้าคัมมาว่าหาเรา เราไฟหอมเทือะ ว่าอัน บ้านอันนั้นจักได้ชื่อว่าบ้านสัทธา มี หั้นชะแล ที่อันสิงห์ ๒ ตัวฟูจากัน ว่าราทั้ง ๒ คู่ // กันไฟไหว้สาพระเจ้าตัดแต่งหื้อเทือะ ว่าอัน ในที่นั้น จักเปนบ้านอัน ๑ พายหน้าจักได้ชื่อว่าบ้านขอสาเซียงเก็ง มีหั้นชะแล ในที่อันสิงห์ ๒ ตัวมาไหว้สาพระต ถาคตะว่าผู้ร้ายผ่อแท้ // หื้อพระเจ้าสอนเทือะ ว่าอัน ในที่นั้นจักเปนอัน ๑ พายหน้าจักได้ชื่อว่าบ้านผ่อ มี หั้นชะแล ที่อันพระตถาคตะถามพ้อคำ พ้อคำว่าลูกพายไต้พายเหนือมาค้พอเก็งที่นี้แล ว่าอัน ที่นี้จักเป็น บ้าน ๑ จักได้ชื่อว่าบ้านเซียงเก็ง มีหั้นชะแล พระบาทควไว้หื้อพระญา //

(๕.๓๒) นาคในน้ำที่นี้จักได้ชื่อว่าพระบาทผาคำ ด้วยนิมิตอันนุ่งผ้ากลาเกิดเป็นคำแก่พ้อคำนั้น แล พายหน้า มีหั้นชะแล จักแปรว่าพระบาทผาคำชะแล หาดน้ำอันนี้จักได้ชื่อว่าหาดผาคำ พระบาทแห่ง คุย่ำไว้ ผ้าขาว ๒ รอย ไว้บ้านเสียวรอย ๑ ไว้บ้านฝ่ายรอย ๑ // แล คนทั้งหลายจักขึ้นจักล่องด้วยเรือแล แพคี้ดี เทียวไฟทางบกคี้ดี คั้นมาถึงหาดผาคำที่นั้นหื้อไหว้แลสักการะบูชาพระบาทแล บูชาพระญาเทวดา อารักษ์ คั้นบ่ผู้ชาค้บ่เพ็งใจพระญาเทวดาอารักษ์ จักเปนไถยยะ // อนทรายชะแล ผิว่ากะทำอนารอรรผิดอา รักษ์ที่นั้นแลบ่อยู่ดี แม่นไฟเยียะสร้างไร่นาค้บ่สมริทธิ์หื้ออารักษ์ไฟบิเบียนนั้นชะแล พระพุทธเจ้าทำ นวยพระบาทหาดผาคำแลพระบาทผ้า // ขาว ๒ รอย ไว้บ้านเสียวบ้านฝ่ายสันนี้ค้มีแล ปัญจมาบาทธาตุ กถา นิฏฐิตา กล่าวห้องตำนานพระบาทธาตุผกัถัน ๕ ค้สมเร็จสระเด็จแล้วแล ข้าพเจ้าเขียนผูกนี้ได้ ๗ วัน แล้วแล พระดวงดีผู้เขียนแล // สิริสุขุมสลค้ พุทธศาสนกานันบ่แต่องค์สมเด็จพระบรมสากะยมุณีพุทธเจ้า นั้นดับขันธะเข้าสู่นิพพานล่วงแล้วได้ ๒๕๕๙ พระวัสสา ปลาย ๙ เดือน กับ ๗ วัน ๘ วันกับวันแล้ว ๑ คำ เดือน ๓ ไต้ง ๑ คำ ปลิมะโรง อัฐศกตกในเหมันตระดู นิพพาน ปจจโย โหนตุ เม อานาคเต กาละ จึงแด

ผูกที่ ๖
มี ๓๙ หน้า

(๖.๑) นโมตสสุตถุๆ ตโต ภควา พยา กรณา สิจิตตาโร เตวา นิชานา วาย อสสนวนญญา เปตวา ภควนต อภิธธา ยิตติ ดังนี้ ตูรา โสตุชนะ สปัปฺริสสะทงฺกลาย ภควา อันว่า พระพุทธเจ้าคักกะทำแล้วอันยัง // ทำนวยทวายยังพระบาทเจ้าอันมีในหาด ๗๓ คำมีดังนี้คัมมิแล ภจตาโร เตวา นิชา อันว่าพ่อคำทั้ง ๔ คน นั้นเขาคีเอาผ้าทบเปนอาสนาไปปูไว้เรือแห่งเขาดีแล้ว คีพร้อมกันไพรธนาพระพุทธ // เจ้าแลอรหันตจัน สู่สำราญเหนือเรือ ที่นั้น แล้วพระญาอินทาคีมือถือเก็งก้งอยู่พายหลังพระพุทธเจ้าแล สาวกเจ้าคักนัง แวดล้อมพร้อมพระพุทธเจ้าคัล่องเรือมารอดทำนํานี้ // แล้ว แลจูงเอกันไพรธนาพระพุทธเจ้ามา สำราญบ้านเราที่สุทธาวาสที่นี้เทื่อะ ว่าอัน เมื่อนั้น คนทั้งหลายรู้แล้วคิป่าวกันมาบ่ปลงที่สำราญ พระพุทธเจ้าพนักแล้วพร้องคีเอาดอกไม้แลเครื่องสัก // การบูชาต่างๆ คนทั้งหลายมุ่งเปนแก่นันคิจากัน ว่า พระพุทธเจ้าตนประเสริฐบังเกิดกรุณามาเมตตาไผตเราหื้อได้เลิงสุขตายุ เราทั้งหลายบ่หื้อพระพุทธเจ้า ย่ำดินบ่ควรแล ว่าอัน แล้วคิป่าวกันเอาเสื้อผ้าฝ้ายแผ่นฝ้ายลำปู //

(๖.๒) ไว้แควนเรือจอดเรือลำดำบมาตราบถึงบ้านสุทธาวาสที่จอดเขานั้นแล้ว เขาคีพร้อมกันบูชา รานาพระเจ้าเปนประธานคิแห่แหนสาธุการตติริยะบุตริค้องกลอง แล้วคีนํามาด้วยบัลลังกาน คีไพรอด ไฟถึงบ้านสุทธาวาสอัน // เปนที่อยู่แห่งพ่อคำ ๔ คนนั้นคัมมิแล สมปตติ ภควา ติ ในเมื่อ พระพุทธเจ้ามา รอดบ้านสุทธาวาสแล้ว คีสถิตสำราญเหนืออาสนะอันคนทั้งหลายหากปูไว้แล้วคนทั้งหลายคีเข้ามาแต่ทิส สะต่างๆ คีเข้ามาไหว้ // แล้วบูชาพระพุทธเจ้าด้วยดอกไม้คันธะของหอมทั้งหลาย คีขงขวยหาวัตถุเงินคำ เสื้อผ้าแก้วแหวนทั้งหลายมาทานมาถนอแล้วคีมาแต่งแปลงเข้าเครื่องน้ำโภชนาอาหารมาหื้อทานแก่ พระพุทธเจ้า // คีบังเกิดกรุณารับทานแล้วคิกะทำภัตตานุโมทนาแล้ว ในเมื่อ พระพุทธเจ้าสันเข้าแล้ว ดังอัน คนทั้งหลายคิขอรานาพระพุทธเจ้าไว้เกสาธาดุหื้อได้ไหว้อุปฏฐาก หั้นแล ภควา อันว่า พระพุทธคิ เมต // ตาด้วยคำว่บ้านเมืองอันนี้คิเปนดอยเปนเสี่ยงจักขุดขงหื้อเข้าเลียบได้แล อันจักไหว้เกสาธาดุบ่ควร แล ว่าอัน หั้นแล ในเมื่อ พระพุทธเจ้าบ่เมตตาเกสาธาดุตั้งอัน เขาทั้งหลายคิพร้อมกันรานาพระพุทธเจ้าถ ปันนา //

(๖.๓) ไว้พระบาทเพื่อไว้ไหว้แลบูชาแก่คนแลเทวดาทั้งหลายแลพระเจ้าคิเมตตาวาดังนี้หมาก หินคัมมิในที่นี้แล สูงจือเอาผ้าอันขาวบวรสุททั้นไฟชักเสียหื้อดีแล้วเอามาหื้อพระเจ้าเทื่อะ พระตถาคตะ หากจักย่ำยังพระบาทหื้อสุ // ทั้งหลายได้ไหว้แลบูชา ว่าอัน แล้วคนทั้งหลายคิกะทำตามคำพระเจ้าคีเอา ผ้าขาวไฟชักน้ำปั่นเช็ดหื้อน้ำแห้งแล้วเอาเข้ามาวางไว้แทบดินพระพุทธเจ้า หั้นแล ภควา อันว่า พระพุทธเจ้าคิย่ำรอยพระบาทไว้ใน // แผ่นผ้าขาวอันนั้นหื้อเปนที่ไหว้แลบูชาแก่คนแลเทวดาทั้งหลายแล คนทั้งหลายคีมาจากันว่าผ้าคัมมิที่ไกลเราเท่ามิที่ไกลเรามากนักแล จักไผเอาบ่รอดได้แล ว่าอัน เอโก ปุคค โล ยังมีปุคคละผู้ ๑ // กล่าวว่หมากหินแห่งขามีหน่วย ๑ ผู้เข้าไผเอาแต่ห้วยทำอ้ายมาไหว้แต่ก่อนเพื่อมา

ไว้ซักผ้าแล ลวงยาวมือ ๑ ลวงกว้างมีศอก ๑ แล้วอัน เขาทั้งหลายว่าคันอันคู้จู่ไฟเอามาเทือะ ว่าอัน มั่นคี่ // ขนกันไฟเอาหินก้อนนั้นมาแล้วเอามาขอหื้อพระพุทเจ้าอย่าไว้พระบาทหื้อหันแล พระพุทเจ้า กล่าวว่หากินก้อนนี้หน้อยสนนี้ พระตถาคตเต่าจักอย่าไว้พ้อหื้อหันสนดินแล กับแถมดินแจ่ง ๑ ชะแล วันพายหน้าผู้บ่พิจารณาแท้คี่บู้ว่า //

(๖.๔) เปนพระบาทฝ่ายแล ว่าอัน แล้วพระพุทเจ้าคีย่าพ้อหื้อหันสนดินแลกับแถมดินแจ่ง ๑ ไว้ หื้อเปนที่ไหว้แก่คนแลเทวดาทั้งหลาย หั้นแล พระพุทเจ้ากล่าวว่า พระบาทตถาคต ๖ อันคือว่าพระบาท ผ่าขาวแลพระบาทหินอันนี้ ท่านทั้งหลายจุงเมื่อ // ไว้ดอยที่สูงพ้นเทือะ ว่าอัน แล้วพระพุทเจ้าตำท่วย ว่า อานนท ตุรา อานนท พายหน้าเมืองอันนี้จักได้ชื่อว่าแผ่นลำขาว มีหั้นชะแล เหตุว่า เมื่อพระตถาคต มารอดนั้นเขาคี่เอาฝ้ายแผ่นลำ // ขาวมาปูดเจือหื้อพระตถาคตเต่าเทียมมาถึงบ้านสุทธาวาสที่นี้ หั้นแล ส่วนปุกคละพ้อคำ ๔ คน อันเปนชาวบ้านสุทธาวาสนี้ผู้เปนเกล้าเปนแก่นั้นแควนมีประญาปัญญาฉลาด กล้าคมกว่าเขาทั้งหลาย ๓ // คนนั้นคี่ปล่งคำอันไดอนาคตพายหน้า มีหั้นชะแล อันเปนแก่กะทำพ้อคำ เขา ๓ คนนั้นจักเกิดมาในเมืองอันนี้มันจักได้เปนใหญ่กว่าคนทั้งหลายคี่จักได้ฟังคำสอนมันซุคน บ้านเมือง อันนี้คี่จักอยู่สำ // ราษฎรบ้านโงมมากนั มีหั้นชะแล เมืองอันนี้พายหน้ามีหั้นคี่จักมีปุกคละ ๔ คนเปนใหญ่คี่ดี ลำบ้านเมืองอันนี้ไฟคันเขา ๔ คนอันเปนใหญ่นั้นยังมีวาทะลงขวกันคี่ดีล้ำสั่งสอนรัฐฐะประชาไฟด้วย คลองธัมมัตังอัน บ้านเมืองอันนี้คี่จักอยู่เย็นเปนสุข //

(๖.๕) มีหั้นชะแล เมื่อใดคนผู้เปนใหญ่ ๔ คน คี่ปล่งกันแล ยังมีในกาละเมื่อนั้น เมืองอันนี้ จักเปนทุกชะไทยะจักหาความสุขได้ มีหั้นชะแล บ้านอันเปนที่อยู่พ้อคำ ๔ คนนั้นจักได้ชื่อว่าบ้าน สุทธาวาสมีหั้นชะแล ที่อันพระตถาคต // มานันพายหน้าจักเปนที่ตั้งแก้วทั้ง ๓ รุ่งเรืองมากนัก็มีหั้นชะแล ยังสุทธาวาสที่นี้คนผู้นี้มีประญาปัญญารู้หลวกยิงนัทย่อมเกิดในบ้านสุทธาวาส มีหั้นชะแล ปุกคละผู้ใด เกิดในบ้านสุทธาวาสที่นี้ // ได้เปนเกล้าเปนใหญ่กว่าท่านรู้หลวกรุ่งเรืองด้วยเดชะยสสะสมบัติพาย หน้า มีหั้นชะแล เหตุว่าบ้านอันนี้เขาได้หื้อทานแลได้หื้อพระตถาคตเต่ายังธอรมานันแล มีบ้านสุทธา // วาส แห่งปุกคละผู้กล่าวว่หากินข้าคี่ยังมีข้าเอาไว้แต่บวรามเมื่อก่อนแล บ้านอันนั้นจักได้ชื่อว่า โบราณคณ คือว่าบ้านโบราณ มีหั้นชะแล พระพุทเจ้าตำท่วยสนนี้แล้วคี่สระเดีจลงไฟสู่หิสะ // หล้า น้ำคี่ไฟรอดที่ ๑ ขาวลวะทั้งหลายหั้นแล้วคี่ร้องปาวกันว่า ชาวเราเรีย พระพุทเจ้าจะเดินมาเมตตาเราแล เราทั้งหลายชวนกันเมื่อตอนเมื่อรับสักการะบูชาไหว้สาริบเทือะ ว่าอัน แล้วเขาคี่รับเอาเข้าตอกดอกไม้ //

(๖.๖) คันธะของหอมผ้าผ่อนเงินคำแลเข้าน้ำโภชนาอาหารมาหื้อทานแก่พระพุทเจ้าคี่ภักดา อนุโมทนาทานแล้วเขาคี่พร้อมกันขอรธนาพระพุทเจ้าไว้พระบาท หั้นแล้วพระเจ้าคี่โผดเมตตាយ่าพระ บาทไว้รอย ๑ เพื่อ // หื้อเปนที่ไหว้แลบูชาแก่คนแลเทวดาทั้งหลาย หั้นแล พระพุทเจ้าจึงเมตตาวีหื้อ เขาคี่เอาเข้าของเงินคำแก้วแหวนอันสัทธามาทานหื้อนนั้นหื้อเอาไฟไหวในถ้ำหื้อเทวดาอารักข์ผู้อยู่ดอย // อันนี้รักสาไว้เทือะ ว่าอัน คนทั้งหลายคี่เอาวัตถุเข้าของผู้นั้นมาใส่ไว้ในถ้ำที่นั้นบ่เสี่ยงแล้วพระพุทเจ้าคี่

ทำนายไว้ว่า ในกาละพายหน้าบ้านทัมมิลละอัน ๑ จักได้ชื่อว่าบ้านปิน พายลุน // แปรไพบัวบ้านพิน มี หั้นชะแล ทัมมิลละบ้าน ๑ จักได้ชื่อว่าบ้านลอง พายลุนจักแปรว่าบ้านคะ มีหั้นชะแล พระพุทธเจ้าคิทำ นวยสนันนี้แล้วคิเออรหันตาแลมหาอนันทเถระแลพระญาณินทาแลพระญาอโสก // สเรตเจจอกไฟตาม ท้วน* ดอนทิสสะวันตกลั้วคิไพรอดจอตเถิงคอยอัน ๑ เขาอยู่หั้นแล ยังมีชายผู้ ๑ เลงดูคิหั้นพระเจ้ายังอยู่ ที่นั้น มั่นคิไพบอกแก่คนทั้งหลายว่า ดูรา ชาวเราทั้งหลายเหีย พระสัพพัญญูเจ้ามาเมตตาโผต //

(๖.๗) เราคิมาอยู่จอมคอยพูนแล เราทั้งหลายเมื่อไหว้แลบูชาหื้อทานเหือะ ว่าอัน คนทั้งหลายรู้แล้วคิกล่าวว่พระเจ้ามาเมตตาเราพ้อยมายังอยู่ทีไกลเราพูนชา ว่าอัน แล้วเขาคิพร้อมกันขงชวย เอาเข้าตอกดอกไม้คันธะของ // หอมผ้าผ่อนเงินคำแลเข้าน้ำโภชนาอาหารเมื่อหื้อทานพระพุทธเจ้า แล้ว พระเจ้าคิรับเอาคิเกทำภัตตานุโมทนา แล้วเราทั้งหลายคิได้ราธนาขอไว้พระบาทสัถอันหั้นแล พระ เจ้าคิ // เจียรจาเชิงมหาอนันทเถระแลพระญาณินทาว่า ดูรา มหาอนันท์ ในเมื่อพระตถาคะนิพพานไฟ แล้วท่านทั้งหลายจุงเอาธาตุแห่งคฤตถาคะมาถปนาไว้ที่นั้งแห่งพระตถา // คฤตถาที่นี้หื้อเปนทีไหว้แลบูชา แก่คนแลเทวดาทั้งหลายเหือะ คอยอันนี้พายหน้าจักปรากฏว่าคอยจอมไกล มีหั้นชะแล พายลุนจักแปร ว่าเปนคอยไค มีหั้นชะแล น้ำห้วยอันนี้จักได้ชื่อว่าน้ำไค มีหั้น // ชะแล ชาวบ้านฝู่งนี้หั้นพระเจ้าแล้วคิ บอกคนทั้งหลายว่า คำข้าผ่องท่ง หั้นพระเจ้ายังอยู่จอมคอยพูนชะแล ว่าอัน บ้านอันนั้นจักได้ชื่อว่าบ้านทอง หั้น ว่าอัน มีหั้นชะแล ชาวบ้านฝู่งนั้นกล่าวว่พระเจ้ามาเมตตาเราคิมาอยู่ทีไกลแท่นหอ ว่าอัน //

(๖.๘) บ้านอันนั้นจักได้ชื่อว่าบ้านไกลชะแล พายหน้าจักแปรไพบัวบ้านโค มีหั้นชะแล เจตียะ ธาตุที่นี้พายหน้าจักได้ชื่อว่าธาตุดอยจอม มีหั้นชะแล พระพุทธเจ้าทำนายสนันนี้แล้วคิสเรตเจจอกไฟ พายทิสสะวันตกลั้วคิไพบิทันจอตเขาจอมคอยที่ ๑ // หั้นแล คนชาวบ้านคิหั้นพระเจ้าเข้ามาเมตตาในจอม คอยไกลที่นั้นเขาคิปาวร้องกันเกือต้อนรับบูชาไหว้นบหั้นแล เขารู้แล้วคิรับขงชวยหาเข้าตอกดอกไม้ ผ้าผ่อนเงินคำเข้าน้ำโภชนา // หาร มาหื้อทานแก่พระพุทธเจ้าแล พระเจ้าคิรับเอาแล้วคิเกทำภัตตา นุโมทนาแล เราทั้งหลายคิราธนาหื้อไว้พระบาทเพื่อไว้ไหว้นบสัถการะบูชาหั้นแล พระพุทธเจ้าคิโผต เมตตาย่ำรอย // พระบาทไว้เกิง ๑ พายสันติน แก่เขา เพื่อหื้อได้ไหว้บูชา หั้นแล พระพุทธเจ้าอันจักเทศ นาทำนายไว้จึงกล่าวว่ อนันทเถระ ในเมื่อเราพระตถาคะสเรตเจจอกคอยจอมโค ข้ามเมืองมา // รอดในคอยที่นี้สนันนี้ คนทั้งหลายฝู่งพายวันออกหล้าน้ำหั้นแล เขาจากันว่าชาวเราเหีย พระพุทธเจ้าสเรตเจจอก ข้ามเมืองแล้วล่งขึ้นพายเหนือพูน แล้วคิมาเมตตาเราพายใต้ที่นี้แล ว่าอัน กล่าวพายหน้าล่งเมืองอัน //

(๖.๙) อันนี้แต่นี้ไฟพายหน้าห้วยน้ำจักได้ชื่อว่าลวงเหนือ มีหั้นชะแล แต่นี้ไฟพายหน้าหล้าน้ำจัก ได้ชื่อว่าลวงใต้ชะแล พายหน้าช้อยจักแปรชื่อว่าลวงใต้แลลวงเหนือ มีหั้นชะแล เหตุตั้งอัน พระตถาคะคิ ย่ำพระบาทไว้เกิง ๑ เพื่อกฎ // หมาย หื้อรู้ว่าเกิงเมือง ๑ เปนชื่อว่าอัน ๑ เกิงเมือง ๑ เปนชื่ออัน ๑ บ่ เหมือนกัน เมื่อใดเมืองอันนี้พายใต้หากมีนายใหญ่ผู้ ๑ พายเหนือหากมีเจ้าใหญ่ผู้ ๑ เหตุตั้งอันเมืองอันนี้จัก มีวาทะ // แดกเสีย กัน คำคิดคำพรวงคิปลงกัน ไคคิตติคิตี ล่งล้ากว่าท่านทั้งหลาย แม่นคิตติคิตี คิตริยัค

ร้าย ล่วงล้ำกว่าท่านทั้งหลาย คนเกิดมาในเมืองอันนี้ย่อมสมริทธิเป็นดีมีสุขจักยิ่งกว่าท่านทั้งหลาย // มี หันชะแล แม่นได้ถึงไถยยะอนทรายเป็นทุกข์ล้ำกว่าท่านทั้งหลาย คนผู้เกิดมาในเมืองอันนี้จักมีคำคิด คำพรองปรองตักได้ขึ้นเหนือกัน มีสุขคับเที่ยง มีหันชะแล คนทั้งหลายอันมาไหว้มาทวนแก่พระพุทเจ้า // แล้วคนทั้งหลายก็เปนนับอันพันลงไพหาเรือนเขาสนนี้ พระบาทอันนี้จักได้ชื่อว่าพระบาทฟาลง มีหัน ชะแล พายลุนจักแปรชื่อว่าพระบาทฟาลง มีหันชะแล ขอรธนาพระตาคะมาจอดยั้งที่นั่นบ้านอันนั้นจัก ได้ชื่อว่าบ้านนิ //

(๖.๑๐) มน มีหันชะแล พายลุนแท้จักแปรชื่อว่าบ้านเชียงมุน มีหันชะแล บ้านอันอยู่พายุดนดอย พระตาคะลงไพนันจักได้ชื่อว่าบ้านพายลง มีหันชะแล พายหน้าแท้จักได้ชื่อว่าพายลง มีหันชะแล พระพุทเจ้าท่านวายสนนี้แล้วพระสระเด็จเลียบดอยอัน ๑ คีโพ // รอดจอดเขาจอมดอยนั้น คนทั้ง หลายก็ไต่ทอนน้ำหาปลาเสียเสียง เทำยังค้ำปูย่าเฝ้าหลานอยู่บ้าน แม่นชาวบ้านมายังหล่อแต่ผู้ยังแลเด็ก น้อยแลคนเฒ่า หันแล ๒ ขาปูย่ากับหลานหันพระเจ้านาเมตตา // สันนั้นคืโพทวยบอกยังคนทั้งหลายที่เขา ไต่ทอนน้ำหาปลาณั้น แล้วศรีร้องบอกกันว่า ดูรา ชาวเราทั้งหลายเหยียงกันทั้งหลาย บัดนี้ พระเจ้ามา เมตตาเราตาย ว่าอัน คนทั้งหลายผู้อยู่ไกลนั้นคืบได้ย่นถึคืเฝ้า // ยิม*ไห้หิ้ว แล้วหนีโพหันแล ปู่เฝ้าผู้ นั้นคืเคียดแล้วศรีร้องดำ ว่า บัดนี้ พระเจ้ามาเมตตาไต่เราทั้งหลายตาย สู่ทั้งหลายเปนนับอันไต่อันง่วนัก พ้อย มาตกน้ำหาปลาอยู่วังน้ำหน้าแด่นีชา ว่าอัน ยามนั้น // คนทั้งหลายผู้อยู่ไกลนั้นคืรู้ถึแล้วเขาศรีร้อง ปาวคนทั้งหลายว่า ดูรา เจ้าทั้งหลายเหยียง ผู้เฝ้ามาบอกเราทั้งหลายว่า พระเจ้ามาไต่เมตตาเราทั้งหลายอยู่ ปลายดอยพุนแล หื้อเราทั้งหลายเมื่อไหว้แลบูชาท้าวทวนแก่พระพุทเจ้าเทือะ //

(๖.๑๑) ว่าอันตาย เมื่อนั้น คนทั้งหลายคืรู้ซุคนแล้วคืรับออกเสียน้ำ แล้วคืขึ้นเมื่อเรือนเขาคืมา ห้างเครื่องสักการบูชาเซ่นน้ำโภชนาอาหารภารณอลังการเงินค่า แล้วคืนำขึ้นเมื่อสู่จอมดอย คันรอดแล้ว ไหว้แลบูชาพระพุทเจ้าด้วย // เข้าตอกดอกไม้แลลำเทียนแลคันธะของหอมแลโภชนะอาหาร แล้วคืขอ รธนาพระเจ้าไว้พระพุทหื้อเปนนที่ไหว้แลบูชาแก่คนแลเทวดาทั้งหลายแล พระเจ้าคืบังเกิดกรณาคื เมตตาย่าพระพุท // ไวรอย ๑ เพื่อหื้อเปนนที่ไหว้แก่คนแลเทวดาทั้งหลาย หันแล แล้วพระเจ้านั้นท่านวาย สั่งอรหันตาแล มหาอนันทเถระแล พระญาอินทาแล พระญาโสกไว้ว่า ดูรา อนันน คืพระตาคะ นิพานโพ // แล้วตั้งอัน จุงเอาธาตุพระตาคะมาถบันนาตั้งไว้ในปถมหัวทิดคืปรากฏชื่อว่าธาตุปูหลาน มี หันชะแล พายลุนมาจักได้ชื่อว่าธาตุปูหลาน มีหันชะแล แต่นี้เมื่อหน้า บ้านอันนั้นจักได้ชื่อว่าบ้านวังแดง // พายลุนแท้จักได้ธาตุบ้านวังเสียง มีหันชะแล น้ำเขาไพหาปลาณั้นจักได้ชื่อว่าแม่น้ำไ้แม่น้ำง่วน มีหันชะแล พายลุนจักแปรว่าแม่น้ำง่วน มีหันชะแล วังอันเขาตกเอาปลาณั้นแลไต่คืกันนั้นจักได้ชื่อว่าวังแดงชะแล พายลุนจักแปรว่า //

(๖.๑๒) วังเสียง มีหันชะแล แม่น้ำอันนี้ปุคละผู้ไต่ได้อาบได้กินมากหลายแท้ คืลวดจักเกิดเปนน พลาทร* มักกะทำอนาถะบาปกัมมแก่ตนมากนัก ตามวจีก็มคืคำดำว่าเป็นไ้เปนนง่วนั้น มีหันชะแล แม่น้ำ

อันนี้ พระเจ้าคันทานวายสนี่ // แล้วศีระเดจเลียบเมืองไผด้วยทิสสะวันตกไพรอดประเทศบ้านเมืองที่ ๑ แล้วคนทั้งหลายได้ห็นคิมาสักการะบูชาไว้บนครบอย่าแล้วศีหื้อเข้าน้ำโภชนาอาหารเพนทานแก่ พระพุทธเจ้า พระ // เจ้าศรีรับเอาทานแล้วศีกะทำภัตตานุโมทนา แล้วเขาศีขอไว้พระบาทหันแล พระพุทธเจ้าศีโผตเมตตายำรอยพระบาทไว้หื้อเขาได้ไหว้แลบูชาหันแล พระเจ้าคันทานวายไว้ศีกล่าวว่ ดุรา อา // นันทเถระ ในเมื่อเราพระตถาคตะมารอดที่นี้ เขาทั้งหลายคิม่าไหว้พระตถาคตะว่าดังนี้ ภนเต ภควา ข้าแต่พระพุทธเจ้าบ้านเมืองแห่งผู้ข้าทั้งหลายนี้หากเมืองน้อยบไซเมือง // ไผ่สังนาเท่าเพนเมืองน้อยแล เท่ายังแควนเสียเมืองท่านแล เมืองตูขานี้ จักกะทำบุญค้ำว จักกะทำบาปค้ำวนักแล ว่าอัน แต่เมื่อหน้า จักได้ชื่อว่าเมืองน้อยเมือง ๑ เมืองงาม มีหันชะแล พระบาทอันนี้ชื่อว่าพระบาทเมืองน้อย //

(๖.๑๓) เมืองงาม มีหันชะแล ด้วยวจีคำปากเขามากล่านั้น สัตตคัศิ คนคัศิ กัจจายคัศิ เพนอัน จักมากจักหลาย คัจจาทาบได้เท่าจักพอกินพองามจักน้อยจักบางกว่าเก่าเล่า แมนสมปตติ ยสสคัศิคัศิ คราวสุขสบายคัศิ คิมิพอดีพองาม แล้วจักหอดถอดเถียวลวด // จักกะหมอดหมอดไรมากนัก แมนคนทั้งหลายอันอยู่ในเมืองอันนี้ จักกะทำบุญแลบาปตามใจใคร่เยยะอันใดหากจักกะทำบหื้อแล้วสัมมาปตติสุข ๓ ประการ มินิพพานเพนยอดคัจจิมิพายหน้ามาก เหตุว่ากัมม // คำปากเขานั่นชะแล พระพุทธเจ้าทานวายสนี่แล้ว ศีระเดจพรากจากเมืองน้อยเมืองงาม แล้วศีเทียมไผด้วยทรงจอมดอยที่ ๑ ลวงข้ามพันดอยที่ ๑ แล้วศีเลียบฝ่ายข้างกิวดอยอัน ๑ จับใส่ป่าตองจิงอัน ๑ ลวงตกห้วยแล้วศีข้า // ตกห้วยที่ ๑ แล้วศีหันหินก้อน ๑ เพนรูปเต่าสบ มันจมน้ำห้วยไว้ พระพุทธเจ้าหันสนั่นจิงนั่งอยู่หัน ยามนั้น ยังมีละวะ ๒ คนแม่ลูก เพนกำพร้าหม้ายผัวตั้งอัน เขาไผเอาตองเพือฉำจักมาขาย หันแล ๒ ขาศีได้หมาก // หาดมาทานแก่ พระพุทธเจ้าสนี่ แล้วศีบอกแก่คนทั้งหลายผู้อยู่บ้านทั้งละวะแลไทย แล้วเขาศีพร้อมกันมาหื้อทานเข้าน้ำ โภชนาอาหารผ้าผ่อนเงินคำทังมวุลแล้วเขาศีขอรธนาพระพุทธเจ้าไว้พระบาท หันแล พระเจ้าศีโผต //

(๖.๑๔) เมตตายำพระบาทไว้เหนือหลังหินก้อนเพนรูปเต่า อันพระเจ้านั่งอยู่นั้น หื้อเขาได้ไหว้แล บูชาหัน แล้วจิงทานวายจำ ดุรา อา นันทเถระ เมื่อพระตถาคตะมารอดที่นี้ เขาศีกล่าวว่ ผู้ข้าทั้งหลายคิรู้ ว่า พระเจ้ามาเมตตา // รอดนี้ ว่าอัน พระพุทธเจ้าคิว่า คูพระตถาคตะไต่ตามสันคลอง แล้วพายฝ่ายมาเขานี้แล ว่าอัน เมืองอันนั้นจักได้ชื่อว่าเมืองพานฝ่าย ว่าอัน มีหันชะแล ประการ ๑ เขากล่าวกันว่ ดุรา ชาวเรา เพีย พระเจ้ามาดอยพานฝายนันตาย ไผอย่าไผห้วยดอยพุนเณอ ยำรอยตีนพระเจ้าดีหลีแล หื้อเพนบุญพ้อยกลายเพนบาปบัตแล แมนว่คนทั้งหลายไผคิบฟัง เหตุบได้ยินคำปาก หันแล มันคิเคียดแก่เขา // จิงกล่าวว่ คนทั้งหลายคิเพนขุนไวยหลายตาย ว่าอัน หื้อคิรับรู้บิณสักคนนั้นชา ว่าอัน บ้านอันนั้นจักได้ชื่อว่าบ้านเมืองพานฝ่าย มีหันชะแล ห้วยอันนี้จักได้ชื่อว่าห้วยหาด มีหันชะแล อัน ๑ เมื่อจักหื้อทาน // นั้น เขาศีมาด่ากันว่ เขาทั้งหลายว่ามองแอ ว่าอัน บ่ออนบ่ขอบ่ยมบ่องสุคา ว่าอัน หื้อจิมกัน เหตุตั้งอัน น้ำอันนี้จักได้ชื่อว่าน้ำห้วยแซแหลง ห้วยไต้นั้นจักได้ชื่อว่าน้ำห้วยอ้อยอ น้ำแม่นี้ไหลแซลงมานาพานได้จักได้ //

(๖.๑๕) ชื่อว่าน้ำแม่พอง เมืองพานได้นี้จักได้ชื่อว่าเมืองพองน้ำ ห้วยอัน ๑ คัจฉาได้ชื่อว่าน้ำห้วยจำใคร ว่าอัน มีหั้นชะแล พระเจ้าทำนวยพระบาทห้วยแม่หาดเมืองพานสนันนี้ แล้วคั้สระเต็จไพรอดที่ ๑ ยังมีลัวะผู้ ๑ มาหั้นพระเจ้า // จึงกล่าวว่า พระพุทธเจ้าคั้มาไซเราเหย ว่าอัน แล้วคั้รับเอาเข้าตอกดอกไม้ ผ่าผอนเงินคำแลเข้าน้ำโภชนาอาหารมาทานแก่พระพุทธเจ้า แล้วเขาคั้ขอราธนาพระพุทธเจ้าไว้พระ // บาท หั้นแล พระพุทธเจ้าคั้ไผดเมตตาย่าพระบาทหื้อเขารอย ๑ เพื่อหื้อเป็นที่ไหว้แลบูชาแก่คนแลเทวดาทั้งหลาย แล้วจึงทำนวยว่า เมื่อพระตถาคะมารอดที่นี้ เขาว่าพระเจ้าคั้ // คุมา ว่าอัน บ้านอันนี้จักได้ชื่อว่าบ้านคุมา ว่าอัน มีหั้นชะแล พระบาทอันนี้จักได้ชื่อว่าพระบาทคุมา มีหั้นชะแล พระเจ้าทำนวยสนันนี้แล้ว คั้พราจจากหั้น ไพรอดที่ ๑ ชาวหั้นมีลสะทั้งหลายคั้เอาเข้าตอกดอกไม้ // คั้ณะของหอมมาบูชาคนหั้นแล ไทยทั้งหลายคั้เอาเข้าตอกดอกไม้คั้ณะของหอมผ่าผอนเงินคำเข้าน้ำโภชนาอาหารมาหื้อทานแก่พระพุทธเจ้าคั้กะทำภัตตานุโมทนา แล้วเขาทั้งหลายค่าเปนไทยคั้ตีกันมาดัลวะทั้งหลาย //

(๖.๑๖) ว่าสุทั้งหลายเท่ามิดอกไม้บูชาพระพุทธเจ้าสิ่งเดียว สูดายไฟพายหน้าจักกินสังขา เข้าน้ำโภชนาอาหารพ้อยบ่เอามาหื้อทานนั้นชา เปนผ่าผอนเงินคำพ้อยบ่เอามาทาน พายหน้าจักนุ่งจักบัวโรคสังขา วัตถุเงินคำบ่มีเท่า // มีแต่ดอกไม้สิ่งเดียวสนันนั้น พายหน้าจักได้เกิดเปนแมงเผ้งแลแมงพู่ จักบินไฟแอ่วหากินรสสะดอกไม้ชะแล ว่าอัน แล้วเขาคั้พร้อมกันราธนาพระเจ้าไว้พระบาทหื้อหั้นแล พระพุทธเจ้าคั้ // ไผดเมตตาย่าพระบาทไว้หื้อหั้นแล เพื่อหื้อเป็นที่ไหว้แลบูชาแก่คนแลเทวดาทั้งหลาย หั้นแล ในกาลนั้นไทยเมืองทั้งหลายคั้ไหว้พระพุทธเจ้าว่า ภนเต ชั่วแต่ พระพุทธเจ้า ผู้ข้าทั้งหลาย // นี้มีแม่น้ำไหลเมื่อหนเหนือพูนเสียงไหลแต่วันออกมา แม่น้ำไหลแต่จันตก ๒ แม่น้อมกันแล้วไหลเมื่อหนเหนือพูนแล ว่าอัน หั้นแล พระพุทธเจ้าคั้ไว้พระบาทแล้วอันจักทำนวยไว้ // จึงกล่าวว่า ดุรา อานันทเถระ พระบาทอันนี้จักได้ชื่อว่าผาดอกไม้ มีหั้นชะแล แม่น้ำอันนี้จักได้ชื่อว่าแม่น้ำขรายไหลหนเหนือ ชะแล เมืองอันนี้จักได้ชื่อว่าเมืองหน มีหั้นชะแล พระพุทธเจ้าทำนวยสนันนี้แล้วคั้สระเต็จ //

(๖.๑๗) ในเมืองพายทิสสะหนเหนือพูนแล คนทั้งหลายหั้นเขาจากันว่า ชาวเราเหย พระเจ้าเทียวมาไผดสัตตคั้ไฟตามทิสสะหนได้ แล้วคนทั้งหลายคั้ขึ้นมากทิสสะหนเหนือข้ามเมือง เมื่อหนเหนือดอยขวางข้ามเมือง // ไผหนเหนือพูนแล ว่าอัน พระพุทธเจ้าคั้จาเชิงอานันทเถระ คนทั้งหลายมากล่าวว่า พระพุทธเจ้าหากขึ้นเมื่อหนเหนือพูนแล ว่าอัน บ้านเขานั้นจักได้ชื่อว่าบ้านขางหน มีหั้นชะแล แม่น้ำ // อันนั้นจักได้ชื่อว่าแม่น้ำหนคิน จักว่าอัน มีหั้นชะแล คั้ณพายหน้า เมืองอันนี้คนทั้งหลายเกิดมาในเมืองอันนี้ แม่นมีคนมากเต็มหลายนายใดคั้ดี คั้จักมีไถยยะหิงสาบิเบียนจักน้อยบ้านคั้ดี เกิด // มีบางแลถอยลงเสียเก่าเล่า บัรวมลธมพายหน้าใดคั้ด้วยวจิภัมมคั้ปากเขามากล่าวนั้นชะแล แม่นสมปัตติ นสิริยะ* รุ่งเรืองเกิดมีแก่ชาวเจ้าคั้ดี แก่ผู้ใหญ่ผู้น้อยคั้ดี เกิดมีมาก // หลาย แล้วพายลุนพ้อนจักปรี้นแปรร้ายถอยยอบดั่งเมื่อเก่าพายหลังเก่า มีหั้นชะแล แม่นกัจจะไถยยะอันใดเกิดมีได้ ว่าอัน แล้วเกิดเปนที่ แล้วพายลุนพ้อนจักเกิดเปนมาสน์เก่า บรูแล้ว เปนดั่งคั้ปากเขาว่าหนคินนั้น //

(๖.๑๘) มีหั้นชะแล ว่าอัน แล้วค้สระเตจไพรอดที่ ๑ คนทั้งหลายรู้ว่าพระเจ้ามาเมตตา ว่าอัน เขาค้ว่าพระเจ้ามาเมตตาใกล้เรานักแล เราทั้งหลายแต่งคนทั้งหลายไพรธนาพระพุทธเจ้ามาเมตตา บ้านเมืองเทือะ ว่าอัน // แล้วค้ปาวคนทั้งหลายมาแล้ว ค้หื้อแปลงผามเพียงเปนที่จอดเฮายังพระพุทธเจ้า หั้นแล ยังมีชายผู้ ๑ เปนอันสลาดด้วยโวหารอันดี มั่นค้เอาคามาจักมุงผาม หั้นแล คนทั้งหลายฝูงเปนแก่นั้น ค้จาเชิงมันว่า // ท่านอย่าได้แปลงสังเทือะ จุงไพรธนาเอาพระพุทธเจ้ามาเมตตาเราที่นี้เทือะ ว่าอัน ชายผู้นั้นลวดยินดีมันค้ร้องด้วยเสียงปากอันเปนคำเหล้นอันขับสหายเจ้าชายลายนี้ดีแล // ว่าอัน แล้วมันเปนเคล้ากว่าคนทั้งหลายค้ไฟไหว้สารธนาเอาพระพุทธเจ้ามารอดแล้วธนาเขาที่ผามหลวงนั้น แล้วคนทั้งหลายค้มาไหว้แลบูชาแล้วค้เอาเข้าน้ำโภชนาอาหารผ้าผ่อนเงินค้มาหื้อทาน // แก่พระพุทธเจ้าแล พระพุทธเจ้าค้อนุโมทนา แล้วเขาค้ขอธนาไว้พระบาท หั้นแล พระเจ้าจึงกล่าวว่า ที่ผามนี้จักเพ็งใจไว้พระบาทค้ปมีแล้ว จุงฝูงเผ่าชาวซกเสียหื้อดีแล จุงเอามาหื้อพระพุทธเจ้าย่ำรอยพระบาทไว้ใน //

(๖.๑๙) แผ่นผ้านั้นแล้วว่าหื้อเขาเอาเมื่อไว้เหนือดอยเจียงผิง เหนือหลังหินเรียงงามมากนัก ห้วยแหลมเมื่อก่อนนั้นแล ค้เอาทุ่งเมื่อกางบูชาไว้แล้วค้ลงมาแล พระพุทธเจ้า คนทั้งหลายฝูงอยู่บ้านถามว่า ช่อทุคคี้ // เอาเมื่อบูชาแล้วคา ว่าอัน เขากล่าวว่าเปนกองก่อช่อทุคไว้แล้ว หั้นแล เหตุตั้งอัน พระพุทธเจ้าจึงท้าววยว่า พระบาทคู่นี้จักได้ชื่อว่าพระบาทดอยหินอุ้ม มีหั้นชะแล ห้วยอันนี้จักได้ชื่อว่าห้วยกอง // ช่อ มีหั้นชะแล เมืองอันนี้จักได้ชื่อว่าเมืองรายเจ้าผู้ใหญ่ ว่าอัน มีหั้นชะแล ผิงยางที่นี้จักได้ชื่อว่าผิงหาย มีหั้นชะแล ประการ ๑ เมื่อเขาจักทานแก่พระพุทธเจ้านั้น ปู่เถ่าผู้นั้นว่าหื้ออย่าเถ่า // ว่านางไฟเอาผ้าผืนหลวงว่าไฟเอาผ้าผืนกับเก่านั้นมาทานเทือะ ว่าอัน ยาเถ่านั้นจึงว่า ผ้าผืนใหม่นั้นเปนผ้าเชิงเปนอันแควบแผว ว่าอัน เหตุตั้งอันผิงยางที่นี้จักได้ชื่อว่าผิงหลวงบาง // อันนี้จักได้ชื่อว่าผิงหลวง มีหั้นชะแล บ้านเหนือนั้นจักได้ชื่อว่าบ้านผิงเชิง มีหั้นชะแล ผิงยางอันนั้นจักได้ชื่อว่าผิงน้อย มีหั้นชะแล เหตุเขามา กล่าวว่าบ้านบ่หลายสายบ่ยาว ว่าอัน บ้านอันนั้นจักได้ชื่อว่าบ้านสายบ่ยาว ว่าอัน มีหั้น //

(๖.๒๐) ในเมื่อพระพุทธเจ้าสันเข้าแล้ว คนทั้งหลายค้เอาน้ำมาช่วยมือพระเจ้า พระลอกเสียที่ ๑ ค้เอาน้ำบ้านปากไพลอกเสียที่ ๑ แล เมื่อนั้น พระญานาคตัวอยู่รักสาบ้านเมืองที่นั้น พวกคนทั้งหลายแลสัตว์ได้มาเอียบบม้าย่ำที่บ้วนปากนั้นเอ๋ย*เปน // บาป พระญานาคตัวนั้นจึงหื้อนาคทั้งหลายมาอย่นแดนแผ่นดินที่นั้นหื้อสวดสูงขึ้นเปนเจตียะ ค้หื้อเปนดอยน้อย ค้หื้อเปนเจตียะในที่น้ำบ้วนปาก ออกที่ ๑ เปนเจตียะไว้ที่น้ำช่วยมือตก อันเปนเจตียะ // ที่พระเจ้านั่งยามนั้นที่ ๑ หากปรากฏเปนจอมปลวกหลวงนั้นแล ด้วยแท้ หากเปนเจตียะพระญานาคก่อไว้ตาย พายหน้าชาวเมืองอันนี้จักมีวาทะต่างๆ กันเมื่อกิจจะไถยจะเกิดมีค้ดี ถ้าอันใดค้ดี เมื่อ // จักแต่งแปลงอันใดค้ดี คำเขาบ่ร้องกัน แม่นขาวเจ้าทั้งหลายค้จักมีวาทะต่างๆ กันบ่สู้ลงกันสักอัน แม่นบุคละผู้เปนเจ้าเปนไทยในเมืองอันนี้จักหาความสันทะลงกันค้หาบได้หลาย แม่นมีวาน*// มือคนค้บ่แพ้หลาย เหตุจิกปากหากว่าบ้านบ่หลายสายบ่ยาว ว่าอัน นั้นแล พระพุทธเจ้าท้าววยสันนี้แล้วค้สระเตจไพรอดที่ ๑ ลัวะทั้งหลายเขาค้มาต้อนรับมัสการไหว้ พระพุทธเจ้าบูชาแล้วเขาค้ตักแต่งเข้าน้ำ //

(๖.๒๑) โภชนาอาหารลวดหาหม้อจกมาต้มมาหุงมานอนทางปได้ ลัวะผู้ ๑ ลวดไฟเอาหม้อต้มแห่งมันมา จึงได้ต้มได้หุงไฟทาง พ้อยหาถ้วยหาหวานจกใส่ปได้ บ่ข้างเยี่ยะสันใดแล เมื่อนั้น ยังมีเทวบุตร ๒ ตน อันมากับ // ตามพระญาณอินทรทนต์นั้นจึงรับสยองไฟสุปาหิมพานต์พูน ไฟเอาบาทแก้วบอกรตมา ๒ ลูก ลูกหนึ่งใส่เข้า ลูก ๑ ใส่ของอาหาร แล้วตน ๑ อุ้มเอาบาทใส่เข้า ตน ๑ อุ้มเอาบาทใส่อา // หารนั้นยออยู่หื้อพระพุทเจ้าสันเข้าแล้ว หั้นแล เทวบุตร เทวดาททั้งหลายนี้แม่นั่งคิตี ลูกคิตี ในที่หนือแผ่นดินเหนือผาคิตี ดินแห่งเทวบุตรทั้งหลายนั้นบ่หอนดินย่ำเหนือหินสักราบ // ย่อมตั้งอยู่อากาศสิ่งเดียวแล เทวบุตร ๒ ตนกับพระญาณินทาทมาตามพระพุทเจ้านั้น ดินบ่หอนย่ำดินสักราบ トラบต่อเท่าไฟรอดปงเซตวัน หั้นแล ส่วนพ่อลัวะทั้งหลายเขาหื้อทาน แล้วคิขอรอยพระบาท // หั้นแล พระเจ้าโศคเมตตาวัวพระบาทไว้หื้อเปนที่ไหว้แลบูชาแก่คนแลเทวดาททั้งหลายแล คั้นพระพุทเจ้าไว้พระบาทแล้วจึงทำนวยวายว่า พระบาทคุณพระตถาคตอันนี้จักได้ชื่อว่าพระบาทห้วยคัมมัม ว่าอัน มีหั้นชะแล บ้านอันนี้จักได้ชื่อว่าลัวะบ้าน //

(๖.๒๒) คัมมัม มีหั้นชะแล พระพุทเจ้าทำนวยวายพระบาทห้วยคัมมัมแดง ที่เมืองราย เมืององเต่าพันสนนี้แล้ว พระพุทเจ้าคิสระเด็จไฟรอดที่ ๑ คนทั้งหลายคิมมาด่อนมารับบูชาไหว้นบ แล้วคิหื้อเข้าน้ำ โภชนาอาหารผ้าผ่อนเงินคำ // มาหื้อทานแก่พระพุทเจ้าแล พระเจ้าคิรับเอาทานคิกะทำกัตตามอนุโมทนา แล้วเขาคิขอหื้อพระเจ้าย่ำพระบาทไว้ที่นั่น หั้นแล พระเจ้าคิโศคเมตตาวัวพระบาทรอย ๑ แก่เขาหื้อได้ไหว้แล // ปูชา แล้วจึงทำนวยวายว่าเมื่อพระตถาคตมารอดที่นี้เขาทั้งหลายมากล่าวว่า บ้านเมืองดูข้าทั้งหลายฝูงมาพร้อมกันหื้อทานนี้เท่านั้นว่าเปนเมืองบุดาขบไทยเท้าองปู อดแต่นี้ แม่นเมือง // เสียว เขาคิเท้าเปนเมืองน้อยเท้าองปูแล ว่าอัน เหตุนี้เมือง ๑ คิจักได้ชื่อว่าเมืองเต้าชะแล เมือง ๑ จักได้ชื่อว่าเมืองเชียงคาคือว่าเมืองเสียว มีหั้นชะแล เมือง ๑ จักได้ชื่อว่าเมืองน้อยองปู คนเกิดมาใน // เมืองอันนี้จักหาสมบัติได้จักแปรคิคำพรองคิได้ จักมีจิตอันชอบแควบเท้าตามกาละถานะหากเปนสัตตแลคนอันจักมากจกหลายบได้ยากลำบากคางตายเปนดังนิมิตเขาวาอัน พายหน้า มีหั้นชะแล พระเจ้าทำนวยวายสนนี้แล้วคิ //

(๖.๒๓) พรากจากที่นั่นสระเด็จไฟรอดที่ ๑ คนทั้งหลายคิมมาด่อนมารับบูชาแล้วคิอันตกันว่า สุไฟแดงผู้แดงหนอจกหื้อทาน หั้นแล คนทั้งหลายบางพรองคิเอาหม้อใหม่ไปทัน ลางเทื่อนั้นเขาคิว่าหื้อกันเอาหม้อเก่านั้นตั้งคิจุ้งตั้งบิศาแล ล้าง // ก่อน เอาหม้อใหม่ล้างเสียว แล้วเอาตั้งไว้เทื่อะ ลางพรองว่าได้กว้างแลจึงหาล้างหม้อเพิ่นว่านั่นแล เขาวาอันแก่กัน เหตุตั้งอันบ้านคิจักได้ชื่อว่าบ้านล้างหม้อบ้าน ๑ นั้นว่าบ้านลำ มีหั้นชะแล บางพรองว่าตั้ง // ไว้พอแดงคิบน้ำสักรตอม บ้านอันนั้นจักได้ชื่อว่าบ้านหลาแดง มีหั้นชะแล ประการ ๑ เขาวาหื้อกันว่าเขาหมูนั่นจึงผั่งล้างหม้อบัดนี้ ว่าอัน บ้านเหนือนั้นจักได้ชื่อว่าบ้านหม้อล้าง มีหั้นชะแล คือว่าบ้านอยู่พายเหนือ // ห้วนน้ำนั่นแล น้ำอันนี้จักได้ชื่อว่าแม่ล้างแดง ว่าอัน ยามฝนตกน้ำนองนั้นขอนไม้แลหย้าเพียไหลมาคิจกแดงเหมือนน้ำหม้อไฟไหม้แดงนั้น มีหั้นชะแล เขาตั้งหม้อเก้า

นั้น เขาตั้งหม้อต้มน้ำไฟไหม้ // น้ำแห้งเสีย เขาคัดกันว่าดูไฟพ้อยบ่ดูหม้อ ดูน้ำไฟไหม้หม้อ กะทำบ่ดีกินบ่ ดีทานแล เถิงกละจักสุกแล้วเขาบ่ทันปลงเทื่อ ลงพร่องว่าสุสั้งไฟงาไฟเสียแต่เช้า //

(๖.๒๔) ชา ว่าอัน เหตุตั้งอันเมืองอันนี้จักได้ชื่อว่าเมืองงาต มีหั้นชะแล แม่น้ำอันนี้จักได้ชื่อว่า แม่น้ำงาต มีหั้นชะแลฝนบ่ตกน้ำนองมามากจักหั้นกำหั้นดามาเบดงน้ำแกงไฟไหม้นั้น มีหั้นชะแล เขาคี หื้อทานแล้วพระเจ้าสันเข้าแล้ว // เขาคีขอเอาพระบาทไว้ไว้หั้นแล พระพุทธเจ้าคีไว้พระบาทรอย ๑ แล้วคีทำนวยว่า พระบาทอันนี้จักได้ชื่อว่าพระบาทพาน*เมืองงาต มีหั้นชะแล ยามนั้น ยังมีลัวะ ๒ คนลงมาหาซื้อไก่จักเอาเมื่อแปลงขวัญเข้า // หั้นแล ไทยเมืองจิงถามว่า ๒ เชื้อมาหาสัง ว่าอัน ลัวะ ๒ คนกล่าวว่า เพื่อข้าทั้ง ๒ มาหาซื้อไก่เมืองเลี้ยงขวัญเข้าตาย ไทยเมืองว่า ยามนี้สุจักหาไก่เมื่อแปลงขวัญเข้า ดังอันชา ว่าอัน ลัวะ ๒ // คนจิงกล่าวว่า คำบวรานว่าเข้าดำคำถี เข้าเถิงเดือน ๓ ขบลิแล ชัดนี้พ้อยเอา เข้าเถิงเดือน ๔ ดาย ข้าว่าอัน เขาว่าแต่นี้เมื่อหน้าสุอย่าฟังคำบวรานเนือ อันนี้คั้นไว้โง่งนานเท่าใด // นก จักกินเสียตาย แต่นี้เมื่อหน้า หื้อสุริบเอาไว้บ้านเอาเมื่อหุ้มที่ไว้หื้อดีแล คั้นฟังคำบวรานจักพาอื้อเข้าบ่อย่า ชะแล ไทยทั้งหลายกล่าวว่าอันแล้ว จิงจักร้องเรียกเอา ๒ ขามากิน เข้ากับตุ๊กก่อนเทื่อ ว่าอัน ๒ ชาว่า ๒ เผือกเท้ามา //

(๖.๒๕) บ่ตาย คีบมีสังมาพร้อมกินพร้อมทานกันทั่วกับขุนเจ้าทั้งหลายแล ว่าอัน ไทยเมืองจิงว่า ๒ เชื้อจุงกินเข้าก่อนเทื่อ เข้าขึ้นปลายังมีหลาย คั้นกินแล้วค่อยไฟล้างหวานล้างหม้อล้างพักเทื่อ ว่าอัน แล้ว ๒ ขาจึงมากินเข้า แล้วไทยทั้งหลายจิง // จิงกล่าวว่า ดูรา สหายสุอยู่บ้านที่ไกลจักไกลบ่เปนมาบ่รอด ด้วยง่ายแล เชื้อทั้ง ๒ จุงเอาเสื้อขาวมาหื้อพระเจ้าโผดยารอยพระบาทไว้ไว้แลบูชาดีชะแล ว่าอัน แล้ว ๒ ขาจึงโผจากันว่า ผ้าขาว // ข้าบมี เสื้อขาวคิงยังมีใหม่ตาย เอาไฟซักเสียแล้วขอหื้อพระเจ้าเอี้ยบย่ำ แล้ว เอาเมื่ออุปัฏฐากเทื่อ ว่าอัน แล้ว ๒ ขาคีเอาเสื้อไฟซักเสียหื้อดี แล้วคีเอามาหื้อพระเจ้าย่ำหั้นแล พระเจ้าคี อินตุกรูณณา // เมตตาคียังพระบาทเหนือเสื้อหื้อแก่ลัวะทั้ง ๒ ขาคีเอามาไว้ป่าไม้หกที่ ๑ ที่สูงที่ดี แล้วเมื่อ บอกชาวบ้านมาไหว้แลบูชา หั้นแล ยามเมื่อไหว้พระเจ้านั้นไทยทั้งหลายร้องมากินเข้า ๒ ขาตอบว่า ๒ // เผือกมีสังมากินมากทาน ยินละอายบ่กินแล ไทยทั้งหลายจิงกล่าวว่า เข้าแลปลาคำกินยังมีมากนักเติมกันกิน เทื่อ ว่าอัน ๒ ขาจึงมากินแล เหตุตั้งอันบ้าน ๑ จักได้ชื่อว่าเติมกิน บ้าน ๑ จักได้ชื่อว่าบ้านดอย มีหั้นชะ แล บ้าน ๑ จักได้ชื่อว่าบ้านหก มีหั้นชะแล เถิงเมื่อ //

(๖.๒๖) พระบาทบ้านหกบ้านเติมบ้านดอยปรากฏพายหน้าจักหั้นแลเปนรอยเสื้ออยู่กลางรอย พระบาทนั้นมีหั้นชะแล พระบาทหัวเมืองงาตตัวนั้นหากจักหั้นรอยดินปนนิ้วเสี้ยน มีหั้นชะแล เพื่อย่าง ย่ำ ผ้าขาวไว้นั้นแล ที่บ้านพาน* พระเจ้าเขาหั้นคีไว้รอย ๑ หั้นแล // พระเจ้าไว้พระบาทแล้วทำนวยแล้วคี สระเดจไพรอดผาที่ ๑ ชื่อว่าดอยผาแดง กิระ ดังจักรู้มานี้ดอยผาแดงเมืองขางที่นั้น ตั้งเมื่อปถมกับปิ่น ยัง มีสิงห์ ๒ ตัวปนพื้น้องกัน ๒ ขาหากเปนลูกพ่อแม่เดียว // กันแล ขาไหยมาแล้วต่างตัวคี่ต่างไฟที่เลี้ยงชีวิต แห่งตนหั้นแล ๒ ขาพื้น้องคี่มาปันเขตแดนกันถึงป่าเชิงกันแล้วอยู่แล สิงห์ ๒ ตัวพื้น้องอยู่ถ้ำผาแดงเมือง

ขาง ตัวน้องอยู่ถ้ำเมืองนา หมูลัวะบ้านฝางนั้น สิ่ง ๒ ตัวนั้น // เปนอันหยาบซำกล้าคะนองยิ่งนัก เทียร
 ย่อมขับไล่กินสัตว์ทั้งหลายตัวน้อยตัวใหญ่ซุปลีซุเดือน หันแล ในเมื่อพระเจ้ากุกสันธะ เกิดมีเปนครูแก่โลกนี้
 วันนั้นค้เลงหันสิ่ง ๒ ตัวพี่น้องอันหยาบซำยิ่งนัก ยินอินดุกรุณ // ณา จึงจักสระเต็จเข้าไฟเมตตาสั่งสอน
 สิ่ง ๒ ตัวพี่น้องด้วยอาณาวะแห่งตนหันแล สิ่ง ๒ ตัวนั้นค้ฟังคำสอนพระเจ้ากุกสันธแล้วค้ป็นสีล ๕ หื้อ
 มั่น แล้วมันค้บ่เหลือค้รับเอาสีล ๕ แล้วค้รักสาสีลบ่ซำสัตว์ตัดชีวิต //

(๖.๒๓) บักรับล่ายบ่เหล่านซู้เมื่อย่านบักินน้ำเมาค้จำสีล ๕ อยู่ในถ้ำที่นั่น ลวดเอาหินเก็งติดปะตู
 ถ้ำเสียบ่หื้อเปนสาธารณะแก่สัตว์ฝูงอื่นแล้วค้อดจำสีลอยู่ในถ้ำที่นั่นนาน ๗ วันลวดบักินอาหารค้ลวดจืด
 ตาย ตา // ค้บ่หลับ เหตุระนึกถึงน้องชายแห่งตนแล สหายแห่งตนอยู่ใจ ว่าคูกจักตายบ่ได้สั่งน้องชายแล
 สหายรักคือนั้นเปนพระญาเคล้าอยู่พายพนเหนือแล สหายคู้ชื่อว่าคชซสาร อันเปนสหายอยู่หนัดนั้น บัดนี้
 คูกตายบ่ // ได้สั่งเขาทั้ง ๓ นั้นแล มันจักตายค้เวทนาสนั้น มันตายค้ลวดตาบ่หลับ เพื่ออันแล อันอุตสาหะ
 อยู่ได้ ๗ วัน ตายถึงวันถ้วน ๘ นั้นมันค้ลวดยุบเปนหินเปนผาเปนดินไฟ แมนขึ้นแลเล็ดมันค้ลวดเปนน้
 เน่า // ไฟไหลออกมาแต่พื้นดอยนั้น ไหลไฟพนเหนือช่วยวันออก หามบ่กลางแดงแล อันว่าดาบสรีกัญ
 ไชยกับทั้งธนุทิพยั้งแขวนไว้เชิงซ้อผาพายในถ้ำผาแดงที่นั่นแล เหตุตั้งอัน แม่น้ำอันนั้น จึงได้ชื่อว่า //
 น้ำแขวนดาบ ว่าอัน คนทั้งหลายเรียกว่าน้ำแขวนนั้นแล พระเจ้ากุกสันธะคีย่ำพระบาทไว้หื้อรอย ๑ คิมิแล
 แต่มันไฟพายหน้า พระเจ้าตนชื่อว่าโกนาคมนะ คีมาเมตตาดอยผาแดงที่นั่น ไว้พระบาทในที่นั้นแล แต่มัน
 ไฟพาย //

(๖.๒๔) หน้า พระเจ้ากัสสปะคีมาเมตตาดป็นนาไว้พระบาทซ้อนรอยตีนพระเจ้าทั้งหลาย เล้า
 แล ในเมื่อ พระเจ้าโคตมะแห่งเรากิดมเปนครูแก่โลกจะเดินเทสโผตสัตว์โลกทั้งหลาย มายังอยู่ดอยผา
 แดง ที่นั่น คนทั้งหลาย // คู้แล้วค้ชวนกันมาต้อนรับไว้วันบสักการะบูชาแล้วเอาเข้าน้ำโภชนาอาหาร
 ผ่าผ่อนเงินค้ำมาทานแก่พระเจ้า แล้วเขาคี้ไหว้พระพุทเจ้าว่า ภนเต ข้าแต่ พระพุทเจ้า บ้านเมืองแห่ง //
 ผู้ซำทั้งหลายนี้มีแม่น้ำไหลเสียบ่ตายพ้อยหาน้ำใส่นาบได้ ซำทั้งหลายบ้านฝายค้บ่หมั่น ป่านพินได้ ป่านแจ่ง
 ป่านริมบ่ได้ ป่านพิน ๑ พ้อยหลูที่ ๑ ทั้งบ้านทั้งเมืองแล้ว ลวดได้น้ำห้วยมาใส่นาแล เขาทั้งหลายมากล่าว //
 ว่าอัน พระพุทเจ้าค้บังเกิดกรุณาจึงจักบ่ด้วยอาณันทเถระว่า ดูรา อาณันทเถระ ท่านจุงหื้อเขาเอาไม้มา
 แล้วบ่อสอนเขาทั้งหลายหื้อคอดแปลงยังควงยนต์ผัดน้ำขึ้นใส่นาเข้าจึงดีแล ว่า // อัน คนทั้งหลายได้ยิน
 พระพุทเจ้าเมตตาสันนั้น เขาทั้งหลายคียินดี แล้วกล่าวกะทำสนันดังพระพุทเจ้าเมตตานี้ค้จึงได้กินดี
 มีหันชะแล ว่าอัน แล้วเขาเอาไม้มาแล้วช่างแปลง มหาอาณันทเถระคี้เมตตาสั่งสอน //

(๖.๒๕) เขาแปลงยนต์ผัดน้ำใส่นาคี้ได้ตั้งใจมัก แล้วคียินดีเลื่อมใสในคุณพระพุทเจ้ามากนัก หัน
 แล พระพุทเจ้าคีย่ำพระบาทซ้อนรอยตีนพระเจ้าทั้งหลายแต่ก่อน แล้วคี้ทำนวยว่า ดูรา อาณันทเถระ
 เมืองอันนี้ พายหน้า // จักได้ชื่อว่าเมืองคร้งอยากน้ำมี หันชะแล ประการ ๑ เขาทั้งหลายกล่าวกว่า น้ำคิมิ
 เสียบ่ตายบ่ได้กินปลาสักตัว ว่าอัน อัน ๑ เขาว่าตักน้ำเปนปลายผา ตกนาเปนปลายเข้า ว่าอัน น้ำแม่น้ำอัน

นี้ไหลดัง // ท่อเสีย ปลาค็ขึ้นบ่ได้ ลวดรามกินรามาเปนดั่งบ่เปนสังนั้น ปลาค็หาตัวท้วงจักขึ้นมาหลายชะ
แล ว่าอัน เหตุตั้งอัน บ้านอันอยู่พายหล้าน้ำแม่นี้ จักได้ชื่อว่าบ้านท้วงมาปลายผา ว่าอัน // ชะแล บ้านอัน
อยู่พายหล้าน้ำแม่นั้นเหื่อนั้นจักได้ชื่อว่าบ้านตกนาปลายเข้า มีหั้นชะแล น้ำห้วยอันเขาใส่ชุปลันนั้น จักได้
ชื่อว่าห้วยข้าปลา มีหั้นชะแล พายลุนจักได้ชื่อว่าห้วยคำ มีหั้นชะแล ในกาละยามนั้น ยังมี // พ่อลัวะ ๒
คนมาไฟกันว่าเผี้ยวลงใต้ค็เอาบ่แพ้ ลงหนือค็เอาบ่แพ้ทั้งอันหย้าค็บหิก ปาค็ลูกออกกว้าง ว่าอัน เหตุตั้ง
อัน บ้าน ๑ ค็ชื่อว่าบ้านเผี้ยวลงใต้ บ้าน ๑ ชื่อว่าบ้านเผี้ยวลงหนือ ว่าอัน บ้าน ๑ ชื่อว่าบ้านหิกป่า //

(๖.๓๐) ลูก ว่าอัน มีหั้นชะแล พระบาทนี้จักได้ชื่อว่าพระบาทดอยผาแดงเมืองขาง มีหั้นชะแล
พระพุทเจ้าเทศนาทำนวยสนี่แล้ว ค็เอาอรหันตาแลพระญาอินทา พระญาโสก ค็สระเดจออกจาก
ดอยผาแดงเข้าไฟตามลงป่าเลียบไฟ // ตามทิสสะหนได้แล้วไฟยังอยู่ที่ ๑ คนทั้งหลายค็เอกันมาต้อนมา
รับบูชาไว้นบ แล้วค็หื้อเข้าน้ำโภชนาอาหารผ่าพ่อนเงินคำเปนทานหั้นแล พระพุทเจ้าค็รับเอาแล้วค็
อนุโมทนา แล้วคนทั้งหลายค็ขอธรรนาพระพุท // เจ้าไว้พระบาทแล พระเจ้าค็บังเกิดกรุณาค็ไผด
เมตตาค็ย่ำพระบาทไว้หื้อเขาได้ไหวแลปุซารอย ๑ แล้วพระเจ้าค็เทศนาปิกมกปปว่า ดุรา อาณันท์ ในดอย
อันนี้เมื่อก่อนปถมกับปมายังมีสิงห์ // ตัว ๑ เปนน้องแห่งสิงห์ตัวอูญผาแดงเมืองขางนั้นมาอยู่ถ้ำในดอยที่นี้
พระเจ้านั้นชื่อว่ากุสณะเกิดมาเปนครูแกโลกค็สระเดจมาเมตตาสงสอนสิงห์ตัวเปนน้องชายในถ้ำผาแดง
เมืองขางนั้นได้ // แล้วพระพุทเจ้าค็มาเมตตาส่งสอนสิงห์ตัวน่องอันอยู่ถ้ำพื้นดอยอันนี้ มันค็รู้ทุกข
สงสารค็สมมาทานรักสาสัล ๕ บ่หินอาหารหับปะตถ์เลียนานได้ ๗ วันค็ลวดตายมันค็บั้งพี่ชายแลสหาย
ลวดตาบ่หลับได้แล้ว วันถ้วน ๘ ยุบเปนหินเปน //

(๖.๓๑) ดินเปนผาไฟ ขึ้นเลือนั้นค็เนาไหลออกไฟแต่พื้นดอยที่นั้นลวดกลายเปนม่น้ำ ๑ หัว
น้ำอันนี้จึงได้ชื่อว่าห้วยทองอำ จาอัน พายลุนจักแปรว่าแม่น้ำกิน ว่าอัน ๑ พายหน้าข้าจักแปรชื่อว่าแม่น้ำ
มีหั้น // ชะแล ประการ ๑ คนทั้งหลายเมื่อจักข้าหมูมาทานนั้น เขาว่าหื้อกันว่าอย่าหื้อร้องหื้ออวากเนือ ว่า
อัน เขาไฟกะทำหื้อหมูร้องหื้ออว้า อว้า แล้วเหตุตั้งอันน้ำอันนี้จักได้ชื่อว่าน้ำหมูอว้า แม่น้ำอันนี้จักได้ //
ชื่อว่าแม่น้ำหมูอว้า มีหั้นชะแล แม่น้ำอัน ๑ จักได้ชื่อว่าแม่น้ำวจา มีหั้นชะแล เหตุเขาจากันว่าถ้อยคำวบ่
หื้อหมูร้องหื้ออว้าเสียร้องบ่ดีแล ว่าอันแล บ้านไทอนนี้จักได้ชื่อว่าบ้านเจียง บ้าน ๑ จัก // ได้ชื่อว่าบ้านฝาง
ว่าอัน มีหั้นชะแล พระบาทอันนี้จักได้ชื่อว่าพระบาทบ้านเจียง บ้านฝาง มีหั้นชะแล พระพุทเจ้าค็ทำนวย
สนี่แล้วค็เอาอรหันตา พระญาอินทา พระญาโสก สระเดจพรากจากที่นั้นแล ค็เลียบไฟเฌมดอยแล้ว //
อว้ายหน้ามาทิสสะหนได้ช่วยวันออก ค็มาหั้นดอยหินไหยอัน ๑ เปนรูปข้างสารนอมูบอยู่ คอกันเพียงกัน
ตัวลูกนั้นนอนอยู่ท่ากลางหั้นแล พระพุทเจ้าค็มารอดแล้วค็สระเดจขึ้นนั่งข้างตัวนั้นค็นอนบ้นพุทมุกชะ
ค็บ้นหน้าไฟหาพาย //

(๖.๓๒) เมือง แล้วค็ลุนั่งอยู่ แล้วค็เบ่งออกพุททวจาว่า สาธุ ดี ดี นักแล ว่าอัน แล้วค็ทรงคักอยู่
บ่ปาก แล้วแย้มค็หื้อปรากฏหั้นแล มหาอาณันท์เถระเจ้าอันจักขอธัมมเทศนาแข่งพระพุทเจ้าตั้งอัน

จึงยอมมือ // น้อมนบสแกนไหว้พระพุทธรูปเจ้าว่า สาธุ ภนฺเต ภควา สาธุ สาธุ วจจันฺนิส วสฺสเรนฺโต กิ นิทาน
 กิ เหตุ กัเว เสตฺถ ภควา ดังนี้ ภนฺเต ภควา ข้าแต่ พระพุทธรูปเจ้า // เร่งเบ่งออกยังถ้อยคำอันประเสริฐ สาธุ
 สาธุ นั้นมีเพนเหตุเพนนิทานนั้นชา ออ อันว่า ข้าสาธุ มายาจามี คีขอสาธุ มักว่า ยสฺมา ด้วยดีแล ภควา อัน
 ว่า พระพุทธรูปเจ้า เทเสตฺถ จุงฺเทสนา // ต่ นิทาน ภารณฺ ยังเหตุแลนิทานเยื้องนี้แก่ผู้ข้าแต่เทือะ ว่าอัน หั้นแล
 สัตถา สัพพัญญุพระพุทธรูปเจ้าตนเปนครูแก่คนแลเทวดาทังหลาย อันจักสำแดงวิเสศคุณแห่งดอยข้างสารอัน
 // นั้น หื้อปรากฏแจ้งแก่ภิกษุแลอรหันตา พระญาณินทา พระญาณโสภณ หื้อได้รู้ คักกล่าวว่า สุนาถ เม วิเสส
 รุณฺ เทสิสามิ ดังนี้ อานนท ดุรา อานนท สุนาถ จุงจักฟังยังวิเสศคุณแห่งดอยข้างสารอันนี้เทือะ คุพระตฺตา
 //

(๖.๓๓) คตะ เทสนาแก่สุทธานทั้งหลายบัดนี้แล อานนท ดุรา อานนท อิวฺ เสลฺ อันวัง หินรูปข้าง
 สารตัวนี้ก่อนอันนอปรูปข้างอยู่อ่วยหน้าไฟสุทิสสะหนได้อันเปนแต่ปถมกับปมคัมมิแล ในเมื่อตั้งกับปมา
 เสี่ยงกาละนานได้ประมาณ ๖ ตื้อ // เถิงสงไชยปลีแล้วอายุคนทั้งหลายตั้งอยู่ถานะ ๔ หมื่นปลีแล มีใน
 กาละเมื่อใด ส่วนว่า พระกกุสันธะเจ้า ลงมาตรัสประญาสัพพัญญุเปนครูแก่โลกวันนั้นคัจะเดินโผดสัตว์
 ออกจากวิหารด้วยลำดับนิคมนะ // ราชธานีทั้งหลายคัมารอดมาถึงในดอยข้างสารที่นี้ในวันเดือน ๔ ดับ
 แล้วคัมานอนเหนือหินรูปข้างสารก่อนอันนอ่วยหน้าไฟอุตตมคัคคัสสะ คือเอาหัวไฟทิสสะกล้าว้นออกอ่วย
 หน้าไฟสู่ดงป่าไม้ หั้นแล พระ // พุทธรูปเจ้าอ่วยมั่งคัสสะมกษะไฟสู่ดงป่าไม้ เหตุใดชา เหตุพระพุทธรูปเจ้า
 บังเกิดอินดุกรุณาสัตต์ทั้งหลาย แล้วคัแปรเมตตามิตรีเพื่อหื้อสัตต์ทั้งหลายประกอบด้วยใจเมตตาเพื่อ
 หื้อหาข้าเสกีสัตต์รูปได้บ่หื้อสัตต์ทั้งหลาย // ประกอบครอบงำบีบเบียนเยยะร้ายแก่กันได้ จึงอ่วยหน้าไฟสู่
 ดง เพื่ออันแล พระเจ้ากกุสันธะอยู่เมตตาในสยนะสิลาบัลลังกาน ในที่นี้ในวันเดือน ๔ ดับ นอนสำราญใน
 หินสิลารูปข้างสารประมาณคืน ๑ แล้วคัสระเดจ //

(๖.๓๔) ออกไฟทิสสะอันอื่นในวันเดือน ๕ ออกคำ ๑ แลจะเดินโผดสัตว์โลกถึงเมื่ออายุได้ ๔
 หมื่นปลีเต็มบัวรมวลคันิพพานไฟแล ตโต ถัดแต่นั้นไฟพายหน้าไฟอายุคนทั้งหลายขึ้นลงได้ ๖ กัว ๖ ปลง
 แล้วมีอายุลงตั้งอยู่ ๓ หมื่นปลี มีในกาละเมื่อ // ไต พระพุทธรูปเจ้าตนชื่อว่าโกนาคมะเกิดมาเปนครูแก่โลก
 แล้วคัลำดับมาถึงดอยข้างสารที่นี้ในวันเดือน ๔ ดับคันอนเหนือหินก่อนอันนอ่วยหน้าไฟสู่ดงเหมือนดัง
 พระกกุสันธะเจ้านั้น แล้วเพื่อแปรเมตตาไม // ตริ บ่หื้อสัตต์ทั้งหลายบีบเบียนแก่กัน หั้นแล พระโกนาคม
 ประนอนอยู่แล้วคัร่ำเพิงว่า อนาคตะกาลอันจักมาพายหน้าดอยทังหลายคัจักมาขึ้นขรร้าเชร็อกหลุพังไฟแล้ว
 จักกว้างขวางเพนบ้านเมืองใหญ่ ๑ มีหั้นชะแล ว่าอัน แล้วพระโก // นาถมะเจ้าไว้สยนะสิลาบัลลังกาน
 สำราญที่นี้เสียคืน ๑ แล้วคัสระเดจออกจากดอยข้างสารไฟในวันเดือน ๕ ออกคำ ๑ คัจะเดินโผดสัตว์
 หลายตราบต่อไพรอดมหาวิหารตั้งอยู่ตราบอายุ // ได้ ๓ หมื่นปลีเต็มแล้วคันิพพานไฟแล ตโต ถัดแต่นั้น
 ไฟพายหน้าอายุคนทั้งหลายขึ้นลงได้ ๖ กัว ๖ ปลง แล้วคัมีอายุถอยลงยิบหมื่นปลีเต็มแลมีเมื่อใด ในกาละ
 ยามนั้น พระเจ้าตนชื่อว่ากัสสัปะเกิดมาเปนครูแก่โลกแลจะเดินโผดสัตว์ //

(๖.๓๕) สัตต์ด้วยลำดับนิคมพระราชธานี คีมาเถิงคอยช้างสารอันนี้ ในวันเดือน ๔ ดับคีมานอน เหนือหินรูปช้างสารอันนี้ลวดอว้ยหน้าออกมาหาเมือง แล้วร่ำเพ็งคูคีรู้ด้วยพุทธญาณแห่งตนว่า อิมิ รถ์ อันว่า บ้านเมืองอันนี้ตั้งแต่ปถ // มกัปปมาแต่ก่อน เอโก โพธิสตุโต ยังมีหน่อโพธิสตุว์ตน ๑ ได้เกิดมาเปนเจ้า เบนไหโยในเมืองอันนี้คีมิตะชะริทธานุภาพขราบ*ปราบสักกระชุมพุทวิปทังมวล หั้นแล โสราชา อันว่า พระญาณในหย่นนั้นไพทาง // ไต คือโพทิสสะวันตวันออกหนได้หนเหนือที่ใดคิตี ท้าวพระญาเสนาอามาตย์ รัฎฐะประชานุชนน้อยเมืองไหคิตี สัพพคณาทั้งหลายคิตี อันมิในชุมพุทวิปทังมวลคิ้อาจจักประจนแพ้ได้ คีเข้ามาน้อมราชสมบัติขึ้นเสี้ย // คีมิแล ยทา อิกโส ชาโต ในกาละพายหน้ามีหั้นชะแล โพธิสตุเจ้า ตนเปนหน่อพุทังกูรตนนั้นแลได้มาเกิดในที่นี้ดังเก่าเล่าแล มีในกาละเมื่อใด โยปี ส่วนโพธิสตุเจ้าตนนั้น ชินิสตติ คีได้ ปี // เต อาณภาพขราบ*ปราบพื้นสักกระชุมพุทวิปทังมวลดังเก่าเล่า มีหั้นชะแล พระเจ้ากัส สัปะคิร่ำเพ็งสนี่แจ่งแล้ว คีจักนอนสำราญเหนือหินรูปช้างสารอันนี้ แล้วอว้ยหน้าสะเพระเชิงเมือง เพื่ออันแล พระกัสสัปะเจ้าสำ //

(๖.๓๖) ราชุมิพินอนเหนือหินอันนี้ คีไวยสนะบัลลังกานอนสำราญคิน ๑ แล้วในวันเดือน ๕ ออกคำ ๑ คีสระเต้งไฟด้วยลำดับเถิงมหาวิหารตั้งอยู่ตามเขตอายุได้ยิบหมื่นปัสสิเต้ม แล้วคินิพพานไฟแล ตถนตริ ถัดแต่นั้นไฟพายหน้า อายุ // คนคิขึ้นลงขึ้นลงเถิงสัปปะลิเปนเขตแล้วจำเริญขึ้นไหเถิงอายุคน ตั้งอยู่สงไหยปัสสิเปนเขต ๖ กิว ๖ ปลง แล้วคนทั้งหลายมีอายุถอยลงแสนปัสสิหมื่นปัสสิพันปัสสิ แล้วข้าถอย ลงมา อายุคนไรร้อยปัสสิแล มีในกาละเมื่อใด ในกาละ // เมื่อนั้น คุพระตถา คตะคิไดยินคำให้ร้องราธนา แห่งเทวดาอินทพรหม อันอยู่ในหมื่นโลกธาด จักรวาลทังมวล คีเลงดูกาละเทสะกุลทิปะกะ*อายุบัวรมวล เปนกาละอันครแล้ว จึงจักรับเอวณิมมต // นาราช นิมนต์ แล้วแล คุตถาคตะจึงลงมาผดประหยู สัพพัญญูเปนครุแก่โลกทัง ๓ แล้วธอรมานอยู่ผดสัตตโลกนนานได้ชาว ๕ วัสสา คีเลงด้วยประหยูแจ่ง แล้วคิสระเต้งลีลาจะเดินผดโลกแลสัตตทั้งหลายเพื่อจักแปรผาย // ตั้งไวยังรอยพระบาทแลชินธาตุไวยุ แห่ง หื้อเปนที่ไหวแลสักกะระปูชาตราบ ๕๐๐๐ พระวัสสา คุตถาคตะคิร่ำเพ็งด้วยนิคมพระราชธานี คีมา เถิงในคอยช้างสาร อันนี้ คีมาสถิตสำราญเหนือหินลีลาผาช้างสารอันนี้ใน //

(๖.๓๗) เดือน ๔ ดับนี้ตามปเวณิแห่งพระพุทเจ้าทั้งหลายมาแต่ก่อน คุพระตถาคตะคิจักสระเต้ง จากที่นอระเดินไฟผดสัตตด้วยลำดับตราบเถิงป่าเขตวันนอารามมหาวิหาร ตั้งอยู่นานประหมานชาววัสสา อายุพระตถา // คตะ จักสำราญนอนหื้อเสี้ยคินนี้ แล้วในวันพรุกเข้าเดือน ๕ ออกคำ ๑ คุพระตถาคตะคิ จักสระเต้งจากที่นอระเดินไฟผดสัตตด้วยลำดับตราบเถิงป่าเขตวันนอารามมหาวิหารตั้งอยู่นานประหมาน ชาววัสสา // สา อายุพระตถาคตะคิจักเถิงเขตอายุ ๘๐ ปัสสิเต้ม แล้วจักได้เข้าสู่เวียงแก้ว กล่าวคือนิพพานชะ แล อานนท ตูรา อานันทเถระ เมื่อพระพุทเจ้านิพพานไฟแล้วยังจักตั้งสาสนาไว้ ๕ พันวัสสา // เพื่อจัก กรุณณาผดสัตตทั้งหลายผู้มียุสมพารไปพันแก่กล้าเทื่อ จักหื้อเขาได้ปฏิบัติสมถภาวนา คันแก่กล้าแล้ว จักหื้อได้เถิงมรรคผลนิพพานตามหลังพระตถาคตะ มีหั้นชะแล ในเมื่อ สา // สนา ๕ พันพระวัสสา แลเสี้ยไฟแล้ว ปะตุเวียงแก้วคือปะตุนิพพานคิหับเสี้ยแก่สัตตทั้งหลาย มีหั้นชะแล อายุสัตตทั้งหลายจัก

ถอยลงกว่าร้อยปี แล้วลงไฟถึงอายุสิบปี อุกุสพายหน้าจักเกิดเปนสัตว์รกบปี ข้าพนักตายสิบหาย
แล้วยังหล่อเท่าใดจักตั้งสมา //

(๖.๓๘) ธิปัญญอันใหญ่จักใส่ใจจะทำบุญหื้อทาน แล้วคนทั้งหลายจักมีอายุจำเริญขึ้นแลลงไฟ ๖
ที่ ๑ จักถึงที่ ๖ กี่ ๖ ที่ ถึงบั้ง ๖ ที่แล้วจักมีอายุถอยลงมาตั้งอยู่แสนปีแล มีในกาละเมื่อใด อันว่า พระ
อริยมตเตยยะเจ้าจักได้ลงมาตรัสประพญา // สัพพัญญูปนครุแกโลกแล้วจักได้จำเริญโผดสัตว์ตั้ง
หลายลำดับบ้านน้อยเมืองใหญ่ แล้วจักมาเมตตาสำราญเหนือสนะบัลลังก์กลาฬารูปข้างสารอันนี้ในวัน
เดือน ๔ ดับ เล้าเหมือนดังพระพุทเจ้าทั้งหลาย // มีหั้นชะแล พระอริยมตเตยยะเจ้าจักมาสำราญเหนือ
หินรูปข้างสารอันนี้คืน ๑ แล้วถึงวันอุณวันเดือน ๕ ออกคำ ๑ คีจักสระเตจไฟโผดสัตว์ตั้งหลายด้วยลำดับ
ถึงมหาวิหารจักรธรรมาณูโผด // สัตว์ทั้งหลายตราบอายุ ๘ หมื่นปี แล้วจักนิพพานไฟ มีหั้นชะแล ใน
เมื่อ พระอริยมตเตยยะเจ้านิพพานไฟแล้ว อายุสัตว์ตั้งหลายจักลงไฟด้วยลำดับถึงอุชเชนีสิบปีเป็นฝั่ง
นั้นแล มีในกาละ // เมื่อใด ส่วนภททกัปปันนี้กระนิ* ในกาละยามนั้นแล ภาว* เป็นเก้ง*ภททกัปปันในที่
นั้นแลอธิบายยถาเทศนาคัมภีร์นี้แล พระพุทเจ้าเทศนาแกมหาอาณนทเถระด้วยประการดังนี้แล้วมหา
อาณนทเถระตนเปน //

(๖.๓๙) อรหันตา แลพระญาณินทา แลพระญาณโสภณ แลเทวดาอารักษ์ทั้งหลายสดับรับฟังธรรมเทศ
นาสนี้แล้ว คีจะทำสาธารณะแข่งธรรมเทศนาแล้วคักขุตามสติกำลังแห่งตนคัมภีร์นั้นแล สดุดปาธาตุกกา
// นิฐิตา กล่าวตำนานพระบาทแลธาตุผกัฏย ๖ คีสมเด็จสระเตจแล้วเท่านั้นห้อง ๑ ก่อนแล อหิ นาม
อินทมูลภิกขุสมพาร วัดกู่คำ แคว้นภท ได้ลิขิตด้วยตนเองแล โชตกพุทสา // สนา ปรากฏอกุขระ
ทาน พุทธวนา พุทธสนติ เก อนนตเต กาเล นิจจ นิพพาน สมปตติ สุขขี นิจจ ฐว ฐว จึงแต่เขียนเมื่อจุล
ศักราชได้ ๑๒๗๘ พุทธศักราชได้ ๒๕๕๙ ตัวปสิรวายสี // เดือน ๖ ลง ๓ คำ ปฏิปณณ แล้วแล

ผูกที่ ๗
มี ๔๖ หน้า

(๗.๑) นโมตสสตถุฯ ปุณณทิวเส ภควา ตโต ปณฺหา ยปริกํ ปณฺณจี วรี มาทาย ปุพฺพณฺห สมยํ
นิวาเสตว สงฺฆฏจีวรํ ตูรา สปัปฺริสสะทงฺหลาย ปุณณทิวเส ในวันลุนนํ คินฺในเคือน ๕ // ออกคำ ๑ นั้น
ภควา อันว่า พระพุทธเจ้าคิ่ลูกในกาละเมื่อเช้าแล้ว คิ่รุ่งผ้าคลุม ผ้าสังฆาฏิจีวร แล้วคิ่ถือเอาผ้าแลบาตร
เพื่อสละเด็จบิณฑิบาตเข้า สละเด็จออก // จากดอยถ้ำอันเปนรูปช้างสารนั้น แล้วคิ่จะเดินเข้าไฟเองเข้า
บิณฑิบาตด้วยลำดับเรือน คิ่ไฟถึงบ้านอัน ๑ ชาวบ้านอันนั้นเห็นพระพุทธเจ้ามาบิณฑิบาตเข้า ลงพร่อง
เข้า // สุกแล้ว คิ่เอามาใส่บาตรด้วยครบอย่า หันแล ลงพร่องคิ่ลูกหลานหนึ่งเข้าไปทันสูก คิ่ได้เอาเข้ามา
ใส่บาตรแลเตียนกันด่าว่า สู้ทั้งหลายนอนหลับลูกหลานลูกขวย นอนหลับตาย // อยู่บิ่ลูกเข้ชี่ ลวดบได้
เอาเข้าไฟใส่บาตรพระเจ้านั้นชา ว่าอัน เหตุตั้งอัน บ้านอันนั้นจักได้ชื่อว่าบ้านนอนหลับชั่วตาย หันแล
พายลุน จักแปรชื่อว่าบ้านเชียงทาย ว่าอัน มีหั้นชะแล พระพุทธเจ้าสละเด็จไฟ //

(๗.๒) บิณฑิบาตลำดับบ้านไฟทิสสะวันออกไพรอดที่ ๑ คนทั้งหลายคิ่ร้องปาวกันเอาเข้ามาใส่
บาตรแลคนทั้งหลายพร่องคิ่บอกกล่าวว่าพระเจ้าสละเด็จมาเมตตงคิ่อมพอรุ่งแจ้งแลงเข้ากันจนว่าอัน บ้าน
// อันนี้จึงจักได้ชื่อว่าบ้านบิ่รุ่งจิงลูก แลว่าอัน หันแล พายหน้าจักได้ชื่อว่าเชียงแล มีหั้นชะแล
พระพุทธเจ้าคิ่สละเด็จไฟบิณฑิบาตรอดที่ ๑ คนทั้งหลายคิ่เอาเข้าใส่บาตรแล้วพระพุทธเจ้าคิ่สั่นเข้า //
แล้วเอามือลูบอดตมึงคะศิระชะ คือลูบหัว คิ่ได้เกสาธาตุหื้อแก่อาณันทเถระ หันแล พระญาณินทา แล
พระญาณโสก แลคนทั้งหลายคิ่ไฟพิจจรมหาภิเษกเป็นนาธาตุเจ้า หันแล ลงพร่องว่าเอาธาตุไว้ที่ // นี้เทือะ ว่า
อัน ลงพร่องว่า ถานะที่นี้ไปนที่ต้งที่ออบบสมบคฺวรแล เราทั้งหลายควรเผื่อขึ้นเมื่อในปลายดอยที่สูงพูน
เทือะ ว่าอัน หันแล คิ่พร้อมกันขุดขุมอันเล็กได้ร้อยขาวสอง // สอก แล้วคิ่เอาเข้าของแลเครื่องบูชาใส่
แล้วคิ่เอาเกสาธาตุถูปันนไว้แล้ว พระญาณินทรีคิ่สยนต์จักรผัดไว้ทั้ง ๔ ด้านแล คิ่ถมนดินขึ้นพายบนพอบเณ
เจติยะ หื้อเปนนที่ไพร่แลบูชาแก่คนแลเทวดาทั้งหลาย หันแล พระพุทธเจ้าคิ่โผดเมตตา //

(๗.๓) หื้อเกสาธาตุเส้น ๑ แก้มหาอาณันทเถระแลพระญาณินทรี แลพระญาณโสก คนทั้งหลาย
ไว้ในที่นั้น แล้วคิ่เทศนาทำนายว่า ตูรา อาณันทเถระ พายหน้าดอยอันนี้จักได้ชื่อว่าดอยเยื้องขึ้น มีหั้นชะ
แล พายลุนจักแปรไฟว่าดอย // ปางเยื้อง ธาตุอันนี้จักได้ชื่อว่าปางเยื้อง มีหั้นชะแล ชาวเมืองอันนี้ พระต
ถาคตะลูกเข้าจะเดินเอาเข้าบิณฑิบาตเขาจากันว่า พระพุทธเจ้ามาเมตตาเปนอันเข้ารุ่งแจ้งใสสายสุริยะ
// อาทิตยส่องแจ้งนอ ว่าอัน เหตุตั้งอันเมืองอารวิอันนี้จักแปรชื่อว่าอันเก่า* นิमितเหตุอันไดอัน ๑ แล้วจัก
ได้ชื่อว่าเมืองรุ่งแรง มีหั้นชะแล เมืองอันนี้จักก้านรุ่ง // เรื่อง ด้วยผู้อันเปนเจ้าเปนใหญ่ รุ่งเรืองด้วยเสนา
อามาตย์สสะสมปัตติ จักเปนที่ปรากฏแก่คนเมืองทั้งหลาย มีหั้นชะแล คนทั้งหลายเกิดมาในเมืองอันนี้ผู้
ใหญ่ผู้น้อยทั้งหลายคิ่ดี ชาวเจ้าทั้งหลายคิ่ดี มีคำคิ่ดีคำ // พร่องต่างกัน ลงพร่องจักว่าเพิงควรเทือแล จัก

ว่าอันค้เทียรย้อมบ่หื้อจำเริญย้อมติเตียนนินทาปองว่าร้ายปองตกได้ขึ้นเหนือกันแล มีในกาละเมื่อใด ในกา
ละเมื่อนั้นค้หาความสุขสำราญบ่ได้ มีหั้นชะแล เมื่อใด ชาวเจ้าค้ดี ท้าว //

(๗.๔) พระญาเสนาอามาตย์ทั้งหลายผู้ใหญ่น้อยในเมืองอันนี้ มีต้นว่าทัดลงกันพร้อมเพียงกัน
ซื้อใส่ตามสภาวะธัมม์เสมอเชิงกันไพมาแท้ตั้งอัน ยามนั้น บ้านเมืองอันนี้จักเปนสุขสำราญบานใจ มีหั้นชะ
แล พระพุทธเจ้าท่านวายสนนี้ // แล้วค้สระเต็จพรากจากตอยปางเยื้อง ที่นั้น ค้ไฟ รอดถานะที่ ๑ อันเปน
ดาวอัน ๑ หั้นแล คนทั้งหลายรู้แล้วค้ป่าวกันดาวลวดนั้นชู้บ้านมาต้อนมารับบูชา แล้วค้เอาเข้าน้ำโภชนา
อาหารผ่าผ่อนเงินค้ำมา // ทาน หั้นแล พระพุทธเจ้าค้รับเอา กะทำเมตตาอนุโมทนา แล้วคนทั้งหลายค้
พร้อมกันรารณาหื้อพระพุทธเจ้าไว้รอยพระบาทไว้ไว้แล้วบูชาหั้น พระพุทธเจ้าค้บังเกิดกรุณาเมตตาย่า
รอยไว้ยังพระ // บาทรอย ๑ เพื่อหื้อเป็นที่ไว้แล้วบูชาแก่คนแลเทวดาทังหลาย หั้นแล พระพุทธเจ้าค้ตรัส
รู้วิเสส คนแห่งคุษซสาร อันมีด้วยลวงที่นั้น อันเกิดเปนแล้วแต่ก่อน ค้แย้มใคร่หื้อ หั้นแล มหา // อานันท
เถระเจ้าค้ชอรณาธัมมเทศนา หั้นแล สดถา อันว่า สัพพัญญูพระพุทธเจ้าอันจักเทศนาแกภิกขุ แลอรหัน
ตา แลเทวดา แลคนทั้งหลายหื้อแจ้ง จึงกล่าวว่า อติเต อานันทดังนี้ เปนต้น อานันท ตูรา //

(๗.๕) อานันทเถระ ในอดีตกาลอันข้ามลวงพันไฟแล้ว ในภัททกัปอันนี้ แต่เมื่อปลมกับบ่หื้อที่
นั้นแล เอโก คุษซสารโร ยังมีข้างสารตัว ๑ อยู่ในถ้ำพื้นตอยอันนั้น มั่นค้อาใสรเชิงอัน // เลียงชีวิตเปนไทย
ในบ้านเมืองดาวลวง อันนี้ มั่นเปนสหายแห่งสิ่งหัดดี ๑ อยู่ถ้ำผาแดงเมืองขาง ที่นั้นแล คุษซสารตัวนั้นมั่นค้
มีเตชะริทธานุภาพหยาบซำกล้าคะนองปอง // สิงสาราวิبيبเบียนขบไล่ไต่กินยังสัตว์ตังหลายหื้อสับหาย
ตายเปนอาหารแก่มันมากนัก หั้นแล ในกาละนั้น เมื่อพระพุทธเจ้าตนช็อกกุสันธะเกิดมาเปนครูแกโลกมี //
พระองค์ตนสูงได้ ๘๘ ศอก มีอายุยืนได้ ๕ หมื่นปีลี หั้นแล ยังมีในกาละคาบ ๑ พระพุทธเจ้าตนนั้นบังเกิด
กรุณา ค้เอาอรหันตาสาธกเจ้าทังหลายสระเต็จไฟโผดสัตว์โลก // ทังหลายด้วยลำดับนิคมณะราชธานีทัง
หลายค้เข้ามารอดมาถึงในดาวลวงอันนี้ ในวันเดือน ๕ แรม ๒ ค่ำ พระกกุสันธะเจ้าค้ผ่อเลงหั้นยังคุษซสาร
ตัวหยาบซำนี้ ค้บังเกิดใจกรุณามากใคร่สั่งสอน //

(๗.๖) ถอดเสียยังพิสอันร้ายแกมัน เพื่อหื้อตั้งอยู่ในสุจจริตธัมม์ตั้งอัน พระพุทธเจ้ากกุสันธะเจ้า
ไฟสุท้อยแห่งมัน หั้นแล เมื่อนั้น คุษซสารค้เคียดมากนัก ค้มากระทำสีหนาทตามริทธีแห่งสัตว์ตังหลาย เลียง
ริทธีแห่งมันแล้ว ค้มีใจอ่อนโยบ แล้วค้โน้มหัวลงไว้หื้อพระพุทธเจ้าขออะไยยะชีวิตเชิงพระพุทธเจ้า หั้น
แล พระพุทธเจ้าปลงกรุณาค้เมตตาสั่งสอนใจๆ มั่นค้ได้จิตตปัจฉาหัตถาใน // คุณพระพุทธเจ้า หั้นแล
พระพุทธเจ้าค้ห้อมันรักสาล ๕ หั้นแล มั่นได้สดับรับฟังธัมมคัสสอนพระเจ้า จึงรำพึงว่า คูค้ได้กะทำบาป
แพ้นนหนามากนัก มันกระนิงใจสั่นนั้นค้สะตุงตกใจกลัวมาก // นัก แล้วค้หน่ายโทสสงสารค้มาสัมมาทาน
เอาสาล ๕ บ่ซำสัตว์ตัตตชีวิตสักอัน ค้เข้าไฟอยู่ถ้ำหับปะตุถ้ำด้วยก้อนผาอันใหญ่ แล้วค้อดสาเหจ่าสลับกิน
อาหารได้ ๗ วัน ค้ลวดจตุตตายไฟสุสวัรค์เท // วโลกพัน หั้นแล เถิงในวันถ้วน ๘ นั้น ค้ยุบเปนหินเปนดินไฟ

หันแล เมื่อมันจักตาย ใจมันจดา/ขาดนั้น มันคร่ำเพ็งถึงสิงห์ตัวเปนสหายอันอยู่ถ้ำผาเมืองขางพายทิสสะ
หนเหนือนั้น ด้วยคำว้างนี้ พายหน้าคูตายบได้ //

(๗.๗) หันสิงห์ ๒ ตัวพี่น้องอันเปนสหายรักแห่งคุชะแล ๒ ขาคีจกมาหาคุ คีจกมาหันคูตาย ๒
ขาคีจกมาร้องไห้เวทนาลำบากด้วยคุชะแล ว่าอัน อยู่ใจๆ คันมันตายคืลวดบ่หลับตาได้ เพื่ออันแล ในเมื่อ
ถึงวันถ้วน ๒ นั้น ตัวมันคียุบ // เปนหินเปนดินไหลตกกลายเป็นรูปดอยอัน ๑ สูงชันฐานตั้งรูปคุช
ขสารมีรูปเปนปึกเปนทางเปนวงเปนงาปรากฏแก่โลกทั้งหลาย หันแล อันว่าขึ้นแลเลือดคืเนาเกลายเกิด
เปนน้ำแม่ไหลไหล // มาแต่ห้องดอยอันนั้น คืเกิดด้วยน้ำตาแก้วแห่งคุชขสารด้วยอันลำบากผาใจคิดถึง
สหายแล ให้น้ำตาไหลไฟด้วยคำร่ำไรว่า คุแควนทุกข์ขึ้นใจด้วยสหายแห่งคุนี้ชา ว่าอัน // คันตาน้ำเลือด*
กลายเป็นไหลออกมาเปนแม่น้ำรอมตบด้วยน้ำตาแก้วให้ร่ำไรว่าอวยหนอ ว่าอัน เหตุอันลวดได้ชื่อว่าแม่น้ำ
หันแล พายหน้ามีหันจักเรียกชื่อว่าแม่น้ำแก้ว มีหันชะแล แม่ // น้ำอัน ๑ คุชขสารฟังคำสอนเจ้าบ่ล้าบ่วง
ได้สักรันอดใจตายคืกลายเป็นแม่น้ำ เพื่ออยางตายไหลออกมานั้น คืแม่น้ำจืดหลวง บัดนี้แล อัน ๑ คุช
ขสารอุตสาหะจำสืลหื้อบวรวิสุทท์บิณฑอาหารแลบังเกิดเปนน้ำเลือด //

(๗.๘) น้ำลายไหลออกมาแต่ตา กลายเป็นแม่น้ำอัน ๑ ไหลไฟได้ชื่อว่าแม่น้ำอดจำสืล บัดนี้แล
พายหน้าจักปรากฏชื่อว่าแม่น้ำอดจำสืลชะแล พายหน้าจักแปรชื่อว่าแม่น้ำอดชะแล ในเมื่อคุชขสารอดใจ
ตาย // ห้วยเข้าแลลงลวดไขแห่งเปนถาเปนน้ำตาไหลตกย้อยกลายเป็นห้วยมาซุแห่ง บัดนี้แล พายหน้ามี
หัน จักได้ชื่อว่าแม่น้ำห้วยบ่แห่ง มีหันชะแล ดอยแห่งน้ำห้วยอันนี้จักได้ชื่อว่าดอยบ่อแห่ง // มีหันชะแล
คำอันว่าคุชขสารบิณฑอาหารกลั่นได้ ๗ อันคืเขียวพลันตายแทนอ ว่าอัน แม่น้ำอันนี้เกิดเปนคุชขสารลวดได้
ชื่อว่าแม่น้ำเขียวรีบตาย บัดนี้แล พายหน้าจักได้ชื่อว่าแม่น้ำเขียว มีหันชะแล // เมื่อคุชขสารตายนั้นอารักข์
ทั้งหลายหันคืท้วงว่า ท้องมันคืเป็นลายเปนตุ่มงามแทนอ ว่าอัน ที่นั้นเขาอยู่แลนั้นจักได้ชื่อว่าห้วยตุ่มห้วย
ลาย แม่น้ำอันเลือดเกิดกลายเป็นไหลออกมานั้น จักได้ชื่อว่า // น้ำต้นน้ำลาย พายหน้าจักแปรไฟว่าน้ำทม
มีหันชะแล ลางพร้องมาท้วงว่าค้อมันคืเป็น สร้อยสังวาลคำแต่ค้อมแต่กลงมา งามแทนอว่าอัน จึงลวดเกิด
ได้เปนน้ำแม่ไหลมากกลายเป็นแม่น้ำอันนั้น จึงได้ //

(๗.๙) ชื่อว่าแม่น้ำสร้อยสังวาลแล พายหน้าจักแปรชื่อว่าแม่น้ำสร้อยสังวาล มีหันชะแล อัน ๑
เขาทั้งหลายจากันว่า เมื่อพระพุทธเจ้ามาเมตตาเราทั้งหลายคืเท่ามัวเมาอยู่ บ่ได้กินบ่ได้ทานแทนอ ว่าอัน
จึงได้ชื่อว่าบ้านท่าเมาแล พายหน้า // จักได้ชื่อว่าท่ามุก* มีหันชะแล ยามเมื่อ คุชขสารตายแลนั้น อารักข์
ทั้งหลายคืมาหัน คืท้วงว่า คุชขสารตายไฟแล้วยังมีนตาอยู่ปูนกล้วนกันอ ไฟใกล้บ่ได้แล ว่าอัน ที่นั้นจักได้
ชื่อว่าห้วยใกล้ ว่าอัน พายหน้าที่นั้นจัก // ได้ชื่อว่าห้วยไปนาไปไร่ ว่าอันแล เพื่ออันแล คนทั้งหลายมาตั้ง
บ้านตั้งเรือนอยู่กับแม่น้ำอันใดคืจักได้ชื่อกับน้ำอันนั้น ชะแล ดูรา อาณันท์ ดอยอันนี้คืได้ชื่อว่าดอยคุชขสาร
พระตถาคตะมาयरอยพระ // บาทไวดอยคุชขสารที่นี้หื้อเปนที่ไหว้ที่สาแลสักการะบูชาแก่คนแลเทวดาทั้ง
หลายแล พระบาทคูอันนี้จึงปรากฏชื่อว่าพระบาทดอยคุชขสาร ลวงห้วยบ้านแก้ว ท่าเขียว มีหันชะแล

(๗.๑๐) อันใหญ่เข้าไฟสุที่นั่นเพื่อว่าจักเมตตาอารักข์แลพระญารวักกะยักข์ หั้นแล เมื่อพระพุทเจ้าแลอรหันตา พระญาอินทร์ พระญาโสภะ เมื่อรอดแล้ว ตั้งอัน อารวักกะยักข์ราชเพน ประธานกว่ายักข์ปรีวารทั้งหลายมากนัค คีเอกัน // มาต้อนมารับสักการะบูชา แล้วคีเออ้ายหกอัยการมา แล้วคีขงขวยหายังหัวเทียม แลขายเงิน ขายคำแลแก้วมาบูชาประผายที่พระพุทเจ้าสำราญนั้นมากนัค หั้นแล พระญารวักกะยักข์ราช // เปนอุปสาทะเลื่อมใสในคุณบุญพระพุทเจ้ามากนัค คีขอรานาพระพุทเจ้าเทศนาธัมม์ แล้วจึงจักฟังรสสะธัมม์เทศนาเลี้ยงคีนทั้งมวล แล้วพระพุทเจ้าคีไฟเอยัยบยารอยพระบาทซ้อนรอยตีน // พระพุทเจ้าทั้งหลายหื้อเปนถ้วน ๔ รอยอยู่ดอย่อนก่อนัน เพื่อหื้อเปนที่ไหวแลสักการะบูชาแก่คนแลเทวดาทั้งหลาย หั้นแล หิ ด้วยมีแท้ ยังมีผู้ใจหนาถาม วักสนัน พระญารวักกะยักข์ราชตน // นั้นเลื่อมใสในคุณพระพุทเจ้าสนันนั้น เหตุใดซา ส่วนพระญารวักกะยักข์ราชตนนี้ แต่ก่อนถือมิจฉาภิฏฐิหยาบข้านักยอมฆ่าสัตว์ตแลคน มีขึ้นแลเลือดเปนอาหารคายบดินนี้บังเกิดเลื่อมใสใจใส่สัทธามากนัค สนัน //

(๗.๑๑) ชา ฆิโจทนาดังอื่น ผู้มีพระญาเพ็ญบรมกัมปัคคินฐีระ*แล เอตทัคคะคณฐีระ* ดังนี้เทื่อจะ
กิละ ดังจักจรัมานี้ พระญาอารวักกะยักขราชตนนี้เกิดมาปรากฏเปนใหญ่มีอิทธิทธิอาณูภาพอันเปนที่ยิ่งกว่า
ยักขราช // ทั้งหลายอันมิในชุมพุดีปทั้งมวลคัมมิแล พระญายักขตนนี้เปนอันหยาบช้ำกล้าคะนองปอง
หิงสาหาเอาสัตตแลศนมาเปนอาหารมกนัก นับประหมานไปได้แต่ปถมกัมปปัหวัทมาหั้นแล ตั้งแต่ // ปถม
กัมปปี เมื่อเมืองอารวักกะไปพันแปนแปนเมือง คนคิปปตี บัตตั้งบ้านตั้งเมืองเทื่อ ยังเปนป่าไม้ดอยดงหาค
นอยู่ได้สักเมืองเทื่อ ยังเปนป่าวันนั้นเมืองอาราวี ที่นี้เท่าเปน // คำนยักขสิ่งเดียว หั้นแล ในกาละนั้น เมื่อ
พระพุทธเจ้ากุกสันธะ เกิดมาเปนครูแกโลก คัจจะเดินโผดสัตตทั้งหลาย คีमारอดที่นี้ เพื่อจักมาสั่งสอน
พระญาอารวักกะยักข หั้นแล แม่นพระพุทธ // เจ้าเข้ามาเมตตาสั่งสอนเท่าใด พระญาอารวักกะยักขคิปป
ปฏิบัติตามได้สักอัน พระกุกสันธะเจ้าคี่เลงดูพายหน้าตรัสรู้ด้วยพระญาสัพพัญญูว่า อนาคตกาลอันจักมา
พายหน้ายังจักมีพระเจ้าตน ๑ ชื่อว่า //

(๗.๑๒) โคตมะสัมมาสัมพุทธเจ้า ว่าอัน จักได้มาสั่งสอนพระญาติขันธ์นี้ หือได้เลื่อมใสในคุณ แก้วทั้ง ๓ ประการหือได้รักสาสืลฟังธัมมเมตตาทาวนา หือได้ถึงเอตทัคคัตตะนันตร* อันเปนโสดาปันนะ ปุคคละ // มีหั้นชะแล คุบควรจักสอนได้เทื่อแล ว่าอัน พระกุกสันธะเจ้าคี่ได้ยารอยพระบาทไว้หือเปนที่ ไหว้แลปูชารอย ๑ แล้วคี่สระเด็จไปสั่งสอนสัตตต์ทั้งหลายด้วยลำดับ คี่เมื่อรอดถึงด่านเมือง // ทัมมิลละ ตู ข้าทั้งหลายคี่เมตตาสั่งสอนเขาเท่าใดเขาคี่บ่ฟังบ่ละมิจฉาภิภูริเสียได้ พระกุกสันธะเจ้าคี่รำพึงดูพายหน้าว่า พระเจ้าตนใดจักมาสั่งสอนเขาทั้งหลายผ่งนั้นชา // ว่าอัน พระคัตถิสสรด้วยประญาสัพพัญญตญาณแห่ง

ตนว่า ทัมมิลละข้าว่า ทั้งหลายฝูงนี้ แม่นพระเจ้าโกนาคนะคีดี พระกัสสปะเจ้าคีดี พระโคตมะเจ้าคีดี พระอริยมตเตยยะเจ้าคีดี จักมาสั่ง // สอนคืบ่อาจจักได้ มีหั้นชะแล ว่าอันคัมมิแล ตโต ในกาละเมื่อ พระเจ้ากฤษณะเจ้านิพพานไฟแล้วตั้งอัน พายหน้าลูนแต่นั้นพระเจ้าตน ๑ ชื่อว่าโกนาคนะ เกิดมาเปนครูแก่โลกนั้น เมืองอาราวิ ทั้งมวลคืหาคนจักอยู่บ่ //

(๗.๑๓) ได้เท่าเปนป่าไม้แลแต่กันยักขสิ่งเดียว หั้นแล พระโกนาคนะเจ้าคืจะเดินเทศสันตริเข้ามาในเมืองอาราวิ ที่นี้ คืเปนเมืองยักขหาคนจักอยู่บ่ได้ หั้นแล พระโกนาคนะเจ้าเข้ามาสำราญในดอย //

ข้างสารที่นั้น คืมาเลงหั้นสัณฐานที่นี่ยักเกิดเพนบ้านเมืองพายหน้า มีหั้นชะแล ว่าอัน แล้วสระเตอจากดอยข้างสารเข้ามาสู่ประเทศดอยที่นั้น คืเพื่อว่าจักสั่งสอนพระญายักขตนนี้หื้อ //

เลื่อมใสในคุณแก้วทั้ง ๓ มีหั้นชะแล คุบ่ควรจักสอนได้ ว่าอัน แล้วคืเอียบบ่ยารอยพระบาทซ้อนรอยตีนพระเจ้ากฤษณะไว้ แล้วคืสระเตจไฟโผดสัตต์ทั้งหลายด้วยลำดับ คืเมื่อถึงด่านหั้นมิลละ //

ข้าว่า แล้วคืสั่งสอนเท่าใดเขาคืบ่ฟังบ่ละ มิจฉาทิฎฐิเขาได้ หั้นแล พระเจ้าโกนาคนะคืเลงดูพายหน้าคืรู้ว่าหั้นมิลละข้าว่า ฝูงนี้แม่นว่าพระกัสสปะคีดี โคตมะคีดี อริยมตเตยยะ //

คีดี คืบ่อาจจักมาสั่งสอนเขาได้เทอะแล เขาทั้งหลายคืบ่ฟังบ่ละ มิจฉาทิฎฐิเขาได้ หั้นแล พระเจ้าโกนาคนะคืเลงดูพายหน้า คืรู้ว่าหั้นมิลละข้าว่า ทั้งหลายฝูงนี้ แม่นว่าพระเจ้ากัสสปะคีดี โคตมะคีดี อริยมตเตยยะ //

(๗.๑๔) คีดี คืบ่อาจจักมาสั่งสอนได้เทอะแล เขาทั้งหลายคืได้ถ้อมมิจฉาทิฎฐิทราบมล้างกับปมี หั้นชะแล ว่าอัน แล้วคืสระเตจไฟที่อันคัมมิแล เมื่อพระเจ้าโกนาคนะนิพพานไฟแล้ว ตั้งอัน ยังมีในกาละคาบ ๑ ยังมีพระญาดน ๑ เสวีย //

ราชสมบัติอยู่ในเมืองสวนตาล คืเมืองละโว้ อันมีในระแวกแคว้นเมืองโยธิยาทวารวดีนครคอรแล พระญาสวนตาลตนนั้นคืมีใจมักใคร่ไฟขับเอาเนื้อในป่ามากินบ่ขาดสาย //

หั้นแล เมื่อนั้น เทวดาอารักขทั้งหลายหมยมีพระญาอารวักกะยักขเพนต้น คืปรารถนามักใคร่ได้คนทั้งหลายมาตั้งบ้านตั้งเมืองในเขตอาระประเทศทั้งหลายมวล หื้อเพนบ้านเพนเมืองตั้งอัน เขา //

คืพร้อมเพรียง แล้วคือาณัตแต่งใช้เทวดาตน ๑ ไฟแสวงหาช่องรอยผดคุณทั้งหลายชู้บ้านชู้เมือง หั้นแล เทวดาตนนั้นคืไฟหั้นพระญาเมืองละโว้ อันไฟขับป่าไล่เนื้อสัตว์นั้น เท //

วดาตนนั้นคืไฟส่ายงหัวใจแห่งพระญาดนนั้น คืเอานางเทวีแลเสนาราชบุริสสะกับด้วยลูกแลเมียไฟตั้งทัพอยู่กลางป่าไล่เนื้อมากิน บ่อ้มบ่ค่ายหั้นแล เทวดาตนนั้นคืในรุมิตตนเพนละมั่งคำตัววิเสสอัสน์จันคืหื้อ //

(๗.๑๕) ปรากฏแก่พระญาแลคนทั้งหลายได้หั้น หั้นแล คนทั้งหลายได้หั้นแล้วคืพร้อมกันขับไล่ได้ขอมละมั่งกวางคำตัวนั้น แม่นเขาผกยักคืบ่จับคืบ่ตาย เทวดาตนนั้น แม่นเขายักคืบ่จับ ละมั่งตัวนั้นคืครางอยู่ เยียะดังยักจับคืแต่งเยียะขาหั้น //

เยียะลูกท้าวลูกท้าวไฟ หั้นแล คันว่าคนทั้งหลายจักมาเจ็ดแท้นั้น พ้อยเตนแล่นไฟเพนตั้งจักหื้อได้แท้นั้น หั้นแล พระญาแลคนทั้งหลายคืพร้อมกันจกกันว่ากวางคำตัวนี้วิเสสอัสน์จันแท้ //

เราทั้งหลายบ่ได้บ่ยอมแลมองแอว่าอันแล้ว คืเอากันยกทัพไฟขับขอมทวยขึ้นมาคับด้วยลำดับวันคืนทั้งมวล คันคนทั้งหลายอดหอดเสียแล่นอนเสียที่ใด กวางคำตัวนั้นคันนอนอยู่ถ้า คนทั้งหลาย

กินข้าว // น้ำโภชนาอาหารเมื่อเช้าแล้วคียกทัพขอมทวย หั้นแล พระญาคะทำเพียรขับไล่มาด้วยลำดับ
 ในกาลนั้นประมาณ ๓ ปลีเต็มคีมารอดมาถึงในประเทศเขตดงหนา ที่นั้นแล้วพระญาสวนตาลกับทั้งปรี
 // วรทั้งมวลคืชวนกันมาตั้งทัพอยู่ในประเทศข้างแม่น้ำ ที่นั้น คีเอากันขับไล่กวางคำตัวนั้นเข้าสู่ดอยดง
 ตาล ที่นั้น คีลวดเข้าไฟในถ้ำ ที่นั้น แล้วคีลางับกับทวยไฟ หั้นแล เหตุตั้งอันถ้ำอันนั้นคืปรากฏชื่อว่าถ้ำ
 กวางคำตราบ //

(๗.๑๖) มล้ากัปป มีหั้นชะแล สพเพ ขนา อันว่าคนทั้งหลายมีพระญาเป็นต้น คีได้มาถึงประเทศ
 เขตอันไกลนัก จักคีนไฟหาบ้านหาเมืองแห่งเขาคีบได้ คีลวดเอากันตั้งอยู่ข้างแม่น้ำ ที่นั้น จำหุดเลี้ยงชีวิต
 ด้วยอันแสวงหาหัวมันแลลูกไม้มา // กิน หั้นแล เมื่อนั้น ยักซ์ เทวดาททั้งหลายคีนรมิตตนเป็นนกลทั้งหลาย
 ต่างๆ ไฟคาบวงเข้าสาสิมาแต่บ้านเมืองคนทั้งหลายมาเลิกลายผายตกในที่เปน บวกเป็นหลุมขุแห่ง หั้นแล
 แตนแต่นั้น // มา คนทั้งหลายคืไฟของขวยเอาเข้าสาสิฝูงนั้นมาไว้กินเป็นเชื้อ คีแดนแต่นั้นมาหั้นแล บ่เท่า
 แต่นั้นเทวดาแลยักซ์ทั้งหลายคีนำจวควายเปิดไก่อหุมาข้างมาในดอยออกมูกื่อ // คนทั้งหลายเกิดกลาย
 เป็นสัตว์ตัวรู้เื่องคลองดีแลคุณ หื้อคนทั้งหลายได้เลี้ยงได้ดูแพร่พรอกออกมาหลาย แล้วเทวดา อารักข์
 ยักซ์ทั้งหลาย คีนำเอามายังบ่อเหล็กบ่อทองบ่อเงินบ่อคำบ่อแก้วบ่ออมตชิน // ทั้งหลาย เปนต้นว่า นำมา
 ยังของปลูกของกินทั้งหลายเลิกลายหื้อปรากฏออกขุแห่ง หื้อคนทั้งหลายได้สร้าง เลี้ยงกาละเมินนาน คน
 ทั้งหลายคืแปรพรอกออกมาหลายเต็มในประเทศ ที่นี้ เขาคีเบิกสร้างเป็นบ้านเป็นเมืองมา หั้นแล เขา
 ทั้งหลาย //

(๗.๑๗) คีพร้อมกันใส่ชื่อเมืองว่าอารวินคอร หั้นแล เหตุเมืองอันนี้มาตั้งอยู่ใกล้ที่อยู่อารวิกะยักซ์
 คีมีแล เสสาชนปาทา อันว่าชนบททั้งหลายเป็นลูกเมืองทั้งมวลคืหาคนจักตั้งอยู่บ่ได้ หั้นแล ในกาลนั้น
 ยักซ์ทั้งหลายคืดี เสือ เหมี่ละมั่ง กวาง // ฟานแลวอกค่างทั้งหลายคืดี ว่าอัน เกิดอยู่ในประเทศเขตในอา
 รวี่ทั้งมวลนั้น เขาทั้งหลายคืเล่งหั้นชนบทบ้านนอกชอกนิคมนะปจันต*ทั้งหลาย เปนที่เป่าสูญเสียหาคนจัก
 อยู่บ่ได้ตั้งอัน ตัณห์คืยังเกิดมก // เยียะสร้างกินกับด้วยชาวเวียงอารวี่ที่นั้นมิจิตติของที่บ้านที่เมืองฝูงนั้น
 อยู่ใจๆ คันเขาตายจากยักซ์คีมะเกิดโอปปาดิกกะ เกิดในเคล้าไม้ ฝูงแลดิน เกิดเป็นคนยิงชาย แม่นเสือหมี
 // วอก ค่าง กวาง ฟานตายคีมะเกิดเป็นคนปรากฏมีมาช ๓๓ หว่างห้วยหว่างดอย แม่นยักซ์คืดี ผัวเมียกัน
 นอนอยู่กัปปกันมีตันทาใครเป็นคนคืลวดยุบตายมาเกิดเป็นคนยิงชายบัดเดียนั้น คาบตัวเขาคียุบเป็นดอย
 เปน // หินผาเป็นรูปยักซ์ผัวเมียนอนจิมกันอยู่ แม่นเป็นพ่อเป็นแม่เป็นลูกกันแล ยุบตายเป็นคนเสียแล้ว
 คาบตัวเขาคีเกิดเป็นดอยเป็นหินรูปยักซ์พ่อแม่รูปผัวเมียนอนจิมกัน นั้นแล แม่นยักซ์แลสัตว์ทั้งหลาย คื
 ว่าเสือ หมี วอก ค่าง กวาง ฟาน คันมีใจมกใคร //

(๗.๑๘) เปนคนคียุบตายเกิดเป็นคนบัดเดียนั้น คาบตัวเขายุบเป็นดอยเป็นหินผารูป เสือ วอก
 ค่าง กวาง ฟาน ไว้ในดอยดงที่นั้น หั้นแล เขาทั้งหลายเกิดมาเป็นคนมากมายคืแอ่วล่าแสวงหาที่อยู่เขา
 แล้วคียะสร้างจำหุดเลี้ยงชีวิตมีต้นว่า // เยียะไรไถนาปั่นฝ้ายทอหูกไฟตั้งอยู่ชุกชุมเมือง แล้วเขาคีเข้า

มาน้อมสมพารพระญาอารีฯแห่งซุที่คมีแล คนฝูงเปนเชิงลูกยักข์นั้นคืออยู่บ้านอยู่เมืองคนฝูงเชื้อลูกเสือลูก
หมีลูกวอกลูกค่าง // ลูกกวางแลพานั้นเขาคีตั้งอยู่ที่ห้วยที่ตอยตามเพิงใจเขา หั้นแล รัชธิดาจิวิ* คำปาก
คำจา เครื่องนุ่งเครื่องบัวโรคเขาทั้งหลายคี่ต่างกันมีต้นว่าคนฝูงเปนเชื้อลูกยักข์นั้นเครื่องยักข์คีย่อมติดไฟ
// แม่นเปนเครื่องอ้อยของประดับคี่งามนักเพิงรู้ว่าเปนกระกูลยักข์แล คนฝูงเปนเชื้อลูกเสือนั้น เขา
ทรงเครื่องนุ่งคี่มีสณฐานตั้งเสื่อวัดถิ*ลีลาอยู่ไฟคีย่อมเหมือนเสื่อ หั้นแล คนฝูงเปนลูกหมี // นั้นยอมมีคำ
ปากเปนนิมิตว่าจิมวอก อันคนเปนลูกวอกลูกค่าง คี่มีวัดถิ*ลีลาเครื่องนุ่งเขาทั้งหลายเปนต้นว่า คำปากคี่ดี
ยังติดอาจิมวอกบ่ละเสียแล คนฝูงเปนลูกกวางลูกพานนั้นคีย่อมมีวัดถิ*ลีลาเครื่องนุ่งเครื่องไบเขาเปน //

(๗.๑๙) ดังพานมีสณฐานบ่หายเสียได้ ฝูงเปนกวางเปนเสือนั้นคี่เพื่อกว่าเชื้อลูกกวางลูกเสือคี่มี
แล้วด้วยดังกล่าวมานี้แล ตั้งแต่กาลนั้นมา เมืองอารีฯปรากฎเกิดเปนบ้านเปนเมืองมีชื่อว่าอารี
ราชธานีคี่มีแล พระญา // อารียักข์ราชคี่เปนใหย่นอารีฯรัฐฯแห่งคี่กะทำหิงสราฯเข้าสัตต์แลคนมากิน
เปนอาหารด้วยประหมานบ่ได้คี่มีแล จำเนียรแต่กาลนั้นไฟพายนหน้าเสี่ยงกาละน่านัก ยังมีพระเจ้าตน ๑
ชื่อว่ากัสสัปะเกิดมา // เปนครูแก่โลกในกาละเมื่ออายุคน ๒ หมื่นปี่นั้น พระกัสสัปะเจ้าคี่จะระเดินโผด
สัตต์โลกทั้งหลายด้วยนิคมราชธานีคี่เข้ามารอดจอตเถิงคอยหินอันเปนผารูปข้างสาร พระคี่นั่งอยู่สำราญ
เหนือ // หลังข้างสาร แลวันอนบ้นทางไฟพาเมืองแลเลงผ่อหั้นพระญาอารีฯกะยักข์อันหยาบข้างกล้าแข็ง
นักมักใคร่สั่งสอนหื้อตั้งอยู่ในคลองสุจจิริตตัมมอันตี่ตั้งอัน กัสสัปะเจ้าคี่สยองมาสู่ตี่ตั้งที่ // อยู่อารี
ฯกะยักข์แล้วคี่สั่งสอนด้วยปริยายต่างๆ หั้นแล พระญาอารีฯกะยักข์ราชธานีนั้น หั้นแล คี่บ่ฟังคี่บ่ปฏิบัติ
ตามได้ หั้นแล พระกัสสัปะเจ้าคี่รำเพิงดูด้วยพระญาสัพพัญญูว่า แต่นั้นคี่หลัง พระเจ้ากุกุสันธะมาสั่ง
สอนคี่บ่ได้ ลุน //

(๗.๒๐) แต่พระเจ้าโกนาทมนะมาสั่งสอนคี่บ่ได้ ในกาละบัดนี้ คูพระตถาคตะมาสอนคี่บ่ได้ฟัง
สนนี้ พายหน้าจกมีปุคคละเจ้าตนใดจักมาสั่งสอนพระญาฯยักข์ผู้นี้ได้ อันชา รำเพิงว่าอัน แล้วพระคี่ตรัสรู้
ในกาละพายหน้ายังจกมี // พระเจ้าตน ๑ ชื่อโคตมะ ว่าอัน จักมาเปนครูแก่โลก แล้วมาสั่งสอนถอนเสีย
ยังพิสอันร้ายแห่งยักข์ผู้เสีย แล้วจักหื้อได้เถิงเอตทัคคะถนัตระ*อันเปนโสดาบ้นะปุคคละ มีหั้นชะแล
รำเพิงว่าอัน // แล้วพระกัสสัปะเจ้าบ่อาจจักสอนได้แล คี่ไผ่ย่ำรอยพระบาทซ้อนรอยตีนพระเจ้าทั้งหลาย
แต่ก่อนไว้ แล้วคี่สระเต็จไฟสู่ชนบททั้งหลายด้วยลำดับ คี่ไพรอดต่านห่มมิลละข้าว่าทั้งหลาย แล้วคี่สั่ง
สอนห่มมิลละว่าด้วยปริ // ยายหลายประการต่างๆ เขาคี่บ่ละมิจฉาปฏิญญอันนั้นได้คี่บ่ปฏิบัติตามสักอันแล
พระกัสสัปะเจ้าจึงเลงดูพายหน้าพายหลังคี่รู้ด้วยคำว่ตี่ตั้งนี้ พระเจ้า ๒ ตนล่วงไฟแล้วนั้นคือพระกุกุสันธะ
พระโกนาทมนะเจ้า // คี่ตีมาเปนครูแก่โลกสั่งสอนคี่บ่ได้ หั้นแล ในกาละบัดนี้ คูคี่เปนครูสั่งสอนโลกทั้ง ๓
บ่ได้ตาย บัดนี้มาสอนยังห่มมิลละข้าว่าทั้งหลายฝูงนี้เปนผู้บ่ฟังด้วยบ่ตามบ่ละมิจฉาปฏิญญได้คี่ดีหลีแล ในกา
ละอันจักมาพายหน้ายังจกมี //

(๗.๒๑) ปุคคะเจ้าตนใดจักมาสั่งสอนเขาให้อละมิจฉาภิภูมิตุสยได้นั้นชา ครั้นว่าดังนี้ ทมมิลละข้าว่า ผู้นี้ พายหน้าแม่นพระเจ้าตนชื่อโคตมะ เกิดมาสั่งสอนคืบได้ หั้นแล พายหน้าถัดแต่นั้น พระอริยมตเตย ยะเจ้าเกิด // มาเปนครูแก่โลกมาสั่งสอนคืบจักได้ชะแล ทมมิลละข้าว่าทั้งหลายผู้นี้ เปนอันแนนนหานัก แม่นเขาตายจากทมมิลละคืบจักได้ไฟตกนารก คั่นพ้นจากนารกคืบจักคั่นได้เกิดในวงสาทมมิลละข้า // ว่าตั้ง เก่าเล่า ว่าสนี้ใจๆ トラบบล้ากบป มีหั้นชะแล ว่าอัน แล้วคืบสระเตจไฟสู่ที่อื่น หั้นแล พระกัสสปะเจ้าคืบ ตั้งอยู่ตามเขตอายุ ๒ หมื่นป्ली แล้วคืบนิพพานไฟแล ตโต ปถะยะ ตั้งแรกแต่กาละ // เมื่อพระเจ้ากัสสปะ นิพพานไฟแลนั้น พายหน้าเสี่ยงกาละนหานัก คืออายุขึ้นลงขึ้นลงเถิงสงไขยป्लीถ้วน ๖ ทีแล้วอายุสตัด ทั้งหลายถอยลงมาแล้ว ตั้งอยู่ในร้อยป्लीเมื่อใด ในกาละเมื่อนั้น คุณตา // คตะคืบได้ลงมาเกิดเปนครูแก่โลก แลธอรมาอยู่ ๗ วัสสา ในกาละเมื่อใด คุณพระ ตถาคตะได้จระเดินโผตสตัดโลกด้วยล้าคืบยังอันสั่ง สอนปณณสตัดอยู่ในเมืองวิเทหะที่นั่นไปทันมารอดเทิงเมืองอารวีที่นั่นเพื่อ //

(๗.๒๒) ตั้งอัน อถมา ปถมตร ในกาละเมื่อก่อนอันแต่นั้น ยังมีพระญาณ ๑ เสวียราชสมปตติ เปนไทยในเมืองอารวี ที่นั่น คืบเทียรยอมเอาเสนาอามาตย์ราชบุริสสะทั้งหลายไฟแอวขับไล่ยังเนื้อละมั่ง กวางพาน ใน // ป้าใจๆ หั้นแล ยังมีในกาละคาบ ๑ พระญาณคืบเอาสัปปริสสะทั้งหลายเข้าไฟสู่ป่าดงหนา ที่ นี้ คืบขับไล่ยังเนื้อละมั่งกวางพาน หั้นแล เขาคืบได้จับพญยังเนื้อตัว ๑ ยังคืบจับปลุกคืบชวนกันขับไล่ได้ตาม // มาในลาวป่าที่นั่น ต่างคนคืบต่างเลียไฟ หั้นแล คนทั้งหลายเป็นปริสตัดคืบอดหดแรงเสีย แล้วไฟได้คืบเอา กันพิกคืบมา หั้นแล ราชูปถน พันดั่ง พระญาณอารวีตนไทยนั้นคืบ*ตณหาติด // ของในอาหาร* คืบไต่ทวย เนื้อไฟที่ไกลสุดวิสัยแห่งคนทั้งหลายอันจักไฟพญนั้น พระญาณคืบหาหม่หาชุมบได้คืบหลงทิสสะป่าไม้ดงไพรคืบ ได้เข้าไฟในเขตอนาแห่งพระญาณอารวิกะยักข // คืบไฟจับเอาแขนพระญาณแล้วกล่าวว่าท่านหากเพิงเปน อาหารคุชะแล ว่าอันหั้นแล พระญาณอารวิกะยักขคืบตงกใจกลัวตายมากนัก มีตนอันสั้นระสายจึงจักรำเพิงอุบาย อัน ๑ คืบไหวแล้วขอเชิงอารวิกะยักขว่า ดูราเจ้าพระญาณยักข ผู้ //

(๗.๒๓) ข้าพหากควรหล้างเปนอาหารแก่ท่านแท้แล เทว่าข้าจักขอก่อนเชิงเจ้าคุณอันเปน พระญาณ ยักขก่อนเทือะแล้วขอไว้จะไทยยะชีวิตแก่ข้าก่อนเทือะ คั่นเจ้าคุณไว้ชีวิตแห่งข้าคืบจักได้กินอาหารแควนมาก หลายชะแล คั่นไว้ชีวิตแห่งข้า // คืบจักได้แต่ข้าผู้เดียวชะแล ว่าอัน พระญาณยักขจึงขานว่า คั่นเราไว้ชีวิต ท่านแล้วท่านจักหื้อเราได้อินอาหารสันใดเล่าชา พระญาณอารวิกะยักขกล่าวว่า ฌิว่า ท่านไว้ชีวิตแก่เราแล้วตั้งอัน เราพิกคืบไพรอดที่ // อยู่เราแล้วคืบคืบแต่งหื้อยังคนเปนอาหารแก่พระญาณยักขแล้วแลคืบแล ว่าอัน หั้นแล พระญาณอารวิกะยักขได้ยินคำปฎิญาณแห่งพระญาณนั้นแล้วคืบปล่อยวางส่งพระญาณพิกคืบมารอด บ้านเมืองตั้งเก่า หั้น // แล ราชูปถน อันว่า พระญาณมารอดแล้วคืบบอกกล่าวยังกรียาอันนั้นแก่คนแลเสนาอา มาตย์ทั้งหลายชูประการ หั้นแล คนทั้งหลายรู้แจ้งแล้วคืบเหลือบได้ คืบหื้อคนทั้งหลายแต่งแปลงสาลาหลัง ๑ ไว้ตืนดอยนางนั้น เพื่อกักเอาคนมา // ถวายแก่พระญาณยักขกิน หั้นแล พระญาณแลเสนาอามาตย์ทั้งหลายคืบ พร้อมกันหื้อเอาคนโจรทั้งหลายผู้ผิดอาญาใส่คอกคังคั่นนั้น เอาเมื่อไว้สาลาตืนดอยนางนั้นช้วนแลช้วน แล คนหื้อเปนอาหารคือเปนนิจการ หั้นแล เถิงกาละเมื่อนาน คนผู้ผิด //

(๗.๒๔) อาชญาแลเสี่ยงข้าไฟแล้วตั้งอัน หาสังจักเมื่อถวายแก่พระญายักษ์ได้ พระญาคีชุมนุมา ยังหมู่เสนามาตย์มาพร้อมกันโจทนาหาเอาคนจักเมื่อถวายแก่พระญายักษ์ได้สักคน เสนามาตย์ทั้งหลายก็พร้อมกันว่า จัก // แต่งแปลงกันออกมาแลบ้านแลคนกลัวได้จักแต่งปูกันด้วยชนบทแลคนก็ว่า บ่ได้ เหตุว่าลูกคีมี่พ่อแม่ แม่จกเอาผู้เฒ่าผู้แก่คีมี่ลูกมีหลาน ตกไฟคีมี่ฉวนใจลำบากมากนักแล เรา // ทั้งหลายจักจะทำดังหรือดี นี่ชา ว่าอัน ในกาละนั้นยังมีเสนาผู้ ๑ สลาดนักจึงกล่าวว่า การวินาสสืบทายคีมี่มีแล ดังข้าเดียวจกร้าเพิงดูนี้ คนทั้งเมืองนับลำนับโกฏปุคคละผู้ใดจักไพบาเอา // ความสืบทายมาใส่บ้านใส่เมืองคีมี่สักคนแล เเท่ามีพระญาแห่งเราตนเดียวนี้แล ชาติเป็นเจ้าเกรงฐานะประชาเสวยราชสมบัติผู้เป็นสันนี้แล พ้อยว่าบ่อิมบ่เต็มใจในรสเสถียรหาพระญาเจ้า // คีบไต่ตามราชธัมมสิบประการแล ไพแสงหาอาหารอันบ่ชอบวิบากครอบมาถึงตนแล้วดาบ บัดนี้ พ้อยจักมาเปนกังวลแก่เราทั้งหลายอันเปนเสนามาตย์ประชานราษฎร์สันนี้ เราคีมี่ตามบ่ได้แล ว่าอัน แล้วคีมี่พร้อมกันเมื่อให้

(๗.๒๕) สาพระญา แล้วตัดเสียหั้นแล ราชา อันว่า พระญาคีบไต่ได้สักคำ คีร้องไห้ก่อนตายหั้นแล พระญาคีมาแต่งเอาคนอันมีในเรือนหลวงแห่งตน เมื่อถวายแก่ยักษ์แล้ววันแลคืน ข้าเรือนหลวงคีมี่เสี่ยงไฟหั้นแล ในเมื่อข้าเสี่ยงไฟแล้วคีมี่ // จักหาผู้ใดเมื่อถวายบ่ได้เท่าอย่างหล่อเตเจ้าราชบุตรตั้งอยู่ ๑ เปนลูกแห่งพระญามีอายุได้ ๗ ปถี หั้นแล ลูกแห่งพระญาคีเท่ามีตนเดียว หั้นแล เถิงในวันพรุคคีมี่จักได้เอาเมื่อถวายอาร // วิกะยักษ์ หั้นแล อถ ในกาละนั้น คีเปนการอันควรประสมชุมนุมแห่งยักษ์ทั้งหลายคีมี่มารอดมาถึง หั้นแล ในวันนั้นจักเอาเจ้าราชบุตรเมื่อถาวยนั้น พระญาอารวิกะราชคีมี่ได้ออกเมื่อสู่ที่ประ // สมชุมนุมกันในสำนักพระญาเวสสุวัณตามปเวณิขปถีคีมี่แล อถ ในกาละเมื่อนั้น พระญาอารวิกะกับทั้งนางเทวีคีมี่มาประดับเจ้าราชบุตรกุมมารด้วยราชอลังการตงๆ แล้วคีมี่หื้อเสวยเข้าน้ำโภชนา // อาหารอันประณีตยิ่งนัก แล้วคีมี่หื้อคนทั้งหลายเอาเจ้าราชกุมมารขึ้นใส่ส่วิกายคำ แล้วแห่แห่นแต่นิเวสนะออกจากเวียงไชยด้วยลำดับตราบถึงสาลา แล้วคีมี่เอาราชบุตรใส่ไว้ในคอกสาลาที่นั้น แล้วคนทั้งหลายคีมี่คืน //

(๗.๒๖) มาดังเก่า หั้นแล ราช ปิ แม่พระญาคีดี เทวีจ อันว่า นางราชเทวี ตนเปนแม่คีมี่ดี คีตอกแล้วร้องไห้พิศนุโพมา หั้นแล มนุสสา อันว่า คนทั้งหลายมีต้นว่าเสนามาตย์ประชานราษฎร์ชาวเมืองคีมี่ดี เขาคีมี่บังเกิดความโสภทุกข์ร้องไห้ // ไโรโพมาเปนอุกขหลุมนั้น มากนักแล แม่พระญาแลนางราชเทวีคีมี่ดี คีบเสวยเข้าน้ำโภชนาอาหารใด เเท่าร้องไห้กลิ้งกลปโพมา หั้นแล อถ สดถา ในกาละเมื่อคีนนั้นจักใกล้รุ่ง พระพุทเจ้าแห่งเราคีมี่เลง // ดุยังสดตโลกคีมี่หั้นแจ้งด้วยทิพจักขุญาณ คีรู้ว่าเจ้าราชกุมมารอันพระญาตนพ้อจักเมื่อถวายเปนอาหารแห่งอารวิกะยักษ์แจ้ง หั้นแล ประการ ๑ บุญสมพารแห่งพระญายักษ์ผู้นั้นคีมี่ยังมีมากนัก ยังจักควร // สั่งสอนตั้งอยู่ในโสตาปถิวละ เอตทัคคะถานันตระผู้ ๑ หั้นแล ประการ ๑ เจ้าราชกุมมารคีมี่มีบุญสมพารได้กัตตาธิการ*มา มาก บั้วรมวลควรได้เถิงอรหันตผลในชาตินี้แท้ หั้นแล พระพุทเจ้าสัน // เข้าแล้วคีมี่เอาอรหันตาสินาสวกเจ้าสยองมาด้วยลงอากาศอวดตกลงมาปรากฏในอง

คะเจติยะ อันมีที่จิมไกล่ดอยโลหฤกษ์คะ ที่จิมไกล่ดอยจอมทองที่นั่น แล้วพระพุทเจ้าก็เข้าไฟสุราชเว
สนะเรือนหลวง //

(๗.๒๗) ปราสาทเมตตาพระญาณอารีราช หั้นแล ราชา ปิ แม่นพระญาติดี นางราชเทวีก็ดี คี
ร้องให้เข้าไฟให้พระพุทเจ้าแล้วกล่าวว่า ภนเต ภควา ข้าแต่พระพุทเจ้า มยิ อันว่าข้าทั้งมีเจ้าราชบุตร
คนเดียว ควรเปนสาย // สิบเชื้อราชวงสาตั้งอัน เผื่อข้าทั้ง ๒ คีเอาเมื่อถวายเปนอาหารแห่งพระญาณาร
วิกกะยักขินวันนี เพื่อแลกเอาชีวิตแห่งเผื่อข้าทั้ง ๒ คีได้ถึงคลองอันสืบทายวินาสคีคลาดจากสัตติดี //

ร้องให้กลับกลับมาสนี้แล้ว ภควา ข้าแต่พระพุทเจ้าตนประเสริฐจูงบังเกิดภรรณาไฟเมตตาผู้ข้าทั้ง ๒
หื้อได้แต่หื้ออะ เมื่อนั้น พระพุทเจ้าก็เล่าโลมพระญาณนางราชเทวีหื้อถอย*ใจมาได้แล้ว //

เมื่อนั้นจจ
ธัมมอันบ่มัณบ่เที่ยงยังคลองอันเปนทุกข์บ่เปนแก่นเปนสารในโลกสงสารทั้งมวลแก่พระญาณและนางเทวีหื้อ
ได้ฟังแล้ว พระพุทเจ้าก็สั่งอำลาพระญาณแล้วคีสระเด็จขึ้นไฟสุ่องคะเจติยะแล้ว //

พระพุทเจ้าก็สระเด็จ
ไฟด้วยลงบนอากาศตน ๑ ตนเดียว แล้วคีเข้าเมื่อด้วยลงแม่น้ำอันไหลแต่คิงบ่างออกมาแล ยกข อันว่า
ยักขทั้งหลายฝูงเปนปวิวารแห่งอารวิกะยักขอันอยู่เฝ้าเวียงที่นั่น เขาหันพระพุทเจ้าเข้า //

(๗.๒๘) เมื่อด้วยตามขุนแม่น้ำนั้นเขาคีจกกันว่า บุคคะผู้มีหัวอันเปื่อยมีตนอันเปื่อยเพิงเข้ามาสู่
ประเทศแห่งเรานั้นชา ว่าอัน แล้วคีพร้อมกันไฟห้อมเสียบหื้อเข้ามา ว่าอัน พระพุทเจ้าก็บ่ฟังคิผู้เข้าไฟสุ
// ราชนิเวสนะเรือนหลวงอารวิกะยักขแล้ว คับพระพุทเจ้าไฟด้วยสีหนาทบเซบ่ขามสนั้น ยักขทั้ง
หลายคีบยกตีนยอมมือได้สีกตัว คีมีใจอันกลัวแล้วบ่ระสายมากนักแล พระพุท // เจ้าสระเด็จขึ้นนั่งสำราญ
เหนือแท่นบัลลังกานแห่งพระญาณารวิกะยักข แล้วคีหันเจ้าราชกุมมารอันยักขทั้งหลายหากผูกมัดแล้วมา
เฝ้าแหนรักสาอุเชิงอยู่ถ้าอารวิกะยักขหื้อมาก่อ // กินว่าอัน หั้นแล พระพุทเจ้าเทศนาธัมมสังสอนยักข
ทั้งหลายใจ้ เขาคีมีใจยินดีอันไฟแลบูชาคารวะอ่อนน้อมครบอย่ามากนัก คีนั่งอยู่ฟังธัมมเทศนา หั้นแล
อด ในกาละนั้น ยังมีพระญาณยักขตนชื่อว่าสาตาศิยักข // มันจักเมื่อชุมนุมพร้อมกับยักขทั้งหลายในสำนัก
พระญาณเวสสุวรรณคิม่างบนหนอากาศมากลายดงนางที่นั่น คีรู้ว่าพระพุทเจ้ามาเมตตาอยู่ที่เรือนอาร
วิกะยักขที่นั่น แล้วคิลงมาไฟพระพุทเจ้าด้วยครบอย่าแล้วคิหนีไฟสุที่ชุมนุม //

(๗.๒๙) ยักขทั้งหลาย แล้วคิไฟบอกกล่าวอารวิกะยักขว่า ดูรา เจ้าสหาย เจ้าสหายได้ลาอันดี
ประเสริฐแท้แล ว่าอัน พระญาณารวิกะยักขคีรู้แจ้งแล้ว จึงถามว่าลาอันประเสริฐมีแก่ข้าดัง รือ นั้นชา
ว่าอัน สาตาศิยักขคิบอก // ว่า ดูราเจ้าสหาย บัดนี้ พระสัพพัญญเจ้าเข้ามาเมตตาในเรือนเจ้าสหายคิ
เปนลาอันใหญ่แลประเสริฐแก่เจ้าคุณแล้ว ว่าอัน ต่ สุตวา พระญาณารวิกะยักขไดยินคำว่า พระเจ้ามาเมตตา
อยู่ใน // เรือน เจ้าคุณ หั้นแล ว่าอัน มันคิมีใจอันเคียดสมเสดยิใจ* เหมือนดั่งค้อนตีจับหน้าผาก มันคิเต้นคิ
หกตกลงมาที่อันพร้อมเพรียงกันนั้น บัดเดียว คีเอาตีนถีบจับเข้ากาลาศิยักขแตกเปนขระ //

จวนหลุพังไฟ
แล้วคิหกเต้นเข้ามาประเทศเขตดงนางแห่งตน หั้นแล สัตถา สัพพัญญุพระพุทเจ้าคีรู้คิหันด้วยหุทิพพา
ทิพแห่งตน คีสระเด็จออกจากที่นั่นมาต้อน //

มารับเดิมเพื่อจักข่มเต็ก*ระงับมานะแห่งอารวิกะยักข

หันแล อารวิกะยักข์ศรีร้องว่า ปุคละผู้ใดเข้ามาสู่สำนักเขตแดนคูเข้าน้ำนึ่งที่นั่งแห่งคูราช น้ำ จุ่มมารบ
กับด้วยคูเทือะ ว่าอัน มั่นคี่แต่งริทธิ //

(๗.๓๐) เพนตั้งจั่วสุกราชหุดอ้วเข้ามาจักขวิดจักต่อ หันแล พระพุทธเจ้าคี่เนรมิตเปนเสื่อเลียไล่
ขบกินคี่แล่นหนีไฟ หันแล พระญาคี่จึ่งเนรมิตเปนนาคคี่มีพังพานได้แล พ้นเข้ามา พระพุทธเจ้าเนรมิตเป
นพระญาครุฑ // ตัวใหญ่ไล่เลียจักตอดจักสกคี่แล่นหนีไฟแล พระญายักข์คี่เนรมิตเปนช้างเข้ามา
พระพุทธเจ้าคี่เนรมิตเปนราชสีห์ไล่เลียกินคี่หนีไฟแล พระญาคี่แต่งเปนฝนเท่าร้อน ทำฝนถ่านไฟ ห่ง //
ฝนน้ำเหล็กน้ำทองแดง ตกลงมาหื้อเปนท่าฝนหินแลชาย ทำฝนหอกดาบกางกงแลสะเห่น้ำ แลปีนบันตกลง
มามากนักแล พระพุทธเจ้าอาทิภูฐานเปนแป้นคะตวนคำกั้งบังเสียบ่อจกมาจับตนพระเจ้า // ได้ลักอัน
หันแล ยักข์ตัวนั้นยังมีผ้าผืน ๑ เปนผ้าทิพพิวิเสสกับตนมัน ผ้าผืนนั้นคันซัดไฟทางอากาศฝนคี่บ่ตกได้ ๗
ป्ली ซัดไฟน้ำใหญ่ ๕ ประการคี่จักหั่งเสีย ๗ ป्ली ซัดตกดินหย้าแลต้นไม้คี่ตายบ่อตกได้ ๗ ป्ली ซัด // ตกน้ำ
มีปลามีสัตว์คี่ตาย ซัดไฟพุดอยคี่คุดคี่คานเปน ชระจวนไฟแล พระญาคี่เท่ามิริทธิคี่บ่ผ้าผืนเดียววัน เปนริทธิ
แห่งมิงจักหื้อเปนน้ำคี่ได้ เปนไฟคี่ได้ หันแล มั่นคี่เอาผ้าผืนนั้นซัดไฟทางพระเจ้าเพื่อโพครอบงำพระเจ้า หัน
แล พระพุทธเจ้า

(๗.๓๑) คี่รู้แล้วคี่อาทิภูฐานด้วยอิทธิริทธิคี่คี่ผู้ผืนนั้นขาดย่ำเสีย แล้วคี่เอาผ้าผืนนั้นมาเช็ดดิน
เสีย หันแล ในกาลนั้น พระญายักข์คี่เอาหัวนบสงตั้งแล้วคี่มีใจทุนหม่นหมองใจ เหตุว่ามิริธิดังอันเสีย
พระเจ้าแพ้มันคี่ยืนตีสะดั่งตกใจกลัว // คี่ยอมมีคี่มขราบไหว้แทบดินขออะไวยะชีวิตเซ่งพระพุทธเจ้า หัน
แล พระพุทธเจ้าคี่บังเกิดกรุณาคี่เล่าปี่สมด้วยเมตตา แล้วคี่เอาพระญายักข์เข้ามาสู่ราชนิเวสนะเรือน
หลวง แล้วพระพุทธเจ้าคี่ // เทสนาสั่งสอนใจ หันแล พระญาอารวิกะยักข์คี่สะดั่งตกใจกลัวแต่บ่าปมาก
นัก คี่ได้เถิงโสดาปภูมิรรคญาณเปนโสดาปันณปุคละ แล้วคี่ก้มขราบไหว้ขอเอาแก้วทั้ง ๓ เปนที่เพ็ง แล้ว
พระพุทธเจ้าคี่ // สั่งสอนหื้อเถิงสีล ๕ แก่มั่น มั่นคี่รับเอาแล้วคี่เปนอุปัชฌาพระพุทธเจ้าตราบยาวชีวัง หัน
แล พระญาอารวิกะยักข์ เปนประธานยักข์ปวารในอาณาเขตประเทศสงฆังมวอล อันพระพุทธเจ้า
หากครอบ // จำสั่งสอนถอนเสียยังพิสอันสวก แล้วเอาแก้วทั้ง ๓ เปนที่เพ็ง คี่บังเกิดปสาทะสัทธาเลื่อมใส
ในคุณพระพุทธเจ้าคี่มาสักการะบูชาครอบอ่าส่งเสพบูชาฟังรสธรรมเทศนาตราบเลี้ยงคี่นุ่ง แล้วพระญา
อารวิกะ //

(๗.๓๒) ยักข์คี่เอาเจ้าราชบุตรด้นมาน้อมเวนเคนหื้อแก่พระพุทธเจ้าว่าดังนี้ ภูเต ข้าแต่
พระพุทธเจ้า ส่วนว่าเจ้าราชบุตรด้นหากเปนอาหารแก่ข้าแล้วแล ข้าคี่ได้ฟังธรรมคำสอนพระพุทธเจ้าคี่ถือเอา
อาชญาสรณา // คมจำสีล ๕ บ่ข้าสัตต บ่ลักของท่าน บ่หล่นชู้บ่สุมิเยท่าน บ่ล่ายบ่พราง บ่ดูตกินน้ำเมา
สุราเมรยยะแล คี่เท่าสัมมาทานเอาสุจจริตตสัมมาทิฐิตามคำสอนแห่งพระพุทธเจ้าชูประการ แล้วข้า //
คี่เอาเจ้าราชบุตรด้นกุมมารตนเปนลูกพระญาอารวิ นีหื้อแก่พระพุทธเจ้าบัดนี้แล พระพุทธเจ้าจึ่งเอาราชกุม
มารตนนี้เทือะ ว่าอัน คี่มีแล พระพุทธเจ้ารับเอาแล้วคี่สั่งอำลาพระญายักข์แลอา* // ทั้งหลายแล้วคี่

เล่าโลมเอาัยอารวิกะยักข์ผู้ใหญ่นั้นไปกับตามตน หั้นแล พระญายักข์ตนใหญ่ก็เหลือบได้ คีคำเอาบาตร พระพุทธเจ้า แล้วไปตามหลังพระพุทธเจ้ากับทั้งเจ้าราชบุตรแล้วลงมาจากจอม // ดอยดงนางลงไปตาม หนทางสาละที่ ๑ อันคนทั้งหลายสร้างแปลงปกไว้เพนที่เอาคนมาถวายนัน พระญารวิกะยักข์ก็สะดุ้ง ตกใจกลัวด้วยคำรำเพิงว่า ในกาละเมื่อก่อน คุณได้บิบบิยนกะทำไถยยะแก่คนทั้งหลายหื้อสืบทายมากนักละ กาละบัดนี้ คุณหา //

(๗.๓๓) พิสปได้เสียแล้วแล คนทั้งหลายหั้นคุศัจจิกมาจะทำร้ายแก่คุณแล้วละ เหตุตั้งอันคุณารอด หนีแล้ว จักขอคืนชะแล ว่าอันแล คีให้พระพุทธเจ้าแล้วขอคืนหั้นแล พระพุทธเจ้าก็บ่วงคี่เล่าโลมว่า ดูรา มหาราช คุณถาคตะยังเพนที่เพ็งแก่ // ท่านสนั่นแล บัควรจักกลัวแต่ไถยยะอันใดแล ว่าอัน แล้วคี่หื้อพา บาตรลงมาสู่เมือง หั้นแล แม่นพระญายักข์หั้นคนทั้งหลายคี่ปานกลัวยิ่งนัก แม่นคนทั้งหลายหั้นพระญา อารวิกะยักข์ เขาย่านกลั้วแล่นไพลี่เสีย หั้นแล พระพุทธเจ้าคี่บอก // คนทั้งหลายว่า ดูรา คนทั้งหลาย ท่านทั้งหลายอย่าได้กลัวเทอะ พระญายักข์ตนนี้ พระถาคตะหากได้สั่งสอนแล้ว ท่านคี่มีสีล ๕ แลสรณาคมแล เพนที่เพ็งอาไสรเชิงบุญคุณแห่งคุณพระถาคตะคี่มาตามหลังคุณถาคตะ // คตะ หั้นแล ลางพร่องหั้นคี่จา กันว่า พระเจ้าแห่งเราเมื่อสอนพระญายักข์ได้แล้วชวนมาชะแล ลางพร่องว่าพระญารวิกะยักข์ถือเอา พระเจ้าได้แล้วคี่พามาเมืองมาชะแลอัน หั้นแล พระพุทธเจ้าคี่หื้อพระญา // อารวิกะยักข์พาบาตร ตามหลัง แล้วคี่สระเตจปิณฑิบาทเข้ามาไฟในเมืองอารวิกะแห่งได้เข้า แล้วคี่เข้าไฟสู่องค์เจตียะ แล้วคี่สัน เข้า หั้นแล ในเมื่อสันเข้าแล้วพระพุทธเจ้าคี่เอาพระญารวิกะยักข์กับทั้งอรหันตาแล //

(๗.๓๔) พระญาอินทาทิรอกกับทั้งเจ้าราชบุตรกุมมารเข้าไฟสู่เวียง หั้นแล คนทั้งหลายหั้นอาร วิกะยักข์เข้ามาสนั่น เขาคี่กลั้วแล่นหนีไพลี่เสีย หั้นแล แม่นอารวิกะยักข์คี่อย่านกลั้วแก่คนทั้ง หลายเอ้า*มาจะทำร้ายแก่คุณแล้วหนีไปแล้วหนคี่นไฟแล้วหน // คีน หั้นแล พระเจ้าคี่เล่าโลมบอกเตือน พระญายักข์แลคนทั้งหลายหื้อวางใจได้บ่หื้อมีความสังกาแก่กัน แล้วพระพุทธเจ้าเปนประธานคี่เข้าไฟสู่ คุ่มน้อยขึ้นเมื่อเมตตาพระญาอารวิราช แล้วคี่ // บอกเหตุการณ์ทั้งหมดแต่ต้นถึงปลายหื้อพระญารู้ แล้วคนทั้งหลายหื้อได้แจ้งแล้วหื้อมีไมตรีเชิงยินดีรักแก่งกันทั้งคนทั้งผี แล้วพระพุทธเจ้าคี่บอกเตือนหื้อ พระญารวิจิตร ดูรา มหาราช แต่ // นี้ไฟพายหน้า มหาราชจูงหื้อแต่งแปลงเรือนหลัง ๑ แล้วหื้อถวายน่วย ไรพระญารวิกะยักข์ตามราชรางวัลอันพระญาเวสสุวรรณหากหื้อนั้น เพื่หื้อได้อุปฐากกรักราชตาม ปณณัติด้วยดีเทอะ // ว่าอันหั้นแล พระญาคี่ปฏิบัติตาม แล้วคี่หื้อแต่งแปลงเรือนหลัง ๑ หื้อเพนที่ถวายน่วย ไรตามรางวัลแห่งพระญาเวสสุวรรณอันปันหื้อแต่อารวิกะยักข์สืบไปนั้นคี่มีแล พระเจ้าคี่สั่งสอนอารวิกะ ยักข์แลพระญารวิจิตร หื้อมีไมตรีเชิงกันไผมา //

(๗.๓๕) สันนี้แล้วคี่น้อมเวนเจ้าราชกุมมารหื้อพระญาแลนางราชเทวีได้เปนลูกตั้งเกาคี่มีแล พระญาแลคนทั้งหลายคี่มาสาธุการเชิงบุญคุณแห่งพระพุทธเจ้ามากนักละ คี่พร้อมกันหื้อทานแลบูชา สาธุการเปนมหาปางอันใหญ่ แล้วพระญารวิจิตรเปนประธานกว่าคนทั้งหลายคี่ // พร้อมกันรายน

พระพุทเจ้าเข้าวัดสาที่นั่น หั้นแล ภควา อันว่า พระพุทเจ้าศรีรับเอาราชนิมนต์ด้วยตมภิภาวะอยู่ปาก
หั้นแล พระญารวักกะยักข์คืออยู่อุปัฏฐากพระพุทเจ้าตามกาละอันควรแล้วคักคินเมื่อสูที่อยู่แห่งตนคิมิ
แล // พระพุทเจ้าตนประกอบด้วยมหากรุณาเคเมตตอยู่เข้าวัดสาในองคเจตียะอันมีในที่ใกล้เขตโลหะ
กฎฐะปัพพะ คือประเทศที่ใกล้ดอยจอมทองที่นั่นนานได้ ๓ เดือนหั้นแล ดังจกักรู้มานี้ คือนับแต่
พระพุทเจ้า // ได้ตรัสสัพพัญญูมาถึงวัดสาอันนี้ได้ ๗ วัสสานี้แล วันออกวัดสาแล้วพระพุทเจ้าศรีรำเพิง
หั้นองคเจตียะที่นั่นเปนสณฐานที่วิเสสนักคักจึงเทศนาทำนวายว่า ดุรา อาณนทเถระ ในเมื่อพระตถาคตะ
นิพ // พานไฟแลพระญาดน ๑ ชื่อว่าอโสธัมมราช กับทั้งอรหันตาเจ้าจักได้นำเอาธาตุดุคขระหม่อมหัว
กล้า ๑ มาถป็นนาไว้ในที่นี้ องคเจตียะที่นั่นอันเป็นที่พระตถาคตะมาสำราญเข้าวัดสาที่อันมีที่จิมใกล้โลหะ
กฎฐะปัพพะ คือดอย //

(๗.๓๖) จอมทองที่นี้ มีหั้นชะแล ทำนวายสนัน คีสระคักไฟสู่ทิสสะอันควร วันนั้นแล ตโต ปถยะ
ตั้งแรกแต่นั้นไฟพายหน้า ส่วนเจ้าราชบุตตตนันพ้นจากมียักข์ได้คินมาดังเก่าแล้ว สันนั้น คนทั้งหลายคัก
มาเรียกใส่ชื่อว่าเจ้าหัทธะอารวักกะกุมมาร คิมิแล // เถิงเมื่อเจ้าใหญ่ขึ้นมาแล้วศรีรำเพิงหั้นอาจจัมมกัมม*
อันบ่มันบ่เที่ยงสักอัน คีลวดอกไฟบวชลดได้เถิงอรหันตาปราคมชื่อมมหาหุฏทอารวเถระ* คิมิวันนั้น
แล เตน เหตุตั้งอัน พระญา // อารวักกะยักข์ผู้นี้ พระพุทเจ้าได้สั่งสอนแต่เมื่อมาอยู่เข้าวัดสาในองคเจ
ตียะ*นานได้ ๙ วัสสานี้แล้ว ในกาละบัดนี้ พระพุทเจ้ามาเมตตาเขาทั้งหลายลดปสาทะสัทธามากนัก
เพื่ออันแล // พระพุทเจ้าศรีหือสีล ๕ แก่เขา แล้วคักเพณารัมมสั่งสอนอารักข์ทั้งหลายคักไฟเอยียบย่ำรอย
พระบาทซ้อนรอยตีนพระเจ้า ๓ ตนคือ พระกสิปะระ พระโกนาคนนะ พระกัสสปะเจ้า แล้วคักทำนวายว่า
ในกาละพายหน้า พระ // อริยเมตเตยยะเจ้ายังจักมาเมตตาไว้พระบาทควบรอยตีนแห่งพระเจ้าทั้งหลาย
เสียเสีย มีหั้นชะแล ดุรา อาณนทเถระ ดอยดงอันนี้ เมื่อพระตถาคตะมาเมตตาเขาแต่หัวที่นั่น เขาทั้ง
หลายว่าเจ้าคุณความนั้งแทนแห่ง //

(๗.๓๗) ข้าทั้งหลาย ว่าอัน ประการ ๑ เมื่อคุตถาคตะนั้งแทนพระญายักข์แล้วอารักข์ทั้งหลายคัก
จากันว่า ปุคคละเจ้าตนนี้มานั้งแทนพระญาเจ้าเราแล้วแล ว่าอัน แล้วอารวักกะยักข์เคียดแลเข้ามากล่าว
ปุคคละผู้ใดมานั้งแทนนั้งแห่งคุณีชา // ว่าอัน เหตุตั้งอัน ดอยอันนี้จักได้ชื่อว่าป่าดงนั้ง พายลุนจักแปรชื่อ
ว่าดงนั้ง มีหั้นชะแล พระบาทคุณีชาจักได้ชื่อว่าพระบาทดงนั้ง มีหั้นชะแล ป่าไม้อันอยู่ใต้ดอยพระตถาคตะ
มาเข้าพระบาทไว้ คนทั้งหลายกล่าวเชิงกันว่า // พระเจ้ามาย่ำรอยพระบาทไว้แล ว่าอัน เหตุตั้งอันจักได้
ชื่อว่าดอยดงนั้งพระเจ้า พายลุนจักแปรชื่อว่าดงพระยาม ว่าอัน มีหั้นชะแล น้ำอันนี้จักได้ชื่อน้ำพระยาม
มีหั้นชะแล เทวดาอารักข์ทั้งหลายคักเอาชาย // เงินชายคำไฟไว้ในถ้ำกวางคำมีที่ใกล้พระบาทนั้น พายหน้า
จักได้ชื่อว่าพระบาทกวางคำ ชะแล แม่น้ำอันไหลมาแต่ตีนถ้ำไหลพระบาทนี้จักปรากฏชื่อว่าแม่น้ำชายคำ
มีหั้นชะแล แม่น้ำ ๒ อัน คุพระตถาคตะ // เข้ามาหัวที่นั่นเขาจากันว่า ปุคคละผู้ใดมีหัวอันเปื่อยมีตนอัน
เปื่อยผาย*แล้วเข้ามาสู่เขตแดนเรลุกที่ใดมานี้ชา ว่าอัน น้ำแม่ ๒ อันนี้จักได้ชื่อว่าแม่น้ำเปื่อย มีหั้นชะแล
แม่ ๑ จักได้ชื่อว่าแม่น้ำเปื่อยน้อย แม่ ๑ ชื่อว่าเปื่อยหลวง //

(๗.๓๘) มีหั้นชะแล พระพุทธเจ้าคีเทศนาทำนวยพระบาทตงนัง ดั่งนี้แล้ว คีเอาอรหันตา พระญาอินทร์แลพระญาโสก ออกจากตงนัง ที่นั้น คีนพิกเมื่อสู่ทิสสะหวนน้ำรอดที่ ๑ คีเขาอยู่ที่หั้นแล คนทั้งหลายคีมาไหว้แลบูชาแล้วขอเอาพระบาท หั้นแล พระพุทธเจ้า // คีเอยียบย่ำรอยพระบาทไว้เป็นที่ไหว้แลบูชาแก่คนแลเทวดาทั้งหลาย หั้นแล คนทั้งหลายคีมาเจียรจากันว่า พระเจ้ามาตั้งสาสนาไว้หื้อเราทั้งหลายได้ไหว้แลบูชาแลทานตาย เราทั้งหลายทั้งข้าทั้งไทยควรใส่ใจพร้อม // กันวันพรุกวันรือ หื้อมาแปลงสาลากวมพระบาทไว้หื้อเราได้ไหว้แลบูชาคูปลีคูปลีหือชะ ไทยทั้งหลายว่าอัน ลัวะทั้งหลายจึงกล่าววว่า หากทวงมาแล พระเจ้ามาไว้พระบาทใหม่ เราทั้งหลายคีค้อยหักใจหักคอ // มาบูชาแลทานคูปลีคูปลี ชะแล ว่าอัน เหตุตั้งอัน พระเจ้าจึงทำนวยว่า ส่วนดั่งวังน้ำแม่อันนี้จักได้ชื่อว่าวังทวงมา มีหั้นชะแล หากน้ำอันนี้จักได้ชื่อว่าหากใหม่ เหตุว่า น้ำอันนั้นไหลหักไหลราย คนทั้งหลายว่าพระเจ้า // ไว้สาสนาใหม่ จักอัน หั้นแล พระบาทคูอันนี้จักได้ชื่อว่าพระบาทหากใหม่ มีหั้นชะแล เขาจากันว่าเราค้อยมาบูชาแลหื้อทานคูปลีคูปลี ชะแล ว่าอัน บ้านลัวะอันนี้จักได้ชื่อว่าบ้านคูปลี ชะแล พายหน้าจักได้ชื่อว่าบ้านคูปลี มีหั้นชะแล พรากที่นั้นไพรอดที่ ๑ //

(๗.๓๙) คีข้ามล่งพันน้ำอัน ๑ บ้านไทยอัน ๑ เขาคีบอกกันว่า ดูรา ชาวเราเหยีย พระเจ้ามาข้ามนาเราไฟหั้นยางยงคำ ๑ ล่งแวกว่าพันเพียงดั่งบินไฟนั้นแล มันเมื่อบอกไทยบ้านว่าดั่งนี้แล้วเขาคีชวนกันเอาเข้าตอกดอกไม้คันธะ // ของหอมเข้าน้ำโภชนาอาหารผ้าผ่อนเงินคำ เมื่อขอมท่านแล พระพุทธเจ้าคีักตาดอนโมทนากับด้วยเขาแล เขาคีขอเอาพระบาทรอย ๑ พระเจ้าคีไว้พระบาทหื้อเขารอย ๑ แล้วคีทำนวยว่า แต่เมื่อ // หน้าบ่งนังอันนี้จักได้ชื่อว่าทุ่งยาง มีหั้นชะแล บ้าน ๑ จักได้ชื่อว่าบ้านเพียงบิน มีหั้นชะแล พระเจ้าทำนวยอันนี้แล้วคีสระเต็จไพรอดที่ ๑ คนทั้งหลายคีเอาเข้าตอกดอกไม้คันธะของหอมเข้าน้ำโภชนาอาหารผ้า // ผ่อนเงินคำมาบูชาแลหื้อทานแก่พระพุทธเจ้าแล้วคีขอเอาพระบาทหั้นแล พระพุทธเจ้าคีโศตมตตาไว้พระบาทหื้อเขาได้ไหว้แลบูชาแล้วจึงทำนวยว่า คูพระตลาคตะมารอดที่นี้เขาทั้งหลายมาแต่งแปลง // ของทานขึ้น พร้องคีตกแต่งใส่หวนหื้อเพียงเต็มขอบหวน แล้วผู้ ๑ พ้อยมากกล่าววว่าเดิมแผลลวดมาตอกออกเสีย แล้วตักแถมพอกกลางหวนหื้อดีพองาม แล้วคียหื้อทานแก่พระตลาคตะ หั้นแล บ้านอัน ๑ ได้ชื่อว่าบ้านสวนหวน บ้าน ๑ จักได้ชื่อว่าบ้านกลางหวน //

(๗.๔๐) ชะแล พายหน้าพายช้อยบ้าน ๒ อันนี้ คันคนเข้าอยู่เต็มบ้านแล้วพ้อยจักมีไภยยะมาปรากฏคารามจักอยู่บได้ลวดจักได้ละบ้านเสียคีจักได้หนีเสียจักได้ไปอยู่ที่อื่นเปดั่งตกแต่งใส่หวนเต็มแล้วตกออกเสียนั้น มีหั้นชะแล ดาวลวงอันนี้ บ้าน ๑ จักได้ // ชื่อว่าบ้านพองาม อัน ๑ เขาจากันว่า พระเจ้ามาปกหมหื้อชุ่มเอยนใจดีแล้ว ว่าอัน บ้านอันนั้นจักได้ชื่อว่าบ้านชุ่มเอยนใจ มีหั้นชะแล บ้าน ๑ จักได้ชื่อว่าบ้านลวงน้ำสวดหวน มีหั้นชะแล แม่น้ำอันนี้ที่หากจักใสงามที่ // วังจักหันกำเปดั่งแกลงนั้น มีหั้นชะแล พระเจ้าทำนวยพระบาทลวงสูงลวงคำสนันนี้แล้ว คีสระเต็จไพรอดที่ ๑ คนทั้งหลายคีมาบูชาแลหื้อทานแล้วขอไว้พระบาท หั้นแล พระพุทธเจ้าคีเอยียบย่ำพระบาทไว้หื้อไหว้ // แลบูชา แล้วคีจึงทำนวยว่าเมื่อ

เราตลาคะมารอดนั้น ชาวบ้านอันนี้เขาไฟหาหัวที่ป่า เขาค็รู้ว่าพระเจ้ามารอด เขาค็ฟาวมาลวดละพรั
ละขวานเสียแต่ป่า แล้วแล่นมา // หาพระตลาคะแล เหตุตั้งอัน บ้านอันนี้จักได้ชื่อว่าบ้านฟาวหอม มีหั้น
ชะแล อัน ๑ บ้านพายไต้ค็ฟาวมา บ้านเหนือค็ ฟาวหาคุตตลาคะแล บ้าน ๑ จักได้ชื่อว่าบ้านวาวไต้ บ้าน
๑ จักได้ชื่อว่าบ้านวาวเหนือ มีหั้นชะแล //

(๗.๔๑) พระพุทธเจ้าทำนวยพระบาทวาวไต้วาวเหนือด้วยประการดังนี้แล้ว ค็เอาอรหันตา
พระญาณินทร์ พระญาณโสก สระเตจไฟเมตตาอารักขเมืองโค หั้นแล เทวดาอารักขเมืองโคทั้งมวลค็
เอาปรามาสสะพูชาดอกไม้คันธะของ // หอม ผ้าผ่อนเงินคำ แก้ว ๗ ประการแลอ้อยยอ้าอ้อยกรร มาหื้อ
ทานแก่พระพุทธเจ้ามากนักละ พระพุทธเจ้าค็ไฟเอยียบย้าซ้อนรอยตีนพระเจ้าทั้ง ๓ พระองค์ลงแลวั้น
ไว้หื้ออุปฐากรักสา // หั้นแล พันดั่ง พระบาท ๔ รอยนั้น พระพุทธเจ้าทั้งหลายปู้คุดันนั้น เทวดาทั้ง
หลายค็เปนอันเคียดร้ายนักค็จักกะทำหื้อเปนอนตรายแก่คนทั้งหลายมากนักละ เหตุตั้งอัน พระพุทธเจ้า
ทั้ง ๔ ตนพระองค์จักถปนาไว้ // เพื่อห้ามโยยยะทั้งมวล เพื่ออันแล เข้าของเงินคำแก้ว ๗ ประการ อัน
อารักขแลเทวดามาปูชานั้น เอาไฟไว้ในถ้ำพัน หั้นแล น้ำอันไหลแต่ปากถ้ำนั้นค็ได้ชื่อว่าแม่น้ำถ้ำแก้วค็มี
แล // เปนแม่น้ำแก้วอันไหลมาเมืองวัง บัดนี้แล พระพุทธเจ้าทำนวยพระบาทเมืองวังสันนี้แล พระสระ
เตจไฟรอดที่ ๑ พระพุทธเจ้าค็เบ่งรัสสมิแปรไฟในอากาศรุ่งเรืองงามแลค็เขาอยู่ที่ ๑ หั้นแล คนทั้งหลาย
หั้นรัสสมิอันนั้นค็สะดั่ง //

(๗.๔๒) ตกใจกลัวมากนักละ พายลุนค็จึงรู้ว่า พระเจ้ามาเมตตาเขาค็เอาดอกไม้คันธะของหอมเข้า
น้ำโภชนาอาหารผ้าผ่อนเงินคำ ปูชหื้อทานแก่พระพุทธเจ้า คุภัตตาอนุโมทนา แลค็ขอเอาพระบาท หั้น
แล พระเจ้าค็ยารอยพระบาทไว้ // หื้อเอารอย ๑ แลค็ทำนวยว่า ตูรา อาณันทเถระ ในเมื่อพระตลาคะ
มารอดนั้น ตล คนทั้งหลายเองเขาน้ำมารวมกันนั้น ลางพรองค์ท้วงติงเถยกันว่า สู้ทั้งหลายสังกล้าดำกม
แดงไว้นั้นชา สู้ทั้งหลาย // แลบ่เลือกบ่เก็บเสียนั้นชา คนผู้เปนเจ้าเข้าจึงตอบว่าดูข้าค็เลือกเก็บเสียมาก
นักละเมื่อจักไว้เปนเข้าหวนยเชื้อค็เลือกที่ ๑ ลวดยามต่ายมฝัดยามเชิงค็เลือกแล้วแลเลือก // บ่แพ้เสีย
แล ว่าอัน เมื่อนั้น จึงได้ชื่อว่าเมืองห้วง พายลุนแปรว่าเมืองวัง ว่าอันแล ประการ ๑ เมื่อเขาไฟแปลงอาหาร
นั้น ค็ว่าแก่กันพอหว่า ว่าอัน คนชาวเมืองอันนี้คึนเขา // ออกปาก พอหว่า ว่าอัน พอหว่า ว่าอัน บ่เสีย
หลาย บ่เสียน้อย มีหั้นชะแล คึนออกปากว่าพอหว่า ว่าอัน คึบ่ตาย คึพอตกใจ มีหั้นชะแล อัน ๑ เขาจากัน
เขาพราเถียนใหญ่บ่เอามา พ้อยเอาพราเถียนน้อยมานั้นชา ว่าอัน อัน ๑ ว่าหาพรั //

(๗.๔๓) จักพันดูบ่ได้นอ พ้อยเอาดูมาตัมทั้งแท่ง ลางพรองค์มาท้วงว่า ตัมดูทั้งแท่งดังรือ บ่เอา
พรัมาพันนอ ว่าอัน เหตุตั้งอัน แม่น้ำอันไหลมาแต่หนเหนือช่วยวันออกนั้นจักได้ชื่อว่าแม่น้ำแท่งดูก ชะแล
แม่น้ำอันไหลมาแต่หัวน้ำ // แท่งดูกนั้นจักได้ชื่อว่าแม่น้ำพรา*มาเมืองชะแล แม่น้ำอันไหลวันตกมาหนได้
นั้นค็คิ แม่น้ำอันลูกแต่หนใต้ไหลผ่าเมืองมาวันออกนั้น จักได้ชื่อว่าแม่น้ำแม่น้ำห้วงมา มีหั้นชะแล แม่น้ำ
ไหลวันตกมา // หาวันออกนั้นจักได้ชื่อว่าแม่น้ำพระเจ้ามาเมือง จักว่าอันชะแล แม่น้ำอันไหลแต่วันตกแจ้ง

เหนือมาวันออกนั้นจักได้ชื่อว่าแม่น้ำแก้วแรงมาเมือง ชะแล ผู้ใดกินแลอาบคัจฉาก็กำลัง // แรงด้วย
 อานุภาพแก้วแสง ๗ ประการเช้อยู่ในถ้ำหัวน้ำนั้นแล น้ำแม่อัน ๑ จักได้ชื่อว่าแม่น้ำน้อยใจ มีหั้นชะแล แม่
 ๑ จักได้ชื่อว่าแม่น้ำแสงรองชะแล แม่ ๑ ชื่อว่าแม่น้ำพุงมาเมือง มีหั้น // ชะแล เคียนค่าดอยตันมีในเมืองนี้
 จักได้ชื่อว่าดอยทองเมือง มีหั้นชะแล พระบาทอันนี้จักได้ชื่อว่าพระบาทห้วยพ้าว มีหั้นชะแล น้ำอันนี้จักได้
 ชื่อว่าน้ำห้วยพ้าวเมืองวัง มีหั้นชะแล พระพุทธเจ้าพราจากเมืองวังแล้วคือสระเตจไฟสุที่ริมน้ำใหญ่ที่ ๑ คน
 ทั้งหลายคี่มาตอน //

(๗.๔๔) มารับพระพุทธเจ้าแล้วเขาคี่มาร้อยของดอกไม้เป็นพวงแล้วมาถวายบูชาพระเจ้าหั้นแล
 แถวดอกไม้คี่พุ่งขึ้นประปรายเรียรายตกว่าไหลโหมมากนัก เขาจากันว่าตั้งแม่น้ำคี่เป็นของดอกไม้มากนัก
 แล ว่าอัน เขามาหื้อทานแล้วคี่ // ขอเอาพระบาทแล พระเจ้าคี่ย่ำไว้แก่เขาคี่ทำนวยว่า ดูว่า อานันทเถระ
 เมืองอันนี้พายหน้าจักได้ชื่อว่าเมืองของดอกไม้ ชะแล แม่น้ำใหญ่อันนี้จักได้ชื่อว่าแม่น้ำของดอกไม้ มีหั้นชะ
 แล พระบาทดู // อันนี้จักได้ชื่อว่าพระบาทของดอกไม้ มีหั้นชะแล พระเจ้าทำนวยสนันนี้แล้วคี่สระเตจไฟ
 อดบ้านทมมิลละที่ ๑ เขาคี่มาหื้อทานแล้วคี่ขอเอาพระบาท หั้นแล พระเจ้าคี่ย่ำพระบาทไว้รอย ๑ แก่เขา
 หั้นแล เมื่อดู // พระตถาคตมารอดที่นี้ ทมมิลละทั้งหลายมากล่าวว่า ผู้เข้าทั้งหลายนี้มาเปนอันอื้อบอยาก
 หาสิ่งกินบได้เท่าหีบน้ำหน่อ ปุ่มข้าวตอปองแล้วแล เลี้ยงติงตายแล ว่าอัน เหตุตั้งอัน พระบาทอันนี้จักได้
 ชื่อว่าพระบาท // ติงตายบ้านสาบสิงปองท้องไค บ้านนี้ไคสิงคอง มีหั้นชะแล แม่น้ำอันนี้จักได้ชื่อว่าแม่น้ำ
 สิงคอง มีหั้นชะแล พระเจ้าทำนวยพระบาทสิงคอง คี่นี้แล้วคี่สระเตจไฟรอดบ้านทมมิลละอัน ๑ ยังมี
 พอลัวผู้ ๑ ไฟแอ่วป้านันมันหั้นพระเจ้ามานคี่เองเข้าหื้อ //

(๗.๔๕) มาทานแก่พระพุทธเจ้า หั้นแล พระเจ้าคี่กล่าวว่า หล้าเสียแล้ว บ่สนแล ว่าอัน แล้วคี่หื้อ
 เอาไฟไว้แ่งแถมที่ ๑ ก่อนเพือจะเอาอัน ลวดอยู่ปฏิบัติพระเจ้าตราบรุ่งแจ้ง แล้วเมื่อเข้ามันจึงเมื่อบอก
 ชาวบ้านหื้อได้เอาเข้ามาทานแก่พระเจ้า // แล้วมหาอานันทเถระจึงไหว้พระเจ้ว่า ภนเต ภควา ข้าแต่
 พระพุทธเจ้า ที่นี้ คี่เป็นเคิงเมืองแล พายหน้ายังจักเปนเมืองอัน ๑ ชะแล ขอพระพุทธเจ้าจุงไว้พระบาท
 เพือเป็นที่ไหว้แลบูชาแต่เพือะ // พระพุทธเจ้าคี่เอยียบย่ำไวยังพระบาทรอย ๑ แล้วคี่ทำนวยว่าบ้านลัวผู้
 เอาเข้าหื้อมณฑนจักได้ชื่อว่าบ้านแ่งแถม มีหั้นชะแล บ้าน ๑ ชื่อว่าบ้านเล้าทาน มีหั้นชะแล บ้าน ๑ จัก
 ได้ชื่อว่าบ้านติงเชียงเคิง ว่าอัน มีหั้นชะแล // พระเจ้าทำนวยสนันนี้แล้วคี่สระเตจไฟสู่ด้านขวาว่าทังมวล
 แล้วคี่สั่งสอนเขาทั้งหลายคี่บ่พึงบ่ละยังรรจณา*เขาเสียได้ พระเจ้าสอนบ่ได้คี่สระเตจจากดาวทมมิลละข้าว่า
 ไพรอดเมืองแซคี้ไว้พระ // บาทเชียงผา แล้วคี่มาไว้พระบาทแดนเมืองมาง แล้วคี่สระเตจจากเมืองมางไฟ
 เมตตาทมมิลละข้าชาวดอยแลชนบทบ้านเมืองในเมืองเขมรัฐระตือเชียงตุง คือแหวดเมืองเขินทังมวลซุแห่งคี่
 ย่ำไวยังพระบาทตามอันควรแล เพือ //

(๗.๔๖) หื้อเปนที่ไหว้แลบูชาแก่คนแลเทวดาทังหลายคี่มีแล สดตม ปาต ธาตุ กถา นิภูริตา
 กล่าว่าทำนวยพระบาทผูก ๗ คี่สมเร็จสระเตจแล้วเท่านี้ก่อนแล อหิ นาม อินทมูลภิกขุ ลิกขิตตะเขียนปาง

เมื่อสถิตสำราญเปนอาทิ // การอยู่วัดคู่คำ วันนั้นแล จุลศักราชได้ ๑๒๗๘ ตัว ปีสรรวาสี เดือน ๕ ขึ้น ๑๑
 ค่ำ พร่ำว่าได้วัน ๖ พุทธศักราชได้ ๒๔๕๔ ตัวบัวรวมแล้วแล ขอหื้อได้เปนประใจแก่พระนิพพานเจ้าจิม
 เทือะ ข้าเขียนทานไว้คำชูศาสนาพระโคตมะ // เจ้าทราบต่อเท่าอายุล้านเปนประมาณ นิพพาน ปจจโย
 โหนตุ เม นิจจํ เมตเตยฺย สนฺติเก อนาคเต กาเล นิจจํ ฐวํ ฐวํ จิงแต่เทือะ พุทธตำนานผูก ๗ แล //

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

ผูกที่ ๘
มี ๓๘ หน้า

(๘.๑) นโมตสสตถุฯ โยนกลา กสสมิง ภควา จริกญจ รต ตูรา โสตุชนะ สปัปฺริสสะทงหลาย พระพุทธเจ้าแห่งเราทั้งหลายคืออรหันตา พระญาอินทา พระญาโสภก จระเดินโผดสัตว์แลคนทั้งหลาย ในเมืองเขมรวิญญะ // ชุแห่ง แล้วศีสระเด็จเข้ามาในระแวกแคว้นเมืองโยนกโลก คือเมืองยวนคมีแล พระพุทธเจ้าก็เข้าไฟถึงเมืองพะยาก คือไฟถึงแม่น้ำที่ ๑ ชื่อว่าเพียะฆนาที่* คือแม่น้ำพะยากแล พระพุทธ // เจ้าก็สัพพินช่วยหน้าแล้วนั่งอยู่ในที่ ๑ ยังมีชาวทมิละผู้ ๑ มันก็จระเดินไปปามันหันแลพระพุทธเจ้าก็มี ใจชมชื่นยินดีมากนัมนันคเอาห่อเข้าหือเปนทานแก่พระพุทธเจ้าแล พระพุทธเจ้าก็สนเข้า // แล้วก็ค่อยมา ตาม คือไฟถึงดอยอัน ๑ ชื่อว่าดอยเจดุมเท่าหันแล พระพุทธเจ้านั่งอยู่เหนือดอยที่นั่น ยังมีทมิละผู้ ๑ เปนขุนชื่อว่าอ้ายองค์ หั้นแล พระพุทธเจ้ามา มั่นยินดีคเอาพลุมาทานแก่พระเจ้า พระเจ้า // คีรับเอา แล้วก็รำพึงว่าสณฐานที่นี้ยังจักได้เปนเมืองอัน ๑ พายหน้าชื่อว่าเพียะฆรวิญญะ คือเมืองเพียะฆมีหั้นชะแล ว่าอัน พระญาโสภก อรหันตาแลอาณันทเถระได้ยินคำพร้อมกันขอเชิงพระพุทธเจ้าว่า ข้าแต่ พระพุทธเจ้า ในที่นี้ //

(๘.๒) คีควรตั้งศาสนาที่ ๑ แล ขอพระพุทธเจ้าไว้ธาตุแล ว่าอันพระพุทธเจ้าคเอามือลูบหัวคิได้ เกสาธาตุเส้น ๑ คีหือแกอรหันตาแลพระญาโสภก แล้วคเอาหือขุนลัวะอ้ายองค์ แล้วคเอาเกสาธาตุใส่บอก ไม่รวก แล้วคเอา // ใส่อบคำใหญ่ ๗ กล่า แล้วใส่เข้าของในอบคำบูชาแลชุดชุมอุโมงค์อันเล็ก ๗ สอก แล้ว ขุนลัวะอ้ายองค์ คีเอาเข้าของคิได้ ๑ ลัง ๗ แสน บูชาธาตุพระพุทธเจ้า แล้วก่อเจดีย์คำสูง ๗ สอก แล้ว พระญาอินทร์ // คีใส่ยนต์จักรผัดบัว นี้อบหือเปนสาธารณะแก่ธาตุคิถมเสียหือดี แล้วพระพุทธเจ้าก็สั่ง อรหันตาแลพระญาโสภก อ่าดังนี้ ในเมื่อคุตถาคะนิพนพานไฟแล้วสุทธานทั้งหลายจุงเอาธาตุมือกล้ำขามา // ไว้ที่นั่นเทือะ ว่าอัน แล้วศีสระเด็จไฟสู่ดอยอัน ๑ ชื่อว่าโลหะภฏฐะปัพพะะ ยังดอยจอมทองคมีที่จิมไกล เมืองพะยาก หั้นแล ยังมียักข์ผู้ ๑ อยู่ดอยที่นั่น ยังมีลัวะขุนลัวะผู้ ๑ ชื่อว่าอุตตระ เปนเจ้าเมืองพะยาก ที่ // นั้น คีเอาขุนยักข์ผู้นั้นกินคมีแล ๒ เชือคิหือคนแลคน หั้นแล ยักข์ผู้นั้นมันหันพระพุทธเจ้ามา แล้ว มันคิว่าจักกินพระเจ้า ว่าอัน พระเจ้าว่ามึงกินคุแท้รือ ยักข์คิว่าจักกินแท้แล ว่าอัน พระเจ้าคเอายิดมือนี้ว ข้ายไฟว่า มึงจักกินคุคิจุ่งกินท้าว //

(๘.๓) อันมันคิอ้าปากจักมาคาบเอาแท้ คีลวดกลายเปนดอกบัวดอกไม้เงินดอกไม้คำ เปนแก้ว มุกดาแลแก้วปทมราค หั้นแล ยักข์คิหันอัสสจันอันนั้น คีบอาจจักกินได้ พระเจ้าคิจะทำปาฏิหาริย์อันนั้นจิง รู้ว่าเจ้าคุหาเกน // พระเจ้าแท้รือ ว่าอัน พระเจ้าจิงกล่าวว่า มึงบรูจักคุรือ มั่นว่าข้าบรูคิเสมือนตายแล ว่าอันหั้นแล พระเจ้าคิสอนว่า มึงอย่ากินขึ้นสัตต สันนี้ มึงจักได้ไฟเกิดเปนยักข์แถม ๕ ร้อยชาติเล่าตาย จุง ละคร // อันเปนบาปเสีย แล้วจุงจักจะทำบุญเทือะ ยักข์กล่าวว่าจักหือข้าจะทาดังรือชา พระเจ้ากล่าวว่า มึงจุงรักสาสิล ๕ นั้นดังรือชา พระเจ้ากล่าวว่ามึงจุงคุบเข้าเข้ามา นีก่อน ว่าอัน พระญายักข์คิคุบเข้า // ยอ

(๘.๕) กล้าวันตกห้วยอัน ๑ ขึ้นเมื่อต้อปะตูทั้งวันตกแล เมื่อเช้าแดดคี่สองปะตูถ้าวันออกแล เมื่อค่ำแดดคี่ต้อปะตูถ้าวันตก หั้นแล พระพุทธเจ้าคลุกไฟย่ำรอยตีนเหนือหินก้อน ๑ กว้างได้สิบศอกที่จิงใกล้เกล้าไม้ขุนตัน ๑ แล้ว // จึงสักรันตาแลพระญาโสกว่า คุณถาคตะนิพพานไฟแล้วสูงเงาธาตุแลถูกฝ่ามือซ้ายมาไว้ที่นี้เทือะ พลัน แล้วพระพุทธเจ้าคี่สระเต็จไฟเมืองเชียงแสน คี่ไฟจวบภิกขุ ๒ ตน นอนอยู่จิมกัน เจ้า // ทั้ง ๒ ตนนั้น หั้นแล พระพุทธเจ้ามาคี่ชวนกันมาไหว้พระพุทธเจ้าแล พระเจ้าคี่ถามว่า ๒ เชื้อท่านมานอนอยู่เหนือหินเหตุใดชา ว่าอัน ภิกขุทั้ง ๒ ไหวว่า ภนเต ข้าแต่พระพุทธเจ้า เพื่อข้าทั้ง ๒ เอากันมา // ไหวไม่สริมหาโพธิ์ต้นนี้ จิงมานอนอยู่ที่นี่แล พระพุทธเจ้าแล พระเจ้าคี่จิงกล่าวว่าท่านทั้ง ๒ มาไหว้ไม่มหาโพธิ์นี้คี่นักแล ไม่สรัดต้นนี้คี่หาก เปนลูกไม้มหาโพธิ์แห่งคามาเกิดเปน // ที่นี้ตาย จุ่งเอากันมาไหว้เทือะ ว่าอัน แล้วพระพุทธเจ้าคี่ขึ้นเมื่อถึงหัวดอยกล้าวันตก หั้นแล เมื่อนั้น ยังมีข้างแห่งลัวะผู้กินเมืองนั้นตัว ๑ เมาน้ำมันเข้าผกมัดกับเสาควงไว้ ข้างตัวนั้นหันพระพทธเจ้ามาบิณฑบาตเข้า //

(๘.๖) เมื่อเช้า ช่างตัวนั้นก็สะดุ้งตกใจตื่นตื่นเชือกก็ขาดค้ำร้องแสนแล่นหนีไปพึ่งไฟล้อยู่หนอง
สระอัน ๑ พายวันตก หันแล เหตุตั้งอัน เมืองอันนี้จึงได้ชื่อว่าเมืองช้างแสน ว่าอัน พายลุนค์แปรเสียจึงได้
ชื่อว่า // เมืองเชียงแสน ว่าอัน มีหั้นชะแล หนองสระพายวันตกนั้นจักได้ชื่อว่าเมืองหนองช้าง มีหั้นชะแล
คนใดเอาเข้าน้ำโภชนาอาหารคิลานะประเจียดมาทานแล พระพุทธเจ้ากล่าวไว้ในที่นี้ควรตั้งศาสนาแล // ว่า

อัน อรหันตาแลพระญาอโสกค็ขอเอาธาตุ หั้นแล พระพุทธเจ้าค็เอามือลูบหัวได้เกสาธาตุเส้น ๑ หื้ออรหันตาแลพระญาอโสกแลหื้อแก่ลัวะผู้ชื่อว่าแสนทอง อันเปนเจ้าเมืองแล้ว // ค็ใส่บอกไม้ซาง แล้วใส่อบคำไทย ๗ ถัดหื้อใส่เข้าของในอุบคำขุนลัวะแสนทองค็ชุดชุมเลก ๕ ร้อยมาแล้วเอาอุบธาตุใส่ท่ากลางเอาเข้าของใส่ล้าน ๗ แสน พระญาอินทร์ค็ใส่กมผัดไว้ท่ากลาง // อุโมงค์เปนปะตุกล้ำวันออกห้วยอัน ๑ หากขึ้นเมื่อฝายแม่น้ำกุฎฐะนทีต่อหน้านั้นแล พระเจ้าค็สั่งอรหันตาแลพระญาอโสกว่า คุณถาคตะนิพพานไผแล้ว จุ่งเอาธาตุกล้ำแขนขวาคูมาไว้ที่นี้เทอะ ว่าอัน แล้วค็สระเตจเถิง //

(๘.๗) เมืองเชียงรายที่ ๑ แล้วขึ้นไฟสุตอยแล้วค็ลงมาสูแม่น้ำค็อาบน้ำแม่กุฎฐะนที* คือแมกก แล้ว เมื่อนั้น ยังมีชีมานรายผู้ ๑ คือนักบวชมานรายผู้ ๑ มันมาเป็นบ้ำเอาค้อนตีคนทั้งหลายลูปปลี ไคว* ยอมเอาดาบฟันคนแลคนหั้นแล พระ // พุทธเจ้ากล่าวว่ชีมานผู้นี้รายนักสนนี้ ชีมานเองตบมาจักฟันพระเจ้า ว่าอัน พระพุทธเจ้าว่า มึงบรูจักคูรือ มันกล่าวว่ คูบรูแล ว่าอัน พระพุทธเจ้าค็ยื่นมือซ้ายไผ แล้วกล่าวว่มึงจักฟันค็ // จุ่งฟันดูเทอะ ว่าอัน ชีมานรายผู้นั้นค็ยกดาบขึ้นจักฟันพระพุทธเจ้า ว่าอัน ค็ลวดกลายเป็นดอกบัวคำไฟ หั้นแล ชีมานค็หันดาบ มันค็กลายเป็นแสงคำทั้งแท่งแล พระพุทธเจ้าจึงกะทำปาฏิหาริย์ // ชีมานหันอัสสจันอัน จิ๊งรู้ว่เปนพระพุทธเจ้า ว่าอัน ค็จัดแก้ผ้าสังฆาฏิผืนรายนั้นเสีย แล้วค็มาไหว้พระพุทธเจ้า หั้นแล พระพุทธเจ้าค็บวหื้อเปนภิกขุ แล้วพยาธินเปนบ้ำค็ลวด // หายไฟสันเดียนั้นด้วยอาณุภาวะแห่งพระเจ้าแล พระพุทธเจ้าอาบน้ำแล้วค็ขึ้นเมื่อสู่จอมตอยนังอยู่แล้วกล่าวว่ ในที่นี้ค็ควรตั้งศาสนาแล ว่าอัน ที่นี้ยังจักเปนเมืองอันใหญ่ ๑ คือว่าเมืองชีราย มีหั้นชะแล พายุลุน //

(๘.๘) จักแปรชื่อว่าเมืองเชียงรายชะแล ว่าอัน อรหันตาแลพระญาอโสก ค็ขอเอาธาตุ หั้นแล พระพุทธเจ้าค็เอามือลูบหัวได้เกสาเส้น ๑ หื้อแก่อรหันตาแลพระญาอโสกกับทั้งชีมานแลพระญาลัวะผู้กินเมืองชื่อว่าขุนเชียง // ทองบั้นเขาค็มาไหว้พระพุทธเจ้าแล้วค็รับเอาธาตุไฟใส่บอกไม้รวกแล้วค็ใส่อบแก้วปัดคำ* ๗ กำมือ ใส่เข้าของบูชาแล ลัวะเชียงทองกับอรหันตาแลพระญา อโสกค็เอาธาตุไว้ในถ้ำขุน // ลัวะเชียงทองเอาเข้าของใส่สับล้าน พระญาอินทร์ใส่กมผัดไว้ท่ากลางปะตุกล้ำวันตกจิมน้ำกกแล้วแปลงรูปข้างหิน ๒ ตัวใส่เข้าของแลตัวแสงไว้ที่พระพุทธเจ้าอาบน้ำหั้นแล พระพุทธเจ้าค็สั่ง // อรหันตาบทั้งพระญาอโสกว่า ในเมื่อ พระตถาคตะนิพพานไผแล้ว สุตานทั้งหลายจุ่งเอาธาตุนี้ว่มีมาไว้ที่นี้เทอะ ว่าอัน แล้วพระพุทธเจ้าค็สระเตจไฟสู่เมืองพะยาวค็ไผจบ // ข้างตืทองผู้ ๑ แล้วพระพุทธเจ้าค็ขึ้นไฟสู่หัวตอยถัดวันออกห้วยหน้าไผวันตรกรเวียง หั้นแล ยังมีพระญาตน ๑ กินเมืองชื่อว่าสุดโตสมราชา ค็หื้อเพิ่นแปลงแท่นของมาทานแก่พระพุทธเจ้า ข้างทองค็เอาภินทิ //

(๘.๙) บาทมาหื้อเปนทานแก่พระพุทธเจ้าได้สนแล้ว พระพุทธเจ้าจึงกล่าวว่ สันฐานที่นี้ควรตั้งศาสนาแล อรหันตาแลพระญาอโสกจึขอเอาพระบาท หั้นแล พระพุทธเจ้าค็เอามือลูบหัวได้เกสาเส้น ๑ ค็หื้อแก่ // อรหันตา แก่พระญาอโสกแล้วค็หื้อพระญาสุดโตสมราช รับเอาใส่ชะรอบแก้วมหานิล ใส่อบคำไทย ๗ ถัดหื้อใส่ สุตโตมโสมราช กล่าวว่ถานะที่นี้ยังมีถ้ำอัน ๑ มีปะตุ ๒ อัน อัน ๑ มีพาย // วันตก อัน ๑ มี

พายวันออกแล พระพุทธเจ้ากล่าวว่ตักนักละ ว่าอัน แล้วอรหันตาแลพระญาอโสกแลพระญาอินทาแล พระญาสุตโตสม คีเอาธาตุไฟไว้กลางถ้ำอันนั้น พระญาสุตโตสมคีหื้อแปลง // แทนคำใส่ธาตุไว้ แล้วคีใส่ เข้าของแลล้านบูชาธาตุแล้ว พระญาอินทรีไสยนต์ชักผัดไว้ แล้วปะตุถ้ำถ้ำวันออกมีแม่น้ำ ปะตุถ้ำถ้ำวัน ตกมีหินแลก้อนกลมมนเปดั่งบาตรนั้นแล กับไม้รวกมี ๗ กอมีจิมไกล้ปะตุ // ถ้ำนั้นแล พระพุทธเจ้าคีสั่ง ยังอรหันตาแลพระญาอโสกไว้ว่า คุณถาคตะนิพพานไฟแล้ว จุ่งเอาธาตุแขนซ้ายกุมมาไว้ที่นี้เทอะ ว่าอัน พระพุทธเจ้าคีสระเตจไฟถึงดอยป่าไม้ที่ ๑ ชื่อว่าลัมพกลวน* คีอไม้กระชาว //

(๘.๑๐) ที่ ๑ พระพุทธเจ้าคีขึ้นไพนั่งอยู่เหนือดอยม่อนน้อยอัน ๑ สูงสะน้อย ยังมีลัวะชื่อว่าอ้ายคอน ว่าอัน มันหันพระพุทธเจ้ามาคียินดี แล้วมันคีมาหื้อทานหมากพร้าว ๕ ลูก หมากเตื่อ ๕ ลูก แก่ พระพุทธเจ้าแล พระพุทธเจ้าคีรับ // เอาแล้วคีสันลูกไม้ผุ่นั้นแล้วคีทำนวยว่า คุณพระตถาคตะมารอดที่นี้ ลัวะผู้ชื่อว่าอ้ายคอน คีมาหื้อหมากพร้าวหื้อกิน หมากเตื่อหื้อแก่คุณแล ที่นี้เปนมืองไทยอัน ๑ คีจักปรากฏ ชื่อว่าเมืองลัวะ ว่า // อัน มีหั้นชะแล ในที่นี้คีควรตั้งศาสนาแล ว่าอัน อรหันตาแลพระญาอโสกคีขอเอา ธาตุเชิงพระพุทธเจ้าคีเอามือลูบหัวได้เกสาเส้น ๑ คีเอาหื้ออรหันตาแลพระญาอโสกแล้วคีเอาหื้อลัวะ // อ้ายคอน แล้วคีเอาใส่บอกคำ แล้วใส่อบคำอันใหญ่ ๗ กล้ามือ แล้วชุดชุมเล็กได้สิบริยวว่า แล้วเอาธาตุ ตั้งท่ากลางแล ลัวะอ้ายคอนเอาเข้าของใส่บูชา ๗ แสนแล คนทั้งหลายคีใส่ ๗ ล้าน บูชาธาตุแล้ว // พระญาอินทาคีไสยนต์ชักผัดไว้ถ่มขึ้นหื้อดีแล ก่อขึ้นพวยบนสูง ๗ ศอกแล พระพุทธเจ้าคีสั่งอรหันตาแล พระญาอโสกว่า คุณถาคตะนิพพานไฟแล้วจุ่งเอาตุ๊กตกล้านักถ้ำหลังกุมมาไว้ที่นี้เทอะ เจตียะธาตุอัน //

(๘.๑๑) นีพายหน้าจักได้ชื่อว่าเจตียะธาตุลำปาง มีหั้นชะแล ว่าอัน แล้วคีลูกไฟย่ำรอยพระบาทไว้ เหนือหินก้อน ๑ แล้วพระพุทธเจ้าคีสระเตจไฟสู่เมืองนาน ไพรอดแม่น้ำอัน ๑ ว่าจักลงอาบน้ำ ว่าอัน ยังมี พระญาม่านตน ๑ นางเท๗/ จีชื่อชานางสัพพรมิตร ว่าอัน พระญาคีเสวยเมือง ที่นั้น มันหันพระพุทธเจ้า มาเมตตาคียินดีจึ่งเอาผ้าขลิบผืน ๑ มาหื้อทานแก่พระพุทธเจ้า เพื่อหื้อเปนผ้าอาบน้ำ หั้นแล พระพุทธเจ้า อาบ // น้ำแล้วแก๊เสียแล้วลวดกลายเป็นแผ่นคำไฟ หั้นแล พระญาผู้นั้นคียินดีนัก คีจกกับด้วยนางสัพพรมิตร ว่านางจูงมือเอาอาสนาแลกับทั้งเข้าน้ำโภชนาอาหารมาพลันนัเทอะ จักหื้อพระเจ้านั้นแล้ว // สัน เข้าชะแล ว่าอัน นางคีเมื่อตามคำพระญาตนเปนผัวแล เมื่อหน้าแล่นนานมาสะน้อย* หั้นแล พระญาม่าน จิงร้อนใจจิงเตียนนางว่า นางนี้เปนอันนานมาเซนต์ ว่าอัน แล้วตนมันจิงลูกเล่นเมื่อพลัน // นัก เมื่อยับ เอาอาสนากับเข้าน้ำโภชนาอาหารมาพลันนั แล้วคีหื้อทานแก่พระพุทธเจ้าอยู่สำราญแล ในข้างแม่น้ำพาย วันตานั้นแล้วคีหื้อพระพุทธเจ้ารับเอาเข้าน้ำประใจแล้วสันเข้าแล้วพระพุทธเจ้าคี //

(๘.๑๒) ทำนวยว่าพระตถาคตะมารอดที่นี้พระญาคีใช้นางสัพพรมิตรเทวี หื้อเมื่อเอาวัตถุทาน เปนอันนานมาสันนั้น พายหน้าเมืองอันนี้จักได้ชื่อว่าเมืองนานมา ว่าอัน พายหน้าจักจำแปรว่าเมืองนาน ว่าอัน // มีหั้นชะแล เมืองอันนี้คีควรตั้งศาสนาแล ว่าอัน อรหันตาแลพระญาอโสกคีขอเอาธาตุ หั้นแล พระพุทธเจ้าคีเอามือลูบหัวได้เกสาธาตุเส้น ๑ หื้อแก่อรหันตาแลพระญาอโสก // แล้วพระญาคีเอาใส่ใน

อุบคำอุบแก้วคีไสในน้ำตันคำใหญ่ ๓ กล้ามือ แล้วชุดชุมเล็ก็ร้อย ๓ สิบวา แล้วคีเอาธาตุใส่ท่ากลาง พระญา
 ม่านใส่คำ ๓ แสนบูชาแล นางสัพพมิตรคีไส // คำ ๓ แสนแล คนทั้งหลายคีไสเข้าของบูชาล้าน ๗ แสน
 แล พระญาอินทร์คีไสยนต์จักรผัดไว้ แล้วคัถมหือดี แล้วคัถก่อเจตียะพายบนสูง ๓ ศอก แล้วพระพุทเจ้าคี
 สั้งไว้ว่า พระตถาคตนิพพานไฟ // แล้วสูงจ้งเอาธาตุค้อมือพายซ้ายขวาไว้ที่นี้เทอะ ว่าอัน แล้วคัถสระเตจไฟ
 สูเมืองแพร พระเจ้าคีไสอยู่สำราญในเคล้าไม้หมากก่อ ๑ สูงได้ ๑๒ วา ใหญ่ ๓ กล้าแล ยังมีลัวะผู้ ๑ ชื่อว่า
 คอม ว่าอัน มันหันพระเจ้าแล้วมัน //

(๘.๑๓) คีเข้าไฟให้พระพุทเจ้าคีถามว่าหมากตันนี้สูงนัก อันชา ลัวะอ้ายคอมกล่าวว่ดังนี้ ภา
 เต ข้าแต่พระพุทเจ้าหมากตันนี้คนทั้งหลายคัเพนอัน อันเมยอันมากนัก ย่อมเพนวินเสีย เกบไฟเข้าเสียแล
 พระ // พุทเจ้ากล่าวว่าดังนี้ ฅิว่ามีเพนสันนี้มึงจ้งขึ้นเอาลงมาปลี ๑ กับเอาปูนเอาพลมมาเทอะว่าอัน มันคั
 เอาตามคำพระพุทเจ้าคัรับเอาสันแล้วคัเพนอันหวนลำนัก คักล่าวว่าหมากอันนี้กินหวนนัก // บัอันเด
 ว่าอัน แล้วคัเอาหือมันกินคัยังหวนลำนักด้วยอาณภาพพระเจ้า หันแล มันถามพระพุทเจ้าว่าลูกแต่ที่ไ
 มา นั้นชา พระพุทเจ้าว่า คูสระเตจไฟโผดสัตต // ทั้งหลายมาแล ว่าอันแล พระพุทเจ้าจะทำปาฏิหาริยะ
 อันนั้น มันคัยินดีเลื่อมใสในคุณพระพุทเจ้าเพนตนประสิฏ์แท้แล ว่าอัน แล้วคัจ้งจากับด้วยเมยมันว่า สูง
 เมื่อเอา // สนาเข้าน้ำโภชนาอาหารมาพลันนักเทอะ เมยมันคัลูกเล่นเมื่อเอาอาสนาทั้งน้ำมาทานแก่
 พระพุทเจ้าแล พระพุทเจ้าคัรับเอาแล้วคัสันเข้าที่นั่น หันแล ในเมื่อสันเข้าแล้วคักล่าวว่า ในสันฐาน //

(๘.๑๔) ที่นี้เข้ามาว่าหมากตันนี้ ไผ่มาถันคัเพนบ้ำแปรไฟว่าอัน เมืองอันนี้พายหน้าเมืองอันนี้จัก
 ได้ชื่อว่าเมืองแพร มีหันชะแล ถานะที่นี้คัควรตั้งศาสนาแล ว่าอัน อรหันตาแลพระญาโสกคัขอเอาธาตุ
 หันแล // พระพุทเจ้าคัเอามือขวาอุบหัวได้เกสาเส้น ๑ คัหือแก่อรหันตาแลพระญาโสก แลหือแก่ลัวะ
 อ้ายคอม ลัวะอ้ายคอมคัว่าหือ // เมยมันว่านางจ้งเมื่อเอาอุบแก้วลูกนั้นมาใส่เกสาธาตุพระเจ้าเทอะ ว่าอัน
 เมยมันลวดตริบู้ หันแล มันจ้งเคียดว่าผู้ยั้งจักแพ้ผู้ชายนันชา ว่าอัน แล้วมันคัเล่นเมื่อเอา // มาด้วยตน
 แล้วคัใส่ธาตุ หันแล พระพุทเจ้าคัถามว่า ถ้ายังมีบ้ำชา ลัวะอ้ายคอมกล่าวว่ ถ้ายังมีแล ว่าอัน
 พระพุทเจ้าถามว่าปะตุถ้อยกัถล้าไคชา มันว่าปะตุถ้อยกัถล้าวันออกแล ว่าอัน พระพุท // เจ้าถามว่า เล็ก
 มากน้อยเท่าไคชา มันกล่าวว่าเล็ก ๒ ร้อยวาแล ว่าอัน พระพุทเจ้ากล่าว ฅิแลมีตั้งอัน สุทธานทั้งหลายจ้ง
 เอาธาตุธาตุคุดตถาคตไฟไว้ที่นั่นเทอะ อรหันตาแลพระญาโสกแลลัวะอ้ายคอมคัไส //

(๘.๑๕) ของบูชาล้านคำ คนทั้งหลายคีไสเข้าของบูชาพระญาอินทร์คีไสยนต์จักรผัดไว้ลัปะตุถ้อย
 ใส่หิน ๓ ก้อนอิตปะตุถ้อยก่อน ๑ แล พระพุทเจ้าคัสั่งอรหันตาแลพระญาโสกว่า คุดตถาคตนิพพานไฟ
 แล้วสูงจ้งเอาธาตุ // ดูกศอกคูกถ้อยซ้ายขวาไว้ที่นี้เทอะ ว่าอัน หันแล พระพุทเจ้าคัสระเตจไฟโกลได้ ๑๒ โย
 ชนะ คีไฟถึงบ้านลัวะที่เขายู่แดนต่อกันเมืองหงสา เขาย่อมเข้าคายต่อชาวหงสาว // ติ อยู่ข้างแม่น้ำระมิง
 แล้วขึ้นนั่งอยู่ตอยอัน ๑ คัปัเพนตอยใหญ่นั้นแท้ พายไตคัเพนห้วย พายเหนือคัเพนห้วย หากแขวนหาก
 อยู่กัถล้าวันตกบ้านลัวะอันนั้น แล้วพระเจ้าคันั่งอยู่ตอยน้อยจิมโกลไม้ขุนตัน // ๑ ใหญ่ ๓ กล้า สูง ๑๒ ศอก

แล เมื่อนั้น ยังมีลัษผู้ ๑ ไพอั่วคี่ชะพายบอกน้ำผึ้งมา มันคียินตินิก มันคี่ขึ้นเอาหมากขุนลูก ๑ โห่ย ๗ กลาลงมาคี่หื้อเปนทานแก่พระเจ้ากับน้ำผึ้งพระเจ้า // รับสันแล้วกล่าวว่าสันนี้ ที่นี้ควรตั้งศาสนาแล ว่าอัน แล้วคี่ทำนวยว่าถานะที่นี้ พายหน้าจักได้ชื่อว่าท่าสอย มีหันชะแล อรหันตาแลพระญาอโสกคี่ขอเอาธาตุ หันแล พระพุทธเจ้าคี่เอามือลูบหัวได้เกสาเส้น ๑ คี่หื้อ //

(๘.๑๖) แก่อรหันตาแลพระญาอโสกหันแล พระญาอโสกคี่รับเอาแล้วคี่ใส่อุบคำใหญ่ ๗ กลามือ ลัษะทั้งหลายคี่ชุดอโมงคร้อยปลายชาวศอก แล้วคี่เอาเกสาธาตุใส่ไว้แล้วหื้อดี แล้วพระพุทธเจ้าคี่สั่งอรหัน ตาแลพระญา // โสกว่า คุณถาคตะนิพพานไผแล้ว สุทธานทั้งหลายจูงเอาดูธาตุแขนซ้ายคี่มาไว้ที่นี้เทื่อ ว่าอัน แล้วพระพุทธเจ้าคี่สระเตจไฟเลิงดอยที่ ๑ สูงได้ ๖ สิบศอก จอมดอยอันนั้นยังมีหิน // ก่อน ๑ หนา ศอก ๑ มีในหว่างไม้รวก ๓ กอแล พระพุทธเจ้าคี่ขึ้นนั่งอยู่เหนือหินก้อนนั้น ยังมีลัษะ ๗ คนเปนพ่อเกียนผู้ ๑ เปนแก่นั่นชื่ออุปัฏฐเสนาแล เขาคี่ชักเกียนเกลือชายไฟชาย // หันแล เขาชักเกียนไฟที่นั้น เขาคี่อมพอลงเกียนไว้ว่าจักกินเข้าหื้อ เขาหันพระพุทธเจ้ามาคี่ยินตินิกคี่ใคร่หื้อทานเขาถึงเลงดูตาวันคี่รู้ว่ากาละยาม นั้นยังควรหื้อทานเข้า // แล ว่าอัน เขาคี่ต่างคนคี่ต่างเอาเข้าห้อมมาหื้อทานแก่พระพุทธเจ้าแลคนแลหื้อ หัน แล พระพุทธเจ้าคี่รับเอาสันเข้า แล้วคี่หื้อแก่อรหันตาสันแล้วคี่หื้อแก่พระญาอโสกกิน แล้วคี่ขัดตองหื้อเข้า นั้นเสียลวดเปน //

(๘.๑๗) คำทั้งแห่ง พ่อคำได้หันคี่เลงข้ายินตินิกด้วยอานุภาพพระเจ้านั้นคี่ยินตินิกมากนิกดีหลีแล เกลือ ชาย ๗ เกียนนื้ออย่าได้ไว้เทื่อ เราจักเอาไฟบูชาพระพุทธเจ้าเทื่อ ว่าอัน เขาคี่เอาเกลือชาย ๗ เกียนนั้น บูชาพระพุทธ // เจ้า หันแล เกลือชาย ๗ เกียนนั้น คี่ลวดเปนชายคำไพนับเสียงแล เขาคี่ข้ายินตินิกกว่า เก่าเล่าแล พระเจ้าถามว่าดังนี้ สุทธานทั้งหลาย ๗ คนนี้เปนทุกชนกชะรือ // เขาว่าผู้ข้าทั้งหลายเปนทุกช นกแล พระพุทธเจ้ากล่าวมาเข้าของเรือนสุบมีชะรือ เขากล่าวว่าของเรือดุข้าบมีคี่เปนทุกช้เชื้อใจ จึงจักเอา กันมาค้าเกลือชายกินดองพระพุทธเจ้ากล่าวว่า // ติแลมิดังอัน สูงจูงมาหื้อดูจักหื้อเข้าของแก่สุ ว่าอัน เขาคี่มา ไหว้พระเจ้า หันแล พระพุทธเจ้าคี่หื้อสีล ๕ แก่เขา เขาคี่รับเอาสีล ๕ แล้วคี่พ่อดูเกียน เขาคี่หันคำเติมเกียน ทั้ง ๗ เหล่มนั้น // เขายินตินิก แล้วคี่กล่าวว่า พระพุทธเจ้าคี่เปนสุขแก่เราทั้งหลายแท้แล ว่าอัน แล้วเขาคี่ ชักเกียนเกลือสุเรือน แล้วเขาคี่หันหม้อเข้าหม้อแกงทั้งมวลคี่เปนคำ พร้ามีดถ้วยจอกสลุงไตร คี่เปนคำทุกอัน เขา

(๘.๑๘) ข้ายินตินิกกว่าเก่า อันนี้คี่เปนกับด้วยอานุภาพบุญพระเจ้าแล เราทั้งหลายอย่าอยู่เรือน เทื่อ เราจักไปบวชเทื่อ ว่าอัน แล้วเขาคี่สั่งสอนลูกเมียเขา แล้วคี่เว้นวางเข้าของทั้งมวลนับเสียง แล้ว เขาคี่เข้าไฟขอ // บวช หันแล พระพุทธเจ้าคี่บวชหื้อเปนเอหิกิกุขทั้ง ๗ นั้นแล้วลวดปรากฏชื่อว่าอุปัฏฐาก เสนาเถระ หันแล พระพุทธเจ้าคี่เทศนาธัมมแก่ลัษะทั้งหลาย แล้วลัษะทั้งหลายคี่หื้อเข้าบิณฑบาตเปนทาน แก่ // พระพุทธเจ้าแล สันเข้าแล้วคี่กล่าวว่า ในถานะที่นี้ควรตั้งศาสนาแล คุณาที่นี้ลัษะทั้งหลายคี่มาหื้อ เกลือชายมาเปนทานแก่คุ ในประเทศที่นี้พายหน้าจักได้ชื่อว่าท่าสอย มีหันชะแล อร // หันตาแลพระญา

อโศกกับทั้งภิกษุสี่ละ ๗ คน คือขอเอาธาตุเชิงพระพุทธรเจ้า หั้นแล พระพุทธรเจ้าก็เอามือลูบหัวได้เกศาเส้น ๑ คือหื้อแก่รหันตาแลพระญาอโศกแล้วคืถามว่าถาณะที่นี้ // ยังมีถ้ำบชา เขากล่าวว่าถาณะที่นี้มีแล ว่าอัน พระเจ้าจึงเมตตากล่าวว่า ตั้งแต่นี้ไฟพายหน้าเหนือช่วยวันตกได้ ๓ พันปลาย ๕ ร้อย ฝ่ายแม่น้ำกล้ำพันยัง มีถ้ำอัน ๑ ดินักแล สูงเอธาตุคุไฟไหว หั้นเทือะ อร //

(๘.๑๙) หันตาแลพระญาอโศกกับภิกษุสี่ละ ๗ คนนั้นคือเอธาตุใส่อุบคำบูชาธาตุนพระพุทธรเจ้ากับ ทั้งชายคำผู้งั้นมาสู่ถ้ำถึงแม่น้ำระมิงค์ข้ามไฟ แล้วขึ้นไฟสู่ตอยสูงได้พันปลาย ๕ ร้อยวา คือเมื่อจบถ้ำแล คือเอา // ธาตุไว้ในถ้ำชายคำ ที่นั้นแล พระญาอินทาสัยนตจักรผัดไว้ถ้ำอันนี้เล็กได้ร้อยวา กว้างคืได้ ๕ ร้อย วาแล พระพุทธรเจ้าก็ขึ้นไฟสู่แล้วลงมาสู่แม่น้ำระมิงค์จวบผา ๓ ก้อน กอง // กันอยู่เปนต์ถ้ำนั้น คืมีใจมัก ใคร่อาบน้ำ หั้นแล ยังมีลัวะผู้ ๑ ไฟแอ่วเพิงว่าจักเสวงหาน้ำเผิง หั้นแล ค้นได้แล้วมันคืชะพายบอกน้ำเผิง ไฟ คืหั้นพระพุทธรเจ้าที่นั้นมันคียิน // ดินัก มันคืหื้อผ้าขาวผืน ๑ เพือหื้อเปนต์ผ้าอาบน้ำ พระเจ้ารับเอาบ่ อาบน้ำ หั้นแลคืลวดกลายเป็นคำ มันหั้นคียินดินัก เมื่อพระเจ้าอาบน้ำแล้วมันอยู่เหนือผาก่อน ๑ // งามนัก ลัวะผู้งั้นจึงไซถงมันเอาสลอบทองแดงมาใส่ไฟเผิงมาหื้อเปนต์ตามพระพุทธรเจ้า คืรับเอาแลสลอบ ทองแดงนั้น ใส่ไฟเผิงกินคืกลายเป็นคำแลแก้วปมราค มันหั้นคียินคืแล้วกล่าวว่า //

(๘.๒๐) สลอบข้าหากเปนต์ทองบัดนี้ พระเจ้าหุยนเอาพ้อยกลายเป็นคำแก้วปมราคสันใด ข้าซาบ เอาแล ข้าลวดจักหื้อทานแก่พระพุทธรเจ้าชะแล จึงเอาไว้ช่วยมือเทือะ ว่าอัน พระพุทธรเจ้าคืสันน้ำเผิง แล้วคืหื้อ // สิล ๕ แก่มัน ค้นว่ามันเอาสิล ๕ แลคืคืพิกเมื่อสู่เรือนมัน มันคืผ่อดูวัดอุณโธอันมีเรือนมันคื เกิดเปนต์เสียง หั้นแล มันจึงว่าหื้อเอี่ยมมันเอา วัดอุณโธนี้ไซของคุเด เปนต์ของท้าวพระญาตาย เมีย // มันจึง ว่าไซของท้าวพระญาตาย หากเกิดคือุบบุญตาย รอยเปนต์กับด้วยพระเจ้าแล ว่าอัน คืข้าอินดินักกว่าเก่า เล้า หั้นแล พระพุทธรเจ้าคืขึ้นสาคอยไม้คืย่ำรอยพระบาทไว้อัน ๑ เพือ // หื้อเปนต์ที่ไหวแลบูชาแก่คนแล เทวดาทังหลาย แลคืสรุ่ไฟถึงเมืองลี้ คืขึ้นสู่ตอยอัน ๑ พายวันตกคืมีแม่น้ำอัน ๑ พระเจ้าคืไพนั่งอยู่ จิมตันหมากขุนตัน ๑ ใหญ่ ๗ กล้า หั้นแล เมื่อนั้น // ยังมีลัวะผู้ ๑ ไฟป่าหั้นพระเจ้ามานั่งอยู่คืให้พระเจ้า กล่าวว่า ข้าแต่ พระพุทธรเจ้า ต้นหมากขุนตาย ว่าอัน แล้วขึ้นมาเอาหมากขุน ๓ ลูกลงมาหื้อทานแก่ พระพุทธรเจ้า หั้นแล พระพุทธรเจ้าคืสันแล้วไฟหั้นหินก้อน //

(๘.๒๑) ยาว ๕ ศอก คืนั่งอยู่ หั้นแล อถ ในกาละเมื่อนั้น ยังมีรสิตน ๑ ชื่อว่าอตุรัสสะ หากเป นลูกชาวทมิฬละ ที่นั้น คืบวชเปนต์สืออยู่ป่า ที่นั้นมันรู้ช่าวว่า พระพุทธรเจ้ามาเมตตาดังอัน รสิตนนั้นคืมา ไหว้ // พระพุทธรเจ้า หั้นแล พระพุทธรเจ้าถามว่า ตุรา รสี ท่านมาหาคุณดินักแล อตุลลสิ จิงกล่าวว่า ข้าแต่ พระพุทธรเจ้ามาเมตตาผู้ข้าจึงมาไหว้พระพุทธรเจ้าแล ขอรธา // นพระพุทธรเจ้ายังอยู่ที่นี้ ก่อนเทือะ ว่าอัน แล้วคืไฟบอกแก่ลัวะทังหลาย ๗ สิบเรือน คือเอาเข้ากับอาหารมาหุงกินห้วย ๑ ในที่นั้น พระพุทธรเจ้าคืรับ เอา สันแล้วคืกะทำภัตตอา // นโมทนา แล้วจิงกล่าวว่า คุตถาคะมารอดที่นี้มาถึงที่นี้ลัวะคืเอาเข้ามาหุง แลใส่บาตรที่นี้หื้อแก่คุ แล้วมากล่าวว่าห้วยอันนี้ตุมปูนแล ว่าอัน พายหน้าห้วยอันนี้จักได้ชื่อว่า // ห้วยตุม

ปูน มีหั้นชะแล พระพุทธเจ้าจึงกล่าวว่า ถานะที่นี้เป็นที่ตั้งศาสนาแล ว่าอัน อรหันตาแลพระญาโสกค็ขอ
เอาธาตุเชิงพระพุทธเจ้า หั้นแล พระพุทธเจ้าคักกล่าวว่าถานะที่นี้เป็นบ้านเล็กเมืองน้อยตาย เขาได้ไหว้แล
//

(๘.๒๒) ปูชาเทือะ ว่าอัน แล้วคัยารอยพระบาทไว้ในผาก้อน ๑ อันพระเจ้านั้นแลพระพุทธเจ้าค็
สระเตจไฟสุพายหนเหนือช่วยวันออกไฟไกลได้ ๒ พันปลาย ๕ ร้อยวา ค็ไฟจวบหินก้อน ๑ เป็นรูปเต่าตัว
๑ หั้นแล ส่วนอตุล // รสี ค็ลวดไฟตามพระเจ้านั่งอยู่หินก้อนนั้น ยังมีลัวะผู้ ๑ ไฟแหว่ปามาหั้นพระเจ้าค็
เอาหมากหาด ๓ ลูกหื้อเป็นทานแก่พระเจ้า พระพุทธเจ้าค็รับเอาส้นแล้วพร่องค็หื้อแก่อรหันตา พร่องค็ //
หื้อแก่พระญาโสกค็ได้กิน แล้วพระเจ้ากล่าวว่า เมื่อคุพระตถาคตมาถึงที่นี้ ลัวะผู้ ๑ ค็มาหื้อหมากเป็น
ทานแก่คุแล พายหน้าห้วยอันนี้จักได้ชื่อว่าห้วยแม่หาด มีหั้นชะแล อรหันตาแลพระญาโสกค็ //
จึงขอเอา
ธาตุพระเจ้า หั้นแล พระพุทธเจ้ากล่าวว่าที่นี้เป็นบ้านเล็กเมืองน้อยนักถ้าค็บมี แม่น้ำค็น้อยนักเป็นเมืองแหล่ง
ไหลลี้ลงชาย ว่าอัน เมืองอันนี้จักได้ชื่อว่าเมืองลี มีหั้นชะแล คุพระตถาคต //
ปกครองไว้ธาตุคุเท่าจักไว้รอย
พระบาทชะแล พระญาโสกค็เอาเกบดินมาสุมสอดหื้อพระเจ้า แล้วหื้อพระพุทธเจ้ายารอยพระบาทหิน
ก้อนพระเจ้านั่งนั้น แล้วพระญาโสกค็หั้นรอยดินพระเจ้าค็ยดินนัถ์ว่าคุเอาค่า ๕ พันคุจักปูชา //

(๘.๒๓) รอยดินพระเจ้าชะแล ว่าอัน แล้วค็สัระพัตรรอยดินนิ้วดินพระเจ้าใส่ค่าไว้ ๓ พันปูชารอย
ดินพระเจ้า หั้นแล ถัดนั้น พระพุทธเจ้าค็สระเตจไฟสุทิสสะหนเหนือช่วยวันตกประหมานหมื่นวา ค็ไฟ
จวบอัสสชิตตะเถระ อยู่จำสัจยังแคว้น // ปาเตต หั้นแล เมื่อนั้น เจ้าอัสสชิตตะเถระหั้นพระเจ้าค็มาไหว้
พระเจ้า หั้นแล พระเจ้าจึงถามว่า ท่านอัสสชิต มาหาคุหรือ ว่าอัน เจ้าอัสสชิตค็ไหว้ว่า ข้ามาอยู่จำสัจที่นี้ไฉน
พระเจ้า // มาเมตตาผู้ข้าค็มาไหว้พระเจ้ายาย ว่าอันหั้นแล ส่วนดั่ง อัสสชิต ตนนั้นหากมาเปนลูกทมิละลหะที่
นั้นแล พระพุทธเจ้าค็ขึ้นนั่งอยู่เหนือผาก้อน ๑ สูงเพียงกลางคางพระเจ้าแล พระพุทธเจ้าอินอยากน้านัก
// จึงถามอัสสชิตตะว่า ท่านมีปชา อัสสชิตว่า พระญาอินทรีค็เนรมิตน้ำบ่อไว้อัน ๑ แก่ผู้ข้าแล ว่าอัน เมื่อ
นั้น รู้ว่าพระพุทธเจ้าอยู่คณามากนักดั่งอัน ค็ไฟตกเอาน้ำมาหื้อพระเจ้าส้น แล้วพระเจ้า // พ้อยตกเอาน้ำ
อันนั้นมาช่วยดินเล็กแล เจ้าอัสสชิตตะค็ไฟบอกแก่ลัวะ ๘ สิบหลังเรือนนั้นแล เขารู้ยินค็ค็แต่งเข้าน้ำประ
ไฉนมาทาปใสบาตรพระเจ้า เข้าค็เหลือบาตร พระญาอินทรีค็เนรมิตบาตรหิน ๒ ลูก //

(๘.๒๔) ใส่เข้าไว้ พระพุทธเจ้าค็รับเอาส้นแล้วค็กะท่าภักตออนุโมทนาแล้วกล่าวว่า ในที่นี้ค็ควร
ตั้งศาสนาแล ว่าอัน อรหันตาแลพระญาโสกค็ขอเอาธาตุหั้น แล้วพระพุทธเจ้ากล่าวว่า ในถานะที่นี้ค็เป็น
บ้านอันชอบอันน้อย // เท่าหินผาค็ยังมีเท่าว่าเปนหินน้อยสิ่งเดียว ผาใหญ่ค็บมี หินก้อนค็น้อยแล
ประการ ๑ ถ้าแลรูนจักไว้ธาตุค็ยังมีแล เท่าว่าคนบมีหลายจักอยู่รักษาบได้ชะแล คุเท่าจักไว้พระบาทชะ
แล พระพุทธ //

เจ้าคัยารอยดินไว้เหนือผาก้อนนั้น อันแล้วด้วยคำทังแต่นั้นแล เมื่อนั้น อตุลรสีถาม
พระพุทธเจ้าว่า ภานเต ข้าแก่พระพุทธเจ้า ผู้ช้านับวชเปนรสีค็ชอบค็ควรแลเท่าว่า // บได้เลิงธัมมิวิเสสได้
ลักอันแล ข้าค็ขอบวชในศาสนาพระเจ้าแต่ ว่าอัน พระเจ้าจึงกล่าวว่า ฌิว่าท่านใครบวชในศาสนาคุแท้ จุง

ลิขเสียแล้วจูงบวชเทือะ ว่าอัน อตุลสสิกข์เสียแล้วค้บวช // ในศาสนาสำนักพระพุทธเจ้าเปนเอหิภิกขุ แล้วปรากฏชื่อว่าอตุลเถระ คมีแล พระพุทธเจ้าก็สอนกัมมฐานแก่ข้าทั้ง ๒ จูงภวานาอยู่รักสารถยพระบาทคุนี้เทือะ เมื่อใดเชื่อทั้ง ๒ แลได้ถึงมรรคผละธัมมวิเสส คืออร //

(๘.๒๕) หันตาแล้วเชื่อทั้ง ๒ เยียะไพหาคุตถาคตะพายวันตกพุ้นเทือะว่าอันแล พระพุทธเจ้าก็สระเต็จไฟพายวันตกประหมานหมื่นวา คีไฟเถิงแม่น้ำระมิง แล้วค้ขึ้นไฟสู่ตอยผาเรือ ในดินตอยนั้นแล พระเจ้าจึงถามพระญาอโสก // ว่า ดูรา มหาราช ผาอันนี้เป็นรูปเรือใด ว่าอัน พระญาอโสกจึงกล่าวว่้างนี้ชื่อว่าผาเรือแล พระพุทธเจ้าจึงกล่าวว่า เปนเรือผู้ใดเอามาไว้ที่นี้ชา พระญาอโสกจึงไหว้ // พระพุทธเจ้าว่า ภาณเต ข้าแต่พระพุทธเจ้าแต่ก่อนปถมกับป์ มาวันนั้น ยังมีพระญาตน ๑ ชื่อว่าพระญาสิสุ ว่าอัน คีเอามาไว้ที่นี้แล พระพุทธเจ้ากล่าวว่ามันมาทิสสะหนใดชา // พระญาอโสกจึงกล่าวว่า พระญาสิสุเอาเรือมาตามทิสสะหนวันตกมาถึงที่นี้ น้ำค้บค้ลวดเรือเค้งเสีย พระญาตนนั้นค้ลวดเมื่อบได้ ลอดละไว้เสียที่นี้แล พระญาคืออกหนีมา // ทางบกค้ลวดตายไฟแล ว่าอัน พระพุทธเจ้าจึงถามว่าคังนี้ พระญาสิสุมีรทธิอานุภาวะแท้หรือ พระญาอโสกไหว้ว่าพระญาสิสุค้มีรทธิแท้แล ว่าอัน พระพุทธเจ้าค้นั่งอยู่เหนือแท่นคำร่ำเพิงว่าคังนี้ //

(๘.๒๖) พระญาสิสุตนนั้นค้เป็นผู้มีรทธิแท้แล ว่าอัน มันยังจักได้ตรัสสัพพัญญูปะนพระตน ๑ พายหน้า มีหั้นชะแล คุจักย่ำรอยพระบาทไว้เหนือผาเรือมันทือเปนบุญแก่มันชะแล ว่าอันแล คีอยู่เหนือแท่นคำในท่าหลวงเรือที่นั้น หั้น // แล แท้แล เหตุตั้งเรือแลพระญาสิสุเอาเรือมาที่นี้นั้นชาแท้แล ในกาละเมื่อพระพุทธเจ้าไปทันเกิดสัถตนเทื่อวันนั้น แต่ปถมกับป์มานั้น ส่วนน้ำสมุทค้ค้แห่งบกลงใจๆ น้ำเขินตันอัน // นั้น น้ำแม่สมุทค้ค้ยินเขินเถิงเมืองโยธียาทวารวดี วันนั้น พระญาสิสุเกิดมาเสวียเมืองม่านางวะ มีเตชะรทธิอานุภาวะมากนั้ ยังมี ๑ พระญาสิสุตนนั้นอยู่ยิ่นง่อม // ใจ พระญาคืออกมาแปลงเรือคำแล้วถ่อแลพายค้แล้วด้วยคัง พระญาค้ประดับเรือคำแหล่มใหญ่ ๑ ยาวสิบวา ลวงกว้างสิบหกศอก ครอบขนาดแล้วด้วยคำเขาแท่นคำอัน ๑ กว้างแลด้าน ๖ ศอก หนาศอก // ๑ ตั้งไว้ในเรือนั้นแล คีถ่อไฟในน้ำสมุทถ่อไฟที่ใดมีค้บเทิกมันค้พายเหล้นที่นั้นวันคำค้ถ่อมาหนวันออกมารอดหัวดอยที่ ๑ ตาวันคำเสียค้นอนอยู่หั้น มันถ่อพายเถิงดินตอยอันนั้น ค้นอนหั้นคั้น ๑ ตกรุ่งเช้า น้ำค้ค้แห่งบก //

(๘.๒๗) เขินเสีย ยังมีผาก่อน ๑ กว้างได้ สิบ ๒ วา พระญาสิสุค้ลากเรือตกหว่างผาที่นั้นจักเอาออกบได้ มันจึงลุดหัวเรือมันเมื่อวันตกแล้ว คังว่าคังนี้ ผู้ข้าบู้พิจารณาบู้ว่าเปนเรือแล บุญผู้ข้ามิได้มันหากจักได้ชะแล // ว่าอัน แล้วมันค้หนีเมื่อทางบก แล้วค้ไฟเถิงเมืองชะเลมคำค้ลวดตาย หนทาง บ่ทันเมื่อรอดเมืองม่านได้ แคนแต่นั้นมาน้ำสมุทค้ค้แห่งบกลงแลปลีแลวาไฟใจๆ เมินนานค้แห่งเขินเปนเมืองอัน // ๑ เรือคำแหล่มนั้นค้ลวดกลายเปนผาเรือ ลวดหล่มอยู่ในผาอ่างที่นั้นแล เหตุตั้งเรือ น้ำสมุทพ้อยแห่งบกมานั้นชาแท้แล ที่สะตือน้ำสมุทค้ค้รุกกลมกว้างได้ร้อยโยชนะน้ำค้ปั่นตกไฟเพราะ // ไฟนารกเปนอันกล้ำอันแข็งประดุจตั้งน้ำมันหมุทโสไฟนั้น ฅิบัติคังอันน้ำจิง อยาดตกหนาทั้งหลักแตงนั้นเยียะคังวิจันนั้นแล ยังมีปู

ตัว ๑ โห่ใหญ่แลกว้างได้ ๕ ร้อยโยชนะ มันมีวิบากกับโลก // トラบเสียงกับปี มีหันชะแล บุตัวนั้นคีตตรูอันนั้น
ไว้ หันแล เมื่อเปียกไฟนารกขึ้นต้องย็นร้อนคึกขื่นมาน้ำสมุทรมาเข้าป็นลงรูอันนั้นไฟ เมื่อนั้น น้ำสมุทรคึก
แห้งบกบางลงไฟสะน้อยแล เมื่อไฟนารกคึกต้องย็นกัดเอยนลวดวาง //

(๘.๒๘) องลงคีตตรูเสีย เมื่อดั่งอันน้ำสมุทรคึกยิ่งมาสะน้อย บุตัวนั้นย็นร้อนลวดยกขึ้นตีบบหือ
แทบน้ำสมุทรลวดแห้งไฟแลเพื่อแลสะน้อย หันแล เหตุดั่งอัน พระญาสิสุลวดเอาเรือมาไว้ตีนดอยที่นั่น
น้ำคึกแห้งบกบางแลเพื่อ // แลน้อยลวดเขินเสีย ลวดเปนเมืองเรือค่านั้นแล้วจึงได้ชื่อว่า ลวดเกิดเสียในอ่างคำ
นั้นเมื่อนัก ลวดกลายเป็นผาเรือคำ อยู่ตีนดอยค่านั้น แล้วจึงได้ชื่อว่าผาเรือคำ เพื่ออัน แล้วถึงผาจะ //
เมื่อพระตถาคตแห่งเราเกิดมาเป็นพระเจ้าในโลกนี้ เปนเมืองลัวะแล ยังมีลัวะผู้ ๑ เปนขุนแสนทองเปน
เจ้าแก่ลัวะทั้งหลาย ในอาณาจักรฐะ ที่นั่น มันคึกมากจะทำกับด้วยโยคีผู้นั้นเอา // เมืองผาสิ* แปลงเข้าหือแก่
โยคีผู้นั้นมีตัวสูงได้ ๑๘ ศอก มีกำลังเท่าช้างสาร ๗ ตัว เหตุมันได้ลักกินน้ำป่าอย่า* มันเกิดมาในศาสนา
พระเจ้ากุกสันธะ แล้วเมื่อพระเจ้ากุกสันธะ // นิพพานไฟแล้วมันคึกมาลีนน้ำป่า* ๕ ร้อย น้ำเรอลวดมีอายุ
หมื่นย็นยาวมาตราบถึงพระเจ้าโกนาคมะ เกิดมาเป็นพระ นิพพานไฟแล้วมันพ้อยลีนกินน้ำป่า*แลอย่า
๕ ร้อยเล่า มันคึกมีอายุย็นยาวมาตราบถึงเจ้ากัสสปะเกิดมาเป็นพระ แล้วนิพ //

(๘.๒๙) พานไฟแล้ว มันพ้อยลีนกินน้ำป่า แลอย่า ๕ ร้อยน้ำเล่า ลวดมีอายุหมื่นย็นตราบถึง
พระเจ้าพระตถาคตเรา ขุนแสนทองจึงกะทำมิตรกับด้วยมันลวดเอามันมาแปลงเข้าของหือแก่มัน แต่หัว
เรือค่านั้น เมื่อวันตก // พุนสีบวา ยังมีถ้ำอัน ๑ คึงามนักเปนโขงเข้าสู่ทองดอย ดอยกลวงเท่าวิหารใหญ่
โยคีนั่นอยู่ปากถ้ำ หันแล ถัดนั้น ยังมีอรหันตาคณ ๑ ชื่อว่าจุนทเถระ ท่านหากเปนลูกชาวเมืองกุกสินารายณ์
// ท่านคึกมาอยู่จำสัดภาวนาในถ้ำถ้ำนั้น ท่านคึกอยู่เขียนธัมมพระเจ้า ปิฎกะทั้ง ๓ ได้ฝุ่นล้าน
เต็มกอบมือ ๑ แล้วโยคีผู้นั้นแปลงหือคำ ๗ หิด ใส่ธัมมใส่ไว้ที่สุตถ้ำพุน แปลง // ขึ้นราบเพียงเข้าไฟ ๓ วา
เล่า ลวดสุดเสีย หันแล ขึ้นลูนั่นเปนที่อยู่แห่งจุนทเถระ อยู่จำสัดภาวนา ชั้นกลางนั้นเปนที่อยู่แห่งโยคีผู้
นั้นแล แปลงเจตียะคำสูง ๗ ศอก ตั้งแต่เจตียะ // คำไฟ ๓ ศอก มันจึงแปลงสารูปพระเจ้าคำสามตนแล
ตนสูงคึก ตั้งแต่พ้อยหลังพระเจ้าคำไฟ ๓ ศอก แปลงพระเจ้าองค์ ๑ ยาว ๓ ศอก หืออว้ยหน้าเมื่อวันออก
แล้วชั้นบนนั้นแปลงแทนคำ ๗ อันไว้ใส่หิดธัมมอัน //

(๘.๓๐) ปิฎกะทั้ง ๓ อันนั้นเจ้าจุนทเถระหากเขียนไว้นั้นแล ถัดนั้นมันคึกแปลงค้องคำลูก ๑ มี
ปากกว้าง ๔ วาเสียงล้านปลายหมื่น ๑ แขนงไว้หัดปะตูกฎีล่อต่อเจตียะหันแล เทวดา ๖ ตนตึงจักดั่งแล
คนตีสบคนจักจักดั่งแล เทวดายัง // ตีปูชาพระเจ้าทุกสิบห้า เมื่อกลางคืนหากยังได้ย็นเปดดั่งแมงพุนใน
ถ้ำหันแล เมื่อเจ้าจุนทเถระยังธอรมานอยู่ ชาวเจ้าทั้งหลายคึกจักประสงค์สูตรเรียนมาขอเอาหนังสืออันนั้น
แห่ง // เจ้าจุนทเถระไฟเรียนเอาเปนฉบับ เหตุว่าอรหันตเจ้าเขียนธัมมนัก เมื่อท่านจักนิพพานจึงหือรอม
มาใส่หือคำไว้ดั่งเก่า แล้วนิพพานไฟในถ้ำที่นั่น หันแล ถัดนั้น ขุนแสนทอง // คึกเอาทานแก่เจ้ารัสตินัน ผา
เรือหันแล ยามนั้น โยคีมันคึกออกมาจากถ้ำมาไหว้พระเจ้าจึงถามว่า ดูรา โยคี มึงมาอยู่ย็นดั่งรือ นั้นชา โยคี

ขานว่า อรหันตาเจ้าตนเปน // ลูกสีกข์พระเจ้าตนชื่อจุนทเถระว่าอัน มาจำสัจด์ในถ้ำหินแล มาเขียนหนังสือธัมมพระเจ้าไว้ทั้ง ๓ ปีกะ ข้าจึงมาแปลงหิตคำหิตใส่ธัมมที่นี้ เจ้าจุนทเถระคณิพพานไวก่อน พระพุทธเจ้ามานี้หน้อย ๑ แล ถัดนั้น เจติยะ //

(๘.๓๑) คำสูง ๗ คอก พุทธรูปคำ ๓ องค์ รูปพระเจ้านอนองค์ ๑ ยาว ๘ คอกกับค้องคำลูก ๑ กว้าง ๒ วา ผู้ข้าศรีสร้างไว้ในที่นี้แล พระพุทธเจ้ากล่าวว่ดังนี้ สาธุ ดีแล ท่านกะทำนั้นคึเปนนาบุญมากนัก แก่ท่าน แลอาณิสสค์มากนัก // แล หาที่สุดได้เสียแล ลัวะทั้งหลายเปนต้นว่าขุนแสนทอง คึเอากันมาไหว้พระเจ้าทำแล้วนั้นคึลูกไฟจึงย่ำรอยตีนขวาไว้ในแท่นคำ คึอแท่นผาคำ อันพระเจ้านั่งในเรือที่นั่งแล้วคึขึ้นไฟสู่ // จอมดอยผาเรือที่นั้น ที่นั้นพระญาอินทาคึมาหื้อฉัตถ์กั้พระเจ้า ขุนแสนทองคึยืนติดมากันม้นคึรำเพิงว่าแต่คึเกิดมาจึงได้เห็นพระเจ้าวันนี้แล มั่นจึงแล่นเมื่อเอากั้คำมาแก้งพระเจ้า // บุพัน มาคึแล่นขึ้นตามพระเจ้าจึงทันจอมดอยที่ ๑ ลัวะขุนแสนทองคึเอากั้กั้พระเจ้าอยู่ทิสสะหยังวันตกละ พระญาคึถือฉัตถ์กั้พระเจ้าอยู่กล้าว้นออกช่วยไฟหนได้ อรหันตาแลพระญาอโสกคึนั่งอยู่เปนปริวาร // แก่พระพุทธเจ้าแล้วเลงดูทิสสะทั้งหลาย คึหันสัณฐานที่นั้นงามนัก จึงจักขอเอาธาตุเชิงพระพุทธเจ้าว่า ข้าแต่พระพุทธเจ้าสัณฐานที่นี้งามนัก ควรตั้งศาสนาที่ ๑ แลว่าอัน แล้วพระพุทธเจ้าคึรำเพิงว่า สัณฐานเปนบ้านเค้งเมืองสาสนาคุด //

(๘.๓๒) ถาคะยังจักรุ่งเรือง คนทั้งหลายคึยังจักมาไหว้นบครบอย่างามนักแล ว่าอัน แล้วเอามือลูบหัวคึได้เกสาธาตุเส้น ๑ คึหื้อแก่อรหันตาแลพระญาอโสกแล้วคึขวกบอกไม้รวกเปนอุบใส่เกสาพระเจ้า หันแล ใส่อุบคำใหญ่ ๘ กล้า // มือ แล้วจึงถามพระพุทธเจ้าว่า ถ้ายังมีบชา พระพุทธเจ้ากล่าวว่ในดอยอันนี้แล ลูกสีกข์ตนชื่อจุนทเถระหากเปนลูกชาวเมืองกุสินารายณ์มาอยู่จำสัจด์ยังถ้ำที่นี้ ท่านคณิพพานไวก่อนคึ แต่คึ // ตถาคะมานี้แลหิดธัมมคึ ๗ หิดคึยังอยู่ถ้ำนี้แล สูงเออาธาตุคุดถาคะไฟไว้หันเทื่อะ ว่าอันแลอรหันตาแลพระญาอโสกแลพระญาอินทาคึเอากะสาธาตุลงไฟด้วยหัวดอยนั้นแต่จอม // ดอยลงไฟได้ ๘ ร้อยวา คึไฟจวบปากถ้ำ คึหันโยคิผู้นั้น เขาคึเข้าไฟในถ้ำคึจวบเจติยะคำแลผุโยคิสร้างไว้แล้วคึขึ้นไฟขึ้นบนอันไว้หิดหนังสือคึตั้งอุบธาตุพระเจ้าไว้เหนือแท่น // คำ ขึ้นไว้หิดธัมมนั้น หันแล แต่จอมดอยมาถึงธาตุคึได้ร้อยปลายคอก มชิมปิริสสะ*แล แต่ปากถ้ำเข้าถึงธาตุคึได้ ๔ ร้อยวา มชิมปิริสสะ*แล ที่ปะตุถ้ำคึยังมีไม้หกกอ ๑ เมื่อใดใบหล่นไฟพรอกถ้ำกล้าว้นออกไว้ //

(๘.๓๓) เทวดา ๘ ตนหื้อรักสาชื่อว่าเทวดาทวาระ พระญาอินทาสัณตจักรผัดไว้จิมธาตุกล้าว้นออกแล กล้าว้นตกลัน ๑ แล้วเอากันไฟด้วยเปียวถ้ำนั้นได้ข้าแม่น้ำเล็กคึเพียงค่อน้ำอันนั้นหากมิในถ้ำอันนั้นแล ข้ามน้ำแลขึ้นด้วยปากถ้ำได้ ๘ พันวา // จึงออกมาด้วยปากถ้ำแล แปลงรูปยักข์ ๒ ตัวไว้หันแลเอาคำใส่ทองแลข้างแลข้างแลตัวแลแสนคำ ตา ๒ ขาเอากั้วปทมราคแปลงแลตัวแล ๒ ดวง คึพพหน้าผากด้วยคำแห่งมือ มือถือสรี // กัญไชยหื้ออยู่เฝ้าซ้ายขวาใส่ชื่อว่ายักขทวาระ แล้วออกมาหาพระพุทธเจ้าเหนือจอมดอย หันแล พระพุทธเจ้าถามแล สุตานทั้งหลายไฟเปนอันนานมานักอันชา อรหันตาแล //

พระยาอินทร์แลพระยาอโศกคีรีขันไหว้พระพุทธรเจ้าว่า ฆนเต ข้าแก่พระพุทธรเจ้า ผู้ข้าทั้งหลายไฟแต่งแปลง คือพิจารณาแปลงรูปยักษ์ ๒ ตัว อยู่กล้ำวันตก เหตุตั้งอันลวดนนานมา เพื่อ // อันแล พระพุทธรเจ้าจึงกล่าวว่า ดีแล ว่าอัน แล้วพระพุทธรเจ้าจึงกล่าวเชิงมหาอนันทเถระว่า อาณนทะ บัดนี้อายุคุณตาคะได้ ๖ สิบปีปลายแล้ว เมื่อใดอายุพระตาคะได้ ๘๐ ปีตั้งอัน คัจฉกนิพพานไฟ //

(๘.๓๔) ชะแล ในเมื่อคุพระตาคะนิพพานไฟแล้ว ธาตุถูกหน้าผากกล้าซ้ายจูงเอามาไว้ในดอยที่นี้เทือะ คัจฉกเพนที่ไหว้แลบูชาแก่คนแลเทวดาเสมอดังตนคุพระตาคะยังธอรมานนี้ มีหั้นชะแล สัณฐานทิสสะพายวันออก // นั้นเพนอันราบเพียงงามมากนัก แล้วยังจักเพนเมืองอัน ๑ ชื่อว่าอตุลนคอง มีหั้นชะแล เมืองอันนี้จักเพนที่อยู่แห่งนักบวชทั้งหลายแล ดุรา อาณนทะ คือจักเพนที่อยู่แห่งคนฝูงมีบุญมากนัก จักเพนที่อยู่ประสมชุม // นมแห่งคนฝูงมีบุญชะแล ในที่นี้ จักเพนที่รักสาธาตุเจ้ากับที่ดอยในสัณณมุ ๓ ปีฏกะนี้ มีหั้นชะแล เมื่อใดเมืองอันนี้รุ่งเรืองด้วย ๗ ประการแลประกอบด้วยเถรานเถระเจ้าทั้งหลายจักตั้งอยู่ // ในสรณคมทั้ง ๓ พร้อมชุนดั่งอัน เทวดาจักนำเอาธาตุดอกมาหื้อแก่คนแลเทวดาได้ไหว้แลสักการะบูชา มีหั้นชะแล ตนคุพระตาคะยังธอรมานตั้งหื้อแล้วสมปัตติสุข ๓ ประการแล มีดั่งอัน // ส่วนว่าสารริกธาตุน้ำผากกล้าซ้ายจักมาตั้งอยู่ในที่นี้ จักหื้อแล้วสุขสมปัตติ ๓ ประการ แก่คนแลเทวดาทั้งหลายคิพร้า*ดั่งอัน มีหั้นชะแล เมื่อนั้น มหาอนันทเถระ ไหว้พระพุทธรเจ้า ดอยที่นี้จักเพนที่ถป็นนารธาตอันประเสริฐ //

(๘.๓๕) หนักหนา ดอยอันนี้ยังจักปรากฏชื่อหรือชา พระพุทธรเจ้ากล่าวว่า ดุรา อาณนทะเถระ คุพระตาคะมารอดที่นี้ ลัวะคเอาเก็งมาถัก ดอยที่นี้คัจฉกเพนนิมิตกับด้วยเก็งอันนี้ พายหน้าจักปรากฏชื่อว่าดอยเก็ง ว่าอัน มีหั้นชะแล พระ / เจ้าอยู่จอมดอยที่ ๑ คเเทสนาธัมมแก่สัตตทั้งหลายเพนต้นว่า ชุนแสนทอง คเมาหื้อเข้าบิณฑบาตทุกวันแล ในเมื่อพระเจ้าอยู่หั้นได้ ๕ วันแล้วดั่งอัน ส่วนว่าเจ้าอัสสชิตตะเถระแลอตุลเถระ // แลชาเจ้าทั้ง ๒ อันพระพุทธรเจ้าหื้ออยู่รักษาสะพาตพาน้อยเมืองลา อันมีในเมืองอรวิ คือเมืองลี้ ๒ ขาเจ้าคืออยู่ปฏฐากพระบาทพาน้อยหัวลอมืองลา นั้นแล คเภาวนาไฟคิได้ถึง // อรหันตา คิเจียรจากันว่า อาณเสสา ดุราเจ้า พระพุทธรเจ้ายังเมตตาสั่ง ๒ ราไว้ว่า คันท่านทั้ง ๒ ภาวนาได้ถึงอรหันตาแล้วเชือทั้ง ๒ ข่ายค้อยไพาพระตาคะพายวันตกช่วยได้ // พุนเทือะ ว่าอัน ดีหลีแล บัดนี้ราทั้ง ๒ คิได้ถึงอรหันตาแล้วแล ราทั้ง ๒ คิควรไฟไหว้พระพุทธรเจ้าแล ว่าอัน แล้ว ๒ ขาเจ้าคเอาเก็งมาด้วยลวงอากาศมาหื้อพระพุทธรเจ้าคิเชิดทั้น หั้นพระพุทธรเจ้าในดอยเก็งที่นั้น หั้นแล พระพุทธรเจ้า //

(๘.๓๖) กล่าวว่า ท่านทั้งสองรีบมานักนขา ว่าอัน ๒ ขาเจ้าคิไหว้พระพุทธรเจ้าแล้วกล่าวว่า ฆนเต ข้าแต่ พระพุทธรเจ้า อาม เอือ เพื่อข้ามาไหว้พระพุทธรเจ้าแล ผู้ข้าคิได้ถึงธัมมวิเสสแล้วแล คเมาไหว้พระพุทธรเจ้าแล้ว // อัน พระพุทธรเจ้ากล่าว ดีแล เชือทั้ง ๒ จูงเอากันเมื่อรักษาสะพาตพาน้อยที่นั้นเสมอดั่งอุปฐาก คุพระตาคะ ชุนเทือะ ว่าอัน เถระเจ้าทั้ง ๒ คิรับเอาคำพระพุทธรเจ้าว่า สาธุ // ดีดีแล ว่าอัน แล้วสั่งอำลาพระพุทธรเจ้า แล้วเอากันเมื่อสู่พระบาทพาน้อยอันเพนที่อยู่แห่งตนแล คืออยู่ปฏฐากที่นั้น

นานได้ ๓ วัน แล้วลวดนิพพานไฟในวันเดียวกันทั้ง ๒ หันแล เทวดาทรงหลาย // คีมาส่งสการเผาซากตน ๒
 ขาเจ้าคืบไ้ม้ หันแล ยามนั้น พระญาณอินทร์อันมากับตามพระพุทธเจ้านั้นขึ้นเมื่อขึ้นฟ้า หันแล ยามนั้น หิน
 บันฑุกัมพลลีลาอาสน์คี่สำแดงอุณาการอันร้อนคด้างแข็ง // หันแล พระญาณอินทาทรงดูคี่รู้ว่าอัสน์ชิตตะ
 เถระแลอตุลเถระนิพพานไฟแล้ว คีลงมาพร้อมกันเผาคืบไ้ม้คี่สยองไพชอมไหว้พระพุทธเจ้าถึงดอยเก้ง
 เชียงใหม่ ที่นั่น คีไหว้พระแลบอกแก่พระพุทธเจ้าหันแล พระ //

(๘.๓๗) พุทธเจ้ากล่าวว่า ดูรามหาราช การอันจักเผา ๒ ขาเจ้านั้น ในกาละบัดนี้บ่ไ้ม้แล ๒ ขา
 ยังจักอยู่ถ้าพระอริยมตเตยยะเจ้ามาเผา มีหันชะแล ท่านหากจักได้เผาเสีย มีหันชะแล ว่าอัน แล้วพระญา
 อินทร์ได้ยิน // คำพระเจ้าสนั่น พระญาณอินทาคีพอกไฟเนรมิตหิตผาของผา ๒ อัน อัน ๑ ใส่เจ้าอัสน์ชิต
 ตะเถระ อัน ๑ ใส่อตุลเถระ แล้วเข้าไว้ในถ้ำทองดอย ที่นั่น トラบพระอริยมตเตยยะ // เจ้ามีหันชะแล
 เมื่อใดพระอริยมตเตยยะเจ้าได้ตรัสประญาสัพพัญญูปะนพระแล้ว หากจักมาเผาเสียตามวิบากเขา มีหัน
 ชะแล ส่วนว่า อรหันตานิพพานไฟแล้ว ยังคราบตนบ่เนา // ยังมี ๔ ตนแล คือมหาภิกษุสัพปะเถระ แลอัคค
 สวากเจ้า นิพพานไฟแล ในหว่างดอย ๓ อันมาสมกันในระยะ แต่บ้านเมืองราชคหะวันตักชัยเหนือ
 เมืองอางวะนั้น ตน ๑ ชื่อว่าจุฬภิกษุสัพปะ // เถระน้อยตน ๑ นิพพานในหว่างดอยมิถิลา คือเมืองหื้อส
 บัดนี้ตน ๑ แล อัสน์ชิตตะเถระแลอตุลเถระ ๒ ตนนี้นิพพานในดอยพระบาทผาน้อยเมืองลาที่หัวแคว้นหื้อ
 แล้วเอาใส่หิตผาแก้วไว้นั้น ๑ แล พระญาณ //

(๘.๓๘) ทาคีเมื่อพิจารณาจักราศราบทางเถระเจ้าในถ้ำพระบาทผาน้อยที่นั่น ดีแล้วคี่สยองไพลง
 บนหนอากาศคี่ไฟเซิดทันพระพุทธเจ้าที่ดอยเก้งเชียงใหม๋ ที่นั่นเล่าคี่มีวันนั้นแล อถิมิ ปาท ธาตุ // ถถ
 นิภูริตถ์ กล่าวตำนานพระบาทแลธาดูคี่ถ้วน ๘ คีบังคมสมเ็จสระเด็จแล้วเท่านั้นก่อนแล อหิ นาม อินทมูล
 ภิกขุ ลิกชิตตะแต่มีเขียนบงเื่อเป็นสมพารวัดกู่คำวันนั้นแล เขียนทาน // ไว้คำชูศาสนาพระโคตมะเจ้า
 トラบต่อเท่าอายุล้านเปะประหมานเทือะ นิพพาน ปจจโย โหนตุ เมตเตยยา อนาคต กาเล นิจจ รุวั รุวั
 จิงแต่เทือะ เขียนเื่อจุลศักราช // ได้ ๑๒๗๘ ตัว พุทธศักราช ๒๔๕๕ ตัวปรีรวายสี เดือน ๖ ลง ๑๐ คำ
 วัน ๗ ปริบูรณ์แล้วแล พุทธตำนานผูก ๘ แลเจ้าเหี้ย //

ผูกที่ ๙
มี ๔๖ หน้า

(๙.๐๑) นโม ตสฺสสตฺถุ // น ธาตุกถา ตตฺถ สตฺตาโห ภควา คนฺตฺวา อณฺญากรสฺมี ปเทเส สมฺปตฺเต
ภควา ตูราสฺสปุริสสํทงฺหลาย ภควา อํนํวํพระพุทฺธเจ้าคํอยู่ในดอยเก็งที่นํนนานได้ ๗ วัน แล้วคํสระเด็จ
ลง // มาจากจอมดอยที่นํน คํไพตามราวป่าอง ๑ แล้วคํลงสู่แม่นํน้ำระมิง คํอวํนํแม่พิงนํนแล คํลงเลียบไฟ
ด้วยฝิ่งนํแม่พิงขึ้นพายเหนือ มีหํนํวํคํพบลวะผู้ ๑ อํนํแปงหลุกควงพัตนํน้ำขึ้นใส่นํเข้าดอ คํ // เจียงลวะ
ผู้นํนหํนํพระพุทฺธเจ้ามา ที่นํนํนคํแก้ฝํ้าสะไบหํงตนเช็ดตํนพระพุทฺธเจ้า แล้วคํมีเอามาใส่หํวตฺนเลา คํเอา
เช็ดตํนพระพุทฺธเจ้าแล้วคํลวดกายเปนคํทงหํงหํนแล ลวะผู้นํนํนคํ // ยินตํมากนํก แล้วนํนคํจํงราทฺรนา
พระพุทฺธเจ้าว่า ภนฺเต ภควา ขํแห่งพระพุทฺธเจ้า จํงอยู่เมตฺตาที่นํนํปรตฺผู้ขํก่อนเทื่อวํอํนํ พระพุทฺธเจ้าคํ
นํงอยู่เหนือดอยมอํนํนํย อํนํมีพายวันตกบํน ลวะ // ผู้นํนคํเล่นเมือหุงเข้าหุงแองสองหํมอ แองสองหํมอ
นํนคํลวดกายเกิดเปนเข้าทิพฺพะแองทิพฺพะ คํนํวํหํอทานแองพระพุทฺธเจ้าคํฉํนเข้านํนคํเหลือ ทานแองรหํน
ตาคํเหลือ ทานในเมือแล้วแต่อํนํฉํนเข้า //

(๙.๐๒) แห่งพระพุทฺธเจ้านํนํ พระญํโสกจํงลํวํอํนํลวะผู้นํนํวํ ตูราขุนหลวง ทํนมาแปงหลุก
สํนํนี้พัตนํน้ำขึ้นใส่นําดอนํนํ ออย่าเยยะหํออยากใจเทื่อ ทํนํจํงเอาสํลพระพุทฺธเจ้าเทื่อ พํนํดํงเข้าของอํนํทํน
จํกกนจํกบํวรโศค // นํนํ หากจํกเหลือแหล่มํนํหํนขุแล วํอํนํลวะผู้นํนคํมาขอเอาสํลหํนแล พระพุทฺธเจ้าคํ
หํอสํล ๕ แกมํนแล้วคํพอกมาเรื่อนมํนํนํนแล จํนคํหํนํวตฺถอํนํนํนํในเรื่อนแลนอกรเื่อนทงมวลกายเกิด
เปนคํ // เสียงมํนคํรํ่าเพิงวํแต่กอญคํเยะนํมาคํหลอตายยังบํพอกนํ วันนํนี้คํได้เอาสํลพระพุทฺธเจ้าแล้ว
พอกมาเรื่อน มาหํนอํนํนํนคํกายเปนคํเลียงแล สํลพระพุทฺธเจ้านํนคํประเสฎฐแทแล คํจํกรักสาต่อเท้า // ชีวิต
ขะแล วํอํนํพระพุทฺธเจ้าคํหํอสํล ๕ แกลวะ แล้วจํงจากบํด้วยอรหํนตาว่า ตูราภิกขุทงหลาย ในเมือคุดถาค
ตะมารอด ที่นํนํมาจวบพบลวะแปงหลุกพัตนํน้ำขึ้นใส่นํ ถามมํนคํคํลํวํวํ สํถํนที่นํนํ // หํงหอดด้วยนํ ขํ
จํงแปงหลุกพัตนํน้ำขึ้นใส่นําดอวํอํนํ เมื่อนํนํเมืออํนํนํพายหน้าจํกได้ชื่อวํเมืองหอดมํนํหํนซะแล วํอํนํแล้ว
อรหํนตาและพระญํโสกคํไหวพระพุทฺธเจ้าว่า ภนฺเต ขํแห่งพระพุทฺธเจ้าถํนที่นํนํคํวร //

(๙.๐๓) ตั้งสํสํนาที่ ๑ แล ขอพระพุทฺธเจ้าจํงเมตฺตาไว้ธํตฺแต่เทื่อวํอํนํ พระพุทฺธเจ้าคํลํวํวํ
ตูราภิกขุทงหลาย ถํนที่นํนํมีที่อํนํจํกไว้ธํตฺแล้ววํอํนํ แล้วพระพุทฺธเจ้าคํลํกไฟพํกนํแม่ระมิงหนเหนือ
พํนํว ๑ คํจวบผา // กอญ ๑ เปนรูปเต่า พระพุทฺธเจ้าคํนํงเหนือผากอญนํนํนํแล ในกาละนํนํนํยังมีพระญํ
นํคตํน ๑ ออกมาไหวพระพุทฺธเจ้าหํนแล เมื่อนํนํนํอรหํนตาแลพระญํโสกแลพระญํนํคคํขอเอาธํตฺเซ็ง
พระพุทฺธ // เจ้าวํดํงนํ ขํแห่งพระพุทฺธเจ้า สํถํนที่นํนํคํวรตั้งสํสํนาที่ ๑ แล้ววํอํนํ พระพุทฺธเจ้าคํลํวํวํ
สํถํนที่นํนํรู้ถํถํคํบํมี คํบํคํวรไว้ธํตฺแล้ววํอํนํ อรหํนตาแลพระญํโสกคํไหวพระพุทฺธ // เจ้าวํ ขํแต่
พระพุทฺธเจ้าคํนํบํไว้ธํตฺคํขอไว้รอยพระบาทเทื่อวํอํนํ พระพุทฺธเจ้าคํลํกยํพระบาทเหนือผากอญนํนํนํ เล็ก
ประหมํน ..นํวํมือขวงไว้หํอเปนที่ไหวแองคํนแลเทวดาทงหลาย // แล้วคํสระเด็จจออกจากที่นํนํ คํเลียบขึ้น

เมื่อเหนือตามขุนน้ำแม่ระมิงนั้นไกลได้พันวา คีโงจบพระญานาคตน ๑ มีใจหยาบช้ากล้าแข็งนัก พระญานาคหันพระพุทเจ้าแล้วคืว่าจักกิน จักกะทำร้ายแก่พระพุทเจ้าหันแล พระพุทเจ้า //

(๙.๐๔) คีกะทำอิทธิธิบหื้อห้วมันยอได้ มันยินหนักห้วนัก คีรำเพิงว่า คูคืหากเปนผู้มีริทธิผู้ ๑ แล มันผู้นี้พ้อยมิริทธิมากกว่าคูนีชาว่าอัน แล้วพระพุทเจ้าปฎิหาริย์หื้อมันหันแลมันจึงกล่าวว่ เจ้าลักว่เปนสัพพะญูเจ้าตาย ขอเจ้า // คูจุงกะทำโผดข้ายอห้วทังตึงได้แต่เทือะ ผู้ข้าบรูคืได้กะทำผิดแก่เจ้าคูคื ยินหนักห้วนักตัวมากนั้กแต่แล้วอัน เมื่อนั้นพระพุทเจ้าคืรู้สภาวะอ่อนน้อมแห่งตัวมัน แล้วพระพุทเจ้า //

// คีหื้อมันทังตึงได้แลมันคีโพอเอาอาสสนามาบูหื้อพระพุทเจ้านั่งเหนือผาก่อนนั้นอันกว้างได้ ๔ สอก ยาว ๔ สอก แลคีโพอเอาเข้าน้ำโกชนะอาหารมาหื้อทานแก่พระพุทเจ้าฉันแล้ว //

// หาน้ำจักฉันบได้ มันคืหื้อน้ำพุดอกแต่แผ่นดินกับทังสลุคืมาใส่น้ำหื้อพระพุทเจ้าหันแล ในเมื่อพระพุทเจ้าฉันแล้วมันคืนำเอาสืลพระพุทเจ้าคืนั่งอวยหน้ามาวันออกแลกล่าวว่ //

// หื้อสืล ๕ แก่มันแล้วคืข้าบั้งเกิดสัทธาปิติ ยินตีมานัก ลวดขอเอาตาทัง ๒ มาหื้อเปนทานแก่พระพุทเจ้า แลมันคืเลิกหังพานขึ้นเปนฉัตถ์กั้เปนร่มหื้อพระพุทเจ้าอยู่ แลลวดขอเอารอยตีนเชิง //

(๙.๐๕) พระพุทเจ้าคืนั่งอวยหน้ามาวันออกแลกล่าวว่ ถานะที่นี้พระญานาคตัวใหญ่มาหื้อตาเปนทานแก่พระตถาคตะ ในถานะที่นี้จักเปนเมืองอัน ๑ ชื่อว่มหานครนคorme หันชะแล ว่าอันแล้วพระพุทเจ้าจึงจัก //

// ลูกโอย่าหื้อเปนรอยตีนไว้เหนือผานัน แล้วพระญานาคตัวนั้นคืให้หื้อพระพุทเจ้าแลคืหื้อลงไฟสู่เมืองนาคอันเปนที่อยู่แห่งตน ยามนั้นตาทิพยคืเกิดมีแก่มันในขณะบัดเดียนั้น ตา //

// มันลวดแจ้งยิ่งกว่าเก่า ด้วยเตชะมันหื้อตถาเปนทานแก่พระพุทเจ้าเปนทานนั้นแล พระพุทเจ้าสระเด็จพรากจากที่นั้นเลียบเมื่อเหนือไพรอดสถวนที่ ๑ พระพุทเจ้าคืนั่งอวยหน้าไฟวันออกแลคืรำเพิงว่าอายุคูคืจักได้ ๖ สิบปีนี้แล้ว เทายังชาวปลีคืจักนิพนพานชะแล ธาตุคืจักมาตั้งอยู่ในเมืองที่นี้มากหลายกว่าเมืองอันอื่น มีหันชะแล ว่าอันแล้วอันถึงเวคืเกิดมี //

// แก่พระตถาคตะ แลพายหน้าในที่นี้จักได้สังเวณคณเจติยมีหันชะแลว่าอัน พระพุทเจ้าคืย้ายไฟสู่หนวันออกไฟได้พุนพริ่นว่คืไพรอดบ้านกุมภเสฏฐีหันแล ยังมีละผู้ ๑ เปนเสฏฐีข้างหื้อ มันคืป็น //

(๙.๐๖) หม้อขายกิน มันเปนนายบ้านมันหันพระพุทเจ้ามามันคืถามว่ เจ้าคุจักไฟที่ใดชา พระพุทเจ้ากล่าวว่ คุตถาคตจักเดินเทสสันตริมารอดบ้านเมืองที่นี้ เพื่อจักโผดสัตต์ทังหลายตายว่าอันกุมภเสฏฐีจิง //

// กล่าวว่ เจ้าคุหากลักว่เปนพระสัพพะญูเจ้าตาย ว่าอันคืราทณาพระพุทเจ้าว่า ขอเจ้าคือยู่ที่นี่โผดผู้ข้าทังหลายพัน ๗ วัน ๑ ก่อน ว่าอันแล้วมันคืแบ่งภูคืหลัง ๑ หื้อแก่พระเจ้า //

// อยู่สำรานแลแล้วชาวบ้านทังหลายคืมาหื้อเข้าปินชิบาตเปนทานแก่พระพุทเจ้าว่า ขอราทณาพระพุทเจ้าจุงญูชาเทือะว่าอัน พระพุทเจ้าคืรับเอาแลคืภัตตาอนุโมทนาแลจึงกล่าวเชิง //

// อรหันตาแลพระญอโสกว่าดูราภิกขุทังหลาย เมื่อคุพระตถาคตะมารอดที่นี้ ละมาหื้อทานเข้าปินชิบาตแลแล้วกล่าวว่พระเจ้าจุงญูชาเทือะว่าอัน พระพุทเจ้าคืรับเอาแลคืภัตตา //

// อนุโมทนา แลจึงกล่าวเชิงอรหันตาแลพระญอโสกว่า

ดูรากิขุทั้งหลาย เมื่อคุพระตถาคตะมารอดที่นั่นละทั้งหลายก็มาหื้อทานเข้าปิ่นทิบาตแล้วกล่าวว่า อัน
พายหน้าแต่นั้นจักเปนเมือง //

(๙.๐๗) อันไทย ๑ จักปรากฏว่าภุชชานคอรว่าอันมีหั้นชะแล ยามนั้นอรหันตาและพระญาอโสกค
ขอเอาธาตุว่าในถานะที่นี้คือควรตั้งศาสนาที่ ๑ แลขอพระพุทเจ้าจูงเมตตาหื้อธาตุแต่เทือะว่าอัน
พระพุทเจ้าค้เอามือลูบ // หัว ได้เกสาธาตุเส้น ๑ ค้ หื้อแกอรหันตา พระญาอโสก แลละทั้งหลายเปนต้น
ว่า กุมภเสฏฐีค้ชุดชุมเล็ก็ร้อยเอ็ดวา แล้วค้เอาบอกไม้ข้างใส่ธาตุ แล้วพ้อยใส่อบคำไทย ๘ กำ จึงเอาธาตุลง
ใส่ชุม // นั้น ละทั้งหลายใส่ข้าวของ ๗ ล้าน ปุชาธาตุแล้วค้แบ่งเจตีย์คำสูง ๗ สอกใส่ครูปค้ธาตุพระ
เจ้า แล้วพระญาอินทาค้ไสยนต์จักก้ผัดไฉยมเสียดตั้งเก้า พระเจ้าจึงว่าอรหันตาและพระญาอโสกว่า เมื่อใด
พระ // ตถาคตะนิพพานไฟแล้ว สู้จูงเอาธาตุค้กรหม่อมหัวคู้กล้ำขามาไว้ที่นี้มีหั้นเทือะ จ้าอันแล้วค้สระ
เต้งขึ้นมือพายเหนือประหมานหมื่นวา ๑ ค้ไฟจบบ้านละอัน ๑ ยังมีมานผู้ ๑ มาหื้อทานหมากลูก ๑ กับ
// พุเหลืองแลบ ๑ แก่พระพุทเจ้าว่า ข้าแต่เจ้าจูงคุณที่ชาเทือะว่าอัน พระพุทเจ้าค้รับเอา แล้วมานค้
หื้อเข้าปิ่นทิบาตเปนทานแก่พระพุทเจ้า ยามนั้นตะวันค้อมพอเพียงหั้นแล พระพุทเจ้าค้ว่ากับด้วยอร //

(๙.๐๘) หันตาแลพระญาอโสกว่า พระตถาคตะมารอดที่นี้ ยังมีมานผู้ ๑ เอาหมากลูก ๑ กับพุ
เหลือง มาหื้อทานแก่คุ จูงคุณที่ชาเทือะว่าอัน พายหน้าบ้านอันนี้ จักได้ชื่อว่าบ้านที่ชา พายหน้ามีหั้นชะแล
จักได้ชื่อว่า // กุมภามว่าอันชะแล อรหันตาแลพระญาอโสกจึงจักไหวว่า ในที่นี้ควรตั้งศาสนาที่ ๑ แลว่า
อัน แล้วค้ขอเอาธาตุหั้น แลพระพุทเจ้าจึงเอามือลูบหัว ได้เกสาธาตุเส้น ๑ หื้อแกอรหันตาแลพระญาอ //
โสก กับละทั้งหลาย ยังมีมานผู้ ๑ เปนต้น ค้มาชุดชุมเล็ก็ร้อยเอ็ดสอก เอาธาตุใส่บอกไม้รวกใส่ในอบคำไทย
๗ กำมือ ใส่ไว้ท่ากลางชุม มานผู้นั้นใส่เข้าของมันล้าน ๑ ปุชาธาตุเจ้า แล้ว // พระญาอินทาค้เอ้านันท
เถรแลนอนที่นั่นแล พระเจ้าค้ไฟนอนดอยม่อนน้อยพายวันตกใกล้ร่มไม้ขามต้น ๑ ไทยสิบกำมือ สูงสิบ ๗
สอก เสียงร่ายถีกกลางค้มนั้น เทวดาทั้งหลายค้ชมขึ้นยินดี ค้หื้อท่า // ฝนแก้วแลเงินตกลงมาปุชา
พระพุทเจ้าหั้นแล ค้รุ่งแจ้งแล้ว แก้วแลเงินค้านั้นกลับเข้าสู่พื้นดอยเสียเสียง ด้วยอานุภาพพระเจ้าหั้น
แล เหตุค้ตั้งอันจึงค้ชื่อว่าดอยเขาค้าหลวงเพืออันแล เมื่อนั้นเทวดาอิน //

(๙.๐๙) พรหมทั้งหลาย ค้ขอเอารอยดินเชิงพระพุทเจ้าหั้น พระพุทเจ้าค้กล่าวว่า ในที่นี้หาที่จัก
เปิดได้แลว่าอัน วันลุนรุ่งเช้าพระพุทเจ้าค้ไฟสูทิสสะกล้ำวันออก ไฟจบหินก้อน ๑ กลมงามนัก พระค้
นั่งอว่าย // หน้ามาหนวันออก เลงดูถานะที่นั่นแล้วร่ำเพิงว่า สถานที่นี้ยังเปนมหานครนคอรอันไทย
จักเปนที่อยู่ท้าวพระญาแลคนทั้งหลาย จักเอาศาสนาคุตถาคตะจักมาตั้งอยู่ในเมืองที่นี้ // จักก้านกุงรุ่ง
เรื่องจักปรากฏพายหน้ามีหั้นชะแล เมืองอันนี้จักมีอารามใหญ่หกหลังชะแล คุพระตถาคตจักนั่งภาวนาใน
ถานะมหลางคละถานะที่วิเสส ๓ อันไว้ บ่เหมือนดังคุ // ไฟนังโสฬัสสถานะ ๑๖ แห่งในเมืองลังกาที่ปิ่น
เทือะ ว่าอันแล้วพระพุทเจ้าค้ลุกไฟย่ำรอยพระบาทไว้เหนือที่อันตนนั่ง แล้วพระพุทเจ้าลงไฟนังอยู่ที่จิม
ใกล้เกล้าไม้บัว // นาคตัน ๑ ยังมีคนเฝ้าแก่ ๒ คน ปลุกไม้บัวนาคแล้วเอาดอกบัวไฟขายเลี้ยงชีวิต ๒ ขาค้

มาอยู่จิมใกล้ไม้บ้านคตั้นพระพุทเจ้านั่งอยู่ ขาทั้ง ๒ คีเอาดอกบัวนามาบูชาพระพุทเจ้าคักกล่าวว่า ถา
นะที่นี้พายหน้าคนทั้งหลายจักมาสร้างอารามหลัง //

(๙.๑๐) โห่ย ๑ จักปรากฏว่าปูผาอารามมีหั้นชะแล้วอัน เมื่อนั้นอรหันตาแลพระญาอโสเกคักให้
พระพุทเจ้าว่า ภนเต ข้าแห่งพระพุทเจ้า ถาณะที่นี้คักควรตั้งศาสนาที่ ๑ แล ผู้ข้าทั้งหลายคักขอเอาธาตุเชิง
พระพุท // เจ้าแล เมื่อนั้น พระพุทเจ้าคักเอามือลูบหัวได้เกสาธาตุเส้น ๑ หื้อพระญาอโสเกจู้ไว้ที่ ๑ หั้นแล
พระพุทเจ้าจึงกล่าวว่า ในที่นี้อันจุธาตุไว้นั้นบ่เท่ามีที่นี้สิ่งเดียวแล // ยังมี ๓ แห่งแล้วอัน แล้ว
พระพุทเจ้าจึงเอาเกสาธาตุอันนั้นวางไว้เหนือฝ่ามือกล้าขวา แล้วคักอิฐฐานว่าในถาณะที่นี้ยังจักเป็นที่ตั้ง
ศาสนาแท้ แลยังจักเป็นมหาอาราม // โห่ยแท้ตั้งอัน ธาตุเส้นเดียวนี้จุงกลายเกิดเป็นเกสา ๓ เส้นบดเดียว
นี้เทือะ พระพุทเจ้าอิฐฐานสนั้น เมื่อนั้นเกสาธาตุ ๓ เส้นคักปรากฏหันมา คือว่าเกสาเส้นเดียวนั้นคัก //
แตกเป็น ๓ เส้นเท่ากัน บ่โห่ยบ่น้อย บ่สั้นบ่ยาว บ่ผิดบ่แพก บ่หลากบ่คลาสังลักอัน เหมือนกันขุเส้นแล
พระญาอันหั้นอัสสจรรย์อันนั้น จิงขอเอาเกสาเส้น ๑ เชิงพระพุทเจ้าคักเอาจู้ไว้ในที่พระพุทเจ้านั่งนั้น //

(๙.๑๑) คักปรากฏชื่อว่าปูผาอาราม คือว่าวัดส่วนดอกบัตินี้แล พระพุทเจ้าคักย้ายไฟสู่ทิศะกล้า
วันออกช่วยหนเหนือ คักนั่งอยู่จิมใกล้เคลำไม้กกอก ๑ พระพุทเจ้าคักทำนายว่า ในที่นี้พายหน้ายังจักได้ชื่อ
ว่าป่าเวฬุวัน // อารามมีหั้นชะแล อรหันตาแลพระญาอโสเกคักขอเอาเกสาธาตุเส้น ๑ คีมาถาป็นนาตั้งไว้ที่
นั้นลวดปรากฏชื่อว่าป่าเวฬุวัน คือว่าวัดป่าหั้นนี้แล ถัดนั้นพระพุทเจ้าคักสระเต็จไฟสู่ทิศะกล้า // ได้ช่วย
วันออก คักนั่งอยู่ที่ ๑ แล้วจึงทำนายว่าถาณะที่นี้พายหน้าคนทั้งหลายคักจักมาสร้างอารามโห่ย ๑ จักปรากฏ
ชื่อว่าปูพพารามตราบเถิงกาลบัดนี้ แล้วถัดนั้นพระพุทเจ้าคักสระเต็จ // ไฟในหว่างที่นั้นยังมีชิมาน ๒ คน
คือว่านักบวชมาน ๒ ตน นุ่งผ้าผางร้ายนัก ขาทั้งสองหั้นพระพุทเจ้าคักให้พระเจ้าแล้วหื้อทาทานบาตรแก่
พระเจ้า ๒ ลูกหั้นแล พระพุทเจ้าจึงกล่าวว่าเชือทั้ง ๒ นุ่งผ้าผางร้ายเช่น // เด บ่เป็นสมณะรูปสักอันว่า
อัน ชิมาน ๒ ตนนั้นลวดละอายคักสึกเสียแล้วคักขอบวชใหม่เชิงพระพุทเจ้าคักบวชหื้อเป็นภิกขุใหม่ แล้วจึง
กล่าวเชิงพระญาอินทา พระญาอโสเก อรหันตาว่า ในถาณะที่นี้พายหน้าจักเป็นที่อยู่แห่ง //

(๙.๑๒) หมู่ท้าวพระญาตนโห่ยมีหั้นชะแล ในที่นี้ชิมานมาสึกเสีย ละเพสอันเก่าผางร้ายนั้นเสีย
แล้วลวดบวชใหม่เป็นเอหิภิกขุมีสนี่ พายหน้าจักปรากฏเป็นเวียงอัน ๑ ชื่อว่าอินทวนคอร คือว่าเวียง
เขียงใหม่มีหั้นชะแล // ว่าอัน เหตุตั้งอันจิงได้ชื่อว่าเวียงเขียงใหม่ตราบเถิงกาลบัดนี้แล พระพุทเจ้า
พรากจากที่นั้นคักไฟสู่ทิศะกล้าวันตก ยังมีละ ๒ คน ยิงจวักะทิงป่า เอาขึ้นม้าย่างขาไฟไว้ ขาทั้ง // ๒ คัก
หื้อเข้าปณิธาตกับทั้งขึ้นแห่งนั้นเป็นทานแก่พระพุทเจ้า แล้วพระเจ้าจึงทำนายว่าในถาณะที่นี้พาย
หน้าคนทั้งหลายจักมาสร้างอารามอันโห่ยจักปรากฏชื่อว่าอัสโตธา // งาม ตามนิมิตอันทมมิละอย่างขึ้น
แห่งนั้นมีหั้นชะแล้วอัน อรหันตาแลพระญาอโสเกคักขอเอาเกสาธาตุได้เส้น ๑ แล้วเอาจู้ไว้ในที่นั้นหั้นแล ที่
อันนั้นคักปรากฏชื่อว่าอัสโตธา // งามตามนิมิตเถิงกาลบัดนี้แล พระพุทเจ้าพรากจากที่นั้นคักไฟสู่ทิศะ

หนได้ นั่งอยู่ที่ ๑ ยังมีละ ๒ คนเอาหมากม่วง ๒ ลูกมาหื้อทานแก่พระพุทเจ้า แล้วละทิ้งหลายคี่หมาก ผางสุกแลหมากหนุนแลเข้าสานซ่อมขาวงาม //

(๙.๑๓) หื้อทานแก่พระพุทเจ้า แล้วคี่เอาส้มป่อย น้ำมันหอมเปนทานแก่พระพุทเจ้า แล้วคี่เอา อ่างน้ำช่วยหน้ามาหื้อทานแก่พระพุทเจ้าหันแล พระพุทเจ้าคี่อาบน้ำดำหัวเสียแล้ว คี่อยู่ที่นี้เทศนาธัมม์ แก่ละทิ้งหลาย ๓ วัน // ๓ คีน แล้วจึงทำนายว่าในที่นี้พายหน้าคนทั้งหลายจักมาสร้างอารามอันใหญ่ จัก ปรากฏชื่อว่าพิชอารามมีหั้นชะแล ว่าอันพระญาณโสกคี่ขอเอาเกสาธาตุได้แล้วคี่จุไว้ในที่นั้นหันแล ถัด นั้นพระพุทเจ้าคี่ย้าย // จากที่นั้นไฟสุทิสสะทวนออกช่วยเหนือ นั่งที่นั่นเมื่อนั้นยังมีชิมาน ๗ คน คี่ว่า นักบวชมานอนอยู่ที่นั่น เขาคี่หันพระเจ้ามา เขาคี่ไหว้ พระเจ้าจึงกล่าวว่าสถานที่นี้ชิมานนอนอยู่ พาย หน้า // ที่นี้จักมีคนมาสร้างอารามใหญ่ ๑ จักปรากฏชื่อว่าสังฆอารามว่าอัน มีหั้นชะแล เมื่อนั้นพระญาณ โสกคี่ขอเอาเกสาธาตุเซ่งพระพุทเจ้าได้เส้น ๑ คี่จุไว้ในที่นั้นหันแล ที่อนันนั้นลวดปรากฏชื่อว่า // สังฆ อารามตราบเซ่งกาลบัดนี้แล ถัดนั้นพระพุทเจ้าสระเต็จไฟสุทิสสะทวนออกในยทิสสะ ยังมีหั้นมิละผู้ ๑ มั่นหัน พระพุทเจ้ามา มั่นคี่แล่นแปงตูปอันใหญ่ ๑ แล้วราทนาพระพุทเจ้าหื้ออยู่สำรานหันแลพระพุทเจ้าคี่สัง //

(๙.๑๔) คหะเมตตอาศัยอยู่ในที่นั้นเลี้ยงคีน ๑ แล้วพระพุทเจ้าจึงทำนายว่า कुमारอดที่นี้หั้นมิละ ยินดีปิติ คี่มาแปงตูปที่สำราน คูดาคะตวรชมชื่นยินดีนักแล ถานะที่นี้พายหน้าคนทั้งหลายจักสร้างแปงยัง อารามใหญ่หลัง // ๑ จักปรากฏชื่อว่าอินทอารามมีหั้นชะแลว่าอัน อรหันตาแลพระญาณโสกคี่ขอเอาเกสา เส้น ๑ แล้วคี่เอาจุไว้ในที่นั้นหันแล ถัดนั้นแล้วคี่ราทนาพระพุทเจ้าหื้อไฟเมตตาในบ้าน พระคี่ย้ายจาก // ที่นั้นแล้วไฟนั่งอยู่อาสนาที่กลางบึงละคี่มีสัทธายินดี คี่มาปักกลางช่องทุ่งแผ่นผ้าปูชาพระพุทเจ้าหัน แล ในกาลนั้นยังมีนักบวชมางแล้วตน ๑ มีอายุได้ร้อยขาวปลีเต็มแล้ว ท่านหันพระเจ้ามาเมตตา // คี่ บังเกิดสัทธายินดีว่า คูดาคะตวรชมชื่นยินดีแล้ว คูดวชนอกสาสนาหาประโยชน์ปะได้ คูดบได้หันพระเจ้า สักเทื่อ มาได้หันพระเจ้าเซ่งเถ้านี่ดินักแล ว่าอันแล้วคี่แก่ผ้าไฟ --- // น้ำมันไฟเจาบูชาพระเจ้าหันแล เมื่อนั้นพระพุทเจ้าจึงกล่าวว่าคูดาคะตวรอดที่นี้ แล้วละทิ้งหลายมาปักกางช่องทุ่งบูชา ชิมานเข้ามาเจา เผาะไปบูชาบนอันรุ่งเรืองงามมากนัก ในที่นี้พายหน้าคนทั้งหลายจัก //

(๙.๑๕) สร้างอารามใหญ่ ๑ จักปรากฏชื่อว่าโชติอารามมีหั้นชะแล อรหันตาแลพระญาณโสกคี่ขอ เอาเกสาธาตุได้แล้ว คี่เอาไฟใส่บอกไม้เซ่ง แล้วใส่อบคำ ๗ กำมือ แล้วพระญาณโสกกับทั้งละทิ้งหลายชุด หลุมเล็ก ๗ สอก แล้วเอาธาตุ // ใส่ท่ากลาง ถอกเข้าช่องปูชามากนักแล พระญาณอินทาสัยนตจักกัผัดไว้ แล้วถมหื้อดีพอเจตียะสูง ๓ ร้อยสอกหมายไว้ แล้วพระพุทเจ้าคี่สังอรหันตาแลพระญาณโสกว่า คูดาคะ ตวรนิพพานไฟแล้ว // สูท่านทั้งหลายจุ่งเอาธาตุฝ่ามือกล้ำขาวมาไว้ที่นี้เทื่อ ว่าอันแล้วพระพุทเจ้าคี่ลงมา เถิงบ้านกุมภเสฏฐีเซ่งบ้านหม้อ คี่อยู่เมตตาเทศนาธัมม์อาณิสสงส์อันได้สร้างอารามแลสร้างรูปพระเจ้า // หื้อ เสฏฐีฟังหันแล เสฏฐีเซ่งหม้อได้ฟังแล้วธัมมเทศนาอาณิสสงส์สร้างพระพุทธรูปนั้นคี่ยินดีมากนัก มีใจมัก

ใคร่สร้างพุทธรูปเจ้ามากนัก คัจึงปาวเดินชาวบ้านหัน แลทมิละทั้งหลายคัมมารอมเข้าของ คือว่าว // ต
 ฤทานแล้วคัมมาชักชวนกันเอาดินปั้นหม้อนั้นมาปั้นเป็นพุทธรูปได้ ๓ ล้าน ๓ แสน ใส่แทนแล้วคัมเอามาบูชา
 พระพุทธรูปเจ้าหันแล ทมิละทั้งหลาย มีกุมภเสฏฐิเปนเคล้าคัมพร้อมกันไหว้สากันสักการะบูชาพุทธรูปพิมพาสา
 //

(๙.๑๖) รูปเจ้า ๓ ล้าน ๓ แสนตนนั้นตามสักการะบูชาพุทธรูปพิมพาสารูปเจ้า ๓ ล้าน ๓ แสนตนนั้น
 ตามกำลังสัทธาแห่งตนเราคัมมีแล พระพุทธรูปเจ้าคัมกล่าวว่า สาธุ ดีนักแล ดุรากรมภเสฏฐิรู้ท่านทั้งหลายพร้อม
 // กันสร้างพุทธรูปแห่งเราไว้ไว้วันบแลบูชาเทือะ เมื่อใดคุณตาตะนิพนพานไฟแล้ว ในถาณะที่นี้จักเป็นเมือง
 มหานครอันใหญ่ ๑ สาสนาคูตถาคคัจกมาตั้งใน // เมืองที่นี้ จักก้านกรุงรุ่งเรือง จักเป็นพิชัยนัมปรากฏ
 ภิกขุสังฆะ แลเถรานุเถรนักบวชอาจารย์ผู้จบถองมากนัก ปรากฏ ๑ ท้าวพระญาเสนาอำมาตย์ผู้ยังผู้ชายทั้ง
 หลายฝูง // เกิดมาในเมืองอันนี้ย่อมเป็นตนมีบุญสมพารแก่กล้าจักเกิดมีในเมืองที่นี้มีหั้นชะแล คนทั้งหลาย
 เกิดมาในกาละยามนั้นคัมจักได้พำเพงกุศลบุญมากนัก คัมจักได้ถึงมคคผลธัมม // ในสาสนาคูตถาคคะ มีสม
 พารไปทันแก่กล้า บได้ถึงนิพนพานในสาสนาคูตถาคคะดังอัน เขาทั้งหลายคัมจักได้ถึงมคคธัมมในสาสนา
 พระอริยมตเตยยะเจ้า มีหั้นชะแล ว่าอันแล้วอรหันตาแลพระญาอ //

(๙.๑๗) โสภคัมพร้อมกันชุดชุมเล็ก ๗ สอก แล้วคัมเอาพุทธรูปเจ้าทั้ง ๓ ล้าน ๓ แสนนั้นเข้าใส่ในชุม
 นั้น ถมหื้อดี แล้วพระพุทธรูปเจ้าเลงดูอนาคคะกาลพาสัพพัญญูรู้แจ้งแล้วคัมทำนายว่า เมื่อคุณตา // คตะนิพนพาน
 ไฟแล้วพายหน้าเมื่อใดพุทธรูปอันแล้วด้วยดินฟุ้งนั้นแลปรากฏมาแล เทวดาได้เอาออกมาไว้ไว้แลบูชา ใน
 กาลเมื่อนั้นสาสนาคูตถาคคัจกเข้าบ้านกรุงรุ่งเรืองมากนัก // ในเมืองที่นี้ แดนแต่นั้นพายหน้ามีหั้นชะแล
 พระพุทธรูปเจ้าคัมได้เอามือลูบหัวได้เกสาธาตุเส้น ๑ แล้วคัมเอามือแก้อรหันตาแลพระญาอโสภคัม แล้วคัมเอาใส่
 บอกไม้ข้างใส่อุบคำใหญ่ ๗ กังมือ แล้วคัมชุดชุม // เล็ก ร้อยสอก เอาเกสาธาตุใส่ แล้วพระญาอินทาสัยนัต
 ชักผัดใบถมหื้อดีหั้น แลพระพุทธรูปเจ้าคัมทำนายว่า ดอยอันนี้จักปรากฏชื่อว่านางนอนมีหั้นชะแล
 พระพุทธรูปเจ้าคัมสระเจจไฟสุเมืองยวม แล้วคัมไว้รอยพระบาท // อัน ๑ แล ถัดนั้นพระพุทธรูปเจ้าคัมเข้าไฟถึง
 เมืองพระบาง คัมไว้รอยพระบาทรอย ๑ แล้วพระพุทธรูปเจ้าคัมไฟสู่เมืองแซร แล้วคัมไฟสู่เมืองทะคง แล้วไฟสู่
 เมืองกลินาราย แล้วพระพุทธรูปเจ้าคัมเข้าไฟสู่ป่าเชตวันณ //

(๙.๑๘) อารามดั่งเกา ลวดเลิงกาลอันควรเข้าวัสสาคัมมีแล ด้วยมีแทแลพระพุทธรูปเจ้าคัมจะเดินไฟ
 โผดสัตตปางนี้ไพรอดบ้านใดคนทั้งหลายคัมเปลือเมืองได้ คนทั้งหลายเหลื่อมใสแล้วคัมบวชคัมกับตามพระ
 เจ้าแลแห่งแลหน้อยมา // กันได้ภิกขุ ๕ ร้อนตนเป็นปริวาร พระพุทธรูปเจ้าคัมเข้ามาสู่ป่าเชตวันณอาราม ดู
 งามมากนัก พระพุทธรูปเจ้าออกวัสสาแล้วคัมจะเดินไฟโผดสัตตทั้งหลายแล้วคัมป็นนาไว้พระบาทแลธาตุใน
 เมืองว่าอัน // เป็นเมืองยวมทั้งมวล ในกาละเมื่อพระพุทธรูปเจ้าตรัสพระญาเป็นพระได้ ๔๐ วัสสา มีอายุได้
 ๖๐ ปี คัมด้วยประการดังนี้แล เอก สมัย ภควา ทธิภุญเชยนครเม มหาปพพเต เอก มหายภุขิ // ทิสวา
 จริภุขมาโนติ ดูรา โสตุชนะสัปปริสสะทั้งหลาย เอก สมัย ยังมีในกาละคาบ ๑ ภควา อันว่าพระพุทธรูปเจ้า

ตนมีมหากรุณาคร่ำเพิงหันพระญายักษ์ราชาชนอยู่อย่างสงทนั้น มันเทียน // ย่อมไฟแสวงหาคนมากินเปน
อาหารบ่ขาดคมีแล ในวันนั้นยักษ์ราชาชนนั้นคือออกจากที่อยู่แห่งตน แล้วคัจะเดินไฟเพื่อแสวงหาอาหาร
มันหันพระพุทเจ้าอยู่ทนั้น ทิสวา คันว่าพระญายักษ์ได้หันพระพุทเจ้า มันคับรูว่า

(๙.๑๙) เปนพระพุทเจ้า มันคักระนิงใจว่าคู้มาจวบชายผู้นี้ไซคู้คมีแท้แล อาหารคู้ปรากภูมิ
มาแท้แล มันคัสำแดงอิทธิทธิอันเปนยักษ์แห่งมันหือปรากภูมิแล้ว คัแล่นเข้าไฟสู่พุทเจ้าแล้ว เพื่อจักจับยับ
เอาพระเจ้า // กินหันแล อล ภควา เมื่อนั้นพระพุทเจ้ารู้ใจแห่งพระญายักษ์ผู้้นั้น แล้วคักล่าวว่ง โภ
มหายกษา ดุกรายักษ์ผู้ใหญ่ อย่าได้ว่าจักกินคู้เทอะ จักเปนบาปอันหนักแก่ท่านพายหน้าหาที่สถบนี้คั // ชะ
แล คู้ตถาคคนี้บ่ใช่คนย้วยานสาμανเด อหิ อันว่าคู้นี้ หากเปนสัพพัญญเจ้าตนประเลิฏกว่าโลกทั้ง ๓ นี้ตาย
พระญายักษ์ได้ยินคำพระพุทเจ้ากล่าวเทานั้นแล้ว ตโต หุตวา มันคัเปนอันสะดังตค // ใจกลัมีตนอันสัน
ระส่ายกลัตายมากนัค คัละเพสอันเปนยักษ์เสีย แล้วคัเข้ามาไหว้ขออาภัยชีวิตพระพุทเจ้า แล้วคัช้อยหลัง
หนีคินหาถ้ำแลดอยอันเปนที่อยู่แห่งตน แล้วคัเมื่อบอกแก่เมีย // มันว่าคู้นี้ ภพท ดุกรานาง อชช ในวันนี้
คู้ไฟเฝ้าแสวงหาอาหาร ลำทวัน คับหันสัตตแลคนสัคแห่ง คู้ไฟคัไฟพบชายผู้ ๑ มีรูปสมโนมพริณวัณณะ
อันงามบวรสิฐธิ์มากนัค คู้ไฟคัใส่ใจว่าเปนดังสาμανททั้งหลายนั้น เมื่อ //

(๙.๒๐) คู้ไฟแล่นเปิบเข้าไฟในเพื่อจักยับเอามาเปนอาหารแห่งราทง ๒ ดังอัน ชายผู้้นั้นคักล่าวว่า
ดุรายักษ์ มีงอย่าว่าจักกินคู้เทอะ จักเปนบาปกัมมอันหนักแก่ท่าน เหตุว่าคู้ตถาคคนี้บ่ใช่เปนคนย้วยานสา
มานดังสัตตแล // คนคัค คู้นี้หากเปนตนประเลิฏกว่าโลกทงมวลแล้วอัน คู้ไฟได้ยินคำเยื่อนั้นคัสะดังตคใจ
กลัมากนัค คักราบไหว้เสียแล้วถ้วมหลังหนีมาหาที่อยู่แห่งราบัดนี้แล้วอัน เมื่อนั้นเมียมันได้ยินคำผัวตน
// มากล่าวสนนนี้คัหมายรู้ด้วยประณแห่งตนว่า บุคคละตนนั้นคัว่าหากได้สัพพัญญเจ้าตนประเลิฏสิ่งเดียว
แล้วอัน แล้วคัจึงกล่าวแจ้งพระญายักษ์ผู้เปนผัวว่า สามิ ข้าแก่เจ้าคู้ บุคคละผู้หันมาปานสนนนี้ // บ่
ใช่คนย้วยานสาμανเด หากเป็นผู้มีบุญสมพารอันมากนัคแล เจ้าคู้ไฟจวบพบพระพุทเจ้าตนประเลิฏล้า
เลิสนัคหนาแท้แล เจ้าอย่าได้จักกินเปนบาปอันหนักแท้ทสิแล สามิข้าแก่เจ้าคู้ อันว่าตน // ประเลิฏนั้นยัง
อยู่ทใดชา พระญายักษ์คักล่าวว่า ดุรานางเจ้า ตนมีบุญนั้นไปทันทนเทื่อ แล้วอันนางพระญายักษ์จึงกล่าววว่า
ข้าแก่เจ้าคู้คู้ของขวยหาปรมามิสสะบูชาเข้าตอดอกไม้คันระของหอมทงหลาย แล้วไฟขอสมมา
พระพุทเจ้า //

(๙.๒๑) ตนประเลิฏนัคเทือะ เจ้าคู้จูงขอหือพระเจ้าขมาโทสแก่เจ้าคู้เทือะว่าอันแล ต่ สุตวา
พระญายักษ์ได้ยินคำแห่งเมียตนดังอัน คัมีใจชมชื่นยินดีแล้วกล่าววว่า ข้าแต่พระพุทเจ้าตนหาทุกข์บ่ได้
สาธุ ยาจามิ ผู้ // ข้าคัขอแจ้งพระพุทเจ้าแลขอเจ้าคู้จูงบังเกิดมหากรุณาโผตผู้ข้าแต่เทือะ ผู้ข้าบรูจัก
ว่าเปนพระพุทเจ้าคัปาวเปิบแล่นเข้าเพื่อจักกินพระพุทเจ้านั้น คัเปนโทสแห่งข้า // แล ขอพระพุทเจ้า
จูงอดโทสเยื่อนั้นแก่ผู้ข้า แล้วขอสั่งสอนข้าด้วยธัมมอันดีเทือะว่าอัน อล ในกาละเมื่อนั้น พระพุทเจ้าคั
เล็งคู้หันพระญายักษ์มีบุญสมพารมากนัค จักปรากภูมิด้วยยัสสบุญคุณ // แห่งมันพายหน้า จึงรับปรมามิส

สละมายังโทสแก่ยักษ์ราชาตนนั้น แล้วศิสอนมันเอาสรณาคมสีล ๕ หั้นแล พระญายักษ์ศรีระดับรับเอาคำสอนแห่งพระเจ้า แล้วถือเอาสรณาคมแล้วศิจำสีล ๕ กับตนไว้ // คือว่าบ่ข้าสัดตนนั้น แล้วคั่นอยู่ปฏิบัติพระพุทธรเจ้าหั้นแล ภควา อันว่าพระพุทธรเจ้าคี่เทศนาตำนานวายไว้ว่าดังนี้ ดูรายักษ์ราชาผู้ใหญ่ในอนาคตกาลพายหน้า หว่างสาสนาคูตถาคตะนิพพานไฟแล้วตั้งไว้นั้น ตัว อันว่าท่าน ยักษ์ราชา ยัง //

(๙.๒๒) ได้เกิดมาเปนพระญารัชมิกราชตน ๑ ในสาสนาพันถ้วน ๓ นั้น ชะแล ท่านเกิดมาแล้วจักได้เลิกลียกยอยังสาสนาคูตถาคตะหื้อก้านกุ่มรุ่งเรืองมากนักพายหน้าแท้บ่สงสัยแท้แล เมื่อท่านได้เปนพระญารัชมิกราชเจ้านั้นแลมี // อายุ ๒ ร้อยปสี่หมื่นชะแล ในกาลนั้น อดีตสาสนาคูตถาคตะตั้งนานได้ ๒ พันปลาย จักเข้าสู่ ๓ พันวัสสานั้น ท่านจักได้เปนพระญารัชมิกราชแล้วพายถุนแต่นั้นสาสนาคูตถาคตะยังหลอไว้ประหมาน ๒ พันชะแล ดูรา // มหายักษ์ราชา หิ ด้วยมีแท้แล ในกาละเมื่อสาสนาตถาคตะตั้ง ๕ พันวัสสาแรกแต่พระตถาคตะนิพพานไฟแล้วนั้นพระญารัชมิกราชเกิดด้วยลำดับถัดกัน จักมี ๕ ตนก่อนแล ตน ๑ จักเกิด // มาในเมืองมาตริบุตรนคร มีนามปัญญุตติบุตรมาตตริต ชื่อว่าพระญารัสมิกราชคี่มีแล ตน ๑ จักเกิดมาในเมืองหงสาวดีดี ท่านตนนั้นจักได้กะทำกิจจะ ๓ อันค้าขายยังเหมี้ยงชะแล ยามนั้นเหมี้ยงจัก // แพง พันน้ำหนักจักขายได้เจ็ดสิบลูเงินตลึงมีหั้นชะแล พระญารัสมิกราชตน ๑ จักเกิดมาในเมืองอ่างวะ ท่านตนนั้นจักเปนพ่อค้าเกลือ คือว่าเกลือแพง ๒ พันปาย ๓ ร้อยเถจักได้ขาย ๗ สิบ ๒ ลูเงินตลึงมีหั้นชะแล พระญารัสมิกราช //

(๙.๒๓) ตน ๑ จักเกิดในเมืองไถ้อยธียา จักได้เปนพ่อค้าปู คือว่ายามนั้นปูจักแพง ร้อยใบขายได้ ๓๐ ลูเงินตลึงมีหั้นชะแล เงินตลึงไพนมี ๕ พันถ้อยชะแล พระญารัสมิกราชตน ๑ จักเกิดมาเปนพ่อค้าเข้าสาร คือว่า ยาม // นั้นเข้าสารจักแพงหมื่นจักได้ขาย ๗ สิบลูเงินตลึง คือว่าหมื่นเข้าเปนค่า ๔ ร้อยปายเถมีหั้นชะแล ถ้าพระญารัสมิกราช ๔ ตนจักมาเกิดใน ๕ พันวัสสานั้น สิ่งเดียวชะแล ในวัสสาอันถ้วน // ๕ นั้น พระญารัสมิกราชบ่เกิดมาสักตนแล เหตุว่าคนทั้งหลายแห้นหนานัก บ่อาจจักสอนได้เสีย แล้วลวดบ่เกิดเพื่ออันแล ถ้าพระญารัสมิกราช ๔ ตนนั้น ตั้งพระญารัสมิกราชตน ๑ ชื่อว่าปัทตมารี // กอโสกราชนั้นเกิดมาก่อนกว่าชัตนแต่พันวัสสาถ้วนตนหัวที่นั้นมีหั้นชะแล ส่วนพระญารัสมิกราชชื่อว่าตัมพอนุทธธัมมิราชะ จักเปนพ่อค้าเหมี้ยง เกิดมาในเมืองพุก่า คือว่าเมืองหงสา // วตินั้น พันวัสสาอันถ้วน ๒ นั้นมีหั้นชะแล พระญารัสมิกราชตน ๑ จักเกิดมาเปนพ่อค้าพูนนั้นจักเกิดมาในเมืองโยธียาทวารวดีนั้นคี่มีในพันวัสสาอันถ้วน ๓ นั้นมีหั้นชะแล พระญารัสมิกราชตน ๑ จักเกิดมาเปนพ่อค้าเข้าสาน ยาม //

(๙.๒๔) นั้นเข้าสานจักแพงนัก จักเกิดมาในเมืองโยนกโลก คือว่าเมืองหริภุญไชยยะนคร ในพันวัสสาอันถ้วน ๔ มีหั้นชะแล พระญารัสมิกราชตน ๑ จักเกิดมาเปนพ่อค้าเกลือ นั้น จักเกิดมาในเมืองอ่างวะในพันวัสสาถ้วน ๕ // อันนั้นมีหั้นชะแล ดูรายักษ์ราชา ท่านคี่จักได้เกิดมาเปนพระญารัสมิกราชตน ๑ ในสาสนาคูตถาคตะ วัสสาอันถ้วน ๕ นั้นชะแล มากกว่าคูตถาคตะนิพพานไฟแล้วจักตั้งสาสนาไว้ ๕ พันวัสสาในเมื่อ // สาสนาคลาล่งแล้วได้ ๒ พันเต็มแล้วเข้าสู่เขต ๓ พันมาถึงในกาลเมื่อใด ท่านยักษ์ราชาคี่จัก

เกิดมาเปนพระญาธัมมิกราชในเมืองอันนี้จักได้เสวยราชสมบัติอันเปนทิพพิณเมือง // เชียงดาวที่นี้ คัจฉ
ได้เลิกละยอยยังศาสนาคุตถาคตะหื้อก้านก่งรุ่งเรืองมากนักมีหั้นชะแล หิ ด้วยมีแทแล อัย ปพพโต อันว่า
คอยใหญ่อันนี้ชื่อว่าคอยอย่างสลุงอันนี้ใหญ่กว้างได้โยชนะ // ๑ ยังมีถ้ำอัน ๑ ใหญ่ ๑ มีสารูปพระเจ้าองค์ ๑
สูงได้พัน ยังมีรูปยักษ์ใหญ่ ๔ ตัวตั้งอยู่รักษาศาพุทธรูปเจ้าที่นั่นแล ดุรายักษ์ ในกาละพายหน้าศาสนาคุตถาค
ตะล่วงพันไฟได้ ๒ พันวัสสาเข้าเขต ๓ พัน //

(๙.๒๕) วัสสานั้น ในเมืองหริภุญไชยยะนครที่นี้จักมีพระญาตน ๑ ชื่อว่านครสิสเทยยกสง ว่า
พระญาหัวเวียงว่าอัน จักได้เสวยราชสมบัติในเมืองหริภุญไชยยะนครที่นั้น ยังจักมีแม่กล่าลิ้งผู้ ๑ จักมา
กะทำ // ยูโยงสนส่อพระญาตนนั้นหื้อได้บิเบียนเสนาอามาตย์รัฐรูปชาไฟโรไท มักษาปมกใหม่หื้อวินา
สลิบหายมากนักมีหั้นชะแล ประการ ๑ พระญาตนนั้นมักทรงเหล่าแลมักจะเดินแอ่วกาแลวันแลที่ เสนา
อามาตย์บ่ // เพิ่งใจลดพร้อมกันยกพระญาตนนั้นออกจากราชสมบัติหั้น แล้วเอาตนอันขึ้นแทนเมืองไฟ
ใจๆ トラบเลี้ยงชาวเช่นพระญามีหั้นชะแล ในเมื่อลูกพระญาตนถ้วนชาวนั้นกนเมืองแทนบ้านเท่าใด //
เล็กหมู่ ๑ จักเกิดแต่เมืองโกสัมพิตมาตเมืองหริภุญไชยยะนครที่นี้ จักไปไกลาหลซียุกเมินนานนักมีหั้น
ชะแล ข้าเล็กสงครามอันนั้นจักประจนแพ้ด้วยหุรพลคนก้านบ่มีแล คัจฉประจน // แพ้คนผีบ้าป็นคนผู้ ๑
มีหั้นชะแล ตโต ปตถาย ตั้งแรกแต่นั้นพระญาหน้าอันจักหาเชื้อท้าวพระญามหาพระสัตร อันจักสืบเชื้อ
แทนตระกูลเปนท้าวพระญาได้ จักเลี้ยงชายพระญาเสียที่นั่นมีหั้นชะแล ตั้งแต่กาละ //

(๙.๒๖) นั้นมานานนัก ลำดับมาถึงปลัดไคไฟถึงปลัดเล่า ยามนั้นท่านจักเกิดมาเปนพระญาธัม
มิกราชเลิกละศาสนาคุตถาคตะในกาละยามนั้นหั้นชะแล หิ ด้วยมีแทแล ในปลัดนั้น พระญาอินทาทนบ
เจ้าแห่งเทว // ดาทั้งหลายคัจฉกลงมกขึ้นฟ้าดาวดิงสา แล้วจักมาตีกองแก้วลูก ๑ ปูชา แล้วคัจฉามาเป่าหอย
สังข์ลูก ๑ จักป่าวหื้อคนในสัการะชุมพหุที่ปึงมวลหื้อได้รู้ได้ยินชู่แห่งชู่ที่ เพื่อหื้อชาว // เจ้าสมณพราหมณ์
แลคนทั้งหลายในชุมพหุที่ปึงมวลหื้อได้กะทำบุญ คือว่าหื้อทานรักสาสืลฟิงธัมเมตดาวานอย่าหื้อ
ขาดสักเทื่อว่าอันมีหั้นชะแล พายหน้าแต่นั้นยังจักมีปูพพนิมิต // อันใหญ่คือว่าพระอาทิตย์พระจันท์จัก
ปรากฏแก่โลกหั้นแล คัจฉมีพายหน้ามีหั้นชะแล ในกาละพายหน้าจักมีพระญาธัมมิกราชตน ๑ จักเกิดมา
ในปลัดไคไค ๗ เพิ่ง เม็งวัน ๗ ท่านจัก // เปนพระญาธัมมิกราชตนประเสริฐนักมีหั้นชะแล ในเมื่อธัม
มิกราชตนนั้นเกิดมาคนทั้งหลาย คือว่าท้าวพระญาเสนาอามาตย์ยังชายแลชาวเจ้าสมณพราหมณ์ทั้งหลาย
ผู้พาละใจบาปนั้นเขาย่อมซังปลื้มักมีหั้นชะแล ธัมมิกราชตน //

(๙.๒๗) นั้นจักเกิดมาในตระกูลอันช่างหุรูก เกิดมาในประเทศเมืองฝาน้ำหั้นแล ท่านตนนั้นเป็นผู้
มีพระญาอันวิเสส เทียนย้อมยังสั่งสอนชาวเจ้าแลคนทั้งหลายด้วยคลองอันเปนกุสลบุญใจๆ หั้นแลเหตุตั้ง
อันชาวเจ้าแลคนทั้งหลายผู้ // พาใจบาปนั้นลดบ่เพ็งใจช้งท่านเพื่ออันแล ในกาละนั้นเจ้าตนมีบุญ
อันใหญ่นั้นคัจฉไฟเลี้ยงชีวิตแห่งตนในขุนน้ำแม่ระมิงอันนี้มีหั้นชะแล ตั้งแต่กาละนั้นไฟพายหน้าชาวเจ้า
แลคนทั้งหลายจัก // ต้องอุบาถวัพยาธิทั้งหลายต่างๆ มีต้นว่าตายด้วยเจ็บท้องแลลงเลือดตาย บ่เท่าแต่

นั้นค้จักเกิดเปนโกลาหลชียุคข้าพนักสหายตายมากนัก ประการ ๑ คนทั้งหลายค้จักตายอยากเข้าอยาก
แกงมากนัก // มีหั้นชะแล ประการ ๑ คนทั้งหลายจักค้จักตายอยากเข้าอยากแกงมากนักมีหั้นชะแล
ประการ ๑ คนทั้งหลายจักตายด้วยเพียรดิต่างๆ มีต้นว่าเปนตุ่ม เปนผี เปนหิด เปนหูด เปนร้อนมากนัก มี
หั้นชะแล ประการ ๑ คนทั้งหลายจัก // โสฬสหายตายในหน้าเส็กมากนักมีหั้นชะแล คนทั้งหลายเกิดมา
ยามนั้นจึ่งหื้อกะทำบุญหื้อทานรักสาสืลเมตตามาวนาไฟใจๆ อย่าได้ประมาทสัักอันเทือะ ในกาละยามนั้นทุ
ภิกขเอยจักเกิดมี คือว่าเข้าแกงมากนักเข้าสารมีหั้น //

(๙.๒๘) นำหนักใส่ค่า ๗ สิบ ๒ ลูกเงินตลึงเปน ๔ เถ ค้จักหาคนขายบได้มีหั้นชะแล เหตุตั้งอันเจ้า
ตนมีบุญนั้นค้จักไฟเปนพ่อค้าเข้าสารมีหั้นชะแล ในกาละยามนั้นท่านตนมีบุญจักเปนธัมมิกราชันนั้นค้จักได้
เปนพ่อค้า // เข้าสารแล้วล้าดับไปยังเข้าอยู่ที่ยังดอยสาคอม คือว่าพุดินแดนอันมีในหลวงของเขตเมืองฝางที่
นั้นมีหั้นชะแล ในกาละยามนั้นพระญาอินทาค้เล็งหั้นค้จักเอาม้าทิพย์ตัว ๑ ชื่อว่าธณัฎฐัก // ค้มาสู่ดอย
ดินแดนเมืองฝางที่นั้นแล้วอินทามาณวะค้จึ่งเอาม้าตัวนั้นเข้ามาสู่พ่อค้าผู้นั้น แลกล่าว ว่า เจ้าพ่อค้าเหียเจ้า
คู้จึ่งอินดูที่เชือกแห่งซ้ายยาม ๑ ก่อนเทือะ ข้างจักไฟ // กินน้ำลิน ๓ สิบ ยาม ๑ ก่อนว่าอัน แล้วอินทามาณ
วะค้เอาเข้าตัมหื้อแก่พ่อค้าว่า เจ้าคู้จึ่งรักสาม้าแห่งซ้ายยาม ๑ ก่อนเทือะ ผีว่าเจ้าคู้อยากเข้าจึ่งกินเข้าตัม ๓
ลูกนี้เทือะ // ผีว่าม้าตัวนี้หากค้ค้ดิงหื้อแรนดังอัน เจ้าคู้จึ่งขึ้นขี่เหนือหลังม้าตัวนี้ หากจักเขาอยู่ชะแลว่า
อัน แล้วอินทามาณวะค้ลวดหนีไปยืนอยู่ที่ ๑ หั้นแล ในกาละนั้นพ่อค้าผู้นั้นค้ยินอยากเข้ามากนักได้หื้อเข้า
//

(๙.๒๙) ตัมทิพพิกันหื้อ ๑ แล้วประญาทิพค้เกิดมีมาในขณะบัดเดียนั้น ในกาละนั้นม้าม้าค้หื้อ
แห่นโผมา พ่อค้าผู้มีบุญค้จักขึ้นขี่ม้าม้าตัวนั้น ๕ จักมาเอาท่านสยองขึ้นในพื้นประตुरะอากาศ // มีหั้นชะแล
ในกาละยามนั้นท้าวจตุโลตทั้ง ๔ แลเทวดายักขคันธัพพะทั้งหลายอันมีในหมีนโลกอันนี้ ค้จักพร้อมกันลง
มาติริยนตรี ๕ ประการ สูงเสฟปูชาเปนโกลาหลอุกชะหลุก // มีนั้นท้าวหมีนโลกธาตุนั้นมีหั้นชะแล ในกา
ละยามนั้นคนทั้งหลายอันมีในสัักกระชมพุทิตั้งมวล เขาบ่หื้อนได้นแล้วค้ส่ดั่งตักใจกลัวมากนักมีหั้นชะ
แล ในกาละยามนั้นพระญาอินทา แลท้าวจตุโลกแล เท // วดา ยักขกุมภณคันธัพพะสุริยคณาทั้งหลาย
ค้จักพร้อมกันเอาเจ้าตนมีบุญขึ้นเมื่อสู่ชั้นฟ้าดาวติงสาสวัรคเทวโลก แล้วค้พร้อมกันอุสสาราชกิเสกด้วย
ปญจภุมณทาเครื่องท้าว ๕ // ประการ อันเปนทิพ แล้วจึ่งจักนำเอาพระญาธัมมิกราชตนนั้นลงม้าม้าค้จัก
พร้อมกันทั้งคนแลเทวดาพระญาอินทาพรหม อุสสาราชกิเสกในเมืองเชียงดาว อันเปนหลวงของเขตเมืองหริ
ภุญเขยยนคอรที่นั้นมีหั้นชะแล //

(๙.๓๐) ตโย ปาสาทิ อันว่าปราสาททิพย์ ๔ หลัง คือว่าหลัง ๑ แล้วด้วยแก้ว หลัง ๑ แล้วด้วยเงิน
หลัง ๑ แล้วด้วยคำ สูงได้ ๖๗ วา กว้างได้ ๖๗ วา ค้จักบุออกมาแต่พื้นมาปรากฏในท่ากลางเวียงเชียงดาว
ที่นั้นมีหั้นชะแล ยามนั้นค่า ๔ ก่อนอัน // มีในระแวกหว่างหัวหนองไค้ที่นั้น ค้จักบุออกมาในหนอง ๔ แจ่ง
ปราสาทนั้นมีหั้นชะแล ถัดนั้นยังมีลินค้ายแต่หัวดอยอย่างสร้งพุนลงมาแล้ว ยามนั้นพระญาอินทาแลท้าว

จตุโลก แลเท // วาดคัจฉากพร้อมกันหุดห่ออุสสาราภิเสกในลินคำลีนนั้น แลลินคำอัน ๑ ข้าจกกายแต่จอมดอยพุดดอยพุนลงมาแล้ว ยามนั้นชาวเจ้าสมณะพราหมณ์กับทั้งชาวพระญาเสนาอำมาตย์ แล // คนทั้งหลายคัจฉากพร้อมกันหุดห่ออุสสาราภิเสกในลินคำนั้นชะแล ยามนั้นคนทั้งหลายคัจฉากได้หันเหวดาอินทพรหม ในกาละเมื่ออุสสาราภิเสกพ้อคำเข้าสานอันเปนลูกชาวหูกขึ้นเปนพระญาธัมมิก // ราชมีหั้นชะแล คั้นว่าท่านผู้มีบุญอันได้เปนพระญาธัมมิกราชแล้วตั้งอัน กบปรุกษา อันว่าต้นกาละพริกทิพย์ทั้งหลายได้พันพาย ๖ ร้อยต้น คับแต่แผ่นดินออกมาแวดล้อมปราสาทเวียงเชียงดาวที่นั่น เปนอันก้านกุ่มรุ่งเรืองงาม //

(๙.๓๑) ปรากฏทั่วไพฑูริยพุดทั้งมวลชะแล สพเพ ชนา อันว่าคนยิงชายทั้งหลายเข้ามารอดที่นั่น คัจฉากได้แกเสื้อผ้าอันเก่าเสีย แล้วกองไว้สูงประมาณ ๗ สอก แล้วลมทั้งหลายคัจฉากพัดเสื้อผ้าอันเก่านั้นออกไฟสงเสียวัน // ๗ ที มีหั้นชะแล คนทั้งหลายผู้ที่มีบุญนั้นคัจฉากได้นุ่งทรงผ้าผืนเครื่องปั้นเผาการทิพย์ชุนมีหั้นชะแล ยถา ในกาละเมื่อนั้นท่านยักษ์ราชได้เกิดมาเปนธัมมิกราช แล้วคัจฉากได้เสวยราชสมบัติ // สุขอันเปนทิพย์ในเวียงเชียงดาว เปนระวงเขตในเมืองหริภุญไชยยะนครที่นั่นแล้วมีในกาละเมื่อได้ ยถา ในกาละเมื่อนั้นโกสมพิกาชนา อันว่าคนทั้งหลายอันอยู่ในโกสมพิทั้งมวล คัจฉาก // ได้เข้ามาน้อมราชสมพารขึ้นใน คือว่า เปนพ้อครวแห่งพระญาธัมมิกราชตนนั้นมีหั้นชะแล ในกาละยามนั้นชาวเจ้าสมณะพราหมณ์ทั้งหลาย ผู้ได้บออย่าปฏิบัติตามวินัยธัมมิกคำสอน บ่ชวนลูกชาวพระพุท // เจ้านั้น คัจฉากได้จำลึกเสียเสียมีหั้นชะแล ในกาละยามนั้นชาวเจ้าสมณะผู้ดีมีศีลประกอบขอบธัมมิกวินัยแห่งพระพุทเจ้าตั้งไว้ นั้น คัจฉากหื้ออยู่รักสาพุทธศาสนามีหั้นชะแล ส่วนชาวเจ้าผู้ประกอบขอบวินัยธัมมิกแลบหื้อลิกนั้น //

(๙.๓๒) สักการะชุมพุดทั้งมวล พวกจกมีร่มไม้โคธตันใหญ่ ๑ นั้นชะแล พระญาธัมมิกราชเจ้าตนนั้นคัจฉากได้ยังอยู่เสวยราชสมบัติสุขตราบอายุ ๒ ร้อยปี ตามบุญสมพารแห่งตน มีหั้นชะแล ดูราท่านยักษ์ราช คั้นว่า // ท่านได้เปนธัมมิกราชแล้วนั้น เภยอุบาทว์สัตว์จักเกิดมีแก่คนทั้งหลาย จักได้ครองวินาสลียหายมากก่อนแล ในเมื่อ // เภยอุบาทว์จักเกิดมีปรั้งไค้นนั้น ยังมีกวางคำตัว ๑ คือว่าจักมีเหวดาตน ๑ เนรมิตเปนกวางคำตัว ๑ ลูกพายทิสสะหนเหนือล่องมา ยังมีเหวดาตน ๑ เนรมิตเปนกระต่าย // เผือกตัว ๑ ลูกทิสสะหนได้มา กวางคำแลกระต่ายเผือกตัวนั้น คีมาจวกับกันในที่ ๑ แล้วกวางคำคัจฉากถามเชิงกระต่ายว่า ดูราเจ้าสหาย ท่านลูกที่ไคมาชา กระต่ายจึงกล่าววว่า ดูราเจ้า // สหาย ข้ามาแต่ทิสสะหนใต้พื้นมา แลกวางคำข้าถามว่า ดูราเจ้าสหาย ส่วนเจ้าคุณนี้อันโลกทั้งหลายสมุตติว่าเปนรัสสบัณฑิตะ คือท่านเปนกระต่าย เปนนักปราชญ์แท้ดีหลีแล ดูราเจ้าสหาย รัสสบัณฑิต //

(๙.๓๓) ข้าคัจฉากถามเชิงเจ้าคุณแล เจ้ายังรู้แจ้งบอกแก่ข้าแต่เหิอะ ดูราเจ้าสหาย อันว่าบ้านเมืองพายไค้นยังมีสุขมีทุกข์เป็นดังร้อนนั้นชา เมื่อนั้นกระต่ายจึงชานตอบว่า ดูราเจ้าคุณ อันว่าบ้านเมืองทั้งหลายทิสสะ // พายไค้นนั้นตามข้าได้รู้มานี้ มหาภย เภยยะอันมากนัก คัจฉากเกิดมี คือว่าน้ำชุนกลวกลานน้ำใส คือว่าคนใจบาปมาอยู่ตามใจบุญชาวเจ้าผู้ใจบาปมากแล้วเก่าชาวเจ้าผู้บริสุทธิ์ใจบุญ // นั้นเสียมากนักแลประการ ๑ ปุพพนิมิตอันสียหายแห่งสัตว์แลคนทั้งหลายมากนัก คือว่าม้าพ้อยมากินหย้าเหมือนงัว คน

พ้อยมีหัวรูปลามามาปกตา คนพาลงหลวงกำด้าดาบอันยาว ดั่งทั้งรื้อนา คนท้อลานหู // ล้าหน้า คนทั้งหลาย
 ผูกเป็นพ้อค้ำกีสืบคำจน ผีหัวหลวงมกบินบนนยนาอากาศ คนผูกเป็นนักปราชญ์บุ๋มรู้บุญ ผู้เป็นขุนเป็นนาย
 บรู๊ตคแต่ง คนทั้งหลายมกเอา ๔ แจ่งเปนอง ผนตกลบไปใช้เมื่อควรตกลบตัก // กาละบ่ควรตกลบพ้อยตกล
 คนทั้งหลายบ่เชื่อธัมม์ คือว่าคนกระหู้ญแล่นักบวชทั้งหลายได้ยินธัมม์เทศนาแห่งพระพุทธเจ้าเป็นบุญ
 พ้อยเข้าใจว่าเปนบาปบ่เป็นบุญ กะทำบุญหื้อทานรักสาสืลเมตตาวานาคับค้ำชูกะทำแลบ่กะทำค้เหมือน
 //

(๙.๓๔) กันแล้วอัน ดั่งว่ากะทำบาปพ้อยใส่ใจว่าบ่ร้าย บ่ดีสัง เต็มว่ากะทำบาปอยู่จ้่า คับเป็นสัง
 ไตมา คัสมริทธิ รังมัยสมีสักดีมานักตายว่าอัน คนทั้งหลายบรู๋ยานักปราชญ์แล่นักบวช คนมกต่างใจ
 อาจารย์นั้น คือว่า // คนทั้งหลายหันนักบวชบ่ตามกิจจะวินัยธัมม์พระเจ้า ลวดจักเข้าใจว่าเปนนักบวช บ่
 รักสาอินทริยสังวรสืล บ่ครบอย่าบ่ไต่ตามวินัยธัมม์ว่าเปนนักบวช คืออยู่กินปลากจรรโลงการทรงเครื่อง //
 แลเอาตามเพสเปนดังคนเรานั้นว่าอัน แล้วค้จักหาความครบอย่าบ่ได้มีหั้นชะแล ประการ ๑ นักปราชญ์
 อาจารย์ตนตีมีประญาอินอินดูกรุณาสั่งสอนมกเต็มตามธัมม์ดั่งอัน เขาค้จักกล่าวคำอันธพา // ลจอกเข้า
 หา ผรุสสวาจาติเตยนินทาว่าร้ายว่าดีมานัก ปณจิตะแล่นักปราชญ์ทั้งหลายแลแต่งอุบายหยุดหย่อน
 แม่นรู้คำจักบ่ปากบ่ว่าสังมีหั้นชะแล ผิดบวรณครองธัมม์แห่งขัตติยราชวงสา แล //

(๙.๓๕) ผู้เฝ้าผู้แก่อันบ่ปฏิบัติแต่งแปลงชอธัมมนั้นเสีย ค้จักแต่งเอาอันใหม่ใส่แถมมีหั้นชะแล
 ยามนั้นผู้ทุกข้ไรจักเกิดเปตติแล ในกาละยามนั้นผู้ทุกข้ไรเชนใจทั้งหลาย ผู้บ่กลัวตายบ่วายจักมี กาละหน้า
 หาน // การเล็การขุน หมั่นได้กะหังตามความไปว่าได้ใกล้เปนลวดจักเกิดเปตติมัยสมีสักดีลัสมิปัตติเข้าของ
 มากนัก มีหั้นชะแล อัน ๑ ยิ่งสืบปู้จักมีขึ้นนั้น คือว่าเมื่อทุกข์ผาน ลูกยิงสาวบ่พอ // กาละเมื่อตีเอาผิว พ้อ
 แม่พี่น้องค้จักเล่าโลม หื้อเอาผิว บรู๊ตตรูครองค้จักอยู่ประมาทเช้งกัน จักเปนบาปเปนเวรแหม่นหนา หา
 ไผจักสอนไผได้ จักพากันหลมจมนวินาสสืลหายชั่วนี้ชั่ว // หน้ามีหั้นชะแล ผู้รู้ท่านบ่บั่นนั้น คือว่าคนทั้ง
 หลายหันนักบวชบรู๊ตบ่จบองค้ดี หันคนผู้รู้ธัมม์คำสอนอันเปนวัตตเปนครอง เปนบาปเปนบุญเปนโท
 สค้ดี คนทั้งหลายผู้บ่ผู้ใหญ่ค้บ่อย่า บ่เข้าสู // เข้าหา บ่รำบ่เรียน บ่แสงบ่ถามดั่งอัน วัตตครองทั้งมวลค้
 ลวดหายเสียเฬ บรู๊ตค้เท่ากะทำกัมมตามวิสัยใจมกมีหั้นชะแล อันจะขับผุ่ชิงหนีจากที่นั้น คือว่าชาวเจ้า
 แลคนทั้งหลายหันนักบวชตนประกอบด้วยวินัย ลวดบ่เพ็งใจนัก //

(๙.๓๖) นักบวชแลคนผูกใจบาปเข้าชราบคำราบขับหนีเสีย ละนักบวชแลคนผูกใจบาปนั้นอยู่
 ด้วยกัน ค้ใส่ใจว่าดีว่าชอบจักมีหั้นชะแล อัน ๑ สายฟ้าจักกั้วจกอยาดเปนทงนั้น คือสายฟ้าจักกั้วจกอยาด
 ลงมาเปนอุบาทว์แก่ // คนทั้งหลายหาเมื่อหายนบ่ได้ มีหั้นชะแล อัน ๑ ผีรุ่งเกี้ยวอยาดลงมากินน้ำใน
 บ้านในเมือง จักเปนอุบาทว์แก่คนทั้งหลายมีหั้นชะแล อัน ๑ เปนนักปราชญ์มกล่ายพรางนั้น คือว่าพาละ
 อัสสะบุริสสะพอรู้ต่านองครอง // ครองสอยบ่แจ้งบ่ใส คนทั้งหลายสมุตติว่าเปนนักปราชญ์ มกเล็งกะทำ
 มายาองอาจ แม่นบ่แม่นค้ันบ่ว่านับจาตามวิสัยค้ดี หื้อท่านว่าดูติดูงามด้วยแท้บ่เปนดังคำมันว่านนั้นสักอัน

เท่าเปนคำ // ล่ายคำพรางพาละมากนัก ลวดจักเปนวิตกแห่นหนาไฟมีหันชะแล อัน ๑ คนทั้งหลายเที่ยวทางมกยโกโสนั้น คือว่า คนพาลาหาปราษฎ์ได้ หลอนจระเดินไฟด้วยกันคี่ดี ราชาอาชญผู้ใหญ่คี่ดีเฉพาะ // เชิงท่านผู้อื่นไฟกะทำผิดผู้ย่อยผู้ใหญ่คี่เก็บคำเอาหื้อท่านผู้อื่นได้ตกได้เสีย แม่นโสน้อยคี่โสภักหื้อหนัก แม่นบมีคี่พิจารณาโสใส่ ปากันไฟตกถึงกว้างถึงสนามเปนการหื้อวินาสสิบหายมีหันชะแล อัน ๑ นัก //

(๙.๓๓) บวชบเรียนธัมมนั้น คือว่าปุคละทั้งหลายชี้คร้านอัยการทุกชีไร้เรนใจ ลวดจักหื้อหมไฟบวชเลี้ยงทอง เท่ามกกินมกอ้อย ชี้คร้านนอนหลับอยู่บ่จาระสังวรสีลหื้อบวรวิสุทธิ บ่สุดบ่เชยช บ่อ่านลวดบรู คลองปฏิบัติอันผิตอันชอบ เท่า // ประกอบด้วยโลกตณหาในลาภสะการ บ่แสวงหาหนทางเมืองฟ้าแลนิพพานคี่มีใจยินดีในครองอันลุ่มจมอยู่ในวัฏสงสารมีหันชะแล อัน ๑ เงินคำจักถูกวงเบี้ยร้อยชุดเสียขาว // นั้นทุกิกุไทยจักเกิดมีเอาเงินคำหาซื้อคี่ผู้มีเข้าคี่จกดูแควนเงินคำดบ่บรูควรัง อัน ๑ คนทั้งหลายจักแต่งกลางวันอนทราย ช่มเหงกันเอาเข้าของเงินคำมาทอดหื้อคี่บ่คี่ // ที่ควรัง จักดูหมิ่นดูยอบนัก อัน ๑ เอาเงินคำแต่งตั้งเปนเครื่องบวรวิโลกต่างๆ บ่คี่ว่าคี่ควรัง คนทั้งหลายจักประมาทเข้าของเงินคำมากนักมีหันชะแล แม่นจ่ายเบี้ยคี่บ่มีพอร้อย คี่สมุตติว่าพอร้อย เลี้ยว // ไฟเหมือนเปนดังเบี้ยชุดร้อยเสียขาวนั้นแล อัน ๑ คนบ้านเมืองทั้งหลายเมืองใหญ่จักกลายเปนเมืองน้อย เจ้าใหญ่จักกลายเปนเจ้าน้อย คี่จกมีพายนามมีหันชะแล อัน ๑ ชาวเมืองมกช่งล่ายนั้น คือว่าชาวเมืองทั้งหลาย //

(๙.๓๔) ชี้ค่านคี่จกรู้พรางเชิงกันติดใต้ไล่เขต คี่จกเปนโส เปนเกยยะตกเสีย วินาสสิบหายมีหันชะแล อัน ๑ ผู้ย่อยมกมามายกินเมือง คือว่าเจ้าขุนผู้ย่อยนั้นมันพ้อยพิจารณากินเมืองแทนผู้ใหญ่ บุญบหลายคี่จกพาดนวดตาย // สิบหอยมีหันชะแล อัน ๑ ฟ้าร้องเปนดังเสียงประการ ๑ ขุนนางเรือนไถ่ข้านั้น คือว่าเจ้าขุนทั้งหลายจักบ่เป้นไพร่ฟ้าข้าเมือง ได้วัดมูกหลายเมื่อพายลูนไพร่ฟ้าสิบหายกลายเปนโสเปน // เกยยะแล้วเอาตุลีสัมปัตตอันไถ่เอามาเปนข้าเปนคน คี่จกมีมีหันชะแล อัน ๑ ฟ้าร้องเปนดังเสียงลามีเมื่อใด ทุมมาต้อมอากาศลงเอยดเคล้ำเคียงกัน เสียงนั้นเนื่องบ่ขาดมีเมื่อใด ผุง // นักปราษฎ์พ้อยเรียนมิจฉาพิรุณ ผุงเปนซีหมข้างค้ำ ทุมนุ่งผ้าถ้อยเชิง พ้อค้ำเนิงข้างรัก นักบวชแลคนมกกินเหล้า คคนบ่อย่าผู้แก่ผู้แก่พ่อแม่ลูงอวชาวสรมณ์มกหื้อกบกระ // ยวงผุงชวงซีหื้อดาบ มีตณหาด้วยลามีเมื่อใดอาจารย์มกกินเหล้ามีเมื่อใด ต้นเข้าจักลืบเสียรวง นาทุ่งหลวงจักตายแล้ง จักเขะกินมีหันชะแล ยามนั้นคี่หาสืลหาบุญได้ ต้นดอกไม้บ่ชอบระดู //

(๙.๓๕) ผุงสัตรูแปรกว้าง คนทั้งหลายจักบรูจักอยู่ บ่ได้กิน เรือนหลวงจักกลายเปนเรือนน้อย กลายเปนตูปพิงคี่จกผิตกัน ไก่จักขันท้วงแซก บ้านเมืองจักแตกเปนผง คนจกเปนหลงป่าไม้ลูงน้อยให้ในชุมเมืองนั้น // เมืองใหญ่จักกลายเปนเมืองน้อย จักไฟขอนแก่น สรมณ์ห่มแอ้วค้ำ จักชะวาดผ้าเหน็บแอ้ว แสงคี่บ่ดินถมเสียงฟ้าร้องปุนกลัว เตโชดินแห้งแดด น้ำล่องเปนนา เมืองในท้าวพระญา // จักเอาสวนไร้มากนัก คนทุกชียากติงตาย คนยิงชายช่างหลับตาชัง คนรังชะจ่ายเงินผิต เมืองสมรวิธจักถ้อยไฟ สัตต์จิงโร

จกมาकिनกล้า ฟ้ามืดบมีฝน คนแบงนาบได้ เข้าจักไว้เล่าหื้อแจงแก่คนจกเลง // อยากเข้ารอดทุกปี คนจกได้หาบ คนหนีจากที่จากบ้าน คนจกค่านหนีเสียเมื่อผีหัวหลวงจกร้องอากาศ มีโอวาทสอนคน จกมาตงแห่งซุแห่งซุพาย ผู้น้อยบอานาย ลูกยิงลูกชายบออำพ่อแม่ฝูง // เล้าแก่บรักหลาน แต่งของทานมกกินเหล้า ชาวเจ้าสุตต์เหมือนซบซอ วันคืนท่านจกไฟเล้กไฟเวียก ท่านจกได้เรียกร้องหาการ ยินผานใจเพียงอกจกแตก ฝูงคนแซกบมียาม สงครามแดนจกเกิดไกล คนจกให้ว้ตาพอดแดง ชัดตาย //

(๙.๔๐) แผงกับข้าง วันคืนอ้างคำผานมีหั้นชะแล ดูราเจ้าสหาย นิमितทั้งหลายฝูงนี้เกิดมีในนครราชธานีที่โต อันว่าเกยยะทั้งหลายจกเกิดมีแปรผายไปซุบ้านซุเมืองมีหั้นชะแล ในกาละยามนั้นคนทั้งหลายในซุมพูทูปทั้งมวลจกเปน // ทุกซล้าบากยากใจเลียงสบปากบพอเลียงคอบอ้อมมีหั้นชะแล กระต่ายว่าอันแล้วกวางคำจิงถามว่า ดูราเจ้าสหาย เเคราะห์เกนบ้านเมืองคี่เมี้ยนแล้วควาอันแลหรือ กระต่ายคี่ชานตอบว่า ดูราเจ้าสหาย // เเคราะห์เกนบ้านเมืองทั้งมวลคี่บเมี้ยนเทื่อ ตั้งแต่ปีกาบไจ้นั้นไปจนถึงปีไจ้นั้น ชียุคยังจกเกิดมี ยังจกลูกเปนเปียว ๗ ที่ก่อน เหตุว่าอนารัฐะหว่างซุมพูทูปนี้ยังจักรบทั้งมาพันกัน // ตายสิบหายมากนั กเลียดพอดัวมไตรงดินข้างมีหั้นชะแล กวางคำถามว่า เเคราะห์บ้านเมืองเมี้ยนเท่าอันแล้วชะหรือ กระต่ายจิงกล่าววว่า ดูราเจ้าสหาย เเคราะห์เกนบ้านเมืองคี่ยังบเมี้ยนเทื่อแล ตั้งแต่ปีรวาย // ไจ้ ไฟถึงปีเปกสีนั้น ยังมีเมืองไทยอัน ๑ มีท้าวพระญามากหลาย พ้อยจักรหงช้างม้าจกซบได้มีหั้นชะแล ยังจกมีเมืองอัน ๑ จกมีเข้าน้ำบัจจยมากหลาย //

(๙.๔๑) นัก เข้าหมื่น ๑ เงินซีก ๑ คี่จักรหาผู้จกซอบได้ มักว่ามีเข้าไว้หาคนจกกินบได้ชะแล ยังมีเมืองอัน ๑ มีคนไวกมากหลาย พ้อยจักรหงช้างม้าจกซบได้ คื่อว่าเข้าสานบมีน้ำใส ค่า ๒ ร้อย ๕ เถ คี่หาผู้ขายบ // ได้ มีหั้นชะแล ข้าจกอุปมาเทียมดังหนองสระไทยอัน ๑ กว้างแสนโยชนะ ลวงเล้กเท่าประหมานซอเดียว ๑ สระอันนั้นยังมีปลาแลสัตว์ทั้งหลายอยู่สน้อยเท่าบมีหลายเหมือนดังเมื่อก่อน เหตุ // ว่าหย้าตีบพายในมากนั กนาคี่แห่งเสียเลียงแล สระไทยอันนั้นหาผู้จกรักสาบได้นั้นแล เมื่อนั้นกวางคำจิงถามว่า ดูราเจ้าสหาย เเคราะห์เกนบ้านเมืองคี่เมี้ยนแล้วควาอันแลหรือ กระต่ายกล่าววว่า ดูรา // เจ้าสหาย ตั้งแต่ปีเปกสีไปหน้า ยังมีพระญาไทย ๔ ตนจกมาทิสสะทั้ง ๔ จกมาซุมนมกัน ในหนองสระที่นั้น คื่อว่าเมืองไทยที่นั้น แล้วพระญาไทยตน ๑ อยู่ทิสสะวันออกมานั้นคี่จกถามเชิงพระญา // ๓ ตนนั้นว่า ดูราเจ้าทั้ง ๓ ตนดังข้าได้รู้ได้ยินมานบ้านเมืองในซุมพูทูปนี้ มีมากนั กพันซุมพูทูปกว้างได้หมื่นโยชนะทรงสัณฐานเปนดังหน้าจันนั้น แต่บเมื่อกบปมาเปนน้ำมหาสมุทรที่ยังขึ้นเสีย มี ๓ พันโยชนะ เปนป่าหิมพานต์ //

(๙.๔๒) เสียมี ๓ พันโยชนะ อันเปนที่อยู่คนแท้ มี ๔ พันโยชนะ ยังมีแม่น้ำไทย ๕ ประการ คื่อว่าคงคา ยมุนา อจิรวตี สรภู มหิ แม่น้ำฝูงนั้นไหลไปสู่อราชธานีเมืองไทยพันเลียง แลในเมืองปัจจันตบเทศทั้งมวล // บมีสักแม่แลเมืองปัจจันตะนั้นเท่ามีน้ำห้วยไคร้ อัน ๑ หากเปนน้ำทางหนองพระญากจกกินในเมืองมิถิลานคร ไหลมาผ่าเมืองไทยทั้งมวล แล้วไหลไปถึงเมืองสุวรรณภูมิมาพันแล ฟากห้วยไคร้ // ไฟพายวันตงหากเปนเขตแดนเมืองโกสัมพินคอรเลียงแล แม่นเมืองกุสสินาราย แลเมืองกาสิ เมืองหงสาวดี คี่มีพาย

นั้นแล ฟากห้วยไคร้เมืองพายวันออกลำดับถึงทางหนองพระญา // กาจจ๊ก หากเปนเพราะพายหลายทาง
๑ ดาย พายทิสสะหนเหนือหากเปนเมืองอารวี คือว่าเมืองลี พายหล่าน้ำห้วยไคร้นั้นหากเปนเมืองยวน คือ
ว่าเมืองทังมวล แม่น้ำเมืองสุโขทัยยะ เมือง // จำปานคอร เมืองสุวัณณภูมิมาตั้งอยู่พายวันเสี่ยง แลน้ำ
ทางหนองพระญากาจจ๊ก หากเกี่ยวแวดเมืองสุวัณณภูมิมาเสี่ยงฟากน้ำทางหนองพระญากาจจ๊ก ไฟพายวัน
ออกช่วยเหนือนั้น เขาคีมีภาสาต่างๆ กันนั้นเปนเมืองอุตตรปัญจ คือว่า

(๙.๔๓) เมืองจุณีแลเมืองตักสิลาปาเวยะ เมืองอนรุทธะ แลเมืองพารณสี ลำเมืองใหญ่ทั้งหลาย
ฝูงนั้นข้าบกล่าวได้ตั้งแดนเมืองคนเราเมื่อพายเหนือหากเปนป่าไม้เสี่ยง แลลำป่าไม้เมื่อพายเหนือหากเปน
// ลินโร ตั้งอยู่ แลฟากห้วยไคร้ไฟพายวันตักสิลาหากภาสาเดียวกันเสี่ยงแล คนทั้งหลายฝูงนั้นอันอยู่ฟาก
น้ำห้วยทางหนองพระญากาจจ๊กไฟพายวันออกชะแล เหนือนั้นเขาคีมีภาสาต่างๆ กันแล // แผ่นดินชุมพูป
นี้มาผ่าเปน ๓ ส่วนสันนี้ แล้วยพระญาใหญ่ตนอยู่ทิสสะวันออกจ๊กบอกกล่าวว้าสันนี้ มีหินชะแล กระต่าย
กล่าวสันนี้แล้วคักถามเชิงกวางคำตัวนั้นว่า ดูราเจ้าสหาย เจ้าตนมีบุญสมพารอนจ๊ก // เปนที่พึ่งแก่คนใน
ชุมพูปทังมวลนั้น เจ้าคักยังได้รู้ได้แจ้งบ่าวว่าอัน เมื่อนั้นกวางคำจึงกล่าวว้า ดูราเจ้าสหาย ส่วนอันว่าเจ้า
ตนมีบุญสมพารอนนั้นข้าคักได้รู้ได้แจ้งส้อยแลเทว่าเจ้า // ตนมีบุญนั้นข้าบควรจ๊กบอกที่อยู่ท่านได้ แลจ๊ก
กล่าวอุปมาเทียมสันใดหื้อรู้ก่อนชะแล ดังเจ้าตนบุญมีนั้น คนทั้งหลายปรารถนาใครหันหน้าช้วนชยามนั้น
จ๊กได้หันคิณยานัก แลเหตุว่ากาละบควรเทือแล ดังได้ยินมานยังปรารถนาเพื่อ //

(๙.๔๔) ว่าจ๊กได้เปนพ่อค้าเข้าสานก่อนชะแล เจ้าตนมีบุญนั้นจ๊กได้เกิดมาเปนลูกชาวช่างหูกผู้ ๑
ในเมืองปัจจันตะที่ ๑ ก่อน เหตุใดแลว่าอันเขาแท้แล เมืองมัจฉิมเทศทั้งหลายนั้น ข้าอุปมาเทียมเปดั่งสระ
อันแห่งทอด // หาน้ำบได้นั้น แลเจ้าตนมีบุญนั้นหากหาอันจ๊กบวระโกคบได้ เหตุตั้งอันเมืองปัจจันตะค
อบแควนที่ได้จ๊กชุ่มเย็นเบมสบายหายใจตั้งอัน คนทั้งหลายคักจ๊กเอากันไฟเสี่ยงชีวิตอยู่ตามสุข // สำราน
ก่อนแล เมื่อใดสระน้ำใหญ่นั้นหากบระพ่ำเพงเต็มเหมือนเกล้า คือว่าบ้านเมืองสุพราบราบเพียงงามมันมน
มีคนเต็มแล้วตั้งอันในกาละชยามนั้นพระญาอินทาคักจกลงมาท้าวจตุโลกแล เท // วดายักขุมภักคักคินธัพ
พะทั้งหลายคักจ๊กพร้อมกันเล็งดูในโลกเมืองคนหื้อหันบุญแลบาป แล้วคักเลิกลอกเสียตามวิบากแห่งคนทัง
หลายชู้บ้านชุมเมือง มีต้นว่า เสือขบ งูทอด ฟ้าผ่า ห่าจับ จักตาย // ลงเลด รากเลือด เปนตุ้ม เปนผีละอาก
ปากบิน เปนร่า เปนเกน เปนพยาธิต่างๆ ข้าพันรบพุ่งกัน คนใจบาปแลชาวเจ้าฝูงใจบาปคักจกตายเสี่ยงแล
ชาวเจ้าคนทั้งหลายคักสะดุ้งตกใจกลัวแต่เกยยะแล ฝูงนั้นคักจ๊กพร้อมกันกะทำ //

(๙.๔๕) บุญ มีต้นว่า หื้อทาน รักสาสัล เมตตาทาภาวนาไฟช้วนชู้คินชู้เมื่อชยามชู้แห่งชู้ที่ แล้วตั้งอัน
ตั้งแต่ปีเปิกยี่ไฟถึงปีเปิกสันมีหินชะแล ชยามนั้นท้าวจตุโลกทัง ๔ แลเทวดาทังหลายคักจกพร้อมกันลงมา
เลียบ // โลชูบ้านชู้เมืองชู้ที่ชู้แห่ง แลหันชาวเจ้าแลท้าวพระญาเสนามาตย์คินชียชวายทั้งหลายเอาแก้ว
ทัง ๓ เปนที่พึ่งเฉพาะเชิงบุญสิ่งเดียวแล้วตั้งอัน เทวดาอินทาทพรหม เทพพคณาทั้งหลายคัก // จักพร้อม
กันลงมาอุสสรชกเสกเจ้าตนมีบุญนั้นหื้อเปนพระญาธัมมิกราช หื้อได้เสวยราชสมบัติในเวียงเชียงดาวที่นั้น

แล้วเทวดาทรงหลายคักไพนัวเอานางแก้วอุดรชูทวีป เอา // เข้ามาหื้อเป็นพาหะปริจาจะ หื้อเป็นอัคค
มเหสีเทวีแก้มมิกราชมีหั้นชะแล กวางคำแลกระต่ายอันเป็นเทวดาแลเนรมิตนั้นคัมปาจุฉาเชิงกันสนัน
แล้วคี่สั่งอำลากัน แล้วต่าง // ตนคี่ต่างหนีไปสูที่อยู่อแห่งตนมีหั้นชะแล พระพุทธเจ้าคี่เทศนาตำนานหื้อ
พระญายักขราชได้ฟังสนันคี่มีวันนั้นแล ยักขราช กถา เอวโม ปาธาตุ กณโท นิฐฐิตอ กล่าวห้อง
ตำนานพระบาทผูกถ้วน ๙ คี่สมเสร็จสระเด็จ //

๙.๔๖ สระเด็จแล้วดาววันบ้ายเกิง --- โมง ๑ จุฬสักรได้ ๑๒๗๐ พุทธสักราชได้ ๒๔๕๕ ตัว ปีรวายสี เดือน
๗ ลง ๒ ค่ำ วัน ๕ ข้าพเจ้าพระอินทมูล เขียนปางเมื่อสฐิตเป็นพระอิการวัดกู่คำ แคว้นเขตตำบลเกศ
อำเภอเชียงใหม่ เขียนทานไว้กับศาสนาพระโคตมะเจ้าวัดกู่คำ ตามอายุลานเทื่อะ นิพพาน บัจจโย โหนตุ
เม นิจจ อริเมตตเยยยา พุทธสนติเก อนาคต กาเล นิจจ ฐว จิงแต่ ไพบาย พุทธตำนาน ผูกถ้วน ๙ แล

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

ผูกที่ ๑๐
มี ๓๘ หน้า

(๑๐.๐๑) นโม ตสสตถุ // เอก์ สมย์ ภควา สารีย์ ปพพเต วิหต อถ เนสโตน ปเทโว วิทิตวา เตสํ ปุณญํ ปุสสิตวา เทวโลก กตตา โอริตวา ภควนตํ อภิวาเทตวา ปุณฺณิ สุการํ // ดุราสํปปริสสะทงหลาย ยัง มีในกาละคาบ ๑ พระพุทธเจ้าคืออยู่สำราญเข้าวัสสาในดอยจาริปัพพะ แต่พระพุทธเจ้าได้ตรัสประญาเป นพระมาได้ชาววัสสานั้นแล อถ // ในกาละเมื่อนั้น พระญาอินทราชาได้ยินธัมมเทศนาพระพุทธเจ้าแล้วคื รู้กะทำบุญในพุทธศาสนา มีอานิสงส์มากนัก มักใคร่รู้อานิสงส์แห่งผู้จักกะทำบุญนั้น จักสระได้จึงมาจาก ขึ้นฟ้าตา // วติงสาสวัตรคเทวโลก คีเข้ามาสู่สำนักพระพุทธเจ้าในดอยจาริปัพพะที่นั้น คีไห้แล้วถามเชิง พระพุทธเจ้าว่า ภนเต วรมาเน เทวมนุเส กตํ ปุณญมฺหาผลํ โสตถิ ภค // วาติตังนึ ภนเต ข้าแต่ พระพุทธเจ้า คนแลเทวดาแลคนทั้งหลายกะทำบุญมีต้นว่าหื้อทานรักสาสิลฟั่งธัมมเมตตาทาวนาไฟใจๆ ในกาละเมื่อพระพุทธเจ้ายังธอรมานนี้คืดี กะทำเมื่อพระพุทธเจ้านิพพานไฟ

(๑๐.๐๒) แล้วคืดี จักยังมีอานิสงส์ตั้งรื้อนั้นชา อถ ภควา ในกาละเมื่อนั้นพระพุทธเจ้าได้ยินแล้วยัง ปัญหาเยื้องนั้น อันจักสำแดงหื้อแจ้งแก่พระญาอินท ์จึงกล่าววา นพพเต โลภ อียเก ปญจวสทานิ สา // สน มม ถสสติ ดั่งนี้เป้นต้นว่า มหาราช ดุรา มหาราช คุตถาคะเทศนายังโธสแลคุณ อันมีในศาสนาทั้งมวลแก่ ทานบัตินี้แล ยาวนิพพุเต ในเมื่อคุตถาคะนิพพาน // ไฟแล้ว คีตั้งไว้ยังสาสนาตราบ ๕ พันวัสสา เพื่จัก โผดยังคนแลเทวดาทั้งหลายก่อนชะแล ปณฺณิ สุการํ ปุณฺณิ อปฺปปฺปิ พุกฺเคน จิสฺสูกตฺต วิปฺสฺสเนน เจตฺสฺสาน // ว โโพธิสฺตตํ สหฺสฺสนิ ผลํ ลภตฺติ ทายโก ดุรา มหาราชะ คนทั้งหลายฟั่งได้มากกะทำบุญหื้อ ทานรักสาสิลเมตตาทาวนาได้พันวัสสาอันถ้วนทั่วที่ --- // นั้น จักได้อานิสงส์แสนโกฏิตาติชะแล ทุติเย ทสฺสยฺเกน จิ กตํ ปุณญํ เทยฺยธมฺมสฺส จิตฺตสฺสจจ สุตฺตตฺตา สตฺตมฺหฺสฺสานิยํ สาผลํ ลภตฺติ ทายโก ดุรา มหาราช คนทั้งหลายฟั่งได้ //

(๑๐.๐๓) มากะทำบุญรักสาสิลเมตตาทาวนาได้พันวัสสาอันถ้วน ๒ นั้น ไทยะวัตถุ คีบับวรสิฐธิ์ หลาย ใจคืบเลื่อมใสหลาย คีเท่าจักได้อานิสงส์แสน ๑ มีพื้นชะแล ตติเย วสฺส กตฺตํ ปุณญํ อปฺปปฺปิ พุกฺก ทสฺส // มหฺสฺสุธิ ผลํ ลภตฺติ ทายโก ประการ ๑ คนทั้งหลายกะทำบุญน้อยมากในสาสนาคูถ้วน ๓ นั้น คน ทั้งหลายคืมีสัทธาหลาย จักมักข่มเหงกันกะทำบุญบับวรสิฐธิ์ เท่าจักได้อานิสงส์มีหมื่น ๑ ชะแล จตุ // ตโถ วสฺสสฺสโธ อรุทฺธํ ผลํ ปุณฺณิ พุทฺทมฺปิ เทยฺยธมฺมสฺส อสุทฺตตฺตา มหฺสฺส ผลํ ลภตฺติ ทายโก ดุรามหาราช คนทั้ง หลายกะทำบุญแม่นมากนักคืดีในพันวิ // สสาอันถ้วน ๔ นั้น ไทยวัตถุทานคืบับวรสิฐธิ์ จิตใจคืบ้อย่างเชื่อ เหลื่อมใส คีเท่าจักมีอานิสงส์พัน ๑ ชะแล ปญจเมวสสฺสสฺส โสปุปฺปฺปุชา วนฺทนา มตฺเต กตฺตํ จิตฺต ปาสาเท // อปฺปผลํ ภตฺติ ทายโก ดุรามหาราช คนทั้งหลายมากะทำบุญไหย่น้อย ปุชามากนักคืดี จิตใจคืบเลื่อมใส หลาย ในพันวัสสาอันถ้วน ๕ นั้นจักได้อานิสงส์น้อยหน้อย พอได้พอนั้นมีพื้นชะแล เหตุตั้งรื้อแล้วอัน แท้ แลคนทั้งหลายจักประกอบด้วยโล //

(๑๐.๐๔) ภาโตะสะโมหะ ด้วยแห่นหนา ด้วยบาปธัมม์ เภยยะ ๓ ประการ มีทุกิขุ อิบเข้าอยาก แกงภยยะพยาธิภยยะ ข้าพนักันตาย คนจักบีบเบียนกันข้าแข่งกันไพมามากนักมีหั้นชะแล ประการ ๑ ดุรามหาราชในเมื่อพระต // ถาคตะนิพพานไฟได้ ๕ ร้อยปีวัสสานั้น ผู้ยั้งจักบวชเปนภิกขุณิ คียังได้แต่นั้นไพบ่ได้ ปถเม วสสาลหสส อเถโก ปถมาโก พหุสุโต มหาราช มอธาดัส // มาเนตวาวิธา โสติถิ ดุรามหาราชะ พระตถาคตะนิพพานไฟแล้วในวัสสาหัวที่นั้น ยังมีพระญาดน ๑ ชื่อว่าปตตลิกอโสราช จักมารอมเอธาตุคุดธา // คตะ ได้แล้วจักแจกไฟก่อเปนเจดียะได้ ๘ หมื่น ๔ พันหลัง จักไฟถาป็นนาไว้ในเมืองทั้งหลายอันได้ ๘ หมื่น ๔ พัน เมืองแลเมืองมีเจดียะแลหลังมีหั้นชะแล พระญาดนจุปลองปฐา // ธาตุ นั้นประหมาน ๗ เดือน ๗ วัน จึงจักแลมีหั้นชะแล ตโต สตตวสสสิก วสสสทสสา สมบตเต ปณพชตา ภนนา จตฺติวสาสนต เอโก สตตทสส โกสมพิ สทสเส //

(๑๐.๐๕) โก จตตาลี มหสสนา อนาคตา อญญ วทิสนติ ดุรามหาราชะ ตโต ในกาละเมื่อพระตถาคตะนิพพานไฟแล้วได้พันปาย ๗ วัสสานั้น สั้งชะอันเปนลูกสิกคุดธาตะจักแตกม้างจากกันเปน ๔ หมู่ชะแล // หมู่ ๑ มีลูกสิกข์แสนตน หมู่ ๑ ลูกสิกข์ ๘ หมื่นตน หมู่ ๑ มีลูกสิกข์ ๖ หมื่นตน หมู่ ๑ มีลูกสิกข์ ๕ หมื่นตน เขาทั้งหลายจักมีวาทะต่างๆ กันจักมีครองวัตถุต่างๆ กัน จักกล่าวคำต่างๆ กัน หมู่ใดคิว่ารู้วาทลวคคิจักเอากันจะเดินไฟ // ชุบ้านชุเมือง แลจักไฟสนล่อคนทั้งหลายในประเทศต่างๆ มีหั้นชะแล เตส วกขาห ขนา อสทธา อปปสนาสนติ เมื่อนั้นคนทั้งหลายคืออุปภุฏฐากสังฆะหมู่ใด คิจักว่าดีลวดจักเปน // ปักขิภาวะ จักหาสัทธาอย่างเชื่อบ่ได้ ลวดจักมีคำสังคพะที่หมิ่นที่เที่ยงแห่งจิตใจบ่ได้มีหั้นชะแล สตตปญญากิ สทสวโส ดุรามหาราชในเมื่อ คุดถาคตะนิพพาน // ไฟแล้วได้พันปาย ๕ ร้อยวัสสานั้น ภิกขุสังฆะทั้งหลายจักไฟประสมชุมนุมกันหลายแห่งหลายหั้นชะแล เหตุว่าภิกขุสังฆะจักต่างหมู่ต่างชุมเสียมากนักชุแห่งชุที่มีหั้นชะแล ในเมื่อคุดถาคตะนิพพานไฟได้พัน //

(๑๐.๐๖) ปายร้อยวัสสานั้น ท้าวพระญาในสักกรชุมพุทูปทั้งมวลอันมีมนรัฐฐะที่ใดเขาคิประสมชุมนุมกัน แก่บ้านไผเมืองมันคิจักสัพพันระขอคตาดกันขวารักสาเขตไผเปนเขตมัน คนไผเปนคนมัน แลจักยุยงกันไผ // คิว่ามันเปนไผ มีหั้นชะแล ในเมื่อคุดถาคตะนิพพานไฟได้พันปาย ๗ ร้อยวัสสานั้น ท้าวพระญาในชุมพุทูปทั้งมวลจักบังเกิด เกิดมารโลกตั้นหาจักครุบชิงเอาบ้านน้อยเมืองใหญ่ // ไโรนาคามเขตประเทศเขตบ้านเขตเมืองกันแล้วจักผิดเถียงกันครุบชิงเอาราชสมบัติบ้านเมืองแข่งกันมากนัก ชะแลในเมื่อคุดถาคตะนิพพานไฟได้ ๒ พันปาย ๘๐ ปีนั้นพระญาธัมมิกรา // ชะตนจักเกิดมาเปนเจ้าเปนใหญ่ มีเตชะพอประหมานปาน ๑ พระญาแลคนทั้งหลายจักสมุตติว่าธัมมิกราชะว่าอัน ด้วยแท้แลจักเปนธัมมิกราชตนประเล็ฏแทบ่มีคนทั้งหลายจักอัยนกลัวแต่ // เตชะริทธิพระญาดนนั้น แลคิจักหยุดเขาเสีย หาชิยุคบ่ได้ ในกาละยามนั้นท้าวพระญาเสนาอามาตย์รัฐฐะประชายุคมีสุขเสี้ยงกาละนั้นก่อนจักมีหั้นชะแล ดุรามหาราช ในเมื่อคุดถาคตะนิพพานไฟได้พันปาย ๙ ร้อย //

(๑๐.๐๗) วัสสานั้น ภิกษุสังฆะทั้งชุมพุกีป จักจับตามอรหันตาตนวิเสสแท้ได้สักตน มีหั้นชะแล บ่เท่าแต่่นั้นชาวเจ้าบ่ตามวินัยสิกขาบทปราชิกค์จักมี ลากตมหากุมชิงเอาวัดวาอารามแข่งกัน ลำบากยาก //

ใจมากนักชะแล ในเมื่อศาสนาได้พันปาย ๙ ร้อยปาย ๑๘ วัสสา ชียุกจักอืบเข้าอยากแกง จักเกิดมีมากนัก คนทั้งหลายมีควาทะผิตเถียงกันด้วยอาการต่างๆ บ้านไฟได้จักเข้าบ้านเหนือพอจักเข้า //

ลูก ลูกจักเข้าพ่อ ผัวจักเข้าเมีย แลเมียจักเข้าผัว ฟัน้องมิตรสหายจักเข้ากัน ลูกสิกข์อุปปัชฌาอาจารย์ใส่โทษแก่กัน จักเข้าฟันกันจักมีในกาละปาง ๑ มีหั้นชะแล ประการ ๑ ดูรามหาราชะ ในเมื่อศาสนา //

ตลาคตะได้พันปาย ๑๙ ปี้นั้น ท้าวพระญาในชุมพุกีปทั้งมวลจักกะทำหือสาราวิเยะรายบับใหม่ ผูกมัดใส่ครอกคังคา ยาดเพเอาข้าวของไพร่ไทแห่งตนชู่แห่งชู่ที่ แล้วลูกท้าวหลานพระญาทั้งหลายชิงกัน //

กินเมือง แล้วจักเบบเล็ก จักได้เข้าไพร่ไทสิบหายตายมากนัก จักมีชู่แห่งชู่ที่แท้แล แม่นคนทั้งหลายคืดีเมียจักปองแพ้ว บองจักแพ้ว คนอาคันตุกะจักปองแพ้วเจ้าที่แดนจักมีในกาละนั้น ชาวเจ้าตนหนุมจักปองแพ้วตน //

(๑๐.๐๘) แก่ ลูกสิกข์จักปองแพ้วครู จักเกิดเปนข้าเล็กกัน เปนศัตรูแก่กันด้วย วัดวาอาราม ชียุก คณะสังฆะจักมีใส่ใจคืดีต่างๆ กันไผคืว่ามั่นรู้มั่นชอบธัมม์ แม่นท้าวพระญามหากระสัตรเสนาอามาตย์ นักปราชญ์อิง //

ชายไผคืว่ามั่นรู้มั่นหลวก คืจักกะทำมานะโกระเครื่องเคียดผิตเถียงกันด้วยไร่นาคามเขต ประเทสราชสมบัติเข้าของเงินคำข้างม้าจั่วควายของเลี้ยงของดู มวลเล็ก //

เผือก มันแข่งกันแล้วบังเกิด เปนโกลาหล โหมเข้าฟันกันตายสิบหายมากนักมีหั้นชะแล เทวสสมหสส ดูรามหาราชะ ในเมื่อศตลาคตะ นิพพานไฟได้ ๒ พันวัสสานั้น ชาวเจ้าแลคน //

ทั้งหลายอิงชายในชุมพุกีปทั้งมวลจักรู้กล่าวคำลายคำพราง ด้วยปริยายหลายประการต่างๆ มีหั้นชะแล เอสา พาธิก เทวสสาสสเส ดูรามหาราชะ ในเมื่อศาสนา พระตลาคตะ //

๒ พันปาย ๑๙ วัสสา คนทั้งหลายหือรู้ล่ายพรางกันว่าพระญาธัมมิกราชเกิดมาในบ้านเมือง ที่นี้ที่นั่นแล ลางคนคืจักล่ายพรางว่าคนเป็นพระญาธัมมิกราชแล เครื่องทิพพ์แลดาบสรีกัญชัยทิพพ์คืเกิดมี แล แม่นเทวดาพรหมคืมาคำ //

(๑๐.๐) -- ไม่ชืด ---

(๑๐.๑๐) พระเจ้าทองไฟตั้งอยู่ในบ้านเมืองที่ใด บ่วุฒิจำเรินแลลูกท้าวพระญาเสนาอามาตย์ใน บ้านที่นั้น คดเลี้ยวหากัน จักชิงกันกินเมืองชะแล แล้วชิงกันกินส่วยเขา ชิงกันกินเขตกินแดน จักร้อนไหม้ บ้านเมืองอันนั้นมากนัก ด้วย //

เกยยะอุบาทว์ทั้งหลายมีหั้นชะแล แม่นชาวเจ้าคืจักมีใจคดเลี้ยวต่อ อุปัชฌาย์ครูบาอาจารย์ตนมีหั้นชะแล สารูปพระเจ้าคำไฟตกอยู่บ้านเมืองอันใด บ้านเมืองที่นั้นจักสมรทธิ เปนดีด้วยเงินคำเปนสุข //

สำรานบานใจ จักหาเกยยะบ่ได้มีหั้นชะแล สารูปพระเจ้าไม้จันท์ ตั้งอยู่ บ้านเมืองใดเมืองอันนั้น จักมีเล็กสังครามบ่ขาดมีหั้นชะแล สารูปพระเจ้าหินตั้งอยู่บ้านเมืองใด บ้านเมือง อันนั้นจักชุ่ม //

เอยนเปนสุข ฟาฝนบัวรมวณย้งนักมีหั้นชะแล ณ สารูปพระเจ้าแก้วตั้งอยู่เมืองใด บ้านเมืองอันนั้นชาวเมืองแลท้าวพระญาเสนาอามาตย์แลคนทั้งหลาย จักมักชิงกันเปนใหญ่เปนสูงมีหั้นชะ แล แม่นภิกขุ //

พระสังฆะคืจักผิตเถียงกันด้วยวัดวาอารามสิกยมหมู่ชุมมีหั้นชะแล เมื่อใดศาสนาได้ ๒

พันวัสสาพายนันน์ สารูป ๕ องค์นี้จักออกปรากฏ ๒ ปี ครอบปรากฏ แลตนมีหั้นชะแล สุวณณพิมโพ
ทสสรฐเก รตตน //

(๑๐.๑๑) พิมโพ อุตตรฐเกธิต นาคลเถจ สรณ จันทพิมพิส พุทธจล กายี ดูรามหาราชรูป
พระเจ้าจักตั้งอยู่เมืองทสสรฐะ รูปพระเจ้าจักตั้งอยู่เมืองอุตตรฐะ คือเมืองเชียง ทิสสะหนเหนือ รูป
พระเจ้า // หินจักตั้งอยู่เมืองนาครฐะ คือเมืองนายหลวง รูปพระเจ้าทองแลรูปพระเจ้าไม้จันไผอยู่ลังกา
ที่ปมีหั้นชะแล อิม ส ปณจพุธาน ยถา รเถ สมากตาโมตถ สุโข ภวิสติ สหสเสส // มลเนยทาท สาธนา
โซฏัก ปณจพุธา ตตถคตา พุทธกาโล จภโสภิสติ ดูรามหาราชะ ถ้าสารูปพระเจ้า ๕ องค์นั้นแลไฟประสม
ชุมนุมกันในบ้านเมืองที่ใด อันว่าบ้าน // เมืองที่นั่นจักรุ่งเรืองเปนสุขมากนักรมีหั้นชะแล ยถา จ ในกาละ
เมื่อใดสาสนาคูได้เข้าไฟเถิงเขต ๓ พันวัสสาตั้งอัน พุทธรูป ๕ องค์นั้นจักไฟปรากฏประสมชุมนุมกัน
ในถานที่ ๑ ที่เดียว // แล้วจักปรากฏรุ่งเรืองงามมากนักร ในถานะที่นั่นเหมือนดังกละเมื่อคุตถาคตะยังธอร
มานไปนิพพานนั้นมีหั้นชะแล ดูรามหาราชะ พุทธรูปเจ้า ๕ องค์นั้น อรหันตเจ้าสร้างไว้เพื่อหื้อเปนที่ไหว
แก่คนแลเทวดา //

(๑๐.๑๒) ทังหลาย หื้อสืบสายไฟตราบเมี้ยน ๕ พันวัสสา มีหั้นชะแล ดูรามหาราชะพระพุทธรูป
เจ้า ๕ องค์ นั้นไฟประสมชุมนุมกันในบ้านเมืองที่ใด บ้านเมืองที่นั่นจักชุมเอยนเปนสุขมากนักร ธมมิกราชปิ
ส่วนว่าพระญาธัมมิกราชตน // จักมาเลิกสาสนาคูตถาคตะในพันถ้วน ๓ นั้นจักเกิดมาในเมืองอันนั้น มี
หั้นชะแล ดูรามหาราชะ ในเมื่อตถาคตะนิพพานไฟแล้ว ๒ พันปาย ๑๗ วัสสานั้น ชาวเจ้าภิกขุสังฆะ // จัก
กะทำอุปเปกขาเชิงกันไผมา คือว่าไม่จักเอาคืบได้ เท้าหากชุมไผชุมมัน หากจักอยู่พร้อมบ่เพียงกัน บ่
ตามวินัยบัญญัติมีหั้นชะแล ใน ๑๗ วัสสานั้น อันสังฆะกะทำอุปเปกขาแก่กัน คนแลชาวเจ้า // ทังหลาย
จักสืบทายามากนักรมีหั้นชะแล นักรบวชแลคนครหส์ถยังชายฝูงมีประญาหื้อริบรักสาสิลแลหื้อทาน
เมตตาทาวนาใจ จักพักจากเอยยะอันไหนชะแล ดูรามหาราชะ ในเมื่อสาสนาคูตถาคตะได้ // ๒ พัน
ปาย ๗ วัสสานั้นพอยหน้า ส่วนว่าพระญาธัมมิกราชตนประเลิฏจักเกิดมาเลิกสาสนาคูตถาคตะเสมอตั้ง
พระญาปตตริกราชะ เกิดเมื่อปีเต่าสีนชะแล ธัมมิกราชตนนั้นเกิดในพันถ้วน ๒ นั้นจักเกิดปีกำร่า ตนเกิด
มาในพันถ้วน ๓ //

(๑๐.๑๓) นั้นจักเกิดปีสัน ธัมมิกราชตนจักเกิดมาในพันถ้วน ๔ นั้นจักเกิดปีเป่ามีหั้นชะแล ใน
พันวัสสาถ้วน ๕ นั้น ธัมมิกราชบเกิดสักตนแล เหตุคนทังหลายแห้นหนาด้วยปาปะกะธัมม บ่อยังบ่เชื่อ
ในธัมมเสีย แล้วลวดบ่เกิดเพื่ออันแล ม // ทาราช ดูรามหาราชะ คุตถาคตะนิพพานไฟแล้วได้ ๒ พัน เข้าสู่
เขต ๓ พันนั้น ยังจักมีอุปาสกะผู้ ๑ ประกอบด้วยจิตตปัสสาทสัทธามากนักร มันจึงมีคำอุบายว่า
พระพุทเจ้าหากนิพพานไฟแล้วแล คุคิแปงสา // รูปพระเจ้าไว้ไห้แลบูชอุปปฏิฐากที่ใกล้บ้านเทื่อะ ว่า
อันแล้วมันคิแปงสารูปอัน ๑ แลกุฏิวิหารไว้อันใกล้บ้านอัน ๑ แล้วคิไฟอุปปฏิฐากรักสาบูชาหั้นแล คนทัง
หลายหั้นสนั่นเขาคิว่าอันนี้เปอันติ // แท้แล้วอัน คิอุยเมกันบ้านใดหั้นคิไฟแปงกุฏิวิหาร สร้างพุทธรูปไว้

ไหว้แลบูชาพุทธรูปที่บ้านชูเมืองหันแล ในกาลนั้นไฟพายหน้า เจ้าภิกษุสังฆะทั้งหลายปฏิบัติตามคำสอน พระตถาคต // ตะ เทียนย่อมไฟอยู่วัดในป่าไม้ไกลบ้านไกลเมือง ๕ ร้อยวาเป็นปัญญาติแล้วอัน จักมาอยู่ วัดไกลบ้านเหลือคำสอนคฤดาการนั้นคัมภีร์สักตนเพื่อแล คีเท่าอยู่วัดไกลบ้าน ๕ ร้อยวาสั่งเดียว แลพาย หน้าแต่นั้นภิกษุไฟปิณฑ //

(๑๐.๑๔) บาดคัณฑ์วิหารแลพุทธรูปตั้งอยู่สนั่น เขาคัจจเข้าไฟจอตไฟเขาดันเข้า แล้วควรอนคั จักนอนไฟ เหตุคำค้ำนเที่ยวทางไฟจักเกิดมีแก่เขา ลวดจักไฟปราไสรคั้นเคยอุปาสกะเจ้าสัทธา แลลวดจัก เมตตา // เปนกาลระหว่างคราวก่อน เมื่อควรหนิคัจจหนิไฟพะแล พายหน้านั้นอุปาสกทั้งหลายครั้งเงา ฌิ ว่าชาวเจ้าอยู่เฝ้าพุทธรูปกวาดเฝ้าวรภิกษุคัจจกิตติชะแล ว่าอันคัจจโกกาสราทธนา // อยู่ลวดจักมีคำ คราวคำค้ำนหา คัจจอยู่เมตตาบรรพตสัทธาในอวาสไกลบ้านนั้น แล้วคัจจสืบจักเรียนกันไฟพุทธรูปที่บ้าน ชูเมืองมีหันชะแล พายหน้าแต่นั้นภิกษุฝูงอยู่ป่าแล // ไปทันมาอยู่วัดไกลบ้านนั้น มาหันภิกษุฝูงอยู่ อวาสไกลบ้านนั้นคัมภีร์มณด้วยปัจจัยทั้ง ๔ คัมภีร์เกิดค้ำนหา คัจจออกมาอยู่อวาสไกลบ้านแลเพื่อ แล หมายอวาสป่าแท้ ลวด // จักน้อยจักบางไฟใจๆ ยามนั้นอวาสพายบางลวดสัทธาเท่าจักหลอแลเมือง แลแห่งชะแล อวาสไฟไกลบ้านจักแปรออกมาหลายนัก ได้ร้อยแห่งหมื่นแห่งชะแล พายหน้าแต่นั้นชาว เจ้าฝูงอยู่วัดบ้านนั้น //

(๑๐.๑๕) ทานหลายนัก ชาวเจ้าฝูงอยู่บ้านนั้นคัมภีร์วัดป่าเสีย แล้วคัจจหื้อมาอยู่วัดบ้านคัจจเกิดมีแล แสนแลหมื่นชะแล พายหน้าบ้าน ๑ จักมีวัด ๒ หลัง ๓ หลัง บ้านไทยจักมีวัดสิบหลังชาวหลังเมืองน้อยจักมี วัดร้อยหลังพันหลัง เมือง // ไทยแลเมืองจักมีวัดแลหมื่นหลังแสนหลังมีหันชะแล เหตุทั้งหลายฝูงว่ามานี้ จักเกิดมีในพันวัสสาอันถ้วน ๓ นั้นชะแล คนทั้งหลายฝูงเกิดมามีนั้นเขาคัจจเข้าใจใจว่า // ชาวเจ้า หากเท่ามื่ออวาสบ้านสิ่งเดียว หากเป็นเกล้าเป็นมูลลสาสนาตาย พายป่าหากเป็นปายชะแล จักว่าอันมีหัน ชะแล ในกาละยามนั้น คนฝูงหาประญาปัญญาไปได้ คีลวดใส่ใจว่าวัดบ้าน // เปนเกล้าเป็นมูลละแท้สิ่ง เดียว คีใส่ใจว่าชาวเจ้าฝูงป่าควรรับกันถิน เท่าควรพระอยู่วัดบ้านรับแล้วอัน และพระชินบุตรฝูงอยู่ใน ป่านั้นคิลวดหนิไฟใจๆ ตั้งเมืองจักมีแลตน ๒ // ตน ลางบ้านลางเมืองคิลวดหาบได้สักตนมีหันชะแล คนทั้ง หลายฝูงปัสสกะสัทธาเลื่อมใสพายป่านั้น คัจจหลอแลคน ๒ คน ลางบ้านลางเมืองคีหาบได้สักคนมีหันชะ แล ประการ ๑ ดุรามหาราชา เมื่อสาสนาเข้า //

(๑๐.๑๖) มาเขต ๓ พันวัสสานั้น ทัมมิละชาวดอยคัมภีร์เกิดเลื่อมใสปัสสกะสัทธาในคุณแก้ว ๓ ประการ คัจจรู้หื้อทานรักษาสีลฟังธัมมเมตตาภาวนา เขาคัจจแต่งสร้างกุฏิวิหารอุปัฏฐาก ชาวเจ้าแลภิกษุ สังฆะ // ชูแห่งชูที่มีหันชะแล ประการ ๑ คนเที่ยวทางเขาไฟจอตเขาวิคฺวาอารามคัจจกะทำอนาทรเหมือน ดังไฟจอตเขาสาณานั้นมีหันชะแล คนทั้งหลายบ่ห่มฟังธัมมคำสอนอันจาด้วยปฏิบัติอันครัด // เครื่องนั้น แม่นชาวเจ้าทั้งหลายคัมภีร์เรียนวินัย บ่ห่มปฏิบัติตามธัมมแห่งคฤดาการมีหันชะแล นักบวชคัมภีร์ห่มฟังธัมม แลปฏิบัติตามธัมมนิบาท นิกาย แลวิสุทธิมัคคัสกอัน มีหันชะแล ชาวเจ้าทั้งหลาย // ฝูงอยู่วัดบ้านนั้นจัก

เจือจางกันเคยกับด้วยกัน เขาหลบยีนดีในคุณขาเจ้าผู้อยู่ป่านั้น ตามคำสอนแท้ พ้อยมาใส่ใจว่าดูตำรายอบ บ่ประกอบด้วยวินัยว่าอัน เขาใส่ใจว่าชาว // เจ้าอยู่อาวาสบ้านชอบธัมม์ บิณดีมีคำพิศพอกกันสน่อย ลวดยกโทสใส่ แล้วขับชาวเจ้าผู้ชอบธัมม์ที่หนีเสีย มีหันชะแล ประการ ๑ คนทั้งหลายบ่ห่มสังฆวัตร บ่หื้อผ้ากันดินแลเครื่องบริขารเพันทนแก่ชาวเจ้า //

(๑๐.๑๓) ผู้อยู่ป่านั้นแล ประการ ๑ ภิกษุสังฆะปรักสาสิกขาบทสีลธัมม์ ชาวเจ้าเท่าจักห่มเรียนห่มฟังยังธัมม์นิบาตหาร้อยชาฎกโวรสิ่งเดียว บ่รู้ห่มวินัย ยามนั้นมีหันชะแล กริยาผู้ว่ามานี้จักเกิดแต่ // ๒ พันวัสสา เข้าสู่เขต ๓ พันตราบถึงพันวัสสาถ้วน ๔ มีหันชะแล ในกาละเมื่อสาสนาเข้าสู่เขต ๓ พันวัสสานั้น ชาวเจ้าทั้งหลายจักละวัตรคลองอันชอบอันดีเสีย แล้วจักกะทำอนาจกัมม์ // อันได้ด้วยตนแล ปากจางันนอนอนยีนเที่ยวคืบสังวรตามธัมม์ จักมีริทธือาจิณ สีลาอาการเหมือนดังคนกระหัดสัฏ ประการ ๑ ได้รู้ได้หันคนกระหัดสัฏกะทำแลปากจาย่างเที่ยวสุ // โข มัวเมาด้วยกามคุณทั้ง ๕ เขาคืออยู่ด้วยตามจุลธัมม์วินัยคำสอนพระศาสดาตะหากตั้งไว้ คนกระหัดสัฏทรงเครื่องประดับตั้งรื้อ เขาคือจักชอบตนเสาะถ่มหาใจๆ คันตายคักได้ไพร้อง // วิงวอนตายอยู่ในนรกแลอบายชะแล ในปัจจุบันอันนี้คันคณหาการะแรงคักแจกแสวงหาราภัสสะได้วัตถุเงินคำพอไฟเลี้ยงชีวิตแล้วจักลักขโมยชะแล ลางพร่องขี้ค่านฮ้านการ คักจกกลุ่มใจอยู่ บ่รู้คำสอนผิตวินัยธัมม์ นับ //

(๑๐.๑๔) กิณในสาสนาตราบพอเท่าตาย หักคณผิตละอายุบ่ได้แต่วินัยธัมม์ คันตายคักได้ไพละเวียทุกขีในนรกเล่าชะแล ในชาตินี้คักได้ต้องทุกข์โดยะสิบประการ ประการ ๑ ตั้งแต่พันวัสสาอันถ้วน // ๓ พายหน้า ชาวเจ้าแลคนกระหัดสัฏยังชวยทั้งหลายกะทำบุญน้อยมากคักดี พ้อยบ่ปรารถนาถึงนิพพานดับทุกข์วิภูฏสงสาร คุดถาคะนี้พ้อยปรารถนาหานิพพานในสาสนาพระอรียเมตเตยยะเจ้าสิ่งเดียว // ดังอันคักเพ็งรู้ว่าสาสนาคูยังตั้งอยู่ในพันวัสสาอันถ้วน ๓ นี้เทื่อะ ดูรามหาราชะ สังเกตแห่งสาสนาคู เพ็งรู้ดังนี้เทื่อะ เมื่อคุดถาคะนิพพานไฟแล้บไปสาสนาพันหัวที่นั่น คนทั้งหลายในบ้าน // เมืองมัจฉิมเทศเมืองไทยสิบ ๖ เมืองนั้น จักมีตนสูงหกสอกมัจฉิมปฐิสสะ ในพันวัสสาถ้วน ๒ นั้นมีตนสูง ๕ สอก ในพันวัสสาถ้วน ๓ นั้นจักมีตนสูง ๔ สอก พายหน้ามีหันชะแล ในพันวัสสา // ถ้วน ๔ นั้น จักมีตนสูง ๓ สอกชะแล ในพันวัสสาอันถ้วน ๕ นั้นคนทั้งหลายจักมีตนสูง ๒ สอก พายหน้ามีหันชะแล ผิว่าสอกมัจฉิมปฐิสสะสอก ๑ เปน ๒ สอกคนเจ้าบ่คณแล คธา ๕ พันวัสสายังมีไว้สันนี้ว่า สลิตพุทธา //

(๑๐.๑๕) ดังนี้ ในพันวัสสาทัวที่นั่น ชื่อวิมุตติยัคคะ คือปุคคละยิงชายกระหัดสัฏนักบวชทั้งหลายจักได้มคคะผลด้วยวิมุตติธัมม์ แล้วลวดจักถึงมคคะผลธัมม์พายหน้ามีหันชะแล จักถึงด้วยคลองอันอื่นกว่าอันพึงสัจจธัมม์ // นั้น เท้ามีบหลาย คียังมีแล ในกาละเมื่อสาสนาถ้วน ๒ นั้น ปณณสัดด์จักได้ถึงสัมมาคือจักตั้งอยู่หมั่นในครองปฏิบัติเคร่งแท้ จึงได้ถึงมคคะผลธัมม์พายหน้ามากชะแล ในเมื่อสาสนาพันถ้วน // ๓ นั้นปณณสัดด์ทั้งหลายจักใส่ใจจำสัลลบัวรสิฐที่แท้ ปฏิบัติสังครองธัมม์ไฟใจๆ จึงจักได้ถึงมคคะผลธัมม์พายหน้ามีหันชะแล ในเมื่อสาสนาถึงพันวัสสาถ้วน ๔ นั้น สัดด์ทั้งหลายจักอุ // สสหะสูตต์เรียนแล

ฟังธัมมคำสอนแห่งคุแห่ แล้วใส่ใจปฏิบัติภาวนาไฟใจๆ จึงจักถึงมคคะผลธัมม มีหั้นชะแล ในศาสนาถ้วน ๕ นั้นมาถึงปณณสัตต์ทั้งหลาย คนครหะสัถ์แลนักบวชจักเขียงกันไทยทาน // แลจักทานผลเปนปัจจัย แล้วจักใส่ใจปฏิบัติภาวนาไฟใจๆ จึงจักมีมคคะผล มีหั้นชะแล มหาราช ดูรามหาราช คุตถาคะตั่งศาสนาไวโปรดคนแลเทวดาทั้งหลายสนันนี้แล ดูรามหาราช ในเมื่อคุพระต //

(๑๐.๒๐) ถาคะนิพพานไฟแล้วได้ ๒ พันวัสสา ปลายปี ๑ คือเข้าเขต ๓ พันวัสสานั้นไฟหน้า ได้ชื่อว่ากลาง ๕ พันวัสสาแล ในกาละยามนั้นหมากน้ำจักจมไฟ หมากหินพ้อยจักฟุออกมาตั้งอยู่เหนือน้ำมีหั้นชะแล คือว่าคนทั้งหลายอยู่ถ้อมิจฉาติ // ฐิติ มีหิมละชาวตอยทั้งหลายเปนต้น เขาคักมีใจเลื่อมใสในคุณแก้ว ๓ ประการ จักละมิจฉาติฐิติเสียแล้ว จักรู้ทานรักสาสัถ์ฟังธัมม เมตตภาวนาอุปบัฏฐิกแก้วทั้ง ๓ สังกุติวิหาร // หื้อก้านกุงรุ่งเรืองมากนัก คันตายคักได้ถึงมคคะโมกขะ คือนิพพานขะแล อันนี้ได้ตั้งหมากน้ำหินจมอยู่ในน้ำพ้อยฟุออกมา มีหั้นชะแล ประการ ๑ คนครหะสัถ์แลนักบวชทั้งหลายหากเกิดมาทำกลางแก้ว // ๓ ประการ เพ็งจักกะทำกัมมอันเปนบาปเปนบุญแท้ ลวดจักเปนอันธพาลาแห่นหินนา บรูสิล บรูญคุณแก้ว ๓ ประการ มีสัมมาธิงานอันเปนบาปมากนัก คันตายคักจักจมไฟอบาย // ทั้ง ๔ เปนตั้งหมากน้ำเต้าจมไฟในน้ำคักมีพายหนามีหั้นชะแล ดูรามหาราชทานพระญาในชุมพูที่ปัทมพลจักมีใจหายบช้า บรูได้ตามทสสรราชธัมมสิบประการ อัน ๑ ละเสนาอำมาตย์ผู้เถ่า //

(๑๐.๒๑) ผู้แก้รู้พิจารณายังราชกิจจะตมปวารณเสีย แล้วจักยกเอาผู้หนุ่มผู้น้อย จักตั้งไว้ที่พิจารณาราชกิจจะ ลวดจักกะทำหื้อราวีไพร่ฟ้าบ้านเมืองแห่งตนหื้อวินาสสิบหายมีหั้นชะแล ในกาละเมื่อท้าวพระญา // เสนาอำมาตย์ประกอบชอธัมมดั่งอัน เทวดาฝูงรักสาโลกทั้งมวลคักเคียดสัสมเสียใจ แต่กัมมอันบ่ขุติจ่าเร็นใจ แม่นคนยังชายทั้งหลายคักจักกะทำกัมมอันเปนชอธัมมตามท้าวพระญาเสนา // อำมาตย์ทั้งหลายฝูงนั้นเทวดาทั้งหลาย คักคักแต่งหื้อกาละควรฝนตกพ้อยแดด กาละควรแดดพ้อยฝน เมื่อนั้นรสแห่งแผ่นดินคักกลิงไฟพายไต้พื้นแผ่นดิน พืชชะเข้ากล้าถั่วงาของปลูกของ // ผิงทั้งมวลลวดบ่อกบ่บาน เปนอันเหยียงเหง เพี้ยงแมงคักขบย่ำยังรากแล พอแห่งพืชชะมียอดมีลำอดแมงกินเสีย ลางพร่องคักตายเสีย อันระดู่บ่เสมอกัน ต้นไม้เครื่องข้าวของปลูกของผิง // ในบ้านในป่าคักดี กาละบ่ควรเบนดอกคักจักตกดอก กาละบ่ควรลูกคักจักตกลูกมีหั้นชะแล ถึงกาละเมื่อพืชชะถั่วงาต้นไม้เครือเขา ลูกแดงหมากแดงหมากเขือ เกิดมาเปนแล้วเทวดายักขทั้งหลายคักจักเอาพิษ //

(๑๐.๒๒) งอกมาใส่เม็ดเข้าแลลูกไม้หมากส้มหมากหวานทั้งหลาย กลายเปนของเปนแมง จักกลายเปนเข้าสิบเหยียงแห่งแมงใน ถึงกาละเมื่อคนทั้งหลายไฟเกี่ยวตเอา หล้างได้หลายคักได้น้อย ลวดจักหายเสียชะแล ในเมื่อคนทั้งหลาย // กินยังเข้าแมงเท่าแตง ลูกไม้รากบัวหน่อลำเผือกแลหน้งไม้ทั้งหลายฝูงนั้น อันเทวดาหากใส่ขวานไวนั้นคักทราบแปรไฟในดูในเอ็นในไส้ในปุมแห่งสัตต์แลคนทั้งหลาย // ลวดจักบังเกิดเปนพยาธิต่างๆ บ่บ่อย บ่อ่านได้ คักเกิดเปนตุ่มเปนฝีสััพพะพยาธิทั้งหลาย แล้วตายไพบากนักคักจักมี มีหั้นชะแล ลางเทื่อฟ้าร้องแล้วมีตมา แล้วคักลวดแจ้งสว่างหายไฟ หาน้ำ // ฝนบ่ได้ มีหั้นชะแล

ประการ ๑ ท้าวพระญาเสนาอำมาตย์ทั้งหลายขี่ช้างเอากับชาวบ้านชาวเมืองเบิกไหมใส่แถมไฟบูชาเดือน
หิงสาท้าวขุนจักบาปไหมไฟไร้อยู่ใจๆ อุปมาเปดตั้งน้ำให้อัน // มีน้ำเต็มแล้วพ้อยตักเอามาใส่แถมอยู่ใจๆ
ไห่น้ำอันเปล่านั้นข้าไฟเขาออกเสียใจๆ เล่ามีหั้นชะแล ประการ ๑ ดุรามหาราชะ ในกาละยามนั้นขง
เมืองอันเดียวกันถึงเมือง ฝนตกสะน้อยถึงเมือง ๑ ฝนบ่ตกสักคาย คัจจก //

(๑๐.๒๓) มีหั้นชะแล ประการ ๑ ชียุกอันผิดเถียงกันคัจจกแตกมีหั้นชะแล ประการ ๑ ชียุกอัน
ผิดเถียงกันคัจจกฟุ้งแตกด้วยกำลังโกรธระตั้นหามารอันบ่อยาคีดี มีหั้นชะแล ประการ ๑ ท้าวพระญาทั้ง
หลายคัจจกแต่งใส่การแกไฟไรไท หา // หว่างหาช่องบ่ได้ คนทั้งหลายจักเอากการเจ้าตนเดียวคืบแต่มีหั้นชะ
แล พายหน้าแต่นั้นคนทั้งหลายคัจจกทุกขยากลำบากเชียวใจไฟผู้ที่ได้คัจจกสลังมากนุก ลวดบิเยะบ่สร้าง
บ้านเมือง คัจจก // จักถอดเถียวไฟใจๆ เหมือนดังพระจันท์แรมคำ ๑ ทรายเลิงเดือนดับบั้นแล ท้าว
พระญาคัจจกขับเอาส่วยเท่าหนีบเตงเอาบาปไหมไฟไรบ้านเมืองหื้อสับหาย แล้วตนฟ้งหลายจักมีฟุ้งแตก
เข้า // คัจจกเอากันลักหนีเสียบ้านเสียเมือง ไฟลื้ออยู่ในประเทศไกลเมือง มีหั้นชะแล ประการ ๑ ท้าว
พระญามหาพระสัตรตนประเลฎ เกิดมาตนเปนใหญ่แล้วจักปลงจักวาง ลูกยิงหลานสาวเปนเชื้อขัตติยราช
ไฟ // เปนนางอัคคมเหสีแก่ข้าแก้วคนหาน ลวดจักเสียชาติกระดูก อุปมาเหมือนหมาจิ้งจอกขี้ใส่ไต้ลค่านัน
แล้ว ประการ ๑ ท้าวพระญามหาพระสัตรตนประเลฎเพื่องเปนใหญ่แล้วพ้อยจักหาเดชะริทธิบ่ได้ ลวด
จักได้เปนปริ //

(๑๐.๒๔) วารแก่ท้าวพระญาเสนาอำมาตย์ผู้ใจบาปหยาบข้าทหารณนั้นเล่า อุปมาดังหงส์คำแลได้
ไฟเปนปริวารแก่กาดำนันมีหั้นชะแล ประการ ๑ ดุรามหาราชะ ผัวแลเมียอยู่กินกับด้วยกันบุรีใจเมียคัจจก
ล่ำเข้าของ // มาใจๆ เมียพ้อยใจคุดเลียว ลักเอาไฟแทนหื้อชูเมีย อุปมาดังชายผู้ ๑ ผั้นเชือกหนัง ได้เท่าใด
เอาป้อนลงช่อง พายหลังยังมีมาดีตัว ๑ อยู่พายหลัง ขบเชือกหนังเสียบ่หื้อยาวได้ // นั้น มีหั้นชะแล
ประการ ๑ ผู้ยงสาวน้อยมีอายุได้สิบเอ็ดปี สิบ ๒ ปี คัจจกเอาผัวแล้ว จักมีหลานชั่วเถ้าชั่วตาย อุปมาเปดตั้ง
ไม้ไผ่น้อยพ้อยแตกกิ่งคุดไปไฟนั้นมีหั้นชะแล ดุรามหาราชะ แม่น // ชาวเจ้าทั้งหลายคัจจกบังเกิดโลก
ตั้นหาด้วยลาภะสักการ แล้วจักเอาคำเทศนาคุตถาคตะไฟเทศนาหื้ออุปาสกะอุปาสิกาฟ้ง แล้วได้ลาภะสัก
การมากินบัจจโกศ แล้วว่าล่องสุดไฟ // ที่บ่ควรมี มีต้นว่ากลางบ้านแลประตูเวียงแลทางหลวงคัจจกนั้งเทศ
นาอันมีแลอเครื่องบูชามากินเปดตั้งชายผู้ ๑ เอาท่อนแก่นจันแดงอันวิเสตไฟแลกเอาก่อนอาจมาไว้กิน
นั้น มีหั้นชะแล ประการ ๑ เมื่อ //

(๑๐.๒๕) คุนิพพานไฟได้ ๓ พันวัสสาเมื่อนั้น บ้านเมืองอันมีท่ากลางชุมพูทิป คัจจกเปนโกลาหล
เล็กจันจักพินกันขุนมัวมากนุก เท่าจักมีบ้านขอกเมืองจักอยู่เย็นเปนสุข ยุท่างกะทำบุญหื้อทานใจๆ อุปมา
ดั่งน้ำสระ // อันใหญ่ท่ากลางเกิดเปนขุนมัวเสีย บ้านนอกขอกเมืองจักแจ้งดี พออยู่ได้กินเอียนประดุดั่งน้ำ
แจ้งสระพ้อยใสงามนั้นมีหั้นชะแล ดุรามหาราชะ ในเมื่อสาสนาคุตถาคตะเข้า ๓ พันวัสสา // มีกาละเมื่อใด
เกยยะอุบาทว์สัตรจักเกิดในกาละยามนั้น มีหั้นชะแล เกยยะสิบประการ จักเกิดมีในกลาง ๕ พันวัสสานั้น

มีหั้นชะแล เกยยะผุ่ญนั้นจักได้อันใดชา ดูรามหาราชนักบวช // ทั้งหลาย คื้บรูตามวินัยธัมม์คำสอนคุณุตถาค
ตะ เท้าใจบาปมากนัก เทวดาอินทาทั้งหลายจักแต่งยักษ์กุมภณัณฑ์คันธัพพะแล ดูรานางลงมาหิงสรวาวิสัตต์
แลคนทั้งหลาย จักกะทำหื้อเป่นร่าเป่นเกน // วินาสสิบหาย สัตต์คื้จักหื้อตายมากนักรู้หั้นชะแล อัน ๑
ยักซ์แลเทวดาทั้งหลายคื้จักมายุงหัวใจนักบวชทั้งหลายหื้อมีหัวใจอันถ้อยซ้ำได้เคียดสั่มเสียดประหมาทแก่
กัน ตนหนุ่คื้บ่อย้าตนแก่ ปรักบ่อย้ากัน ลิกซ์บ่อย้าครูปปัช //

(๑๐.๒๖) ฉายบ่อย้าลูกลิกซ์ ไผสอนไผคื้บได้ เท้าจักหอมบาปไว้ใจๆ คื้จักต้องทุกขเกยยะผุ่ญนั้นชะ
แล แม่นเท้าพระญามหากระสัรแลเสนาอามาตย์คนยิงชายทั้งหลาย อันเทวดาแลยักซ์หากมาขึ้นคลเข้า
หัวใจ คื้บ่อยนบ่ // รักบ่อย้ากัน ไผคื้จักว่ามนมีบุญสมพารว่ามีเตชะยัสสะปริวารกล้าหาญว่ารู้วิหลัก ไผคื้
ว่ามนมีผละกำลังอันยังแล พระญาน้อยจักดูแควนพระญาใหญ่ ไพรจักดูแควนขุน ลูกน้อยบ่อย้งนาย // ลูก
ย้งลูกชายบ่อย้าพ่อแม่ ผู้น้อยผู้หนุ่บ่อย้าผู้เฒ่าผู้แก่ ผู้เป่นใหญ่จักบีบเปียนไฟฟ้าเซงใต้โตน้อยจักใหญ่
หลาย แม่นโหสบ่พอดตายคื้จักข้าจักหนีบเอาเข้าของเงินค้ำ // หื้อวินาสสิบหาย จักได้เป่นข้าเป่นคนท่นมาก
นัก ประการ ๑ เทวดาจักมายุงหื้อผู้น้อยผิดผู้ใหญ่ ผู้ใหญ่ผิดผู้น้อย เมืองใหญ่ผิดเมืองน้อย บ้านน้อยผิด
บ้านใหญ่ บ้านใหญ่ผิดบ้านน้อย เรือนใต้ // เรือนเหนือจักผิดคั่น เมืองใต้เมืองเหนือจักผิดกัน พ่อแม่
ลูกหลานจักผิดกันมิตรสหายรักจักผิดกัน แม่นผิดเถียงกันแล้วด้วยอันข้าสัตต์ลักของท่าน เหล่นซู้สู่เมียท่าน
ครุบชิงเอาวัตถุข้าวของไร่นาคามเขเตะราชสั่ม //

(๑๐.๒๗) ปัตอันใดคื้ดี เท้าพระญาเสนาอามาตย์ จักพิจารณาคื้บ่ชอบสุคคัคคิณะสักอัน ย่อมตัด
แต่งตามฉันทคติ โทสคติ ภัยคติ โมหาคติ อปายกินของจ้าง ลางแพ้วพ้อยหื้อพ่าย // ลางพ่ายพ้อยหื้อแพ้ว
ปาปกรรมทั้งหลายแรงนักคื้จักยุงหัวใจหื้อผิดหัวใจ หื้อได้ผิดของฟองโทส ลวดจักเกิดเป่นโกลาหล เล็กใหญ่
ข้าพันรบพุ่งกัน สิบหายตายมากนักรู้คื้จักเกิดมีในกลาง ๕ พันวิ // สำนันั้น มีหั้นชะแล ประการ ๑ เสือคื้
จักขบตาย เงือกคื้จักกินตาย จักเข็บแลแมงป่องแลงู คื้จักขบท้องสัตต์แลคนตาย แลสัตต์ จักเกิดได้ร้อนไข้
หนาวเย็นตื่นมือ เป่นพยาธิเจ็บท้อง เจ็บคอ ลงเลือด // มะโหก บางพร่องคื้หากลูกอยู่คื้จักท้าวตาย นอน
อยู่คื้จักลวดตาย เกยยะหลายต่างๆ ในกาละยามนั้น แดคื้ร้อนมากนักรู้ เมื่อฝนคื้ฝนรายนักรู้ ฟ้าร้องคื้บ่ตาม
ปักกติ จักแผ่สักผ้า // สัตต์แลคนตาย น้ำคื้รายนักรู้ จักเกิดมีแก่สัตต์แลคนทั้งหลายตามบาปกรรมชุน มีหั้น
ชะแล ดูรามหาราช คนทั้งหลายจักตายอยากเข้า จักตายด้วยข้าพันกันตาย ด้วยเกยยะอุบาทว์ต่างๆ คนทั้ง
หลายจักสิบหายมากนักรู้ คื้เกิดเป่น //

(๑๐.๒๘) บ้านเปล่าเมืองสุญทั้งหลาย จักเยยะบ่เป่นสร้าง เท้าจักอ้างไฟเอากการเจ้าหลายการนาย
มากนักรู้ขาด แม่นได้เยยะไร่แบ่งนาคื้บ่ดีแห่งหอดวอดสิบหายตายมากนักรู้ ด้วยแดดแรงเข้ากล้าตาย สัตต์
ทั้งหลาย // มีต้นว่าแมงบั้งคื้ลงมากินยังพิชชะเข้ากล้า แม่นพอใหญ่เป่นต้นเป่นวง แลสัตต์ทั้งหลายมีต้น
ว่านกลแลหนูทั้งหลาย จักบีบเปียนค้ำราบเข้า เขาคื้จักรีบหล้างเพ็งได้ร่อยเข้า ลวดได้ ๔ สิบหาย คั่น //
เยยะน้อยคื้ลวดหายเสียทุกขเวทนาจักเกิดมีแก่สัตต์แลคนทั้งหลายยามนั้น มีหั้นชะแล ทวิภูฏั ติรภูฏั ทวิ

คามาทิ ติคามิ ทวิธาฆาราทิ ฆริ ตูรามหาราช คนทั้งหลายแลสัตว์ทั้งหลายสิบหาย // ตายสันนั้น จักมีทั่วๆ
บ้านชุมเมืองคัมปี ลางแห่งจักอยู่ดีมีสุข ลางแห่งจักเป็นทุกข์เป็นเกลียะสันนี้มากนัก ที่ดีก็จักดีเหลือใจที่ร้ายก็
จักร้ายเหลือใจชะแล เกียะผุง // กล่าวมานี้ ปรากฏเกิดมีในประเลื้ออันนั้นจักสิบหายวายวอดแห่งหอดบ
มีคน คนเมือง ๓ เมืองจักรอมกันเป็นเมือง ๑ คัมปอเป็นเมือง ชะแล ๒ บ้าน ๓ บ้านจักรอมกันเป็นบ้าน ๑
คัมปอเต็ม ๒ เรือน ๓ เรือน //

(๑๐.๒๙) จักมารวมกันเป็นเรือน ๑ คัมปเป็นเรือนใด คน ๒ เรือน ๓ เรือน จักรวมควายแลตัวแล
ตัวคัมจักมีหั้นชะแล เกียะผุงนี้จักเกิดมีในพันวัสสาอันถ้วน ๓ นั้นชะแล ตูรามหาราช ในกาละยมนั้น
สาสนาคูตถาคตะ // คัมจักหม่นหมองไผ่มากนัก มีหั้นชะแล อิมณจม สาสน ปคยทุมมิ เทวินท เอกเม
เกวสสาสสา สหสเส เอกเมกธมมก เทวปุตต์ อนาเปติ เทวินท ตูรา มหาราชตนเป็น // เจ้าแก้วเทวดา
ปคยเห ตุมมิ ทานจุงจักเล็งดูสาสนาคู อย่าประมาทจุงจักอาณัตเทวปุตต์ตนประเลื้อ ประกอบขอบธัมม
นั้นลงมาเกิดแลตนแลตนในพันวัสสาแลองค์ เพื่อ // ห้อยกยอยังสาสนาแห่งคฤตถาคตะใน ๕ พันวัสสานี้
หื้อรุ่งเรืองไฟ จุงมีเทือะว่าอัน วันนั้นแล ต่ สุตวา พระญาอินทาทิราชได้ยธัมมเทสนาแห่งพระพุทเจ้า
เยื้องนั้น แล้วคัมบังเกิด // ความปิติโสมนัสยินดีมากนัก คัมให้วันครบยธัมมพระพุทเจ้า แล้วคัมสระเดจขึ้นเมื่อ
สู่ขึ้นฟ้า อันเป็นที่อยู่แห่งตนคัมวันนั้นแล อาทาย นำเอามายัง ทพพลว้ย ดอกลีลาว์คำทิพพัต ๑ ถเบต
วา คัมมาปลูกไว้ //

(๑๐.๓๐) ปพพมพุกสมิ เหนือยอดดอย สิมูลเล ตสส อันเป็นสิมมันตเรเล็กเขตแดน โยนชลวสเส
ฆรานี แห่งระแวกแคว้นเมืองโยนกโลกพื้นนั้น แล้วคัมมาบอกกล่าวยังถ้อยคำอันพระพุทเจ้าหากเทสนา //
ตำนานไว้นั้นแก่เจ้าตนชื่ออินทสมพาร อันอยู่ในดอยที่นั้นว่า เอวเม กสมิ ภนเต วสสาสทิสเสส ปณณ อย
ปลลโคทิตนเท พิมพคนธ สุตตปโป ภวิสติ ดังนี้ // ว่าภนเต ข้าแต่เจ้ารสี ในกาละเมื่อบัวรวมณเต็มแห่ง
พันวัสสาแลอันแลองค์ อย ทพพลโว อันว่าดอกลีลาว์คำทิพพัตอันนี้ ทวิคนท อันประกอบด้วยก้าน ๒ อัน
สุตตปโป จัก // ผอຍบ้าน มีกาบเมื่อใดแลร่อยแลร่อย ภวิสติ คัมจักมีชุก้าน เพื่อจักบูชาพระญาธัม
มิกราชชุตุนชุตุน มีหั้นชะแล ยทา จ ปนณ ภนเต ทวิวัสสา สหสเสโยน วสส สปปเต // สพเพ ลุกขติณณา
รตตาทโย อากวลูปผลทาลิโน โหนต ภนเต ข้าแต่เจ้ารสี ในเมื่อสาสนาพระพุทเจ้าได้ ๒ พันวัสสาเต็ม
มีในกาละเมื่อใด สพเพ รุกขา ตินณา รตตาทโย //

(๑๐.๓๑) อันว่าสัตว์ทั้งหลาย มีต้นว่า ต้นไม้ ต้นหญ้า ต้นหญ้าเครื่องเขา อันมีในแผ่นดินทั้งมวล
อากาศปุปา ผลทารินเท คัมบังเกิดทรงดอกแลลูก อันบใช้กาละบใช้ระดูคัมมีชุกแห่งชุก ที่หั้นชะแล นิमित
ดอกไม้ // ทั้งหลายผุงนั้น สำแดงหั้นเกียะอันมีพายหน้าว่า มนสาปาปิ กาลทริกาโน ตปปโจรคามหา
ทวิโนสนติ ดังนี้เป็นต้นว่าแรกแต่นี้โพหน้าคนผู้ใหญ่ผู้น้อยใน // ชุมพุกคัมปฏิบัติตามธัมม เขาคัมจักบังเกิด
ใจเป็นบาป หาคำเผ็ดละอายบได้ หาคำสะดุ้งตกใจกลัวบาบได้ คัมยงหื้อเป็นเล็ก็เปนโจรซ้ำพันกันมากนัก
ประการ ๑ คนทั้งหลาย // คัมจักรู้ล่ายรู้พราง หาสิลหาสัจจะบได้ เขาทั้งหลายคัมล่ายพรางกันว่าเจ้าตนมีบุญ

คือว่าพระญาณมิกกราชเกิดมาในเมืองที่นั่นแล ลางพร่องคักกล่าวกันว่านี่เป็นพระญาณมิกกราช แล้วว่า // อัน มี
หั้นชะแล มาปิตตาโร ปุตเตววิพนติ ปุตตา วิมาตา ปิตโล วิพนตอโกสนติ ปริภาสนติ ภาณเต ข้าแต่เจ้าคุณ
อันว่า คนทั้งหลายฝูงเป็นพ่อแม่เฝ้าแก่คักมีคำวิวาพผิตเถียงกันกับด้วยลูก //

(๑๐.๓๒) หลานทั้งหลาย ฝูงเป็นลูกเป็นหลานคักผิตเถียงกับด้วยพ่อแม่เฝ้าแก่ทั้งหลาย คักจก่ม
ฟ้องร้องด่ากัน ปริภาสนติ เขาคักด่าว่าไรด้วยอาการต่างๆ มีหั้นชะแล นิสิภา อนเตวาลิกา คุรุอาจริยธิ //
ปฏโนวิ พทโกสนติ อริภาสนติ หิสนติ อพโกสนติ วรรภาสนติ หิสนติ ยโธ สนติ ข้าแต่เจ้าศรีในกละ
นั้นลูกสีกทั้งหลายคักผิตเถียงกับครูบาอาจารย์ //แห่งตน มีหั้นชะแล คนทั้งหลายคักผิตเถียงกันกับ
ด้วยเหตุเข้าของเงินค่าสิ่งของเข้าไรแดนนาคามเขตแดนตน คักเอากันด่าว่าไร คักไฟหงสวาทักเข้าพันกันวิ
นาสสิบหาย มีหั้นชะแล ราชานโน //
ปี อดญ มญญ ุชิตวา ฐฐวิลุ ปิตวา ธนธญา พาสินาสะหตถ อสสา
โคณมหิงสารทโย คณหิ สนติ ภาณเต ข้าแต่เจ้าคุณ ราชานโน ปี ส่วนท้าวพระญาทั้งหลายในชุมพูที่ปัทมวลง //
คักครุบชิงเอาราชสมบัติแข่งกัน เปนต้นว่าเข้าเปลือกเข้าสาน ช้างม้าวควายไธนาคามเขตบ้านของ มีหั้น
ชะแล วินิจิยา มจฉา อธิธมม วินิจิยา ฐฐชนวิกิ นิสนติ ภาณเต ข้าแต่เจ้าศรี ในกาละยามนั้น //

(๑๐.๓๓) ท้าวพระญาเสนาอำมาตย์ผู้ใหญ่ผู้น้อยพิจารณาได้ถ้อยตัดคำ คับประกอบชอบธัมม
กะทำตัดแต่งตามสัทธาคติ โทสาคติ โมหาคติ ภัยาคติ ได้แล้วปันกันกินรัฐฐประขานารัฐฐ ไพรฟ้า
บ้านเมืองจกัตรหมอดทอด //
หิวไฟ มีหั้นชะแล ปจิสโส เหฐฐาโอตรติสสิ ปญญวีย วปปีสาดตา กาทโย
อรสสชาตา สดเตหิ ขาทิตา อวิปุลลผาลา ภูริสสติ ภาณเต ข้าแต่เจ้า // รสี ในกาละเมื่อนั้น รสแห่ง
แผ่นดินคักกลไฟพื้นแผ่นดิน ลวดจกัทรสได้ ส้างบเป็นลูกปลุกบเป็นพิชชะเข้ากล้าถ่วงาเปนต้น อรสส
ชาตา เกิดมาหารสบ //
ได้ แม่นสัดทั้งหลายต่างๆ มีต้นว่า แมงบ้ง นกหนูทั้งหลาย ขทิจาคักกลมาบิ
เบียนกินยังเข้ากล้าพิชชะทั้งมาล ลวดบัจบดอกจับลูก ทรหมอดวอดเถียวไฟใจ มีหั้นชะแล สพเพ ขอิ
มนสสา มนุสเส //
หิ ปิลิตง อลาทธา อิวาพ ลิทธา พุคชตา อสทธา อปปลนา ปาปการิ ปญจวสสสทสนิส
สตุ สาสาน สลกขณเฏ ปญญ อโหเจมิตติ ภาณเต ข้าแต่เจ้าศรี เจ้าคุณรุ่งเรืองคุณมุนสลโลก //

(๑๐.๓๔) แลศาสนาพระพุทธเจ้าเทือะ คนยังชายทั้งมวลคักหิหงสาบิเบียนแข่งกันมากนัชะแล
แม่นคนทั้งหลายคักบังเกิดทุกขไธเรนใจ หาเข้าจกักินบได้ หาโภชนาอาหารบได้ เปนอันลำบากนักหนา
ลวดจกัหาสัทธาเลื่อม //
ใสบได้ บัฏกะทำบุญหือทาน คักกะทำอันเปนบาปมากนัชะแล อหิ อันว่าข้า
เอามาบอกแก่เจ้าคุณ เพ็งหือได้แหวดกฎหมายยังพุทธศาสนา ๕ พันวัสสานี้ดีหลีแล ภาณเต ข้าแต่เจ้าศรี เจ้า
// คุณังฟังยังนิมิตร่อยเอ็ดจำพวกนี้ แล้วจูงบอกกล่าวแก่คนทั้งหลายพายหน้าเทือะ ปุคคละนิมิตมากินหย้า
ด้วยจ้วมีเมื่อใด คนที่อกุบักงหัวหม่นหม่นมีเมื่อใด หวิมมลูบลักตามีเมื่อใด คนทั้งหลาย //
ถือองพากำด้า
ดาบมีเมื่อใด แบกจ้าวพราบเท่าทั้งโรจนามีเมื่อใด คนทั้งหลายทือลานหูล้าหน้ามีเมื่อใด พ่อค้าสืบคำโจรมี
เมื่อใด ผีหัวหลวงบินอากาศมีเมื่อใด นักปราชญ์บัฏครองบุญมีเมื่อ //
ใด ฝูงเป็นขุนบั้งตักแตงมีเมื่อใด คน

เอาผ้า ๔ แฉ่งเปนธงมีเมื่อใด ฝนตกลงบิไซมีเมื่อใด ฝูงไ้เป็นนครองธัมมีเมื่อใด คนบ่ยำนักบวช พาลาลวดเปนอาจารย์มีเมื่อใด ผิดบวรณแต่งไว้มี //

(๑๐.๓๕) เมื่อใด คนไ้เกิดเปนคิมมีเมื่อใด ยิงสิบปลายมีขู้ ผู้รู้ท่านบ่นบมีเมื่อใด คนมักขับฝูงชีหนีเสียจากที่มมีเมื่อใด สายฟ้าคือว่าเปนทุ่งมีเมื่อใด ผีหึ่งบินอากาศมีเมื่อใด นักปราชญ์พ้อยพรางมีเมื่อใด คน // ทั้งหลายเที่ยวทางมักยกโทสมมีเมื่อใด ฝูงนักบวชบ่ยำนกัน เงินค่าถูกกว่าเบี้ยร้อยชูดหาขามมีเมื่อใด เจ้าตริรู้ล่ายมีเมื่อใด ผู้น้อยมากินเมืองมีเมื่อใด ขุนนางเริงไ่เอา // ข้ามมีเมื่อใด ฟาร้องคังเสียงลวามมีเมื่อใด รางกาตอมอากาศ คนเปนพยาธิอ้างหาผีมีเมื่อใด ฝูงเปนชีใจบาปกล่ามีเมื่อใด ฝูงพ่อค้าช่างลักมีเมื่อใด คนทั้งหลายบ่ // รักบ่ย่ำไ่แก่ผู้มีเมื่อใด ฝูงชาวเจ้าที่อุบะกระวงมีเมื่อใด ฝูงมีขวงพาดาบที่อาบคหาเถินมีเมื่อใด บ่เมินนานจักหม่นเส้า ต้นเข้าจักหื้อเสียวรง นาทั้งท่งหลวงจัก // ตายแล้ง น้ำบ่แห้งจักเขากินแผ่นดินปานไฟไหม้ คนไ้จักลักกิน เสียมีน่นกวนอากาศ ขวานฟ้าจักอยาดลงมา แผ่นดินหนาไหวหวั่นลมจักผ่าไพมา อคินา จักร้อนในโลกคนตามโสภ คำพรองคนจักตริปองชุดลาเทื่อ //

(๑๐.๓๖) จักย้อยออกหน้าพระสัถยา ๒ ตา จัก -- อยู่เจตียลู่กู่เปนควัน แผ่นดินยังจยแตกสายฟ้าจักแตกคนตาย สระแลหนองกลายเปนเลือด หนูแลแมงบ่งจักเกิดเต็มนา เมื่อใดหมูหมาหอนสู้ช้างม้า ลุดกเมืองผียักข // เลื่องทั่วท้อง ผีจักลั่นค้องอาวมอกกลางคืน นกหนูกินกัดเข้า ไ่เถื่อนเข้ามาเมืองเสนาเรืองใหม่ไพร่ได้แล้วแจกกันกิน นักบวชแลคนทาสลบได้เมื่อใด เทียงจักแถมผู้ไ้เปนทุกข์ คนสุขขได้จัก // ปลงหาบไ้วกลางทาง คนอวยครางอยากเข้าฉ้วนใจเส้าครางตาย นิमितทั้งหลายฝูงนี้จักเครื่องขราบนักบวชแลคนฝูงนั้นมักบาปคักตาย คนยังชายไผ่ยังบ่เชื่อ เทียงจักหันห้องร้องมาเถิงตน แม่น // เลือดไหลเพียงข้างตาตืน มีหั้นชะแล เมื่อใดฝูงอริยมตเตยยะเมี้ยนแล้ว พระญาอินตณผ่านผัวจักเล็งหาหยั่งธัมมิกราชตนมีอานุภาพ จักลงมาสักการะขุ่มนุมนเล็กศาสนาพระสัพพัญญูเรื่องราบตั้งอยู่ตราบ // เมินนานยามปลายกลางที่เก็ง ๓ พันจัสสาสิบ ปริมปราแต่เคล้าตราบต่อเท้าที่เถิงที่ขุ่มนุมนธาตุเปนปรีโยสาน มีหั้นชะแล สกุกเทวราชาปวิตถาป ปนสนศคากาย อนุปกาไมติ สกุกเริ อินทาธิ //

(๑๐.๓๗) ราชะตนเปนเจ้าแก่เทวดาทั้งหลาย คันบอกกล่าวคำเท่านี้แล้วแก่สัตนชื่ออินทสมพารตนอยู่ค้อยหลวงในเมืองทริญูเชยยนคอรัน แล้วคัสระเดจขึ้นเมื่อสู่ชั้นฟ้าแก้วนันเปนที่อยู่แห่งตน // คิมิอินพนแล ทสสม ปาพธาคู กณข นิฏฐิต์ กล่าวตำนานพระบาทแลธาตุ ผูกถ้วนสิบ คีหื้อห้อง ๑ ก่อนแลพระอินทะ สมพารวัดกู่คำ ได้แต่้มไ้วกับศาสนาพระโคตมะเจ้า ตราบ // ต่ออายุลาน แต่ขอหื้อเปนปัจจยแก่ข้ากับพ่อแม่พี่น้องแห่งข้าชุคนๆ แต่เทือะ นิพพาน สมปตติ สุขข จึงแต่ อินทมนภิกขุ เขียนเมื่อพุทธสักราชได้ ๒๔๖๐ ตัว จุฬสักกะได้ ๑๒๗๙ ตัว // ปีเมืองไ้ เดือน ๓ ขึ้น ๙ ค่ำ วัน ๑ ปรีบุญณะแล้วแล เจ้าเหียวใจ ไ่ม่จะใคร่ดีเลย จิพิจจณาเอาพร่องแด //

(๑๐.๓๘) ไบปลาย พุทธตำนาน ผูกถ้วน ๑๐ แลเจ้าเหียว อ่านแล้วขอนิมิตเอาที่ตี่จ จิมเทือะ

ผูกที่ ๑๑
มี ๓๔ หน้า

(๑๑.๐๑) นโม ตสฺสตุฏฐ // จิตฺวาน ตโต กายา มาตตถ ปฏิสณฺธ ปุจฺฉิ คเหตุวา มหามายายเทวียาย กุจฺฉิมฺหิ ตูราสํปฺปฺริสสทํทฺทลย พฺรหฺมพฺพุทเจ้าแห่งเราศักฺจติจากชั้นฟ้าตฺสิดาสวํ // คเหตุโลก คฺลึงมาเออาปฏิสันธิในท้องแห่งนางสรีรมหามายาเทวี ในปีเก่าเล่า เดือน ๙ เพง เมงวัน ๕ ผัส รือได้ชาวตัว อยู่ในท้องแม่นานได้สิบเดือน แล้วคฺปฺระสูติ // ออกมาจากท้องแม่ในปีกาบเส็ด เดือนวิสาขาเพ็ง เดือน ๓ เพ็ง เม็งวัน ๔ รือคดได้ ๑๑ ตัว สักกราชได้ ๔๓ ตัว ในกาละเมื่อเจ้าได้เสวียราชสมบัติเป้นพระญาปี // เมืองเปา เดือน ๑๒ เพ็งเม็งวัน ๑ รือได้ ๒ ตัว ในเมื่อเจ้าออกไปบวชในปีเก่าหมาเดือน ๖ เพ็งเม็งวัน ๑ คดได้ ๑๒ ตัวเมื่อเจ้าได้ตรัสประญาสัพพัญญุนั้นในปีเต่าสัน // เดือน ๘ เพ็งเม็งวัน ๔ รือได้ ๑๓ ขามรุ่งแจ้ง แลพฺรหฺมพฺพุทเจ้าธอรมานอยู่สั่งสอนสัตตทํทฺทลยหื้อแล้วพฺรหฺมทกิจจะ ๕ ประการในวิสาขปณฺธะห้วงที่นั้น พฺรหฺมพฺพุทเจ้าคฺเทสนาธัมมจักกัปปวัตนสูตรตฺสั้งสอนปัญจวคฺี //

(๑๑.๐๒) ๕ ตน ในป่าอิสิปตฺตณมิกทวณ อันมีในเมืองพาราณสี อยู่ทีนั้นได้ ๔ วัสสา อันถ้วน ๕ นั้นคฺไฟเข้าวัสสาในเวรุวัณณะในเมืองราชคหะ ในวัสสาอันถ้วน ๖ นั้นคฺไฟเข้าวัสสาใน // เมืองเวสาลี ในวัสสาอันถ้วน ๗ ถ้วน ๘ นั้น เมื่อเข้าวัสสาในชั้นฟ้าตฺจวตฺตงสา ในวัสสาอันถ้วน ๙ นั้นไฟเข้าวัสสาในป่าเกสกลาวะนั้นแล ในวัสสาอันถ้วนสิบนั้น คฺไฟเข้า // ในเมืองโกสัสมิปี วัสสาอันถ้วน ๑๑ นั้นไฟเข้าวัสสาในป่าจัวเลยย วัสสาอันถ้วน ๑๒ ไฟเข้าวัสสาในบ้านพระญาอันชื่อว่านาราคีรีคาม วัสสาอันถ้วน ๑๓ นั้นไฟเข้าในเมืองเวรณฺฐา // วัสสาอันถ้วน ๑๔ สิบ ๕ นั้น ไฟเข้าวัสสามหาวิหารอันพ่อดนส้าง ในวัสสาอันถ้วน ๑๖ นั้นไฟเข้านิโคตธสัฏกอารม วัสสาอันถ้วน ๑๗ นั้นไฟในอการเจตียในเมืองอารา // วิ ที่จิมโกโลลลทกฺกุปฺพทตะ คือในต้นดอยจอมทองนั้นแล ในวัสสาอันถ้วน ๑๘ นั้นคฺไฟเข้าวัสสาในป่าเวรุวัณณะ วัสสาอันถ้วน ๑๙ นั้นไฟเข้าวัสสาในดอยธาลิปฺพทตะแล พฺรหฺมพฺพุทเจ้าคฺไฟเข้าวัสสาในบุพพอา //

(๑๑.๐๓) อาราม ๖ วัสสา แล้วคฺไฟอยู่ในป่าเชตวันณ ๑๙ วัสสาแล สัพพัญญุพฺรหฺมพฺพุทเจ้าตั้งอยู่สั่งสอนสัตตทํทฺทลยได้ ๔๕ วัสสา แล้วอายุคฺพอ ๘๐ ปี เต็มบวรมวล แล้วพฺรหฺมพฺพุทเจ้าคฺเข้าไปสู่มืองกุ // สีนารายแล้วคฺนิพพานไฟแล ในเมื่อพฺรหฺมพฺพุทเจ้านิพพานไฟแล้วภิกขุสังฆะกับทั้งอรหันตา คนและเทวดาคฺีพร้อมกันสรีระส่งสะการตนพฺรหฺมพฺพุทเจ้า // ในปีเก่าเล่า เดือน ๖ เพง เมงวัน ๓ รือได้ ๑๒ ตัวนั้น แลในเมื่อสรีระส่งสะการเผาตนพฺรหฺมพฺพุทเจ้าบวรมวลแล้ว อรหันตาสาวิกะสังฆะ แลเทวดาพระญาทํทฺทลย คฺมาเลิกเอาธาตุ // พฺรหฺมพฺพุทเจ้ามีดังนี้ แลธาตุทํทฺทมวลอันบ่แตกบ่ม้างมี ๗ องค์ คือว่าธาตุขระหม่อมหัว ธาตุถูกค้ำมิดทํทกับ ๒ กับทั้งเขี้ยวฝางทํท ๔ เหล้ม ธาตุ ๗ องค์นี้บ่แตกบ่ม้างเสีย ยังเพนก้อนเพนแท่งแล ธาตุ // ทํทมวล เสสสะหลอกว่านั้นแตกย่อยเพน ๓ ถ้วน ธาตุถ้วนใหญ่เท่าเม็ดถั่วควางหักเก็ง มีวัณณะเหลืองเพนดังคํานั้นแล ธาตุถ้วนกลางใหญ่เท่าเม็ดเข้าหักเก็ง มีวัณณะเพนดังแก้วมุกหอยนั้นแล ธาตุถ้วนน้อยนั้นใหญ่เท่าเม็ดฝักผักกาด //

(๑๑.๐๔) มีวันฉัตรอันขาวเปดตั้งปีกนกยงนั้นแล ธาตุถ่านไหย่นั้นได้ ๕ ทวง ธาตุถ่านกลางคี่ได้ ๕ ทวง ธาตุถ่านหน้อยคี่ได้ ๖ ทวง แลเกสาธาตุทั้งมวลคี่ดี ธาตุขันธ์ดี เชี่ยวอันได้ ๖๖ เหลี่ยมนอกวานั้นเขียวเคล้า ๔ เหลี่ยมนั้น เล็บ // ตีนเล็บมือคี่ดี เมื่อยกพระองค์ตนพระพุทธรูปเจ้านั้นเทวดาอินทพรหมทั้งหลายอันอยู่ต่างจักขุระวาล คือมีหั้นชะแล โลกจักขุระวาลคี่ดี แสนโกฏจักขุระวาลคี่ดี อนันตจักขุระวาลคี่ดี คีมาขอมเอาแต่เหนือ // กองไฟ ไฟไว้จักขุระวาลทั้งหลาย แลเยื้องแลอันคี่ดี แลอรหันตาเจ้าทั้งหลายคี่เอาธาตุพระพุทธรูปเจ้าไฟถาปนาคั้งในที่ทั้งหลายต่างๆ ตามตั้งพระพุทธรูปเจ้าหากดำนวายไว้แต่เมื่อยังธรรมาณ // นั้นแล คือว่าธาตุพระหม่อมหัวเอาชูไว้ในเมืองหริภุญไชยนครแล ธาตุถูกค้ำมีดกล้ำขาไฟชูไว้ในพระบรมโลกทั้ง ๗ กับเกสานั้นพระญาพรหมเอาเมื่อก่อเจดีย์ไว้สูงได้ ๑๒ โย // ชนะ ชื่อว่าเจดีย์ แลถูกค้ำมีดกล้ำขาไฟชูไว้ในเมืองลังกาที่ปักทั้งทันตาธาตุเขียวฝางกล้ำขาไฟพวยบนนั้นแล ธาตุเขียวฝางพวยแต่กล้ำขาไฟชูไว้ในเมืองตักสิลานครแลเมืองคันธวัชฐ์โขงเทศอันเดียวกันแล ธาตุเขียวฝาง //

(๑๑.๐๕) กล้ำขาพวยบน เอาเมื่อไว้ชั้นฟ้าดาวดิงสา กับเกสแก่งพามณเฑียรอันสูงได้ ๑๕ โย ชนะ ธาตุเขียวฝางพวยลุ่มกล้ำขาไฟชูในนาคะทูป แลนลาธาตุดูกหนักฝากนั้น พระญากากวันณตีสส // ราชะ เอาไฟชูไว้ในลังกาที่ปัก ยังธาตุ ๗ ทวง คี่เอาไฟไว้ในสักระชุมพวยทั้งมวล ก่อเปนสารูปเจดีย์ไว้ในเมืองราชกะหลัง ๑ ไว้ในเมืองเวสาลีหลัง ๑ ไว้ในเมืองเอ // รกปิละหลัง ๑ ไว้ในบ้านราชคามหลัง ๑ ไว้ในเมืองกุสินารายหลัง ๑ ไว้ในเมืองสาภิกันนครหลัง ๑ ธาตุออกอหวั ไฟชูไว้ในอัครเจดีย์ในเมืองอรวีที่จิมโกส // ดอยจอมทองนั้นแล ธาตุถูกค้ำไว้ในเมืองสุโขทัยนคร คือเมืองสังฆโลกโสภโชนั้น ธาตุถูกค้ำไว้ในนาคทูป แลธัมมะเขาสไฟไว้ในเมืองปาดลิตต ผ่ากายพันคี่ไว้หั้น แลผ้า // อาบน้ำไว้ในเมืองโกสัลละในดอยใกล้ท่าพระบาทผ้าคั้นนั้นแล ไม้สีพันทิพไฟไว้ในเมืองวิญญูสถานนคร แลผ้าตรองน้ำไว้ในเมืองวิเทหะนคร แลกับบอกเข็มไฟไว้ในเมืองอินทปถานนคร แลเกบดินไว้ในเมือง //

(๑๑.๐๖) เจดีย์นคร และเกบดินอันนั้นแล้วด้วยแก้ว ๗ ประการแล สนุกบาตรแลตึนบาตรไว้ในบ้านพราหมณ์อันชื่อว่าอุสสินคามแล อาสนาหมอนอิงไว้ในเมืองมกุฏนคร แลผ้า ๓ ผืนไว้ในเมืองพันธุมดินนคร แลบังทพระพุทธรูปเจ้า // เอาไว้ในเมืองมวรนคร แลผ้าลิสต์ไว้ในเมืองกุรุรัฐฐะ คือเมืองโกสัมพิแล ถัดนั้นอรหันตาเจ้าทั้งหลายคี่เอาธาตุนอกตนทั้งมวล ธาตุนอกกาย คือว่าวัตถุภาวะ มีผ้า ๓ ผืน แลเครื่องบริวาร // โภคทั้งมวล ธาตุในตน คือว่าธาตุถูก และขึ้นเลือด ไขมัน หัวใจ ดับ ปอด ยอดมมไส้ แลหนังเกสา เส้นขนทั้งมวล เอาไฟถาปนาก่อไว้เปนเจดีย์เจดีย์ตามตั้งพระพุทธรูปเจ้าหากเทศนาดำนวาย // ไวนั้นแล พันตั้งสัพพัญญูเจ้า คีมาถอดเอาธาตุถูกค้ำมีดกล้ำขาไฟหลังแห่งพระพุทธรูปเจ้า เมื่อไฟผงตนพระพุทธรูปเจ้านั้นแล้วคี่เอาไฟชูไว้ในดอยอารวิปพัตตะ ชื่อว่าธาตุเจดีย์เชียงทินนั้น // แล ถัดนั้นยังมีมหาชีณาสาวกะเจ้าตน ๑ ชื่อว่าเขมเถร คีมาถอดเอาธาตุถูกค้ำมีดกล้ำขาไฟเมื่อไฟผงจับตนพระเจ้า ได้แล้วคี่เอาไฟถาปนาไว้ในมหายัคคังประเทศ อันมีในเขตเมืองนาคทูป คี่ว่าในลังกาที่ปักนั้นคี่มีแล เมื่อ //

(๑๑.๐๗) แล้วแต่สรีระส่งสะการพระพุทธเจ้าแล้วตั้งอื่น เมื่อนั้นมหาโสณเถร แลอุตรเถร แลรัตนเถรแลมหาอนันทเถรเจ้า จึงจักจาเชิงพระญาณินทาวา ธรรมหาราชะ เมื่อพระพุทธเจ้าไฟ // จระเดินโผดสัตตัทธหลายในบ้านน้อยเมืองไทยทั้งหลาย ก็ได้เทศนาไว้นั้นควรชะแล้วอัน แล้วพระมหาอนันทเถรเจ้าทั้ง ๔ ตนกับทั้งพระญาณโสภณ แลพระญาณินทา คีเอาธาตุพระพุทธเจ้าเต็ม ๓ ทวงนาฬี คือว่า ๓ ทวงเปือก // พ้าว อันเปนทวงฝापันน้ำหนัก แล้วคักกันเอาธาตุกับทั้งเกสามาไว้ในดอยทุรพพฐะ คือดอยจอมโคล แล้วจึงเอาธาตุกับทั้งเกสามาไว้ดอยปูลาน แล้วเอาธาตุถูกฝ่ามือขวามาไว้กับเกสาในดอย // เจขุนเท่าเมืองพระยาภัก แล้วเอาธาตุฝ่ามือซ้ายกับเกสาไว้ในดอยว่องในเมืองพราน แล้วเอาธาตุถูกแขนขวากับเกสาไว้ในดอยจอมกิติ แลดอยทองเชียงแสน แลธาตุนิ้วมือเบื้องซ้ายทั้ง ๕ นิ้วมาไว้กับ //

(๑๑.๐๘) เกสาในดอยจอมทอง คือเมืองเชียงราย แล้วคีเอาธาตุถูกแขนซ้ายกับเกสามาไว้ดอยจอมทอง เมืองพระยาภัก แล้วเอาธาตุถูกคอกลำหำลำหลังพายนกับเกสามาไว้ในดอยลำพาง เมืองละคร แล้วเอาธาตุ // ซ้อมือซ้าย กับเกสามาไว้ในแซ่แห่งเมืองน่าน แล้วเอาธาตุถูกสอกลำซ้ายกับเกสาไว้ในถ้ำเมืองแพล แล้วเอาธาตุสอกลำขวากับเกสาไว้ในท่าส่วย คือท่าส่วย แล้วเอาธาตุ // ท่ากลางสอกทั้ง ๒ ลำกับเกสาไว้ในท่าชาย แล้วเอาธาตุถูกหน้าผากลำซ้ายไฟไว้กับเกสาไว้ในดอยเก็ง สบหาด บ้านชาย แล้วเอาธาตุถูกขระหม่อมหัว ไฟไว้กับเกสาในเมืองหริภุญชัย // นคร แล้วเอาธาตุถูกคางลำขวาไฟไว้กับเกสาในกุ่มคำ คือเวียงกุ่มกาม ชื่อสะป่งป่าขางนั้น แล้วเอาธาตุถูกคางลำซ้ายไว้กับเกสธาตุ // ในโชติอาราม กลางเวียงเชียงใหม่ มหาเจดีย์หลวงนั้นแล อีกเกสาเส้น ๑ ไว้ในโอสอาราม คือวัด //

(๑๑.๐๙) พระสิงห์หลวงเชียงใหม่ เกสธาตุเส้น ๑ ไว้ในพิชชอาราม คือวัดหลวงศรีเกิดนั้นแล เกสาเส้น ๑ ไฟไว้เขตวัดอนาราม เกสาเส้น ๑ ไว้ในนทอาราม เกสาเส้น ๑ ไว้ในสังฆอาราม เกสา // เส้น ๑ ไว้ในบุพผอาราม เกสาเส้น ๑ ไว้ดอยนางน่องเมืองดิง แลเกสาเส้น ๑ ไว้ดอยนภีเมืองเมยแล ประการ ๑ เมืองมหาเถรทั้ง ๔ แลพระญาณโสภณ แลพระญาณินทาคีเอาธาตุเข้ามารอดดอยเก็งคำ // ที่นั้น แล้วคักกันไฟจอดยงที่จึงใกล้แม่น้ำแสนทองกล้ำใต้แทบเกล้าไม้สานคำตัน ๑ ใกล้ฝั่งน้ำแม่ระมิงที่นั้นได้ความสบายหายพักแลจึงจกกับด้วยขุนแสนทองว่าดังนี้ ธาตุอันเรา // นำมาเพื่อถาบันนาตั้งไว้ในดอยเก็งคำที่นั้นเปนนสาตะ คือเปนธาตุถูกหน้าผากลำซ้าย เปนอันประเสริฐยิ่งนักดีหลี แลควรเราทั้งหลายแต่งแปงโกฏาอันใหญ่ หื้อสมควรแก่ธาตุเจ้า // ก่อนเทื่อว่าอัน เมื่อนั้นพระญาณโสภณราชคิบอกแก่ขุนแสนทองกับทั้งโยคีผู้อนรักสาที่นั้นขุนหันแล ขาทั้ง ๒ ได้ยินแล้วคักมีปิติโสมนัสจิตตปัสสาทะสัทธา แล้วสักกระปูชาธาตุถูกหน้าผากลำซ้าย //

(๑๑.๑๐) แห่งพระพุทธเจ้า ด้วยอมิสสบูชา มีต้นว่าเข้าตอกดอกไม้เงินคำ แก้วแหวนมากนัก บออาจจักคณนานับได้ แลละทั้งหลายคักมาไหว้ธาตุพระพุทธเจ้าหลายนัก แล้วคักเอาคัมมารอมอนุโมนามาหนัก พระญาณโสภณ // คีเอาคำอันนั้นมาแต่งแปงโกฏาคำอันใหญ่ได้สิบคำ แล้วแปลงเครื่องสักกระบูชาทั้งหลายมีต้นว่าฉัตรแลพัดคำจาวมอน ไปโรหุญย ตั้งงาไม้เท้าวา เกบดิน ที่ชันหมาก สะโดกน้ำต้นสูง // สูงสลิสาตอาสนาหมอนแลน้ำต้นคันทีธัมมะเขและอันแล ๘ เยื้องขุน แล้วด้วยคำทั้งมวล ส่วนธาตุเจ้า

ดวงนั้นใหญ่เท่าหน่วยในหมากบ้านนั้นมิวันณดั่งดอกอัญชันนั้นเค็เอามาใส่เหนือ // ชันแก้วแล้วใส่ไว้ในโกฏคำ แล้วคืบขึ้นเมื่อด้วยแม่น้ำแสนทองนั้น แลส่วนอินทาทิราชก็ถือฉัตรกั้นลาดธาตุเมื่อน้ำแลพระญาณโสภณก็เอาโกฏธาตุเจ้าตั้งหัวขึ้นเมื่อสู่ด้วย // ไพเถิงปากถ้ำ แล้วก็ไพเถิงหัตถ์หนังสือธัมมัตถ์อันนั้น อันพระญาณอินทาทิสาณต์จักผัดไฉนนั้น แล้วคืบขึ้นใส่สุแทนคำอันตั้งหัตถ์ธัมมัตถ์นั้น แล้วคืบยกเอาโกฏคำอันใส่ในธาตุเจ้าใส่ไว้กับด้วยเกสาธาตุนั้นแล้วใส่ใน //

(๑๑.๑๑) โกฏคำอันใหญ่ได้ ๓ กำนันแล้วคืบตั้งไว้เหนือแทนคำ ๗ ชันนั้น แล้วคืบไว้ในที่จิมักลหัตถ์นั้น แล้วพระญาณอินทาทิสาณต์จักผัดไฉนนั้น แลพระญาณโสภณก็แต่งประตูชั้นนอกหื้อกว้างสองบาศิ ๑ ลวงสูงสอง ๑ // แล้วแบ่งรูปยักขลวะคู่ ๑ ยักขผู้ยิ่งก็เขียนมนต์ใส่ในท้องหื้อเปนย่นด้อยผู้รักสาประตูชั้นนอก แลชั้นกลางอันขึ้นสู่หาเจดีย์นั้นคืบแต่งแบ่งรูปมหาพรม ๒ ตนมีมือถือดาบสรีกัณษะชัยด้าแก้วอยู่ // ฝ่ายรักสาประตูซ้ายขวาแล้วคืบออกมาส่งโยคีแลขุนแสนทองว่า ดูรายโยคีแลขุนแสนทองจงดูแห่งพระพุทเจ้าเราในเราทั้งหลายมือรหันตาเปนประธานหากได้นำเอามา // ไฉนถนนั้น แลเราทั้งหลายครีคืบหันดั่งกันขุคนแล้วแลตราบได้เชือป่าตายเทืออย่าได้ละธาตุเจ้าเสียแท้เนือเอือแม้นดูเข้าตายคืบจ้งจักเปนเทวดาอยู่รักสาเทือะ ว่าอัน ๔ // มือนั้นโยคีแลขุนแสนทองคืบกล่าวว่า ข้าแต่เจ้จก เจ้าดูทั้งหลายอย่าได้เครื่องใจเทือะตราบใดเผือเข้า ๒ ไปตายเทือะ แลยังชีวิตตั้งอยู่ดั่งอัน ขาทั้ง ๒ คืบเสีย คืบหากจกรักสาเทือะ //

(๑๑.๑๒) บัทธิธาตุพระพุทเจ้าหม่นหมอง หากจกจะทำเบลึกสาปูชารุ่งเรืองชะแล แม่นว่าข้าทั้ง ๒ ตายไฟคืบจักเปนเทวดาอารักอยู่ฝ่ายรักสาประตูถ้างคูหาที่นี้ เพื่อบัทธิมอันตรายแก่ธาตุเจ้าที่นี้ // ชะแลว่าอัน แล้วคืบอยู่หันแล เมื่อนั้นพระญาณอินทาทิสาณต์จึงกระนิงใจว่าฉัตต์คืบอันนี้เมื่อพระพุทเจ้ายังธอรมานวันนั้น คืบได้กัฉัตต์ดวงนี้ที่พระพุทเจ้าขึ้นสุดด้อยอันนี้ บัดนี้พระพุทเจ้านิพนพานไฟแล้ว // เอาธาตุมาคืบได้กางปูชาธาตุเจ้าขึ้นด้อยอันนี้แล้ว คืบนี้คืบคืบควรเอาฉัตรอันนี้คืบเมื่อแล ว่าอันแล้วคืบน้อมเอาฉัตรคำอันนั้นปกกางไว้เหนือจอมดอยที่ถ้างธาตุพระพุทเจ้าหันแล อร // หันตาแลอาณันทเถร แลพระญาณอินทาทิ แลพระญาณโสภณก็พร้อมกันยกยอประพนมมืยออัญสุลิตตั้งเหนือพระหม่อม น้อมนบนมัสการสัจจะการวะ ปูชาธาตุพระพุทเจ้าตามสัทธาอันเพิงใจ // แล้วคืบนำเอาธาตุเจ้าฝูงเสสสะหลอกว่านั้นไฟถาบันนาตั้งไว้ในที่นั้น ขุตามดั่งพระพุทเจ้าหากดำนวายไฉนนั้นแล้วต่างตนต่างเมื่อสู่ที่อยู่แห่งตนคืบมีวันนั้นแล ตโต ปตถาย ตั้งแรกแต่กละนั้นไฟพายหน้า //

(๑๑.๑๓) เมื่อใดธาตุพระพุทเจ้าจะทำอิทธิทธิปาฏิหาริย์ดั่งอัน พระญาณอินทาทิราชกับท้าวจตุโลกทั้ง ๔ ตนกับเทวดาทั้งหลายลงมาวิฉัตต์กัปปูชาธาตุพระพุทเจ้าขุเมืองคัมมิแล ส่วนโยคีแลขุนแสนทองนั้นขาทั้ง ๒ คืบอยู่ // รักสาธาตุพระพุทเจ้าตราบต่อเท้ามชีวิตแห่งตนคัมมิแล ยังมีในกาละวัน ๑ โยคีแลขุนแสนทองคืบร่ำเพิงว่าแคนนี้ อันวารรอยดินแห่งพระพุทเจ้าจกมีในดอยผาเรื่อที่นั้นแล เมื่อรา // ทั้ง ๒ เสียงอายุครีจจุตตายไฟแล้ว จักหาผู้รักสาบได้ มีหันชะแล คืบจักเปนสัทธาธณะแก่สัดต์ทั้งหลายเสียชะแล ราทั้ง ๒ ควรไพถมไว้หื้อดีเทือะว่าอัน แลขาทั้ง ๒ คืบชวนกันไฟเอาหินก้อน ๑ มาจำแลถมไว้ // เล็ก ๑๑ สอก หันแล

เมื่อโยคีจักใกล้จุติตายนั้น ขาทัง ๒ คือเอวาก่อน ๑ โห่เพาของนอนมาติดปากถ้ำอันนั้นไว้ แล้วโยคีผู้นั้นก็
จำละตนหื้อบวรสุทนต์แล้วนอนอยู่เอาหัวอว้ายเมื่อใน เอาตีนออก // มานอกปากถ้ำ แล้วก็เสี้ยงชีวิตจุติไฟคี่
มีวันนั้นแล โยคีผู้นั้นก็เกิดเป็นเทวดาตน ๑ อยู่รักษาราชตุงพระพุทเจ้าหันแล แม่นขุนแสนทองผู้นั้นมันจุติ
ตายนั้นก็มีจิตใจเจตนาอันติดของในวัตถุเข้าของแห่งมันมากนัก คั่นจุ //

(๑๑.๑๔) ตติตาย คี่ลวดได้เป็นเปรต เป็นอารักข้อยู่เฝ้าเข้าของมัน อยู่ดอยกล้ำวันออกช่วยได้ผา
เรือคำวันนั้นแล เหตุตั้งอันปุคละยิงชายกระหัดแลนักบวชตนใดแลรู้ที่ดอยเก็งนั้น แลจักขึ้นเมื่อไหว้ธาตุ
พระพุทเจ้าที่นั่นดั่งอัน จูงหื้อจำ // ละเนื้อตนอาบน้ำดำผมเสีย นุ่งเสื้อผ้าใหม่บวรสุทนต์ แลหื้อรักษาสีลบวร
สุทนต์ แล้วเยียะขึ้นเมื่อแล เมื่อจักขึ้นนั้นปุคละผู้ใดอย่าเอาปลาอันเนาอันควาไฟบูชาเทอะ ปชอมใจเท //
วดาที่นั่นแล หื้อมีเข้าตอกดอกไม้แลเข้าสาส์อันขาว น้ำผึ้ง น้ำอ้อย น้ำตาล ของบูชาบูชา จิงชอบใจ
เทวดา จิงบ่มาหิงสาเยียะร้าย เป็นอันตรายสักอันชะแล แม่นชาวเจ้าคี่หื้อเอา // สีล เทสนาโอโลจนะแล้ว
แม่นคนกระหัดคี่ควรสมมาทานเอาสีลแลร่ำเฟิงถึงพุทคุณ ธรรมคุณ สังฆคุณในดินดอยผาลาดที่นั่น แล
หื้อแต่งเครื่องบูชาเป็น ๒ ส่วน ส่วน ๑ บูชาเทวดา // ผาเรือที่นั่น แลเข้าทนมลูกลาน ๓ ลูกคี่ดี ๙ ลูกคี่ดี
เข้ามธุปายาสลูกใหญ่เพาหมากพิน สักกระบูชาธาตุเจ้าแล้วบูชาเทวดาโยคีที่ผาก่อนหลวงนั้น แล้วบอกหื้อ
มันรู้ บ่อันมันจักกะทำหื้อเป็นฝนเป็นลมมากนักชะแล //

(๑๑.๑๕) โยคีเทวดานั้นมันหากเป็นจำอยู่รักษาสัประตุถ้ำที่นั่นแล พันนั้นผู้ยงทั้งหลายอันจักขึ้นไฟ
ไหว้ธาตุเจ้านั้นในดอยที่นั่น อย่าลาล่วงผาเรือบั้นเมื่อบนเทอะ ผู้จักขึ้นนั้นจักไหว้ธาตุในดอยที่นั่นคี่เท่าควร
แก่นักบวชตนมีสีล // บวรสุทนต์จิงควรขึ้นได้แล วิเสสแห่งธาตุอันมีในดอยเก็งที่นั่นคี่มีดังนี้ แลหื้อด้วยมีแท
แล ในเมื่อพระพุทเจ้านิพพานไฟแลแล้ว อรหันตาเจ้าทั้งหลายคี่เอาธาตุไฟแจกไว้ตามพระพุทเจ้านานวาย
ไว้คี่มีดังนี้แล ต // โต ปตถาย ตั้งแรกแต่กาละอันพระพุทเจ้านิพพานไฟแล้วนานได้ ๔ เดือนนั้น อรหัน
ตาเจ้าทั้งหลาย ๕ ร้อยตน มีมหาภักสสเประเจ้าเป็นประธาน คี่ไฟพร้อมกันสังคายนาธรรมเป็นปณมะหวัที่
ก่อนแล // ตโต ปตถาย ตั้งแรกแต่นั้นไฟหน้า คือนับแต่พระพุทเจ้านิพพานไฟแล้วได้ร้อยวัสสานั้น
อรหันตาเจ้าทั้งหลายมี ๗ ร้อย ตนคี่สังคายนาธรรมเป็นถ้วน ๒ ก่อนแล ตโต ปรี ถัดแต่นั้นพระพุทเจ้า //
นิพพานไฟได้ ๒ ร้อยปายสิบ ๘ วัสสานั้น อรหันตาเจ้าตนมีมหาโมคคลีปัตตเถระเจ้าเป็นเกล้า คี่พร้อมกัน
สังคายนาธรรมพระเจ้า ๘ หมื่น ๔ พันชั้นแล ในกาละนั้นยังมีพระญาณตน ๑ ชื่อว่าพระญาณโสภณมิกราช
เจ้าปราบพินส์ //

(๑๑.๑๖) กกระชุมพุทวิปแล คี่บังเกิดสัทธาทั้งภิกขุสงฆ์เจ้าทั้งหลาย คี่พร้อมกันไฟของขวย
เอาธาตุอันมีในเมืองราชคะ อันพระมหาภักสสเประเจ้า แลพระญาณอาตตัสสัทธุมหาราชะ หากถปันนา
ในไว้อุโมงค์ // ที่นั่น ได้แล้วคี่เอามาใส่ชระอุบคำทั้งหลาย อันได้ ๘ หมื่น ๔ พันลูก ใส่ธาตุแลไฟตั้งไว้ใน
เมืองทั้งหลายอันมีในชุมพุทวิปทั้งมวล อันได้ ๘ หมื่น ๔ พันเมืองชู่แห่ง แล้วคี่เอามาก่อไว้เป็น //
เจดียะใน
เมืองไทยทั้งมวลเล่า คือว่าเอาธาตุมาตั้งไว้ในอังคารเจดียะในเมืองอรวิที่ ๑ ไฟไว้ในเมืองโยนกทั้งมวล ตาม

ตั้งพระพุทธรูปเจ้าหากด้านซ้ายไว้หน้า หื้อคน // ทั้งหลายกะทำตามอาญาแห่งตน หื้อชุดชุมลงเล็ก ๗ วาไว้
ธาตุพระพุทธรูปเจ้าในพระอุโบสถ ขระอุบเงิน ขระอุบคำ ขระอุบทอง ดีแล้วก่อดินละอิฐใน แล้วพระญาณ
โสกรา // ชจุไว้ธาตุในดอยคุณณะแห่ง ๑ ไว้ในดอย ๒ พันแห่ง ๑ ไว้ในดอยมวงเนงก่องลงแห่ง ๑ ไว้มาตูป
เมืองฝาง แห่ง ๑ ไว้ดอยท่าข้ามเมืองเชียงแห่ง ๑ ไว้ในถ้ำพระเมืองหาดแห่ง ๑ ไว้ดอยเมือง //

(๑๑.๑๓) แห่ง ๑ ไว้ดอยปากบ่อตายแห่ง ๑ ไฟฟ้าเกล้า ๑ ไว้ดอยตีนเป็ดแสนยแห่ง ๑ ไว้ในถ้ำ
คูต แห่ง ๑ ไว้ในดอยครวบแห่ง ๑ ไว้ในดอยหลวงน้ำห้วยแห่ง ๑ ไว้ในดอยเต่าน้ำแห่ง ๑ ไว้ดอยผาชะ //
แวงแห่ง ๑ ไว้ในดอยคำแขงเลี้ยงแห่ง ๑ ไว้ในดอยทุมเมืองเอี้ยแห่ง ๑ ไว้ในดอยเชียงราย แห่ง ๑ ไว้ใน
ดอยกุวาวเชียงแห่ง ๑ ไว้ในดอย ๑ มมายเชียงที่ ๑ ไว้ในดอย // แหเสียงเชียงน้ำแห่ง ๑ ไว้ในดอยแม่
เมืองขันแห่ง ๑ ไว้ในมูเมืองขันแห่ง ๑ ไว้ในดอยมมานเทิมเมืองปงแห่ง ๑ ที่อันพระญาณโสกราธัมมราชเอา
ธาตุมาตั้งไว้ในเมืองไทยทั้งหลาย // ทั้งมวลมีเท่านี้ นับเข้าธาตุ ๘ หมื่น ๔ พันหลังมีสิ้นนี้ เมืองทั้งหลายฝูง
กล่าวมานี้ หากนับเข้าเป็นลูกเมืองพระญาณโสกราธัมมราชเลี้ยง แลเมื่อพระญาณโสกราธ ๘ หมื่น ๔ พันหลัง
สร้างวิหาร ๘ หมื่น ๔ พันหลัง // แปรไฟแลเมือง หื้อสร้างเจดีย์หลัง ๑ วิหารหลัง ๑ หื้อเป็นทานแล้วค้ำ
เพงบุญต่างๆ トラบเมียนอายุได้ ๘๐ ปี แล้วพระญาณโสกราธจัตตยาไฟแล้ว ในเมืองพระญาณโสกราธจัตตยาไฟ
แล้วยังมีน้องชายพระญาณโสกราธ ๑ ชื่อว่า ตรี //

(๑๑.๑๔) จักชื่อว่าอัน คักเมืองเปนปาดลือตื้นแดนเรา คัมมิเตชริทธิปราบพื้นสักกระชุมพุทวิปทั้ง
มวล คีเหตุอันได้เปนลูกยักษ์ เหตุเมื่อนั้นเปนยักษ์นั้นแล ตั้งแต่นั้นไฟพายหน้าลือกระกุลไว้ใจๆ ตาม
โลกปัญญาตติ // คัมมิแล ตโต ปตถม ตั้งแรกแต่กาลนั้นไฟพายหน้า วิกขุสังฆะคีสืบรักษาสาสนาไฟใจๆ
ทำวพระญาณมหาชรัสตริคีสืบกระกุลไฟใจๆ ในเมื่อพระพุทธรูปเจ้านิพพานไฟได้ ๖ ร้อยวัสสา // ปาย ยังมี
พระญาณ ๑ ชื่อว่าเอภยยะบุญตามนิราชะ ได้ส่วยเมืองลังกาทิป แล้ววันใดยามใดพระญาณเอภยยะตน
นั้นคัตตสักกราชอันเก่าแก่เสีย คัตตสักกราชใหม่ได้ตัว ๑ แต่นั้นมาเลี้ยงกาละ // นานนักหั้นแล ตโต ใน
เมื่อพระพุทธรูปเจ้านิพพานไฟได้พันวัสสาเต็มนั้น ยังมีพระญาณ ๑ ชื่อว่าอิตตราชะ ส่วยเมืองหริภุญไชย
นคร มีจิตตปัสสาวะสัทธา คัมมิเปกสังยังสา // สนา ก่อเจดีย์ระธาตุทุกขระหม่อมหัว แลเกสาธาตุเจ้า
หลังใหญ่ ๑ ไว้ในเวียงละพุนคัมมิแล ในเมื่อพระพุทธรูปเจ้านิพพานไฟได้ ๒ พันวัสสาเต็มนั้น ยังมีพระญาณ
มิกราชัน ๑ เกิดมาในเมืองหงสาวดี มีเต //

(๑๑.๑๕) ชะริทธิปราบสักกระชุมพุ ปรากฏชื่อว่าอนุรุธธัมมราชะ มีปัสสาทะสัทธาเลื่อมใสเล็ก
ยกยอพุทธศาสนาหื้อก้านกุ่มรุ่งเรืองมากนัก พระญาณนั้นคัตตสักกราชใหม่ตัว ๑ แต่ป้อนพระญาณได้ส่วย
เมืองนั้นมา // แล ในกาละยามนั้นยังมีเทวบุตรตน ๑ ชื่อว่าลจกเทวบุตร มีบิรารพัน ๑ คัจจุตตายจาก
ขึ้นฟ้าดาวติงสาละมาเอาโอปฏิเกเกิดแทบใกล้ป่าไม้กระทัน จิมใกล้ฝั่งน้ำสาละนทีที่นั้น // คัมมิเกิดใหญ่มา
ด้วยบิรารพัน ๑ บัดเดียนั้น คีสือชาปรากฏชื่อว่าพระญาณลจกกราช อยู่ส่วยเมืองไชยราช คือเมือง
เชียงลาวที่นั้น ในป้อนพระญาณอนุรุธธัมมราชเมืองหง // สาวตัตตสักกราชนั้นแล พระญาณลจกกราชส่วย

เมืองเชียงลาวในเมื่อศาสนาพระพุทธเจ้าล่วงแล้วได้ ๒ พันวัสสาเต็มนั้น ลวจักรราชก็มีวิธีปราบเมืองไทย
ทั้งมวล ค้นเมี้ยนอายุร้อยปี // คัจฉิตายคีสืบสายลูกหลายไฟใจๆ นานนักพายหน้าแต่นั้นพระญาณตนเปน
เจ้าในเมืองเชียงลาวที่นั่นคัมมาเอาลูกยิงสาวแห่งพระญาเมืองอริว ตนซื้อท้าวลุงแกนชายนันไฟเบนนางเทวี
หั้นแล คีได้ราชบุตรตน //

(๑๑.๒๐) ตน ๑ คีใส่ชื่อว่ามังรายกุมมาร ขึ้นใหญ่มาแล้วคีได้เสวยราชสมบัติแทนพ่อตน แล้ว
พระญามังรายก็จักเกิดโรคภัยอันตรายใคร่ครุขิงเอาราชสมบัติบ้านเมืองแห่งท่านชูปิซุเดือน แล้วคลั่งไฟครอบ
ขิงเอาราชสมบัติ // ในเมืองหริภุญไชยนคร ได้แล้วคีเสวยเมืองหริภุญไชยที่นั่นแล พายลูกนพ
ระญามังรายก็เอากันออกมาตั้งเวียงใหม่อยู่ที่ ๑ แทบดินดอยสุภา สุเทพพรสีที่นั่น ปรากฏชื่อจวน // วน
คร คือว่า เชียงใหม่ ก้านกุ่มรุ่งเรืองด้วยพุทธศาสนา ท้าวพระญาเสนาอามาตย์รัฐประชาได้บับด้วยปีแล
เดือน พระญามังรายมีอายุได้ ๘๐ ปี แล้วคีตายไฟ ยังลูกผู้ ๑ ชื่อว่าปรากัน บ่เมี้ยน // เทาใดคีตายไฟ
ลูกหลานสืบไว้ ๔ เช่น ๕ เช่นท้าว แลพระญาก่อนธรรมราชาเกิดมาในเมืองด้วยชอบธรรมนานได้ ๘๐ ปี คี
ลวดตายลูกหลานสืบสายแทนเชื้อเสวยราชสมบัติในเวียงเชียงใหม่ ลำดับ // มาถึงพระญาล้านนาгин
เมืองแล ห้อพายเหนือเอาริพลลงมารบเมืองเชียงใหม่ ฟาคีลงมาผัว ห้อยอยู่ได้ ห้อยคานหนีคืนไฟแล
ตั้งแต่กาลนั้นมาห้อยจิงปลงมารบสักเพื่อตราบต่อเท้าพระญาล้านนาจัตตายไฟ แล้ว //

(๑๑.๒๑) ลูกหลานกินเมืองสืบไฟแถบเช่นพระญาณ ๑ คีบมีลูกหลาน หาผู้จักเสวยเมืองบได้ คี
พร้อมกันขอเอาเจ้าราชบุตรในเมืองล้านช้าง ชื่อว่าเจ้าอุบโย คีมาเสวยเมือง แล้วสืบชัตติยวงสามาบันาน
เทาใด // คีเกิดเปนโกลาหลอันตรายต่างๆ เปนเลกัเปนสงครามลำดับมาตราบถึงกาลบัดนี้แล หิ ด้วยมี
แท้แล ตำนานพระบาทแลธาตุผู้นี้ เจ้าตนใดตน ๑ มีชื่อดังรื้อนำเอามาหื้อปรากฏแจ้งแก่ // คนแลเทวดา
ทั้งหลายสนัข้า แท้แล ตำนานพระบาทแลธาตุเจ้าอันนี้ เทวดาอินทพรหมทั้งหลาย อันรักสาธาตุเจ้าทั้ง
มวลคักกฎหมายเอาชื่อแห่งพระบาทแลธาตุพระพุทธเจ้าไฟต้องไว้ในแป้น // หินอัน ๑ ในเมืองลังกาทีบ
แป้นหินนั้นยาวสิบ ๒ สอก กว้าง ๕ สอก ตั้งไว้ที่นั่นเปนที่พระพุทธเจ้าอยู่สถิตสำราญเมื่อยังธอรมานใน
เมืองลังกาเปนปฐมะหัวที แล ในเมื่อพระพุทธเจ้านี้ // พพานไฟในปีเต่าสัน เดือน ๖ เพงนั้น พายลูกแต่
นั้นปี ๑ คนทั้งหลายคัจฉาเอากันไฟตั้งอยู่เมืองลังกาทีบที่นั่น สร้างบ้านแปงเมืองคนคีมามากหลาย แล้วลำดับ
มาถึงพระญาเทวดานังปิยัตติสสรราช ได้เสวยเมืองลังกาทีบนั้น คีมา //

(๑๑.๒๒) กะทำเปนกัลยาณมิตต์สหายกับด้วยพระญาโสกราช แล้วคีขอเอาศาสนาไฟตั้งแล
พระญาโสกรักราชเอาเจ้ามหินทเถรตนเปนลูกชายเปนประธาน แล้วคีกกล่าวเชิงอรหันตสาวกทั้ง
หลายคี // นำเอาศาสนาธาตุแลไม้สริมหาไฟไฟตั้งไว้เมืองลังกาทีบ แล้วคนทั้งหลายคีมำสร้างมหาวิหาร
หลังใหญ่กวมแผ่นหินตำนวยพระบาทแลธาตุไว้ วัดอนันนั้นจึงได้ชื่อว่ามหาเสลาอาราม คือว่า // วัดพระหิน
ว่าอันคีมี่แล ในเมื่อพระพุทธเจ้าตั้งศาสนาไว้นั้นแต่พระพุทธเจ้านี้พพานมาได้ ๒ พันปีพาย ๕๐ วัสสานั้น
ยังมีพระญาธัมมิกราชตน ๑ เสวยเมืองหังสาวัตติราชธานี ปรา // ภูชื่อว่าอนุรุธธัมมิกราชว่าอัน ท่านคีมี่

ใจใส่สัทธา มักใคร่รู้ศาสนาพระพุทธเจ้าอันตั้งไว้ในร้อยเอ็ดเมืองในชมพูทวีป แลอันใดยังรุ่งเรืองก็ใคร่รู้แจ้ง จึงจักแต่งไข่ม // หาเถรเจ้าทั้งหลายได้ร้อยเอ็ดตน ย่อมทรงไตรปิฎกทั้ง ๓ ชุดนที่อจระเดินไฟในร้อยเอ็ดเมือง คือไขไฟเมืองราชกะทิมหากัสสปเถรนั้นตน ๑ ไขไฟเมืองวิเทหะที่จุฬกัสสปะน้อยนิพพานแล //

(๑๑.๒๓) ตน ๑ ไขไฟเมืองอันต่างภาษา อันได้ร้อยเอ็ดภาษานั้นชมพูเมืองแลตน แล้วก็ไขมหาสามิตน ๑ ชื่อว่าธัมมโรโสเจ้า ท่านตนนั้นมีวัสสาอันได้ ๒๐ วัสสา แล้วพระญาติให้แลค้ำด้วยคำว่า เจ้าจุ่งไฟไข // พุทธศาสนาพระบาทแลธาตุเจ้าในเมืองลังกาทีป แลหื้อได้รู้ได้เห็นวิเสสะคุณอันมีในเมืองลังกาทีปที่นั่น หื้อแจ้งขุประการ แล้วคืนมาเมตตาข้าแต่เทือว่าอัน แล้วค้ำหื้อ // คนทั้งหลายแต่งแปงสะเพาหื้อหมั่นคง แล้วค้ำหื้อมหาสามิเจ้าตนชื่อว่าธัมมโรสนั้นไฟด้วยสะเพานานได้ ๖ เดือน จึงไพรอดเล็งเมืองลังกาทีปที่นั่น แลคนมหาสามิเจ้า // ตนนั้นไพรอด แล้วค้ำเข้าไฟจุกเขาอยู่วัดหลวงพระหิน ทิมหาสังฆราชท่านนั้นด้วยคำว่า พระบาทแลธาตุชื่อนั้น ส้างไว้ในเมืองชื่อนี้ในป่าชื่อนี้ในภูถ้ำหาชื่อ // นี่แล้วอัน ค้ำแปงสาตราไว้ในวิหาร ที่นั่นแล ท่านครุรู้ใคร่เห็นจุ่งไฟว่าอัน แล้วพระญาณมหาสังฆราชะวัดพระหิน ค้ำกล่าวว่าอันค้ำเอาหนังสือ ตำนานพระบาทแลธาตุอันมีร้อยเอ็ดเมืองในชมพูทวีป //

(๑๑.๒๔) ทั้งมวลนั้นมาหื้อมหาสามิธัมมโรโสค้ำอ่านดูที่นแลมหาสามิธัมมโรโสค้ำอ่านดูหื้อรู้แห่ง ว่า ธาตุพระพุทธเจ้าอันถปันนาตั้งไว้ในระวงเขตเมืองหงสาวดีมี ๕๒ แห่ง แลธาตุอันตั้งไว้ // ในระวงเขต เมืองทริภุญชัยนคร ๒๓ แห่ง กับพระบาทมี ๑๒ แห่ง ธาตุอันมีในเมืองไทยกับทั้งพระบาทเจ้ามี ๗๐ แห่ง ค้ำแจ้งทั้งร้อยเอ็ดเมืองชู้ที่ แล้วม // มหาสามิค้ำกระนิงใจว่าตำนานพระบาทแลธาตุเจ้าอันมีในร้อยเอ็ดเมืองนั้น แม่นค้ำเติมเขียนเอาเมื่อค้ำมาไหวรอดชู้แห่งแล เหตุว่าไกลนักนั้นแล ค้ำเท่าจักค้ำเติมเอา // แต่ค้ำนั้นค้ำจึกว่าไฟไหวรอดนั้นเทือว่าอันแล้วค้ำจากมาค้ำเติมเขียนเอาตำนานธาตุแลพระบาทค้ำอันตกในเมืองที่ ไกลนั้น คือว่าตำนานอันมีในระวงเขตเมืองหงสาวดีทั้งมวล // แลเมืองกุสสินารายอันเปนระแวกแคว้นนเมง กับตำนานกับพระบาทแลธาตุอันมีในเมืองยวนแลเมืองทริภุญชัยนครทั้งมวล แลตำนานพระบาทแลธาตุอันมีในเมืองระวงเขตเมืองลือ เมือง //

(๑๑.๒๕) ไทยทั้งมวลนั้นแล มหาสามิธัมมโรโสเจ้าตนนั้นค้ำอยู่เข้าวัสสาในลังกาทีปที่นั่นได้ปี ๑ แล้ว จึงจักไปค้ำคืนมาด้วยสะเพานานได้ ๖ เดือน แล้วค้ำมารอดเมืองหงสาวดีเกล้าแล ค้ำมาเมตตาบอกกล่าว // แก่พระญาณุทธธัมมราชาตามอันอาการอันตนหากได้ไฟรู้ไฟที่นั่นแล ได้ไฟแลบูชานั้นแล้วขุประการแล้ว ส่วนตนค้ำจะเดินแ่อวไฟไหวพระบาทแลธาตุในเมืองหงสา // วติราชธานีชู้แห่ง แล้วค้ำไฟไหวพระบาทแลธาตุเจ้าในเมืองลือเมืองไทยชู้แห่ง แล้วค้ำลงไฟไหวพระบาทแลธาตุในเมืองยวนทริภุญชัยนครชู้แห่ง ผับแผดตามออก // ไพมาตำนานนั้นค้ำไพบรាប់ต่อทำเล็งค้อยเก็งคำเมืองหอดท่าหัวค้ำขึ้นที่นั่นแล ในกาละนั้นยังมีเจ้าภิกขุตน ๑ ชื่อว่ามหาโพธิสมพารว่าอัน ท่านค้ำเปนลูกขาวนาวกาลคาม คือบ้าน // ช้างแปงเรืออยู่วัดที่จิมไกล่ดินค้อยเก็งคำที่นั่น มีวัสสา ๖๐ วัสสาแล ท่านไดยินข่าวสารว่าเจ้ามหาธัมมโรโส เมืองหงสาวดีไฟเมืองลังกาทีป ท่านได้ตำนานพระบาทธาตุมาแลมาแผว //

(๑๑.๒๖) แอ้วจระเดินไหว้บูชาमारอดที่นั่น คีกระนิงใจว่าตำนานอันวิเสสสนี่หายากนักแล คูจักขอเอาลานเขียนเอาเทื่อ ว่าอันแล้วจึงไปสู่พระมหาเมืองเม้งตนนั้น แล้วขอแต้มเขียนเอามาไว้ไขว้กักระ // วรพุทธศาสนา ปีกาเม็ดจุฬาสักกราชได้ ๘๘๕ ตัว เดือน ๗ ดับ เมงวันอังคาร ไทยรวายยี่นั้นแล แต่นี้ไฟพายหน้าเจ้าไทยแลปุคละผู้ใดเจตนามีหากจักใคร่แต้มเขียน // เอาดั่งอัน หื้อเขียนเอาทั้งมวลหื้อเลี้ยงคำแท้ ออย่ายุตยอนเสียสักตัวแท้ คันอดสหะบได้ จักอาจเขียนเอาหื้อข้าคำบได้อย่าหนาเขียนลานแล บตี จักเหน้อย จักละเปนบั้งเพนทอน // เสีย บ่ควรแล ปุคละผู้ใดเขียนหื้อฟังคำเตือนเราโพธิสมพารนี้เทื่อะ จึงจักดีชะแล ถัดนั้นไฟพายหน้าแต่นั้น ยังมีมหาเถรเจ้าตน ๑ ชื่อว่าอรัญญกะ วัดอันอยู่ป่าจึงได้สืบเขียนเอาแต่ // สำนักมหาเถรเจ้าชื่อโพธิสมพารนั้นในปีเปิกใจ สักกราชได้ ๘๙๐ ตัว เดือน ๗ แรม ๘ ค่ำ เมงวัน ๗ ไทยกัตใส่แล ถัดนั้นไฟพายหน้าแต่นั้นมหาสามิเชตวัน คีสืบเขียนเอาตำนานนี้แต่สำนักมหา //

(๑๑.๒๗) ปาเจ้าตนนั้นในปีเปิกใจนั้นสิ่งเดียวแล ถัดนั้นพายหน้าแต่นั้นพระมหาธัมมจุฬาอยู่เมตตาวัดสักกะคีเขียนสืบเอาแต่เจ้ามหาสามิ วัดป่าเชตวันนั้น ในปีเปิกใจเล่า ถัดนั้นอนุรุธตนอยู่วัดมหา // ธาตุเมืองทริภุญชัยนครในปรัวงเหมา สักกราชได้ ๘๙๓ ตัว เดือน ๔ ออก ๕ ค่ำ เมงวัน ๖ ไทยกาสีนั้นแลมหาสังฆราชาเจ้าวัดในเมืองละพูน คีเขียนเอาแต้มหาอนุรุธ // ทธเถรเจ้า แล้วถัดนั้นเจ้าอโนรสสิกขุ คีขอเขียนสืบเอาแต้มมหาสังฆราชละพูนเล่าแล ถัดนั้นอุปาสะกะผู้ ๑ ชื่อว่าพวกปวงขอสืบเขียนเอาแต่สำนักเจ้าอโนรสสิกขุวัดบ้าน // ออก เมืองรังเชียงใหม่ แล้วถัดนั้นยังมีมหาเถรเจ้าตน ๑ คีขอเขียนสืบเอาแต่พวกปวง สืบมายังมีมหาเถรเจ้าตน ๑ ชื่อว่าธัมมจุฬาสืบเขียนเอาเล่า ถัดนั้นยังมีอุปาสะกะผู้ ๑ ขอสืบเขียนเอา // แต่ธัมมจุฬาเถรในปีสักกราชได้ ๙๐๙ ตัว เดือน ๕ ออก ๘ ค่ำ เมงวัน ๓ ไทยเมืองเหมม้า รือได้ตัว ๑ ชื่อว่าภรณ์นั้น ถัดนั้นภททวสาคีเขียนสืบเอาแต่อุปาสะกะผู้นั้น แลลูกสิกขุตน ๑ ชื่อว่าสุวันณะคีขอ //

(๑๑.๒๘) สืบเขียนเอาแต่พุทธวิสาเถรเจ้า แล้วถัดนั้นพระมหาสังฆราชตนชื่อว่ามหาสิวิชัย คีขอสืบเขียนเอาแต่เจ้าสุวันณะปางเมืองอยู่วัดบ้านกว้างเมืองฝาง ในปีกาเป้า สักกราชได้ ๙๙๓ ตัว เดือน ๘ ออก // ค่ำ ๑๔ เมงวัน ๕ ไทยดับเหมานั้นแล ถัดนั้นพระมหาสังฆราชาสี ๒ เมือง ตนชื่อว่านาคเสน อยู่วัดบ้านดอกคำเมืองหอยบุญเหนือ คีขอสืบเขียนเอาแต่มหาเถรเจ้าอินทปัญญาในปีกตย // เถึงปรัวงเหมา สักกราชได้ ๙๙๖ ตัว เดือน ๖ ออก ๒ ค่ำ เมงวัน ๕ ไทยเปิกยี่ แล้วยามกองแลงนั้นแล ถัดนั้นพระมหาขนานน้อย คีขอสืบเขียนเอาแต่มหาสังฆราชาสี ๒ เมือง ในปีกา // เหมา สักกราชได้ ๑๐๒๕ ตัว เดือน ออก ๙ ค่ำ เมงวัน ๒ ไทยกัตเล่า ยามแตรใกล้ค่านั้นแล ถัดนั้นมหาปัญญาเถรเชียงรุ่งเมืองลื้อ มาอยู่เมตตาวัดบ้านแหลงเมืองลานั้น คีสืบเขียนเอาแต่ // เจ้ามหาขนานน้อย ในปีเปิกสัน สักกราชได้ ๑๑๓๐ ตัว เดือน ๙ ออก ๖ ค่ำ เมงวัน ๖ ไทยเปิกส้ง้า ยามเที่ยงนั้นแล พายหน้าแต่นั้นมานานัก ยังมีภิกขุตน ๑ ชื่อว่าโกวิทา คีสืบเขียนเอาแต่เจ้ามหาปัญญาอุทมิเชียงรุ่ง //

(๑๑.๒๙) ในปีกาบสง้า สักกราชได้ ๑๑๓๖ ตัว เดือน ๔ ออก ๖ คำ นั้นแลถัดนั้นยังมีราชครุตน ๑ ชื่อว่ามหาปัญญาวิเสส คีขอเขียนสืบเอาแต่มหาโกวิทาเจ้ามาแล ถัดนั้นยังมีเจ้ามหาพลปัญญาภิกขุ สืบเขียนเอา // มา แล ถัดนั้นยังมีปัญญาอุปาสะกะบ้านผอมเมืองลง สืบเขียนเอาแต่เจ้ามหาพลปัญญาภิกขุ ในปีร่วงเล่า สักกราชได้ ๑๑๔๘ ตัว เดือนสิบ ออกคำ ๑ แล้ถัดนั้นยังมีมหาเก // สโรภิกขุ อยู่วัดบ้านผาย เมืองลง คีสืบเขียนเอาแต่หนังสือปัญญาอุปาสะก ในปีเปิกสง้า สักกราชได้ ๑๑๖๑ ตัว เดือน ๙ ออกสิบ ๒ คำ พร้าว่าไ้ววัน ๓ ไทยกาบเส็ด รือได้ ๑๘ ตัว ข้านั้นแล ถัด // นั้นยังมีมหากาวิณฑิกขุ เมืองลง คีมาเมตตาสถิตสำราญเปนราชครุในเมืองวานยุ คีได้มาพิจารณาแต่เขียนสืบไพพายหน้า หื้ออภุหส์แลนักบวชเจ้าทั้งหลายได้ฟัง แลหื้อเขายังเชื่อใน // พุทธศาสนาพระเปนเจ้า ในปีร่วงเล่า สักกราชได้ ๑๐๖๓ ตัว อธิกมาส เดือน ๕ ออก ๕ คำ พร้าว่าไ้ววัน ๔ ไทยดบไล่ เปนที่แล้บวรรมณยามก่อนแล้ง เพื่อกักหื้อแก่หัตถกัมม์ เพื่หื้อเปนธัมมวุฒิสานา โซ //

(๑๑.๓๐) ภูักกะปริมปราย ตราบถึง ๕ พันวัสสา คีมีแล ตโต ปรี พายหน้าแต่นั้นยังมีเจ้าตน ๑ ชื่อว่าชินาวังสมหาราชะ เสวียราชสมบัติในมหาภูฏระ คือเมืองหลวงว่าอัน คีได้ขอสืบเขียนเอาแต่สำนักม // หาเถรเจ้าตนอันอยู่สถิตตสาธา ในกัททหิอาราม คือว่าวัดปากกล้วย เมืองสิง ในป่าอีสาน สักกราชได้ ๑๑๗๒ ตัว เดือน ๑๒ แรม ๖ คำ เมงวัน ๔ ไทยกาแล้ว ยามก้องนัย รือได้ ๗ ตัวนั้นแล // ตโต ปรีโอ อุปปาสะโก วิชาน์ ชานาติโสมนสส มิติภูฏ โลหชนนาคาม ภูฏนนทปรี อารามมธิปติ อารินโท นาม ปาททธาตุ นามิ สิริสา ตโต ปรี // พายหน้าแต่นั้น โย อุปปาสะโก อันว่าอุปปาสะกะทั้งหลายมวล ติภูฏ อันอยู่โลหชนนาคาม ยังวัดบ้านกอรภูฏนคอร ปรีเมืองน่าน ทิสวา ชาน์ ได้รู้ได้หันบาทธาตุ ยังตำนานพื้นพระบาทพระ // สารีธาตุ โสมนสส คีมีใจชมชื่นยินดี ปุจฉา เจียรจา ชุชนา นับไหยจิงจักได้ไต่ติดตาม ภูมทินทอaram แลอาวาสนครราชกลางเวียง ยาจามิ คีขอเขียนเขียนสืบต่อถึงเดือน ๙ แรม ๗ คำ พอริกขัตตเปนวันเม็ง //

(๑๑.๓๑) อาฬย เมื่อสักกราชได้ ๑๑๗๔ ตัว มาตราบต่อเท่าถึงเดือน ๑๒ ดับ คีปรีปุณณะแก่หัตถกัมมาในโลหชนนอาราม ในวันเดือน ๑๒ ดับ เมงวันสุก ไทยกาบใจ รือได้ ๑๓ ตัวนั้นแล โย ปุคโล อันว่าปุคละ // คีได้ คือว่ากระหส์แลนักบวชทั้งหลายยังชายผู้ใดผู้ ๑ อันมีเจตนาสัทธาอย่างเชื่อในกุศลธัมม์ ลิกขิตว่าอันได้จ้างท่านเขียนคิตี จินตติ ว่าไ้ระนิกคิตถึงคิตี ได้สักการะบูชาไ้วนบ // ครบอย่าด้วยปรมาธิสละบูชา มีตันว่าเข้าตอกดอกไม้ เข้าน้ำโภชนะอาหารเข้าเปลือกเข้าสาน วัตถุเงินคำ แก้วแหวน มุกดาหาร วัตถุธารณะ ประทีส // เทียนรูป ช่อทุ่งฉัตรแลเก็ง น้ำอุ่นน้ำเย็น แลไม้สีฟัน เปนต้นคิตีปรว่าไ้ทรงจำไ้วคิตี วจัน ว่าไ้เทศนาบอกกล่าวเล่าแก่ท่านคิตี ครุ ว่าไ้การะครบอย่าด้วยตนด้วยปากด้วยใจ // คิตี เทสน์ ไ้เทศนาแก่คนแลเทวดาคิตี หื้อไ้ฟังคิตี สวตวา ว่าอัน หากเทศนาบอกกล่าวแลไ้ใจฟังด้วยตน ปสสาท สัทธาเลื่อมใสยินดีเชิงพระบาทแลชินธาตุเจ้าอันพระพุทเจ้าตนมี //

(๑๑.๓๓) ในคลองอันชอบด้วยยัสสะกิตติลือชามีประจักษ์หลวกกว่าคนทั้งหลาย เภยยะอันตรราย
ต่างๆ คีดี อุบาทว์ศัตรูต่างๆ คัจจกร้างกับภัย จักสมริทธิบวรมณด้วยเข้าของเงินค่า เข้าเปลือกเข้าสาน
ของ // เลี้ยงของดู มีเตชะริทธิมากนัก คัจจกหื้อเลิงสุมาซ้วนี่ซ้วนน้ำ ยิงกว่าคนแลเทวดาทังหลายชะแล
แม่นสมพารแก่กล้าคัจจกเลิงนิพพานในศาสนาพระพุทธเจ้าโคตมนี้แล // แม่นสมพารบ่กล้าบ่แก่ยังทวน
เหียวโพนมาในวิภูฏสงสารคืบไต้ไฟเกิดในอบายทั้ง ๔ สักคาบ ครอบไต้หันหน้าพระอริยมตเตยยะเจ้าแล้วคัจ
จกไต้เลิงมคค์ผลธัมมิโน // สำนักพระพุทธเจ้าตนนั้น บ่ส่งสายชะแล บาทธาตุ เอกทสสณโฑ นิติโต กรียา
อันเทศนาตำนานพระบาท แลธาตุ ผูกถ้วน ๑๑ ผูกกลับ คัจจกมสมเร็จสระเต็จแล้วเท่านั้นก่อนแล // สระ
เต็จแล้วเวลา ๔ โมงเช้า อหนาม อินทมูลภิกขุ รีกซตต แต้มเขียนเมื่อสถิตสำราน เปนอธิการวัดकुंค่า แก้ว
กวางท่าทาง ตำบลเกส วันนั้นแล ปฏิปณณะบวรมณ ในเดือนวิสาขา คือเดือน ๘ เพง เมงวัน ๗ จุฬสักระ
ได้ ๑๒๗๙ ตัว //

(๑๑.๓๔) ตัว ปโมองสี พุทธสักกราช ๒๔๖๐ ตัว ปรีปนุณณะบัวรวมณแล ข้าได้รักชิดแต่เมียน
ธัมมพุทธตำนานเจ้าภักดีพานไว้กับศาสนาพระโคตมเจ้า トラบต่ออายุลานเปนประหมณแต่เทือะ ขอหื้อ
เปนปัจจัยแก่พระนิมพานเจ้า ทั้งพ่อแม่พี่น้องข้า // ชุคนแต่เทือะ แม่นว่าไปได้ถึงนิพพาน แม่นว่าข้ายัง
ได้ทวนเพียรไพบาในสงสารนี่ยังหลายกำเนิดเกิดมา ภาวชาติได้ตั้งอันคี่ดี ขอหื้อข้ารู้ยังอักขระพยัญชนะ อัก
คณาปวิธธัมม พระพุทธเจ้าชุนของคัชฎาวา // ตี อย่าหื้อได้คลาดคลาเสียตัวข้าสักชาติ อาจหื้อมี
ประัญญาปัญญาเฉลียวฉลาดอาจจักแก้ไขยังอัตถปาสีธัมมพระพุทธเจ้าได้ชูปทชุตว์ อย่าหื้อได้เปนคนหลง
เสียยังสติสักชาติสักภาวะแต่เทือะ ขอหื้อมีองค์ล้วน // ถ้วนถ้วนเต็มงาม บ่สูงบ่ไหยบ่หน้อย มีहुแจ้งใสดี
เขี้ยวฟันหมั่นคุด โวหารเจียรจาเพราะทุกภาวะชาติ อย่าได้คลาดคลาเสียแก่ข้าแต่เทือะ นิพพาน ปจโย
โหนดุ เม นิจจ เมตเตยยพุทธสนติเก อนาคต นิจจ ปรมิ สุขขี // จึงแต่เอือะ พุทธตำนานผูกถ้วน ๑๑ ผูก
ปาย ช่มนุณแลเจ้าเหีย ธัมมกัคำ โผอย่าได้เอาไฟสุญหายเสียเนือ อ่านแล้วขอเอาไว้ดี ๆ //

ผูกที่ ๑๒
มี ๕๔ หน้า

(๑๒.๐๑) นโม ตสสตุฏฐ // น กาโล กกุสนโธ โมกาโล โจนาคมนโน พุ กาโล กสฺสโป ธา กาโล สากย
ปุคฺโล ย กาโล อริยเมตเตยย ปญจพุทฺธา นมามิ หิ สจจวค // นธคฺลิลิ ตสส นา สจจคนฺธน จิตฺโต สจจกโน
สวีสสิ เทเส ปาทเจตฺติย // อหิ อ้นว่าข้า นมามิ คิโหว จตุปาทิ ยังปาทะพระพุทฺธเจ้าทั้ง ๕ พระองค์ ด้วย
สักกัจะครบอย่าด้วย // ตั้งตำนานพระบาทเจ้าอัน ถป็นนาไว้ในเขารังรุ้งนั้น ยังมีพระมหาสวามีเจ้าผู้
ตน ๑ เปนครูมหาเถรเจ้าวัดเชียงยืน ได้อาแต่ลังกามาแล ยังมีเขานัน ๑ ชื่อว่าเขารังรุ้ง // มีที่จิมเมือง
แพร บัดนี้เรียกว่าเมืองแร มีวันตกช่วยเหนือแห่งเขานัน ๑ ไหล่สูงนัก มีจิมเมืองโกสุมพิณ แลแต่โกสุมพิมา
ถึงเมืองแพรได้โดยชนะ ๑ พระพุทฺธเจ้าไฟ // ปณฺธิบตในมืองโกสุมพิ แล้วมาฉ้นเข้าเหนือจอมเขาที่นั่นช
ตน แลคิไรรอยดินที่นั่นด้วยตั้งพระพุทฺธเจ้า ๓ องค์ อันเปนแล้วเมื่อก่อนไฟเอาเข้าปณฺธิบตในมืองโกสุม
พิมาฉ้นที่นั่น แล้วลวดไรรอยดิน //

(๑๒.๐๒) ชุตนด้วยลำดับแล บัดนี้พระเจ้า ๔ องค์ ไรรอยดินซ้อนกันด้วยลำดับแล เมื่อพระเจ้าเรา
มาฉ้นเข้าที่นั่น พระญาตน ๑ มาหื้อไม้สัฟนแลน้ำกินแก่พระพุทฺธเจ้า มาห็นพระบาทแห่งพระเจ้าทั้งหลาย
มัน // คียินดินัก คิไรรูปมันที่นั่นเปนรูปนาคหินจิมพระพุทฺธเจ้าห็นแล พระญาไอสวรรณรมิตผ้ากั๊งพายบนที่
พระเจ้านั่งฉ้นเข้าห็นแล เมื่อพระเจ้าเรานิพพานแลแล้วพระญารมมิตราชาเอา // ธาตุพระเจ้ามาจุไว้ในหัวสะ
เปากล้าวันออกแจ้งเหนือพระบาทเจ้าห็น แลยังมีไม้ทิพยต้น ๑ มีก้านแดนเปนดังใบไม้มหาโพธิ มีวันออก
แจ้งได้เปนที่เทวบุตรอยู่รักสาพระบาท // เจ้าห็นแล ธาตุพระเจ้าดวงนั้นจัดตั้งอยู่ต่อเท้าพระพุทฺธเจ้าอริย
เมตเตยยะตรัสสัพพัญญูเปนพระมีชะแล ยังมีเทวบุตร ๘ ตน ตน ๑ ชื่อว่าเมกขรา ตน ๑ ชื่อว่าฉณปตติ
ตน ๑ ชื่อว่ากุสมะ ตน ๑ ชื่อว่าอัมพวาตะ ตน ๑ ชื่อว่าชินกะ ตน ๑ ชื่อว่าอากาศะ ตน ๑ ชื่อว่าชินะ
ตน ๑ ชื่อว่าตฬณณะ เทวบุตรทั้ง ๘ ตนนี้อยู่รักสาพระบาทพระพุทฺธเจ้าที่นั่นแล อริยเมตเตยยะเจ้าเปนพ
ระแล้วจักได้เทสนาอัมมเก //

(๑๒.๐๓) เทวบุตรทั้งหลายที่นั่นชะแล เทวบุตร ๔ หมื่นโกฏ มีเทวบุตร ๘ ตนเปนประธาน จักได้
ถึงอรหันตาในที่นั่นมีห็นชะแล ถัดนั้นลำดับขึ้นมายังมีเขานัน ๑ ไหล่สูงนัก พอห็นเมืองโกสุมพิแลมลา
ลาพู // ทวีปทั้งมวล มีหมีรูสี ทิพพยาธอร แลภินณระ ภินณรี คันธัพพะ นาคทั้งหลาย เข้ามาบูชาพระ
บาทเจ้าในเขาที่นั่น แล้วจึงลงมาไหว้บูชาพระบาทเจ้าในเขารังรุ้งที่นั่น // ทุกเมื่อห็นแล ปุคฺลยิงชายกระ
หส์ถนักบวชตนใดมีสัทธาจักใคร่ขึ้นไหว้แลบูชาพระบาทเจ้าดังอัน หื้อชำระเนื้อตน นุ่งเสื้อผ้าใหม่ สัมมา
ทานเอาสีล ๕ สีล // ๘ แล้วเยียะขึ้นเทือะ คันปมีสีล เทวดาแลผียักข์ทั้งหลายจักไสดกคอยที่นั่นชะแล
แมนขาวเจ้าสามเณรคิหื้อสมสีล ภิกขุคิเสียอาบัติ อาบน้ำดำหัวสระสรงตนตัวที่ // น้ำทิพยอันไหลออกกรุมา
มานั้น แล้วจึงขึ้นเทือะ คันว่าคนทั้งหลายขึ้นไหว้ลงมา เทวดาตนชื่อว่าเมกขราย่อมหื้อฝนตกชำระรอย
ดินคนทั้งหลายเสียชู่เทือแล เมื่อจักขึ้นหื้อบูชาเทวบุตร ๘ ตนด้วยดอก //

(๑๒.๐๔) ทั้งหลายดังนี้ เทวบุตรตนชื่อเมกขรา หื้อบูชาด้วยดอกผักตบเทือะ ชื่อวันณปัตติ ดอกอันใดก็ดี ตนชื่อกุสมะบูชาด้วยดอกจังกอร์ ตนชื่ออัมพวาตะ บูชาด้วยดอกไม้แดง ตนชื่อชินกะ บูชาดอก // หมายก ตนชื่อว่าอาภาสะ บูชาดอกไม้ขาว ตนชื่อชินะ บูชาด้วยดอกตายห่าน ตนชื่อตัทธณะ บูชาด้วยดอกซ้อนเทือะ พระบาทกุสันธะเจ้ายาววาปลาย ๓ สอก พระบาทโก // นาคมนยาววาก พระบาทกัสสปะเจ้ายาววาแขน พระบาทโคตมะเจ้ายาวสอกคืบ สะเพาหินที่พระเจ้านั้นฉั่นเข้านั้นสูง ๓ สอก กว้าง ๔ สอก ลวงยาว ๕ วา // มาเถิงพระธาตุไกล ๔ วา แต่ธาตุมาเถิงหอกลองมีสิบ ๘ วา แต่นั้นมาเถิงหัวคันไคหลวง ๔๕ วา แต่นั้นมาเถิงตีนเขา ๕๒ วา แต่นั้นมาเถิงสาลาที่คนจอด // มี ๖๐ วา ได้ก่ายคันไคขึ้นมี ๑๐ ที่ ลูกคันไคมีร้อย ๘๐ รอบทั้งมวลได้ ๒๖ วา ทอดเสมือ จำแต่หัวสะเพาที่พระเจ้านั่งลงมาเถิงตีนคันไคร้อยขาว ๔ วา เวียนจอมเขากว้างร้อยขาว ๖ วา เวียนตีนเขามี ๔ ร้อย //

(๑๒.๐๕) ๖๐ วา ผานันยาว ๒ ร้อย ๗ วาแล จาด้วยพระบาทเจ้าเขารุ่งมีดังนี้แล ผู้ใดมีปัสสาทะสัทธาแลได้แต่ได้เขียน ได้เล่าได้ฟัง แลได้ไหว้แลบูชา แลได้ฟังด้วยใจปัสสาทะขมชื่นยินดีแต่ตั้งอัน // คี่มีอันสงส์บอจกนักได้แล คี่จักห้ามเสียยังสัพพะภะยะเคราะห์ภัยภัยกังวลอันตรายทั้งมวล อัน ๑ คี่จักไหว้เสียยังบาปกรรมอันตนได้กระทำนั้นเสียชะแล เหตุตั้งอัมมกระห์สัถ์ แล // นักบวชทั้งหลายเพิงอุสสหาขงขวยหื้อบังเกิดวิริยะ ขันตี มีเพียรบ่ถอย ค่อยสร้างจำแต่เขียนไว้ไหว้แลบูชาฟัง เพื่หื้อเปนहितตสูกะประโยชน์อันกว้างขวางเปนเหตุหื้อ // พลันได้ไหว้รอดจอตเถิงเวียงแก้ว กล่าวคือว่าอมตะมหาเนรัพพาน บ่อยาชะแล หนี่จักจาด้วยพุทธศาสนาอันพระเปนเจ้าแห่งเราได้ถบ้นนาไว้ในลาน // นา ๕๗ เมืองไทยหื้อเปนวิถารณย์อันกว้างขวางกันกรุงเรื่องยาวนานไทรบต่อเท่า ๕ พันพระวัสสาก่อนแล ในเมื่อศาสนาพระเปนเจ้าล่วงแล้วได้ร้อย ๔๐ วัสสานั้น ยังมีพระญาหงสาวดี //

(๑๒.๐๖) ตน ๑ ชื่อสรุสมมราชาเปนพระญาใหญ่ มักใคร่รู้ยังศาสนาพระเจ้าทั้งร้อยเอ็ด เมืองใดยังมี เมืองใดยังมีมา จาอันจึงจักใช้ยังมหาเถรเจ้าทั้งหลายไพคู้เมือง เทียนยอมจบปฏิภะ // ชุตน หื้อไพเมืองหรือที่มหากัสปะนิพพานบ่เน่านั้น ตน ๑ หื้อมหาสวามีเม็งตน ๑ ชื่อว่าธัมมรสี วัสสาได้ ๒๐ นึ่ง ว่าเจ้าจุ่งไพคู้ศาสนาพระเจ้ายิ่ง // เมืองลังกาทวีปเทือะ ว่าอันคี่แต่งสะเพาส่งหื้อไฟได้ ๓ เดือน คี่รอดลังกาไพจอตวัดพระหินสังฆราชเจ้าจึงถามว่าอาวุโส เจ้าลูกแต่ // บ้านเมืองใดมาชา มหาสวามีธัมมสะว่าพระญาหงสาวดีตน ๑ เปนพระญาใหญ่ ใคร่รู้ศาสนาเจ้าในร้อยเอ็ดเมืองว่าอัน จึงใช้ชาวเจ้าทั้งหลายไพชุที่ชู // แห่ง แล้วจึงหื้อเข้ามาดูศาสนาในเมืองลังกาทวีปเพร่แล เยื้อง ๑ ข้ามาเพื่อใครไหว้สาริกธาตุ แลมหาโพธิต้นเปนทักษิณสาขาแล สังฆราชเจ้าจึงว่า อาวุโสมาไหว้สาริกธาตุ แล //

(๑๒.๐๗) มหาโพธิเจ้ายังเมืองที่นี้คี่ดีแล ด้วยแท้สาริกธาตุเจ้าถบ้นนาไว้ในชุมพุกทวีป...คี่มีมากนัก เมื่อพระยังธรรมานเออรหันตาเจ้าทั้งหลายไพถบ้นนาทำนวยไว้ในเมือง // ไทยเมืองน้อยมากนัก เมื่อพระเจ้าเข้าสู่ณิพพานแล้ว อรหันตาเจ้าทั้งหลายกับทั้งพระญาโสภคียังเอาธาตุพระเจ้าไพจุไว้ตามทำนวย

ไว้ชูแห่งมีแล เทวดา // ตนอยู่รักศาสนาชุมพรวินัยมาแต่มีไว้ยังแผ่นดินจิมฬารักษาได้หัน แลข้าคียังแต่มีใส่ใบลานไว้ชูแห่งแล ผิดว่าท่านใครรู้จักโพอ่านดูเทือะ ว่าอัน // คีเอาตำนานอันนั้นมาอ่านดูทั้งร้อยเอ็ดเมืองว่าธาตุเจ้าตั้งอยู่เมืองหงสาวดีมี ๕๒ แห่ง ตั้งอยู่ในเมืองล้านนาไทย หริภุญไชยยะมี ๒๓ แห่ง แลมหาสวามีคียา // ร่ำเพิงว่าตั้งคียังร้อยเอ็ดเมือง คุจักไฟคียบรอด คุเท่าจักแต่มีเอาแต่อันมียังเมืองเม็ง กับทั้งอันมียังเมืองไทยเมื่อเทือะ เหตุว่าเมือง ๒ อันนี้ใกล้กัน คุจักไฟคียังจกรอดแล ว่าอันแล้วคียังจักแต่มี //

(๑๒.๐๘) เอาแต่อันมีในเมือง ๒ องค์นี้มาหันแล ท่านอยู่ลังกาขบ ๑ จึงมาถึงหงสา คียอกล่าวข่าวสารทั้งมวลแก่พระญาเสี่ยชูประการหันแล ท่านคียไฟให้พระธาตุเจ้าในเมืองหงสาวดี ๕๒ แห่ง // ในเมืองเม็งชู่แห่ง ไควแล้วจึงกระนิงว่าควรคุไฟให้ศาสนาอันมียังเมืองไทยเล่าเทือะ ว่าอันคียาสู่เมืองหริภุญไชยยะให้มหาธาตุเจ้า แลมาให้ธาตุเจ้ายังเมือง // เชียงใหม่ ไควแลล่องไฟหนใต้ให้ล้าดับไฟถึงดอยเก็ง ในเมืองหัวเคียนพรง ยามนั้นยังมีลูกนายบ้านกาลคาม คือว่าบ้านช่างเรือตีนดอยเก็ง บวชนเปนภิกขุได้ ๖ วัสสา ชื่อว่าโพธิ // สมภารเถร คั้นว่ารู้ข่าวศาสนาอันนี้คียินดินัก จึงกระนิงใจว่าเจ้าไทยเอาตำนานอันนี้แต่เมืองลังกามารอดหนีก็ยากนัก คั้นเจ้าไทยบไฟเมืองโพ้นตานานอันนี้ // ลวดจักบปรากฐะแล ว่าอันจึงรีบเอากลับไฟแต่มีไว้หื้อเปนถวาระแก่พุทธศาสนาไฟพายหน้า ด้วยตั้งจักกิตตนาตามดังพุทธจาริกถปนนัน แล เชิงตั้งพุทธศาสนาอันถปนนามาหมายไว้ในเมืองไทยพระ //

(๑๒.๐๙) ธาตุมี ๓๒ แห่ง พระบาทมี ๑๒ แห่ง มหาธัมมสระสวามีได้แต่มีเอาแต่ลังกาทวีปมาด้วยวิถารณัยดังนี้แล เมื่อพระพุทธเจ้ายังธอรมานได้ ๒๐ วัสสา มีในวัน ๑ คั่นอนในคั่นฤทียามจัก // รุ่ง ร่ำเพิงว่าบัดนี้อายุคุคิได้ ๖๐ เข้านี้ แล้วเมื่อได้ ๘๐ คียักได้เข้าสู่ณิพพานชะแล คุจักอธิฐานธาตุยอยหื้อเปน ๓ ถ้าน หื้อคนแลเทวดาแจกไว้เปนที่ไหวบูชา // เสมียดังพระองค์คียังธอรมานนั้นเทือะ เหตุพระพุทธเจ้าอายุหน้อย สัตต์ทั้งหลายบได้ไหวพร้อมเทือะ พระเจ้าทั้งหลายแต่ก่อนอธิฐานธาตุหื้อยอนไว้ในที่ใด คุคียักตำนวยไว้ในที่นั้นเทือะ // ว่าอัน คั้นว่าปวารณาออกวัสสาแล้ววัน ๑ มีอรหันตาเจ้า ๓ ตน คือ โสณเถร อุตรเถร อาณนเถร ๓ ตน เปนปริวาร พระญาอินทลงมาถึงฉัตรกั้งพระพุทธเจ้าโพย // มีพระญาตน ๑ ชื่อว่าโสกราช กั้นเมืองกุสินาราย ไฟอุปัฏฐากพระเจ้าในป่าเขตวันณถือเกบดินกับไม้เท้าไฟตามพระเจ้าออกป่าเขตวันณ ถือนเจีย งแรมคำ ๑ เตินเทศสันตริไฟสั่ง //

(๑๒.๑๐) สอนปณณสัตต์บ้านใหม่เมืองน้อย ไฟเมืองกุสินาราย ไฟเมืองคุลวาแล้วไฟเมืองแกว ไฟเมืองลังกา ไฟสวนตาล ไฟเมืองจิมฬหลวง ไฟเชียงตุง ไฟสุเม่นน้ำไทยอัน ๑ ชื่อว่าพยาฆนที อาบน้ำชำระ // ช่วยหน้าสีพันที่นั้น ยังมีละผู้ ๑ ชื่อว่าขุนทุ มันทาหื้อเข้าไฟป่า มาหันพระเจ้ายินดีคียหื้อเข้าเปนทาน พระเจ้ารับฉัน แล้วคียลงมาด้วยคณน้ำพยาฆนที ไฟถึง // ดอยลูก ๑ ชื่อว่าสุขุมพระเจ้าตนเดียขึ้นนั่งอยู่หัวดอยที่นั้น ยังมีละผู้ ๑ ชื่อว่าขุนอ้ายอุนมันมาหันพระพุทธเจ้ามันยินดีมากนัก --- พระเจ้ารับฉันแล้วร่ำ // เพิงว่าถาณะที่นี้จักเปนเมืองอัน ๑ ลุนหลังคุ มีหันชะแล้วว่าอัน พระญาโสกราชแลอรหันตาเจ้าจากกันว่าที่นี้

ควรตั้งศาสนาแล้วอัน ค็ขอเอาเกสาธาตุ พระเอามือ // ลูบหัวได้เกสาเส้น ๑ หื้อแกอรหันตาแลพระญา
 อโสก แล้วค็หื้อแกขุนอ้ายอุ้นรับเอาใส่ไม้บอกไม้รวก แล้วใส่พระอุบคำใหญ่ ๗ กำ ใส่ข้าวของ --- ปูชาเกสา
 ธาตุเจ้า แล้วขุดอุโมงค์เล็ก //

(๑๒.๑๑) ๗ สอก ราชธนาเข้าไว้ในอุโมงค์แล้วอ้ายขุนใส่เข้าของล้าน ๗ แสนปูชา ก่อเจดีย์สูง ๓
 สอก พระญาใส่ยนต์ผัดไว้เพื่อบหื้อเป็นอันตราย ถมดีแล้ว พระเจ้าสั่งว่าเมื่อคูนีพพานแล้ว สู้งเอาธาตุฝ้า
 มือ // ขวามาไว้กับเกสาเส้นนี้เทื่อว่าอันวันนั้นแล ถัดนั้นพรากจากที่นั้นไฟถึงดอยทอง เมืองพระยาขม ยัง
 มียักข์ตน ๑ อยู่หัวดอยที่นั้น ขุนลวะผู้กินเมืองพระยาขม ชื่อว่าอุตตระ ๒ เดือนไหนหื้อคน // แก้มักขักกินผู้
 ๑ มั่นหันพระเจ้ามั่นว่าจักกิน ยืนมือกล้ำซ้ายหื้อแก่มั่น มั่นจักกินคักกลายเปนดอกไม้ดำ ไม่แดง เปนแก้ว
 เปนเงิน เปนคำ มั่นหันค็อัสสจรรย์นัก จักกินบได้ พระ // เจ้าคักกะทำปาฏิหาริย์หื้อมั่นหัน มั่นจาเจ้าคูกหาก
 พระเจ้าดีหลีตาย ว่าอันพระเจ้าจึงสอนมั่นว่าอย่ากินสัตว์ตัวมีชีวิตฉนั้น ช้าบดี ผิมยังกิน มั่นจักได้ไฟไหมใน
 นารกนานัก // แล ช้าจักได้เป็นยักข์ ๕ ร้อยชาติเล่าแล มั่นจ่งละบาปเสีย แล้วจึงกะทำบุญเทื่อ มั่นว่า
 บุญนั้นเปดั่งรือชา พระเจ้าหื้อมั่นนั่งครุบนามือไหวแล้วหื้อสือ ๕ แก้มั่น คั่นมั่นเอาสือ ๕ แล้วเขี้ยวมัน
 ๔ เส้นอันพันริมปาก //

(๑๒.๑๒) นั้นค็หล่อนตกเสีย เล็บมืออันยาวเกียตักกินขึ้นนั้นค็หล่อนตกทั้งสิบนิ้ว ขนมันอันยาว
 เปดั่งเหนียวนักค็หล่นเสีย กลายเป็นผู้ตีมีสือมีธัมม มั่นยืนดีคิเวณที่ทั้งมวลหื้อแกพระพุทเจ้าหันแล พระ
 เจ้านอนที่นั้นคืน ๑ รุ่ง // เข้าพระญายักข์ค็มจื่อทานเข้าแกพระเจ้าหันแล ลวะผู้กินเมืองพระยาขมรู้ว่า
 พระเจ้าสอนยักข์แล้วยินดีจึงเอาเข้าน้ำโคลนอาหารมาหื้อแกพระเจ้าแลอรหันตา แลพระญา // อโสก แล
 ไหวว่าที่นี้ค็ควรตั้งศาสนาแห่ง ๑ แล้วอัน ค็ขอเอาธาตุเชิงพระเจ้า พระเอามือขวาลูบอุตมคังค็ได้ผมเส้น
 ๑ อรหันตาหื้อรับเอาหื้อแกขุนลวะรับเอาใส่บอกไม้ // รวก แล้วใส่พระอุบแก้วอมรทใหญ่ ๗ กำ ใส่ข้าวของ
 ปูชาในพระอุบแก้วมากนัก ยังมีถ้ำอัน ๑ กว้างยาว ๕ ร้อยวาเท่ากัน ค็นิมนต์เอาธาตุเจ้าเข้าไว้ในถ้ำที่นั้น
 เพื่อบน // ที่ไหว้แลปูชา พระญาอินทิสยนต์ผัดไว้กลางถ้ำจิมพระธาตุเจ้า แล้วเอาหินก้อนใหญ่ถมปากถ้ำ
 ประตุถ้ำมี ๒ ฝ่าย กั้นตวันออกห้วยขึ้นทอประตุถ้ำทั้ง ๒ เมื่อเข้าแดดส่องประตุวันออกเมื่อค่ำแดดส่อง
 ประตุถ้ำจัน //

(๑๒.๑๓) ตก พระเจ้าลูกไฟเอาแม่ตีนย่ำหน้าผาก่อน ๑ กว้าง ๔ สอก ยาว ๕ สอก จิมเกล้าไม้
 หมายขุนตัน ๑ แลพระค็สั่งอรหันตาแลพระญาอโสกว่า เมื่อคุดถาคคณิพพานแล้ว จุ่งเอาธาตุฝ้ามือขวาคูมา
 ไว้ที่ // นี้เทื่อว่าอันวันนั้นแลยสสปีนนา ปถมกานะในเมืองพระยาขมแล้วแล ถัดนั้นพระเจ้าไฟเวียงแสน
 ไฟจวมมหาเถรเจ้าทั้งหลาย ๕๐ ตนนั้นอยู่หัวดอย หันพระเจ้านาเอากันมา // ไหว พระเจ้าถามว่าสุท่านมา
 นั้นอยู่สังหนี่เหตุใดชา เจ้าภิกขุทั้งหลายไหว้ว่าผู้ข้าทั้งหลายมาไหว้มหาโพธิ์นี้ แลพระเจ้าว่ามหาโพธิ์ฉนั้น
 ลูกไม้มหาโพธิ์ // ต้นหลวงมาเปนแล สุท่านมาไหว้นบรบอย่าตีนักแล พระเจ้าขึ้นนั่งอยู่หัวดอยกล้าวันตก
 ยังมีช้างขุนลวะตัว ๑ ออกน้ำมัน เขาผูกไว้กับหลักคุดม มั่นหันพระเจ้านั่งสะดุ้ง // ตกใจกลัว รุดเชือก

ขาดร้องแค้นแค้นหนีไปอยู่หนพายวันออก พระเจ้าจึงว่าคумаเถิงเมืองอันนี้ ช่างรู้ตเชือกร้องแค้นแค้นหนีสน
นี้ เมืองอันนี้จักได้ชื่อว่าเมืองช้างแสน เมื่อ //

(๑๒.๑๔) ลุนจิกแผ่ไฟว่าเมืองเชียงแสน มีหั้นชะแล พระเจ้านอนหั้นคืน ๑ รุ่งเช้าขุนลวะผู้กินเมือง
มันหันพระเจ้ายืนดี คีหื้อเข้านำโภชนะอาหารมาใส่ปณทิบาตทาน พระรับฉันแล้วจึงว่า หันควรตั้ง //
ศาสนาที่ ๑ แลว่าอัน เหตุว่าพายหน้ายังจักเปนเมืองใหญ่อัน ๑ ศาสนาจักรุ่งเรื่องมีหั้นชะแล ว่าอันคีหื้อ
เกสาธาตุเส้น ๑ แก่ขุนลวะรับเอาใส่บอกไม้ช้าง ใส่ // ชะอุบคำใหญ่ ๗ กำ ใส่เข้าของในชะอุบบูชา
นัก ขุดอุโมงค์กว้างวา เล็ก ๕ วา เอาชะอุบตั้งท่ากลาง เทวดาแลคนทั้งหลายคีผิงเข้าของบูชา
พระญาณที่แต่งยนต์ฟัน // ไว้รักสาชะอุบคำ แล้วคีก่อเจดีย์คอบไว้ ฝ่ายวันออกมีห้วยอัน ๑ ขึ้นต่อหั้น
แลพระเจ้าสั่งว่าเมื่อคุตถาคะนิพพานแล้ว สูงเจ้าธาตุแขนขวาคумаไว้หั้นเทือะ // พระเจ้าด้านวายุจอม
กิตติเชียงแสนแล้วแล พระเจ้าพราทที่นั่นไฟสู่เชียงรายขึ้นสู่จอมดอย แล้วลงมาอาบน้ำแม่กุฎณที ยังมี
ม่านตน ๑ เปนบ้า มกิตคนทั้งหลายนัก สิบปีไหนเอาดาบไล่ฟันคนแลที่ //

(๑๒.๑๕) พระเจ้าว่าชีม่านตนนี้ร้ายนักหนาอันชา มันคีถือดาบไล่ฟัน พระเจ้าว่ามิงบู้จักคูริอ มัน
ว่าคูบู้จัก พระเจ้ายืนมือห้อมมันฟัน ดาบมันบ่ถึงพระเจ้าได้ลวดกลายเป็นดอกบัวคำ พระเจ้าคิจะทำ //
ปาฏิหาริย์ห้อมมันหัน มันยืนดีจึงยอมมือไหวว่า เจ้าคูหากเป็นพระเจ้าดีหลีตาย ว่าอันมันคิละผ้าชีพอรอันเก่า
ผางร้ายนั้นเสีย แล้วมาไหว้ขอบวช พระเจ้าคิบวชมันหื้อ // เปนภิกขุใหม่ พยธิฝิบ้านันคิหายไฟด้วย
อาณุภาวะแห่งพระเจ้า พระอาบน้ำแล้วขึ้นนั่งอยู่หัวดอยจึงว่าหั้นจักเปนเมืองอัน ๑ ชื่อว่าเมืองชีร้าย พาย
หน้าจักว่า // เมืองเชียงรายชะแล ด้วยมิดชีร้ายม่านตนนี้แล หันควรตั้งศาสนาแล ว่าอันคีหื้อเกสาธาตุ
เส้น ๑ หื้อขุนเชียงทองรับเอาใส่ชะอุบแก้วใหญ่ ๗ กำ ใส่เข้าของในโกฏ // ปูชา เอาเข้าของไว้กลางถ้ำขุน
เชียงทอง ใส่เข้าของคือ ๑ พระญาณที่ใส่ยนต์ผัดไว้ท่ากลางถ้ำประตวันตกจิมแม่น้ำ แบ่งรูปช้างหื้อตัว ๑
จักเข้หินตัว ๑ เอาคำใส่หื้อแล้วแลแล้วแล แลอาบน้ำแล้ว //

(๑๒.๑๖) สึงอรหันตาแลพระญาณโสกว่า เมื่อคุนิพพานไฟแล้ว สูงเจ้าธาตุนี้มือกล้ายายคумаหั้น
เทือะ ว่าอันวันนั้น พระเจ้าไฟเมืองพะเยา จวบข้างตีทองผู้ ๑ แล้วขึ้นนั่งอยู่หัวดอยลูก ๑ กล้าวัน //
ออก ห้วยหน้าไฟวันตก พระญาณผู้กินเมืองชื่อสุดตโสเม แบ่งแท่นของหื้อพระเจ้านั่ง ช่างทองหื้อเข้าปณทิบาตแก่
พระเจ้านั้น ช่างทองหื้อเข้าปณทิบาตแก่พระเจ้านั้น แล้วว่าที่นี้จักควรตั้งศาสนาแล้วว่าอัน คีหื้อเก //
เส้น ๑ แก่พระญาคิรับเอาใส่ชะอุบแก้วมหานิล แล้วใส่ชะอุบคำใหญ่ ๖ กำมือ ถ้ำอัน ๑ มีประตู ๒ อัน
คือวันตกวันออก เอาธาตุเจ้าเข้าไว้ในถ้ำพระญาสุดต // สรมแบ่งแท่นคำตั้งชะอุบธาตุ ใส่เข้าของ ๔ ล้าน
ปูชา พระญาณที่ใส่ยนต์ผัดไว้ประตวันออก ก่อแม่น้ำประตวันออก หินใหญ่ ๓ สอก เท้าบาตร มีไม้รวก
๗ กอจิมประตวัน //
พระเจ้าสั่งว่าเมื่อคุนิพพานไฟแล้ว สูงเจ้าธาตุแขนซ้ายคумаไว้หั้นเทือะ เมื่อพานลุนจุ
นทเถรเจ้าเข้านิพพานในถ้ำที่นั่นบ่เนา วิหารเทวดาตามประตวันใส่สูง ๔ ใบไว้ ๔ แจ่ง //

(๑๒.๑๗) แทน บัดบยังต่อเท้าบัดนี้แล พระเจ้าถป็นนาธาตุเมืองพะเยาแล้วแล ถัดนั้นพระเจ้าไพร
อดบ้านอัน ๑ ชื่อบ้านลัมพาง พระคินยังอยู่ใกล้เกล้าไม้คะชาวดัน ๑ เหนือดอยที่นั่นยังมีสระผู้ ๑ ชื่อว่าอ้าย
// คอมนั้นหันพระเจ้านั้นหือทานพาว ๔ ลูก หมากพิน ๔ ลูกหมากเตื่อ ๔ ลูก พระรับฉันแล้วจึงว่า คูมาเถิง
บ้านนี้ สระอ้ายคอมาหือทานพาวนี้แก่คุณนี้ พายหน้าจัก // เปนเมืองอัน ๑ ชื่อว่าเมืองละคอ มีหั้นชะแล
ที่นี้คือควรตั้งศาสนาแล ว่าอันคี่หือเกสาเส้น ๑ แก่สระอ้ายคอไร่บอกไม้ซางคำ ไสในชะอุบคำใหญ่ ๖ กำ
// อ้ายคอแลพระญาโสกชุดอุโมงค์เล็กกว้าง ๕ วาเท่ากัน เอาชะอุบธาตุตั้งท่ากลาง อ้ายคอไร่เข้าของ
แสน ๑ คนทั้งหลายใส่ ๙ ล้าน พระญาอินท์แบ่งยนต์พันไว้ ถมดีแล้วก่อเจ // ดียคอบชุดสูง ๗ สอก แล้ว
พระดำนวยว่าเมื่อคูนีพพานแล้ว หือเอาธาตุคอกกล้าหน้ากล้าหลังคูมาไว้หนึ่เทื่อ พายหน้าจักได้ชื่อ
ว่าลัมพาง มีหั้นชะแล ว่าอันคี่ไว้อยติอัน ๑ พระเจ้าถป็นนาธาตุ //

(๑๒.๑๘) ลัมพางละคอแล้วหนึ่แล พระเจ้าไฟเมืองนาน ยังอยู่ใกล้ริมบ้านอัน ๑ เพื่อจักอาบน้ำ
ยังมีมานผู้ ๑ เปนพระญาเมืองนั้น มั่นหันพระเจ้าจักใคร่อาบน้ำ มั่นมาหือผู้อาบฝน ๑ แก่พระเจ้ารับเอา
กลายเปนแผ่นคำ // พระเจ้าอาบน้ำแล้ว พระญาว่าหือนางผู้เปนเพ็ญหือเมื่อเอาอาสนะเข้าน้ำโภชนะ
อาหารมาหือทานว่าอัน นางเมื่อแล้วคี่เปนอันช้านานนัก ตบพระญาจึงเมื่อเอามาหือ // ทานแก่
พระพุทเจ้าฉันเข้าข้างแม่น้ำหั้นแล พระคินอนที่นั่นจึงกล่าวว ถานะหนึ่ตั้นก็ควรตั้งศาสนาแล พายหน้า
จักได้ชื่อว่าเมืองนานมาแล คี่หือเกสาเส้น ๑ แก่ // พระญายินดีเอาใส่ชะอุบแก้ว แล้วใส่น้ำตันคำใหญ่ ๓
กำ ชุดชุมเล็ก ๓ วา กว้าง ๓ วา เอาชะอุบธาตุตั้งท่ากลาง แล้วพระญามั่นใส่เข้าของ ๓ แสน
นางพระญาใส่ ๓ แสน คนทั้งหลาย // คี่ใส่มาชุก พระญาอินท์ใส่ยนต์ผัดไว้ ถมดีแล้วก่อเจดียคอบสูง ๓
สอก แลพระเจ้าสั่งว่าเมื่อคูนีพพานแล้ว จึงเอาธาตุค้อมือกล้าซ้ายคูมาไว้หนึ่เทื่อ ว่าอันวันนั้นแล
พระพุทเจ้าพราทที่นั่นมาบ้านสระ

(๑๒.๑๙) ที่นั่นจักอยู่ใกล้เกล้าหมากตัน ๑ ใหญ่ ๘ กำ สูงชาวา ยังมีสระผู้ ๑ ชื่อว่าอ้ายคอม มั่น
หันพระเจ้าเข้าไฟแล้วพระเจ้าว่า หมากตันนี้สูงนัก หน่อมันไหว ว่าผู้ใดกินยอมว่าหมากยังเปนบ้าเปนวินไฟ
แล้ว // อัน คี่อันมึงจึงขึ้นมาหือคูกักกินดู มั่นคี่ขึ้นเอาลงมาทังปลี ทังปูนพวยามาทานแก่พระพุทเจ้าว่า
มึงว่าหมากยังว่าอันหมากนี้ บ่ยันหวานนัก ดูพระเจ้าหือมันเคี้ยว // คี่บ่ยัง ด้วยเตชอาณภาวะพระเจ้า มั่น
จึงไหวถามว่าเจ้าลูกบ้านเมืองใดมาชา เปนอันดูสวัสวดนิกแคเด พระเจ้าว่ามึงบ่รู้จักคูรือ มั่นว่าข้าบ // รู้
แล พระเจ้ากะทำปาฏิหาริย์มันหันยินดี มั่นว่าเจ้าคุณนี้หากเปนพระเจ้าดีหลีตาย มั่นจึงหือเมี่ยมันเมื่อเอา
อาสนา แลเข้าน้ำอาหารมาหือทานพระรับฉันแล้วจึง // ว่าหนึ่มีตหมากตันนี้ คั่นกินยอมเปนบ้าวินไฟ
เมืองอันนี้จักได้ชื่อว่าเมืองแพร มีหั้นชะแล ควรตั้งศาสนาที่ ๑ แล้วว่าอัน คี่หือเกสาเส้น ๑ แก่สระอ้ายคอม
อ้ายคอมว่าหือเมี่ยมันเมื่อเอา //

(๑๒.๒๐) ชะอุบคำแก้วมาใส่ธาตุ เมี่ยมันมีคำละหนึ่ บ่ใคร่หือ มันเคี้ยวว่าแมยึงพ้อยปูนแพผู้ชาย
สั่งว่าอันมันคี่เมื่อเอามาใส่ธาตุ พระเจ้าถามว่าถ้าแต่หนึ่มีบ่มีชา มั่นว่ายังมีถ้ำที่ ๑ ประตุ // วันออกเล็ก ๒

รื้อยว พระค้หื้อเอาธาตุขึ้นเข้าไว้ในถ้ำ ละอายคอนใส่ข้าวของบูชาถ้ำ ๑ คนทั้งหลายใส่ถ้ำ ๑ พระญาอินทิสัยนต์ผัดไว้ หิน ๓ ก้อนติดประตู่ไว้ พระเจ้า // สั่งว่าเมื่อคุณิพพานแล้วจงเอาธาตุสอกล้ำซ้ายขวาไว้ หินเทื่อ พระเจ้าดำนวยเมืองแพร่แล้วแล ถัดนั้นพระเจ้าโพนเมืองละที่ ๑ มีประหมานชาวคน เขา // ย่อมว่าต่อชาวหงสาเขาอยู่ข้างแม่พิงฝ่ายวันตก พระเจ้าไพรอดหันยามเที่ยงวัน ละทั้งหลายไฟให้พระเจ้า เขาถามพระเจ้าว่าร้อนหรือว่าอัน เขาราทนา // พระพุทธเจ้าหื้ออาบน้ำแม่ระมิงแล้วขึ้นนั่งอยู่ดอยม่อน ๑ คืบไซ่ดอยใหญ่ข้างจอมปลวก ๑ ขาฝ่ายใต้ค้ห้วย ฝ่ายเหนือค้ห้วย หากแขวดอยู่บ้านมิกถ้ำวันตก พระเจ้านั่งอยู่จอมดอยใกล้เกล้าไม้หมากพระหนุดัน ๑ //

(๑๒.๒๑) ใหญ่ ๓ กำ สูงชาววา ยังมีละผู้ ๑ โพนพาหาเผิง สะพายบ่อน้ำเผิงมาห็นพระเจ้า มันยินดีขึ้นเอาหมากหนุนหน่วย ๑ ใหญ่ ๗ กำ กับน้ำเผิงมาทานหื้อแก่พระเจ้า รับฉันแล้วจึงว่านี่เป็นที่คุณลงมาอาบน้ำ // พายหน้าจักได้ชื่อว่าท่าส้อย มีหินชะแล ถานะหินควรวัวสาสนาแล ว่าอันค้หื้อเกสาเส้น ๑ แก่อรหันตา แลพระญาโสกเก็บเอาใส่ชะระอุบคำใหญ่ ๘ กำ ขุดอุโมงค์ // เล็ก ๑๔ สอก เอาชะระอุบธาตุลงจุไว้ พระญาอินทิสัยนต์ผัดไว้ถม แล้วพระเจ้าว่า เมื่อคุณิพพานแล้วจงเอาธาตุแขนซ้ายขวาไว้ห็นเทื่อ ทำนวยตำนานท่าส้อย // แล้วแล ถัดนั้นพระเจ้าโพนจอมดอยที่ ๑ สูง ๓ ร้อยวา มีแผ่นหินก้อน ๑ หนา สอก ๑ มิกกลางกอไม้รวก ๓ กอ พระเจ้าขึ้นนั่งหินก้อนนั้น ยามนั้นยังละพ่อค้าเกียนลากเกลือขาย // ๗ คน นายรื้อยเขาชื่อว่าอุตตรเสนะ ไพรอดหัน คอมพอบุสเถียนว่าจักกินเข้า ค้ห็นพระเจ้านั่งอยู่จอมดอยที่นั้น ยินดีหื้อทานเข้า เล็งดูกละว่ายังควรดีทานว่าอัน ต่างคนต่างเอาหื้อเข้า //

(๑๒.๒๒) ไฟหื้อทานแก่พระเจ้า รับฉันแล้วหื้อแก่อรหันตาแลพระญาโสกกิน แล้วตองหื้อเข้านั้น กลายเปนคำ ละห็นค้ยินดีว่าอานาภาวะพระเจ้านี้มากนักรนอว่าอัน เกลือเราทั้ง ๗ เกียน อย่า // ไว้เทื่อเข้าจักบูชาพระเจ้าทั้งมวลละเทื่อ ว่าอันค้ถอกเกลือขายทั้งมวลบูชาพระเจ้า เกลือค้กลายเปนขายคำทั้งมวล เขาห็นเขาค้เข้ายินดีกว่าเกลือ // พระเจ้าถามว่า สู้ ๗ คนนี้เปนทุกษณ์กรือ เขาตอบว่าดูเข้าเปนทุกษณ์แท้แล เข้าของยังเรือนสูงมีรือ เขาไหวว่าเข้าของมี จึงมาค้าเกลือขายนี้แล พระเจ้าว่าผิ // อันสูงมาห็นนี้ จักหื้อเข้าของแก่สุ วาอัน ค้หื้อสิล ๕ แก่เขา เขาจับเอาสิลแล้วพาเกียนเขา ค้กลายเปนเกียนคำชูแหล่ เขาว่าอันนี้ค้เปนค้ชู่แก่ // เราแท้แล ว่าอันค้ขึ้นขี่เกียนเมื่อเถิงเรือน หันหม้อเข้าหม้อแกงด้วยสลอดสลงพรา ขวานเครื่องครัวเรือนเปนคำชู่อัน เขาเข้ายินดีว่าอันนี้ค้หากด้วยอานาภาวะปัญจะสิลพระเจ้าหื้อแก่ //

(๑๒.๒๓) เรานั้น ชะแล เราจักขอพบกับพระเจ้าเทื่อ เขาพร้อมกันเรียกลูกเมียมาเวนเข้าของไว้ หื้อแล้วไฟขอพบ พระเจ้าค้บวชด้วยเอหิกขุทั้ง ๗ ตน ตนแก่ปรากฏว่าอุตตรเสนเถร พระเจ้าบวชภิกขุ ๗ ตน // แล้วอยู่เทศนาธัมม์แก่ละทั้งหลาย เขาค้หื้อทานเข้าปิ่นทิบาตแก่พระเจ้ารับฉัน แล้วว่าถานะห็นนี้คุณมาถึงห็นละมาทานเกลือขาย นิमितห็นจักได้ชื่อว่าท่าชายชะแล อร // หันตาแลพระญาโสก ทั้งภิกขุ ๗ ตน ไหวว่าห็นควรวัวสาสนาแล้วว่าอัน พระค้หื้อเกสาเส้น ๑ พระเจ้าถามว่าถ้านี้ยังมีรือ เขาว่ายังมี เทว่าแต่นี้เมื่อเหนือ // ฝ่ายแม่ระมิงถ้ำวันตก ฝ่ายพ้นยังมีถ้ำอัน ๑ พระเจ้าว่าหื้อเอาธาตุไว้ห็นเทื่อ ว่าอันเอา

ใส่พระอุบคำกับเข้าของมากนัก กับชายคำทั้งมวลไว้บูชา คีเลียบแม่ระมิง // ขึ้นไฟ แล้วขึ้นดอยไฟสูง ๕ ร้อยวา หันถ้ำแล้วคีเอาธาตุเจ้าแลเข้าของไว้ในถ้ำที่นั่น พระญาณินท์แปงยนต์ผัดไว้ กว้างเล็ก ๕ ร้อยวา แลตำนานว่าคันคูนีพพานแล้วจูงเอาธาตุสอกซ้ายคูนมาไว้หนึ่เทื่อว่าอัน ตำนาน //

(๑๒.๒๔) ทำชายแล้วแล ถัดนั้นพระเจ้าลงมาสู่แม่ระมิง มีผาใหญ่ ๓ ก้อนสุมกัน มีใจใคร่อาบน้ำ ยังมีลวะผู้ ๑ ไฟป่าหาเผิงมา สะพายบ่อน้ำเผิงมา มันหันคื้หื้อทานผ้าขาวหื้อเป้นผ้าอาบ พระเจ้ายื่นมือ หยิบ // เอาคื้กลายเป้นแผ่นคำ มันยินดีว่าเจ้าจูงมานี้ก่อน พระเจ้าอาบน้ำแล้วออกมา นั่งอยู่เหนือผาค้อน ๑ แล้วจึงไขทองเอาสlobทองแดงใส่น้ำเผิงหื้อทานพระรับฉัน // แล้วสlobทองกลายเป้นแก้วปัทมราค มันว่าข้าบเอา ข้าจักไว้หื้อพระเจ้าใส่น้ำช่วยมือเทื่อว่าอันคื้หื้อปัญจะสlobแก้วมัน มันเมื่อเรื่อนมันหันอันใดคื้ เป้นคำ เมียมัน // ว่าเข้าของผ่งนี้ของท้าวพระญาดาย มันว่าเข้าของเราแล ด้วยเตชะสlobพระเจ้าหื้อแก้วดูแล พระเจ้าขึ้นดอยผาดอกไม้ ย่ำไวยังปาพะอัน ๑ แล พระบาทผาดอกไม้แล้วแล ถัดนั้นพระ // เจ้าไฟถึง ห้วยอัน ๑ มีดอยลูก ๑ วันตกจิมแม่น้ำ พระเจ้านั่งอยู่เคล้าไม้ขุนต้น ๑ ใหญ่ ๓ ก่า แล้วผู้ ๑ ไฟป่า มันหัน พระเจ้านั่งอยู่ทีนั้น มันขออาณุญาตขึ้นเอาหมากขุน ๓ ลูก มาหื้อทาน พระรับฉันแล้วลงไฟ //

(๑๒.๒๕) หันหินก้อน ๑ กว้างสอก ยาว ๕ สอก ยันมีรสตน ๑ ชื่อตุลละรสี อยู่ป่าที่นั่น รู้ว่าพระเจ้า มาคื้มาไหว้ พระเจ้าว่าท่านตุลละรสีมาคา รสีว่าเอือ ข้าได้รู้ซังว่าพระพุทเจ้ามา ข้าคื้มาไหว้ // พระพุทเจ้า แล ข้าขอพระพุทเจ้านั่งอยู่ทีนั้น --ว่าอัน คื้ไฟบอกสlobทั้งหลายยังเรื่อน เขาคื้เอาเข้าสานทั้งอาหารมาตัม มาหุงทีนั้นใส่บาตรพระเจ้าสั่น แล้ว // กะทำถัดตนโมทนา -- อาหารมาตัมมาหุงใส่บาตรคุที่นี้ จักได้ชื่อว่า ห้วยเข้าตัมชะแล้วอัน ตูละรสีแลลวะทั้งหลยขอเกสาธาตุ // พระเจ้าว่าบ้านเมืองทีนี้หน้อยนัก ถ้าคื้บมี คุเท่าจักไว้รอยตีนอัน ๑ หื้อสุไ้ไหว้แลบูชาชะแล้วอัน แล้วคื้ย่ำผาก่อนอันนั้น นั่งไว้พระบาทอัน ๑ หันแล ปาพะห้วยเข้าตัม // สะบงเมืองลี้แล้วแล พระเจ้าไฟพายหน้าช่วยวันออก ไกล ๒ พัน ๕ ร้อยวา หันหิน ก้อน ๑ เป้นรูปเต่า ตูละรสี ไฟตามหลังพระเจ้า พระนั่งอยู่หินก้อนนั้น ลวะผู้ ๑ มันมาหันพระเจ้า มันหื้อ ทานหมากหาดลูก ๑ พระรับ //

(๑๒.๒๖) ฉั้นแล้วหื้อแก้อรหันตาดันแล้วกล่าวว่า ทีนี้ลวะมาหื้อทานหมากหาด -- มีแม่น้ำมาที่ลับ แห้งเสียหนึ่ จักได้ชื่อว่าเมืองลี้ชะแล คุบไว้ธาตุ เท่า // จักไว้รอยตีนหื้อสุไ้ไหว้แลบูชาชะแล พระเจ้าหื้อ พระญาโสเกเอา --

(๑๒.๒๗) หักมาช่วยตีนพระเจ้าเล่า เจ้าอสขิคื้ไฟบอกแก่ลวะ ๗ เรื่อน เขายินดีคื้หุงเข้าแลอาหาร ใส่บาตรพระเจ้า คื้เหลือบาตรพระญาณินท์ คื้เนรมิตบาตรหื้อลูก ใส่เข้าไว้แล้วรับฉันแล้ว // กะทำถัดตน โมทนา แล้วพระเจ้าว่าบ้านเมืองทีนี้หน้อยนัก หินก้อนคุนังนี้คื้หน้อยจักได้ชื่อว่าผาหน้อยป่าแดดชะแล ถ้าคื้บมีจักไว้ธาตุผู้จักรักสาบมีพอไว้รอยตีนอัน // ๑ หันแล ตูละรสีไ้ไหว้ว่า ข้ามาบวชเป้นระสับได้ถึงธัมม วิเสสสักอัน ข้าขอบวชในสำนักพระพุทเจ้าเทื่อว่าอัน พระพุทเจ้าคื้หื้อละเพสละสียเสีย // แล้วคื้บวชด้วย

เอหิภิกขุ ปรากฏว่าตุลเถระ พระเจ้าสอนกัมมัญฐานแก่ชาทั้ง ๒ แล้วสั่งไว้ว่า ท่านทั้ง ๒ จงภาวนาอยู่รักษารอยตีนคูหันทือะ เมื่อใดได้เถิงอรหันต์ // แล้วเชื่อเยียะไฟเที่ยวหาควันทกพุนเทือะว่าอันวันนั้นแล ตำนานบาทเจติยะผาหน้อยเมืองลือแล้วแล พระพรากจากที่นั่นไปวันตกหมื่นวา จวบแม่ระมิงข้ามไฟผากหน้าจวบผาเรือยังตีนคอยหั้นจึงถามพระญาอโสก //

(๑๒.๒๘) ว่าดังนี้เปดตั้งเรืออันชา พระญาอโสกว่าแม่นเรือไผมาไว้หั้นชา พระญาว่าเรือพระญาสิสุ แลพระเจ้าว่ามันมาหนใด พระญาว่า มันมาหนวันตกมา เถิงนี้น้ำแห้งเขนเรือ // พายเอาเมื่อบได้ลวดละเสียหั้น เมื่อทางสกบ่ทันรอดเมือง ลวดตายเสียยังเมืองชะแลบหั้นแล พระเจ้าคร่ำเพิงดูด้วยญาณประหยูว่าพระญาสิสุหั้นมีริทธิ // บุญสมพารมากนัก จักได้เปนพระตน ๑ พายหน้ามีหั้นชะแล คุณจักย่ำรอยตีนไว้ในกลางเรือหั้นหื้อเปนบุญแก่มันเทือะ ว่าอันค้ำว้าไว้พระบาทอัน ๑ หั้นแล เหตุตั้งเรือ // พระญาสิสุละเรือเสียหั้นชา เพิงรู้ตั้งนั้นเมื่อปถมะกับบ น้ำสมุทท์บกกลง คนคั้นเถิงดอยอันนั้น แลเมื่อน้ำยังขึ้นเถิงเมืองอันชื่อทวารวดี พระญาสิสุผู้กินเมืองมีริทธิ // อานุภาวะมากนัก มีวัน ๑ วันยอมนัก ลงขี่เรือหื้อคนทั้งหลายถ่อพายไฟแฉ่วเหล่นเรือเหล่น เรือนั้นยาว ๑๐ วา กว้าง ๔ สอก เพนคากว้าง ๔ สอก หนาสอก ๑ ตั้งกลางเรือเหล่นนั้น แล้วค้ำพายไฟเหล่นในมหา //

(๑๒.๒๙) สมุทท์ มาเถิงวันออกที่ ๒ สอกห้วยตีนคอยที่นั่น คั่นอนหั้นคั่น ๑ เมื่อรุ่งเช้า น้ำหลอนบกเขนเรือเสีย ยังมีอ่างผาอัน ๑ กว้าง ๓๒ วา พระญาค้ำหื้อชักเรือลงไว้อ่างผาหั้น หื้อบิ่นหัวเรือเมื่อ // วันตกแล้วว่ำบ่ข้างจักว้าเรือแล ผู้ใดมีบุญหากจักได้ชะแลว่าอัน ค้อออกหน้เมื่อทางบกเถิงเมืองชะแลบค้ำตายหั้น บ่รอดเมืองมานได้แล ตั้งแต่นั้นน้ำสมุทท์บ่กไฟ // แลเทือแลหน้อยแล้ว ๒ วา เมินนานมาลวดกลายเป็นเกาะชายกลายเป็นบ้านเปนเมืองไฟแล เรือเหล่นนั้นลวดกลายเป็นผาอยู่อ่างผาหั้นแล เหตุใดแล้วว่ำอัน น้ำ // เปนบุญกับลกรอยู่ต่อเท่า่นสิ่งกับบ่ทั้งมวลแล บุตวนั้นตัวติดอวบน้ำอันไหลลงนารกอยู่ เมื่อได้ไฟนารกร้อนต้องอก แม่มนค้ำยถ่อขึ้นหื้อนำสลดลอลดลงไฟนารก คั่นเอยนอกมันค้อวบอยู่ตั้งเก่าแล้วลวดหั้น //

(๑๒.๓๐) น้ำสมุทท์ค้ำยังขึ้นเล่า เหตุนี้แลพระญาสิสุเอาเรือไฟละเสียหั้น ลวดกลายเป็นผาเรืออยู่เพื่ออันแล เมื่อพระพุทธเจ้าเรามาที่นั่นเปนเมืองละ ยังมีละผู้ ๑ ชื่อว่าขุนแสนทอง เปน // ไหยแก่ละทั้งหลั ยมนเปนมิตต์กับโยคีผู้ ๑ เอามาแต่เมืองปราสีมาแบ่งเข้าของหื้อแก่มนโยคีสูง ๑๘ สอก มีกำลังเท่าช้าง ๗ พราย มั่นยอมลื่นน้ำ // ปาอย่ามันเกิดมาแต่เมื่อพระเจ้ากฤษณะะ พอนิพพานมันกินน้ำปายาร้อยน้ำ ๑ ลวดยีนต่อเท้าพระเจ้าโกนาคนะเกิดมา พอนิพพานมันพ้อยลื่นน้ำปายาร้อย // น้ำ ๑ ลวดยีนต่อเท้ากัสสะปะเจ้าเกิดมา พอนิพพานมันซ้ลื่นน้ำปายาร้อยน้ำ ๑ เล่า ค้ายินมาต่อเท้าพระโคตมะเจ้าเกิดมานี้ ขุนแสนทองกะทำมิตต์ด้วยโยคี เอามา // แบ่งเข้าของหื้อมัน แล้วลวดอยู่แลแต่นั้น หัวเรื่อนั้นเมื่อวันตกละว่ำยังมีถ้ำอัน ๑ งามนัก เปนอุโมงค์โขลงเข้าไฟทองคอย กว้างเท่าวิหารหลัง ๑ โยคีผู้นั้นอยู่ปากถ้ำหั้นแล ยังมีอรหันตาตน ๑ //

(๑๒.๓๒) พานในถ้ำหั้นแล เรียงนั้นขุนแสนทอง เอาเจ้ามาอยู่ ๔ ตน คั้นมีนอายุคี่โง่โลกพาย
หน้าแล หนังสือ ๗ กัมพิร์เสียไฟ เขาค้เขียนแทนไว้หั้น แลฉัตรทองใบ ๑ เจ้าจุนทะกังหิดคำธมมิไว้หั้น แล
โยคี // อยู่รักษาเจ้าจุนทะต่อเท่าณิพพานแล เจ้าจุนทะเข้าสู่ณิพพานน้อย ๑ พระเจ้าจุงจะเดินเทสสันตริ
โผดบณิสต์ตมารอดที่นั่น นั่งอยู่พาเรือเหนือแทนที่ทำกลามเรือ // นั้น โยคีรู้ว่าพระเจ้ามานันคืออกถ้ามา
ไหว้ พระเจ้าถามว่า ท่านโยคีมาอยู่นี้เหตุใดชา สหายข้าขุนแสนทองเอาเข้ามาแล แปงเข้าของหื้อข้าลวดมา
อยู่หนึ่งแลยัง // มีอรหันตาเจ็ดตน ๑ เปนลูกสิกข์เจ้ากั ชื่อว่าจุนทเถร มาอยู่จำสงัดในถ้ำนี้ ลวดเขียนธम्म
ทั้ง ๓ ปีกุระ ตนก้าค้แปงหิดคำใส่ไว้หั้นแล เจ้าจุนทะจึงนิพพานเสียก่อนหน้าเจ้า // นี้น้อย ๑ แลเจติย์
คำสูง ๗ สอก ข้าค้สร้างไว้ พระเจ้าคว่ ๓๐๐๐ ข้าค้สร้างไว้ พระนอนตน ๑ ยาว ๘ สอก ข้าค้สร้างไว้ ค้องลูก ๑
กว้าง ๒ วา ข้าสร้างไว้หั้นแล พระเจ้าว้าดิแท้แล หากจักเปนโกฏจากบุญอันกว้างขวาง หา //

(๑๒.๓๓) ที่สุดจะได้ สี่จะทั้งหลายมีขุนแสนทองเปนเคล้าค้เอากันมาไหว้พระเจ้ามากนั้ก พระเจ้าย้า
รอยตื่นไว้แท่นผาเรือหันแล ตำนานบาททักขินเจตียะผาเรือ แล้วเท่านั้นก่อนแล ถัดนั้นพระค้ขึ้นดอยผาเรือ
พระญา // อินทโณคิตต์เก็งพระเจ้าไฟ ขุนแสนทองยินดีว่า แต่คูเกิดมาถ้านพอเถ่าจึงหันพระเจ้าวันนี้ มัน
เล่นเมื่อเอาเกินคำ มาบ่ทันค้เล่นขึ้นดอยทวยตวงหยาบจิงหัน พระเจ้านั่งอยู่จอม // ดอย ขุนแสนทอง
เอาค้เกินทางวันตกช่วยเหนื่อ พระญาอินท้เกินวันออกช่วยไต้ อรหันตาแลพระญาโสกนั่งอยู่เปนปวิวรร
พระแลงดูทิศสะทังมวล หันที่นั่นงามนั้ก จิงขอธาตุเชิงพระพุทเจ้า // ว่าที่นี้ควรตั้งศาสนาแล้วอั้น พระ
เจ้าร่ำเพิงว่า ที่นี้ค้เปนที่เค็งบ้านเค็งเมือง ศาสนาคูรุ่งเรือง คนทั้งหลายจักมาไหว้นบพุซาค้่ายนั้กซะแล ว่า
อั้นค้หื้อเกสาเส้น ๑ ยาว ๘ นิ้ว // มีอขวาง อรหันตาแลพระญาโสกแบ่งกับไม้รวก ใส่แล้วขระอุปคำ ๘
กำ แล้วขออนุญาตที่จักจุธาตุ พระเจ้าว่าถ้ามีพื้นดอยอั้นนี้ จุนทเถรเปนลูกชาวกุสินารายอั้นเปนลูกสิกขุ
มาอยู่จำสงค์ในถ้ำหั้น //

(๑๒.๓๔) คำพอนิพพานเสียก่อนหน้าอันเล่ามานี้หน้อย ๑ หิตคำธัมม์แล้วด้วยคำ ๗ หิต คัมภีร์หันแล พุทธรูปคัมภีร์หัน สู่งเอาเกสาธาตุไฟไว้หันเทือะ อรหันตา ๓ ตนกับทั้งพระญาณโสภณเอาพระอุบาธตุพระตั้ง เหนือหัว แลแล้ว // คีล่งไฟแต่จอมดอยได้ ๘๐ วา รอดปากถ้ำอันโยคอยู่นั้นเข้าไฟจบเจดีย์คำ ค้องคำ หิตธัมม์ แล้วค้เอาพระอุบาธตุตั้งไว้จัมแทนคำอันตั้งหิตธัมมนั้นหันแล จอมดอยลงไฟเถิง // ธาตุ มีร้อยวา ปาย ๒ สกมขมิมะปริสสะแล แต่ปากถ้ำเข้าเถิงธาตุมี ๙ วามขมิมะปริสสะ ที่ประตุถ้ำหันมีหกกำ ๑ ขาใบ หล่นยังปิวตกเพาะปากถ้ำประตุถ้ำมีวันออกไว้เทวบุตร ๘ ตน // อยู่รักสาชื่อท้าวเวทดา พระญาณินทไสยนต์ผัดไว้จัมธาตุกล้ำวันออกตัว ๑ เพื่อบ่หื้อเป็นอันตรายแก่ธาตุเจ้า แล้วจึงพากันออกไฟด้วยเปียวถึง ได้ ขำน้ำเล็กเพียงคอ หากมี // ในถ้ำหันแล ขำแล้วขึ้นไฟด้วยเปียวถ้ำ ๘ ร้อยวา ออกพ้นเปียวปฏักแล้ว แปรประตุไว้ขำแปงยักซ์ ๒ ตัว เอาคำใส่ท้องแลตัวแลแสน เอาแก้วปัทมมราคเปนตา แลตัวแล ๒ ลูก หน้าผากขาทั้ง ๒ ใส่คำแผ่น ถือมิตสรีกัญช้อยอยู่ /

(๑๒.๓๕) เฝ้าซ้ายขวาแล ซ้อยักขทวาระ แล้วจึงมาไหว้พระเจ้าว่า นามมาแท้แลเด พระญาณโสภณว่าผู้ข้าทั้งหลายแต่งแปงทั้งมวลแลพระพุทเจ้าจากกับด้วยเจ้าอาณันทะว่า บัดนี้อายุคุได้ ๖๐ แล้ว คีจักนิ // พพานแลธาตุหน้าผากกล้ำซ้ายคุจักเอามาถบ้นนาในดอยที่นี้ หื้อเป็นทิวบูชาแก่คนแลเทวดาทั้งหลาย เปนดังเมื่อค้อยังธอรมานจักมีชะแล ถานะที่นี้เปนที่ลาบเพียงงาม // จักเปนเมืองอัน ๑ ชื่อว่าอุตตรนคร จักเปนที่ชุมนุมคนทั้งฝูงรักสาแลหิตธัมม์พระคัมภีร์หันชะแล เมื่อโตบ้านเมืองรุ่งเรืองด้วยแก้วทั้ง ๓ ประกอบด้วย เถรานูเถร คนทั้งหลายตั้งอยู่ // ในสรณคมน์พร้อมกันตั้งอัน เทวดาหากจักนำธาตุออก หื้อคนทั้งหลายได้ไหว้บูชา มีหันชะแล เมื่อคตฤคคตยังธอรมานหื้อแล้วสัมปัตติ ๓ ประการมีสันโด นลาต ธาตุอันมาตั้งอยู่ในดอย // ที่นี้ คีจักหื้อแลยังสัมปัตติ ๓ ประการ แก่คนแลเทวดาตั้งอันชะแล คุมาในที่นี้ ขุนละเอาเกินคำมาเก็งหื้อคุ พายุนจกปรางกูได้ชื่อว่าดอยเก็ง มีหันชะแล พระเจ้าว่าอันแล้วค้อยู่เทศ นาธัมมสังสอนละทั้งหลายใน //

(๑๒.๓๖) จอมดอยที่นั้น ละทั้งหลายมีขุนแสนทองเปนต้น คีหื้อทานเข้าปณทิบาตแก่พระเจ้าแล อรหันตาทั้งหลายชวนหันแล พระเจ้าอยู่หัน ๓ วัน เจ้าอัสสชิเถร แลตุลเถร อันเรียนเอากัมมัฏฐาน // แต่ สำนักพระเจ้าอยู่จำเรณูภาวนารักสาพาหะพระเจ้าอันไว้ในผาหน้อยกลางแพะป่าแดด คีได้เถิงธัมมวิเสสดวงชื่อว่าอรหันตา แล้วค้จึงจกกันว่า อาวุโส พระ // สังเราว่าเมื่อใดเชื่อได้เถิงธัมมวิเสสแล้วมาไหว้พระเจ้า หื้อได้รู้แลดีแล้วแล เชิญจูงพากันเมื่ออยู่อุปัฏฐากรักสารอยตีนค้อยังผาหน้อยหันเทือะ คีเสมอดั่งได้อุปปี // ฎฐากุชุนันนั้นแล ขาคีไหว้นบสั่งอำลา แล้วคีมายูรักสาพระบาทเจ้าที่นั้นอยู่ได้ ๓ วัน คีนิพพานไฟแล พระญาณินทรู้ชาวคิไฟเพื่อจักส่งสะการเผา เยียดังรื้อคิบบัหมี่ คีมายบอกแก่พระเจ้าว่าท่านจักเผา //

(๑๒.๓๗) บัหมี่แล เมื่อตฤคคตยังมีจักอยู่ถ้ำพระอารียเมตเตยยะก่อนชะแล พระอารียเมตเตยยะ หากจักเผาด้วยตนเองชะแล้วอัน พระญาณินทคีไฟเนรมิตขงชาผ้า ๒ อัน ใส่ซากเจ้า // อัสสชิอัน ๑ ใส่ ตูเรธอัน ๑ แขนวไว้ที่นั้น อารียเมตเตยยะเกิดมาหากจักเผาชะแล อรหันตานิพพานบ่เนา คีอมหากัส

สี่ปะ ๑ จุฬาสปะ ๑ // จุฬจุนทะ ๑ ตุลเถร ๑ อัสนธิ ๑ แล พระญาอินทจิงมาหาพระเจ้ายังสันดอย
 เก้งหันแล ส่วนตัวโยคีสูง ๑๘ สอก คันเมียนอายุก็ได้เป็นภุมมเทวดาอยู่ถ้ำที่นั่น // ผู้ใดจักขึ้นไหว้ธาตุดอย
 เก้ง ท้อมีเข้าตอกดอกไม้บูชาโยคีเสียก่อนเยี่ยขึ้นเทือะ บอ้นจักเปนฝนเปนลมหนักชะแล ตำนานว่านลาต
 ธาตุดอยเก้งแล้วเท่านั้นแล ถัดนั้นพระ // เจ้าไต่ราวดอยไฟเพลิงไฟหนือแม่ระมิง เลียบฝั่งน้ำขึ้นไฟหัน
 ลวะผู้ ๑ แปะหลุกใส่นาดอ มั่นหันพระเจ้าจิงแก้ผ้าสะไบมันเช็ดตีนพระเจ้า แล้วเอาใส่ห่มมัน คักลายเปน
 แผ่นคำ มั่นยินดีมันว่าขอท้อ //

(๑๒.๓๘) พระพุทธเจ้าอยู่หั้นน้อย ๑ ว่าอัน พระเจ้านั่งอยู่เหนือดอยม่อน ๑ มีวันตกบันลือหัน
 มั่นค้เล่นเมื่อหุงเข้า ๒ ห่อ แกง ๒ ห่อ ค้เกิดเปนเข้าทิพพแกงทิพพมาท้อทานแก่พระพุทเจ้า แลอรหันตา
 ฉั่น แลพระญาโสก // กินค้เหลือ พระญาโสกว่ามิงอย่าแปะหลุกเทือะ มิงจุงขอสลิจมิงพระเจ้าเทือะ เข้า
 ของมิงจักกินแลจักไว้ค้หากเกิดมีชะแล แล้วค้มาขอสลิจพระเจ้าค้ท้อปัญจะสลิกแก้มัน แล้วมันเมื่อสู่เรือน //

หั้นอันใดค้เปนค่านับเสี่ยง มั่นยินดี มันว่าแต่ก่อนค้เยี่ยนาพอหลอตตาย ค้บพอกิน ค้ได้สลิจพระเจ้าแล้วมา
 หั้นอันใดค้เปนคำ สลิจพระเจ้านี้ประเลิงแก้แล ค้จักรักสาตราบชีวิต // ค้ชะแล พระเจ้าว่าค้มาเถิงหนี่ ลวะ
 ผัดหลุกใส่นาดอ เมืองที่จักได้ชื่อว่าเมืองหอดชะแล ที่นี้ถ้าค้มี บ่ควรงัวธาตูละแล้วอัน พระเจ้าค้ขึ้นไฟด้วย
 ฝั่งแม่ระมิงกล้าเหนือ ๒ พันวา // หั้นผาก่อน ๑ เปนรูปเต่า พระค้ตั้งอยู่เหนือผา หั้นพระเจ้า นาคลูกสู่
 มั่นออกมาไหว้พระเจ้าแลอรหันตา แล้วพระค้ย้าหน้าผานั้นไว้พระบาทเหนือผานั้นไว้พระบาทเหนือผา
 เล็ก ๔ นิ้วมือขวาง แลตำนานบาทเจติยะเมืองหอดแล้วเท่านั้นแล //

(๑๒.๓๙) พระเจ้าพรากที่นั่นขึ้นไฟพายเหนือดอยแม่ระมิงพัน ๔ ร้อยวา จวบพระญานาคตน ๑
 ร้ายนักจักท้วง พระเจ้าค้กะทำบ่ท้อมันยอหัวได้ มันว่าค้คู้ว่าคู้ ๑ ดิหลิตาย มันผู้นี้มีฤทธิ์เหลือกว่าคู้อื่น //

ชา พระค้กะทำปาฏิหาริย์ท้อมันท้อมัน มันจึงรู้ว่าเปนพระเจ้า มันจึงว่าขอท้อข้าท้วงตึงได้แต่ ข้าค้ได้รู้ได้กะทำ
 ผิด ข้าขออนุญาตท้อข้าแต่ ข้ายืนหักหัวหักตัวข้านัก พระเจ้ารู้ว่ามัน // อ่อนจึงปลงฤทธิ์เสีย ท้อมันท้วงได้
 มันจึงเอาอาสนามาบ่เหนือผาก่อนนั้นกว้าง ๕ สอก ยาว ๕ วา แล้วค้ท้อทานเข้าน้ำโภชนะอาหารแก่พระ
 เจ้า ค้หาน้ำบ่ใต้พระญานาค // ค้ท้อน้ำออกมา มั่นค้เอาใส่สลุมาท้อพระเจ้าฉั่น แล้วกะทำภักตคักจกแล้ว
 มันขอสลิจ พระเจ้าค้ท้อปัญจะสลิกแก้มัน มั่นยินดีค้สมุตติท้อตาทั้ง ๒ ปูชา แล้วค้เลิกพังพานขึ้นเปนฉัตรก้ง
 พระ // เจ้าอยู่หั้นแล มั่นค้ขอพระบาทเชิงพระเจ้านั่งอว่ายหน้าไผวันออก ว่าสัณฐานที่นี้พระญานาคท้อ
 ตาเป็นทานแก่คู้ พายหน้าจักเปนเมืองอัน ๑ ชื่อว่ามทานคอร มีหั้นชะแล ว่าอันค้ลูกไฟอารอยตีนไว้ //

(๑๒.๔๐) เหนือผาอันนั้นหั้นแล พระญานาคเข้าไฟในสูงแห่งมัน ตาทิพพอันประเลิงค้เกิดมีแก้มัน
 แจ้งนัก ด้วยเดชบุญอันได้ท้อตาเป็นทานแก่พระเจ้านั้นแล ตำนานบาทเจติยะไว้หาดนาคหัวเคียนแล้ว //

เท่านั้นก่อนแล พระเจ้าพรากหาดนาคเมื่อเหนือเถิงที่ ๑ อว่ายหน้าไผวันออก รำเพิงว่าอายุคู้จักพอ ๘๐
 แล้วเทายังชาวปี่จักนิพพานแล เมื่อคูนิพพานแล้วธาตุดอกมา // ตั้งอยู่บ้านเมืองอันนี้มากกว่าทุกเมือง ชะ
 แล้วอัน ัมมสังเวคค้เกิดมีแก่พระเจ้าที่นั่นลวดได้ชื่อว่าสกักถานแลเลียงนั้นพระเจ้าไผวันออก ๒ พันวา

เถิงบ้าน // กุมภเสฏฐีช่างปั้นหล่อขายกินเปนนายบ้านที่นั่นมันถามพระเจ้าว่า เจ้าจักไฟที่ใดชา พระเจ้าว่า
 คูเดินเทศสันตริมาเถิงที่นี่ เพื่อจักโผดสัตว์ทั้งหลายแล้วอัน เสฏฐีว่าเจ้า // คูหากเปนพระเจ้าตาย มันคื
 ราชนาวาข้าขอพระเจ้าอยู่ที่นี่พอ ๗ วันก่อนเทีอะว่าอัน มันคืแบ่งกุทิหลัง ๑ หื้อพระเจ้าอยู่สำราญแล้ว
 ปาวเดินละทั้งหลายมาหื้อทานเข้าปิมทิบาตแก่พระเจ้า มันว่าบุญชา //

(๑๒.๔๑) เทีอะว่าอัน พระรับสันแล้วกะทำภัตตานุโมทนา แล้วจึงจาเชิงอรหันตาแลพระญาอโสก
 ว่า คูมาเถิงหนี่ ละวะมาทานเข้าว่าบุญชาเทีอะว่าอัน ที่นี้จักปรากฏว่าบุญชนคอรมีหั้นชะแล อรหันตแล
 พระญา // อโสกขอธาตุจิมพระเจ้า พระเจ้าว่าที่นี้คืควรตั้งศาสนาแท้แล้วอัน คืหื้อเกสาเส้น ๑ หื้อแก่
 อรหันตาแลพระญา แล้วคืหื้อละวะทั้งหลายชุด มีกุมภเสฏฐีเปนต้น คืชุดลง // เล็กี่ร้อย ๘ สอกใส่บอไม้
 ชาง แล้วใส่อบคำใหญ่ ๘ กำ เอาลงชุมแล้วละวะทั้งหลายมีเสฏฐีเปนต้นคืยีนคัก ใส่เข้าของบูชา ๗ ล้าน
 แปงเจดีย์คำกวมสูง ๗ สอก แล้วพระญา // อินทิสัยนต์ผัดไว้ แล้วพระจึงว่าคัณคินิพพานแล้ว สูงเอา
 ธาตุชะหม่อมกล้าซ้ายทั้งกล้าขวาคุม่าไว้ที่นี้เทีอะว่าอันวันนั้นแล ตำนานเมืองหริภุญชัยแล้วเท่านี้แล
 เรียงนั้น // พระเจ้าขึ้นโพหนเหนือหมื่นวา เถิงบ้านมาน ยังมีมานผู้ ๑ หื้อมาก ๗ ลูก กับพูเหลือง ๒ แห
 ลบ มาหื้อทานแก่พระเจ้าว่าคูนทิดา เทาะว่าอันบ้านที่นี้จักได้ชื่อคังบ้านคูนทิดาชะแล เมื่อหน้าจักปรากฏ
 แผ //

(๑๒.๔๒) ไฟว่ากุมภกาม ควรตั้งศาสนาที่ ๑ แล้วอัน คืหื้อเกสาธาตุเส้น ๑ ใส่อบคำใหญ่ ๗ กำ ชุด
 ชุมร้อยเอ็ดสอก เอาอบธาตุตั้งท่ากลาง แล้วมั่งหมื่นใส่เข้าของล้าน ๑ คนทั้งหลายใส่สับเอ็ดล้าน พระญา
 อินทิสัย // ยนต์ผัดไว้ ถมคิก่อเจดีย์กวมสูง ๒ สอกหมายไว้ พระเจ้าว่าคัณคินิพพานแล้ว สูงเอาธาตุ
 กกลางกล้าขวาคุม่าไว้ที่นี้เทีอะ ตำนานพิกขิมพุนธาตุกุมภกาม แล้วหนี่แล // อรหันตาทั้งหลายแลพระอโสก
 นอนในที่พระตำนวายไว้ธงตมกัมหมันเท่าพระพุทเจ้าองค์เดียวไพออยู่ดอยม่อน ๑ หนวันตกใกล้เคล้าไม้
 ขามตัน ๑ ใหญ่ ๘ กำ สูง ๕๐ สอก เมตตาสัตต์ // โลก กลางคัณเทวดายินดีหื้อท่าผนคำตกลงบูชาพระเจ้า
 ๒ คาบ พระเจ้าอโสกฐานหื้อคำเข้าอยู่ทอ้งดอยนั้น ลวดได้ชื่อว่าดอยคำ เพื่ออัน แลเทวดาขอรอยดินเชิง
 พระเจ้า // รุ่งเช้าพระเจ้าไพวันออก ไม้ขามหันหินก้อน ๑ งามนั กีย่าไวรอยดินอัน ๑ อรหันตาแลพระยา
 อโสกจึงมาพินัน แลตำนานบาทเจดีไว้เชิงใหม่ดอยคำแล้วแล พระเจ้าพรากที่นั่นโพหนเหนือหมื่น อยู่ใกล้
 //

(๑๒.๔๓) เคล้าไม้บุนนาคตัน ๑ ยังมีเถ่าแก่ ๒ ผัวเมียปลูกดอกบุนนาคขายเลี้ยงชีวิต เข้าอยู่ในเคล้า
 ไม้บุนนาค หันพระเจ้าคืเอาดอกบุนนาคมาบูชา พระตำนวายต่อหน้าอรหันตาแลพระญาทั้ง ๒ ว่า ถานะ
 ที่นี้เมื่อหน้าจักเปน // ที่สาสนามารุงเรื่อง จักเปนที่ชุ่มนุเมแห่งสังฆะชื่อว่าบุฬารามมีหั้นชะแล มีอือบหัวได้
 ผม ๒ เส้นไว้ที่นั่นเส้น ๑ แล เจ้าอาณนทจึงไห้พระเจ้าว่า ข้าแห่งพระพุทเจ้าควร // เราเมื่อปาเซตวันณ
 ก่อนเทีอะ พระเจ้าว่ายังหน้อย ๑ ก่อน ประเทศที่นี้พายหน้าจักเปนเมืองไทยอัน ๑ จักรุ่งเรื่องด้วยแก้วทั้ง
 ๓ มีหั้นชะตาย เหตุนี้ตถาคตะจักไพนังที่ทั้งหลาย // ๘ แห่ง อันเปนอัฐมึงคละถานะ เปนดังคูไพนังโส

รัสสะมหาถานะในเมืองลังกานี้ก่อนว่าอัน ตำนานเกสาธาตุบิณฑาสวนดอกแล้วเท่านั้นก่อนแล ไนยะ ๑ ว่ามีเกสา // ยาวเส้น ๑ พระเจ้าอภิชิตฐานที่อุป ๘ เส้นเท่ากัน ไว้ที่ ๘ แห่งว่าอันแล พระเจ้าพราหมณ์ที่นั่น ไพนออกช่วยเหินจิมใกล้เกล้าไม้หก ไวกเกสาธาตุเส้น ๑ ว่าที่นี้พายหน้าเวรวัณณรามมีหั้นชะแล แล้วไพนได้ //

(๑๒.๔๔) ช่วยวันออก จวบชิมาน ๗ คน ที่อสิกลแล้วบวชใหม่ พายหน้าจักเปนเมืองไหอัน ๑ สม ริธิรุ่งเรืองนัก จักได้ชื่อว่าเมืองซีใหม่ชะแล พระเจ้าไวกเกล้าวันตก หั้นละ ๒ คนที่อทานหมากม่วง ๒ ลูก // อย่างขึ้นอยู่ ขาหั้นพระเจ้ามาเอาขึ้นแห่งหนึ่งกับเข้ามาใส่บาตร พระเจ้ารับสันแล้วไวกเกสาเส้น ๑ ทำ นวาวว่าที่นี้พายหน้าจักเปนอารามอัน ๑ ชื่อว่าโสกราหมมีหั้น // ชะแล พระเจ้าไวกเกล้าได้ จวบละ ๒ คน ที่อทานหมาก ๓ ลูก หมากม่วง ๒ ลูก พระเจ้ารับสันแล้ว ละทั้งหลายเข้ามาที่อทานหมากม่วงหวน และ หมากพระหวนเข้าแช่แก่พระเจ้ารับ // สันแล้ว เขาคีเอน้ำส้มป่อย น้ำอบ น้ำหอมมาที่พระเจ้าอาบน้ำดำ หัว ที่นั่นแล้วอยู่หั้นเทศนาธรรมแก่ละทั้งหลาย ๓ วัน จึงทำนวาวว่าที่นี้จักได้ชื่อว่าพิชชาราม อุชาราม // คีว่าแล้วว่าอัน คีอเกสาเส้น ๑ คือวัดศรีเกิดแล พระเจ้าไพนออกช่วยเหิน หั้นชิมาน ๗ คน นอนอยู่ หั้นพระเจ้ามา ลูกมาไหว้พระเจ้า พระเจ้าคิบวชที่อุปเอหิกขุแล พระเจ้าทำนวาวว่าที่นี้มิมีต //

(๑๒.๔๕) ชิมานพอสงมาอนอยู่หั้น ที่นี้จักเปนที่ชุมนุมแห่งสังฆะ จักได้ชื่อว่าสังฆรามมีหั้นชะแล คีไวกเกสาธาตุเส้น ๑ หั้นแล พระพราหมณ์ไพนตกช่วยได้ หั้นละผู้ ๑ แ่งที่อยู่แลประตูบ้าน มัณฑาธนา ที่อพระเจ้าอยู่ พระ // คั่นอนที่นั่นคั่น ๑ จึงทำนวาวว่าที่นี้จักปรากฏชื่อนั้นนารามมีหั้นชะแล คีไวกเกสา ธาตุเส้น ๑ หั้นแล ถัดนั้นพระเจ้าไพนออกช่วยเหิน หั้นละทั้งหลายหลายนัก เขาราทนาพระเจ้าอยู่กลางบ้าน หั้นละ // ผู้ ๑ หั้นพระเจ้า ยินดีเอกล้อมมาแปงช่อทุงปูชาพระเจ้าหั้นแล ยังมีชิมานตน ๑ มีอายุได้ร้อย ขาวปี หั้นพระเจ้ายินดี คีตระนิ้งเกิดมาเมื่ออายุเท่านี้จึงได้หั้น // พระเจ้าวันนั้นแล้วว่าอัน คีแก้ผ้าชีพอร์ สังฆาธิษฐานน้ำมนตามปูชาพระเจ้าว่า คุณาหั้น ละแปงช่อทุงปูชา ชิมานคิแก้ผ้าชบน้ำมนเจาปูชา ที่นี้จักได้ ชื่อว่า // โชติกรามมีหั้นชะแล คีไวกเกสาธาตุเส้น ๑ ละทั้งหลายใส่บอกไม้ซาง แล้วใส่อบคำใหญ่ ๙ กำ ขุด ขุมกลางบ้าน ๒ วาเอาลงจุไว้ ใส่เข้าของโกฏ ๑ พระญาณินที่ไสยนต์ผัดไว้ ก่อเจดีย์พายบนสูง ๓ สอก พระ //

(๑๒.๔๖) เจ้าว่าเมื่อคุณิพพานแล้ว จุงเอาธาตุฝ่ามือขวาคุมาไว้ที่นี้เหิอะว่าอัน ทักขิณหัตถธาตุไว้ โชติกราม คือวัดหมื่นสาน ไนยะ ๑ ว่าวัดมหาเจดีย์หลวงกลางเวียงแล พระเจ้าพราหมณ์พอกไพนบ้าน // กุมภเสฏฐีอยู่ ๓ วัน เทศนาอาณิสสพุทธรูป เสฏฐีได้ฟังยินดีมากนัก ปาวที่อละทั้งหลายเอาดินหม้อมา ช่วยกันปั้นแปงพระพิมพ์ได้ ๓ ล้าน ๓ แสนองค์ แล้วตั้งไว้เหนือช่องช่อง // หน้าพระเจ้า คีขออาณุญาตเพื่อ ใครเฝ้าที่อหมั้น พระเจ้าที่อาณุญาตเฝ้าแล้วจึงกล่าวว่า สุทธานอุปปานสักกะทั้งหลาย ส้างแปงรูปคฤดาตะ ไว้ไหว้บูชาคิติดัก // แล เมื่อใดถานะที่นี้เป็นบ้านเปนเมือง สาสนาคูตั้งที่นี้จักรุ่งเรืองมากนัก คนทั้งหลาย ผูกมาเกิดนั้นในเมืองอันนี้คิมีบุญสมพาร จักได้เกิดร่วมสาสนาพระเมตเตยยะเมื่อ // มาเปนพระพายหน้า

ประหมาดเท่าสู้บันพุทรูปคุณมีหันชะแล อรหันตาแลพระญาโสกหื้อลวะชุดชุมเล็เกี ๗ สอก กว่างค์ ๗ สอก เอาพระพิมพ์จุไว้ เมื่อใดศาสนาตั้ง คนทั้งหลายจักเอาพระพิมพ์นี้ออกบูชาสักการ สา //

(๑๒.๔๗) สนาจักรุ่งเรื่องแต่นั้นไพชะแล ถัดแต่นั้นพระเจ้าไฟเมืองตีนดอยนางน่อง พระเจ้าเอามือลูบหัว ได้ผมเส้น ๑ หื้อแก้อรหันตาแลพระญาโสกใส่บอกไม้ซาง แล้วใส่อบคำใหญ่ ๘ กำ ชุดชุมร้อย สอก จุ // ชาติไว้ พระญาอินทิสัยนตผัดไว้ปั่นแล ตำนานเมืองตีนดอยนางน่อง แล้วเท่านั้นแล พระเจ้าพรากที่นั่นไฟสู่เมืองเมย ขึ้นดอยนางพีไว้เกสาธาตุเส้น ๑ ใส่บอกไม้ซาง แล้วใส่อบคำใหญ่ ๘ // กำ จุไว้ในชุมเล็เกี ๗ สอก ภูมิ พระญาอินทิสัยนตผัดไว้ รักสาธาตุไว้ดอยนางพีเมืองเมยแล้วแล พระเจ้าพรากที่นั่นไฟสู่เมืองยวม ไวรอยตีนอัน ๑ แล พระเจ้าไฟเมืองทราง // ไวรอยตีนอัน ๑ ในเวียงผาครอกแล พระเจ้าไฟเมืองชะแลบ แล้วไฟเมืองกุสินาราย แล้วไฟสู่เซตวันณแล พระพุทธเจ้าไฟเถิงบ้านโตเมืองโต ชาวบ้านชาวเมืองทั้งหลาย หื้อลูก // หื้อหลานเชาบวช เพื่อว่ามารอดเซตวันณได้ลูกสัก ๘ ร้อยตนคัมมิแล เถิงเมื่อพระพุทธเจ้าเข้าสู่ปรินิพพานแล้ว อรหันตาแลเทวดา ท้าวพระญาทั้งหลายจะมาทำสรีระส่งสะการ ค้นแล้วบวรมณแล้ว เจ้า //

(๑๒.๔๘) โสณเถระ แลอุตตรเถระ แลเจ้าอนันทะจกัปปด้วยพระญาโสกแลพระญาอินทาวา ตูรา มหาราชทั้งหลาย เมื่อพระเจ้ายังธอรมานคี่ดำนวายไว้แก่เราทั้งหลายหื้อเอาธาตุไฟไว้ในบ้านใหญ่เมือง // น้อยทั้งหลายต่างๆ วันนั้นแล บัดนี้พระเปนเจ้าคี่นิพพานไฟแล้ว เราทั้งหลายควรเอาสาริกธาตุพระเจ้าไฟถูปินนาทวยตามตั้งพระเจ้าหากทำนวายไว้นั้นขแห่ง ควรชะแล้วอัน // พระญาทั้ง ๒ คี่รับเอาว่าดีๆ แล้วคี่เอาธาตุพระเจ้าเตม ๓ ตัมพนาไฟถูปินนาทวยตามอันพระเจ้าหากสั่งไว้ขแห่ง แล้วคี่มาเถิงดอยเก็ง จวบขุนแสนทองจิมท่ากลาง // เคล้าไม้สามปีจ ๒ ต้น ไกลแม่ระมิง ๕ พันวา ว่าธาตุพระเจ้า ๒ ดวง ๓ ดวง อันเราจักไว้ในดอยเก็งที่นี้ เปนธาตุหนักมากใหญ่แท้ดีหลีตาย เราควรริสสนาโกฏคำลูก // ๑ หื้อสมควรแก่ธาตุเจ้าก่อนเทือะ ว่าอันพระญาโสกคี่หื้อนลาธาตุแก่ขุนแสนทองกับโยคีชาทั้ง ๒ ยินดีเอาคำมาช่วยกันดี พระญาโสกคี่แต่งงามิสสะบูชาเข้าตอกดอกไม้ //

(๑๒.๔๙) มาไหว้บูชา ลวะทั้งหลายคี่มาไหว้บูชามากนัก พระญาอินทิจริงริสสนาโกฏคำลูกนั้นนามนัก ขำริสสนาเครื่องบูชาคือสัตต พัดค้าว จวามอน ตั้งาชาเขียะ ไม้เท้า ขันหมาก ชะหลาด ชะโตก ถาลีของขิง แล้วด้วยค่านับเสียง จิง // เอานลาธาตุ มีรูปสงสัฎฐานตั้งหมากบ่าลูกใหญ่ ใส่เหนือขันแก้วผลิกแล้วใส่โกฏ แล้วนำขึ้นดอยไฟ ขุนแสนทองและพระญาโสก พระญาอินทือสัตตถือเก็งคำ นำธาตุ // เจ้าเปนประดุจจะตั้งปางเมื่อตนพระเจ้ามาวันนั้น ค้นว่าขึ้นไฟเถิงหิดธัมม พระญาอินทึล้นไฟนตแล้วคี่ขึ้นสู่แท่นคำอันตั้งหิดธัมมนั้น แล้วเอาพระนลาธาตุใส่อบไม้หก // กับด้วยเกสาธาตุ แล้วใส่อบคำใหญ่ ๘ กำ แล้วใส่ในโกฏคำ ตั้งไว้เหนือแท่นคำ กับทั้งเครื่องบูชาทั้งหมด แล้วคี่กัั้งสัตตไว้พระญาอินทิส่องจกัก็ไว้ด้งเก่า แล้วพระญาทั้ง ๒ แบ่งประตุ // ขึ้นนอกกว้างสอก ๑ สูง ๒ สอก แบ่งรูปคูลาผู้ ๑ เขียนมนต์ใส่ใน

ทองเปนยนต์อยู่รักสาประตู่ชั้นนอก ชั้นกลางอันจักรอดเจดีย์นั้น แปรรูปพราหมณ์ ๒ คน ถือดาบสรีกัญชีย
เหมือนกันอยู่ชายขวา เขียนมนต์ใส่ทองแล้วออกมาสั่ง //

(๑๒.๕๐) โยคีกับขุนแสนทองว่า ครูาท่านโยคีแลขุนหลวง ชาติพระเจ้าอันเราทั้งหลายจุไว้หนี้
เราครู้ครู้กันด้วยกัน เชื้อทั้ง ๒ อย่าละธาตุพระเจ้าเสียหื้อหม่นหมอง จูงอยู่อุปฐากรักสาตราบอันมีชีวิต
ท่านเทือะ ว่า // อัน ๒ ขาวว่าเจ้าทั้งมวลอย่าได้เคืองใจเทือะ เพื่อข้าหากจักรักสาตราบอันมีชีวิตชะแล
พระญาอินทร์รำเพิงว่าเมื่อพระเจ้ายังธอรามาที่นี้ คู่ได้กั้พระเจ้าขึ้นดอย // เมื่อพระเจ้านิพพานแล้วคู่
ได้กั้ธาตุขึ้นดอยแล รำเพิงสนั่นแล้วค้เอาสัตตทิพพิบ ๑ กั้ไว้เหนือจอมดอยหันแล อรหันตาแลพระญาทั้ง
๒ ค้เล็กล้อชูขึ้นไหว้ // โณมนายอคุณพระเจ้าด้วยปริยายต่างๆ ตามเพิงใจ แล้วค้เอาธาตุพระเจ้าไฟลง
นาไว้ในที่อันพระเจ้าหากตานวายไว้ชู่แห่ง แล้วพระญาทั้ง ๒ ค้เมื่อสู่ // เมืองตน อรหันตเจ้าทั้งหลายค้
เมื่อสู่เขตวันณอารามหันแล ตั้งแต่นั้นไพบ นลาฐธาตุค้ทำปฏิหารย์เมื่อใด พระญาอินทร์แลท้าวจตุโลกค้มา
ถือนัตถ์กั้ธาตุเจ้าไฟชู่แห่งแล จึงมาตั้ง //

(๑๒.๕๑) ไว้ตั้งเกล้าแล ยังมีในวัน ๑ โยคีรำเพิงว่าพระบาทในมาเรือนั้นอยู่ที่ต่ำ คนทั้งหลายจักอยู่
รักสาปได้ จักเปนสาธณแก่สัตตทั้งหลายชะแล จักจกมเสียหื้อว่าอัน ค้ไฟถมเล็ก ๑๑ สอก // แล้วเอา
หินก้อน ๑ โห่ยเท่าของ คือกว้าง ๕ สอก มาติดปากถ้ำไว้ เมื่อมันจักใกล้ตาย มันคั่นอนอว้ยหัวเมื่อหนได้
ดินมาร่อปากถ้ำ ตายแล้วเบนเทวบุตรอยู่รัก // สวพระเจ้าหันแล ตัวมันบ่น่า จักอยู่ต่อเท่าไฟไหม้กับปิยะ
แล เทวบุตรอันอยู่รักสาธาตุดอยเก็งมี ๒ ตน คือโยคี ๑ เทวบุตรตนอยู่รักสาเจ้าจุนทะตน ๑ แล โยคีอยู่รัก
สา // ประตู่ถ้ำ กับทั้งพระบาทผาเรือแล ขุนแสนทองเวทนาอาลัยด้วยเข้าของ ตายเปนเปรตอยู่รักสาเข้า
ของที่วันออกช่วยเหนือผาเรือหันแล ผู้ใดจักขึ้นไหว้พระ // บาทดอยเก็ง หื้ออาบน้ำจระสเรเกล้าดำหัว
เสีย แล้วทรงเครื่องวัดถาเลื้อยใหม่ ไถลาหาตนด้วยคันธระของหอม แล้วจึงขึ้นเทือะ คั่นจักขึ้นอย่าเอาขึ้น
เอาปลาขึ้นไพบูชา หื้อเอ็งเข้าแลน้ำอ้อย น้ำ //

(๑๒.๕๒) ตาล ลูกไม้ปูชาเทือะ ผิดว่าคนค้หื้อเอาสีกั้ที่ตีนดอยหัน แล้วหื้อแต่งเครื่องปูชา ๒ แห่ง คือ
ที่ตีนพระบาทผาเรือ หื้อเข้าหนมลูกลาน ๓ ลูก โห่ยเท่าหมากพินไพบูชาโยคีผาก่อนหลวง บอกมัน // หื้อรู้
ว่าจักไฟหื้อพระบาท บ่อนมันจักหื้อฝนตก มันนั้นเสมอดังนายประตู่แล คั่นจักขึ้นไฟเลิงจอมดอยที่พระเจ้า
อยู่จอมดอยนั้น เทาควรค่าชาวเจ้าคนชายผู้มีสีกั้ขึ้นสิ่ง // เดียว ผู้ยังบ่ควรขึ้นแล ธาตุเจ้าอยู่ที่ต่ำแล เทา
ควรอยู่ผาเรือหันไหว้แล จาด้วยตำนานดอยเก็งแล ด้วยมีแท่นานอันนี้เทวดาตนอยู่รักสาศาสนาพระ //
เจ้า อาตำนานอันนี้ไพบต้องไว้ในหน้าหินก้อน ๑ ในเมืองลังกาพุนแล หินก้อนนั้นกว้างได้ ๕ สอก ยาวสิบ
สอก อันเป็นที่พระเจ้าไพนั่งปดมะนั้นแล เมื่อสาสนารุ่งเรือง // ในลังกา เข้าสร้างวิหารหลวงกวมไว้ ได้ชื่อว่า
วัดพระหินแล จาด้วยสาริกธาตุตั้งอยู่ถ้านาไทยเชียงใหม่ขาว ๓ แห่ง กับพระบาท ๑๒ แห่ง คือว่าพระเจ้า
มาเมืองพยาก เชียงแสน เชียงราย เมืองพระญาว ลัมพาง //

(๑๒.๕๓) เมืองน่าน เมืองแพ่ ทำสอย ทำชาย เมืองลี เมืองหอด หาดนาค หัวเคียน ละพูน กุมกาม
ดอยคำ เชียงใหม่ เมืองตืน เมืองเมีย เมืองยวม เมืองทรง สะตง ชะแลบ กุสินาราย เมื่อเชตว // วัณณ ดัง
เก่าแล ธาตุฝ่ามือขาตั้งเกสาเส้น ๑ ไว้เมืองพระยาก ธาตุแวนขาทั้งเกสาเส้น ๑ ไว้จอมกิตติ เชียงแสน
นิ้วมือซ้ายกล้าขวา // ไว้เชียงราย แขนซ้ายไว้ดอยพูซาง เมืองพระยาก ธาตุคอกกล้าหน้า กล้าหลัง ไว้ล้ม
พาง ค่อมือซ้าย ไว้เมืองน่าน แขนซ้าย ไว้ทำสอย สอกซ้าย // ไว้ทำชาย หน้าผากกล้าซ้าย ไว้ดอยเก็ง ธาตุ
กระหม่อมกล้าขวา ไว้ธาตุละพูน ดูกคางกล้าขวา ไว้ภูคำหลวง ฝ่ามือทั้งมวลไว้โชติگرام คือเจดีย์หลวง
เชียง // ใหม่แล ถานะที่อื่น เทว่าไว้ธาตุยอย บัณยแล ตำนานอันนั้นหาโพธิสมภารลูกช้างเรือตืนดอย
เก็งเขียนเอาจิมสวามีธัมมสเรธ อันเอามาแต่ลังกาที่ป บางเมื่อพระพระญาหงสาวดีใช้ //

(๑๒.๕๔) ไพศุภสนานันแล กรียาอันกล่าวตำนานพระเจ้าเลียบโลก ค์แล่นพานิธอนแล ปริ
บุญณ แล้วยาม ๓ มงเช้าแล ปถมะมูลลสัทธาเจตนาสิกขิตตะ อหิ นาม ข้าอินทมณิกขุ ลิกขิตตะ // แต่ม
เขียนด้วยยอธัตโนแล เขียนเมื่อจุฬศักระได้ ๑๒๗๘ ตัว ปลีรวายสี เดือน ๔ ลง ๔ คำ พุทธสกราชได้
๒๔๗๙ ตัวแล ข้าเขียนทานไว้กับศาสนาพระโคตมะเจ้า トラบต่อหน้าอายุ // ลานเปนประหมานเทือะ นิพ
พาน ปจฺจโย โหนตุ เม นิจจํ เมตเตยฺยพุทฺธสนฺติเก อนาคเต นิจจํ ปจฺจํ สุขํ ขอหื้อเปนประจัยแก่พระ
นิพพานจิมแต่เรญ // ทานไว้วัดภูคำ ธัมมวัดภูคำ อธิการวัดภูคำเขียนไว้แล //